

GAZETA

wyborcza.pl
wyborcza

NIE MA WOLNOŚCI BEZ SOLIDARNOŚCI

Piątek, 30 stycznia 2026 | Redaktor prowadzący Piotr Rozpara | Cena gazety 11,99 zł (w tym 8% VAT) | nr 24.III23, 1

Nakład 90 tys. + 317 tys. prenumerat cyfrowych

Firmy omijają taryfy URE

Trik na cennik

Mimo odmrożenia cen energii elektrycznej podwyżek miało nie być lub miały być symboliczne. Tymczasem polskie gospodarstwa dowiadują się właśnie, że za prąd zapłacą znacznie więcej. Nawet blisko o połowę.

Ireneusz Sudak

Dariusz Woźniak mieszka w Świeciu, jest urzędnikiem samorządowym. „Sprawdzaście dobrze rachunki za prąd. U mnie wzrost ceny za kilowatogodzinę aż o 45 proc. i aż trzy opłaty więcej niż w 2025 roku. Generalnie też wszystkie opłaty handlowe, mocowe, OZE [odnawialne źródła energii] itd. stanowią przeszło 50 proc. kosztów rachunku” – napisał na facebookowym profilu.

Różnica między „cennikiem” a „taryfą”

– Otrzymałem z Energi fakturę, z której wynikało, że stawki za kilowatogodzinę od 1 stycznia rosną z 0,5050 zł netto do 0,7317 netto zł, czyli o mniej więcej 45 proc. Dodatkowo pojawiła się opłata handlowa 16,18 zł netto, której do tej pory nie było – opowiada nam pan Dariusz. Przez swoje konto abonenckie napisał więc prośbę o wyjaśnienie.

„Do grudnia 2025 obowiązywała Tarcza Solidarnościowa. Ma Pan prawo do zmiany zawartej umowy w ramach dostępnych ofert lub Taryfy Energa Obrót SA” – czytamy w odpowiedzi.

– Zadzwoniłem na infolinię, a tam próbowano mi konsekwentnie wciskać różne oferty Energi, wszystkie z opłatą handlową i z cenami nadal istotnie wyższymi za kilowatogodzinę – mówi mieszkaniec Świecia.

W końcu udało mu się przejść z „cennika standardowego” na „standardową taryfę” Urzędu Regulacji Energetyki.

Okolo 9,5 mln gospodarstw płaci według zatwierdzanych taryf, ale pozostałe 6,1 mln ma ofertę nietaryfową

– Musiałem być mocno zdeterminowany i dopytywać, czy nie ma możliwości pominięcia tej opłaty. Dopiero wówczas zostałem przełączony do innego działu i tam zmieniłem umowę na taką według zatwierdzonej taryfy przez prezesa URE, 0,4968 zł za kWh netto, czyli nawet mniej, niż wynosiła cena zamrożona. Ale jestem dwa miesiące „w plecy”, bo nowe warunki będą miały od 1 marca – opowiada czytelnik.

Geneza podwyżek

Od stycznia, po raz pierwszy od czterech lat, ceny energii elektrycznej są odmrożone. Rachunki miały się jednak nie zmienić: cena jednostkowa jest nawet o 1 grosz niższa niż mrożona i wynosi średnio 0,6 zł za kWh brutto. W górę

poszły jednak opłaty dodatkowe: tzw. mocowa, na wsparcie zielonej energii, handlowe i, w zależności od umowy, cena za kWh – to właśnie spotkało naszego czytelnika. Skala podwyżek nie jest jednak duża – zwykle to 18-20 zł miesięcznie.

Pan Dariusz miał podpisaną z Energa umowę na zasadach wolnorynkowych, czyli nie regulowaną przez URE, z dość wysoką ceną za kilowatogodzinę. Tyle że w czasie ustawowego mrożenia cen stawka była sprowadzona do niskiego poziomu. Ustawa znosiła też dodatkowe opłaty handlowe, które teraz pojawiły się na rachunku.

Ile osób może być w podobnej sytuacji? Około 9,5 mln gospodarstw domowych płaci za prąd według zatwierdzanych taryf, ale pozostałe 6,1 mln ma ofertę nietaryfową – pan Dariusz był właśnie takim klientem. Od stycznia w związku z końcem mrożenia cen więcej płacą m.in. klienci firmy E.ON, która przywróciła opłaty handlowe i nie musi przedstawiać taryfy do zatwierdzenia przez URE.

Czasami oferty nietaryfowe są mniej atrakcyjne niż to, co zatwierdza URE. Nie jest to jednak regułą – obowiązuje wolny rynek i można szukać promocji. W interesie firm energetycznych jest to, aby więcej klientów wyszło z taryfy URE – wtedy może on być źródłem dodatkowej marży, chociażby z opłat handlowych. ●

• Czytaj też ► Wyborcza.biz

FOT. XNY/STAR MAX/GC IMAGES/GETTY IMAGES

„Wielki Marty” od dziś w kinach

ZUCHWAŁY I BEZCZELNY

Do roli Marty’ego Mausera Timothée Chalamet (na zdjęciu) przygotowywał się siedem lat. Trenował ping-ponga, żeby wiarygodnie wypaść przy stole. Reżyser filmu Josh Safdie próbuje bezczelnie wykorzystać naszą słabość do outsiderów skazanych na porażkę. Efekt? Dziewięć nominacji do Oscara ► 16-17

Temat dnia

Startuje KSeF, czyli zderzenie ze ścianą

Przygotowania trwały latami, wreszcie w najbliższą niedzielę zaczyna obowiązywać Krajowy System e-Faktur. – Jestem przekonany, że jak już przedsiębiorcy wdrożą go u siebie, to nikt nie będzie chciał wrócić do papieru – mówi doradca podatkowy ► 6-7

Świat

Donald Trump rozważa atak na Iran

W stronę Iranu zmierza „kolejna piękna armada” – poinformował prezydent USA. Nie podał szczegółów, ale może chodzić o dwa lotniskowce. Amerykanie rozpoczęli też ćwiczenia sprawdzające gotowość bojową swoich sił zbrojnych zgromadzonych na Bliskim Wschodzie ► 10

Wydaje Wyborcza Sp. z o.o.
nr indeksu 348198

Bartosz T.
Wieliński

Duda ekspertem

Tak się śmialiście z Andrzeja Dudy, że po odejściu nie potrafi sobie znaleźć porządnej roboty. A tu proszę, były prezydent związał się z think tankiem, który mebluje nam świat na nowo. Dla Dudy dobrze. A dla nas?

Miało być wysokie stanowisko NATO – nie wyszło, ale dla naszego byłego prezydenta chyba dobrze. W epoce Donalda Trumpa Sojusz przeżywa największy kryzys w historii, sojusznicy przestają sobie ufać, niewykluczone, że skoczą sobie do gardel o Grenlandię. Praca sekretarza generalnego NATO przypomina pracę sapersa. Takich kwalifikacji nasz były prezydent nie posiada.

Miało być stanowisko w ONZ. Też nie wyszło. Ale przecież ONZ jest niewydolne i przestarzałe. Trump zastąpi tę organizację powołaną przez siebie Radą Pokoju. Stanowisko ważnego europejskiego polityka w zarządzie Rady jest już zajęte, dostał je były brytyjski premier Tony Blair. W Międzynarodowym Komitecie Olimpijskim też się nie udało. Na dodatek po zakończeniu drugiej kadencji byłego prezydenta RP zwolniono z Uniwersytetu Jagiellońskiego. Podli ludzie zaczęli

rechotać, że Andrzejowi Dudzie zostanie kariera literacka i sprzedaż memuarów w dyskontach spożywczych.

A tu proszę: do pracy zaprosił go słynny waszyngtoński think tank Heritage Foundation. Słynny, bo to tam powstał Projekt 2025, czyli plan przeorania amerykańskiej administracji przez Trumpa i jego zwolenników skupionych w ruchu MAGA. Chodzi o zmiany w armii,

sądownictwie czy mediach, tak by nikt nie był już w stanie powstrzymać autorytarnych zakusów Trumpa.

Gdy ten projekt ujrzał światło dzienne przed wyborami w 2024 r., nikt nie chciał wierzyć, że taka nieliberalna rewolucja w USA jest w ogóle możliwa. Minął rok pod rządami Trumpa, a rewolucja dosłownie pożera amerykańską demokrację. Heritage Foundation stała się kluczowym i niezwykle wpływowym ośrodkiem w USA.

Andrzej Duda tam pasuje, bo ma unikalne kompetencje. Jego prezydentura upłynęła w czasie prowadzonej przez PiS dewastacji demokracji w Polsce. Niszczono sądy i niezależne media, organizacje samorządowe brano na krótką smycz, szczuto na wymaginowanych wrogów, zwłaszcza kraje Unii Europejskiej i organizacje międzynarodowe. A protestujących traktowano gazem i teleskopowymi pałkami. W Ameryce Trumpa Andrzej Duda doskonale się odnajdzie – to, co się tam obecnie dzieje, przypomina sytuację z Polski sprzed kilku lat. Korzystając z głębokiej praktycznej wiedzy, Duda doradzi ekspertom z Heritage Foundation i administracji Trumpa, jak osiągnąć skuteczność większą niż polscy prekursorzy. I jak uniknąć odpowiedzialności bez konieczności uciekania na Węgry czy Białoruś.

A potem, kto wie, może napisze o tym kolejną bestsellerową książkę? ●

Andrzej rysuje

Chiński Nowy Rok

Festiwal w Algierii poprzedził Nowy Rok w Chinach

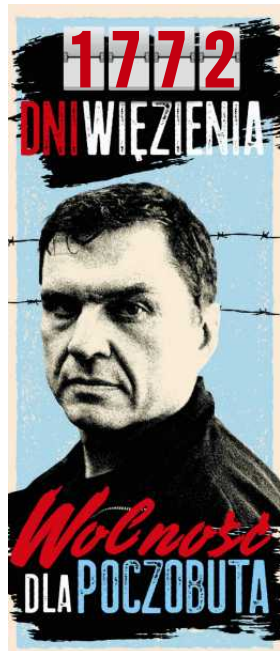
FOT. PAPIER/MOHAMED MESSARA

Ten występ członka chińskiej trupy z Ganzhou nie odbył się w jego rodzinnym kraju, ale w ope-rze w Algierze, stolicy Algierii. Wczoraj zakończył się tam dwudniowy festiwal tańca poprzedzający Chiński Nowy Rok, znany również jako Święto Wiosny. W tym roku przypada na 17 lutego i w chińskim zodiaku oznacza początek Roku Ognia.

Liczba dnia

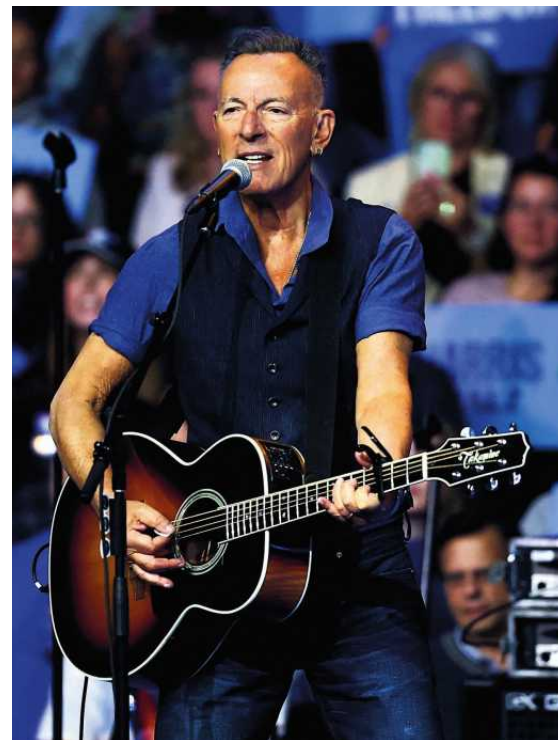
68

MLN DOLARÓW
Tyle zgodził się zapłacić Google w ramach ugody z osobami oskarżającymi firmę o podsłuchiwanie ich rozmów. Pozew dotyczył nielegalnego nagrywania i rozpowszechniania prywatnych rozmów przez Asystenta Google.
► Wyborcza.biz

Legenda rocka nagrała utwór o Minneapolis Protest song Bruce'a Springsteena

Zimą '26 zapamiętamy Limiona tych, którzy umarli na ulicach Minneapolis" – śpiewa Bruce Springsteen w utworze nagrany po zamordowaniu pielęgniarza Aleksa Prettiego przez agenta ICE. „Napisałem tę piosenkę w sobotę, nagrałem wczoraj i publikuję ją dziś jako odpowiedź na państwo-wy terror w mieście Minneapolis. Dedykuję ją mieszkańcom Minneapolis, naszym niewinnym sąsiadom imigrantom oraz pamięci Aleksa Prettiego i Renee Good. Pozostańcie wolni!" – napisał Springsteen na platformach społecznościowych w nocy z poniedziałku na wtorek. Do wpisu dołączył nagranie podpisane „Streets of Minneapolis” („Ulice Minneapolis”). Można w tym widzieć nawiązanie nie tylko do obecnych protestów w największym mieście Minnesoty, ale też do jednego z najbardziej znanych utworów Springsteena – „Streets of Philadelphia” z 1993 r. Muzyk wspomina również dwoje urzędników administracji Donalda Trumpa: Stephena Millera, doradcę ds. bezpieczeństwa krajowego, i Kristi Noem, sekretarz bezpieczeństwa wewnętrznego. Po śmierci Good, a później Prettiego wielokrotnie zapewniali, że agenci ICE działali w samoobronie.

FOT. REUTERS/LOPEZ/FILE PHOTO

„Mieliliśmy nasze ciała i kości, gwizdki i telefony przeciw kłamstwu Millera i Noem” – śpiewa Springsteen. Gwizdki są używane przez Amerykanów sprzeciwiających się działaniom ICE do ostrzegania, że agenci się zbliżają, by zagrożeni deportacją mogli się ukryć.

Legendarny amerykański muzyk należy do najzagorzalszych krytyków Trumpa. Wielokrotnie, nie raz w ostrych słowach, wypowiadał się o prezydencie i jego polityce. Otwarcie wspierał też Demokratów: w 2021 r. podczas inauguracji Joe Bidena wykonał pio-

senkę „Land of Hope and Dream”. W 2024 r., przed wyborami, które zakończyły się ponownym zwycięstwem republikanina, Springsteen nazwał Trumpa „najniebezpieczniejszym kandydatem na prezydenta”, z jakim zetknął się w całym swoim życiu. Zarzucił mu, że „nie rozumie tego kraju, jego historii ani tego, co to naprawdę znaczy być Amerykaninem”. „Jego pogarda dla świętości naszej konstytucji, demokracji, rządów prawa i pokojowego przekazywania władzy powinna zdyskwalifikować go na zawsze” – dodał. ●

Emilia Dłużewska

Albatros travel

Sycylia w klasycznej odstonie

4,7
z 5

Urokliwe miasta, antyczne świątynie, pomarańczowe gaje i majestatyczny wulkan Etna.

Program wycieczki: Dz. 1 Przelot z Warszawy do Katanii. Przejazd do Syrakuz i zakwaterowanie w hotelu. Dz. 2 Syrakuzy – Caltagirone – Agrigento. Wycieczka po starożytnych Syrakuzach, przejazd do miasta ceramiki – Caltagirone, a następnie do doliny świątyni w Agrigento. Dz. 3 Agrigento – Palermo. Spacer po stolicy Sycylii – Palermo. Dz. 4 Czas do własnej dyspozycji w Palermo. Zwiedzanie Cefalu i Enna. Dz. 5 Enna – Piazza Armerina – Giardini Naxos. Dz. 6 Wulkan Etna oraz Taormina. Dz. 7 Dzień do własnej dyspozycji. Dz. 8 Powrót do Warszawy.

8 dni
Wylot z Warszawy
18/05 2026
od **6.998,-**

2 posiłki dziennie

Malta – śladami rycerzy maltańskich

Poczuj romantyczną atmosferę na śródziemnomorskiej wyspie Malta, korzystaj z uroków wyspy i odkryj jedno z najstarszych i najbardziej imponujących skarbów dziedzictwa kulturowego na świecie.

Program wycieczki: Dz. 1 Przyjazd do Valletty. Dz. 2 Zwiedzanie miasta Valletta wpisanego na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO z wizytą w katedrze św. Jana oraz rejs do Birgu. Dz. 3 Czas wolny lub fakultatywna wycieczka do megalitycznej świątyni Hagar Qim, Błękitnej Groty i wioski rybackiej Marsaxlokk. Dz. 4 Czas wolny lub fakultatywna wycieczka do miasta Mdina, lokalne maltańskie rzemiosło i ogrody San Anton. Dz. 5 Czas wolny lub fakultatywna wycieczka do Mosty. Dz. 6 Czas wolny lub fakultatywna wycieczka na wyspę Gozo. Dz. 7 Dzień do własnej dyspozycji. Dz. 8 Lot powrotny.

8 dni | Wyloty z Warszawy lub Krakowa* 01/04*,

18/04, 13/09, 21/10 2026 | od **6.298,-**

Viva Mexico!

Moc niezapomnianych wrażeń: świątynie i piramidy, piękna przyroda, urocze miasta kolonialne i unikalna kultura meksykańskich Indian: Azteków, Majów i Zapoteków.

Program wycieczki: Dz. 1 Wylot z Warszawy do Mexico City. Dz. 2 Mexico City. Zwiedzanie miasta, Muzeum Antropologiczne i starożytne kanały Azteków w Xochimilco. Dz. 3 Przelot Mexico City – Villahermosa i przejazd do Palenque. Dz. 4 Palenque i słynne ruiny miasta Majów. Dz. 5 Palenque – San Cristóbal de las Casas. Krótki spacer po mieście. Dz. 6 San Cristóbal de las Casas. Wizyta u indiańskich plemion Chamula i Zinacantan. Dz. 7 San Cristóbal de las Casas – rejs w Kanonie Sumidero – Tehuantepec. Dz. 8 Przejazd z Tehuantepec do Puerto Escondido. Dz. 9 Wypoczynek w Puerto Escondido. Dz. 10 Puerto Escondido – Oaxaca. Dz. 11 Oaxaca i kompleks świątynny na świętej górze Zapoteków Monte Albán. Dz. 12 Oaxaca – Puebla. Spacer po urokliwym Starym Mieście wpisanym na listę UNESCO. Dz. 13 Puebla – Mexico City. Zwiedzanie Teotihuacan – świętego miasta kultur prekolumbijskich. Powrót do Polski. Dz. 14 Przyjazd do Warszawy.

14 dni | Wylot z Warszawy 14/10 2026 | od **17.998,-**

2 posiłki dziennie

Sławna Wenecja i nieznane Veneto

U stóp Dolomitów leży włoski region Veneto (Wenecja Euganejska) z miastami takimi jak Padwa, Vicenza oraz oczywiście Wenecja – nazywana także Królową Lagun.

Program wycieczki: Dz. 1 Wylot z Warszawy do Wenecji. Spacer po Jesolo. Dz. 2 Zwiedzanie Wenecji. Przeplnięcie łodzią na Plac św. Marka, spacer po mieście. Dz. 3 Padwa i Vicenza. Dz. 4 Kolorowa wyspa Burano, wyspa szklarzy Murano i Wenecja. Dz. 5 Czas wolny. Dz. 6 Bassano del Grappa – Włoska grappa. Most Ponte Vecchio. Prosecco w Valdobbiadene. Dz. 7 Jesolo – Wenecja. Powrót do Warszawy.

7 dni | Wyloty z Warszawy i Krakowa* 16/04, 28/04,

04/05*, 15/09 2026 | od **4.998,-**

albatros.pl | rezerwacja +48 22 128 48 81

Warszawa, ul. Marszałkowska 76 (8 piętro)

Kod reklamy: GW04

Cena zawiera: BILETY WSTĘPÓW, opiekę polskiego pilota, przeloty rejsowe, zakwaterowanie w pokojach 2-os., wyżywienie i transport zgodnie z programem, ubezpieczenie podstawowe.

Wojna na prawicy. Kaczyński wyklucza koalicję z Braunem

Miał być wspólny pakt senacki, ale na razie na prawicy wszyscy się krytykują. Kaczyński szczególnie mocno atakuje Brauna i odrzuca sojusz z jego partią. – Już kiedyś prezes zapewniał, że PiS nie stworzy koalicji z Samoobroną – zaznaczają w Konfederacji Korony Polskiej.

Tomasz Nyczka

– Wiem, że być może niektórych to zaskoczy, ale to jest mój obowiązek jako Polaka – o żadnych sojuszach z Braunem nie ma mowy. Kto chce zawierać [z nim sojusz] albo głosować na Brauna, to w gruncie rzeczy głosuje na Tuska i na Putina. To jest poza jakimikolwiek wątpliwościami – oświadczył prezes PiS Jarosław Kaczyński podczas niedawnego spotkania z wyborcami w Skarżysku-Kamiennej.

PiS traci, Korona zyskuje

W czasie wystąpienia Kaczyński przyznał, że Grzegorz Braun mówi dobrze, jest sprawny retorycznie i dzięki temu często trafnie opisuje prawdziwe problemy i emocje Polaków.

– Ale robi to wszystko w sposób, który straszliwie kompromituje nas na arenie międzynarodowej i wyklucza współpracę ze Stanami Zjednoczonymi, co zagraża polskiemu bezpieczeństwu. To droga do skrajnego nieszczęścia Polski – podkreślał prezes PiS.

Oficjalnie politycy od Grzegorza Brauna i prawicowe media tworzą narrację, że atak Jarosława Kaczyńskiego na Konfederację Korony Polskiej związany jest z presją, którą „wywiera na niego strona amerykańska”. Chodzi oczywiście o pozytywny stosunek USA do Izraela, a z drugiej strony o antysemickie wypowiedzi polityków Konfederacji Korony Polskiej.

Kaczyński krytykuje Koronę Brauna, gdyż zależy mu na dobrych relacjach z USA i nie chce się narazić Donaldowi Trumpowi.

W czwartek o słowach Kaczyńskiego na temat Brauna mówił w RMF lider Konfederacji Krzysztof Bosak: – Naciski formułowane przez obcych dyplomatów na polskich polityków co do tego, co ma się dzieć w naszej polityce wewnętrznej, są niedopuszczalne i nie powinny być akceptowane przez polityków polskich – przekonywał.

Lider Prawa i Sprawiedliwości skrytykował Konfederację Korony Polskiej nie tylko podczas ostatniego weekendu. Partię Brauna atakuje już od dawna.

– To skrajnie niesprawiedliwa i obraźliwa dla nas ocena – mówi „Wyborczej” Roman Fritz, poseł Konfederacji Korony Polskiej. – Prezes Jarosław Kaczyński odrywa się od własnych struktur i wyborców, a my z nimi nie mamy większych problemów, normalnie współpracujemy. Prawdopodobnie jest to związane z tym, że PiS traci poparcie, a my zyskujemy.

• 2020 rok.
Grzegorz Braun i Jarosław Kaczyński podczas posiedzenia Sejmu

FOT. SŁAWOMIR
KAMIŃSKI / AGENCJA
WYBORCZA.PL

Fritza nie dziwią spadające notowania prawicowego rywala. – Politycy PiS mieli osiem długich lat rządów i uzurpowali sobie prawo do nazywania się Zjednoczoną Prawicą. A oni nie są żadną prawicą, tym bardziej zjednoczoną. Ale nie lekceważyłbym też tego, że Kaczyński może być poddany presji ze strony amerykańskiej – przekonuje

Kaczyński boi się obydwu Konfederacji

Wystarczy spojrzeć na partyjne sondaże, żeby zrozumieć, dlaczego Kaczyński zaczął tak ostro atakować Brauna i straszyć nim wyborców. W ostatnim sondażu Opinia24 KO ma 30,9 proc. poparcia, PiS – 25,8 proc., Konfederacja – 12,8 proc., Konfederacja Korony Polskiej – 7,4 proc., a Nowa Lewica – 7,1 proc. W ostatnich miesiącach PiS traci poparcie głównie na rzecz Konfederacji Korony Polskiej, w nieco mniejszym stopniu ten elektorat wybiera Konfederację Sławomira Mentzena i Krzysztofa Bosaka.

W efekcie Kaczyński ma po prawej stronie dwóch konkurentów – „dużą” i „małą” Konfederację. Ich łączne poparcie zbliża się do tego, jakie ma PiS. Politycy obydwu tych formacji przekonują, że „prezes paniecznie boi się tej sytuacji”.

Na ostatnie wydarzenia Kaczyński próbuje jakoś reagować. Dotąd, w ramach swojego objazdu po Polsce, uderzał przede wszystkim w „dużą” Konfederację. Krytykował głównie szefa Nowej Nadziei, Sławomira Mentzena. Lider PiS zarzucał mu, że jest nieodpowiedzialny i nie dorósł do polityki.

Przekonywał, że gdyby zrealizować program Nowej Nadziei, który nazywa „darwinizmem społecznym”, to Polska zostałaby doprowadzona do upadku.

Komplementów nie szczędził za to Krzysztofowi Bosakowi, liderowi Ruchu

Narodowego. Przekonywał, że z nim rozmawiać można. Konfederaci mówili „Wyborczej”, że działając w ten sposób Kaczyński próbuje ich rozbić, podzielić. Ale przekonują: – Nie uda mu się.

Mentzen ma swoją wizję

Na prawicy od dawna mówi się o pakcie senackim, który prawicowym siłom miałby pozwolić odbić Senat, gdzie większość mają demokraci. Pierwszy z takim pomysłem wystąpił wiceprezes PiS, Przemysław Czarnek. Stwierdził, że pakt po prawej stronie miałby sens.

– Jest to możliwe, zawsze trzeba to rozważyć – mówił w Radiu Zet. I wyjaśniał: – Dlatego, że mamy taką, a nie inną ordynację wyborczą przy jednomandatowych

*Kaczyński krytykuje
Koronę Brauna, gdyż zależy
mu na dobrych relacjach
z USA i nie chce się narazić
Donaldowi Trumpowi*

okręgach wyborczych. Pakt senacki po tamtej stronie pokazał, że przynosi to efekty w postaci mandatów. Mamy obliczenia, które pokazują, że gdyby taki pakt powstał dzisiaj na prawicy, mielibyśmy zdecydowaną większość w Senacie.

Słowa te skomentował Mentzen i stwierdził, że o takie porozumienie będzie trudno, póki w PiS „głową jest Jarosław Kaczyński, a jego prawą ręką Mateusz Morawiecki”.

Mentzen tłumaczył, że „nie zamierza się dogadywać z Kaczyńskim, bo on nie dotrzymuje umów, obraża Konfederację

i kłamie na jej temat”. Przedstawił inny pomysł: – Nie wydaje mi się, żebym chciał rozmawiać na temat paktu senackiego z Kaczyńskim. Natomiast mógłbym o tym dyskutować z prezydentem Karolem Nawrockim. Gdyby pan prezydent był gospodarzem paktu senackiego, stworzonego z szerokich sił prawicowych, to byłoby to bardzo ciekawe rozwiązanie.

Posel Fritz: „Może prezes Kaczyński jeszcze zmieni zdanie”

Temat paktu senackiego podchwycił też Grzegorz Braun, który chciałby przesunąć swoją partię do mainstreamu i próbuje być na prawicy ważnym graczem. Politykom PiS i Konfederacji już w ubiegłym roku zaproponował stworzenie „prawackiego paktu senackiego”. – Niepodległościowy pakt formacji patriotycznych, prawicowych. Do tego wzywamy – apelował Braun.

Przekonywał, jak ważne jest, by opcja niepodległościowa wygrała w wyborach do Senatu. – Zwyciężyć to znaczy wziąć 50 i jeszcze jedno miejsce w Senacie. Tutaj nie ma żadnej zamulającej i zaciemniającej rzeczywistość ordynacji wyborczej ze skomplikowanym systemem przeliczania – tłumaczył.

Na razie jednak paktu nie ma. W zamian jest wojna pomiędzy prawicowymi ugrupowaniami, a PiS wyklucza jakąkolwiek współpracę z Braunem i jego środowiskiem.

Czy to się zmieni przed samymi wyborami? Posel Fritz: – Zapraszaliśmy PiS do niepodległościowego paktu senackiego, który powinien być bliski wszystkim siłom patriotycznym. Ale nie otrzymaliśmy odpowiedzi. Widać, że pan prezes Kaczyński sobie tego nie życzy. Może jeszcze zmieni zdanie. Przypominam, jak kiedyś zarzekał się, że nie stworzy koalicji rządowej z Samoobroną. A jednak tak się stało. ●

Track Tec Construction zbuduje pierwsze kilometry kolei dla CPK, które posłużą do budowy Portu Polska oraz KDP w Polsce

Track Tec Construction, spółka należąca do Grupy Track Tec – wiodącego międzynarodowego dostawcy systemowych rozwiązań dla infrastruktury szynowej – rozpoczęła prace projektowe przy budowie bocznicy kolejowej dla Centralnego Portu Komunikacyjnego. Pięciokilometrowy odcinek, który początkowo będzie wykorzystywany do transportu materiałów budowlanych niezbędnych przy realizacji Portu Polska, węzła kolejowego oraz nowych linii kolejowych, w tym KDP, docelowo pełnić będzie rolę bocznicy paliwowej Portu Polska.

W grudniu ubiegłego roku spółka Centralny Port Komunikacyjny poinformowała o podpisaniu umowy na budowę kluczowej dla projektu Portu Polska bocznicy kolejowej. W konsorcjum, którego oferta została wybrana spośród 15 zgłoszeń, obok notowanego na warszawskiej giełdzie Unibepu znalazła się Track Tec Construction – firma działająca na rynku od dekady, posiadająca znaczące doświadczenie w realizacji projektów kolejowych, również na potrzeby infrastruktury lotniskowej oraz transportu intermodalnego.

Pierwsze 5 kilometrów nowych torów dla CPK

Nowa bocznicza kolejowa powstanie na północny wschód od projektowanego lotniska. Według szacunków umożliwi ona dostarczenie około 40 mln ton materiałów budowlanych niezbędnych do realizacji terminala lotniskowego, infrastruktury towarzyszącej oraz linii KDP Warszawa–Łódź. Będzie to największy wybudowany od podstaw obiekt rozładunkowy tego typu w bezpośrednim sąsiedztwie Portu Polska.

”

Jako firma wnosimy do tego projektu wieloletnie doświadczenie w kompleksowej realizacji inwestycji infrastrukturalnych oraz własną myśl techniczną, ale jesteśmy również gotowi na budowanie nowych kompetencji w obszarze kolei dużych prędkości – mówi Marita Szustak, Prezes Track Tec Construction

180 mld złotych na kolej w nadchodzących 7 latach

Poza realizacją bocznicy kolejowej w ramach konsorcjum, Track Tec Construction prowadzi obecnie samodzielnie dwa inne kontrakty dla CPK oraz aktywnie uczestniczy w kolejnych postępowaniach przetargowych – zarówno indywidualnie, jak i w konsorcjach z innymi firmami. Ma to szczególne znaczenie w kontekście skali planowanych inwestycji: w ciągu najbliższych siedmiu lat na rozwój infrastruktury kolejowej

w Polsce, w tym inwestycje powiązane z Portem Polska, przeznaczone zostanie około 180 mld zł.

– *Kontrakty realizowane dla CPK są dla naszej firmy prestiżowe – od terminowości wykonania poszczególnych elementów zależy powodzenie tego najbardziej kompleksowego projektu infrastrukturalnego w Polsce od czasu budowy autostrad – mówi Marita Szustak. – Największym wyzwaniem będzie pozyskiwanie wszelkich niezbędnych decyzji administracyjnych, aż do uzyskania prawomocnej decyzji pozwolenia na budowę w zakładanych przez nas terminach lub wcześniej.*

Obecnie trwają prace nad Koncepcją Programowo-Przestrzenną, obejmującą wszystkie założenia Programu Funkcjonalno-Użytkowego zamawiającego. Dokument określi m.in. rozwiązania techniczne i organizacyjne, w szczególności te mające na celu zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa oraz niezawodności.

Innowacyjne rozwiązanie Track Tec dla kolei dużych prędkości

Warto wspomnieć, że Grupa Track Tec rozwija także innowacyjne rozwiązania technologiczne dla infrastruktury kolejowej. Podczas Międzynarodowych Targów Kolejowych TRAKO zaprezentowany został Track Tec Condition Monitoring System (CMS) – system monitorowania stanu rozjazdów kolejowych. To innowacyjne rozwiązanie zostało nagrodzone w konkursie im. inż. Józefa Nowkuńskiego oraz otrzymało nagrodę Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego (UTK) w kategorii „Rozwiązanie techniczne”.

Celem systemu CMS jest zwiększenie bezpieczeństwa infrastruktury kolejowej – umożliwi on wczesne wykrywanie anomalii, korelację parametrów z warunkami atmosferycznymi i redukcję ryzyka awarii. Jego skuteczność potwierdziły testy przeprowadzone w latach 2021–2025 na stacji Psary. Oczekiwane efekty to m.in. ograniczenie nieplanowych prac utrzymaniowych, lepsza dostępność rozjazdów i większa punktualność ruchu. Rozjazd zintegrowany z systemem CMS i napędem elektrohydraulicznym firmy Hitachi jest obecnie gotowy do wdrożenia w skali sieciowej.

– *Elektroniczne monitorowanie rozjazdów i szlaków kolejowych, w tym zdalna diagnostyka, może istotnie zwiększyć odporność i bezpieczeństwo całego systemu kolejowego, co ma kluczowe znaczenie przy rozwoju kolei dużych prędkości – podkreśla Marita Szustak.*

10 lat na rynku – tory, dworce, bocznice, rozjazdy i infrastruktura energetyczna

Założona w 2015 roku Track Tec Construction zrealizowała już wiele strategicznych projektów, umacniając pozycję branżowego lidera.

Marita Szustak, Prezes Track Tec Construction

Do najważniejszych realizacji należą m.in. modernizacja linii kolejowej Lublin–Stalowa Wola Rozwadów wraz z elektryfikacją nagrodzona w konkursie Top Inwestycje Polski Wschodniej 2019 i zasilanie Portu Lotniczego Katowice w Pyrzowicach wraz z budową linii kablowych 15kV, 20kV i 110kV oraz budową stacji GPZ.

Za rewitalizację linii kolejowej Tarnowskie Góry–Zawiercie w ramach której powstało bezpośrednie połączenie kolejowe z lotniskiem w Pyrzowicach firma zdobyła nagrodę w Konkursie PZITB „Budowa Roku 2023”. W 2024 r. Track Tec Construction, jako generalny wykonawca, otrzymał również nagrodę „Budowa Roku 2024” za rozbudowę bocznicy terminala kontenerowego dla Schavemaker Invest w Kątach Wrocławskich.

”

Realizacja kontraktów dla CPK doskonale wpisuje się w naszą misję przyczyniania się do budowania polskiej infrastruktury transportowej i energetycznej przyszłości – podsumowuje Marita Szustak, Prezes Track Tec Construction

1 lutego wchodzi KSeF

Zderzenie ze ścianą

– Kiedyś wysyłaliśmy do siebie listy, pocztówki, a dzisiaj wysyłamy SMS-y albo życzenia mailem. I tak samo będzie z fakturami, tylko do tego potrzeba trochę czasu, żebyśmy się przyzwyczaili.

ROZMOWA Z
PIOTREM JUSZCZYKIEM
głównym doradcą podatkowym
w inFakcie

PIOTR MIĄCZYŃSKI: Zima zaskoczyła drogowców, KSeF zaskoczył przedsiębiorców?

PIOTR JUSZCZYK: Trochę tak.

Ciężko się ten rok zaczyna.

– Ciężko. Zwłaszcza że wielu przedsiębiorców wyłączyło komputery 23 grudnia, a włączyło już po 6 stycznia, a niekiedy i później. I teraz wszyscy zaczynają pytać o Krajowy System e-Faktur. Na dodatek dzisiaj [rozmawialiśmy w poniedziałek, 26 stycznia] wyłączono całkowicie KSeF, więc nawet uprawnień do korzystania z systemu nie można przedsiębiorcom ponadać.

Oni chcą, my chcemy, a moduł certyfikatów i uprawnień nie działa.

I tak z zaskoczenia nie działa?

– O tej przerwie resort nie informował dużo wcześniej. A przynajmniej, gdy kilka miesięcy temu prezentowano harmonogram wdrożenia tej usługi, to nikt głośno nie mówił, że w ostatnim tygodniu przed wdrożeniem KSeF nie będzie działał moduł certyfikatów i uprawnień.

Czyli przedsiębiorcy obudzili się z przerwą świątecznej, chcą teraz, natychmiast mieć uprawnienia do KSeF.

– I nie można im tych uprawnień nadać. Zderzyliśmy się ze ścianą.

A kiedy będzie można je znowu nadać?

– Od 1 lutego. Czyli de facto w dniu, kiedy KSeF wejdzie w życie.

Duże kontrowersje budzi kwestia tankowania służbowych samochodów. Dlaczego?

– Część dostawców paliwa będzie dalej wydawała papierowe faktury, część przez KSeF. I tak na przykład Circle K oraz BP zostają na fakturach drukowanych z kas. A wydruki mogą być poza systemem KSeF do końca tego roku. Z kolei Orlen wydał komunikat, że będzie od razu wystawiał faktury w KSeF [już po rozmowie Orlen zmienił zdanie i papierowe faktury będzie wystawiał do 1 kwietnia].

Podobnie robi Shell. I które podejście jest lepsze?

• **Zbigniew Stawicki, wiceszef Krajowej Administracji Skarbowej (z lewej), oraz Roman Łożyński, dyrektor Centrum Informatyki Resortu Finansów, na wtorkowej konferencji prasowej na temat systemu KSeF** FOT. DAWID ŻUCHOWICZ / AGENCJA WYBORCZA.PL

– Odsuwanie w czasie wystawiania faktur w systemie KSeF może skrzywdzić przedsiębiorców. Dlaczego? Bo 2026 jest rokiem nauki i jeżeli odejmiemy od wystawiania faktur według nowych zasad, „bo mamy jeszcze czas”, to nagle w 2027 roku będziemy mieć twarde lądowanie. Jak ktoś się teraz nie będzie uczył KSeF, to rezygnuje z zagwarantowanego ustawowo bezkarnego okresu korzystania z tego systemu.

Adam Abramowicz, były rzecznik małych i średnich przedsiębiorców, powiedział: „Nie ma przepisów zabraniających wystawiania faktur papierowych po wejściu w życie KSeF. MŚP wchodzi dopiero od 1 kwietnia. Zdecydowana większość z nich nie będzie miała 1 lutego uruchomionych kont w KSeF. Wybór będzie prosty, tankuję tam, gdzie mi dadzą fakturę papierową”. Jego zdaniem to działanie na szkodę spółki, w sensie Orlenu.

– Większość osób, które tankują na stacjach benzynowych, to osoby prywatne. One biorą paragon. I ich w KSeF nie będzie. Czy przedsiębiorcy rzucą się na papierowe faktury? Jakoś nie sądzę. Jak ktoś jest przyzwyczajony do danej stacji, bo mu kawa i hot-dog tam smakują, to dalej będzie tam tankował.

A pan Abramowicz w mojej ocenie zamiast edukować, straszy. Przedsiębiorcy powinni się jak najszybciej przyzwyczajać do KSeF. Z zasady to biura rachunkowe biorą na siebie pobieranie faktur. Cały trud przedsiębiorcy polega tutaj na nadaniu im uprawnień. Ile to zajmuje czasu? Pięć minut? I system będzie działał. Za bardzo to wszystko demonizujemy. A nagonka typu: „przesuńmy termin wdrożenia”, skutkować będzie tylko tym, że część firm w grudniu się obudzi, że nie wie, jak to działa, i zrobi sobie kuku.

Przepisy zwalniają z odpowiedzialności za niekorzystanie z KSeF-u do końca tego roku. Co będzie później?

– Kary. Kara pieniężna może sięgać do 100 proc. kwoty VAT na fakturze wystawionej poza KSeF. Jeśli nie jesteśmy VAT-owcami, czyli na przykład jestem przedsiębiorcą, który korzysta ze zwolnienia tego podatku, to kara wynosi do 18,7 proc. całkowitej kwoty należności na fakturze.

Ale że zacytuję profesora Modzelewskiego, który...

–...jest przeciwnikiem wielu rozwiązań VAT, a zrobił ustawę VAT-owską...

...przeciwnikiem KSeF też jest. „To jest największa w historii destrukcja systemu dokumentowania czynności w obrocie gospodarczym, to jest zastąpienie istniejącego systemu ogromną niewiadomą”. I co pan na to powie?

– Tak, jest to wielka niewiadoma. Ale jestem też przekonany, że za dwa-trzy lata przedsiębiorcy, jak już wdrożą u siebie KSeF, to papieru nikt już nie będzie chciał wrócić do papieru. Będziemy mieć pewność, że nasz kontrahent otrzymał fakturę. Żadnej nie zgubimy, nie będzie już sytuacji w stylu: sprzątam samochód i znajduję coś sprzed pół roku. Gdyby urząd wszczął wobec nas jakieś postępowanie, kontrolę, to nie trzeba mu będzie już dostarczać faktur. Będzie je miał w systemie na bieżąco. KSeF to też przyspieszony zwrot VAT z 60 do 40 dni.

Świat się zwyczajnie zmienia. Kiedyś wysyłaliśmy do siebie listy, na święta wysyłaliśmy pocztówki, a dziś ślemy SMS-y albo życzenia mailem. I tak samo będzie z fakturami, tylko do tego potrzeba trochę czasu, żebyśmy się przyzwyczaili.

Prawie wszyscy będą zadowoleni, a kto będzie niezadowolony?

– Jest drobna grupa przedsiębiorców, którzy coś tam zawsze kombinują z fakturami, antydatują je, wycofują z obrotu gospodarczego. W KSeF takich rzeczy nie będzie można robić.

A w innych krajach są takie systemy jak KSeF?

– Włochy mają e-fakturowanie od 2019 roku, już siódmy rok im leci. Wdrażają je pozostałe państwa. Na poziomie Unii Europejskiej są przygotowane przepisy, w ramach których wszystkie państwa członkowskie będą zobowiązane do e-fakturowania. Ma to wystartować w 2029 roku. Choć w moim odczuciu raczej będą to lata 2030-31.

Czy ja dobrze rozumiem, że i tak Unia za jakiś czas będzie wprowadzała swój własny system, który zastąpi nasz KSeF?

– Tak. I jeżeli będzie dyrektywa unijna w tej sprawie, to państwa członkowskie będą zobowiązane do jej wdrożenia. Ten nowy system zastąpi KSeF i będzie jednolity w UE. Unia chce, aby e-fakturowanie było na terenie całej Wspólnoty.

I to będzie wyglądało tak samo jak u nas?

– System na pewno nie będzie taki sam jak w Polsce. Tylko u nas mówi się, że będzie wystawianych nawet 100 mln faktur dziennie. Na terenie całej UE mówilibyśmy o miliardach. Informacje o nich musiałyby być też wymieniane między państwami członkowskimi. Nie wiem, jak potężny musiałby być system, aby to udźwignąć. Ale szczegóły poznamy pewnie za rok czy dwa, kiedy projekt będzie przedstawiony do konsultacji.

Od kiedy wiadomo, że KSeF wejdzie w życie w Polsce?

– Jest dobrowolny od 2022 roku, w wersji obowiązkowej miał wystartować od 1 lipca 2024 r. Firmy wiedziały o tym już wiosną

1 lutego wchodzi KSeF

2023. W styczniu 2024 r. minister finansów Andrzej Domański ogłosił, że start systemu będzie przesunięty na 1 lutego 2026 r. Prezydent Andrzej Duda podpisał ustawę w tej sprawie w czerwcu 2024 r. Czyli tak naprawdę prawie od trzech lat wiemy, że KSeF będzie obowiązywał.

A kiedy były opublikowane ostatnie przepisy?

– Uaktualniona ustawa o KSeF została podpisana przez prezydenta Karola Nawrockiego w sierpniu ub.r. A ostatnie przepisy wykonał – w minionym grudniu.

W grudniu...

– Powiedzmy szczerze, niewiele zmieniły. Jak ktoś chciał, to KSeF mógł sobie wdrożyć od wakacji, a nawet wcześniej wiosny. Tyle że mało kto chciał.

Spora część ekspertów podatkowych ostrzega, że to wygląda trochę jak przed Polskim Ładem. 1 lutego będzie jeden wielki bałagan. KSeF padnie?

– Raczej nie. Tak, wiele osób się nie przygotowało na KSeF. Pewnie będą 1 lutego nadawać sobie uprawnienia.

Ale nie przewiduję jakichś dużych przestojów. Największą obawą jest to, że będzie funkcjonowało wiele różnych faktur. Ja w KSeF jestem od 2023 r. Ten pierwszy system 1.0 nie ma przygotowanego dobrze środowiska, ale mimo to jakoś działał. Wersja KSeF 2.0, która wejdzie od 1 lutego, ma być już dużo lepsza.

Czy KSeF może się tego dnia zawiesić? Oczywiście, że może. Tak samo jak pierwszego dnia rozliczeń podatkowych zapycha się system pokazujący nasze e-PIT-y. Ale też nie sądzę, aby przedsiębiorcy rano w niedzielę rzucili się KSeF sprawdzać.

Jak ktoś zatankuje pojazd tego dnia i dostanie fakturę w KSeF, to pewnie z ciekawości zacznie w tym systemie grzebać. Ale nie oszukujemy się, to nie będzie tak, że nie wiadomo, ilu przedsiębiorców będzie 1 lutego tankowało swoje samochody. I tak wielu sceptyków będzie czekało, aż coś tam w KSeF kucnie, aby radośnie odrząbić porażkę systemu.

Pan jest zwolennikiem KSeF?

– Realistą. Nie skaczę z radości, ale jak już zostały uchwalone przepisy, to KSeF wejdzie w życie. I żadne narzekania, że ten system jest „najgorszym rozwiązaniem, jakie mogło się przytrafić w Polsce przedsiębiorcom”, tego nie zmieniają. Dlatego powtarzam: edukujmy się, mamy cały rok 2026, żeby to robić bezkarnie. Tylko zaczniemy poważnie do tego systemu podchodzić. Nie panikujmy, gdy coś nie będzie od razu działać. Wystawić fakturę zawsze możemy do 15. dnia miesiąca, po miesiącu, w którym wyświadczyliśmy usługę. Czyli jeżeli ja dzisiaj [26 stycznia] świadczę usługę, to mam czas na wystawienie faktury aż do 15 lutego.

KSeF pada i nie wstaje. Co wtedy?

– Przepisy przewidują tryb awaryjny i nadzwyczajny.

W przypadku awarii systemu wystawiamy fakturę w pliku XML, na przykład w naszym programie do fakturowania. Jak KSeF wstanie, to przedsiębiorca będzie miał siedem dni roboczych na dostarczenie faktury do systemu. Te siedem dni będzie liczone od zakończenia przerwy technicznej. W przypadku niedostępności z powodu archiwizacji danych etc., będzie to jeden dzień roboczy po tym, gdy ponownie będzie system dostępny.

Ministerstwo Finansów też może uruchomić tzw. tryb nadzwyczajny, o czym poinformuje za pośrednictwem telewizji, w ra-

diu czy prasy. W takim przypadku wracamy do fakturowania takiego, jak jest teraz.

Papierowego?

– Tak, tyle że obecny rok jest tak specyficzny, że nawet gdy ktoś wystawiłby na papierze taką fakturę, to i tak kary nie otrzyma. Przedsiębiorcy mogą fakturować de facto w tym roku tak, jak chcą i już są pierwsze interpretacje, że nawet jeśli faktura będzie na papierze, to można odliczać podatek VAT, zaliczać koszty uzyskania przychodu i tak dalej.

Jakie faktury będą w obiegu od 1 lutego?

– Wszystkie. Faktura papierowa, czyli taka wypisana na jakimś bloczku. Faktura elektroniczna, czyli te wysyłane np. w PDF-ie. Drukowane z jakichś systemów do fakturowania poza systemem KSeF. E-faktury, czyli te wystawiane w KSeF-ie. One są czwarte. Będą jeszcze faktury drukowane z kas fiskalnych, będą uproszczone faktury i będą jeszcze paragony z NIP. Czyli można powiedzieć, że w tym roku w obrocie będzie siedem możliwości. A od 1 stycznia 2027 r. będą już tylko e-faktury.

Czy będzie się wystawiało fakturę bezpośrednio w KSeF, czy w programie księgowym i potem wysyłało do systemu?

– Zdecydowana większość przedsiębiorców będzie wystawiała faktury poza systemem KSeF, czyli w zewnętrznych programach, których już teraz jest sporo. Działa to zazwyczaj tak, że w programie profilem zaufanym ściąga się certyfikat, trwa to minutę, potem już wystawia się fakturę i wysyła do KSeF. Odbiorca fakturę musi sobie ściągnąć z systemu.

Ile takie programy kosztują?

– Czasami są darmowe, czasami kosztują 5-10 zł miesięcznie.

Jest też za darmo aplikacja podatnika KSeF, która umożliwia wystawianie, odbieranie i przeglądanie e-faktur.

– Jakby to grzecznie powiedzieć...

Tak, wiem, księgowi twierdzą, że bardzo trudna w obsłudze.

– Nie jest zbyt intuicyjna i wystawianie tam faktur do łatwych nie należy. Kilka minut to zajmie. A jest też szansa, że jak ktoś tam raz wejdzie, to więcej korzystać z tego nie będzie.

Odbierać faktury w KSeF będą musiały nawet najmniejsze firmy już od teraz, od 1 lutego. Czyli na przykład tankuję w niedzielę paliwo i co robię?

– Wracam do domu, nie mam jeszcze żadnego programu komercyjnego, wchodzę więc do aplikacji podatnika, czyli ksef.podatki.gov.pl, wpisuję swój NIP, loguję się profilem zaufanym. W menu mamy faktury, klikamy i przechodzimy do faktury zakupowej. I tam mam swoją fakturę za paliwo.

Nie demonizowałbym, że na początku jakiś drobny przedsiębiorca będzie dostawał nie wiadomo ile faktur. Przyjdą mu pewnie za usługi telekomunikacyjne, paliwo i za leasing.

Po co jest certyfikat?

– To sposób uwierzytelniania się w systemie KSeF. To takie coś, jak profil zaufany czy podpis kwalifikowany. Pozwala pobierać i wystawiać faktury, w tym w komercyjnych programach obsługujących KSeF. Certyfikat musimy generować tylko jeden raz na dwa lata.

Ludzie się strasznie skarżą, że generowanie klucza i tego certyfikatu jest skomplikowane.

– Oczywiście, starsze osoby mogą mieć problem. Pewnie dzieci będą prosić wnuki, że-

Dzięki śledzeniu faktur w czasie rzeczywistym fiskus będzie mógł dużo szybciej wykrywać karuzele VAT czy fikcyjne transakcje między powiązаныmi podmiotami

PIOTR JUSZCZYK

by im pomogły. Do wszystkiego trzeba się przyzwyczaić i wszystko z czasem staje się łatwiejsze. Dawniej, gdy wchodziły podpisy zaufane, żeby sobie taki wyrobić, trzeba było iść do urzędu miasta. Teraz wygląda to kompletnie inaczej. Coraz więcej osób zamiast plastikowym dowodem posługuje się mObywatelem. Ostatnio po plastikowym dowód i prawo jazdy sięgnąłem dopiero wtedy, gdy jechałem za granicę.

Z certyfikatami też tak za jakiś czas będzie – staną się czymś normalnym.

Jak nadać księgowej, księgowemu dostęp do KSeF?

– W aplikacji podatnika wchodzimy w uprawnienia. I wpisujemy PESEL księgowej, imię, nazwisko i klikamy: „Nadaj uprawnienie”. Koniec.

A księgowa będzie mogła wystawiać faktury?

– Będzie mogła, podobnie jak biuro rachunkowe, choć ja raczej odradzam, aby biuro rachunkowe wystawiało faktury w imieniu swojego klienta. Decydując się na takie rozwiązanie, kompletnie nie wiemy, co się dzieje z fakturami.

Lider Konfederacji Sławomir Mentzen ostrzega: „Wprowadzenie KSeF oznacza, że skarbówka ma dostęp do wszystkich faktur polskich firm w czasie rzeczywistym. Każdy krajowy zakup oraz każda sprzedaż są widoczne od razu dla urzędników”. Po co jest ta zmiana?

– Chodzi o uszczelnienie systemu podatkowego. Zmiana jest po to, żeby resort finansów mógł na bieżąco kontrolować wszystkich przedsiębiorców. Dziś, jeśli przedsiębiorca kupuje coś na fakturę, to fiskus nie wie, co jest na tej fakturze. Nie wie, co przedsiębiorca kupił, nawet jeśli on jest podatnikiem VAT. Teraz, poprzez KSeF, fiskus będzie miał całe faktury. Czyli będzie wiedział, co nabywamy. Podatnicy będą typowani do kontroli przez AI i będą to typy z pewnością trafione.

Co to jest KSeF

• Skrót od **Krajowy System e-Faktur**. To jedna wielka baza, do której wszyscy podatnicy będą musieli wystać faktury, a ich kontrahenci będą je tam odbierać. Wszystko w chmurze. To koniec papierowych dokumentów.

• **Od 1 lutego 2026 r.** system będzie obowiązkowy dla dużych firm, których wartość sprzedaży w 2024 r. przekroczyła 200 mln zł (wraz z podatkiem VAT).

• **Od 1 kwietnia 2026 r.** – dla pozostałych przedsiębiorców zarówno czynnych, jak i zwolnionych z VAT, z wyjątkiem najmniejszych podmiotów.

• **Od 1 stycznia 2027 r.** – dla najmniejszych podatników, czyli takich, których miesięczna sprzedaż wynosi do 10 tys. zł.

• Odbierać faktury w KSeF będą musiały nawet najmniejsze firmy już teraz, **od 1 lutego br.**

Jeśli Kowalski kupił czwarty telefon w jednoosobowej działalności gospodarczej w danym roku, to już może fiskusowi zaświecić się czerwona lampka. Bo po co w jednoosobowej działalności gospodarczej, bez zatrudnienia, cztery telefony?

Tak samo, jak ktoś kupi jacht, to fiskus będzie mógł zadać pytanie: ale po co w działalności gospodarczej jacht, łódka czy skuter wodny? Panie Juszczyk, a dlaczego kupił pan pieluchy na fakturę? A klocki Lego?

Te kontrole będą dużo precyzyjniejsze niż do tej pory. I dużo celniejsze. Jak już AI coś wykryje, to trudno będzie się z tego wytłumaczyć. A dzięki śledzeniu faktur w czasie rzeczywistym fiskus będzie mógł dużo szybciej wykrywać karuzele VAT czy fikcyjne transakcje między powiązаныmi podmiotami.

Jeden z przedsiębiorców na X pisał, że „w związku z KSyFem” „urzędnicy zyskają dostęp do transakcji na setki mln zł w czasie rzeczywistym – tę informację można zmonetyzować”. I że jest różnica między tym, że urzędnik ma wgląd w nasze choroby, a finansami. Taka jak między tym, że „pan Janek złamał nogę na oblodzonym chodniku, a tym, że pan Janek właśnie zaczął sprzedawać do firmy X produkty za parędziesiąt milionów złotych”. Jest się czego obawiać?

– Zagrożenie jest minimalne. Równie dobrze dzisiaj może być tak, że podobne informacje przekaże gdzieś dalej urzędnik, który wykonuje wobec mnie czynność sprawdzającą.

Urzędnik, żeby móc wejść w moje faktury, najpierw będzie musiał mieć upoważnienie. Dostęp do danych wymaga zalogowania, a każdy ruch pozostawia ślad. Każde nieuprawnione wejście do systemu, gdzie ktoś grzebałby w danych, byłoby natychmiast widoczne. A wtedy w grę wchodzi odpowiedzialność pracownicza i ściganie takiego urzędnika na gruncie kodeksu cywilnego, ale też odpowiedzialność karna za udostępnienie informacji handlowych.

Czyli pan nie wierzy w takie wycieki.

– Powątpiewam. Nikt tego nie będzie robił. Mam za to pewne wątpliwości, jak to będzie z biurami rachunkowymi. Muszą bardzo zadbać o ochronę swoich klientów. Bo jeżeli biura rachunkowe będą miały swoje certyfikaty, na których będą uprawnienia do przeglądu kont ich klientów, to jeśli ktoś ukradnie ten certyfikat, to będzie mógł przejrzyć wszystkie dane na temat tych firm.

Przedsiębiorcy nie skaczą z radości. Szykuje się bunt przeciwko KSeF. Ludzie w sieci nawołują, by brać paragony z NIP-em skarbówki bądź firm polityków.

– Cały ten bunt pokazuje tylko, jak niewielką wiedzę mamy teraz o KSeF-ie. Paragony z NIP do 450 zł pełniące funkcje faktur uproszczonych oraz popularne faktury drukowane z kas fiskalnych do końca 2026 r. będą poza KSeF, więc w ogóle nie trafią do odbiorcy. Jeśli więc pójdę do Żabki i podam biuro poselskie np. Koalicji Obywatelskiej, to nie trafi to do KSeF. A jeżeli będę brał faktyczne faktury, które będą trafiały do systemu KSeF...

...na Giertycha. Ludzie nawołują, aby na niego brać.

– Jeżeli faktycznie pojedę na ten Orlen, zatankuję swoje prywatne auto i podam numer NIP biura poselskiego Romana Giertycha, to mogę odpowiadać z kodeksu karnoskarbowego. Nie można brać faktur na byle kogo.

A co za to grozi?

– W skrajnych przypadkach nawet trzy lata pozbawienia wolności. A dzisiaj w większości miejsc są przecież kamery. ●

Senat przyjął reformę KRS

Bez większych złudzeń, że prezydent Karol Nawrocki podpisze ustawę, Senat przyjął w środę nowelizację ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa.

Łukasz Woźnicki

– Znamy stanowisko prezydenta. Jak znakomita nie byłaby ta ustawa, to można założyć, że prezydent jej nie podpisze albo wyśle do tzw. Trybunału Konstytucyjnego – mówił Marek Borowski, senator KO, w trakcie prac nad ustawą.

– Bez względu na to, co uchwalimy, prezydent nie podpisze tej ustawy, bo w interesie opcji politycznej, którą reprezentuje, jest utrzymywanie chaosu prawnego i prowadzenie walki z demokratycznym rządem – stwierdził senator KO Adam Szejnfeld.

Dodał, że senatorem pozostało „nie oglądać się na nikogo i robić swoje”.

Ostatecznie w głosowaniu przeprowadzonym w środę 28 stycznia Senat przyjął rządową nowelizację ustawy o KRS. Nie wprowadził do niej żadnych zmian, choć jeszcze dzień wcześniej senatorowie koalicji rządzącej sygnalizowali chęć wprowadzenia poprawek. Za ustawą zagłosowało 52 senatorów koalicji i niezależnych. Przeciw było 28 senatorów PiS, którzy wcześniej bez efektów wystąpili o odrzucenie ustawy.

„Sędziowie wybierani przez sędziów”

Mamy poczucie wagi tego, z czym przychodzi nam się zmierzyć – przedstawiał ustawę senator KO Krzysztof Kwiatkowski, szef komisji ustawodawczej.

Nowelizacja ma rozwiązać główny problem polskiego sądownictwa, jakim jest upolitycznienie rady wskazującej prezydentowi kandydatów na sędziów. Za rządów PiS sędziom odebrano prawo wyboru swoich przedstawicieli w KRS i przekazano je Sejmowi. – Dziś 15 członków KRS reprezentuje polityków, posłów PiS, którzy ich wybrali, a nie sędziów – zaznaczał Kwiatkowski.

– Doprowadziło to do patologicznego upolitycznienia organu, który przestał pełnić konstytucyjną funkcję strażnika niezależności sądów – dodał sędzia Dariusz Mazur, wiceminister sprawiedliwości. Polskie sądy i europejskie trybunały wielokrotnie orzekały, że obsadzona przez Sejm rada nie jest niezależna. ETPC stwierdził, że powołania na jej wniosek prowadzą do systemowego łamania prawa do sądu.

Gdyby nowelizacja ustawy o KRS weszła w życie, sędziowie odzyskaliby prawo wyboru swoich przedstawicieli radzie. Wybory byłyby przeprowadzane w sądach przez PKW. W przyszłej radzie reprezentowane mają być wszystkie rodzaje i szczeble sądownictwa.

– Najważniejszą cechą tej ustawy jest to, że politycy sami chcą ograniczyć swoje władztwo nad sądownictwem. Rząd przedstawia tę ustawę i mówi: nie chcemy wybierać sędziów w parlamencie. Chcemy, żeby sędziowie wybierali swoich przedstawicieli i dokonali wyboru najlepszych z najlepszych, aby ich reprezentowali i dbali o ich niezależność – komentował senator KO Adam Bodnar, były minister sprawiedliwości.

Takiemu modelowi sprzeciwiają się senatorowie PiS i członkowie upolitycznionej KRS. Uważają, że sędziów do KRS powinien wybierać Sejm, bo „za jego pośrednictwem naród decyduje, jaki będzie kształt

• **28.01.2026 roku. Senatorowie podczas prac nad nowelizacją ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa**

FOT. RADEK
PIETRUSZKA/PAP

radę”. – To naród jest suwerenem, a państwo chce wrócić do wybierania sędziów przez sędziów bez żadnej kontroli – zgłaszał podobne zastrzeżenia w Sejmie Zbigniew Bogucki, szef Kancelarii Prezydenta.

„Konstytucja wyraźnie określa, że członkami KRS mogą być sędziowie wybierani przez sędziów” – poinformował w 2007 r. Trybunał Konstytucyjny. – Stwierdzenie poszło za daleko – przekonywał na senackiej komisji Marek Komorowski, senator PiS.

Inny senator PiS, Marek Pęk twierdził, że ustawa „ma przywrócić niezgodny z konstytucją system funkcjonowania KRS”.

– Forsujecie projekty, którą są nie do przyjęcia przez głowę państwa. To jest teatr – dodał, składając wniosek o odrzucenie ustawy.

Poprawki, których nie było

Część zastrzeżeń PiS, co podkreślali senatorowie tej partii, podziela Biuro Legislacyjne Senatu. Zgłosiło ono uwagi do konstytucyjności przepisów ograniczających bierne prawo wyborcze sędziów. Chętni do KRS będą musieli się wykazać 10-letnim stażem sędziowskim, w tym minimum 5-letnim na obecnym stanowisku. Zasiadania w KRS nie będzie można łączyć ze stanowiskiem prezesa czy wiceprezesa sądu.

Zastrzeżenia Biura Legislacyjnego wiązały się ze wspomnianym już wyrokiem TK z 2007 r. Trybunał stwierdził w nim, że nie można „ustanawiać dodatkowych reguł, który z sędziów może ubiegać się o wybór do Rady i może być do Rady wybrany, a który ma być tego prawa pozbawiony”.

– TK podkreślił, że członkami KRS mogą być sędziowie wybierani przez sędziów, nie wskazując żadnych dodatkowych cech warunkujących członkostwo w radzie – zaznaczyła wiceszefowa Biura Legislacyjnego Katarzyna Konieczko.

Biuro zaproponowało senatorom wykreślenie tych przepisów. Takie poprawki chciał zgłosić senator KO Marek Borowski. Przeciwno poprawieniu ustawy wypowiedzieli się jednak inni senatorowie koalicji i Ministerstwo Sprawiedliwości.

Resort uważa, że wyroku z 2007 r. nie można odnosić do procedowanej ustawy, bo dotyczył innych okoliczności. Kryterium stażowe tłumaczył doświadczeniem potrzebnym, by pracować w KRS, a zakaz łączenia stanowisk – powoływaniem prezesów i wiceprezesów sądów przez ministra sprawiedliwości oraz konfliktem interesów.

Ostatecznie żadnych poprawek nie było.

W praktyce nowe kryterium stażowe pozbawi możliwości kandydowania do rady część neosędziów powołanych do sądów na wniosek upolitycznionej KRS. A na to nie zgadza się prezydent Karol Nawrocki. Jak mówił Bogucki, sędziowie będą wybierali sędziów, „ale nie wszystkich”.

– Ci, którzy zostali obsadzeni na stanowiskach sędziowskich zgodnie z prawem i Konstytucją przez nową KRS, w istocie mają być wykluczeni. Czyli kasta – tak, Polacy – nie. Nie ma na to zgody prezydenta Nawrockiego – powiedział Bogucki.

Senator Pęk: „Pchacie ustawę, której prezydent nie podpisze”

Ustawa przewiduje, że aby kandydować do KRS, chętny będzie musiał uzyskać poparcie 50 sędziów. Liczbę tę zmniejszono w Sejmie ze stu, po zastrzeżeniach RPO i HFPC. Kandydata będą mogły zgłosić także samorządy adwokatów, radców prawnych i notariuszy.

Wybory do KRS będzie kontrolował Naczelny Sąd Administracyjny. Ma rozpoznawać skargi na odmowę przyjęcia zgłoszeń kandydatów oraz protesty wyborcze,

co także kwestionowali senacy legislatorzy. Koalicja została jednak przy tym rozwiązaniu, aby wyborów do przyszłej KRS nie kontrolował SN, który w większości składa się z neosędziów.

Inną nowością jest utworzenie przy KRS rady społecznej z udziałem przedstawicieli samorządów prawniczych, RPO czy organizacji pozarządowych, która będzie opiniować kandydatów na sędziów.

W trakcie prac senackich ustawę poparły stowarzyszenia sędziów, m.in. Iustitia i prokuratorskie Lex Super Omnia. Negatywnie ocenili ją zaś członkowie upolitycznionej KRS.

Teraz ustawa zostanie przesłana do prezydenta, który może ją podpisać, zawetować albo wystąpić do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie jej zgodności z Konstytucją. Będzie to już druga próba zreformowania KRS podejmowana przez obecną koalicję. Poprzedniej ustawy nie chciał podpisać prezydent Andrzej Duda, a kontrolowany przez PiS TK wyrzucił ją do kosza.

Według polityków PiS nowa ustawa także nie wejdzie w życie.

– Dobrze wiecie, że pan prezydent nigdy takiej ustawy nie podpisze. Mimo wszystko pchacie tę głęboko niekonstytucyjną ustawę przez Sejm i Senat na zamówienie waszego najtwardszego elektoratu i tej części środowiska sędziowskiego, które uważa się za nadzwyczajną kastę i pragnie zemsty – mówił do przedstawicieli koalicji w Senacie senator Pęk.

Jeśli ustawa nie wejdzie w życie, koalicja ma przejść do „planu B”. Jak mówił minister sprawiedliwości Waldemar Żurek, w takim wypadku analizowany będzie model zatwierdzenia przez parlament wyboru dokonanego przez sędziów. W maju dobiegnie końca kadencja członków obecnej KRS, a zgodnie z obowiązującymi przepisami, nowych sędziów do rady powinien wybrać Sejm.

– Mamy plan B, ale jest on jak chodzenie z protezą czy o kulach. Da się chodzić, ale jest o wiele trudniej – mówił minister Żurek. ●

Nowelizacja ma rozwiązać główny problem polskiego sądownictwa, jakim jest upolitycznienie rady wskazującej prezydentowi kandydatów na sędziów

Ziobro prawie bez poselskiej pensji

Zbigniew Ziobro będzie pierwszym posłem, wobec którego Sejm zastosuje zaostrzone przepisy o utracie pensji parlamentarzysty. **Za nieusprawiedliwioną nieobecność straci 90 proc. uposażenia.**

**Jakub Wencel
Wojciech Czuchnowski**

Marszałek Sejmu Włodzimierz Czarzasty ogłosił w czwartek 29 stycznia kolejne kroki w sprawie nieobecności w Sejmie posła Zbigniewa Ziobry, który uciekł na Węgry, gdzie otrzymał azyl polityczny.

– Skierowałem wniosek do przewodniczącego komisji regulaminowej do spraw poselskich i immunitetowych w sprawie nieobecności Zbigniewa Ziobry – powiedział w Sejmie Czarzasty. – Komisja ma obowiązek zająć się moim wnioskiem i podjąć uchwałę, bądź nie, w sprawie zwrócenia posłowi uwagi, udzielenia mu upomnienia lub nagany.

Ziobro nie wykonuje swojej pracy

Gdyby Ziobro nie odwołał się od takiej decyzji, marszałek Sejmu skieruje do prezydium wniosek uchwały, która spowoduje odebranie mu diety parlamentarnej i obniży uposażenie do 1/10 wysokości – czyli 1350 zł miesięcznie.

– Na pierwszym swoim briefingu w tej sprawie opowiedziałem o całej procedurze. Ona jest dość skomplikowana, ale pierwszy element tej procedury właśnie został wdrożony i pan Ziobro musi usprawiedliwić swoją nieobecność. A teraz skieruję stosowny wniosek do Komisji Regulaminowej – powiedział Czarzasty.

Jak powiedział „Wyborczej” poseł KO Jarosław Urbaniak, przewodniczący komisji regulaminowej, zbierze się ona w tej sprawie na początku lutego. Decyzja powinna być formalnością nie tylko dlatego, że koalicja rządząca ma większość, ale również

ze względu na to, że sytuacja Ziobry wypełniła wszystkie kryteria regulaminu Sejmu.

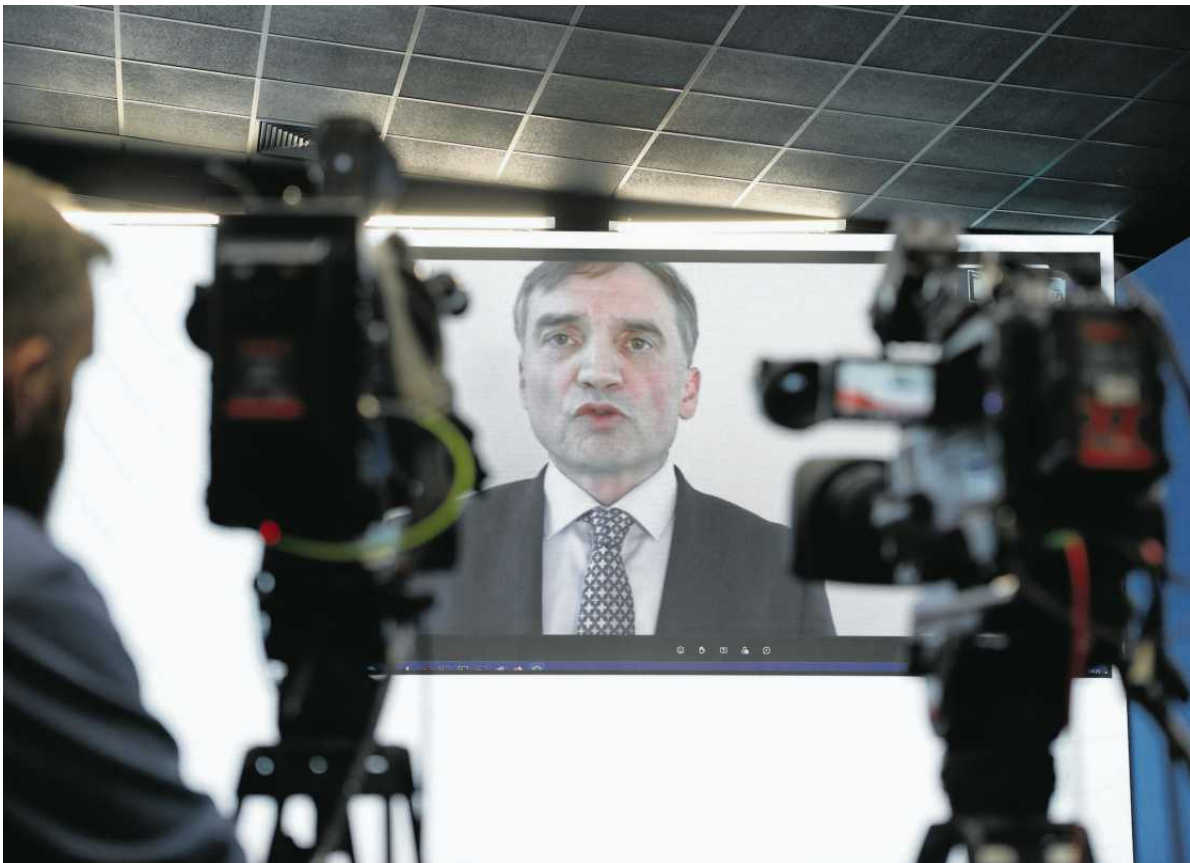
W maju 2025 r. Sejm wprowadził do regulaminu art.24 a. Zaznaczono w nim, że jeśli poseł nie usprawiedliwi swojej nieobecności podczas 18 dni posiedzeń, Sejm może podjąć uchwałę o utracie diety parlamentarnej i obniżeniu uposażenia posła do 1/10 jego wysokości w kolejnych miesiącach.

1/10 pensji Ziobro będzie dostawał do czasu powrotu do Sejmu i wzięcia udziału w obradach. Od uchwały o utracie uposażenia poseł może złożyć odwołanie i wnioskować o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Wszczęcie procedury przez Czarzastego oznacza też, że były minister sprawiedliwości, mimo że publicznie informował, że jest ciężko chory, od dłuższego czasu nie dostarczał zwolnień lekarskich. W tej kadencji Sejmu Ziobro był praktycznie nieobecny z powodu choroby. Zjawił się na posiedzeniu tylko w grudniu 2024 r. i w lutym 2025.

Skąd kwota 1350 zł? Wyliczenia przedstawił marszałek Sejmu 16 stycznia. – Odliczamy panu Zbigniewowi Ziobrze pieniądze za wszystkie nieusprawiedliwione nieobecności na posiedzeniach parlamentu, ale wymiar, ten dotkliwy, nastąpi po 28 stycznia – zapowiedział wtedy Czarzasty.

Ziobro miał 7 dni na złożenie usprawiedliwienia. Termin minął w środę 28 stycznia. Więc na kolejny dzień Czarzasty zapowiedział uruchomienie procedury obniżenia wynagrodzenia, co też zrobił. – Dietę pobiera się wtedy, gdy wykonuje się pracę na terenie kraju. Z dietą więc pan Ziobro się pożegna – dodał marszałek.

• Zbigniew Ziobro podczas połączenia z Budapesztu z władzami PiS FOT. MICHAŁ BOROWCZYK / AGENCJA WYBORCZA.PL

**Zbigniew Ziobro jest
jednym z podejrzanych
w prowadzonym
przez prokuraturę
śledztwie dotyczącym
nadużyć w Funduszu
Sprawiedliwości.
Prokuratura podejrzewa
go o popełnienie łącznie
26 przestępstw**

Azyl polityczny na Węgrzech

Przypomnijmy, że 12 stycznia mecenas Bartosz Lewandowski poinformował, że Zbigniew Ziobro, były minister sprawiedliwości w rządzie PiS, uzyskał azyl polityczny na Węgrzech. W serwisie X mecenas Lewandowski napisał, że węgierski rząd przyznał Ziobrze ochronę w związku z działaniami prokuratury, „w wyniku których doszło do szeregu działań noszących znamiona politycznie motywowanych represji politycznych”.

Tym samym prawnik potwierdził informację „Wyborczej”. Tak jak pisaaliśmy, azyl uzyskała również Patrycja Kotecka, żona byłego ministra sprawiedliwości. Ziobro wystąpił o ochronę także dla niej, choć prokuratura

nie prowadzi wobec niej żadnych działań.

Zbigniew Ziobro jest jednym z podejrzanych w prowadzonym przez prokuraturę śledztwie dotyczącym nadużyć w Funduszu Sprawiedliwości. Prokuratura podejrzewa go o popełnienie łącznie 26 przestępstw. 7 listopada Sejm uchylił mu immunitet w odniesieniu do wszystkich 26 zarzutów. Wyraził również zgodę na jego zatrzymanie i aresztowanie.

Na Węgrzech – również jako azylant polityczny – przebywa inny poseł PiS, Marcin Romanowski, były zastępca Ziobry. Obaj są ścigani w związku z aferą Funduszu Sprawiedliwości. Romanowski sam zrzekł się uposażenia poselskiego. ●

JUTRO W „WYBORCZEJ”

Wydanie
sobotnie „Wyborczej”
możesz kupić
**OD SOBOTY
DO CZWARTKU!**
Szukaj w punkcie
sprzedaży prasy.

AGENCI FEDERALNI ICE

Jak walczą z imigracją w USA?

CHAT GPT

Czy zastąpi lekarzy ubogim?

CIAŁO MĘŻCZYZNY PO PIĘĆDZIESIĄTCE

Młodość to kraj tranzytowy

ZNIEWOLENI PRZEZ ALGORYTM

Hipnoza nad ekranem smartfona

SPECJALNY DODATEK MAGAZYNU KSIĄŻKI

Trump rozważa atak na Iran

„Ogromna armada porusza się szybko, z wielką mocą, entuzjazmem i determinacją” – napisał Donald Trump w poście w Truth Social w minioną środę.

Anna Wyrwik

Telewizja CNN podaje, że po fiasku wstępnych rozmów z Iranem o jego programie nuklearnym USA rozważają atak na ten kraj. Donald Trump miał jednak jeszcze nie podjąć ostatecznej decyzji, choć na stole są różne opcje ataku. A te zwiększyły się wraz z dopłynięciem w okolice Iranu grupy uderzeniowej lotniskowca „Abraham Lincoln”.

Trump poinformował też w środę (28 stycznia), że w stronę Iranu zmierza „kolejna piękna armada”. Nie podał szczegółów, ale media spekulują, że może chodzić o lotniskowce USS „Theodore Roosevelt” i USS „George H.W. Bush”, które wedle Fox News opuściły macierzyste porty.

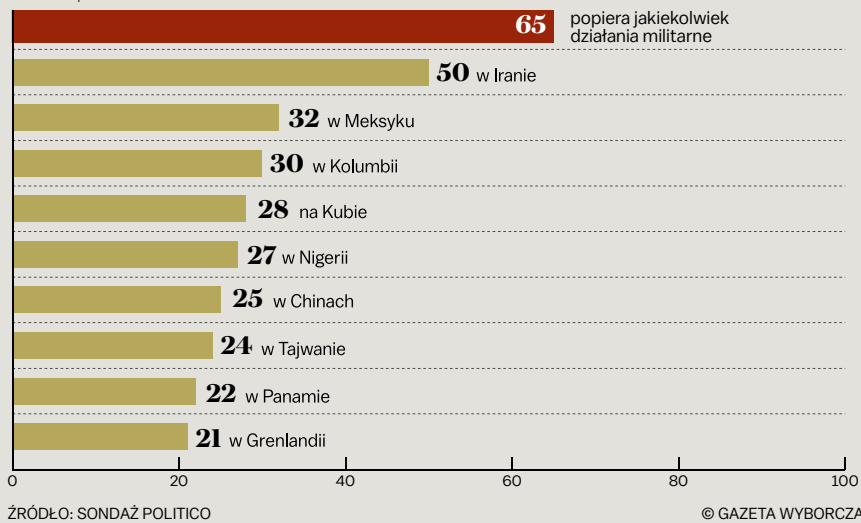
Tego samego dnia dowództwo Centralne USA (CENTCOM) poinformowało o rozpoczęciu kilkudniowych ćwiczeń sprawdzających gotowość bojową swoich sił zbrojnych zgromadzonych na Bliskim Wschodzie. Trump podkreśla, że Stany Zjednoczone zgromadziły większe siły na Bliskim Wschodzie niż u brzegów Wenezueli.

Jednocześnie, jak donosi CNN, wojsko amerykańskie przenosi w ten region dodatkowe systemy obrony powietrznej, m.in. baterie Patriot. Planowane jest też przemieszczenie jednego lub więcej systemów obrony przeciwrakietowej THAAD.

„Tak” dla interwencji

Wyborcy Trumpa popierający podjęcie przez Stany Zjednoczone działań militarnych przeciwko co najmniej jednemu z kilku wymienionych krajów:

Dane w proc.

O co chodzi Trumpowi?

Trump od kilku tygodni grozi Iranowi interwencją – zmieniają się tylko uzasadnienia. Po wybuchu protestów na irańskich ulicach w grudniu 2025 r. zapowiedział, że pomoże protestującym, jeśli reżim odpowie przemocą. W kolejnym miesiącu ajatollahom udało się zdławić bunt – zabijając przy tym nawet 30 tys. osób. Amerykanie dotąd na to nie zareagowali.

Tymczasem w środowym poście Trump napisał: „Mamy nadzieję, że Iran szybko »zasiądzie do stołu« i wynegocjuje uczciwe i sprawiedliwe porozumienie – BRAK BRONI JĄDROWEJ – korzystne dla wszystkich stron”. Dodał, że następny atak „będzie o wiele gorszy” niż ten, który USA przeprowadziły w zeszłym roku na irańskie obiekty nuklearne.

Nie jest jasne, dlaczego Trump ponownie skupił się na irańskim programie nuklearnym. Tym bardziej że twierdził, iż podczas ostatnich nalotów został on „zniszczony”. Jednak według źródeł CNN Iran próbuje odbudować obiekty głębiej pod ziemią. Od dawna nie zgadza się też na kontrolę inspektorów ONZ.

Dodatkowo USA żądają, by Iran ograniczył zasięg rakiet balistycznych, które obecnie stanowią problem dla Izraela. Iran się temu sprzeciwia.

Iran: Zmiażdżymy agresora

Iran zapowiedział natychmiastową reakcję na ewentualne działania militarne USA. Według CNN jeden z doradców najwyższego przywódcy ajatollaha Alego Chameneiego powiedział, że w odpowiedzi Iran zaatakuje Izrael.

Irańczycy twierdzą, że ich siły są na „najwyższym poziomie gotowości obronnej, przygotowane, by zmiażdżyć każdą agresję”.

Abbas Aragczy, minister spraw zagranicznych Iranu, napisał w środę w portalu X: „Nasze dzielne siły zbrojne są – z palcem na spuście – gotowe do natychmiastowej i zdecydowanej odpowiedzi na KAŻDĄ agresję na nasz ukochany ląd, powietrze i morze”.

W miniony wtorek Teheran kazał zamknąć przestrzeń powietrzną nad swoją najważniejszą bazą wojskową w Dżask w Zatoce Omańskiej i sam rozpoczął manewry z użyciem ostrej amunicji.

Politico: Amerykanie za interwencjami USA

Jak wynika z nowego sondażu Politico 65 proc. wyborców Trumpa popiera podjęcie przez Stany Zjednoczone działań militarnych przeciwko co najmniej jednemu z kilku wymienionych krajów, takich jak Iran, Grenlandia, Kuba, Kolumbia, Chiny czy Meksyk.

To właśnie działania militarne w Iranie popiera najwięcej, bo aż 50 proc. respondentów. Wśród osób określających siebie jako MAGA jest to 61 proc.

Drugie miejsce na tej liście zajmuje Meksyk (32 proc.), dalej jest Kolumbia (30 proc.), Kuba (28 proc.) i Nigeria (27 proc.). 25 proc. z nich poparłoby interwencję militarną w Chinach, 24 proc. – w Tajwanie, a 22 proc. w Panamie. 21 proc. zaś – w Grenlandii.

Co ciekawe, 16 proc. poparłoby interwencję militarną na... Islandii. Może to być spowodowane pomyłką Donalda Trumpa, który w trakcie wystąpienia w Davos kilkakrotnie zamiast Grenlandia (Greenland) powiedział Islandia (Iceland).

Dla porównania, wśród wyborców Kamili Harris tylko 18 proc. poparłoby interwencję militarną w Iranie, w Kolumbii i na Kubie – 11 proc., a w Meksyku – 10 proc. ●

Rubio: NATO trzeba przemyśleć na nowo

W środę sekretarz stanu USA Marco Rubio wystąpił przed komisją ds. polityki zagranicznej w amerykańskim Senacie.

Anna Wyrwik

To kolejna odsłona toczących się negocjacji pokojowych wokół Ukrainy. W środę po południu Jurij Uszakov, doradca prezydenta Putina, oznajmił, że Władimir Putin jest gotów rozmawiać z prezydentem Ukrainy Wołodymyrem Zełenskim w Moskwie. Odnosił się tym do wypowiedzi szefa MSZ Ukrainy Andrija Sybii, który we wtorek powiedział, że ukraiński przywódca jest gotów na spotkanie z Putinem. Uszakov podkreślił, że Kreml zagwarantuje Zełenskiemu bezpieczeństwo.

– Najważniejsze, aby te kontakty były dobrze przygotowane i skupione na osiągnięciu konkretnych pozytywnych rezultatów – dodał Uszakov, jak donosi ukraińska prasa.

Na niedzielę 1 lutego zapowiedziana jest kolejna tura rozmów pokojowych w Abu Zabi w Zjednoczonych Emiratach Arabskich. Amerykanie zapowiedzieli, że nie wezmą w nich udziału wysłannik prezydenta USA

• **To „konieczność nie tyle przemyślenia na nowo celu Sojuszu, ile jego możliwości” – mówił Rubio w Senacie** FOT. REUTERS/EVELYN HOCKSTEIN/FILE PHOTO

Steve Witkoff i zięć Donalda Trumpa Jared Kushner – dowiedział się Reuters. Nie wiadomo, jaki będzie skład delegacji rosyjskiej i ukraińskiej.

„Dynamika rosyjska”

Sekretarz stanu USA Marco Rubio mówił podczas przesłuchania w Komisji Spraw Zagranicznych Senatu m.in. o wojnie w Ukrainie. Jak stwierdził, trwają prace nad rozwiązaniem kluczowej kwestii w negocjacjach między

Ukrainą a Rosją – kontrolą nad obwodem donieckim. Problem ten Rubio nazwał „bardzo trudnym”. – Przynajmniej udało nam się zawęzić problem [w negocjacjach] do jednego, centralnego aspektu – powiedział.

Władimir Putin wielokrotnie mówił, że jeśli Ukraina nie odda Donbasu, to Rosja weźmie go siłą. Z kolei Zełenski powtarza, że Ukraina nie odda terenów, których Rosjanie nie zajęli na polu walki. Rosja kon-

Silniejsi partnerzy w NATO to większa elastyczność USA w zabezpieczaniu naszych interesów w innych częściach świata

MARCO RUBIO
sekretarz stanu USA

troluje obecnie ok. 80 proc. obwodu donieckiego.

Rubio dodał, że USA wstępnie zgodziły się na gwarancje bezpieczeństwa dla Ukrainy, ale „w grę wchodzi dynamika rosyjska” i „oczywiście wszelkie gwarancje bezpieczeństwa wejść w życie po zakończeniu konfliktu”.

Rzeczywistość XXI wieku

Sekretarz stanu USA mówił też w Senacie o NATO. – Musi zostać przemy-

ślane na nowo – stwierdził. Powodem jest „konieczność nie tyle przemyślenia na nowo jego celu, co możliwości”. Rubio stwierdził, że Europejczycy „nie zainwestowali wystarczająco dużo w swoją obronę”, i wyraził nadzieję, że radykalnie zwiększą te inwestycje. Dodał, że nie mają na to wiele czasu – muszą być szybko zdolni zaoferować Ukrainie rzeczywiste gwarancje bezpieczeństwa bez USA.

– Gwarancje bezpieczeństwa [dla Ukrainy] obejmują rozmieszczenie kilku europejskich wojsk, głównie francuskich i brytyjskich, oraz amerykańskie zabezpieczenie. Jednak tak naprawdę gwarancją bezpieczeństwa jest to amerykańskie zabezpieczenie. Nie umniejszam faktu, że niektóre europejskie kraje są gotowe rozmieścić wojska w powojennej Ukrainie. Chodzi mi o to, że bez amerykańskiego zabezpieczenia jest to nieistotne – stwierdził.

Rubio dodał, że USA mają interesy na całym świecie. – Silniejsi partnerzy w NATO to większa elastyczność Stanów Zjednoczonych w zabezpieczaniu naszych interesów w innych częściach świata. To nie jest porzucenie NATO, to rzeczywistość XXI wieku, a świat się zmienia – powiedział Rubio. ●

Nowe represje Putina wobec Rosjan za granicą

Adwokat Jewgienij Smirnow nie ma wątpliwości, że to „faktyczne pozbawienie obywatelstwa i całkowita utrata praw”.

Wiktorja Bieliaszyn

Rosyjskie władze pracują nad kolejnymi represyjnymi przepisami. Ich celem jest utrudnienie życia przebywającym na emigracji opozycjonistom, dziennikarzom i in. obywatelom, którzy wyjechali po wybuchu pełnowymiarowej wojny przeciwko Ukrainie. „Muszą zdawać sobie sprawę z nieuchronności kary za popełnione czyny”, grzmiał w grudniu ub.r. Władimir Wołodin, przewodniczący Dumy Państwowej. Parlament opracowuje naraz kilka projektów ustaw wymierzonych w antyputinowską rosyjską emigrację. Ten przyjęty 18 grudnia w I czytaniu zakłada utworzenie publicznego rejestru, do którego wprowadzani będą obywatele skazani i w sprawach karnych, i administracyjnych za „dyskredytację” armii, uchylanie się od obowiązków „zagranicznego agenta”, udział w „niepożądanym” organizacji, nawoływanie do nałożenia na Rosję sankcji i naruszenia integralności terytorialnej.

Ograniczanie praw człowieka
Obróńcy praw alarmują, że ostatnio na podstawie paragrafów skazywano głównie opozycyjnych polityków, dziennikarzy i sprzeciwiających się inwazji na Ukrainę. Przebywające za granicą osoby z listy, jak wynika z projektu, zostaną objęte „kompleksowymi środkami ograniczającymi”, to m.in.:

- „zawieszenie rejestracji praw do nieruchomości w Rosji;
- zamrożenie i zablokowanie środków pieniężnych i innego majątku;
- uniemożliwienie dokonywania przelewów z rosyjskich banków na zagraniczne konto danej osoby;
- ograniczenie prawa do kierowania pojazdami;
- odmowa świadczenia e-usług państwowych i miejskich;
- pozbawienie prawa do usług konsularnych;
- dokonywania jakichkolwiek czynności przez pełnomocnika i notariusza”.

Inicjator ustawy, przewodniczący komisji Dumy Państwowej ds. badania faktów ingerencji państw zagranicznych ws. wewnętrzne Rosji, Wasilij Piskariow, tłumaczył, że jego celem jest doprowadzenie do sytuacji, w której skazani przez rosyjski sąd relokanci „nie będą mogli spokojnie mieszkać za granicą i korzystać z dobrodziejstw cywilizacji”.

Skasowanie więzi z ojczyzną
Ubolewał, że choć obecnie międzynarodowym listem gończym Rosja ściga 10 593 osoby, to państwa NATO raczej odmawiają ich ekstradycji. „To osoby

• **Berlin, 1 marca 2025 r. Antyputinowska demonstracja w stolicy Niemiec, wśród manifestantów Julia Nawalna, wdowa po rosyjskim liderze opozycji Aleksieju Nawalnym.**

FOT. HANNES P. ALBERT / PAP/DPA

skazane w Rosji, szczególnie niebezpieczni przestępcy. Odmowy ich ekstradycji przez kraje NATO mają podłoże polityczne”. Przekonywał: „Zachodnie służby specjalne wykorzystują tę grupę do działalności antyrosyjskiej”.

Ale władzom nie tylko o to chodzi. Niezależny prawnik Siergiej Markow zwrócił uwagę na zapis figurujący w projekcie: władze będą automatycznie otwierać w imieniu figurujących w rejestrze konta bankowe w rosyjskich bankach. Wszelkie pieniądze przysługujące w Rosji obywatelowi będą wpływać najpierw na te rachunki, a później do państwowego budżetu „Projekt pozbawia możliwości utrzymania kontaktów z Rosją, w tym finansowych”, tłumaczył ekspert na łamach BBC. Walerija Wietoszkina, adwokatka współpracująca z niezależną organizacją OVD-info, w rozmowie z „Takie Diela” podkreśla: „Osoba, która trafi do rejestru, formalnie pozostaje obywatelem, ale w rzeczywistości zostaje wykluczona z pola prawnego”. I wyliczała restrykcje: „Nie będą mogli korzystać z prawie żadnych usług notarialnych konsultatu, np. wydania nowego paszportu”.

Pozbawienie obywatelstwa

Potwierdzają to dziennikarze portalu śledczego The Insider, zwracając uwagę, czego pozbawieni zostaną rosyjscy emigranci, jeśli przepis zostanie przyjęty. Skupiają się przy tym wyłącznie na punkcie dotyczącym odmowy części usług konsularnych. „Ten zapis dotyczy: artykułu dotyczącego pomocy prawnej dla osób aresztowanych za granicą; udzielania pomocy w przypadku utraty dokumentów; rozpatrywania spraw dotyczących obywatelstwa i wydawania dokumentów; rejestracji zawarcia małżeństwa, zmiany nazwiska i wydawania duplikatów aktów małżeństwa; zobowiązania konsułów do pomocy w legalizacji zagranicznych dokumentów urzędowych; pomocy konsularnej obywatelom za granicą w uzyskaniu dokumentów dotyczących wykształcenia, stażu pracy itp.”, wymieniają.

Co jeszcze? Mieszkający za granicą Rosjanie „z rejestru” mogą stracić prawo jazdy. Mieszkający za granicą Rosjanie „z rejestru” mogą stracić prawo jazdy. W tym wypadku, aby dalej móc jeździć, będą zmuszeni do ponownego zdania egzaminu w państwie zamieszkania. W rozmowie z niezależnymi rosyjskimi dziennikarzami adwokat Jewgienij Smirnow stwierdził, że oznacza to „faktyczne pozbawienie obywatelstwa i całkowitą utratę praw”. Tego samego zdania jest Wietoszkina, która w komentarzu dla portalu „Takie Diela” wskazywała, że projekt ustawy ma charakter dyskryminacyjny i można go traktować jako odpowiednik pozbawienia praw obywatelskich.

„Projekt ustawy wprowadza podział obywateli ze względu na przesładowania polityczne i miejsce po-

Celem rosyjskich władz jest utrudnienie życia „zdrajcom ojczyzny”, „tajdakom” i „agentom zagranicy”

bytu, ustanawiając dla jednej grupy znacznie surowszy i bardziej restrykcyjny reżim niż dla wszystkich pozostałych. Takie regulacje podważają zasadę równości obywateli wobec prawa i tworzą sytuację, w której traci się sens obywatelstwa: prawa i gwarancje, które powinny być takie same dla wszystkich obywateli, stają się warunkowe i odwołalne”, tłumaczyła.

Zaangażowany Interpol

Prześladując „zdrajców ojczyzny”, rosyjskie władze nie ograniczają się do własnych kruczków i tworzących specjalnie w tym celu przepisów. Rosja od lat na szeroką skalę wykorzystuje Interpol, by utrudnić życie swoim oponentom, nadużywając w ten

sposób praw przysługujących państwu członkowskiemu. Najczęściej sprowadza się to do złożenia wniosku o wystawienie tzw. czerwonej noty za „przestępcą”, którym nierzadko okazuje się opozycjonista, niezależny rosyjski dziennikarz lub antywojenny działacz, którego władze ścigają na przykład z powodu publicznej krytyki Kremla, wsparcia, choćby symbolicznego, Ukrainy, czy nawoływania do nałożenia sankcji na Rosję.

Organizacja doskonale zdaje sobie z tego sprawę. Wewnętrzne raporty Interpolu, do których dotarło BBC, dowodzą, że najwyższe kierownictwo martwi się działaniami Rosji. W jednym z nich wysoki rangą urzędnik Interpolu zgłasza rosyjskim delegatom „poważne zaniepokojenie” w związku z „celowym nadużywaniem” systemu organizacji przez Federację Rosyjską.

To dlatego, przypomina BBC, po rosyjskiej napaści na Ukrainę organizacja wprowadziła dodatkowe kontrole, którym poddawane mają być wnioski z Rosji. Eksperci mają jednak coraz więcej wątpliwości co do tego, w jakim stopniu są one skuteczne. Niepokoić ma to, opisuje BBC, że w 2024 r. ok. 90 proc. wniosków Rosji do Interpolu przechodziło wstępną weryfikację, zaś Komisja Kontroli Plików odrzuciła około połowę wszystkich rosyjskich wniosków, które były przedmiotem skarg. „Budzi to pytania, czy środki te były wystarczająco surowe”, zauważają dziennikarze.

Moskwa dba o formalności

Trzeba przyznać, że Moskwa dba o dopełnienie formalności, by maksymalnie uwiarygodnić swój wniosek. Zanim zwróci się do Interpolu, oskarża lub skazuje w trybie zaocznym ściganych „przestępców”. Mówił o tym dziennikarzom BBC Jurij Niemiec, prawnik międzynarodowy specjalizujący się w kwestiach związanych z Interpolem i ekstradycją. „Zdarza się, że Rosjanie sprzeciwiający się wojnie są wnoszeni na wniosek Rosji do bazy danych Interpolu, bo w kraju oskarżani są o przestępstwa

finansowe, działalność terrorystyczną itd. Dodatkowa kontrola wniosków Rosji o aresztowania, wprowadzona przez Interpol po pełnej inwazji na Ukrainę, nie okazała się skuteczna”, podsumował.

Dziennikarzom udało się też ustalić, że nawet jeśli Interpol odmawia Rosji wystawienia tzw. czerwonej noty, czyli powiadomienia dla wszystkich 196 krajów członkowskich z żądaniem odnalezienia i aresztowania danej osoby, to niekiedy „pomaga” jej informacyjnie. Odpowiada tak niekiedy, wbrew międzynarodowym rekomendacjom, na prośbę rosyjskich władz o udzielenie „użytecznych informacji” na temat konkretnego obywatela.

Za przykład może posłużyć Lubow Sobol, współpracownica Aleksieja Nawalnego ścigana listem gończym. Z dokumentów, do których nieoficjalnie dotarli dziennikarze, wynika, że Moskwa dzięki Interpolowi wiedziała, gdzie mieszka i dokąd podróżuje przebywająca w Europie opozycjonistka. Kolejną osobą, nt. której Interpol miał przekazać Rosjanom szczegółowe informacje, jest wg dziennikarzy Gleb Karakulow, b. kapitan Federalnej Służby Ochrony, do którego obowiązków należało zapewnienie Putinowi tajnej łączności. Karakulow, wykorzystując udział w zagranicznej delegacji, zbiegł z Rosji w 2022 r. Centrum „Dossier” opisuje go jako najwyższego rangą funkcjonariusza służb, który uciekł i potępił wojnę po rozpoczęciu pełnej inwazji Rosji na Ukrainę. W przypadku takich osób udzielenie reżimowi Putina informacji umożliwiających ich namierzenie wiąże się z niebezpieczeństwem dla ich zdrowia i życia.

Wg pracującego w Interpolu anonimowego informatora, na którego w śledztwie powołuje się BBC, w 2025 r. organizacja po cichu zniosła też niektóre dodatkowe środki wobec Rosji. Na razie nie jest jasne, jak daleko posunięto się w tym złagodzeniu. Mimo wielokrotnych prośb dziennikarzy BBC Interpol odmówił udzielenia odpowiedzi na to pytanie. W przesłanym redakcji komunikacie organizacja oświadczyła, że nie może komentować sytuacji ze względu na „surowe zasady przetwarzania danych”. Z kolei odnosząc się do śledztwa BBC, władze Interpolu zapewniły dziennikarzy, że organizacja postępuje zgodnie ze statutem.

„Nieprawdziwe jest twierdzenie, że przedkładamy współpracę policyjną nad zapobieganie nadużyciom”, cytuje komunikat organizacji BBC.

Wymierzony przeciwko mieszkającym za granicą Rosjanom projekt na razie przeszedł w pierwszym czytaniu. By stał się prawem, musi przejść kolejne dwa, a potem uzyskać podpis Putina. Jeszcze nie wiadomo, kiedy ta procedura się zakończy, ale państwowe media prognozują, że ścieżka będzie błyskawiczna. Wg ustaleń państwowego portalu RBK przepis może zacząć obowiązywać już 1 marca 2026 r. ●

Ta decyzja nic nie kosztuje

– Każdego roku część podatników nie wskazuje żadnej organizacji pożytku publicznego, choć nie wiąże się to dla nich z żadnym dodatkowym kosztem.

ROZMOWA Z

MAŁGORZATĄ ALTEWĘGIER

prezeską zarządu Fundacji Dzieciom „Zdążyć z Pomocą”

JUSTYNA SOBOLAK: Każdego roku Fundacji Dzieciom „Zdążyć z Pomocą” otrzymuje najwięcej pieniędzy z 1,5 proc. Z PIT-ów za 2024 rok była to kwota 375 mln zł. To prawie dwa razy tyle, ile otrzymała druga w kolejności fundacja. Jak udaje się uzyskiwać tak wiele funduszy?

MAŁGORZATA ALTEWĘGIER: – Kwota 1,5 proc. podatku to przede wszystkim sukces naszych podopiecznych.

Prowadzimy dla każdego z nich indywidualne, bezpłatne subkonto, na którym gromadzone są środki na leczenie, rehabilitację oraz inne wydatki związane ze stanem zdrowia. Podatnicy, wspierając wybranego podopiecznego Fundacji, mają pewność, że przekazane pieniądze w całości zostaną przeznaczone na jego potrzeby. Nasza Fundacja, w przeciwieństwie do większości organizacji pożytku publicznego prowadzących subkonto, nie pobiera żadnych prowizji ani innych opłat od podopiecznych.

Naszym najskuteczniejszym działaniem jest systematyczne, wieloletnie budowanie zaufania społecznego – dbanie o transparentność, rzetelną komunikację oraz odpowiadanie na potrzeby naszych podopiecznych. To oni są naszą największą siłą. My pomagamy im w pozyskiwaniu środków na leczenie, a oni – wybierając nas i obdarzając zaufaniem – pomagają tworzyć wiarygodny, pozytywny wizerunek Fundacji, który budzi chęć wsparcia wśród podatników.

Akcje, mające na celu przekonać do przekazywania 1,5 proc., najczęściej beneficjenci podejmują we własnym zakresie. Jedna z mam niepełnosprawnego dziecka opowiadała mi, że angażuje się w to cała rodzina. Czy Fundacja pomaga beneficjentom w dotarciu do podatników?

– Tak, wspieramy naszych podopiecznych w działaniach związanych z pozyskiwaniem 1,5 proc. podatku. Wiemy, że dla wielu rodzin jest to kluczowa forma pomocy, dlatego nie zostawiamy ich z tym wyzwaniem samych. Udostępniamy materiały edukacyjne i praktyczne poradniki, które krok po kroku wyjaśniają, jak informować o możliwości wsparcia konkretnego podopiecznego. Organizujemy również webinary, podczas których rozmawiamy o sprawdzonych sposobach dotarcia do podatników i budowania świadomej, odpowiedzialnej komunikacji. Rodzice i opiekunowie mogą korzystać z naszego generatora apeli, który pozwala na prosty sposób przygotować materiały zachęcające do wsparcia.

Na stronie internetowej Fundacji, w profilach podopiecznych, znajduje się także

specjalny program do rozliczeń firmy Pitax – z automatycznie wpisanym numerem KRS Fundacji oraz danymi podopiecznych. Dzięki temu proces rozliczenia i przekazania wsparcia jest szybki, intuicyjny i wygodny zarówno dla podatnika, jak i dla rodzin naszych podopiecznych.

Wszystkie te działania mają jeden cel: realnie ułatwić rodzinom dotarcie do osób, które mogą i chcą pomóc. Dzięki temu podopieczni zyskują większą szansę na otrzymanie wsparcia, którego tak bardzo potrzebują.

Wielu ludzi myśli to tylko kilka złotych. Jaką wartość ma nasz 1,5 proc.?

– Pieniądze pozyskiwane z 1,5 proc. podatku są dla wielu rodzin absolutnie kluczowym wsparciem, ponieważ pozwalają pokryć koszty, które w praktyce często przekraczają ich możliwości finansowe. Podopieczni przeznaczają te środki przede wszystkim na leczenie i specjalistyczną rehabilitację, która w przypadku chorób przewlekłych czy rzadkich musi być prowadzona regularnie, nawet przez całe życie.

Zebrane fundusze pozwalają również na zakup specjalistycznego sprzętu medycznego i rehabilitacyjnego, często drogiego i nier refundowanego, takiego jak wózki aktywne, pionizatory, komunikatory, aparaty ortopedyczne czy urządzenia wspomagające codzienne funkcjonowanie.

Wiele rodzin korzysta z tych środków także po to, aby opłacić nier refundowane leki, innowacyjne terapie, turnusy rehabilitacyjne, a w niektórych przypadkach również kosztowne operacje za granicą, które dają szansę na poprawę stanu zdrowia lub zahamowanie postępu choroby.

Każda historia jest inna, bo każde schorzenie niesie ze sobą zupełnie inne potrzeby. Właśnie dlatego te środki są tak niezbędne. Pozwalają rodzicom skupić się na zdrowiu dziecka, a nie na barierach finansowych. To wsparcie realnie zmienia codzienność podopiecznych i daje im szansę na lepszą przyszłość.

O jakich średnio pieniądzach na osobę mówimy?

– W ubiegłym roku średnia kwota 1,5 proc. podatku pozyskiwana przez podopiecznych wyniosła około 9 700 zł. Jest to uproszczenie, bo są beneficjenci, na których subkonta wpływają o wiele większe kwoty i oczywiście są też tacy, którzy zbierają dużo mniej. Dla przykładu, taka kwota stanowi średnią cenę dwutygodniowego turnusu rehabilitacyjnego.

Kilka lat temu, po wprowadzeniu Polskiego Ładu, zdecydowano się zwiększyć 1 do 1,5 proc. Chodziło o to, że więcej osób zwolniono z podatków. Czy 1,5 proc. rekompensuje w pełni zmianę Polskiego Ładu?

– Najczęściej podkreśla się, że podniesienie odpisu do 1,5 proc. nie zrekompensowało

• – Pieniądze pozwalają na zakup specjalistycznego sprzętu, często drogiego i nier refundowanego – podkreśla Małgorzata Altwęgier

FOT. JAKUB ORZECZOWSKI
/ AGENCJA WYBORCZA.PL

w pełni skutków reform. Był to raczej gest polityczny i wizerunkowy, który częściowo złagodził negatywne efekty zmian, ale nie był w stanie ich zrównoważyć.

Polski Ład znacząco podniósł kwotę wolną od podatku oraz pierwszy próg podatkowy. W praktyce oznacza to, że miliony osób przestały płacić PIT, a skoro ktoś nie płaci podatku, to nie ma z czego przekazać 1,5 proc. Co więcej, wyższy procent liczony jest dziś od niższego łącznego podatku, więc matematycznie nie da się w ten sposób w pełni odbudować wcześniejszej bazy.

Z drugiej strony warto też zauważyć, że samo zwiększenie odpisu miało znaczenie. Bez tej zmiany straty organizacji byłyby zdecydowanie większe. Dlatego często mówi się, że 1,5 proc. działa jak plaster, który pomaga, ale nie rozwiązuje problemu u źródła.

Gdy podatnik nie wskaże organizacji, pieniądze z jego 1,5 proc. trafiają po prostu do budżetu państwa. Nie są przeznaczone na żaden konkretny cel

Mimo tych wyzwań wiele organizacji, zwłaszcza te działające od lat, w tym również my, udało się odnaleźć w nowej rzeczywistości i nawet zwiększyć swoje wpływy. To pokazuje, że zaufanie darczyńców i dobra komunikacja mają dzisiaj ogromną wartość.

Czy uważa Pani, że 1,5 proc. ma większy potencjał? Wciąż wielu Polaków nie zaznacza tej opcji? Co wówczas dzieje się z pieniędzmi?

– Zdecydowanie uważam, że 1,5 proc. podatku ma ogromny, wciąż niewykorzystany potencjał. Każdego roku część podatników nie wskazuje żadnej organizacji pożytku

publicznego, choć nie wiąże się to dla nich z żadnym dodatkowym kosztem. To gest, który może mieć ogromne znaczenie dla tysięcy rodzin.

W sytuacji, gdy podatnik nie wskazuje organizacji, pieniądze z jego 1,5 proc. trafiają po prostu do budżetu państwa. Nie są przeznaczone na żaden konkretny cel. Tymczasem przekazując te środki na rzecz OPP, podatnicy mogliby pomóc konkretnej, wybranej przez siebie osobie. Mogliby przyczynić się do poprawy jej codziennego funkcjonowania, pomóc w leczeniu czy rehabilitacji. Dlatego tak mocno zachęcamy do korzystania z tej możliwości.

Czyli idą na Skarb Państwa, a mogliby realnie pomóc.

– Właśnie tak. Wierzymy, że dzięki kampaniom społecznym prowadzonym przez organizacje pożytku publicznego, kampaniom, które zwiększają świadomość, pokazują wpływ 1,5 proc. i edukują podatników, z roku na rok liczba osób decydujących się na ten gest solidarności rośnie.

Jak dużo podopiecznych ma pod swoimi skrzydłami Fundacja?

– Przez prawie 30 lat działalności Fundacja wsparła ponad 46 tys. osób. W tej chwili mamy 38 619 aktywnych subkont.

Stale zgłaszają się nowi?

– Tak, cały czas otwieramy nowe subkonta, rocznie dołącza do Fundacji około tysiąca nowych podopiecznych. Najwięcej osób zgłasza się do nas w pierwszej połowie roku, ma to związek właśnie z okresem rozliczeń podatkowych i możliwością pozyskania 1,5 proc. podatku na potrzeby związane ze stanem zdrowia.

Z jakimi problemami przychodzą i jak może pomóc im Fundacja?

– Opiekunowie zgłaszający się do Fundacji to najczęściej rodzice dzieci z niepełnosprawnością, którzy na co dzień mierzą się z poważnymi obciążeniami finansowymi.

Brakuje im środków na systematyczną rehabilitację, specjalistyczną diagnostykę, leczenie, a także na zakup sprzętu rehabilitacyjnego, medycznego i innych produktów niezbędnych w codziennym funkcjonowaniu dziecka. Każde schorzenie generuje inne, często wysokie wydatki, które trwają latami i znacząco przekraczają możliwości domowego budżetu.

Fundacja pomaga rodzicom na kilku poziomach. Po pierwsze, umożliwia zakładanie indywidualnych subkont, na których opiekunowie mogą gromadzić środki z darowizn i odpisów 1,5 proc. podatku. Wszystkie zebrane środki mogą zostać przeznaczone bezpośrednio na potrzeby dziecka: rehabilitację, leczenie, zakup sprzętu czy specjalistyczne terapie.

Po drugie, Fundacja prowadzi w Warszawie trzy Ośrodki Rehabilitacji: Amicus, Biomicus i Cemius, w których dzieci i dorośli otrzymują profesjonalne wsparcie. Podopieczni mogą korzystać z bezpłatnej rehabilitacji finansowanej ze środków PFRON, a także z preferencyjnych cen na usługi komercyjne. Dzięki darczyńcom i partnerom nasze sale terapeutyczne są wyposażone w nowoczesny sprzęt. Starannie dobieramy też kadrę terapeutów tak, aby wyróżniali się nie tylko kwalifikacjami, ale też empatią i podejściem do pacjentów ze specjalnymi potrzebami.

Po trzecie, Fundacja wspiera rozwój społeczny i integrację. Z myślą o dzieciach prowadzi Klub Myszkę Norki, który oferuje bezpłatne zajęcia, warsztaty i wydarzenia integracyjne. Dzięki środkom PFRON i darczyńców organizowane są szkółki sportowe, wyjścia do kina, zoo czy muzeów, warsztaty tematyczne oraz liczne aktywności rekreacyjne i edukacyjne.

Wreszcie, Fundacja odpowiada także na potrzebę budowania wspólno-

ty. Wielu rodziców poszukuje kontaktu z osobami, które borykają się z podobnymi wyzwaniami. Dlatego organizowane są spotkania integracyjne, wspólne wyjścia i wydarzenia o charakterze wytnieniowym dla rodzin – m.in. w Kampinosie, podczas Dnia Matki, Dnia Dziecka, Dnia Ojca czy innych okazji. To przestrzeń do wymiany doświadczeń, rozmowy i wzajemnego wsparcia.

Poza spotkaniami o charakterze integracyjnym, stawiamy także na edukację opiekunów. W kilku miastach Polski realizujemy projekt edukacyjny: Rodzic jako członek zespołu terapeutycznego. To bezpłatne warsztaty, podczas których uczestnicy mogą posłuchać wykładów fizjoterapeutów, lekarzy oraz specjalistów zaopatrzenia w sprzęt medyczny. Mają też możliwość udziału w dyskusjach i indywidualnego doboru sprzętu.

Z myślą o opiekunach naszych podopiecznych nagrywamy webinariusze o różnorodnej tematyce, do których zapraszamy ekspertów z wielu dziedzin, m.in. fizjoterapii, psychologii czy medycyny, a także osoby z niepełnosprawnościami oraz samych rodziców. Tworzymy też podcasty, które opowiadają o codziennym życiu naszych Podopiecznych i ich rodzin.

W ten sposób staramy się dać podopiecznym oraz ich rodzinom potrzebne wsparcie. Wiemy, jak liczne i specyficzne potrzeby towarzyszą wychowywaniu dziecka z niepełnosprawnością, dlatego słuchamy głosu rodziców i co roku, również dzięki wsparciu z 1,5% podatku, poszerzamy zakres pomocy o nowe inicjatywy.

Z jakimi wyzwaniami przychodzi mierzyć się dzisiaj podopiecznym? Co jest największym problemem?

– Nasi podopieczni oraz ich rodziny zmagają się dziś z szeregiem poważnych wyzwań, które dotyczą zarówno codziennego funkcjonowania, jak i dostępu do odpowiedniej opieki. Największym problemem pozostaje dostęp do rehabilitacji, leczenia i specjalistycznej diagnostyki. Na wizyty i rehabilitację w ramach systemu publicznego często czeka się miesiącami, co dla osób z postępującymi schorzeniami oznacza realny regres. Rodziny są zmuszone do korzystania z prywatnych usług, co dodatkowo zwiększa obciążenie finansowe.

Wyzwania mają również wymiar społeczny i emocjonalny. Nasi podopieczni i ich opiekunowie często doświadczają wykluczenia zarówno w relacjach z otoczeniem, jak i poprzez bariery obecne w przestrzeni publicznej. Z jednej strony mierzą się brakiem zrozumienia, dystansem społecznym czy ograniczonymi możliwościami uczestniczenia w życiu lokalnej społeczności. Z drugiej napotykają na przeszkody architektoniczne i komunikacyjne, które utrudniają swobodne poruszanie się, korzystanie z usług czy udział w wydarzeniach.

Tego rodzaju podwójne wykluczenie sprawia, że rodziny naszych podopiecznych potrzebują nie tylko wsparcia terapeutycznego i finansowego, lecz także działań zwiększających dostępność i pełne uczestnictwo w życiu społecznym.

Nasza rola polega na tym, aby te obciążenia minimalizować, aby otworzyć im drzwi do pełnego życia. ●

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

34418202

Słowno NOWOŚĆ
Literówka
Quizy
Sudoku
Krzyżówki

Szukaj w APLIKACJI WYBORCZEJ

Zeskanuj QR kod i pobierz aplikację

OGŁOSZENIE

Kraj/34416914

RÓŻNI LUDZIE, JEDEN ŚWIAT

Pomagamy dorosłym z niepełnosprawnością w leczeniu i rehabilitacji.

Wpłać **1,5%**

fundacjaagory.pl
KRS 210120

FUNDACJA AGORY

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34416767

Pomóż ochronić ostatnią chwilę ...

Fundacja Domowe Hospicjum dla Dzieci w Opolu od stycznia 2006 roku zajmuje się domową opieką paliatywną nad nieuleczalnie chorymi dziećmi.

Opieką obejmuje dzieci zamieszkałe na terenie całego województwa opolskiego.

Fundacja istnieje dzięki hojności ludzi wielkiego serca, którym nieobojętny jest los naszych małych podopiecznych.

W działalności tej bardzo liczymy na ludzi wrażliwych na potrzeby chorych dzieci.

DZIĘKUJEMY ZA DOTYCHCZASOWE WSPARCIE.

1,5% PODATKU
ORGANIZACJA POŻYTKU PUBLICZNEGO
KRS 0000245423

FUNDACJA DOMOWE HOSPICJUM DLA DZIECI W OPOLU

ul. Armii Krajowej 11-13 A
45-071 Opole
tel./fax: 77 442 51 08
www.hospicjum.opole.pl

HOSPICJUM PERINATALNE W OPOLU
PRZY FUNDACJI DOMOWE HOSPICJUM DLA DZIECI W OPOLU

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34412784

FUNDACJA Dr Clown

Czekamy na Twoją pomoc

Pobyt w szpitalu to dla dzieci **ból, samotność i lęk** przed zabiegami.

Doktorzy Clowni przynoszą małym pacjentom **rozmowę, uśmiech i radość**.

450 wolontariuszy Fundacji Dr Clown odwiedza rocznie 40 000 pacjentów zmieniając smutną rzeczywistość w ponad 100 szpitalach w całej Polsce.

Od Ciebie zależy, czy dotrą do większej liczby **chorych dzieci**.

Pomóż Przekaż 1,5% podatku
KRS 000024181

Korzystasz z pomocy księgowej lub doradcy podatkowego? Poproś o przekazanie 1,5% swojego podatku Fundacji Dr Clown. Jeśli rozliczenie zostało już wysłane, możesz poprosić o złożenie korekty z naszym numerem KRS w terminie do 30 maja. Rozliczasz się za pomocą platformy Twój e-PIT? Zaloguj się, kliknij „Wybierz organizację” i wskaż Fundację Dr Clown.

drclown.pl

A tymczasem ten jakiś Zelenski, beczelny, po prostu w***wia Trumpa. Tyle tam minerałów się marnuje

Bardzo podobnie było 90 lat temu. Groźnie, ale bodaj nie tak groteskowo

Nie ma wolności bez solidarności
Masz temat dla reporterek i reporterów „Wyborczej”? Chcesz się podzielić swoją opinią, historią?

Pisz: listy@wyborcza.pl

Stanisław Brejdygant

Autor, rocznik 1936, jest aktorem, reżyserem, scenarzystą, pisarzem i dramaturgiem.

Ludzie, ludzie, cuda w tej budzie! tak, właśnie tak, chce mi się w ostatnich dniach zawołać po obejrzeniu kolejnych wiadomości w serwisach telewizyjnych czy radiowych. Bo oto, pod sam koniec mego bytowania na tej ziemi, świat, w którym przyszło mi przeżyć złe i dobre dni, który zdawał mi się znany, zmienił się nagle nie do poznania i okazuje się jakby widowiskiem cyrkowym.

Na globie ziemskim żyje w tej chwili kilka miliardów istnień ludzkich, które los umieścił w stu kilkudziesięciu wspólnotach, zwanych państwami. Jedno z tych państw, Stany Zjednoczone Ameryki Północnej, powstałe nie tak dawno, przed dwustu pięćdziesięciu laty, przez ostatnie stulecie miało bardzo znaczący wpływ na życie nas wszystkich, mieszkańców planety. I ma je nadal.

Zatem ktoś, kto stoi na czele tego państwa, jego prezydent jest – to znaczy powinien być – kimś nadzwyczaj odpowiedzialnym, jego decyzje mają bowiem kolosalne znaczenie. I oto los – mówi się „ślepy los”, zaiste tym razem musiał być

ślepy – sprawił, że kimś takim został człowiek o mentalności kilkuletniego, kapryśnego dziecka, które jest złe, gdy ktoś z dorosłych nie chce spełniać jego kaprysów.

Cóż, ludzkość jakoś już zorganizowana istnieje od dobrych kilku tysięcy lat. I istnieli różni przywódcy państw, tych silnych, mogących decydować o losie tych mniejszych, słabszych. Byli tacy, którzy naprawdę wiele osiągnęli, terytorialnie, bo kiedyś to wielkość terytorium, decydowała o znaczeniu. Otóż żaden z tych naprawdę wielkich, ani Dżingis Chan, ani Aleksander Wielki, ani Napoleon, czy też demonicznie zli wielcy jak Hitler czy Stalin, nie byli autorami absolutnie absurdalnych pomysłów. Owszem, był jeden cesarz rzymski, niezaliczany zresztą do wielkich, zwał się Kaligula, który miał intrygujący pomysł, by konia mianować senatorem.

Ale dopiero dzisiaj, za moich czasów, zaistniał przywódca, który w absurdzie dosięgnął bodaj szczytu. A jest nim 47 prezydent Stanów Zjednoczonych, Donald Trump. Otóż zachciało mu się, żeby dać mu wyspę, ogromną, nazywa on ją kawałkiem lodu i postanowił, że przyłączy ją do Stanów Zjednoczonych, bo to będzie efektownie wyglądało na mapie. A jak ją już przyłączy – bo nie wyobraża sobie przecież, by ktoś ośmielił się przeciwstawić jego kaprysowi – to zabierze się za przyłączenie dużego kawałka kontynentu Ameryki Północnej, to znaczy Kanady, bo to razem z Grenlandią będzie wyglądało jeszcze lepiej i już na zawsze będzie wiadomo, że ON (duże litery konieczne) tak bardzo powiększył SWOJĄ (patrz wyżej) Amerykę, jak żaden prezydent przed nim, no i żaden po nim, bo co też

• Prezydent Ukrainy Wołodymyr Zełenski i prezydent USA Donald Trump podczas Światowego Forum Ekonomicznego w Davos, 22 stycznia 2026 r.

FOT. UKRAINIAN PRESIDENTIAL PRESS SERVICE/HANDOUT VIA REUTERS

miałby, ten jakiś następny, jeszcze przyłączać. No chyba, że cały świat.

Ale o tym to już on sam pomyślał. Postanowił bowiem stworzyć Naczelny Organ Światowy, który nazwał bodaj Radą Pokoju, której to Rady dożywotnim prezesem będzie oczywiście on sam (no bo któżby inny?), a potem, jak mu się już odechce być prezesem, to wyznaczy następcę, zięcia albo szwagra. Wejście do Rady musi kosztować. Składka wynosi miliard dolarów, a zaproszeni są do niej szczególnie przez niego, Donalda Trumpa, cenieni dyktatorzy (liczba zbrodni przez nich popełniona nie ma znaczenia, ważne, że są „silni”, a tacy pasują do miana kumpli) no i także ci, niektórzy, których on bardzo nie lubi, ale niech tam – ci liberalni, demokratyczni, przewodzący gnijącym państwom Europy. Chociaż owszem, jest wśród nich jeden zdecydowany ulubieniec, Viktor Orbán i być mo-

■
Współczuję przyzwoitym politykom, z zasadami, a wierzę, że tacy wciąż jeszcze istnieją, że muszą podejmować zawstydzającą grę z niedojrzałym emocjonalnie narcyzem

że kandydat na ulubieńca (a może nawet też już ulubieniec) prezydent Polski Karol Nawrocki.

Znam miejsce, gdzie poczynania wspomnianego prezydenta budzą zapewne rehot, rozbawienie, ale też powód do satysfakcji. „Wot, maładiec! Działa jak trzeba”. Warto było przez czterdzieści lat pilnować interesów tego zabawnego dewelopera z Nowego Jorku. Oplacało się. I to jak!

No a teraz całkiem poważnie. Otóż zrobiło się groźnie. Bardzo groźnie. Współczuję normalnym politykom, a zwłaszcza tym przyzwoitym, z zasadami, a wierzę, że tacy wciąż jeszcze istnieją, że muszą podejmować zawstydzającą, groteskową grę z niedojrzałym emocjonalnie narcyzem, zajmującym stanowisko przywódcy wciąż najpotężniejszego państwa. Wiem przecież, a i oni z pewnością to wiedzą, że cechami, których Donald Trump jest absolutnie pozbawiony, są empatia i taka zwyczajna ludzka wrażliwość. O wielkoduszości, która bywa zaletą największych, to już w ogóle mowy być nie może.

W Gazie dziesiątki tysięcy ofiar, dzieci umierające z głodu, ale dla Prezydenta Stanów Zjednoczonych to irytujący bałagan, który trzeba posprzątać, gdzieś wypchnąć te istoty, które tam jeszcze żyją i urządzić lukratywny kurort. Inwestycja będzie się opłacać. No i jeszcze ta Ukraina. Jakże ona go irytuje! No bo po co oni tak uparcie walczą? I dają się zabijać, bo uparli się, że konieczne chcą być Ukraińcami. Mogliby przecież być sobie Rosjanami, a on by mógł spokojnie dylować z Putinem. Przecież to fajny gość. A tymczasem, ten jakiś Zelenski, beczelny, po prostu go w***wia. Tyle tam minerałów się marnuje. Nie mam, niestety, wątpliwości, że wszelkie moralne pryncypia są prezydentowi Trumpowi najzupełniej obce. Jakies Prawa człowieka!? Co też to lewactwo sobie wymyśliło?!

Ot, i rzeczywistość drugiej połowy lat dwudziestych dwudziestego pierwszego wieku. Bardzo podobnie było dziewięćdziesiąt lat temu. Tak samo groźnie. Ale bodaj nie tak przy tym groteskowo. ●

Nigdy nie dawaliśmy zgody na milczenie w sprawach podstawowych praw obywatelskich Władysław Frasyniuk, Zbigniew Bujak i inni opozycjoniści z czasów PRL bronią Adama Borowskiego

**Wyborcza to Wy
Wasze inicjatywy**

Piszcie: listy@wyborcza.pl

Od redakcji: W poniedziałek 26 stycznia minister sprawiedliwości Waldemar Żurek zapowiedział w RMF FM, że przyjrzy się skazaniu Adama Borowskiego za zniesławienie Romana Giertycha, choć Borowski mógł przeprosić.

●●●

Zwracamy się do ministra sprawiedliwości, by przyjrzał się sprawie Adama Borowskiego.

Mimo, że wielu z nas nie podziela poglądów politycznych Adama Borowskiego skazanego wyrokiem sądu na karę pół roku pozbawienia wolności za naruszenie artykułu 212 par. 2 Kodeksu karnego poprzez rzekome zniesławienie Romana Giertycha – nie możemy w tej sprawie milczeć.

Państwo prawa jest gwarantem naszego bezpieczeństwa, naszej wolności. My, ludzie „Solidarności” zawsze to powtarzaliśmy. Przez osiem lat obserwowaliśmy odwrót od szacunku dla swobody wypowiedzi czy szacunku dla innej myśli. Nigdy nie dawaliśmy zgody na milczenie w sprawach podstawowych praw obywatelskich.

Tym bardziej teraz nie zamierzamy milczeć.

Wolność wypowiedzi odgrywa kluczową rolę w demokratycznych społeczeństwach i jako taka stanowi prawo podstawowe, zagwarantowane w prawie międzynarodowym i polskim. Jest to jedna z fundamentalnych zasad społeczeństwa demokratycznego oraz warunek rozwoju i samorealizacji każdego człowieka.

My niżej podpisani uważamy, że Adam Borowski wypowiadając się w TV Republika na temat afe-

ry Polnordu miał prawo do wyrażenia swojej opinii również o Romanie Giertychu – osobie publicznej i byłym funkcjonariuszu Państwa. Co więcej, my również uważamy, że śledztwo w sprawie roli jaką w aferze Polnordu odgrywał Roman

■
Artykuł 212 pozwalający skazać kogokolwiek na karę pozbawienia wolności za publiczne wyrażanie swojej opinii co do osób publicznych powinien zostać usunięty z kodeksu karnego – uważają sygnatariusze apelu

Giertych zostało umorzone zbyt pochopnie. Pamiętamy jego trzyletni pobyt poza granicami kraju i nieobecność nawet podczas kampanii wyborczej do Sejmu w obawie przed prokuraturą.

Zwracamy się do ministra sprawiedliwości, by przyjrzał się sprawie Adama Borowskiego. Jednocześnie przypominamy, że artykuł 212 Kodeksu karnego pozwalający skazać kogokolwiek na karę pozbawienia wolności za publiczne wyrażanie swojej opinii co do osób publicznych budzi od lat spore wątpliwości. Naszym zdaniem ten artykuł powinien zostać usunięty z KK.

Działacze Opozycji Demokratycznej

1. Władysław Frasyniuk
2. Krzysztof Siemieński
3. Marek Borowik

4. Grzegorz Boguta
5. Witold Sielewicz
6. Bogumił Sielewicz
7. Jarosław Maciej Goliszewski, do a
8. Andrzej Zozuła
9. Irena Słodkowska
10. Zbigniew Janas
11. Czesław Bielecki
12. Andrzej Drzycimski
13. Kinga Hałacińska
14. Józef Maria Ruszar
15. Katarzyna Boruń-Jagodzińska
16. Marek Kossakowski
17. Zbigniew Bujak
18. Mateusz Wierzbicki
19. Adam Widmański
20. Andrzej Zieliński
21. Jarosław J. Szczepański
22. Piotr Szwajcer
23. Mirosław Odorowski
24. Paweł Kasprzak
25. Adam Grzesiak

Warszawa, 23 stycznia 2026 r.

Anachroniczne, nieprecyzyjne, nieadekwatne...

Surowy werdykt naukowców o projekcie nowej ustawy medialnej

Wyborcza to Wy
Wasze inicjatywy

Oświadczenie Komitetu Nauk o Mediach i Komunikacji Społecznej PAN w sprawie projektu ustawy medialnej

Komitet Nauk o Mediach i Komunikacji Społecznej PAN, kierując się troską o stabilność systemu medialnego Rzeczypospolitej Polskiej oraz koniecznością zapewnienia obywatelom dostępu do rzetelnej informacji, wyraża głębokie zaniepokojenie aktualnym projektem ustawy medialnej przedstawionym do konsultacji publicznych. Po wnikliwej analizie dokumentu Komitet stwierdza, że projekt zawiera istotne braki merytoryczne, liczne nieścisłości terminologiczne oraz rozwiązania mogące w konsekwencji naruszać konstytucyjne gwarancje wolności słowa, pluralizmu mediów i niezależności instytucji publicznych.

Po pierwsze, projekt nie uwzględnia współczesnych uwarunkowań funkcjonowania komunikacji społecznej, w tym rosnącej konwergencji technologicznej, hybrydyzacji form medialnych oraz dominującej roli platform internetowych w obiegu treści informacyjnych. Zastosowane w dokumencie definicje – zwłaszcza dotyczące „nadawcy”, „redakcji” oraz „misji publicznej” – w wielu miejscach są nieprecyzyjne lub anachroniczne, co może prowadzić do problemów interpretacyjnych i nierównego stosowania prawa.

Po drugie, poważne wątpliwości budzą zaproponowane mechanizmy organizacyjne i nadzorcze wo-

• **Komitet Nauk o Mediach i Komunikacji Społecznej PAN apeluje do projektodawców o przeprowadzenie szerokich, autentycznych konsultacji społecznych projektu nowej ustawy medialnej. Na zdjęciu Urząd Wojewódzki w Lublinie przed konferencją ministrowi rodziny, pracy i polityki społecznej Agnieszki Dziemianowicz-Bąk** FOT. JAKUB ORZECHOWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

bec mediów publicznych. Struktura organów zarządczych, sposób ich powoływania oraz zakres kompetencji nie zapewniają dostatecznych gwarancji niezależności redakcyjnej ani odporności na bieżące wpływy polityczne. Komitet podkreśla, że media publiczne – zgodnie z europejskimi standardami i rekomendacjami m.in. Rady Europy – powinny funkcjonować na zasadzie maksymalnej autonomii instytucjonalnej oraz przejrzystości procesów decyzyjnych. Projekt ustawy niestety od tych standardów odbiega.

Po trzecie, w projekcie brakuje adekwatnych mechanizmów finansowania misji publicznej. Propozycje finansowe są niespójne i nie

Poważne wątpliwości budzą zaproponowane mechanizmy organizacyjne i nadzorcze wobec mediów publicznych

gwarantują długoterminowej stabilności funkcjonowania mediów publicznych, co może prowadzić do ich dalszej degradacji oraz uzależnienia od doraźnych decyzji politycznych. Komitet przypomina, że stabilny, przewidywalny i pluralistyczny model finansowania stanowi fundament jakościowych

usług medialnych w demokracjach liberalnych.

Po czwarte, projekt ustawy w niedostatecznym stopniu odnosi się do problematyki regulacji platform cyfrowych oraz ich roli w kształtowaniu opinii publicznej. Pominiecie tej kwestii w sytuacji, w której to platformy determinują w coraz większym stopniu dostęp do informacji, jest poważnym błędem strategicznym. Komitet zwraca uwagę, że skuteczna polityka medialna musi pozostawać w zgodzie z europejskimi regulacjami – takimi jak Digital Services Act czy Digital Markets Act, European Media Freedom Act – a projekt ustawy nie wykazuje wystarczającej harmonizacji z tymi aktami.

Po piąte, z niedostateczną wagą potraktowano również kwestię wsparcia pluralizmu mediów na poziomie lokalnym. Z nieznanych powodów z projektu wykreślono przepisy ograniczające możliwości prowadzenia mediów przez samorządy. Media samorządowe stanowią nieuczciwą konkurencję dla niezależnych mediów lokalnych i sprawiają, że ich trudna sytuacja, wynikająca z pewnych tendencji globalnych, w Polsce staje się jeszcze trudniejsza. Nie przewidziano też wsparcia dla pluralizmu mediów, na przykład poprzez dodanie do ustawy definicji mediów lokalnych, modyfikację zapisów dotyczących nadawcy społecznego (tak żeby stworzyć w Polsce pełnoprawny trzeci, niekomercyjny sektor mediów, nieograniczony jedynie do podmiotów o charakterze religijnym) oraz zaproponowanie specjalnych ścieżek, które zapewniły-

by lokalnym nadawcom o charakterze komercyjnym i niekomercyjnym możliwości rozwoju.

Wreszcie, Komitet wyraża zaniepokojenie brakiem rzetelnego uzasadnienia projektowanych zmian oraz brakiem pogłębionej analizy skutków regulacji (OSR). Dokument w obecnej formie nie wskazuje, w jaki sposób proponowane przepisy mają rozwiązać zidentyfikowane problemy rynku medialnego ani jakie ryzyka wiążą się z ich wdrożeniem.

Komitet Nauk o Mediach i Komunikacji Społecznej PAN apeluje do projektodawców o przeprowadzenie szerokich, autentycznych konsultacji społecznych z udziałem środowisk naukowych, organizacji branżowych, redakcji oraz przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego. Tylko dialog oparty na wiedzy eksperckiej i analizie danych może doprowadzić do stworzenia nowoczesnej, stabilnej i zgodnej z zasadami demokratycznego państwa prawa regulacji medialnej.

Komitet deklaruje gotowość do udziału w dalszych pracach nad projektem oraz wsparcia procesu legislacyjnego wiedzą naukową i doświadczeniem eksperckim.

Oświadczenie wyraża poglądy Komitetu Nauk o Komunikacji Społecznej i Mediach i nie powinno być utożsamiane ze stanowiskiem Polskiej Akademii Nauk. ●

Iwona Hofman, przewodnicząca Komitetu Nauk o Komunikacji Społecznej i Mediach

Warszawa 15 stycznia 2026 r.

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

34418391

WSPRZEDAŻY

TEMAT NUMERU: MIŁOŚĆ PO LATACH. JAK UTRZYMAĆ WIELOLETNI ZWIĄZEK?

MONICA BELLUCCI: Jak być piękną i nie zwariować

KULISY SCENOGRAFII Heweliusza

KOBIETY, które chcą żyć solo

wysokieobcasy
extra

wysokieobcasy
extra

MONICA BELLUCCI
Pięknie dojrzęła

Margot Robbie
WIELKI ZŁY
AKTORKA

Maria
Niedawiecka
AMBICJA NIE
JEST CNOTĄ

KULISY
SCENOGRAFII
HEWELIUSZA

KOBIETY, KTÓRE
CHCĄ ŻYĆ SOLO

RAJEM NASZ
COMFORT FOOD

BIEDRON
I SMISZEK
WŁAZ MARZĄCY
OSŁUBIE

TEMAT NUMERU
**MIŁOŚĆ
PO LATACH**

Joanna Przetakiewicz i Rinke Rasmussen w roli głównej
Alzbeta Louisa i Jolanta Kozłowska

Prezent do wyboru:

Bioliq BHL Barrierowy krem ochronny do twarzy lub Himalaya pasty do zębów

Piotr Guskowski

Marty Mauser ma marzenie: chce zostać najlepszym tenisistą stołowym na świecie. Albo inaczej – jest święcie przekonany o swojej wielkości. Po zostaje to udowodnić. Na razie dusi się w dzielnicy imigrantów na Manhattanie – w mieszkaniu z matką, od której nie zdołał się uniezależnić, i równie ciasnym sklepie obuwniczym wujka. Potrafi być uroczy i ma niezłą baję – wydaje się świetnym materiałem na sprzedawcę, ale jego ambicje sięgają znacznie dalej. A konkretnie do Londynu, na mistrzowski turniej. Gdy nie dostanie obiecanych pieniędzy na bilet lotniczy, Marty wyciągnie spluwę i weźmie z sejfów kasę, która – jak przekonuje – po prostu mu się należała.

MISTRZ WPADANIA W TARAPATY

Mimo że Josh Safdie twórczo rozstał się z bratem Bennym, dalej kroczy ścieżką, którą wspólnie wytyczyli „Good Time” i „Nieoszlifowane diamenty”. „Wielki Marty” („Marty Supreme”) to duchowy kontynuator tamtych filmów. Operuje podobnymi środkami – frenetycznym montażem i narracją przypominającą niekończącą się, z pozoru chaotycznie opowiadaną anegdotę. A w jej centrum bohater w ciągłym ruchu: próbując wyjść z jednych tarapatów, pakuje się w kolejne. Pędzi na złamanie karku, ale z czasem nie jesteśmy w stanie ocenić, czy to wciąż pogoń za sukcesem i marzeniem o awansie społecznym, czy raczej ucieczka przed konsekwencjami złych decyzji i zwykłego pecha.

Film staje się parabolą obsesyjnych ambicji. Jego rytm wyznaczają zdjęcia Dariusa Khondjiego, w których pingpongowy mecz przypomina pojedynek na ringu, oraz ścieżka dźwiękowa pełna ejtysowych przebojów – jakby Safdie szukał związków między erą Reagana a latami 50., kiedy toczy się akcja.

Odkąd widz zostaje wciągnięty w ten świat, reżyser nie daje mu chwili wytchnienia. W recenzjach powtarzają się porównania filmu Safdiego do meczu tenisa stołowego pełnego popisowych zagrań i zwrotów akcji. Jak w intensywnym pingpongowej wymianie – piłeczka wraca na drugą stronę, a widz musi uważać na zdradliwą rotację.

Nie wiem jednak, czy „Wielki Marty” bardziej nie przypomina zabawy ze szkolnych przerw czy kolonii, w której biegano wokół stołu. Pamiętacie jeszcze?

Nie wszyscy mieli rakietki, ale wystarczył zeszyt czy nawet ściągnięty z nogi kłapek. Zasada była prosta – byle zdążyć do piłeczki, kiedy przyjdzie twoja kolej. Liczyły się dobra koordynacja oraz refleks. Kto nie przebijie piłeczki na drugą stronę, ten odpada. Aż przy stole zostaje finałowa dwójka.

WIELKA GRA, BRUDNA GRA

Scenariusz, który Safdie napisał ze stałym współpracownikiem braci, Ronal-dem Bronsteinem (przy okazji montażystą), został zainspirowany perypetiami zapomnianego pingpongisty Marty’ego

• **Marty Reisman wybrał sobie dyscyplinę, która w USA nie miała większej renomy. Prym wiedli jeszcze Europejczycy, ale na horyzoncie już pojawiali się dominatorzy z Azji**

FOT. MONOLITH FILMS

„Wielki Marty”

ZUCHWALAŁY I BEZCZELNY

Od zera do – no właśnie – do kogo? Josh Safdie próbuje beczelnie wykorzystać naszą słabość do outsiderów skazanych na porażkę.

Nomino-wany

9

• **Tyle nominacji do Oscara ma na koncie „Wielki Marty” Josha Safdiego**

• **Tytułowy bohater pakuje się w osobliwy trójkąt z przebrzmiałą gwiazdą kina (w tej roli Gwyneth Paltrow, na zdjęciu) i jej bogatym mężem**

FOT. MONOLITH FILMS

Reismana. Ale panowie pozorują konwencję sportowej biografii (więcej tu inspiracji „Bilardzistą” i „Kolorem pieniędzy”), spiętrząc akcję, która przynosi absurdalne gagi.

„Wielki Marty” stanowi brawurową mieszankę screwball comedy, romansu i filmu gangsterskiego, wszystko w nowojorskim klimacie retro.

Tym, co Safdie bierze ze sportowego kina w stylu „Rocky’ego”, jest klasyczna figura underdoga: bohatera z góry skazanego na porażkę, który wbrew przewidywaniom pokonuje przeciwności losu i na przekór wszystkim odnosi sukces. Reżyser z pełną premedytacją – można by nawet rzec: perfidnie – nagina reguły gatunku, sprawdzając, ile zdołają wytrzymać. Marty to krętacz, oszust i złodziej. Zasady fair play są mu obce, ale może w starciu z brutalną rzeczywistością inaczej się nie da? Wykorzystuje wszystkich dookoła, naraża na niebezpieczeństwo najbliższych, choć po prawdzie każdy z bohaterów ma tu coś na sumieniu.

Safdie miał diaboliczny plan. Liczył na słabość widza do takich awanturników. Był przekonany, że jakiego grzechu Marty by się nie dopuścił, i tak podświadomie będziemy trzymać jego stronę. Jeśli nie z sympatii, to w imię solidarności ze słabszym albo zwykłej litości, a może z nadziei, że kiedy następnym razem powinien się nam noga, ktoś spojrzy na nas przychylnym okiem. Tyle że Safdie przeholował.

Witamy
w Polsce

Cykl
Witamy w Polsce
tworzy zespół
kilkudziesięciu
reporterów
„Wyborczej”
pracujących
w redakcjach
w całym kraju.

KŁOPOTLIWE lodospady

Cztery bliźniaki, do tego dwa pustostany. W Rudawce Rymanowskiej mieszka raptem sześć rodzin, ale turystów bywa tu i po kilka tysięcy. Pukają i pytają o WC.

Nie dało się dojechać do wyciągu ani na kuligi organizowane przez Karczmę w Rudawce Rymanowskiej. Teresa: – Ja miałam z pracy do domu pięć kilometrów, wracałam półtorej godziny.

Mieszka w małej Rudawce Rymanowskiej, którą teraz odwiedzają tysiące turystów. – Kiedyś lodospady bywały tak duże, że tworzyły kurtynę, pod którą dorosły mógł przejść. Teraz wody coraz mniej, lodospady coraz mniejsze, ale turystów coraz więcej – mówi.

I dodaje: – Ludzie pytają nawet latem. Idzie taka pani z torebką na ramieniu i chce wiedzieć: którędy do lodospadów? No to tłumaczę, że teraz tam tylko woda cieknie po skałach. Dopiero zimą zamarza.

Teresa pochodzi z pobliskich Pastwisk, po ślubie dostała pracę w PGR i 44 lata temu przeprowadziła się do Rudawki Rymanowskiej.

Ludzie dzwonili, że rezygnują ze szkółki narciarskiej, odwoływali rezerwacje na kuligi. Tomisław Brózda z Ośrodka Narciarskiego KiczeraSki w Puławach szacuje, że gości było nawet 4-5 tysięcy. Parking, odśnieżony przez pracowników wyciągu i przygotowany na kilkadziesiąt samochodów, szybko się zappełnił. Ruchem kierowali strażacy. Dostali posiłek, karnety na wyciąg i po 200 złotych dniówki.

– To był najazd na Rudawkę – dodaje sołtys Daniel Bruk. – Lodospady były już wcześniej, ale nie było ani tak dużego mrozu, ani tak dużo śniegu, ani pogoda nie była tak sprzyjająca i słoneczna jak tamtej niedzieli. Ani też informacje o lodospadach nie były tak rozpropagowane. Teraz każdy może zrobić zdjęcie, opublikuje je w sieci i inni też chcą zobaczyć.

NICZYM ŻŁOTA ŁAWA

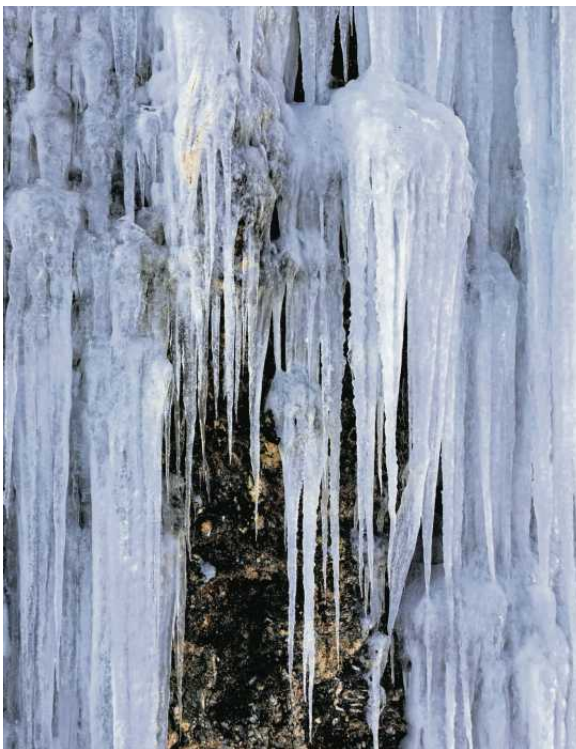
Jesteśmy w Rudawce dwa dni po najeździe turystów. Przedpołudnie, dzień powszedni, ferie na Podkarpaciu jeszcze się nie zaczęły – ale na parkingu przed wsią i tak stoi kilkadziesiąt aut. Mają rejestracje z różnych części Podkarpacia, ale także ze Śląska czy Lubelszczyzny.

Schodzimy w dół, w kierunku ściany Olzy. To skalne urwisko nad brzegiem Wisłoka, największa w Polsce odkrywka łupków menilitowych. To odmiana opalu, który w Rudawce najpiękniej się prezentuje, gdy oświetlają go promienie zachodzącego słońca. Przypomina wówczas płynącą, złotą ławę.

Prowadzi do niego szeroka łąka. Latem – zielona, teraz pokryta skrzącym się w słońcu, niemal niebieskim śniegiem.

Idziemy razem z innymi szerokim, wydeptanym szlakiem. Ale kiedy turystów nie ma, nielato trafić. Trasa do lodospadów nie jest oznakowana, a sople na ścianie Olzy wielu potrafią zmylić.

– Zwykle dochodziłam tylko do tego miejsca, sople nie były spektakularne, dziwiłam się więc: o co ten ca-

• – **Natura namalowała takie rzeczy! – zachwycą się pani Zofia, emerytka z Rymanowa Zdroju**

FOT. PATRYK OGORZALEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

ły hałas? Wracałam. Okazuje się, że do lodospadów nie docierałam – mówi Krystyna, emerytka z pobliskiej Sieniawy. W tym roku udało jej się trafić na miejsce.

By dojść do lodospadów, trzeba przejść przez zamarzniętą rzekę w kierunku wodospadu Jana Pawła II (jest tam tablica pamiątkowa, bo Karol Wojtyła rzeczywiście tu był), wspiąć się na drugi brzeg i skręcić w prawo.

W TYGODNIU GŁÓWNIEMERYCI

W drodze spotykamy Annę i Zbigniewa, emerytów z okolicy. Sporo podróżowali. Zwiedzili Gruzję, Armenię, Uzbekistan, Ukrainę, Rosję i Białoruś. Byli w Afryce.

– Ale najtrudniejsze to było wyjście na Synaj – podkreśla Anna.

– Ekstremalne – przytakuje Zbigniew.

Anna: – Choć góra nie była bardzo stroma, to bardzo ciężko nam było wejść.

Zbigniew: – Bo grzechów mieliśmy dużo!

Jesienią, na 40-lecie ślubu planują podróż do Japonii. Lodospady próbują obejrzeć już po raz drugi. Za pierwszym razem zawrócili, bo nie dało się dojechać.

Przed nami pojawia się ściana pokryta wodospadem sopli. Łód błyszczy się i mieni w słońcu.

Zofia, emerytka z Rymanowa Zdroju: – Natura namalowała takie rzeczy! Jest na co popatrzeć.

– Robi wrażenie, piękne widowisko. Mało takich miejsc mamy w okolicy – przytakuje Jerzy z Brzozowa, emerytowany nauczyciel wychowania fizycznego, który ponad 40 lat przepracował w szkole w Dukli. Okolicę zna doskonale, bo na wyciąg w Puławach jeździł ze swoimi uczniami. – W ubiegłym roku sopli było więcej, ale mniejszych. Tegoroczne są spektakularne.

Agnieszka mieszka na Majorce, ale tęskni za polską zimą i co roku o tej porze odwiedza rodziców w Zarszynie i ciocię w pobliskich Pastwiskach. W tym roku przyjechała z partnerem Hektorem i wszyscy wybrali się podziwiać lodospady.

– Choć mieszkalam tu od dziecka, lodospady widzę pierwszy raz – przyznaje Agnieszka.

Hektor dodaje: – Wspaniale, nigdy czegoś takiego nie widziałem. W Hiszpanii są wodospady, także o wiele większe, ale one nigdy nie zamarzają.

Beata z Warszawy już drugi rok spędza ferie z rodziną w Beskidzie Niskim. Zatrzymali się w ośrodku w Rudawce i jeżdżą na nartach na KiczeraSki w Puławach. Siedmioletni Janek był na lodospadach w zeszłym roku.

– Ale wtedy były malutkie. Teraz są duże i ładne – mówi.

– Przepiękne jest to połączenie lodu, skał i górskiej rzeki. Sople w słońcu prezentują się niczym lodowy zamek – dodaje Beata. – Rano spacerujemy, a po południu jeździmy na nartach. Nie pojechaliśmy w Tatry, bo tam jest zbyt tłoczono. Chociaż może przez te lodospady i Rudawka straci dzikość? Ważne, żeby zachować balans i nie zdeptać przyrody.

ZAKAZ WSTĘPU

Ściana sopli jest odgradzona żółtą taśmą z zakazem wstępu. Wody Polskie zagroziły lodospad po ubiegłym weekendzie. Dzieci podchodziły pod ścianę i odrywały małe sople, turyści robili zdjęcia pod samą ścianą, a śmiałkowicie zakładali uprzęże i wspinali się na górę. Obok spadały ciężkie kawały lodu, zostały po nich połamane sople, grube jak gałęzie.

Ostre przedpołudniowe słońce roztopia lód, słychać sunące po ścianie sople. Zastanawiam się, kto odkrył lodospady w Rudawce Rymanowskiej. Jerzy, nauczyciel z Brzozowa, pamięta: – Kiedy w 1980 roku zacząłem pracować w szkole, już pojawiały się pogłoski o lodospadach w Rudawce.

Teresa też jest przekonana, że miejscowi wiedzieli o nich od dawna. Ale Zofia, która od dziecka mieszka w Rymanowie Zdroju, o lodospadach dowiedziała się dopiero siedem-osiem lat temu. Rodzina Agniesz-

• Lodospady formujące się w przełomie Wistoka na skalnych ścianach wzdłuż koryta rzeki

FOT. PATRYK OGORZAŁEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

ki z Majorki po raz pierwszy usłyszała o nich jakieś pięć lat temu. Pewnie dlatego, że nie co roku można je oglądać.

Wojciech Krukar, geograf z Posady Górnej, wyjaśnia mi, że lodospady wymagają sporo wody i różnicy temperatur: w dzień powinno być ciepłej, żeby woda mogła topnieć i spływać po skałach, a nocą – zimno, żeby mogła zamarznąć. I to zimno powinno trzymać się przez wiele nocy.

Miejscowi dodają, że dla najlepszego efektu nie wystarczy mroźna zima. Potrzebna jest też deszczowa jesień, by ziemia dobrze namokła i miała z czego oddać wilgoć. Kiedyś takie zimy zdarzały się częściej.

– Wtedy to się tworzyły lodospady! Lód namarzał i tworzył kurtynę, można było pod nią wchodzić. Szło się jak w jaskini – mówi Teresa. Wzdycha: – A teraz wody coraz mniej, lodospady coraz mniejsze, tylko turystów coraz więcej.

PROBLEM CZY PRODUKT?

Może i dobrze, że lodospady rzadko są tak spektakularne. Sołtys Daniel Bruk wyjaśnia, że wszyscy, którzy mają trochę wolnego czasu zimą, są zaangażowani przy wyciągu.

– Lodospady to dla nas tylko koszty i utrudnienia. Nie jesteśmy na to przygotowani – mówi Bruk.

Tomisław Brózda z KiczeraSki dodaje: – Najgorzej będzie, jeśli zacznie padać śnieg i nie nadążymy odśnieżać parkingów.

Mariusz Janik, właściciel biura podróży Bieszczader, uważa, że miejscowi marnują potencjał lodospadów. – Wystarczyłoby za parking pobierać opłaty, postawić dwa-trzy food trucki, zaprząć konia, zrobić kulig na łące i zarabiać – wyjaśnia Janik. – Ale wszystko musi się zacząć od oznakowania szlaku, którego tam nie ma. Niestety, takie inicjatywy w Polsce długo czekają na realizację. Hamulcem jest odpowiedzialność, którą ktoś musiałby wziąć za bezpieczeństwo turystów.

Teren przy lodospadach należy do Lasów Państwowych i Wód Polskich. Łąki, na których zorganizowano parking – do Instytutu Zootechniki Państwowego Instytutu Badawczego w Odrzechowej. Instytut jednak nie zamierza powiększać parkingu, stawiać szlabanów ani pobierać opłat. Ma inne problemy.

– Martwię się, jak przetrwać 2026 rok i utrzymać 40 osób – mówi dr inż. Władysław Brejta, od 45 lat prezes Instytutu Zootechniki. – Jesteśmy gospodarstwem rolnym powołanym do działalności rolniczej, a nie parkingowej. Nie mamy ludzi do pracy. U nas obciążenie pracownika jest kilkunastokrotnie wyższe niż rolników indywidualnych. Odaliśmy już około 1,5 hektara, wyjmując to z dopłat.

Problemem są też toalety. Teresa każdego dnia ma pod drzwiami turystów, którzy proszą o wpuszczenie do łazienki. Podobnie jest u sąsiadów.

– Ludzie chodzą po prywatnych domach, żeby skorzystać z ubikacji. Nikt nie chce wpuszczać – mówi. – Wczoraj przyszły dwie panie, które przyjechały z Kołobrzegu. Już miały płakać, bo nie miały, gdzie się załatwić. Wpuściłam. Ale ja jadę do pracy, w domu zostaje starszy mąż. Czy każdy, kto puka, rzeczywiście potrzebuje toalety? Czy to bezpieczne wpuszczanie każdego obcego do domu?

Ten problem rozwiązuje prezes Brejta. Zgadza się na ustawienie przenośnych toalet na parkingach. Trzeba jeszcze coś zrobić z nadmiarem samochodów, które nie mieszczą się na parkingu i blokują jezdnię. Droga pro-

wadząca do Rudawki jest powiatowa, na granicy dwóch powiatów – sanockiego i krośnieńskiego.

– W planach jest budowa ścieżki pieszo-rowerowej na całej długości tej drogi. Gdyby się to udało, latem ścieżka służyłaby do rekreacji, a zimą na całej jej długości byłby dodatkowy pas do parkowania samochodów – snuje plany Grzegorz Wolczański, burmistrz Rymanowa. Budowa pierwszego, czterokilometrowego odcinka tej ścieżki od Rymanowa do Sieniawy ma rozpocząć się wiosną tego roku. Odpowiedzialny za to jest powiat krośnieński. Drugi odcinek – sześć kilometrów od mostu w Pastwiskach do Puław – należy do starostwa sanockiego. Gotowy jest projekt koncepcyjny tej inwestycji, ale nie ma jeszcze finansowania. Jeśli uda się je zdobyć, w ciągu dwóch lat cały odcinek mógłby być gotowy.

Sołtys Daniel Bruk wie, że popularności lodospadów już się powstrzymać nie da: – To tylko zamarznięta woda i może na zdjęciach wygląda nawet lepiej niż w rzeczywistości, ale ludzie i tak przyjeżdżają – bo nigdy czegoś takiego nie widzieli. Nie możemy im tego zabronić. ●

Kiedyś lodospady bywały tak duże, że tworzyły kurtynę, pod którą dorosły mógł przejść. Teraz wody coraz mniej, lodospady coraz mniejsze, ale turystów coraz więcej

TERESA

z Rudawki Rymanowskiej

TYLKO ZDROWIE

NIE MIESZAJ...

Kazimierz Szulist*

...kawy z myciem zębów
tuż po jej wypiciu

Szklisko rozpuszcza się przy pH poniżej 5,5. Cola ma pH 2,2, kawa około 5,0. Kawa więc jest teoretycznie znacznie bezpieczniejsza dla zębów. Problem w tym, że erozja szkliwa zależy głównie od czasu kontaktu napoju z zębem, a nie tylko od jego kwasowości.

Kawę zwykle pije się powoli, sącząc ją przez dłuższy czas. Ślina potrzebuje wtedy 20-30 minut, aby zneutralizować kwasy. Jeśli kolejny łyk trafia do ust, zanim proces neutralizacji się zakończy, szkliwo nie ma szansy się w pełni zregenerować. W efekcie zęby przez wiele godzin pozostają w kwaśnym środowisku.

Trzy espresso wypite w ciągu dnia to trzy krótkie ekspozycje na kwas, każda z przerwą na regenerację. Natomiast wielki kubek kawy sączony przez trzy godziny to jedna, nieprzerwana ekspozycja. Ten sam napój, ale skutki dla szkliwa mogą być zupełnie różne.

Nie zachęcam do rezygnowania z kawy, ale warto zmienić sposób jej picia. Kubek należy wypić w 20 minut. Następnie dobrze jest zrobić godzinę przerwy przed następnym. Najlepiej przepłukać usta wodą po kawie. Szczoteczka? Nie od razu! Przez mniej więcej pół godziny po kontakcie z kwasem szkliwo jest miękkie i mechaniczne szorowanie może je uszkodzić. Lepiej poczekać. ● **Not. ET**

*specjalista implantologii stomatologicznej, właściciel kliniki Implant w Nakle nad Notecią.

PRAWDA CZY MIT

Margit Kossobudzka

Biopsja może obudzić
i rozsiać raka piersi?

Niektóre kobiety boją się biopsji, prosząc, by „nie kłuć guza”, bo obawiają się rozsiewu raka.

Biopsja nie „budzi” nowotworu ani go nie rozsiewa. Pozwala natomiast szybko ustalić, czy guz jest złośliwy, określić jego typ i zaplanować skuteczne leczenie.

Biopsja może być cienko- lub gruboigłowa, mammotomiczna lub chirurgiczna, w zależności od wielkości i lokalizacji zmiany.

Zabieg wykonuje się w znieczuleniu miejscowym, a dyskomfort jest porównywalny do pobrania krwi. Podobny mit dotyczy operacji onkologicznej.

„Dotknięcie” guza nożem nie powoduje rozsiewu raka. Chirurgia, często poprzedzona terapią przedoperacyjną, pozwala przeprowadzić zabieg oszczędzający piersi, dając skuteczność równą mastektomii i lepszy efekt estetyczny.

Równie powszechny jest mit, że mammografia wywołuje raka. Standardowa dawka promieniowania to tyle, ile organizm otrzymuje z naturalnego promieniowania w dwa miesiące. Korzyści przewyższają ryzyko, bo badanie wykrywa zmiany niewyczuwalne palpacyjnie. ●

• Po posiłkach
bogatych
w błonnik
dłużej
czujemy się
syci, energia
uwalnia się
wolniej

FOT. GETTY IMAGES

Jak jeść, żeby się najeść

Dlaczego
jedni są syci,
a inni wciąż
głodni?

Hormon używany do leczenia otyłości nasz organizm wytwarza naturalnie. Jeśli robi to sprawnie, łatwiej kontrolować apetyt. Jak zwiększyć ilość GLP-1 w swoim jelicie?

Katarzyna Staszak

GLP-1, czyli peptyd glukagonopodobny 1, kojarzy się dziś powszechnie z terapiami, które zmieniały leczenie otyłości. To jednak hormon, który produkuje nasze jelito w odpowiedzi na posiłek.

Ten hormon wysyła organizmowi trzy ważne informacje. Pierwsza adresowana jest do trzustki i brzmi: „Wydziel insulinę adekwatnie do stężenia cukru we krwi”. Druga dociera do głowy i pobudza ośrodek sytości: „Jadłeś, nie musisz jeść więcej”. Trzeci sygnał wysyłany jest do żołądka: „Pracuj wolniej, spraw, by uczucie sytości utrzymało się dłużej”.

U chorych na otyłość te sygnały nie są przekazywane prawidłowo – tłumaczy prof. Alina Kuryłowicz, diabetolożka i endokrynolożka, która pracuje w Poradni Leczenia Otyłości Szpitala im. Orłowskiego w Warszawie, a w PAN prowadzi badania dotyczące zaburzeń w funkcjonowaniu tkanki tłuszczowej.

Analogi GLP-1, czyli leki na otyłość, dostarczają organizmowi odpowiednik naszego naturalnego hormonu. W nowszych preparatach do GLP-1 dołączony jest jeszcze jeden hormon GIP, czyli glukozozależny polipeptyd insulinotropowy. Działa on korzystnie na tkankę tłuszczową.

Leki sprawiają, że sygnały z jelit docierają we właściwe miejsca z całą mocą. A to chroni przed ciągłą potrzebą podjadania. Gdy apetyt maleje, masa ciała spada.

Czy to znaczy, że osoby szczupłe mają naturalnie więcej hormonów sytości?

– Prawdą jest, że organizm osób szczupłych zazwyczaj wydziela więcej GLP-1 i GIP po posiłku, ale może to wynikać z ich stylu życia i codziennych nawyków – mówi prof. Kuryłowicz.

Czy zmieniając coś w swoich nawykach, możemy zwiększyć w organizmie ilość naturalnie wytwarzanych GLP-1 i GIP?

Tak, choć nie w takim stopniu, jak robią to leki. Warto jednak wspomóc swój metabolizm i zastosować się do porad naukowców.

WIĘCEJ BŁONNIKA

Dla odczuwania sytości znaczenie ma nie tylko to, ile jedzenia znajduje się na talerzu, ale też to, ile jest w nim błonnika. To znaczy, że zamiast białego pieczywa warto sięgać po żytnie. Zamiast przetworzonych płatków śniadaniowych jadać płatki owsiane, a zamiast gotowanych warzyw i owoców – świeże.

Dobrym wyborem będą też makaron razowy, kasza gryczana i pęczak, otręby oraz rośliny strączkowe. Ciecierzka, bób, groch, fasola czy soczewica mogą być składnikami sałatek, zup i past.

Po posiłkach bogatych w błonnik dłużej czujemy się syci, energia uwalnia się wolniej.

Błonnik przechodzi przez jelito cienkie w dużej mierze niezmieniony. Dopiero w jelicie grubym zajmują się nim mikroby. A to kolejna szansa na uwolnienie hormonów, dzięki którym czujemy się najedzeni.

„Aby działanie błonnika było prawidłowe, nie zapomnij o odpowiednim nawodnieniu. I skróć czas gotowania. Produkty podawaj przygotowane al dente – powinny być jędrne, lekko twarde

*Dla odczuwania sytości
znaczenie ma nie tylko to,
ile jedzenia znajduje się
na talerzu, ale też to,
ile jest w nim błonnika*

Liczba

26

PROC.
• Polaków zamierza jeść mniej mięsa w 2026 r., 3 proc. chce całkowicie z niego zrezygnować – wynika z sondażu przeprowadzonego na zlecenie Compassion in World Farming Polska

Poradnik

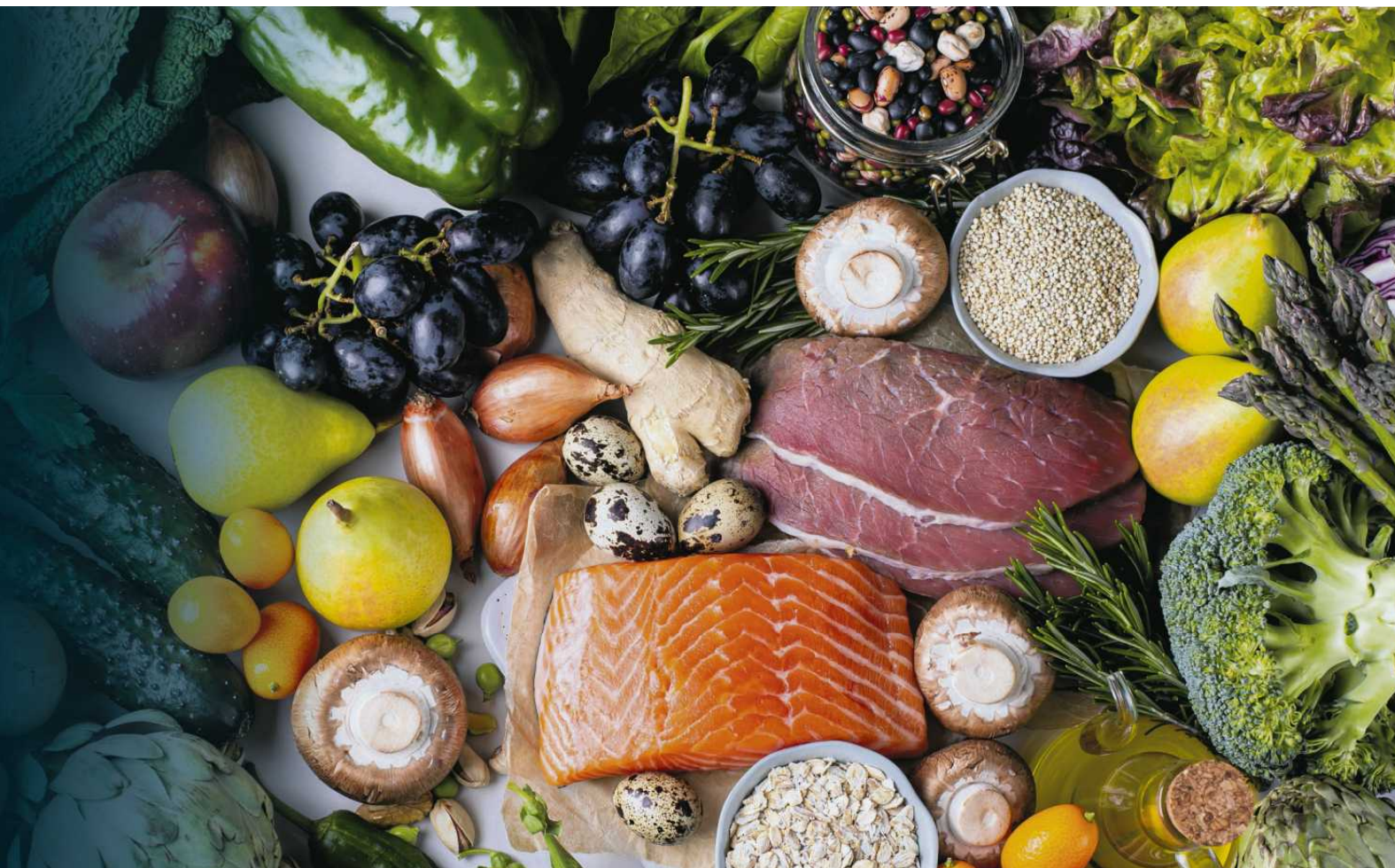
Jak jeść? Książka pokazuje, jak dzięki prostym i powtarzalnym nawykom na co dzień w kuchni można trwale zmienić swoje zdrowie i samopoczucie. Autor dzieli się doświadczeniem w utrzymaniu wagi po dużej redukcji. Uczy, jak zdrowo gotować.

Mikołaj Marcela

Sztuka obrony przed gównianym jedzeniem
wyd. Znak

TYLKO ZDROWIE

i stawiać lekki opór zębom” – podpowiada Narodowe Centrum Edukacji Żywnościowej.

Błonnik w naszej diecie powinno być dziennie więcej niż 25 g. Czy tyle jesz? Możesz sprawdzić, czytając informacje na etykietach produktów lub poszukać danych o każdym produkcie w internecie. Z czasem jedzenie błonnika staje się prostym nawykiem.

Błonnik daje nam dużo więcej niż tylko uczucie sytości – pomaga utrzymać prawidłowy poziom glukozy we krwi, obniża cholesterol, zmniejsza ryzyko zapać i nowotworów jelita grubego, pomaga utrzymać korzystną mikroflorę jelitową.

Nie daj się jednak nabrać na wysokoprzetworzone produkty z dodatkiem błonnika. Lepiej zjeść jabłko i płatki owsiane niż „zdrowy” batonik albo słodzone płatki z dodatkiem przemysłowego błonnika.

WIĘCEJ BIAŁKA

Kiedyś zalecenie: „Jedz więcej białka” sływały głównie osoby chodzące na siłownię. Trenerzy z wyrzeźbionymi mięśniami przekonywali, że zmiany na talerzu są konieczne, by uzyskać lepszą formę. Teraz o białku mówią lekarze i dietetyczki. – Pomaga zaspokoić głód, daje uczucie sytości na dłużej, a jego trawienie wymaga od organizmu większej pracy niż trawienie węglowodanów. Jest więc składnikiem, który pomaga jeść mniej w ciągu dnia, chroni przed napadami głodu niedługo po posiłkach – tłumaczy dr n. med. Wanda Baltaza z Longevity Center. I dodaje: – Kluczowe jest planowanie zakupów. Jeśli jemy nabiał, w lodówce zawsze warto mieć skyr. W niewielkiej objętości ma dużo białka. Potrzebujemy też jajek, tofu, roślin strączkowych. Mogą

być już ugotowane, w słoiku, wystarczy dodać je do salatk. Na liście zakupów powinniśmy mieć też orzechy, masło orzechowe, hummus oraz, jeśli jadamy, ryby i mięso. Warto różne produkty łączyć w jednym posiłku, np. kanapkę z wędzonym łososiem posmarować hummusem. Smakujcie świetnie, a przy okazji zjadamy więcej białka.

ZDROWE TŁUSZCZE

Zjadanie zdrowych tłuszczów zwiększa uwalnianie GLP-1 i pomaga w odczuwaniu sytości poprzez spowolnienie opróżniania żołądka.

Elementem posiłków mogą więc być: oliwa, awokado, orzechy, siemię lniane i tłuste ryby – łosoś, śledź, anchois, makrela, sardynki, tuńczyk.

Naukowcy porównywali, jak działa posiłek zjedzony z awokado i bez niego. Wynik? Dodanie awokado zwiększyło poziom GLP-1, a także ilość innego hormonu regulującego apetyt – peptydu YY. Awokado, czyli kompozycja tłuszczu i błonnika, chroniło też przed nadmiernym wyrzutem insuliny. Duże skoki insuliny po posiłku bogatym w proste węglowodany, np. białe pieczywo, mogą powodować senność i ponowną chęć na zjedzenie czegoś.

Badacze dowiedli też, że dieta śródziemnomorska bogata w oliwę skutkowałą większą ilością hormonu GLP-1 po posiłku niż dieta bogata w tłuszcz nasycony jak masło. Dieta bogata w oliwę poprawiała wrażliwość organizmu na insulinę i pomagała kontrolować poziom glukozy we krwi.

EFEKT DRUGIEGO POSIŁKU

Obiad może wpływać na to, jak organizm zareaguje na kolację. Nazywa się to efektem drugiego posiłku.

– Posiłki zawierające rośliny strączkowe, a zwłaszcza soczewicę, zawierają dużo białka, błonnika, oligosacharydów, wolno trawionych węglowodanów i skrobi opornej, które wpływają na spowolnienie trawienia, większe uczucie sytości i wytwarzanie hormonów odpowiedzialnych za zmniejszenie poziomu glukozy we krwi – wyjaśnia dr nauk o zdrowiu Hanna Stolińska, dietetyczka kliniczna. – Posiłek zjedzony jako pierwszy wpływa na stężenie glukozy we krwi po zjedzeniu drugiego. Istnieje wiele mechanizmów, w wyniku których spożycie pełnych ziaren lub roślin strączkowych może powodować obniżenie glikemii, m.in. wpływ na mikrobiom i wytwarzanie krótkołańcuchowych kwasów tłuszczowych, w tym korzystnego masłanu sodu. Ta hipoteza wymaga jednak dalszych badań. ●

Ruch jak lek

• Badania pokazują, że aktywność fizyczna może zwiększać naturalne wydzielanie GLP-1 w jelicie i zmniejszyć wydzielanie greliny, która jest nazywana hormonem głodu. Podczas treningu mięśnie zużywają glukozę, co prowadzi do obniżenia jej poziomu we krwi. To korzystne dla osób z cukrzycą typu 2. Ruch zwiększa wrażliwość tkanek na insulinę. ●

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

Kraj/34413999

Kraj/34418265

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O PRZETARGU

Prezydent Miasta Leszna

ogłasza V przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości gruntowej niezabudowanej:

1. Oznaczenie nieruchomości: **Leszno, ul. Sadowa** - nieruchomość zapisana w KW nr PO1L/00035141/4, PO1L/00024630/9, PO1L/00026175/5, składająca się z działek ewidencyjnych numer:

Numery działek, arkusz mapy	Powierzchnia	Cena wywoławcza (w tym 23% podatku VAT)	Wadium
437/6, 437/9, 437/11, 437/13 ark. m. 114	0,6324 ha	1 890 000,00 zł	150 000,00 zł

2. Opis nieruchomości: **nieruchomość gruntowa niezabudowana**, kształt nieregularny-trójkąta, porośnięta trawą oraz miejscowo drzewami i krzewami.

3. Przeznaczenie: teren zabudowy usługowej.

4. Termin i miejsce przetargu: **31 marca 2026 r., godz. 11:00** w sali konferencyjnej Wydziału Architektury Planowania Przestrzennego i Budownictwa na II piętrze w budynku Urzędu Miasta Leszna przy Al. Jana Pawła II 21.

5. Wysokość i termin wniesienia wadium: wadium **wymagalne na koncie Urzędu Miasta Leszna** nr: 37 1020 3088 0000 8302 0005 7703 PKO BP S.A. I O/Leszno **do dnia 26 marca 2026 r.**

6. Informacja o miejscu wywieszenia i publikacji ogłoszenia o przetargu: tablica ogłoszeń w Urzędzie Miasta Leszna przy ul. Kazimierza Karasia 15 oraz Al. Jana Pawła II nr 21 a także na stronie internetowej: bip.leszno.pl - w dziale „Przetargi na nieruchomości”.

7. Dane teleadresowe, pod którymi można uzyskać szczegółowe informacje: Wydział Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miasta Leszna, Al. Jana Pawła II 21, 64-100 Leszno, pok. nr 16, telefon 65/ 529-82-13 w godz. 8:00-15:00, w poniedziałki w godz. 7:00-17:00

www.leszno.pl

Kraj/34417464

Ogłoszenie

Prezydent Miasta Łodzi informuje

o zamiarze wszczęcia na wniosek ZWIK sp. z o. o., PSG sp. z o. o., PGE Dystrybucja S. A., Veolia Energia S. A. postępowania o ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości położonych w Łodzi przy ulicy: Gajcego (dz. 351/1, 276/1, 276/2 W-41), Sarmackiej (dz. 389/1 G-27), Wrocławskiej 14 (dz. 557/3 B-28), Dorszowa (dz. 35/3 G-49), Chłodnikowa (dz. 164/27 G-30), Przędzalniana 1/3 (dz. 174/1 W-24) niezbędnych do przebudowy i budowy infrastruktury technicznej oraz wzywa wszystkie osoby, którym przysługują prawa rzeczowe do ww. nieruchomości do ich ujawnienia i udowodnienia w terminie 2 miesięcy od dnia niniejszego ogłoszenia – pod rygorem pominięcia praw tych osób w tych postępowaniach. Oświadczenia, wnioski oraz dokumenty należy przestać na adres Urzędu Miasta Łodzi.

Kraj/34417496

GK-III.6821.2.2026.PS

OGŁOSZENIE

Na podstawie art. 113 ust. 5, 6 i 7 oraz art. 114 ust. 3 i 4 w związku z art. 124a i 124 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1145 t.j.)

Starosta Brzeski

zawiadamia o zamiarze wszczęcia postępowania w sprawie ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości o nieregulowanym stanie prawnym, obejmującej działkę ewidencyjną nr: **1423**, położoną w obrębie ewidencyjnym Szczurowa, gm. Szczurowa, poprzez udzielenie zezwolenia na założenie i przeprowadzenie sieci wodociągowej w ramach zadania „Modernizacja Sieci Wodociągowej w miejscowości Szczurowa”.

Przedmiotowa działka objęta jest księgą wieczystą prowadzoną przez Sąd Rejonowy w Brzesku, IV Wydział Ksiąg Wieczystych, w której własność ujawniona jest m. in. na rzecz Stanisławy Rębacz, która nie żyje oraz zgodnie z informacją pozyskaną z Sądu Rejonowego w Brzesku nie zostało po niej przeprowadzone postępowanie spadkowe, tak więc działkę zakwalifikowano jako nieruchomość o nieregulowanym stanie prawnym.

Jeżeli w terminie 2 miesięcy od dnia publikacji niniejszego ogłoszenia, do Starostwa Powiatowego w Brzesku z siedzibą: 32-800 Brzesko, ul. Głowackiego 51, nie zgłoszą się osoby, które wykażą, że przysługują im prawa rzeczowe do ww. nieruchomości, niniejsze postępowanie zostanie wszczęte.

STAROSTA
(-)
mgr Andrzej Potępa

Kraków/34418155

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

OGŁOSZENIE z dnia 30 stycznia 2026 r.

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Cechowa” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko i niezbędną dokumentacją

Na podstawie art. 17 pkt 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.), art. 67 ust. 3 pkt 4 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688 ze zm.) i art. 54 ust. 2 w zw. z art. 39 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.), a także w związku z uchwałą Nr C/2711/22 Rady Miasta Krakowa z dnia 23 listopada 2022 r.

zawiadamiam

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Cechowa” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko oraz niezbędną dokumentacją. Granice obszaru objętego planem szczegółowo określa załącznik graficzny.

Projekt planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko oraz niezbędną dokumentacją udostępniony zostanie do publicznego wglądu w dniach **od 9 lutego do 9 marca 2026 r.** poprzez:

- bezpośredni kontakt i obsługę obywateli w Wydziale Planowania Przestrzennego Urzędu Miasta Krakowa, ul. Mogilska 41, w godz. 8.00-15.00 (z wyjątkiem sobót i niedziel), **wizytę można również umówić na konkretną godzinę** – mailowo pod adresem: bp.umk@um.krakow.pl lub telefonicznie pod numerami: 12 616-8526, – 8542;
- zamieszczenie projektu planu „Cechowa” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko na stronie internetowej: www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne (w zakładce **PLANY SPORZĄDZANE**).

Dyskusja publiczna nad rozwiązaniami przyjętymi w projekcie planu miejscowego obszaru „Cechowa” zostanie przeprowadzona w dniu **26 lutego 2026 r.**, w Urzędzie Miasta Krakowa, pl. Wszystkich Świętych 3-4, **sala Dietla**, początek o **godz. 16:00**.

Będzie możliwość uczestnictwa w dyskusji publicznej *online*, tj. za pomocą środków porozumiewania na odległość. Link do połączenia z platformą zostanie wygenerowany i umieszczony na stronie planu. Szczegółowe informacje są publikowane w zakładce **ZAPROSZENIA** pod adresem: www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne

Każdy ma prawo złożenia uwag do projektu planu miejscowego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Uwagi należy składać w nieprzekraczalnym terminie **do dnia 23 marca 2026 r.** – z podaniem oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, a także imienia i nazwiska albo nazwy oraz adresu zamieszkania albo siedziby.

Uwagi można wносить w formie papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poprzez e-doręczenia, pocztę elektroniczną lub formularz zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej: www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne (w zakładce **WZORY**). Formularz dostępny jest również w formie elektronicznej – można go przestać online.

LINK: Formularz pismo dotyczące aktu planowania przestrzennego – Krakowski Portal Usług Miejskich

W przypadku poczty elektronicznej – maile należy kierować na adres: uwagi-bp@um.krakow.pl.

Forma papierowa obejmuje:

- złożenie pisma z uwagą/ formularza na dziennikach podawczych zlokalizowanych w budynkach Urzędu Miasta Krakowa lub – w przypadku ograniczeń w bezpośredniej obsłudze klienta – wrzucenie do odpowiedniego pojemnika umieszczonego w pobliżu wejścia do budynku UMK,
- wystanie drogą pocztową na adres: Urząd Miasta Krakowa, Wydział Planowania Przestrzennego, ul. Mogilska 41, 31-545 Kraków,
- przekazanie wypełnionego formularza w czasie prowadzonej dyskusji publicznej.

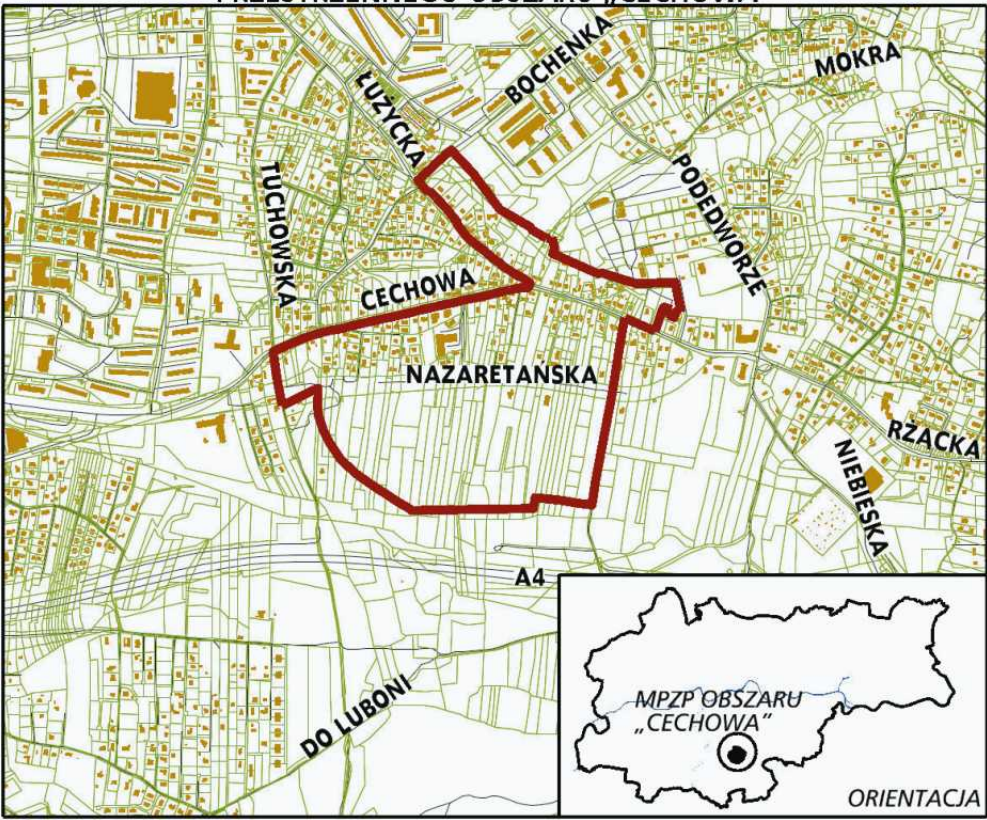
UWAGA: Liczy się data wpływu do tut. urzędu, a pisma niespełniające powyżej wskazanych warunków pozostawi się bez rozpoznania.

Informuję, że:

- Złożenie uwagi stanowić będzie odpowiedź na niniejsze Ogłoszenie.
- Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 unijnego ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (tzw. RODO) administratorem danych osobowych jest Prezydent Miasta Krakowa z siedzibą Pl. Wszystkich Świętych 3-4, 31-004 Kraków. Z administratorem możesz się skontaktować listownie (adres jw.) lub drogą elektroniczną – adres e-mail: bp.umk@um.krakow.pl.
- Składający uwagę ma prawo do żądania od administratora dostępu do podanych danych osobowych, ich sprostowania, ograniczenia przetwarzania.
- Podane dane osobowe będą przetwarzane do czasu załatwienia sprawy, dla potrzeb której zostały zebrane, a następnie będą przechowywane przez 25 lat, po czym zostaną przekazane do Archiwum Narodowego w Krakowie.
- Składający uwagę ma prawo do wniesienia skargi do organu nadzorczego, którym jest Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych.
- Podanie danych osobowych jest wymogiem ustawowym i ma charakter obowiązkowy. Konsekwencją niepodania danych osobowych jest pozostawienie uwagi bez rozpoznania.
- Podstawę prawną przetwarzania danych osobowych stanowią przepisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
- Dane kontaktowe inspektora ochrony danych – adres pocztowy – jw., e-mail: iod@um.krakow.pl

Uwagi są rozpatrywane przez Prezydenta Miasta Krakowa w terminie 21 dni od dnia upływu terminu ich składania. Rozpatrzenie następuje w formie Zarządzenia Prezydenta Miasta Krakowa publikowanego w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Krakowa na stronie internetowej www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne

GRANICE SPORZĄDZANEGO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO OBSZARU „CECHOWA”

Slówko NOWOŚĆ

Literówka

Quizy

Sudoku

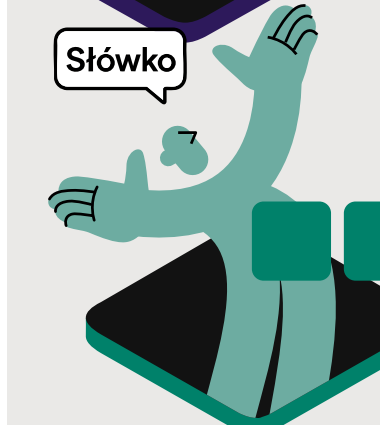
Krzyżówki

Szukaj

W **APLIKACJ WYBORCZEJ**

Slówko

Zeskanuj QR kod i pobierz aplikację

2 RP

**codziennie w sprzedaży
w sieci**

**teraz już także
na nowych regałach prasowych**

* działki stanowią wewnętrzne drogi dojazdowe.

W przypadku nieruchomości zabudowanej oznaczonej w wykazie nr 1, 2, 3 podano cenę wywoławczą całej nieruchomości (grunt wraz z budynkami).

W przypadku pozycji nr 2 powyższego wykazu zbywane jest prawo użytkowania wieczystego gruntu oraz własność zabudowań.

W przypadku pozycji nr 3 powyższego wykazu zbywany jest udział w prawie współwłasności dz. nr 536/5, a także udział w prawie użytkowania wieczystego dz. nr 536/6 oraz własność zabudowań.

W przypadku pozycji nr 5, 6 powyższego wykazu informujemy, iż nieruchomość jest obciążona ograniczonym prawem rzeczowym: służebnością przesyłu. Przedmiotowa służebność nie dotyczy działek nr 38/72, 38/84 dotyczy działki nr 34/53.

Działka 37/17 nie jest obciążona służebnością przesyłu.

Przetarg odbędzie się w dniu 20.03.2026 r. o godz. 12:00 w budynku Starej Kotłowni przy ul. Prawocheńskiego 9 w Olsztynie w sali konferencyjnej pok. 2A.

1. Oferent zobowiązany jest do wniesienia wadium w formie pieniężnej w PLN na każdą nieruchomość oddzielnie, przelewem na rachunek Uniwersytetu Warmińskiego – Mazurskiego w Olsztynie – Bank Millennium 11 1160 2202 0000 0006 3551 5118 w terminie **do 17.03.2026 r.** W tytule wpłaty należy wskazać nieruchomość, będącą przedmiotem zainteresowania /numer działki ewidencyjnej zgodnie z wykazem określającym przedmiot przetargu/.
2. Ze szczegółowymi informacjami na temat przetargu można zapoznać się w Dziale Gospodarki Nieruchomościami Uniwersytetu Warmińskiego – Mazurskiego w Olsztynie, ul. Prawocheńskiego 4, pok. nr 111, 102, 110 pod tel. (089) 523-41-75, (089) 523-33-33 lub na stronie internetowej pod adresem www.uwm.edu.pl/ogloszenia_i_komunikaty
3. Ogłoszenie zostało umieszczone na tablicy ogłoszeń w Dziale Gospodarki Nieruchomościami Uniwersytetu Warmińskiego – Mazurskiego w Olsztynie oraz na stronie internetowej www.uwm.edu.pl/ogloszenia_i_komunikaty i www.bip.uwm.edu.pl.

Kraj/34416913

Kraj/34417670

Kraj/34418384

Kraj/34416913

Kraj/34417769

Wyciąg z ogłoszenia o I przetargu pisemnym nieograniczonym**Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna****Spółka Akcyjna w Katowicach****40-026 Katowice, ul. Wojewódzka 42****tel. (+48 32) 2510-736****jako zarządzający Specjalną Strefą Ekonomiczną informuje,**

że na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej przy ul. Granicznej 21, w siedzibie Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej S.A. w Katowicach przy ul. Wojewódzkiej 42 oraz na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej www.dg.pl, w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej www.bip.dg.pl i na stronie internetowej Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej S.A. www.ksse.pl zostało podane do publicznej wiadomości ogłoszenie o:

**I przetargu pisemnym nieograniczonym
na sprzedaż prawa własności nieruchomości gruntowej
stanowiącej własność Gminy Dąbrowa Górnicza**

- Przedmiotem przetargu jest **prawo własności niezabudowanej nieruchomości położonej w Dąbrowie Górniczej przy ul. Innowacyjnej, objętej granicami Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej Podstrefy Sosnowiecko-Dąbrowskiej, obszar „Tucznowa”, oznaczonej numerem geodezyjnym 15/19, obręb Tucznowa, o powierzchni 3,9282 ha.**
- Według stanu na dzień ogłoszenia przetargu księga wieczysta prowadzona jest dla nieruchomości o łącznej powierzchni 80,0571 ha, działka 15/19 wpisana jest pod numerem 117 (identyfikator 246501_1.0016.15/19). Zgodnie z wpisami zawartymi w księdze wieczystej nieruchomość stanowi własność Gminy Dąbrowa Górnicza, nie jest obciążona ograniczonymi prawami rzeczowymi i nie jest przedmiotem zobowiązań. Działy I-Sp, III i IV księgi wieczystej wolne są od wpisów.
- Zgodnie z obowiązującą „Zmianą miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowy Górniczej, dla terenów położonych – obręb Tucznowa, karta mapy 1, 2, 3, 4, 5, 6” zatwierdzoną Uchwałą Nr L/887/2001 Rady Miejskiej w Dąbrowie Górniczej z dnia 19 grudnia 2001 r., opublikowaną w Dz. Urz. Woj. Śl. Nr 22 poz. 707 z dnia 8 kwietnia 2002 r., przedmiotowa nieruchomość położona jest na obszarze przemysłowo-usługowym oznaczonym symbolem **PU – tereny o przeznaczeniu podstawowym pod wielofunkcyjną strefę przemysłowo-usługową, przeznaczeniu dopuszczalnym pod składy, garaże, urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacji.**
Szczegółowe warunki zagospodarowania przedmiotowej nieruchomości (w tym nakazy i zakazy) są zamieszczone w ustaleniach ww. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, z którymi należy zapoznać się w Wydziale Urbanistyki Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej lub w siedzibie Zarządzającego.
- Cena wywoławcza nieruchomości wynosi 4.148.300,00 złotych netto** (słownie: cztery miliony sto czterdzieści osiem tysięcy trzysta złotych). **Do zaoferowanej przez oferenta ceny doliczony zostanie należny podatek VAT według stawki obowiązującej w dacie sprzedaży (aktualnie stawka ta wynosi 23 %).**
- Warunkiem udziału w przetargu jest:**
 - wniesienie w pieniądzu wadium** w wysokości 20% ceny wywoławczej, tj. **829.660,00 zł** (słownie: osiemset dwadzieścia dziewięć tysięcy sześćset sześćdziesiąt złotych) **na rachunek Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej Nr 57 1560 0013 2002 3620 7000 0049 w VeloBank S.A. w terminie do dnia 25.03.2026 r.** Za datę wniesienia wadium uważa się datę wpływu środków pieniężnych na rachunek Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej.
 - złożenie pisemnej oferty sporządzonej zgodnie z wymaganiami zawartymi w „Specyfikacji istotnych warunków przetargu”, w terminie do dnia 25.03.2026 r. do godziny 16.00 (ostateczna data wpływu) w siedzibie organizatora przetargu w Katowicach przy ul. Wojewódzkiej 42.**
- Przetarg pisemny nieograniczony na sprzedaż przedmiotowej nieruchomości odbędzie się w dniu 31.03.2026 r. o godz. 10:00 w siedzibie Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej S.A. w Katowicach przy ul. Wojewódzkiej 42.**
- Szczegółowych informacji na temat warunków i przedmiotu przetargu udziela Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A. w Katowicach przy ul. Wojewódzkiej 42, tel. +48 32 251 07 36.

Kraj/34417630

Otwarcie testamentu

W dniu 14.05.2025 r. w Wil SG, zmarł:

Günter Alfred Walter Kegel, urodzony 21.06.1928 r., z Zuzwil SG, wdowiec, syn Fritza Georga Kegara i Elsbeth Anny Grete Kegel z d. Melchert, zamieszkały w domu opieki Lindenbaum, Weieren 52, 9523 Züberwangen.

Zmarły w testamencie rozporządził całym swoim majątkiem. Ponieważ nie wszyscy ustawowi spadkobiercy są znani, tą drogą informuje się ich o rozrządzeniu na wypadek śmierci. Ustawowi spadkobiercy z rodu rodziców lub, w przypadku ich braku, z rodu dziadków, mają prawo do dokonania wglądu do rozrządzenia na wypadek śmierci oraz zażądania jego kopii w w. urzędzie notarialnym Amtsnotariat Wil, Lerchenfeldstrasse 11, 9500 Wil SG, Szwajcaria, za okazaniem dokumentu uprawniającego do dziedziczenia.

Ustanowieni spadkobiercy zostaną uznani, jeżeli ustawowi spadkobiercy w terminie miesiąca od publikacji niniejszego zawiadomienia nie złożą w urzędzie notarialnym sprzeciwu w rozumieniu art. 559 ZGB (szwajcarskiego kodeksu cywilnego).

Wil SG, 30. styczeń 2026 r.

URZĄD NOTARIALNY W WIL

Kraj/34417687

GK-III.6821.1.2026.PS

Brzesko, 22 stycznia 2026 r.

OGŁOSZENIE

Na podstawie art. 113 ust. 5, 6 i 7 oraz art. 114 ust. 3 i 4 w związku z art. 124a i 124 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1145 tj.)

Starosta Brzeski

zawiadamia o zamiarze wszczęcia postępowania w sprawie ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości o nieregulowanym stanie prawnym, obejmującej działkę ewidencyjną nr: **1418**, położoną w obrębie **Szczurowa**, gm. Szczurowa, poprzez udzielenie zezwolenia na założenie i przeprowadzenie sieci wodociągowej w ramach zadania inwestycyjnego pn. „*Modernizacja sieci wodociągowej w miejscowości Szczurowa*”.

Przedmiotowa działka nie jest objęta żadną księgą wieczystą. Według ewidencji gruntów i budynków dla przedmiotowej nieruchomości widnieje wpis władanie samoistne na rzecz Romana Nicpoń, s. Pawła, tak więc działkę zaklasyfikowano jako nieregulowany stan prawny.

Jeżeli w terminie 2 miesięcy od dnia publikacji niniejszego ogłoszenia, do Starostwa Powiatowego w Brzesku z siedzibą: 32-800 Brzesko, ul. Głowackiego 51, nie zgłoszą się osoby, które wykażą, że przysługują im prawa rzeczowe do ww. nieruchomości, niniejsze postępowanie zostanie wszczęte.

STAROSTA
(
mgr Andrzej Potępa

Kraj/34417493

Praca sezonowa w Niemczech – szparagi i truskawki**Poszukujemy pracowników sezonowych,
którzy nie pracowali jeszcze w tym roku w Niemczech.**

- Miejsce pracy: Niemczech-Paderborn-Sande (NRW), Sennelagerstr. 69
- Termin: połowa kwietnia – koniec czerwca

PRACA:

- zbiór szparagów przy użyciu maszyny typu spider, która podnosi folię.
- zbiór truskawek ze stojaków (bez schylania się)
- praca w polskim zespole

OFERUJEMY:

- 13,80 € brutto/godz. + premie za wydajność
- 50–60 godz./tydzień

Zakwaterowanie na farmie (pokoje 2-os., 10 € dziennie)

Obiad 4 €, Dostępna kuchnia, WiFi, TV

Przerwy niepłatne

⚠ Zakaz przywozu wieprzowiny i wyrobów wieprzowych z Polski.

☎ Kontakt: +49 5254 5432

Można pisać po polsku – oddzwonimy z tłumaczem.

🌐 www.hof-westkaemper.de

Zainteresowanych prosimy o kontakt przez WhatsApp:)

Kraj/34417962

STAROSTA STARACHOWICKI
GNOŚ.6821.22.2025

Starachowice, dnia 28.01.2026 r.

OGŁOSZENIE

Na podstawie art. 113 ust. 5 i 6, art. 114 ust. 3 i 4 w związku z art. 124a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 1145 ze zm.)

Starosta Starachowicki

zawiadamia o zamiarze wszczęcia postępowania w sprawie ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości położonej w miejscowości Młynek, obręb 0011, gmina Brody, oznaczonej jako działka nr 420/1 o pow. 0,2100 ha, której stan prawny jest nieregulowany, poprzez zezwolenie Polskiej Spółce Gazownictwa Sp. z o. o. na założenie i przeprowadzenie przewodów i urządzeń służących do przesyłania gazu ziemnego tj. sieci gazowej średniego ciśnienia dn 63 mm o maksymalnym ciśnieniu roboczym 0,5 MPa oraz ustanowienie pasa strefy kontrolowanej gazociągu o szerokości 1,0 m (po 0,5 m po obu stronach od osi przewodu gazowego).

W związku z powyższym, jeżeli w terminie 2 miesięcy od dnia niniejszego ogłoszenia nie zgłoszą się osoby, którym przysługują prawa rzeczowe do opisanych nieruchomości, zostanie wszczęte postępowanie w sprawie ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości.

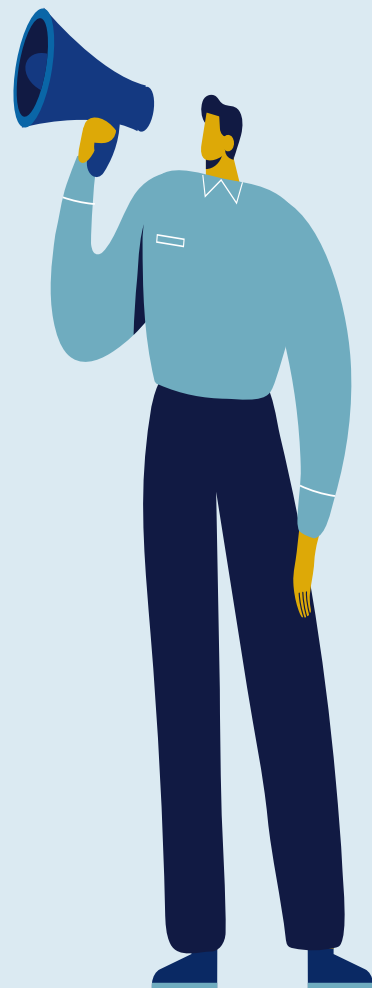
Z up. Starosty
Dyrektor Wydziału Nieruchomości Leśnictwa i Ochrony Środowiska
Elżbieta Kita

Kraj/34418307

NEWSLETTER

Nowości
w przepisach,
zamówienia publiczne,
porady ekspertów,
raporty,
ogłoszenia.

Dla przedsiębiorców,
urzędników,
zainteresowanych
gospodarką.

ZAPISZ SIĘ

Wejdź na stronę **komunikaty.pl**
lub użyj kodu QR

Stwórz Miejsce Pamięci

Wejdź
na serwis
odeszli.pl

Dziel się
wspomnieniami
o bliskich,
których
już z nami
nie ma

pomoc@odeszli.pl
tel. 22 55 55 383
22 55 55 399
22 55 55 555

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 29 grudnia 2025 roku
w wieku 85 lat po długiej chorobie odeszła

Zofia Makaruk

Najukochańsza Żona, Mama, Teściowa i Babcia, która pochowana została
2 stycznia 2026 roku na Cmentarzu Centralnym w Szczecinie.
Bardzo nam jej brakuje, na zawsze pozostanie w naszych sercach.

Msza św. w intencji zmarłej Zofii o radość nieba odbędzie się w niedzielę 8 lutego o godz. 18
w kościele pw. Nawiedzenia NMP w Przecławiu k. Szczecina

www.nekrologi.wyborcza.pl/34418215

Z głębokim żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

prof. dr hab. Magdaleny Prokopowicz

dzikan Wydziału Farmaceutycznego i senator Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego,
prodziekan ds. dydaktycznych w latach 2020-2024,
wykładowczyni Uczelni od 1999 r.

Cenionej naukowczynie, członkini towarzystw naukowych,
opiekunki pokoleń studentek i studentów,
a nade wszystko wspaniałego Człowieka.

Wyrazy głębokiego współczucia

Rodzinie i Bliskim

składają

Rektor, Senat, Rada Uczelni i cała społeczność Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego

www.nekrologi.wyborcza.pl/34418005

Obwieszczenie

Zarządca masy sanacyjnej FPC S.A.

ogłasza konkurs ofert na wybór nabywcy składnika masy sanacyjnej w postaci:

- Prawa użytkowania wieczystego nieruchomości, dla której prowadzona jest księga wieczysta GL1Z/00017639/3, która składa z niezabudowanej działki gruntu oznaczonej numerem 992/79 o łącznej powierzchni 11 591 m² oraz zabudowanej działki gruntu oznaczonej numerem 982/79 o łącznej powierzchni 1 640m² wraz z prawem własności znajdujących się na tejże działce zabudowań,
- Prawa użytkowania wieczystego nieruchomości, dla której prowadzona jest księga wieczysta GL1Z/00021203/9, która składa z zabudowanych działek gruntu oznaczonych numerami 757/79, 854/79, 856/79 oraz 857/79 o łącznej powierzchni 4538 m² wraz z prawem własności znajdujących się na tychże działkach zabudowań,
- Prawa użytkowania wieczystego nieruchomości, dla której prowadzona jest księga wieczysta GL1Z/00022143/7, która składa z zabudowanych działek gruntu oznaczonych numerami 262/2 oraz 983/79 o łącznej powierzchni 3 324 m² wraz z prawem własności znajdujących się na tychże działkach zabudowań,
- Prawa użytkowania wieczystego nieruchomości, dla której prowadzona jest księga wieczysta GL1Z/00067390/0, która składa z zabudowanej działki gruntu oznaczonej numerem 984/79 o łącznej powierzchni 4 625 m² wraz z prawem własności znajdujących się na tejże działce zabudowań,
- Prawa użytkowania wieczystego nieruchomości, dla której prowadzona jest księga wieczysta GL1Z/00067392/4, która składa z zabudowanej działki gruntu oznaczonej numerem 985/79 o łącznej powierzchni 5 924 m² wraz z prawem własności znajdujących się na tejże działce zabudowań,
- Prawa użytkowania wieczystego nieruchomości, dla której prowadzona jest księga wieczysta GL1Z/00067393/1, która składa z zabudowanej działki gruntu oznaczonej numerem 986/79 o łącznej powierzchni 4 843 m² wraz z prawem własności znajdujących się na tejże działce zabudowań,
- Prawa użytkowania wieczystego nieruchomości, dla której prowadzona jest księga wieczysta GL1Z/00067394/8, która składa z zabudowanej działki gruntu oznaczonej numerem 987/79 o łącznej powierzchni 13 625 m² wraz z prawem własności znajdujących się na tejże działce zabudowań,
- Prawa użytkowania wieczystego nieruchomości, dla której prowadzona jest księga wieczysta GL1Z/00067395/5, która składa z zabudowanej działki gruntu oznaczonej numerem 988/79 o łącznej powierzchni 870 m² wraz z prawem własności znajdujących się na tejże działce zabudowań,
- Prawa użytkowania wieczystego nieruchomości, dla której prowadzona jest księga wieczysta GL1Z/00067396/2, która składa z zabudowanej działki gruntu oznaczonej numerem 989/79 o łącznej powierzchni 5 636 m² wraz z prawem własności znajdujących się na tejże działce zabudowań,
- Prawa użytkowania wieczystego nieruchomości, dla której prowadzona jest księga wieczysta GL1Z/00067397/9, która składa z zabudowanej działki gruntu oznaczonej numerem 990/79 o łącznej powierzchni 5 742 m² wraz z prawem własności znajdujących się na tejże działce zabudowań,
- Prawa użytkowania wieczystego nieruchomości, dla której prowadzona jest księga wieczysta GL1Z/00067398/6, która składa z zabudowanej działki gruntu oznaczonej numerem 991/79 o łącznej powierzchni 8 942 m² wraz z prawem własności znajdujących się na tejże działce zabudowań.

Cena wywoławcza wynosi 25.712.000,00 zł

(dwadzieścia pięć milionów siedemset dwanaście tysięcy złotych 00/100) zł netto, to jest bez podatku VAT.

Oferty należy składać osobiście w kancelarii zarządcy w Gliwicach przy ul. Ligockiej 15, w terminie do dnia 05 marca 2026 r. do godz. 15:00. Oferty mogą być także składane za pomocą listów poleconych lub przesyłek kurierskich - z zastrzeżeniem, że za złożoną w terminie ofertę uważa się taką, która wpłynie do kancelarii zarządcy, w podanym wyżej adresie, w terminie, to jest do dnia 05 marca 2026r. do godz. 15:00.

Otwarcie ofert nastąpi w dniu 06 marca 2026r., godz. 12:00, w kancelarii zarządcy przy ul. Ligockiej 15, 44-105 Gliwice.

Ze stanem prawnym majątku przeznaczonego do zbycia, operatem szacunkowym sporządzonym dla nieruchomości, a także z warunkami sprzedaży można zapoznać się - po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym terminu - w kancelarii zarządcy w Gliwicach przy ul. Ligockiej 15, tel. 32 4281801.

Szczegółowe warunki konkursu ofert oraz dodatkowe informacje pod numerem tel. 32/ 428 18 01

lub e-mail: kancelaria@malpa.jacekpietrzela.pl .

Kraj/34414247

Wydział Farmaceutyczny Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego
z wielkim smutkiem żegna zmarłą w dniu 26 stycznia 2026 r.

Panią Dziekan

Profesor Magdalenę Prokopowicz

wspaniałego dydaktyka, nauczyciela akademickiego niezwykle oddanego Uczelni,
cenionego naukowca.

Żegnamy wyjątkowego człowieka, nauczyciela i przyjaciela.

Rodzinie i Bliskim

składamy wyrazy głębokiego żalu i współczucia.

Prodziekani i Społeczność Wydziału Farmaceutycznego GUMed.

www.nekrologi.wyborcza.pl/34418017

Dziel się wspomnieniami o bliskich

Żyją, póki pamiętamy

Wejdź na serwis **odeszli.pl**
pomoc@odeszli.pl
tel. 22 55 55 383, 22 55 55 399, 22 55 55 555

Spółdzielnia Mieszkaniowa WOLA
Administracja Osiedla GÓRCE

ZAPRASZA DO PRZETARGU

SM WOLA Administracja Osiedla GÓRCE ul. Łagowska 3, 01-464 Warszawa ogłasza przetarg w zakresie wykonania wymiany poziomów i ponów wodnych c.w. z.w. oraz c.c.w. w budynkach przy ul. Jeździeckiej 1,3 oraz przy ul. Zaborowskiej 15 zlokalizowanych na terenie ADM GÓRCE.

Oferty należy składać w Sekretariacie Administracji Osiedla GÓRCE, 01-464 Warszawa, ul. Łagowska 3, w terminie do **16.02.2026r.** do godz. **15.00**

Otwarcie ofert nastąpi w Sali Konferencyjnej Administracji Osiedla GÓRCE w **dniu 17.02.2022r. o godz. 11⁰⁰**.

Rozpatrzenie oferty uwarunkowane jest wniesieniem wadium w wysokości **40.000 zł** (wadium podlega zwrotowi w wysokości nominalnej w przypadku niewybrania oferty w terminie 30 dni od dnia otwarcia ofert).

Specyfikację Warunków Zamówienia można uzyskać drogą e-mailową pod warunkiem wniesienia opłaty w wysokości 2500,00 zł (opłata nie podlega zwrotowi) Potwierdzenie opłaty należy przestać drogą e-mailową na adres: gorce@smwola.com.pl.

Opłatę za SWZ i wadium należy wpłacić przelewem na konto Zamawiającego: SM WOLA Administracja Osiedla GÓRCE PKO BP SA VII O/ Warszawa nr 23 1020 1185 0000 4502 0142 8424.

Informacja w sprawach związanych z przetargiem i przedmiotem zamówienia udziela Pan Mirosław Borucki Kierownikiem Działu Eksploatacyjno-Technicznego ADM GÓRCE. tel. 609 098 994. e-mail: m.borucki@smwola.com.pl

Czas związania ofertą z Zamawiającym – 30 dni od dnia otwarcia ofert.

Zamawiający zastrzega sobie prawo do unieważnienia przetargu bez podania przyczyny.

Oferentom nie przysługuje żadne roszczenie z tytułu unieważnienia przetargu. Zamawiającemu przysługuje prawo podjęcia rokowań z wybranymi ofertami.

Kraj/34417052

Zagrać w domu Ligę Mistrzów

Qarabag, klub ze zrujnowanego miasta Agdam, który od ponad trzudziestu lat nie zagrał meczu u siebie, jako pierwszy przedstawiciel Azerbejdżanu wywalczył awans do fazy pucharowej Ligi Mistrzów. A w tym wszystkim udział ma polski bramkarz – Mateusz Kochalski.

Dawid Szymczak

Środowy mecz był definicją mieszanych uczuć. Z jednej strony – porażka z Liverpooliem aż 0:6, ale z drugiej – pierwszy w historii klubu awans do fazy pucharowej LM. Smutek i radość. Deklasacja i olbrzymi sukces. Zawód i przekroczenie wszelkich oczekiwań. Fuszerka w środowy wieczór i doskonała robota przez cały sezon.

Qarabag poległ na Anfield, ale na swój sukces zapracował już wcześniej, zdobywając 10 punktów jeszcze przed ostatnią kolejką fazy ligowej, dzięki zwycięstwom nad Kopenhagą (2:0), Benfiką (3:2), Eintrachtem Frankfurt (3:2) i prestiżowym remisem z Chelsea (2:2). I choć w żadnym z tych meczów nie był faworytem, a na tle tych zespołów wyglądał jak ubogi krewny, to nie zrezygnował ze swojego stylu gry i podejścia – atakował, grał odważnie, do końca. Z Benfiką przegrywał już dwoma bramkami, ale zdołał wygrać po голу w 86. minucie. Z Eintrachtem zwycięska bramka padła dopiero w doliczonym czasie gry.

W środę tylko kataklizm mógł odebrać awans – wysoka porażka i absurdalnie niekorzystny układ wyników w pozostałych meczach. Ostatecznie okazało się, że wywalczyły go nawet zespoły mające po 9 punktów i ujemny bilans bramkowy, jak Bodo/Glimt (druga spora niespodzianka w tej edycji) i Benfica, która wskoczyła do baraży po голу bramkarza w ostatniej minucie doliczonego czasu gry w meczu z Realem Madryt.

Teraz Qarabag czeka dwumecz z Newcastle lub PSG.

Wielka chwila

Z Baku, gdzie swoje mecze od ponad trzech dekad rozgrywa Qarabag, do Liverpoolu jest 4157 km, co sprawia, że żaden klub w historii europejskich pucharów nie musiał pokonać dłuższej drogi, by zagrać na Anfield. Ale drogę do tego miejsca i do tego awansu można też liczyć inaczej. Gdy w 2008 r. trener Gurbanow przejmował zespół, był on przeciętny nawet jak na azerskie standardy. Dość powiedzieć, że jego poprzednik, Rasim Kara, czmychnął z klubu raptem kilka dni przed rozpoczęciem sezonu 2008/09, bo po cichu dogadał się z Kharazem Lankaran, który uchodził wtedy za drużynę znacznie silniejszą. Gurbanow przyszedł do klubu z dnia na dzień. I wielu spodziewało się, że lada moment z niego wyleci. Oficjalnie nie miał przyklejonej etykiety trenera tymczasowego, ale tak właśnie widzieli go kibice i sami piłkarze, którzy z urzędu nie ufali azerskim trenerom i wierzyli tylko w tych z zagranicy. W dodatku Gurbanow miał raptem 36 lat, nie miał doświadczenia i sukcesów. Mało kto przypuszczał, że dokończy sezon, a co dopiero,

• **Mateusz Kochalski w środkowym meczu z Liverpooliem**

FOT. ACTION IMAGES
VIA REUTERS/JASON
CAIRNDUFF

że przetrwa w klubie 18 lat i będzie porównywany do sir Alexa Fergusona. Nie tylko ze względu na ciągłość pracy, ale też jej jakość.

Qarabag powstał w 1951 r., ale do czasu pojawienia się Gurbanowa zdobył tylko jedno mistrzostwo Azerbejdżanu. Dominować zaczął dopiero z nim na ławce – wygrał ligę w 10 z ostatnich 11 sezonów. Zaczął też regularnie występować w europejskich pucharach – od 2017 r. co roku kwalifikował się do fazy grupowej Ligi Europy lub Ligi Konferencji. Ale Champions League najczęściej okazywała się zbyt wymagająca. W tym sezonie Qarabag wdarł się do niej dopiero drugi raz w historii. Za pierwszym razem, w 2017 r., skończył na ostatnim miejscu w grupie, bez zwycięstwa. Postęp jest widoczny gołym okiem, a wszystko o wpływie Gurbanowa mówi fakt, że środowy mecz z Liverpooliem był 204. spotkanie Qarabagu w europejskich pucharach, a on prowadził zespół w 190 z nich.

– To zasłużony awans. W każdym z ośmiu rozegranych meczów podejmowaliśmy duże ryzyko i stoczyliśmy naprawdę ciężką walkę. Uważam, że miejsce wśród pierwszych 24 zespołów jest sprawiedliwe. Gratuluję piłkarzom i mieszkańcom Azerbejdżanu, bo to wielka chwila – mówi Gurbanow.

Tajemnica sukcesu

Gurbanow jest w tej historii kluczowy. To jego trenerski kunszt popchnął Qarabag do wszystkich sukcesów. Oczywiście, od 2001 r. klub jest wspierany przez Azersun, czyli największego producenta żywności w kraju, ale trudno budować narrację, że to państwo funduje sukcesy. Qarabag przed tym sezonem wydał na transfery zaledwie 900 tys. euro. To nieco mniej niż latem Cracovia i odrobinę więcej niż Motor Lublin. Rekordowe transfery w historii klubu? W 2012 r. za 1,28 mln euro Qarabag kupił Brazylijczyka Richarda Almeydę, a w 2024 r. wyłożył okragły milion na Emmanuela Addaia z trzeciej ligi hiszpańskiej. Mateusz Kochalski, kupiony ze Stali Mielec za 900 tys. euro niecałe dwa lata temu, wciąż jest czwartym najdroższym piłkarzem w historii. Klub nie kupuje gwiazd i nie buduje kominów płacowych, bo dla Gurbanowa najważniejszy jest kolektyw. Jego drużyna zawsze jest silniejsza niż suma umiejętności poszczególnych piłkarzy, o czym również polskie zespoły, przez lata eliminowane przez Qarabag w eliminacjach europejskich pucharów, boleśnie się przekonywały.

Zresztą klubowi niespecjalnie zależy też na wysokich sprzedażach zawodników. 5 mln euro za Juninho, które w 2024 r. wyłożyło Flakmengo, jest rekordem. Dalej są jeszcze tylko dwa wychodzące transfery za minimum milion euro – Kady Borges za 2 mln do Krasnodaru i Ibrahima Wadji za milion do Saint-Etienne. Qarabag nie szuka młodych i perspektywicznych piłkarzy, ale zawodników gotowych od razu wzmocnić zespół. Stał się mistrzem w znajdowaniu piłkarzy, których potencjał nie został dotychczas doszacowany.

Przed tym sezonem klub wydał na transfery nieco mniej niż latem Cracovia i odrobinę więcej niż Motor Lublin

Ten argument zadziałał też na Mateusza Kochalskiego. – Na początku w ogóle nie przewidywałem takiego kierunku. Do tej pory grał tu przecież tylko jeden Polak, a w całej lidze niewielu więcej. Byłem zaskoczony, że taka możliwość się pojawiła, ale wiedziałem też, że to dla mnie ogromna szansa na pokazanie się w europejskich pucharach. Dobrze się to wszystko potoczyło i chyba mogę powiedzieć, że nie żałuję tej decyzji – tłumaczył w rozmowie z Wesoło.

Symbol roszczeń i przywiązania

Występy w europejskich pucharach są dla Qarabagu absolutnie kluczowe. Wynika to z hi-

storii klubu. I tu uwaga: w tekście „Qarabag” używamy w odniesieniu do klubu piłkarskiego, a „Karabach” oznacza region geograficzny.

Armenia i Azerbejdżan to dwie byłe republiki radzieckie, które przez ponad 30 lat, od 1992 r., spierały się o Górski Karabach – niewielki teren, na którym dokonano co najmniej dwóch masowych mordów ludności cywilnej i który jest najbardziej zaminowanym rejonem byłego Związku Radzieckiego. Wreszcie teren, który z punktu widzenia prawa międzynarodowego należał do Azerbejdżanu, ale aż do 2023 r. był zamieszkiwany przez Ormian i kontrolowany przez Armenię. W środku tego konfliktu, który pochłonął ponad 35 tys. ofiar i około 70 tys. rannych, leżał Agdam – niegdyś 40-tysięczne miasto, które od lat jest nazywane miastem-widmo i Hiroszimą Kaukazu. To tam siedzibę miał Qarabag. Jego losy splecione są z wojną – zdobywał pierwsze mistrzostwo, gdy niedaleko wybuchaly bomby i podnosił trofeum tydzień po tym jak miasto upadło. Ostatni mecz w Agdamie rozegrał 12 maja 1993 r., już pod artyleryjskim ostrzałem. Na jego stadion bomby spadały dwukrotnie, na ośrodek treningowy – raz, w 1992 r.

Wydawało się, że Qarabag stracił wszystko. Nie miał domu, ani pieniędzy. Nie upadł, bo władze Azerbejdżanu, szukające sposobu, by trwale zaznaczyć swoje roszczenia wobec utraconego Górskiego Karabachu, dostrzegły w nim potencjał. Były prezydent kraju Hajdar Alijew, ojciec obecnego prezydenta Ilhama Alijewa, w 2001 r. kazał wspieranemu przez państwo holdingowi Azersun zainwestować w klub i – jak sam stwierdził – „uratować go od zapomnienia”. Od tamtej pory Qarabag był figurą szachową w rękach władz państwa. Co roku wchodził do europejskich pucharów i reprezentując sporny region, występował pod azerską flagą.

Teraz wszyscy w klubie wyczekują aż Qarabag wróci do Agdamu. „Do domu” – jak określa to Gurbanow. Niedawno pojawiła się na to szansa – w 2023 r. podczas ofensywy militarnej Azerbejdżan odzyskał kontrolę nad całym Górskim Karabachem, a w sierpniu 2025 r. przywódcy Azerbejdżanu i Armenii podpisali w Białym Domu porozumienie kończące konflikt. Półtora roku temu prezydent Ilham Alijew pojechał do Agdamu, na miejsce, w którym ma zostać zbudowany nowy stadion, i symbolicznie wbil pierwszą łopatę.

Cale miasto powoli jest odbudowywane. Największym problemem pozostaje bardzo gęste zaminowanie terenu. Budowa Agdamu zaczyna się niemal od początku. Ale sama wizja tego, że Qarabag pewnego dnia zagra tam swój mecz, wywołuje w klubie niesłyszany entuzjazm. – Rozegrać tam spotkanie Ligi Mistrzów? Byłoby to coś wspaniałego – przyznaje Gurbanow. ●

34414908

wyborcza

REDAKCJA
ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa
Telefon: 22 555 66 00 (czynny w dni powszednie w godz. 10-17);
E-mail: redakcja@wyborcza.pl
Listy do redakcji: lista@wyborcza.pl
Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo ich redagowania i skracania. Wnioski i pytania w sprawie ochrony danych osobowych: iod@wyborcza.pl
PROJEKT GRAFICZNY: Jacek Utko
PIERWSZY ZASTĘPCA, REDAKTOR NACZELNY
WYBORCZA.PL: Roman Imielski
ZASTĘPCA: Bartosz T. Wielinski
KOLPORTAŻ: Michał Szalański
Problemy z dostępnością „Wyborczej” lub z właściwą mutacją lokalną: kolportaz@wyborcza.pl
Prenumerata cyfrowa: prenumerata.wyborcza.pl; pomoc@wyborcza.pl; 22 555 54 55, 519 255 455

Inne formy prenumeraty: wyborcza.pl/prenumerataGW
Gazeta Wyborcza w serwisach społecznościowych:
facebook.com/wyborcza, bsky.app/profile/wyborcza.pl,
instagram.com/gazeta_wyborcza
LICENCJE NA TREŚCI: licencje@wyborcza.pl

WYDAWCA
Wyborcza sp. z o.o., ul. Czerska 8/10
00-732 Warszawa; NIP: 521-403-30-11
PREZESKA ZARZĄDU: Aleksandra Sobczak
REKLAMA
Dyrektor sprzedaży: Marek Wilk
Biuro reklam i ogłoszeń:
ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa
reklama@wyborcza.pl; 22 555 55 55, faks: 22 555 54 44
DRUK: Polska Press
ISSN 0860-908X
Rozpowszechnianie redakcyjnych materiałów publicystycznych bez zgody wydawcy jest zabronione.

KATOWICE
TYGODNIK

Piątek, 30 stycznia 2026 | Redaktorka prowadząca Beata Strąk

katowice.wyborcza.pl | Kontakt z redakcją: katowice@wyborcza.pl

Marek Mamon

Z najnowszych raportów serwisów Rankomat.pl i Rentier.io wynika, że w grudniu 2025 roku ceny ofertowe mieszkań w 17 największych polskich miastach (z województwa śląskiego ujęto Katowice, Sosnowiec i Częstochowę) były średnio zaledwie o 3 proc. wyższe niż rok wcześniej. Trzeba jednak pamiętać, że w tym samym czasie Rada Polityki Pieniężnej aż sześciokrotnie obniżała stopy procentowe.

Dla kupujących oznaczało to wyraźną ulgę. Kredyt na 50-metrowe mieszkanie w Warszawie potaniał w ciągu roku o 848 zł miesięcznie. Mieszkania stały się więc łatwiej dostępne, chociaż wciąż nie są tanie. To raczej korekta niż zmiana regul.

Deweloperzy – zwłaszcza w największych miastach – weszli w 2026 rok z rekordową liczbą niesprzedanych lokali. Efekt? Ceny ofertowe coraz częściej były tylko punktem wyjścia do rozmów. Klienci regularnie uzyskiwali rabat, darmowe miejsce postojowe albo komórkę lokatorską.

Mieszkania nie znikają jednak z rynku szybko. Przeciwnie, oferty „wisiały” dłużej, co potwierdza Anton Bubieli, prezes Rentier.io: – W 2025 roku było mniej nowych ogłoszeń, ale więcej aktywnych ofert, które po prostu czekały na decyzję kupującego.

Rynek dwóch prędkości

Grudzień 2025 roku potwierdził utrzymujący się podział Polski mieszkaniowej na dwie prędkości. Warszawa zbliżyła się do 17 tys. zł za metr kwadratowy, Kraków, Gdańsk i Wrocław pozostały w czołówce z cenami pomiędzy 13,2-15,7 tys. zł.

Katowice są w środku stawki z medianą cen ofertowych na poziomie 10,8 tys. zł. Na podobnym poziomie kształtują się ceny w Lublinie, Białymstoku i Rzeszowie.

Tymczasem Sosnowiec, Częstochowa i Radom ponownie znalazły się na końcu tabeli. W tych miastach metr kwadratowy nie przekraczał 8 tys. zł, a zakup 50-metrowego mieszkania oznaczał wydatek wyraźnie niższy (około 390 tys. zł) niż w miastach wojewódzkich. To nie tylko statystyka, to realna różnica w dostępności mieszkań dla zainteresowanych.

Paradoks rynku polega na tym, że ceny w najtańszych miastach rosły najszybciej. W ujęciu miesiąc do miesiąca (miesiąc po miesiącu) ceny ofertowe w Częstochowie wzrosły aż o 10,5 proc., a w skali roku o 10,4 proc. W Sosnowcu jeszcze bardziej – odpowiednio 16,9 proc. i 10,9 proc. To więcej niż w Warszawie czy Krakowie, gdzie ceny wręcz spadały.

W Katowicach zmiana miesięczna wyniosła 5,8 proc., a roczna: minus 3,8 proc.

Rynek wtórny. Też jest tanio

W porównaniu z grudniem 2025 ceny mieszkań dla Częstochowy spadły o 0,09 proc. Obecnie stawka za 1 metr kwadratowy kształtuje się tutaj w okolicach 5859 zł. Na początku ubiegłego miesiąca metr kosztował tu 5864 zł. Cena od początku roku spadła o 144 zł, co daje zmianę o 2,4 proc. Czas aktywności oferty na rynku to liczba dni, jaką średnio trzeba poczekać, aż mieszkanie się sprzeda. W tym miesiącu taka liczba dla Częstochowy to 110 dni.

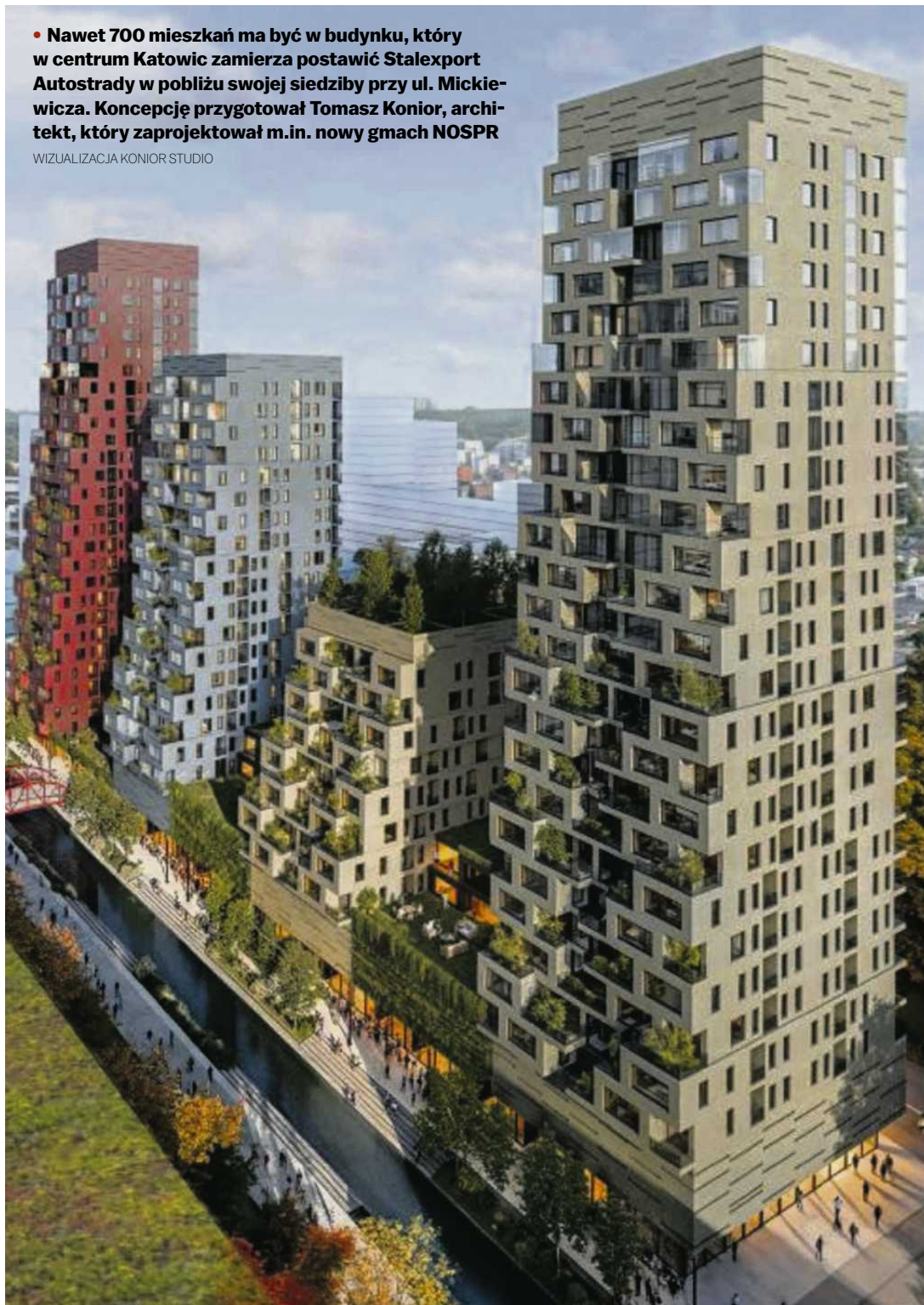
Ceny mieszkań

Kupujący odczuli wyraźną ulgę

W Sosnowcu i Częstochowie są najtańsze mieszkania spośród dużych miast w całym kraju. Katowice w aktualnych zestawieniach znalazły się w połowie stawki.

• Nawet 700 mieszkań ma być w budynku, który w centrum Katowic zamierza postawić Stalexport Autostrady w pobliżu swojej siedziby przy ul. Mickiewicza. Koncepcję przygotował Tomasz Konior, architekt, który zaprojektował m.in. nowy gmach NOSPR

WIZUALIZACJA KONIOR STUDIO

Wynajem.

W Częstochowie najtaniej

Podczas gdy w Warszawie cena najmu w 2025 roku sięgała 78 zł za metr kwadratowy, a za 50-metrowe mieszkanie trzeba było średnio zapłacić niemal 3,9 tys. zł, w Częstochowie stawki utrzymały się na poziomie 39 zł za metr. To najtańszy rynek najmu w Polsce – z miesięcznym czynszem rzędu 1951 zł za 50 metrów (bez opłat liczniowych i administracyjnych).

W Sosnowcu jest niewiele drożej – 40 zł za metr, co daje 2000 zł przeciętnej opłaty za wynajęcie 50-metrowego mieszkania. Dla porównania w Katowicach metr najmowanego lokum jest średnio warty 50 zł.

Z raportu Rankomat.pl i Rentier.io wynika, że największe wzrosty cen najmu odnotowano w Toruniu – o prawie 7 proc. W Warszawie stawki za metr kwadratowy mieszkań osiągnęły w szczycie 80 zł, tuż przed powrotem studentów na uczelnie, by na koniec 2025 roku spaść do 78 zł.

W Częstochowie stawki utrzymały się na poziomie 39 zł, co czyni ją najtańszym spośród dużych miast do wynajmu w Polsce.

Przez cały rok 2025 kolejność miast pod względem cen najmu pozostawała niemal niezmieniona. Najdroższe były Warszawa (78 zł za metr kwadratowy), Gdańsk (67 zł) i Kraków (66 zł), natomiast najtańsze Częstochowa (39 zł), Sosnowiec (40 zł) i Radom (42 zł). W przeliczeniu na całkowity czynsz za mieszkanie 50-metrowe w stolicy trzeba było płacić prawie 3,9 tys. zł miesięcznie, podczas gdy w Częstochowie koszt wynajmu był niemal dwukrotnie niższy: 1951 zł. Największe wzrosty stawek w ciągu roku zanotowały Toruń (+6,9 proc.), Radom (+4,8 proc.) i Gdańsk (+3,9 proc.). Z kolei w pięciu miastach najem potaniał, m.in. w Sosnowcu (-3 proc.) i Katowicach (-2,5 proc.). ●

Źródła: Raporty Rankomat.pl i Rentier.io (rynek sprzedaży i najmu mieszkań 2025 / styczeń 2026); Analizy Sonar Home (Częstochowa, styczeń 2026).

Deweloperzy weszli w 2026 rok z rekordową liczbą niesprzedanych lokali. Efekt? Ceny ofertowe często były tylko punktem wyjścia do rozmów

Cienie systemu kaucyjnego

Wyprowadzanie pustych butelek na spacer

Worek z pustymi butelkami przeszkadza w zakupach. Miały zostać oddane, ale tym razem się nie udało.

Wojciech Todur

Pani Krystyna skończyła w minionym roku 70 lat. Ma problemy z kręgosłupem, endoprotezę. Wychodzi z domu coraz rzadziej. Najczęściej na zakupy. Lekarz zalecił jej także, dla poprawy zdrowia, picie wysokozmineralizowanej wody.

– Córka co dwa tygodnie przywozi mi dwie zgrzewki po sześć półtoralitrowych butelek. Umówiliśmy się, że puste butelki będę oddawała już sama. Pakuję sześć do worka na śmieci i tak idę do sklepu, żeby odzyskać kaucję. Już dwa razy wróciłam z takim workiem do domu. Żartuję, że to takie wyprowadzanie butelek na spacer – opowiada nam pani Krystyna.

Tak naprawdę wcale nie jest jej jednak do śmiechu. – Worek z butelkami przeszkadza mi w zakupach. Brakuje ręki, żeby wrócić z tym, co muszę kupić. Prosiłam o pomoc panie w sklepie, ale raz usłyszałam, że awaria, a za drugim, że automat pełny – mówi.

BIEDRONKA RATUJE SIĘ KARTONAMI

System kaucyjny promuje recykling i ponowne wykorzystanie opakowań. W Polsce działa od października 2025 roku. Obecnie każdy sklep w Polsce o powierzchni powyżej 200 metrów kwadratowych, który prowadzi sprzedaż napojów w butelkach PET i szklanych oraz w puszkach, ma obowiązek przyjmowania tych opakowań oraz zwrotu kaucji.

Opisana na wstępie historia dotyczy sklepu sieci Lidl, ale o zawodzących butelkomatach pisali też do nas klienci Biedronki.

Lidl był pierwszą handlową siecią w Polsce, która uruchomiła we wszystkich – ponad 950 – sklepach butelkomaty. – Zrobiliśmy to, aby przetestować system zbiórki opakowań jeszcze przed oficjalnym startem systemu kaucyjnego – przekazuje nam Aleksandra Robaszkiewicz.

• System kaucyjny promuje recykling i ponowne wykorzystanie opakowań. W Polsce działa od października 2025 roku. FOT. GW W SOSNOWCU

kiewicz, która odpowiada w Lidlu m.in. za kontakty z mediami.

Dodaje, że każdy sklep stara się, żeby jego butelkomat był zawsze dostępny. Zaznacza, że awarie urządzeń to incydenty, a gdy pojawiają się usterki, to są „niezwłocznie usuwane przez dostawców urządzeń”.

Biedronka radzi sobie w inny sposób. W części sklepów pojawiły się kartonowe pudła – recykloboksy. Oddawanie pustych opakowań odbywa się przy udziale pracownika sklepu, który ocenia, czy butelka lub puszka podlegają recyklingowi. Sieć zapewnia, że to rozwiązanie tymczasowe. Jest przewidziane dla sklepów, w któ-

rych jeszcze nie ma butelkomatów. O takim rozwiązaniu pierwszy napisał serwis trojmiasto.pl.

W KOLEJCE ZA „HURTOWNIKAMI”

Wracamy do Lidla w Sosnowcu. Przy butelkomacie poruszenie, bo urządzenie nie przyjmuje opakowań. Trzech mężczyzn przestępuje z nogi na nogę, bo przyszli do sklepu z trzema workami wypchanymi butelkami i puszkami.

– Pani spojrz, co tam się wydarzyło. Może zapchany? – dopytuje jeden z nich pracownicy sklepu. Ta zapewnia, że pusty i po kilku minutach pracy przy urządzeniu zachęca do ponownego wrzucania butelek.

Za „hurtownikami” zdążyło się już ustawić kilka osób, które czekają na swoją kolej. Nie wszystkie puszki udaje się oddać. Mężczyzna uparcie popycha oporną puszkę raz za razem. – Przecież przed chwilą taka sama przeszła – irytuje się. W końcu rezygnuje. Przy butelkomacie często pozostają butelki i puszki, których nie udało się zwrócić.

– Kiedyś zbierało się puszki, żeby oddać je do skupu złomu. Teraz lepiej opłaca się oddać w sklepie. Ale nie jest łatwo, bo ludzie potrafią liczyć. Po 50 groszy wciąż schyli się wiele osób – mówi nam mężczyzna, którego pytamy o butelkowy interes.

W STREFIE KAS POMOGĄ

Aleksandra Robaszkiewicz zapewnia nas, że w przypadku awarii butelkomatu klienci mają możliwość oddania opakowań kaucyjnych w innym, najbliższym sklepie Lidla lub przy kasie. Pani Krystyna do najbliższego Lidla musiałaby jechać pół miasta autobusem, ale o tym, że może oddać butelki w strefie kas, nie wiedziała.

Szybko jednak spotyka ją rozczarowanie. Pracownica sklepu na sosnowieckim Sielcu rozkłada ręce i mówi, że u nich takiej możliwości na razie nie ma. – Jak coś się zmienia, to na pewno się tym pochwalimy – mówi nam.

W strefie kas można natomiast odzyskać kaucję. Niezbędny jest tylko wydruk z butelkomatu. To istotne. Wiele osób irytuje, że zamiast z gotówką wychodzą ze sklepu z voucherem na kolejne zakupy.

Minus systemu kaucyjnego wciąż jest i taki, że nadal nie można zwracać butelek szklanych. – Do tej pory żaden z producentów nie wprowadził w Polsce butelki szklanej wielokrotnego użytku z logo kaucji. Jeśli taka się pojawi, będzie można ją zwrócić przy kasie – zaznacza Aleksandra Robaszkiewicz.

EDUKACJA I WSPÓLNE DZIAŁANIE

Lidl jest dobrej myśli i wierzy, że Polacy docenią zalety systemu kaucyjnego. – Z każdym kolejnym sklepem, w którym pojawiał się recykloboksy, zauważaliśmy stale rosnące zainteresowanie. Do tej pory klienci sklepów Lidla Polska oddali imponującą liczbę opakowań kaucyjnych i niekaucyjnych: ponad 170 mln plastikowych butelek oraz metalowych puszek, z czego ponad 3,5 mln to opakowania kaucyjne – mówi Aleksandra Robaszkiewicz.

– Wraz ze startem systemu kaucyjnego utrzymaliśmy promocję 10 groszy za zwrot butelek PET oraz puszek bez znaku kaucyjnego po napojach zakupionych nie tylko w naszej sieci, ale również w innych sklepach. To część naszej kampanii edukacyjnej, której celem jest zwiększanie świadomości na temat recyklingu. Zależy nam, by jak najwięcej osób dowiedziało się o zasadach zwrotu opakowań i nauczyło się korzystać z recykloboksy. Wierzymy, że edukacja i wspólne działania mają realny wpływ na ochronę środowiska – kończy Aleksandra Robaszkiewicz. ●

Do recykloboksu

PONAD

170

MLN

• opakowań kaucyjnych i niekaucyjnych do tej pory oddali klienci sklepów Lidl Polska

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

NEWSLETTERY WYBORCZEJ

wyborcza.pl

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny
Nasi najlepsi redaktorzy.

Możesz wybrać z bogatej oferty
ponad **40** różnych newsletterów.

Zapisz się na:
wyborcza.pl/newsletters

34418248

NEWSLETTER

Nowości w przepisach,
zamówienia publiczne,
porady ekspertów,
raporty, ogłoszenia.

Dla przedsiębiorców,
urzędników,
zainteresowanych
gospodarką.

ZAPISZ SIĘ

Wejdź na stronę **komunikaty.pl**
lub użyj kodu QR

PREZYDENT MIASTA ŻORY

Działając zgodnie z art. 35 ustawy z 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (Dz.U z 2024 r., poz., 1145 z późn. zm.),

zawiadamia

o wywieszeniu na tablicy ogłoszeń
Urzędu Miasta Żory
al. Wojska Polskiego 25, III piętro
(tablica ogłoszeń Wydziału Skarbu Miasta)

wyrazu nieruchomości
przeznaczonej do dzierżawy położonej
przy ulicy Boguszowskiej,
działek o numerach 1181/132,
1184/133, 1180/132 i 1183/133.

Katowice/34418127

PREZYDENT MIASTA ŻORY

Działając zgodnie z art. 35 ustawy z 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (Dz.U z 2024 r., poz., 1145 z późn. zm.),

zawiadamia

o wywieszeniu na tablicy ogłoszeń
Urzędu Miasta Żory
al. Wojska Polskiego 25, III piętro
(tablica ogłoszeń Wydziału Skarbu Miasta)

wyrazu nieruchomości
przeznaczonej do dzierżawy położonej
przy ulicy Żwirowej, działek o numerach
3732/76, 3733/76, 3734/76.

Katowice/34418129

KATOWICKIE
CMĘTARZE
KOMUNALNE

POMOC W ORGANIZOWANIU
POGRZEBÓW

ul. Murckowska 9
40-266 Katowice

CAŁODOBOWE USŁUGI

tel.: 32 255 21 32,
32 255 15 51, 607 399 321
mail: kck@kck.katowice.pl

Katowice/34414054

INFORMACJA DLA UŻYTKOWNIKÓW PŁATNEGO ODCINKA AUTOSTRADY A4 KATOWICE – KRAKÓW

W związku z budową Miejsc Obsługi Podróżnych oraz przebudową odwodnienia na koncesyjnym odcinku autostrady A4, w lutym 2026 r. na odcinku pomiędzy Węzłem Rudno a PPO Balice na obu jezdniach, to jest w kierunku Krakowa oraz Katowic, na długości 1 km obowiązywać będzie zmieniona organizacja ruchu. Ruch odbywać się będzie dwoma zawężonymi pasami ruchu i przy ograniczeniu prędkości.

Ponadto, pomiędzy Węzłami Jeleń i Chrzanów na długości 2 km zawężona będzie jezdnia obu kierunkach – ruch odbywać się będzie dwoma pasami ruchu, przy ograniczeniu prędkości, a na Węźle Chrzanów – zawężone są łącznice relacji Trzebinia-Katowice oraz Chrzanów-Kraków.

Szczegółowe informacje są na bieżąco publikowane na stronach internetowych: www.a4info.pl, www.ia4.pl, na platformie X: www.twitter.com/A4KatKra oraz w Punktach Informacji Drogowej.

Przepraszamy za utrudnienia i prosimy o ostrożną jazdę.

Eurovia Polska S.A. – Wykonawca robót

Kraków/34417832

Wyciąg z ogłoszenia o I przetargu pisemnym nieograniczonym

Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna

Spółka Akcyjna w Katowicach

40-026 Katowice, ul. Wojewódzka 42

tel. (+48 32) 2510-736

jako zarządzający Specjalną Strefą Ekonomiczną
informuje,

że na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej przy ul. Granicznej 21, w siedzibie Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej S.A. w Katowicach przy ul. Wojewódzkiej 42 oraz na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej www.dg.pl, w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej www.bip.dg.pl i na stronie internetowej Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej S.A. www.ksse.pl zostało podane do publicznej wiadomości ogłoszenie o:

I przetargu pisemnym nieograniczonym
na sprzedaż prawa własności nieruchomości gruntowej
stanowiącej własność Gminy Dąbrowa Górnicza

- Przedmiotem przetargu jest **prawo własności niezabudowanej nieruchomości położonej w Dąbrowie Górniczej przy ul. Innowacyjnej, objętej granicami Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej Podstrefy Sosnowiecko-Dąbrowskiej, obszar „Tucznawa”, oznaczonej numerem geodezyjnym 15/19, obręb Tucznawa, o powierzchni 3,9282 ha.**
- Według stanu na dzień ogłoszenia przetargu księga wieczysta prowadzona jest dla nieruchomości o łącznej powierzchni 80,0571 ha, działka 15/19 wpisana jest pod numerem 117 (identyfikator 246501_1.0016.15/19). Zgodnie z wpisami zawartymi w księdze wieczystej nieruchomość stanowi własność Gminy Dąbrowa Górnicza, nie jest obciążona ograniczonymi prawami rzeczowymi i nie jest przedmiotem zobowiązań. Działy I-Sp, III i IV księgi wieczystej wolne są od wpisów.
- Zgodnie z obowiązującą „Zmianą miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowy Górniczej, dla terenów położonych – obręb Tucznawa, karta mapy 1, 2, 3, 4, 5, 6” zatwierdzoną Uchwałą Nr L/887/2001 Rady Miejskiej w Dąbrowie Górniczej z dnia 19 grudnia 2001 r., opublikowaną w Dz. Urz. Woj. Śl. Nr 22 poz. 707 z dnia 8 kwietnia 2002 r., przedmiotowa nieruchomość położona jest na obszarze przemysłowo-usługowym oznaczonym symbolem **PU – tereny o przeznaczeniu podstawowym pod wielofunkcyjną strefę przemysłowo-usługową, przeznaczeniu dopuszczalnym pod składy, garaże, urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacji.**
Szczegółowe warunki zagospodarowania przedmiotowej nieruchomości (w tym nakazy i zakazy) są zamieszczone w ustaleniach ww. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, z którymi należy zapoznać się w Wydziale Urbanistyki Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej lub w siedzibie Zarządzającego.
- Cena wywoławcza nieruchomości wynosi 4.148.300,00 złotych netto (słownie: cztery miliony sto czterdzieści osiem tysięcy trzysta złotych). Do zaoferowanej przez oferenta ceny doliczony zostanie należny podatek VAT według stawki obowiązującej w dacie sprzedaży (aktualnie stawka ta wynosi 23 %).**
- Warunkiem udziału w przetargu jest:**

- wniesienie w pieniądzu wadium w wysokości 20% ceny wywoławczej, tj. 829.660,00 zł (słownie: osiemset dwadzieścia dziewięć tysięcy sześćset sześćdziesiąt złotych) na rachunek Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej Nr 57 1560 0013 2002 3620 7000 0049 w VeloBank S.A. w terminie do dnia 25.03.2026 r.** Za datę wniesienia wadium uważa się datę wpływu środków pieniężnych na rachunek Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej.
- złożenie pisemnej oferty sporządzonej zgodnie z wymaganiami zawartymi w „Specyfikacji istotnych warunków przetargu”, w terminie do dnia 25.03.2026 r. do godziny 16.00 (ostateczna data wpływu) w siedzibie organizatora przetargu w Katowicach przy ul. Wojewódzkiej 42.**
- Przetarg pisemny nieograniczony na sprzedaż przedmiotowej nieruchomości odbędzie się w dniu 31.03.2026 r. o godz. 10:00 w siedzibie Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej S.A. w Katowicach przy ul. Wojewódzkiej 42.**
- Szczegółowych informacji na temat warunków i przedmiotu przetargu udziela Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A. w Katowicach przy ul. Wojewódzkiej 42, tel. +48 32 251 07 36.

Kraj/34417630

Osoby po przeszczepie pokazały nam swoje blizny

Dla nas to wspaniały symbol

Jadwidze po przeszczepie wydawało się, że ciągle gdzieś gra rytmiczna muzyka. „Tudum, tudum, tudum” – słyszała. Okazało się, że słyszy własne, nowe, wreszcie sprawne serce.

Ewa Furtak, Grzegorz Celejewski

W poniedziałek 26 stycznia w Polsce obchodzony był Dzień Transplantacji. Upamiętnia pierwszy udany przeszczep nerki w naszym kraju, który odbył się 26 stycznia 1966 roku.

Miniony rok był rekordowy. W Polsce wykonano 1227 transplantacji nerek, 25 przeszczepień nerki razem z trzustką, 12 razem z wątrobą i 5 razem z sercem. Zrobiono jedną transplantację wątroby z płucem i jedną serca z płucem. Wykonano także 133 transplantacji płuc, 169 serca, 671 wątroby oraz 10 trzustki. Przeszczepiono 69 nerek i 37 fragmentów wątroby od żywych dawców. Odbyły się również 1654 transplantacje tkanek oka.

Poprosiliśmy osoby z całej Polski po przeszczepieniu narządu, by opowiedziały nam swoją historię i pokazały swoje blizny.

TOMASZ ZIELIŃSKI

Miał 27 lat, gdy dowiedział się od lekarza, że ma przed sobą dwa, może trzy lata życia. Wirus zniszczył mu wątrobę. Zakaził się nim, gdy miał 10 lat. Mimo choroby skończył niełatwe studia na Politechnice Warszawskiej, chodził na siłownię,

• **Od lewej: Zosia i Katarzyna Łatas, Tomasz Zieliński, Katarzyna Sławińska z córką Anią, Magdalena Kowalczyk, Cezary Kołodziejczyk, Jadwiga Noga, Eugeniusz Karłowicz**

FOT. GRZEGORZ CELEJEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

plywał, nurkował. W 2000 roku poczuł się źle. Wykonano biopsję, która wykazała zaawansowaną marskość wątroby.

A jednak się nie załamał. Kiedy usłyszał, że prawdopodobnie zostało mu niewiele życia, zaczął spełniać marzenia. W maju 2003 roku z portu w Gdyni wypłynęła wypożyczona od harcerzy „Zjawą”. W ciągu 18 miesięcy żaglowiec zrobił około 40 tysięcy mil morskich. Tomasz wziął udział w rejsie. Żeglarze opłynęli m.in. owiany złą sławą przylądek Horn.

Tomasz został wpisany na listę osób czekających na transplantację wątroby. Miał pecha, trafił na złe czasy. W 2007 roku nastąpił duży spadek liczby transplantacji w Polsce. Odpowiadał za to ówczesny minister sprawiedliwości Zbigniew Ziobro. Tomasz czekał aż do 2011 roku. Jego stan był bardzo zły, umierał. Czuł się jak 90-latek, męczył się po kilkunastu krokach spaceru, miał wodobrzusze. Narząd znalazł się w ostatniej chwili. Lekarz, który go przeszczepiał, powiedział, że za dwa-trzy dni byłoby już po nim. – Po przeszczepieniu po sześciu tygodniach wróciłem do normalnego życia z energią, jakiej nie miałem od lat – wspomina. Został pierwszym Polakiem, który z przeszczepioną wątrobą pokonał maraton.

ZOSIA ŁATAS

Dziewczynka z wielkopolskiej Wrześni czekała na cud niemal dwa lata. – Drżeliśmy każdej nocy, czy Zosia rano się obudzi – opowiada jej mama, Katarzyna Łatas.

Zosia urodziła się 10 lipca 2020 roku, dostała 10 punktów w skali Apgar. Szczęście nie trwało długo. W sierpniu zachorowała na zapalenie płuc, po chorobie nie wróciła już do pełnego zdrowia, bardzo szybko się męczyła. Kardiolog nie miał dobrych informacji dla rodziców. Zdiagnozował kardiomiopatię rozstrzeniową.

Stan Zosi się pogarszał, wiadomo było, że konieczna będzie transplantacja serca. Kardiochirurdzy zdecydowali, że wykonają banding tętnicy płucnej, by zwiększyć jej

szansę na moment, kiedy znajdzie się dawca. Niestety, zabieg nie przyniósł efektów, jakich spodziewali się lekarze. Zosia spędziła sześć tygodni na oddziale intensywnej terapii. Serce dziewczynki zatrzymało się, na szczęście akcją reanimacyjną się udało.

Lekarze nie kryli, że szansa na to, że dla Zosi znajdzie się serce, jest niewielka. Telefon ze Śląskiego Centrum Chorób Serca z informacją, że jest dawca, zadzwonił w październiku 2022 roku.

Operacja się udała, nowe serce podjęło pracę. Spokój jednak nie trwał długo. W grudniu w buzi Zosi pojawiły się bolesne afty, dziewczynka straciła apetyt. Le-

kali w Pradze. – To była nagła śmierć, której nikt się nie spodziewał – mówi dziś Cezary Kołodziejczyk.

Pękł tętniak, który miał Bartek, co doprowadziło do wylewu i rozległego uszkodzenia mózgu. – Jesteśmy bezradni – nie kryli lekarze. – Wiedzieliśmy, jakie jest zdanie Bartka, bo rozmawialiśmy o tym w domu. Chciał, żeby w przypadku jego nagłej śmierci ratować inne osoby – mówi Cezary. Zespoły transplantacyjne pobrały od Bartka wątrobę, trzustkę i rogówki.

U Cezarego także zdiagnozowano wielotorbielowatość nerek. Po kilku latach od śmierci syna okazało się, że choroba roz-

Powinno się jak najwięcej mówić o transplantologii, promować ją. Zawsze możemy się znaleźć po obu stronach, ale, jak mówią lekarze, znacznie bardziej prawdopodobne jest, że będziemy potrzebować nowego narządu, by żyć

CEZARY KOŁODZIEJCZYK

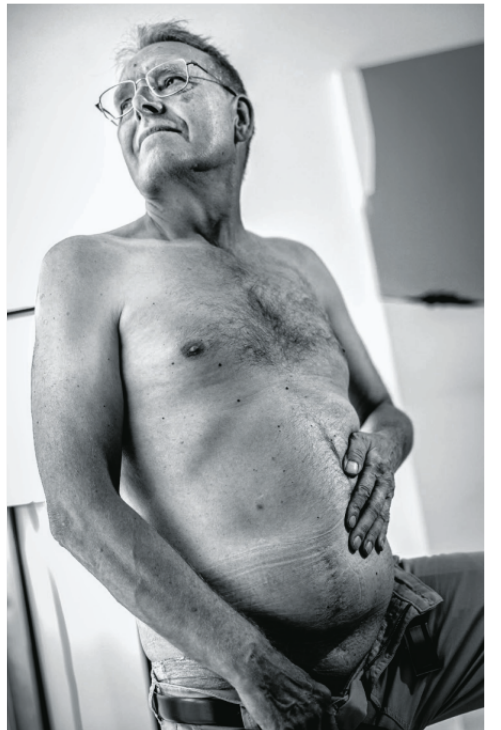
ki immunosupresyjne obniżają odporność. Zosia zachorowała na sepsę. Dziewczynka pokonała kolejny kryzys. Dziś jest uśmiechnięta, pełna energii, trudno za nią nadążyć. Doczekała się młodszego brata. Chłopczyk po urodzeniu został przebadany w Śląskim Centrum Chorób Serca w Zabrzu. Jest zdrowy.

CEZARY KOŁODZIEJCZYK

Jego syn, Bartosz Kołodziejczyk zmarł 29 kwietnia 2014 roku. Cierpiał na wielotorbielowatość nerek, ale choroba nie dawała objawów. Żył pełnią życia. Dorabiał m.in. jako instruktor narciarski w Czechach, w Szpindlerowym Młynie. Wyjechał na studia do Norwegii, gdzie poznał Janę, Czeszkę, z którą się związał. Zamiesz-

winęła się i będzie potrzebował transplantacji nerki, a do tego czasu prawdopodobnie dializ. Po dokładnych badaniach wpisano go na listę oczekujących. Telefon zadzwonił bardzo szybko, bo dwa miesiące później, w środku nocy. – Nie zdążyłem mieć ani jednej dializy. Wydaje mi się, że to Bartek podzielał gdzieś tam z góry – opowiada Cezary. – Została mi tylko taka pamiątka – pokazuje na rękę, z żyłami przygotowanymi do podłączenia sztucznej nerki.

Przeszczep odbył się w 2019 roku, tuż przed świętami Bożego Narodzenia. Wszystko się udało, Wigilię pan Cezary spędził w domu. – Powinno się jak najwięcej mówić o transplantologii, promować ją. Zawsze możemy się znaleźć po obu stronach, ale, jak mówią lekarze, znacznie bardziej prawdopodobne jest, że będziemy po-

nowego życia

trzebować nowego narządu, by żyć – mówi Cezary Kołodziejczyk.

JADWIGA NOGA

Kiedy była dziewczynką, zdiagnozowano u niej kardiomiopatię przerostową. Długo radziła sobie z chorobą serca. Przeszedł jednak taki moment, kiedy każdy oddech był walką, a pójście do toalety wyzwaniem, jak pokonanie Mount Everestu. Miała wtedy 38 lat. Została zakwalifikowana do transplantacji w Śląskim Centrum Chorób Serca w Zabrzu. Znalazł się dawca. Operację przeszła w 2017 roku, zaledwie miesiąc od kwalifikacji.

Wspomina, że po przeszczepie wydawało jej się, że ciągle gdzieś gra rytmiczna muzyka. „Tu dum, tu dum, tu dum” – słyszała. Okazało się, że słyszy własne, sprawne, nowe serce.

MAGDALENA KOWALCZYK

Projektantka mody w tym roku będzie obchodzić czwartą rocznicę transplantacji płuc. Operacja odbyła się w Śląskim Centrum Chorób Serca w Zabrzu. Przyczyną transplantacji było nadciśnienie płucne. To choroba, która charakteryzuje się nieprawidłowym wzrostem ciśnienia w tętnicy płucnej.

Opowiada, że przed transplantacją jej życie było pełne trudności, nawet pokonanie kilku schodów było ogromnym wyzwaniem. Bardzo szybko się męczyła. – W nowym życiu nie mam ograniczeń – zapewnia. Wróciła do pracy, spełnia się zawodowo. Żyje pełnią życia.

KATARZYNA SŁAWIŃSKA Z CÓRKĄ ANIĄ

W 2024 roku Katarzyna oddała Ani nerkę. O tym, że Ania będzie chora, wiadomo było już wtedy, gdy Katarzyna była w ciąży. To był siódmy miesiąc w Irlandii. Podczas badania USG wykryto, że dziewczynka ma torbiele w sercu. Kolejne badania wykazały także zmiany w mózgu i nerkach. Lekarze zdiagnozowali, że to genetyczna choroba, stwardnienie guzowate. Efektem jest niepełnosprawność umysłowa w stopniu umiarkowanym, dziewczyna cierpi także na epilepsję. Mimo choroby świetnie sobie radzi, przywozi np. medale z olimpiad specjalnych.

Choroba doprowadziła do niewydolności nerek. Okazało się, że dawczynią może dla Ani zostać jej mama. Zabieg odbył się w maju 2024 roku. Przeszczepiona nerka szybko podjęła pracę.

Choroba doprowadziła do niewydolności nerek. Okazało się, że dawczynią może dla Ani zostać jej mama. Zabieg odbył się w maju 2024 roku. Przeszczepiona nerka szybko podjęła pracę.

EUGENIUSZ KARMIŁOWICZ

Mieszka w Legionowie, jest absolwentem Szkoły Oficerskiej Wojsk Łączności. Ukończył też Akademię Wychowania Fizycznego, prowadził aktywny tryb życia, biegał w maratonach. Czując klucie pod żebrami, zgłosił się do lekarza, ale nie spodziewał się diagnozy: niewydolność nerek. Okazało się, że cierpi na ich wielotorbielowatość. Choroba była już wtedy bardzo zaawansowana. Był w szoku. Nowe życie i nerkę podarował mu brat,

Stanisław. – Miałem wątpliwości, bałem się o zdrowie brata, nie chciałem przyjąć tego daru – wspomina Eugeniusz. Po transplantacji wrócił do sportu. Biega, jeździ na rowerze.

Tata obu braci był po pięćdziesiątce, gdy zmarł na wielotorbielowatość nerek. To były lata 80. ubiegłego wieku. W Polsce brakowało stacji dializ, były tzw. komitety życia, które kwalifikowały pacjentów na leczenie nerkozastępcze. Trudno w to dziś uwierzyć, ale ojciec Eugeniusza i Stanisława został zdyskwalifikowany ze względu na wiek. ●

Transplantologia potrzebuje promocji W domach się o tym nie rozmawia

ROZMOWA Z
MATEUSZEM RAKOWSKIM
koordynatorem transplantacyjnym i kierownikiem Biura ds. Transplantacji i Donacji Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego we Wrocławiu

EWA FURTAK: Transplantologię trzeba promować? Mamy świetny wynik, jeśli chodzi o zarejestrowanych potencjalnych dawców szpiku.

MATEUSZ RAKOWSKI: Dawca szpiku może się pochwalić, nagłośnić, że uratował komuś życie. W przypadku zmarłych dawców organów to nie jest oczywiście możliwe, a jeśli chodzi o żywe dawstwo nerek czy fragmentów wątroby, w Polsce mamy jeszcze bardzo wiele do zrobienia, to ciągle tylko ułamek przeszczepień.

Transplantologia potrzebuje promocji, czego dowodem są statystyki. W 2025 roku w Polsce zgłoszono około tysiąca potencjalnych dawców narządów. W co czwartym przypadku do pobrania

nie doszło. Nie zawsze stały za tym względy medyczne, były sprzeczki dawcy lub prokuratury.

W Polsce jest centralny rejestr sprzeciwów, w którym można się zarejestrować. W przypadku zmarłego dawcy, gdy jego dane tam nie figurują, pytamy bliskich, jaka była jego wola. Zdarza się, że odpowiadają fragmentem ustawy i widać, że to nie jest prawdziwe, ale nic nie możemy zrobić w takiej sytuacji. Często jednak w ogóle nie wiedzą, czego chciał zmarły, bo nie rozmawia się o tym w domach. Rozmawiamy także z prokuratorami. Sekcja, która ma pomóc ustalić przyczynę śmierci, oraz pobranie narządów nie wykluczają się.

Kto u was rozmawia z bliskimi zmarłego, potencjalnego dawcy?

– Lekarz anestezjolog oraz koordynator transplantacyjny. Lekarz wyjaśnia wszystkie kwestie medyczne, bliscy zmarłego muszą mieć pewność, że zostało zrobione wszystko, by tę osobę uratować. Je-

śli tego chcą, pokazujemy im obraz z tomografii głowy, na którym widać, że doszło do uszkodzenia mózgu. Odpowiadamy na wszystkie pytania.

Jakie są ich obawy?

– Oprócz kwestii medycznych dotyczących stwierdzenia śmierci mózgu, są obawy związane z wyglądem ciała po pobraniu narządów. Zapewniam, że ciało traktowane jest z szacunkiem, pobranie narządów wygląda jak operacja w przypadku żywego pacjenta. Ciało po pobraniu też wygląda normalnie.

Jeśli pobiera się serce lub płuca, transplantolodzy wkładają do klatki piersiowej specjalne druty, które zapobiegają jej zapadaniu się, szyją rany tak, jak po operacji np. wady serca. Po pobraniu nerek czy wątroby zszywają brzuch. Jeśli pobierają rogowki, stosowane są protezy. Gdy pobierają kości, także wkładają w zamian coś, co je zastąpi. Czasem ludzie mają ogromne obawy, gdy mówi się im o po-

braniu skóry od zmarłego, działa tutaj wyobraźnia, ale zapewniam, że te tkanki także pobiera się tak, by podczas pożegnania zmarłego nikt tego nie zauważył.

Rodziny osób, które zostały dawcami, mówią czasem, że czuły się potem pozostawione same sobie.

– Bardzo się staramy, żeby w naszym szpitalu takie rodziny czuły się zaopiekowane. Także przy załatwianiu różnych formalności. Mają prawo dowiedzieć się, jakie narządy zostały pobrane od ich bliskiego. Chcemy, mimo tragicznych okoliczności zostać dobrze zapamiętani.

Pokazujemy w „Wyborczej” osoby, które żyją dzięki nowym sercom, wątrodom, płucom, nerkom.

– Osoby, które dostały szansę na życie są ogromnie wdzięczne i robią wszystko, żeby jej nie zmarnować. Dlatego warto pokazywać, że to wszystko ma sens. ●

Rozmawiała Ewa Furtak

Wojsko szybko weryfikuje zapal rekrutów

Zabrali nam telefony, rodziny dzwoniły do jednostki

Zetknięcie się z dobrowolną zasadniczą służbą wojskową bywa dla rekrutów szokiem. Nie każdy jest gotowy na krzyk, zakaz palenia czy brak dostępu do telefonu.

Michał Hyra

Dobrowolna zasadnicza służba wojskowa powstała w 2022 roku na mocy ustawy o obronie ojczyzny. W ten sposób państwo zaczęło odtworzać rezerwy po tym, jak stworzyła się pustka związana z zawieszeniem poboru. A sytuacja międzynarodowa, wynikająca z rosyjskiej agresji na Ukrainę, wymagała budowy silnej armii i odtworzenia solidnych rezerw.

W Polskę ruszyły zespoły z Wojskowych Centrum Rekrutacji, czyli dawnych Wojskowych Komend Uzupelnień. Żołnierze przy okazji imprez, wizyt w szkołach czy urzędach pracy zachęcali do spróbowania swoich sił w wojsku. Zmieniły się też kwalifikacje wojskowe, to już nie jest krótkie badanie lekarskie i wypisanie książeczki wojskowej. To także rekruterzy mówiący o tym, z czym wiąże się służba wojskowa i jakie armia daje możliwości, aby zachęcić młode osoby do założenia munduru.

Oferta jest bardzo kusząca. Za niespełna miesięczne szkolenie wojsko płaciło w 2022 roku 4350 zł brutto. Dziś już 6300 zł brutto. Dla osób do 26. roku życia, zwolnionych z podatku dochodowego, to kwota na rękę.

Niemale pieniądze, dzięki czemu armia nie narzekała na brak chętnych. Do tego wojsko nie stawia ogromnych wymagań przed dobrowolną służbą wojskową, ale trzeba przejść badania lekarskie i psychologiczne.

Pieniądze to nie wszystko. Jeśli kandydat jest zatrudniony w czasie rozpoczęcia dobrowolnej służby, to wojsko zapewnia mu ochronę stosunku pracy po ukończeniu szkolenia, jeżeli nie zostanie powołany do zawodowej służby wojskowej. Ponadto osoby po dobrowolnej służbie mają pierwszeństwo w zatrudnieniu w administracji publicznej.

DOBROWOLNOŚĆ NA WIELU PŁASZCZYZNACH

Wojskowi rekruterzy szczegółowo wyjaśniają zainteresowanym, na czym polega

• **Podstawowe szkolenie trwa 27 dni i kończy się przysięgą wojskową. Po nim można skończyć przygodę z armią lub zostać na 11 miesięcy szkolenia specjalistycznego**

FOT. KRZYSZTOF ZATYCKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

dobrowolna zasadnicza służba wojskowa i jakie daje perspektywy. To przede wszystkim podstawowe szkolenie, unitarka, kończące się przysięgą wojskową. Trwa 27 dni, po nim można skończyć przygodę z armią lub zostać na 11 miesięcy szkolenia specjalistycznego. Dobrowolność w tej służbie jest bardzo szeroka, kandydaci zgłaszają się sami, sami wybierają jednostkę i sami mogą zrezygnować w każdej chwili.

I to właśnie duża dobrowolność sprawia, że po przekroczeniu bramy jednostki rekruci zderzają się z wojskową rzeczywistością, co dla wielu z nich jest szokiem. – Rano zabrali nam telefony, mieli oddać wieczorem po kolacji. Nie oddali. Nie było z nami kontaktu, rodziny dzwoniły do jednostki pytać o nas, czy żyjemy – mówi Piotrek (imię zmienione), 19-latek, który spróbował DZSW.

Jak wspomina, jednostka, w której miał odbyć szkolenie, „była nie taka, jak powinna”. – Traktowali nas źle, słyszałem, że w innych jednostkach było inaczej – mówi.

Piotrek zrezygnował ze szkolenia już po pierwszym dniu. – Poszedłem do dyżurnego, poinformowałem, że rezygnuję i o godz. 12 byłem wolny – wspomina.

Pochodzi z północy województwa śląskiego i zdecydował się na szkolenie blisko domu. Najbliżej był 5. Tarnogórski Pułk Chemiczny. – Ludzie patrzą na lokalizację, biorą jednostki, które są blisko domu, a później się dziwią, że w Tarnowskich Górach jest ciężko – słyszymy od jednego z pracowników WCR w Częstochowie.

Piotrek zaskoczony specjalnie nie był. – Czytałem, że jest tam dziwnie, ale nie chciałem wierzyć w to, co ktoś pisze w internecie – przyznaje. Jak dodaje, nie tylko on był zszokowany życiem w wojsku. – Po pierwszym dniu zrezygnowało znacznie więcej osób. W ogóle niesamowite było to, że drugiego dnia wydali broń. Ludziom, którzy chwilę temu byli cywilami! – dziwi się.

Szkolenie jest krótkie, przez co musi być intensywne, a broń jest podstawowym atrybutem żołnierza. Choć należy wspomnieć, że rekruci z pierwszym strzelaniem mają do czynienia na wirtualnej strzelnicy. Dopiero gdy zaznajomią się z bronią i zasadami, przechodzą do normalnego strzelania.

Służba dobrowolna jest otwarta dla chętnych w różnym wieku, często zgłaszają się do niej osoby po czterdziestce, które szukają w życiu czegoś nowego. Tak było z Markiem (również imię zmienione). Po studiach humanistycznych miał się różnych zajęć. W końcu uznał, że może spróbować w wojsku, wybrał jedną z jednostek blisko domu – nie chce, żeby pisać gdzie, bo nie wszyscy wiedzą, że zrezygnował po tygodniu. Idąc do DZSW nie spodziewał się, że nie będzie mógł palić papierosów, to było nie do przeskoczenia. Rodzinie powiedział, że zrezygnował, bo doznał kontuzji.

Żołnierze, którzy ukończyli szkolenie mówią, że wojsko wymaga siły fizycznej, ale trzeba mieć też bardzo mocną psychikę. – Wojsko chce pokazać, że nie jest przed-szkolem – mówi jeden z żołnierzy.

Na forach dotyczących dobrowolnej służby można znaleźć takie rady jak „przygotuj się, że przełożony drze ryja”. Dla wielu krzyk jest ciężki do zaakceptowania.

TRZEBA BYŁO USZCZELNIĆ PRZEPISY

Ze służby można zrezygnować w każdej chwili, ale wypłatę i tak dostaniemy – w zależności od liczby dni spędzonych w jednostce. Jeśli ktoś wytrzyma dwa tygodnie, otrzyma połowę stawki. W przeszłości takie reguły powodowały nadużycia, bo byli tacy, którzy kilka razy rozpoczynali DZ-

SW i jej nie kończyli. A jak jej nie kończyli, to nie składali przysięgi, więc nie byli żołnierzami, po których w przyszłości może sięgnąć armia. Ich status w wojskowej ewidencji niczym nie różnił się od osób, które były tylko na kwalifikacji wojskowej. Dlatego w ubiegłym roku przepisy się zmieniły.

– Zgodnie z art. 143 ustawy o obronie ojczyzny DZSW jest pełniona przez okres do 12 miesięcy. W czasie jej pełnienia realizuje się szkolenie podstawowe w wymiarze do 28 dni zakończone przysięgą wojskową oraz szkolenie specjalistyczne w wymiarze do 11 miesięcy. Ustawodawca, określając wymiar trwania DZSW i jej poszczególne etapy, posługuje się zwrotami: „do 12 miesięcy”, „do 28 dni”, „do 11 miesięcy”. Z przepisu wynika zatem, że co do zasady, mamy do czynienia tylko z jedno-razowym powołaniem do DZSW oraz tylko na okresy nie dłuższe niż odpowiednio: 28 dni – szkolenie podstawowe, 11 miesięcy – szkolenie specjalistyczne, 12 miesięcy – szkolenie całociowe w ramach DZSW – tłumaczy major Artur Bożek z WCR w Częstochowie.

Jednak w tych przepisach nadal jest luka, choć jej wykorzystanie jest śladowe w skali całego kraju, ale są takie przypadki.

Zdarza się, że rekruci przechodzą całe szkolenie, a rezygnują z niego przed samą przysięgą. Wówczas nie zostają żołnierzami, trafiają do rezerwy pasywnej, a pobierają niemal pełną stawkę za szkolenie w ramach DZSW.

Rezygnacja w trakcie szkolenia podstawowego zamyka w zasadzie drogę do służby w wojsku, chyba że zdecydują się iść do Wojsk Obrony Terytorialnej. Formalnie, w przypadku rezygnacji pierwszego dnia, tak jak zrobił do Piotrek, do DZSW można wrócić, bo samo szkolenie trwa 27 dni, a ustawa mówi o czasie „do 28 dni”. Ale on nie ma zamiaru wracać. Tak samo Marek, który drugi raz by się na wojsko nie zdecydował.

Inaczej jest z osobami, które faktycznie z powodów zdrowotnych nie mogą kontynuować szkolenia, choć bardzo by chciały. Nie ma obecnie możliwości, aby zacząć szkolenie podczas innego turnusu od momentu, w którym przerwał je uraz.

W przypadku szkolenia specjalistycznego armia jest bardziej elastyczna. Bez przeszkód można przerwać szkolenie i do niego wrócić. Najpierw trzeba jednak zaliczyć szkolenie podstawowe.

ROŚNIE LICZBA MIEJSC

Dobrowolna zasadnicza służba wojskowa cieszy się coraz większym zainteresowaniem. W 2022 roku, kiedy startował program, Ministerstwo Obrony Narodowej ustaliło limit na 15 tys. rekrutów. Szybko go zwiększono do 16 tys. W kolejnych latach limity rosły. W 2023 roku z pierwotnych 23 tys. zrobiło się 35 tys. Limit na 2026 rok wynosi ponad 40 tys. Tyle osób ma rozpocząć szkolenie podstawowe. ●

Katowice mają ofertę dla młodych

Chcą, aby byli fachowcami

Katowice przekazały Uniwersytetowi Śląskiemu budynki w centrum, by pomóc stworzyć tu uczelniany kampus. Miasto nagradza też najlepszych uczniów i pomaga im wybrać dobry zawód.

Przemysław Jedlecki

Pod koniec 2025 roku Katowice przekazały Uniwersytetowi Śląskiemu 12 obiektów w centrum miasta. Tereny o powierzchni ok. 5,5 tys. metrów kwadratowych to budynki i podwórza przy ulicach Wodnej i Górniczej.

– Zostaną przeznaczone na nową bazę domów studenckich – wyjaśnia darowiznę Urząd Miasta w Katowicach.

Uniwersytet Śląski ma teraz 10 lat, by zrealizować swoje plany. W przeciwnym wypadku działki i budynki ponownie staną się własnością Katowic. – To inwestycja, która przyniesie korzyści zarówno uczelni, jak i miastu. Uniwersytet będzie mógł poszerzyć ofertę noclegową blisko głównego kampusu, natomiast Katowice zyskają zrewitalizowaną i aktywną społecznie przestrzeń w tej części Śródmieścia – podkreśla w komunikacie Urząd Miasta.

Równolegle Europejski Bank Inwestycyjny i Uniwersytet Śląski podpisały umowę finansową opiewającą na 206 mln zł. Pieniądze pozwolą na remonty i rozbudowę dwóch kampusów, które wzbogacą się m.in. o interdyscyplinarne laboratorium chemiczne, centrum biotechnologii i bioróżnorodności, strefy zielone oraz parking.

FESTIWAL DLA PRZYSZŁOŚCI

Wsparcie dla uczelni to jeden z elementów działań Katowic na rzecz młodych. W mieście od 2022 roku działa też Młodzieżowa Rada Miasta Katowice, a rok temu powołano Pełnomocnika Prezydenta Miasta Katowice ds. Młodzieży.

Jesienią po raz pierwszy odbył się też w Katowicach Śląski Festiwal Przyszłości Młodych. Wzięło w nim udział ponad 500 uczniów z 18 katowickich szkół ponadpodstawowych oraz około 30 studentów z Uniwersytetu Śląskiego, Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, Politechniki Śląskiej i Śląskiego Uniwersytetu Me-

• Katowice przekazały Uniwersytetowi Śląskiemu budynki w Śródmieściu FOT. KAMIL KALKOWSKI / UM KATOWICE

dycznego. Częścią wydarzenia były targi pracy i nauki.

Z danych Eurostat wynika, że w 2024 roku już 25,4 proc. młodych Europejczyków w wieku 15–29 lat pracowało jeszcze przed zakończeniem formalnej edukacji. Polska plasuje się wyraźnie poniżej tej średniej – pracę w trakcie nauki podejmowało jedynie 14,5 proc. młodych osób. Dla porównania, w Holandii odsetek ten wyniósł 36,4 proc., podczas gdy w Rumunii zaledwie 1,2 proc.

– W Polsce nadal dominuje model odkładania wejścia na rynek pracy do momentu ukończenia edukacji. Dane pokazują, że aż 84,3 proc. młodych Polaków uczących się pozostaje poza rynkiem pracy, wobec 71,4 proc. w całej Unii Europejskiej. Tymczasem w wielu branżach sama edukacja nie nadąża dziś za realnymi potrzebami firm, dlatego doświadczenie zdobywane w trakcie nauki staje się kluczowym elementem przewagi konkurencyjnej – komentuje Krzysztof Ingłot, ekspert rynku pracy i założyciel Personnel Service.

DIAMENTY DLA NAJLEPSZYCH

Katowice nagradzają też najlepszych uczniów. – Katowickie szkoły to nie tylko placówki, w których przekazywana jest wiedza. Naszym priorytetem jest to, aby znalazła się w nich także przestrzeń do rozwijania pasji i zainteresowań uczniów. Stąd w ramach Katowickiego Diamentu Edukacyjnego bierzemy pod uwagę nie tylko średnią ocen, ale również empatię, zdolności, talenty i inne osiągnięcia uczącej się młodzieży – mówi o Katowickich Diamentach Edukacyjnych, które w 2025 r. po raz drugi otrzymali naj-

W Polsce nadal dominuje model odkładania wejścia na rynek pracy do momentu ukończenia edukacji. Dane pokazują, że aż 84,3 proc. młodych Polaków uczących się pozostaje poza rynkiem pracy wobec 71,4 proc. w całej Unii Europejskiej

KRZYSZTOF INGŁOT
ekspert rynku pracy

lepsi katowiccy uczniowie, Marcin Krupa, prezydent Katowic.

Katowicki Diament Edukacyjny to nagroda dla uczennic i uczniów katowickich szkół, mieszkających w Katowicach. Nie tylko osiągają wysokie wyniki w nauce w dziedzinach: nauki humanistyczne i języki obce, nauki ścisłe i przyrodnicze, przedsiębiorczość, kompetencje społeczne i obywatelskie, edukacja regionalna, kultura i sztuka oraz sport, ale również swoją aktywnością wykraczają poza szkolne mury, osiągając znaczące sukcesy, rozwijając talenty i pasję, a twórczą, zaangażowaną i prospołeczną postawą inspirują innych do rozwoju.

W ramach KDE przyznane są nagrody pieniężne dla laureatów w wysokości: 5000 zł (nagroda I stopnia), 3000 zł (nagroda II stopnia) oraz 2000 zł (nagroda III stopnia), a także nagrody specjalne w postaci voucherów, dającego możliwość udziału w programie Uniwersytetu Śląskiego Dzieci i Młodzieży i kursie maturalnym. W ramach edycji na 2025 r. przyznano: 30 nagród I stopnia, 56 nagród II stopnia, 71 nagród III stopnia oraz 4 nagrody specjalne.

OFERTA DLA FACHOWCÓW

W Katowicach działa też program edukacyjny Katowice Miastem Fachowców. Ma pomóc młodzieży w świadomym wyborze dalszej ścieżki edukacyjnej. Uczestniczą w nim uczniowie klas VII szkół podstawowych, a program pokazuje im, jak wygląda praca w zawodach technicznych i branżowych oraz perspektywa zatrudnienia.

Do 30 stycznia 2026 r. zaplanowano 72 wizyty studyjne w 13 firmach działających na terenie Katowic. Uczniowie odwiedzają przedsiębiorstwa, w których poznają specyfikę pracy w zawodach takich jak: mechanik pojazdów samochodowych, kierowca autobusu, motorniczy, spawacz, elektryk, hydraulik, mechatronik, operator maszyn, programista, inżynier produkcji, a także zawody związane z hotelarstwem, gastronomią czy turystyką.

– Katowice to miasto stawiające na rozwój kompetencji i przygotowanie młodych ludzi do wyzwań na rynku pracy. To już VII edycja programu Katowice Miastem Fachowców, który pokazuje młodym perspektywę rozwoju w kierunku branż technicznych oraz tam, gdzie atutem jest posiadanie kierunkowego wykształcenia zawodowego – mówi Marcin Krupa, prezydent Katowic. – Traktujemy ten program jako wsparcie uczniów w podejmowaniu bardziej świadomej decyzji dotyczącej dalszego kształcenia i planowania kariery zawodowej, ale też poprzez wizyty studyjne okazję dla działających w naszym mieście firm do zaprezentowania się jako potencjalny pracodawca – dodaje prezydent.

Inicjatywa zakłada wsparcie młodzieży w rozwijaniu swoich zainteresowań oraz przygotowanie do przyszłej kariery zawodowej w sektorze technicznym. Program Katowice Miastem Fachowców składa się z czterech kluczowych etapów:

- najpierw uczniowie biorą udział w lekcji wychowawczej w szkole, podczas której poznają korzyści płynące z wyboru kierunków technicznych i branżowych;
- następnie odbywa się wizyta studyjna w firmie, gdzie uczniowie mają okazję zobaczyć, jak wygląda praca w realnych warunkach i poznać specyfikę różnych zawodów;
- kolejnym etapem jest wizyta w szkole technicznej lub branżowej I stopnia, gdzie uczniowie mogą dowiedzieć się więcej o dostępnych kierunkach kształcenia i możliwościach dalszego rozwoju;
- program kończy podsumowująca lekcja wychowawcza, która pozwala uczniom na refleksję nad zdobytymi doświadczeniami i pomaga w podjęciu świadomej decyzji dotyczącej przyszłej ścieżki edukacyjnej i zawodowej. ●

REKLAMA

Katowice/34417161

wyborcza.pl
KATOWICE

Polonez dla maturzystów w Katowicach

Spotkajmy się na Rynku, zatańczmy tradycyjnego poloneza i zrobmy wspólne zdjęcie katowickich maturzystów – pamiątkę na całe życie!

10 lutego, wtorek, godz. 12

Miasta Idei w Jaworznie

Plany na dekady zdecydują, jak będziemy żyć

Do połowy roku wszystkie gminy muszą uchwalić plan ogólny. Na razie może się nim pochwalić niewielka liczba miast. Jaworzno zaczyna konsultacje w tej sprawie.

• **Wnioski do planu ogólnego mieszkańcy Jaworzna mogą składać do 13 marca**

FOT. UM JAWORZNO

Przemysław Jedlecki

Kilka lat temu eksperci Polskiego Instytutu Ekonomicznego z prof. Przemysławem Śleszyńskim wyliczyli, że chaos przestrzenny kosztuje nas rocznie 84,3 mld zł rocznie. Najwięcej płacimy za przemieszczanie się. Tylko dodatkowe koszty dojazdów do pracy to prawie 26 mld zł, do tego trzeba doliczyć jeszcze kilka miliardów złotych na autobusy. Kolejne 20 mld zł to koszty związane z budową i utrzymaniem dróg, wodociągów i kanalizacji. Inne koszty związane z dewastacją środowiska, zmiany przeznaczenia gruntów i cen na rynku nieruchomości to następne 32 mld zł.

Piotr Gibas, szef śląskiego oddziału Towarzystwa Urbanistów Polskich policzył, że budowa domu w odległości powyżej 280 metrów od istniejącej zwartej zabudowy wymaga od inwestora poniesienia dodatkowego kosztu w wysokości 7820 zł. Natomiast gmina w związku z budową takiej nieruchomości musi ponieść jednorazowo koszt 231 tys. zł i dodatkowo kolejne 23 tys. zł rocznie.

Z kolei Najwyższa Izba Kontroli oceniła system planowania i zagospodarowania przestrzennego, który nie zapewnia racjonalnego gospodarowania przestrzenią jako dobrem publicznym. NIK podkreślała, że z danych GUS wynikało, że na koniec 2021 roku niemal wszystkie gminy w Polsce miały uchwalone studia rozwoju, ale ilość nie przekładała się na jakość.

„Z obowiązujących w tym czasie Studiów [rozwój – przyp. red.] wynikało, że powierzchnia wskazanych w nich terenów pod zabudowę mieszkaniową (jedno i wielorodzinną) wynosiła w sumie ponad 6 mln ha, a więc zajmowała ok. 19 proc. powierzchni całkowitej Polski. Jak wyliczył Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN na takim obszarze mogłoby zamieszkać nawet 200 mln osób, podczas gdy liczba ludności Polski wynosi zaledwie ok. 38 mln” – czytamy w raporcie NIK.

Eksperci byli zgodni, że musi się zmienić sposób planowania rozwoju miast. Dlatego wprowadzono zupełnie nowe narzędzie dla gmin, czyli plan ogólny.

USTAWA O PLANIE OGÓLNYM

W 2023 roku Sejm zdecydował o największej do tej pory zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Nowelizacja wprowadza nowe narzędzie planistyczne – plan ogólny, który zastąpi dotychczasowe studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

– Tym, co zawierać będzie plan ogólny gminy, powinien zainteresować się każdy. Jest to ważne w zakresie ładu przestrzennego, ale również ze względu na możliwości inwestycyjne gruntów, które się posiada lub które zamierza się zakupić np. w celu budowy domu – podkreślała dr inż. Ludmiła Pietrzak, ekspertka z zakresu katastru i geodezji, planowania i zagospodarowania przestrzennego, wiceprezesa Stowarzyszenia Geodetów Polskich, redaktorka naczelną „Przeglądu Geodezyjnego”.

Zgodnie z przepisami każda gmina musi uchwalić plan ogólny do połowy do 2026 roku. Ma zastąpić dotychczas obowiązujące studia zagospodarowań miast. Będzie podstawą do uchwalania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, ale także podstawą do wydawania osławionych już decyzji o warunkach zabudowy. Co ważne, od 2026 roku „wuzetki” będą ważne tylko przez pięć lat, a nie bezterminowo lub do uchwalenia planu miejscowego, jak jest teraz.

WUZETKI ODCHODZĄ DO LAMUSA

Dziś urzędnicy nie mogą odmówić wydania „wuzetki”, skutkiem czego, na zasadzie kostek domina, inwestycje, w tym tzw. osiedla łanowe, wyrastają coraz dalej i dalej od rejonów wyposażonych w infrastrukturę drogową, techniczną i społeczną. Od 2026 roku proces wydawania wuzetki nie będzie już taki prosty. Samorząd będzie mógł je wydać tylko dla terenu, który zostanie opisany w planie ogólnym. Inaczej: to plan ogólny wskaże tereny, gdzie można uzupełniać zabudowę „wuzetkami”.

Rząd podkreśla, że plany ogólne będą miały formę cyfrową, co rozwiąże obecne problemy polegające na tym, że w tradycyjnej, papierowej wersji studium i planów

zagospodarowania narysowane w nich linie, np. oznaczające granice pomiędzy poszczególnymi strefami, nie są tak dokładne, żeby można je było zinterpretować co do metra kwadratowego. Wersja cyfrowa będzie pozwalała na dowolne powiększenie mapy, więc będzie ona dużo dokładniejsza.

Inną nowością w przepisach jest zintegrowany plan inwestycyjny sporządzany na wniosek inwestora, który docelowo zastąpi uchwałę o ustaleniu lokalizacji inwestycji mieszkaniowej, wydawaną dotychczas na podstawie tzw. specystawy mieszkaniowej. Inwestor po podpisaniu z gminą umowy urbanistycznej będzie mógł zostać zobowiązany przy okazji budowy osiedla do zbudowania np. szkoły, przedszkola lub wsparcia takiej inwestycji.

Towarzystwo Urbanistów Polskich zwracało jednak uwagę na poziom skomplikowania nowych rozwiązań oraz nadmierną regulację. „Bardzo duże obawy środowiska Towarzystwa Urbanistów Polskich budzi także założenie, że plan ogólny gminy nie stanowi podstawy rozstrzygnięć odszkodowawczych. Jako akt prawa miejscowego, swoimi ustaleniami, może naruszać dobra osób prywatnych ograniczając swobodny sposób zagospodarowania własności. Wydaje się zatem, że takie rozwiązanie będzie podstawą sporów na drodze sądowej” – czytamy w stanowisku TUP. Urbaniści zwracają też uwagę, że w planie ogólnym trudno będzie zabezpieczyć tereny pod szlaki komunikacyjne.

Prof. Igor Zachariasz z Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie stawiał zaś tezę, że plany ogólne wcale nie zatrzymają rozlewania się miast. – Na podstawie planu ogólnego nie będą wydawane pozwolenia na budowę. Plan ogólny będzie obowiązywał jedynie przy sporządzaniu planu miejscowego oraz – jeżeli gmina wprowadzi odpowiednie przepisy – będzie mógł być wiążący przy wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy, w sytuacji kiedy istnieje konieczność uzupełnienia zabudowy – mówił.

MIASTA UCHWALAJĄ PLANY OGÓLNE

Mieszkańcy muszą pamiętać, że plan ogólny dzieli miasto na strefy planistyczne, w których określone są zbiory dopuszczal-

nych funkcji terenów, np. mieszkaniowe, usługowe, gospodarcze oraz tereny zielone. Wyznaczenie strefy nie oznacza jednak automatycznej możliwości zabudowy.

Do tej pory plany ogólne uchwaliła niewielka liczba samorządów. Obecnie w serwisie www.geoportal.gov.pl dostępne są dane dla 18 gmin i miast. To Maków Mazowiecki, Luzino, m. Płońsk, Chotcza, Dębowiec, Jejkowice, Pyskowice, Radzionków, m. Siemianowice Śląskie, Opole, Tarnów Opolski, Niemodlin, m. Chojnów, Poznań, Puszczykowo, Sławków, Murowana Goślina, Koszalin.

Plan ogólny uchwałyli też już Tychy, ale wojewoda śląski zakwestionował część jego zapisów.

„Decyzja Wojewody odnosząca się do Tychów dotyczyła ograniczonego obszaru miasta, bo 0,12 proc. powierzchni miasta i skutkuje koniecznością wprowadzenia niewielkich zmian oraz przeprowadzenia ponownych konsultacji społecznych, co jest zgodne z procedurami stosowanymi również w innych gminach” – stwierdził w komunikacie Urząd Miasta w Tychach.

JAWORZNO ZACZYNA ROZMOWY Z MIESZKAŃCAMI

Do uchwalenia planu ogólnego przygotowuje się m.in. Jaworzno. 18 grudnia 2025 roku Rada Miejska podjęła uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia Planu ogólnego miasta Jaworzna, zaś w poniedziałek 26 stycznia odbyło się spotkanie informacyjne w tej sprawie dla mieszkańców. Wnioski do planu mieszkańcy Jaworzna mogą składać do 13 marca.

Wnioski do planu ogólnego należy składać na formularzu, którego wzór jest dostępny w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Jaworznie w zakładce: Urząd Miejski w Jaworznie/ Planowanie przestrzenne, budownictwo, zabytki/ Planowanie przestrzenne/ Dokumenty sporządzane/ Projekt planu ogólnego miasta Jaworzna/ Etapy sporządzenia/Ogłoszenie o przystąpieniu.

Kolejnym ważnym etapem będą konsultacje społeczne w sprawie planu ogólnego dla Jaworzna. Potrwają one co najmniej 28 dni. Konsultacje będą prowadzone w formie zbierania uwag oraz mogą odby-

wać się między innymi w formie: spotkań otwartych, dyżuru projektanta lub punktu konsultacyjnego. Dopiero po rozpatrzeniu uwag, wniosków i po rozmowach z mieszkańcami projektem planu zajmą się radni.

STREFY I OBSZARY W PLANIE OGÓLNYM JAWORZNA

W jaworznickim planie ogólnym wyznaczonych może być kilka stref.

1. Strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną SW:
– podstawowy profil funkcjonalny – teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej, teren ogrodów działkowych;
– dodatkowy profil funkcjonalny – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren handlu wielkopowierzchniowego, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód.

2. Strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodziną SJ:
– podstawowy profil funkcjonalny – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej, teren ogrodów działkowych;
– dodatkowy profil funkcjonalny – teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód.

3. Strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową SZ:
– podstawowy profil funkcjonalny – teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej, teren ogrodów działkowych;
– dodatkowy profil funkcjonalny – teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren biogazowni, teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód.

4. Strefa usługowa SU:
– podstawowy profil funkcjonalny – teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej, teren ogrodów działkowych;
– dodatkowy profil funkcjonalny – teren składów i magazynów, teren elektrowni słonecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód.

5. Strefa handlu wielkopowierzchniowego SH:
– podstawowy profil funkcjonalny – teren handlu wielkopowierzchniowego, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej, teren ogrodów działkowych;
– dodatkowy profil funkcjonalny – teren usług, teren składów i magazynów, teren elektrowni słonecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód.

6. Strefa gospodarcza SP:
– podstawowy profil funkcjonalny – teren produkcji, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej, teren ogrodów działkowych;
– dodatkowy profil funkcjonalny – teren usług, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód.

7. Strefa produkcji rolniczej SR:
– podstawowy profil funkcjonalny – teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej, teren ogrodów działkowych;
– dodatkowy profil funkcjonalny – teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren biogazowni, teren elektrowni słonecznej, teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni wodnej, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód.

8. Strefa infrastrukturalna SI:
– podstawowy profil funkcjonalny – teren infrastruktury technicznej, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych;
– dodatkowy profil funkcjonalny – teren usług, teren produkcji, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód.

9. Strefa zieleni i rekreacji SN:
– podstawowy profil funkcjonalny – tereny zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej, teren ogrodów działkowych;
– dodatkowy profil funkcjonalny – teren usług sportu i rekreacji, teren usług kultury i rozrywki, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren usług nauki, teren usług edukacji, teren usług zdrowia i pomocy społecznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu.

10. Strefa cmentarzy SC:
– podstawowy profil funkcjonalny – teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren infrastruktury technicznej, teren ogrodów działkowych;
– dodatkowy profil funkcjonalny – teren usług kultu religijnego, teren usług handlu detalicznego, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód.

11. Strefa górnictwa SG:
– podstawowy profil funkcjonalny – teren górnictwa i wydobywania, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej, teren ogrodów działkowych;
– dodatkowy profil funkcjonalny – teren produkcji, teren usług handlu, teren usług rzemieślniczych, teren usług gastronomii, teren usług biurowych i administracji, teren usług nauki, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód.

12. Strefa otwarta SO:
– podstawowy profil funkcjonalny – teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej, teren ogrodów działkowych;
– dodatkowy profil funkcjonalny – teren elektrowni wiatrowej, teren elektrowni słonecznej, teren elektrowni geotermalnej, teren elektrowni wodnej, teren biogazowni, teren zieleni urządzonej.

13. Strefa komunikacyjna SK:
– podstawowy profil funkcjonalny – teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren infrastruktury technicznej, teren ogrodów działkowych;
– dodatkowy profil funkcjonalny – teren drogi zbiorczej, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren zieleni urządzonej, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód.
Możliwe będzie też wyznaczenie obszarów. Jest ich kilka rodzajów.

Obszar uzupełnienia zabudowy (OUZ) – wyznaczany jest w zbliżeniu do już istniejącej zabudowy. Tylko w tych obszarach będzie można wydać decyzję o warunkach zabudowy dla nowych inwestycji (jeśli w danym terenie nie obowiązuje plan miejscowy). Decyzja o wyznaczeniu należy do gminy, ale już sposób wyznaczenia jest określony w przepisach prawa (obszar wyznaczony geometrycznie na podstawie danych pochodzących z baz danych geodezyjnych). OUZ może być ograniczany przez uwzględnienie lokalnych uwarunkowań i polityki przestrzennej gminy.

Obszar zabudowy śródmiejskiej (OZS) – obszar, na którym obowiązują warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie jak dla zabudowy śródmiejskiej, ale decyzja o jego ustaleniu należy wyłącznie do gminy.

Obszar standardów dostępności infrastruktury społecznej (OSD) – obszar, gdzie gmina ustali dodatkowe warunki dot. lokalizowania nowej funkcji mieszkaniowej (odległości od szkoły podstawowej, obszarów zieleni publicznej i innych obiektów infrastruktury społecznej). Decyzja o jego wyznaczeniu należy do gminy. ●

Miasta Idei w Jaworznie

• Zapraszamy na spotkanie z cyklu Miasta Idei. W czwartek 5 lutego w Jaworznie będziemy rozmawiać o tym, czym są plany ogólne, jak mogą w ich powstawanie włączyć się mieszkańcy, dlaczego warto to robić. Eksperci opowiedzą też o tym, jak dobrze planować miasto, nie na rok, na kadencję, ale na kilkadziesiąt lat.

• Rozmowa odbędzie się o godz. 12.30 w Jaworznickim Laboratorium Biznesu (ul. Boczna 7k). Naszymi gośćmi będą m.in. Paweł Silbert, prezydent Jaworzna, Łukasz Kolarczyk, wiceprezydent Jaworzna, Adam Wójcik, burmistrz Pyskowic, dr Piotr Gibas, prezes śląskiego oddziału Towarzystwa Urbanistów Polskich.

REKLAMA

Katowice/34417785

ZAMIESZKAJ W JAWORZNIE

URZĄD MIEJSKI W JAWORZNIE
Wydział Współpracy Społecznej i Gospodarczej
ul. Plac Górników 5, 43-600 Jaworzno

invest-in-jaworzno.pl

ŚLĄSKIE
NA NOWYCH
TORACH

Budujemy dla Was
nową kolej

Przebudowa wiaduktów w Katowicach.

Zmiana organizacji ruchu na ul. Granicznej i Damrota

Bezpieczeństwo w ruchu kolejowym i drogowym, większa przepustowość kolei i realne ułatwienia w codziennym poruszaniu się po mieście – to planowane efekty przebudowy katowickiego węzła kolejowego. Inwestycja realizowana z myślą o mieszkańcach właśnie wchodzi w kolejny etap. Pod koniec stycznia udostępniliśmy ul. Graniczną oraz częściowo ul. Mikołowską do ruchu drogowego. To ważny krok w realizacji jednej z największych inwestycji kolejowych w regionie, prowadzonej przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. na odcinku od katowickich Szopienic do Piotrowic. Efektem prac o wartości 3,4 mld zł będzie nowoczesna, bezpieczna i bardziej dostępna kolej, lepiej odpowiadająca na potrzeby pasażerów i mieszkańców aglomeracji. Inwestycja jest dofinansowana z unijnego instrumentu CEF „Łącząc Europę”.

Zmiany w układzie drogowym – co i kiedy?

Inwestycja realizowana jest etapami. Kierowcy korzystają już z przejazdu pod przebudowanym wiaduktem na **ul. Załęskiej**, a w jego bliskim sąsiedztwie zlokalizowany jest przebudowany wiadukt na **ul. Przodowników**. Gotowa jest połowa wiaduktu drogowego w ciągu **ul. Bagiennej** – samochody jeżdżą już po nowej, wschodniej jezdni. Zakończyła się rozbiórka drugiej części starego obiektu i wkrótce ruszy budowa nowej konstrukcji.

23 stycznia 2026 r. częściowo przywrócono ruch drogowy pod wiaduktem na **ul. Mikołowskiej**. Samochody jeżdżą dwoma pasami w kierunku Placu Wolności. Połowa konstrukcji została już ukończona, a pociągi kursują nowym torem. Trwające obecnie prace torowe pozwolą z końcem marca oddać kolejne tory do ruchu, co umożliwi rozpoczęcie przebudowy pozostałej części wiaduktu.

Tego samego dnia ruszyły roboty przy wiadukcie nad **ul. Św. Jana**. Prace będą prowadzone przy zachowaniu ruchu pieszego i tramwajowego, a kierowcy skorzystają z jednego pasa w każdym kierunku. W pierwszej kolejności wykonawca zajmie się przebudową kolizji podziemnych, a następnie demontażem starej i budową nowej konstrukcji.

Przemyślana kolejność prac

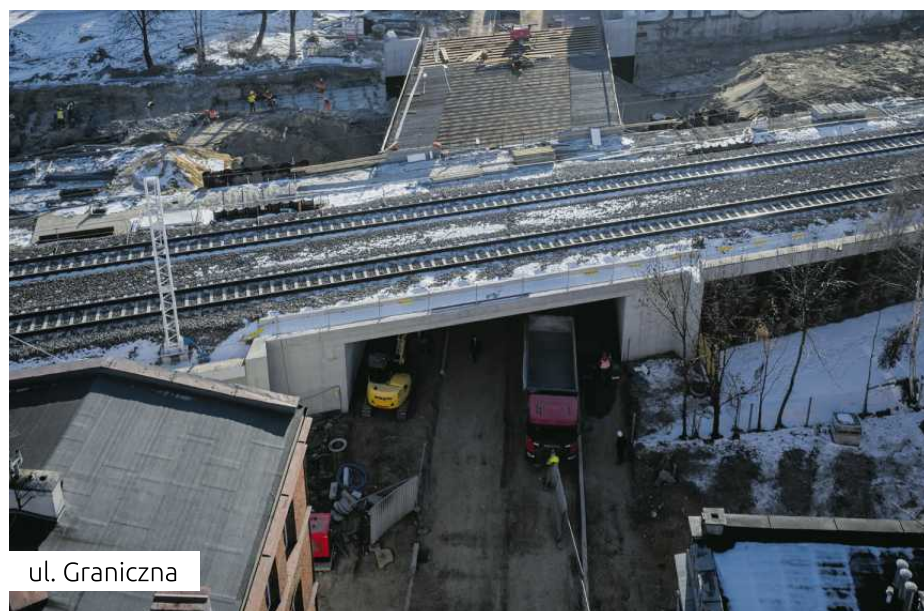
Harmonogram zamknięć i otwarć wiaduktów w Katowicach jest wynikiem szczegółowych analiz prowadzonych na każdym etapie inwestycji. Przyjęte rozwiązania umożliwiają prowadzenie robót przy jednoczesnym utrzymaniu ruchu na kluczowych ulicach, takich jak Mikołowska i Św. Jana. Co istotne, przez cały okres realizacji zadania zachowany zostanie ruch tramwajowy, choć pierwotnie zakładano jego czasowe wstrzymanie.

21 stycznia 2026 r. udostępniliśmy pieszym **ul. Graniczną**, a **30 stycznia** również kierowcom. Choć prace na wiadukcie kolejowym będą kontynuowane, nie wpłyną one na przejazd pod torami. Nowy obiekt zapewni większy prześwit, co zlikwiduje ograniczenia wysokości dla pojazdów i usprawni ruch, jednocześnie podnosząc poziom bezpieczeństwa.

Kolejnym etapem będą roboty przy wiadukcie nad **ul. Damrota**, które rozpoczynają się **30 stycznia**. Na czas prac ruch piesz i samochodowy zostaną wstrzymane, a objazdy poprowadzone m.in. przez ul. Graniczną, pełniącą tymczasowo funkcję drogi dwukierunkowej.

Nowa jakość kolei w aglomeracji

Na odcinku od Szopienic do Piotrowic powstanie łącznie około **100 km**

ul. Graniczna

ul. Mikołowska

PKP POLSKIE LINIE KOLEJOWE S.A.

 **Rzeczpospolita
Polska**

 **Dofinansowane przez
Unię Europejską**

Więcej o projekcie:

www.slaskienatorach.pl

 slaskienatorach

Projekt „Prace na podstawowych ciągach pasażerskich (E 30 i E 65) na obszarze Śląska, Etap I: linia E 65 na odcinku Będzin - Katowice Szopienice Płd. – Katowice – Katowice Piotrowice”
jest dofinansowany przez Unię Europejską z Instrumentu „Łącząc Europę”

Dofinansowane przez Unię Europejską. Poglądy i opinie wyrażone w niniejszym materiale są wyłącznie poglądami autora (autorów) i nie muszą odzwierciedlać stanowiska Unii Europejskiej ani agencji CINEA.
Ani Unia Europejska, ani instytucja udzielająca dofinansowania nie ponoszą odpowiedzialności za treść niniejszego materiału.

Katowice/34415484

KAL 1

KATOWICE

Ulice Graniczna i Damrota

zmiana organizacji ruchu od 30 stycznia 2026 r.

- LEGENDA:
- przejezdny wiadukt
 - ruch kołowy w okolicy wiaduktów
 - przejścia dla pieszych
 - wiadukt wyłączony z ruchu
 - wyłączenia ruchu pieszego

WYKONAWCY ROBÓT:

torpol **INTOP**
WARSZAWA

nowych torów – ich długość odpowiadałaby trasie łączącej Katowice z Ostrawą lub Opolem. Kluczowym założeniem inwestycji jest dobudowa torów oraz rozdzielenie ruchu aglomeracyjnego od dalekobieżnego, co znacząco poprawi przepustowość węzła, usprawni prowadzenie ruchu kolejowego i zwiększy częstotliwość kursowania pociągów.

W Katowicach powstaną nowe przystanki: Katowice Morawa (w ramach sąsiedniej inwestycji), Katowice

Uniwersytet, Katowice Akademia oraz Katowice Kokociniec. Modernizację przejdą także stacje Katowice Zawodzie, Katowice i Katowice Ligota oraz przystanki Katowice Szopienice Południowe i Katowice ASP (dawniej Brynów). Na wszystkich obiektach przebudowana zostanie infrastruktura, a w Ligocie i Szopienicach Południowych powstaną dodatkowe perony.

Zakres zadania obejmuje aż **140 obiektów inżynierskich** – mostów, wiaduk-

tów, przepustów i przejść podziemnych. Ważnym elementem inwestycji będzie także budowa nowoczesnego, lokalnego centrum sterowania ruchem w Katowicach, z którego dyżurni będą nadzorować bezpieczny ruch pociągów na liniach od Sosnowca do Tychów.

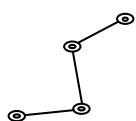
Część większego projektu

Modernizacja katowickiego węzła kolejowego to fragment szeroko zakrojonej inwestycji na linii kolejowej E65, obejmującej odcinki Będzin – Katowice

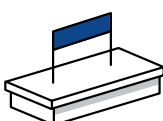
ce Piotrowice, Tychy – Goczałkowice oraz Zabrzeg – Zebrzydowice. Łączna wartość tych zadań to około 7 mld zł, dofinansowanych z funduszy Unii Europejskiej w ramach instrumentu CEF „Łącząc Europę”.

Zakończenie prac na linii Katowice Szopienice Południowe – Katowice Piotrowice planowane jest w **2028 roku**. Inwestycja znacząco zmieni oblicze kolei w regionie, oferując pasażerom wygodniejsze, szybsze i bezpieczniejsze podróże.

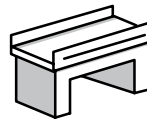
Łącznie prace obejmują budowę lub modernizację:

3 odcinków linii kolejowej E 65: Będzin – Katowice Piotrowice, Tychy – most Wisła (Goczałkowice), Zabrzeg – Zebrzydowice, na których wymienimy **280 km** torów, a **40 km** ułożymy od nowa

21 stacji i przystanków kolejowych

195 obiektów inżynierskich, takich jak mosty, wiadukty, przejścia podziemne oraz **18** przejazdów kolejowo-drogowych

Więcej o projekcie:

www.slaskienatorach.pl

[slaskienatorach](https://www.slaskienatorach.pl)

PKP POLSKIE LINIE KOLEJOWE S.A.

Rzeczpospolita Polska

Dofinansowane przez Unię Europejską

Projekt „Prace na podstawowych ciągach pasażerskich (E 30 i E 65) na obszarze Śląska, Etap I: linia E 65 na odcinku Będzin – Katowice Szopienice Płd. – Katowice – Katowice Piotrowice” jest dofinansowany przez Unię Europejską z Instrumentu „Łącząc Europę”

Dofinansowane przez Unię Europejską. Poglądy i opinie wyrażone w niniejszym materiale są wyłącznie poglądami autora (autorów) i nie muszą odzwierciedlać stanowiska Unii Europejskiej ani agencji CINEA. Ani Unia Europejska, ani instytucja udzielająca dofinansowania nie ponoszą odpowiedzialności za treść niniejszego materiału.

Katowice/34415485

Teatr Śląski

Przedstawienie utkane z wiedzy i wyobrażeń

To rzecz oryginalna, rzadka do obejrzenia w teatrze. Marzyłam kiedyś, żeby móc zobaczyć na scenie takie przedstawienie.

Marta Odziomek-Pawlikowska

Spektakl „Między nogami Leny, czyli »Zaśnięcie Najświętszej Marii Panny« według Caravaggia” w reżyserii Agaty Dudy-Gracz, najnowsza propozycja Teatru Śląskiego, przypomina, jak ważną rolę w teatrze pełni wizualność, czyli to, co widać: plastyka, światło, ruch. Że słowa wypowiedane ze sceny to nie wszystko.

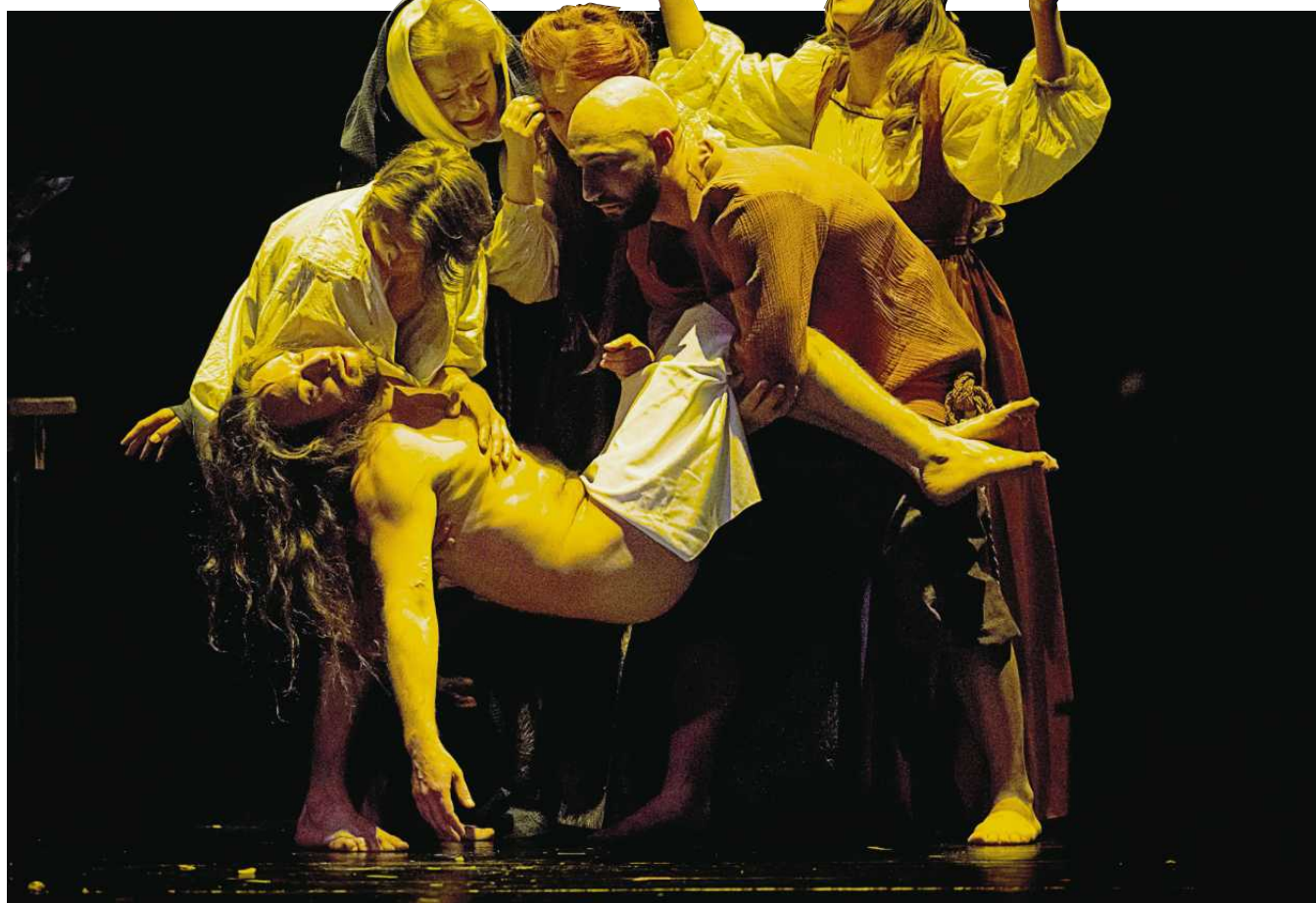
CARAVAGGIO MALOWAŁ INACZEJ

Czekamy we foyer do samej godziny 19, zniecierpliwieni. Nagle otwierają się wszystkie odrzwia prowadzące na widownię. Postacie z obrazów Caravaggia, mamrocząc coś pod nosem, zapraszają nas do swoich światów. W powietrzu czuć woń kadzidła, oczy przyzwyczajają się do ciemności odganej wątlami ognikami świec. Za chwilę doświadczymy życia w XVI-wiecznym mieście, wśród ludzi różnego pokroju: grzeszników, prostytutek, artystów, homoseksualistów, prostaków, biskupów.

Akcja spektaklu rozpoczyna się tak jak jego tytuł – między nogami Leny, ukochanej Caravaggia, prostytutki, która została uwieczniona na obrazach malarza, m.in. na owym „Zaśnięciu” jako Matka Boska. Być może wielu jego znajomych, bliższych czy dalszych, albo po prostu modeli z ludu, których zapraszał do pracowni, zostało uniesmiertelnionych pod postacią świętych na jego malowidłach. O to mieli do niego pretensje zamawiający owe dzieła bogacze czy przedstawiciele Kościoła – że te ciała zbyt naturalistyczne, twarze nieładne, bez au-

• „Między nogami Leny, czyli »Zaśnięcie Najświętszej Marii Panny« według Caravaggia” wyreżyserowała Agata Duda-Gracz

FOT. PRZEMYSŁAW JENDROSKA

ry boskości. Bo Caravaggio malował inaczej niż jego poprzednicy – nie upiększał.

To przedstawienie utkane z wiedzy i wyobrażeń na temat Caravaggia, jego sztuki i jego pragnień. Zagłębiamy nie tylko do przeszłości – karczmy, pracowni, na ulicę, do burdelu i salony, ale i do głowy artysty, w której kłębią się pomysły i wizje. Te, które zostaną przekute w obrazy, podziwiamy „na żywo” w wykonaniu aktorów, którzy zastygają na chwilę w trudnych pozach, w sнопie światła otoczonym czernią (która też jest jednym z „bohaterów” jego prac – postaci wylaniają się z głębokiej ciemności).

Świętość miesza się z grzechem, wysokie z niskim, piękne z brzydkim. Przedstawiające głównie świętych dzieła (powstałe w okresie rzymskim) rodzą się w głowie utracjusza i awanturnika, a nawet mordercy (malarz był oskarżony o zabójstwo), powstają wśród niedoskonałych ludzi, z ich udziałem.

NA SCENIE ZAISTNIAŁ EFEKT „WOW”

Mogę chyba śmiało zawyrokować, że spektakl Agaty Dudy-Gracz to rzecz oryginalna, rzadka do obejrzenia w teatrze. Marzyłam kiedyś, żeby móc zobaczyć na scenie przedstawienie „kostiumowe”, zbudowane z miłością do detali, z dbałością o klimat, jaki mógł panować w danym historycznym czasie. I wreszcie otrzymałam taki spektakl. O tyle zaskakujący, że nie na podstawie żadnego dramatu z przeszłej epoki, ale którego kanwą jest twórczość słynnego malarza. Zbudowany ze światła i ciemności, ruchu, wręcz pantomimy i serii zastygnięć. Z kostiumami zaprojektowanymi i uszytymi z wielkim pietyzmem, z dawną muzyką i oczywiście słowami, choć nie one są tu najważniejsze.

To spektakl piękny i mądry, delikatny i jednocześnie obcesowy. O życiu i sztuce,

miłości i śmierci. O czasach odległych, ale uniwersalny ze względu na tematy bliskie człowiekowi. Czasem zabarwiony humorem, czasem ironią, ale przeważnie poważny.

I świetnie odnalazł się w tej wizji Agaty Dudy-Gracz, która niejednokrotnie wykorzystuje motywy ze sztuki w swoich spektaklach, ale chyba rzadko kiedy na taką skalę zespół aktorski. Caravaggio (Krzysztof Wrona), Jezus (Bartosz Roch Nowicki), Lena (Karina Grabowska), Święty Piotr (Krzysztof Głuchowski), Hieronim (Artur Święs), Roza (Agnieszka Radzikowska), Bo (Violetta Smolińska) – bez tych postaci, wykreowanych przez tych aktorów, nie byłoby takiego efektu, jaki zaistniał na scenie. Efektu „wow”. •

Kolejne pokazy „Między nogami Leny, czyli »Zaśnięcie Najświętszej Marii Panny« według Caravaggia” w Teatrze Śląskim w marcu.

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

wysokieobcasy | Przewodnik po emocjach

PSYCHOLOGIA
żyć lepiej

BRACZKO
MILICJA
NAJLEPSZY
NAJLEPSZY
CHYBA
DZIŚ
DZIŚ
DZIŚ

**Odporność
psychiczna**
jak ją budować

TEMAT NUMERU: ODPORNÓŚĆ PSYCHICZNA

- Sposoby na wypalenie zawodowe
- Zazdrość nie musi być zła
- Synowa kontra teściowa
- Na stres mamy wpływ

żyć lepiej
psychologia codziennie

Więcej o psychologii czytaj na
wysokieobcasy.pl/zyclepiej

34418143

Uniwersytet Jagielloński

Sztuczna inteligencja
pomaga zdać egzamin

Na Uniwersytecie Jagiellońskim doszło do precedensu. Studenci zdawali egzamin, korzystając z Chata GPT. Wykładowca sprawdził, czy AI naprawdę „zda za nich”.

Magdalena Kursa

Gdy sztuczna inteligencja coraz lepiej radzi sobie z pisaniem analiz i rozpraw, prof. Wojciech Baluch z Uniwersytetu Jagiellońskiego doszedł do wniosku, że dalsze udawanie, iż studenci z niej nie korzystają, nie ma sensu. Przestał wierzyć, że domowe eseje są dziś wiarygodnym sprawdzianem samodzielnej wiedzy.

Zaproponował więc eksperyment. Ochotnicy mogli zdawać egzamin na uczelni, oficjalnie korzystając z pomocy sztucznej inteligencji. W analizie wyników profesorowi pomogła stworzona przez niego asystentka AI.

AI na uczelniach: studenci słyszą „zakaz”, wykładowcy – „narzędzie”

– Nie mam wątpliwości, że rozwój sztucznej inteligencji zmienia uczelnie. Być może uniwersytety doświadczą w najbliższej dekadzie większych przemian niż w całej swojej wielowiekowej historii – komentuje Wojciech Baluch, związany z Wydziałem Polonistyki UJ, specjalizuje się we współczesnej dramaturgii.

Zaznacza, że do stworzenia nowej formy egzaminu skłonił go jeszcze jeden powód: uważa, że o ile naukowców szkoli się, jak powinni używać AI np. w przygotowaniu zajęć, o tyle w przypadku studentów mówi się głównie o AI jako narzędziu potencjalnego oszustwa.

– Mamy więc dysproporcję w traktowaniu obu grup – twierdzi naukowiec, który uważa, że dla studentów Chat GPT też powinien być pomocą i sprzymierzeńcem.

„Podczas egzaminu poprosiłam Chata GPT o pomoc”

Do egzaminacyjnego eksperymentu, który rozpoczął w poprzednim roku akademickim, profesor zaprosił studentów – ochotników z dwóch kierunków: pierwszego roku studiów licencjackich wiedzy o teatrze (zgłosiło się 12 osób z 30) oraz pierwszego roku studiów magisterskich na performatyce (pozytywnie odpowiedzieli wszyscy, czyli 8 osób).

Egzamin miał formę debaty oksfordzkiej. Zdający dobierali się w pary, w domu mieli przeanalizować wybrane przez siebie dzieło – ulubiony dramat, film lub serial, a także opanować pojęcia z zakresu analizy dramatu. W momencie wejścia na salę dowiadywali się jakiej

• Inauguracja roku akademickiego na UJ FOT. JAKUB WŁÓDEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

*Ochotnicy mogli zdawać
egzamin na uczelni, oficjalnie
korzystając z pomocy sztucznej
inteligencji. W analizie
wyników profesorowi
pomogła stworzona przez
niego asystentka AI*

tezy i antytezy mają bronić. Na przygotowanie mieli pół godziny. Wówczas mogli korzystać ze sztucznej inteligencji.

– Podczas egzaminu poprosiłam Chata GPT o wyszukanie niektórych pojęć z poetyki dramatu – mówi Paulina Karahanr, studentka drugiego roku wiedzy o teatrze, która zdecydowała się na eksperymentalny egzamin i wybrała starożytną „Oresteję” Ajschylosa.

Paulina Karahanr zdradza, że podczas studiów korzysta ze sztucznej inteligencji głównie do wy-

szukiwania informacji. – Chat GPT to dobra wyszukiwarka. Przeszukuje sieć szybciej niż człowiek. Wykorzystuję go też do notatek. Zdarza się, że po przeczytaniu dłuższego tekstu proszę AI, by mi zrobiła skrót. Wtedy łatwiej mi zapamiętać materiał – mówi studentka. Zaznacza, że ze sztucznej inteligencji trzeba korzystać w odpowiedni sposób i ze świadomością, że nie zastąpi człowieka.

Chat GPT pomagał na egzaminie. „Ale potrafi też zmyślać”

Mikołaj Miska – student drugiego roku Wiedzy o Teatrze, który też brał udział w tym egzaminie – uważa, że choć wszyscy mogli korzystać z AI, to egzamin dobrze sprawdzał wiedzę zdających.

– Nie można nie zauważać postępu technologicznego. Trzeba się do niego dostosować. Podczas egzaminu poprosiłam Chata GPT, by uporządkował mi różne informacje – to pomogło zbudować mi argumenty do debaty – wyjaśnia Mikołaj Miska, zaznaczając, że sztucznej inteligencji trzeba jednak podchodzić ostrożnie:

– Kiedyś poprosiłam go, by mi znalazł fragment z „Przedwiośnia”, dostałam tekst, którego w książce w ogóle nie ma – wspomina.

Już po egzaminie i po wystawieniu ocen prof. Baluch postanowił porównać zapis debat egzaminacyjnych z rozmowami uczestników debat z Chatem GPT, do których miał dostęp. Chciał zobaczyć zależności między podpowiedziami Chata a wystąpieniami zdających. Ponieważ było to czasochłonne, stworzył do pomocy asystentkę AI, by precyzyjnie porównać te materiały.

– To narzędzie zaoszczędziło mi mnóstwo czasu, jest dobitnym przykładem, że mądrze zaprojektowane narzędzia AI, choć nie zastąpią nauczycieli, będą dla nich wsparciem – dowodzi profesor.

Zapowiada, że w tym roku akademickim kolejne roczniki będą zdawały egzamin w formie, którą opracował: – Staram się też zachęcić do swojej metody innych nauczycieli, założyłem w sieci grupę z tym związaną. Uważam, że uczelnie są zupełnie nieprzygotowane do gwałtownej zmiany, jaką niesie upowszechnienie się i rozwój AI – komentuje Wojciech Baluch.

Nie wyklucza, że dojdzie do tego, że trzeba będzie rozważyć rezygnację z przygotowywania przez studentów prac licencjackich czy magisterskich. ●

Oświata

Dyrektor Graniczka chce dostać piątkę

Szpunar

Ocena dobra, którą wystawiło Mariuszowi Graniczce kuratorium oświaty i miasto, nie pozwala mu startować w konkursie na dyrektora szkoły. Odwołał się od niej. I choć jest autorem wielu skandali, a jego sprawę bada rzecznik dyscyplinarny dla nauczycieli, niewykluczone, że wygra.

Pisząc o dyrektorze XLIV LO w Krakowie, Mariuszu Graniczce, zawsze na końcu przypominam jego największe wysoki, których dopuścił się w trakcie kierowania szkołą. Tym razem od nich zaczął.

W październiku 2025 roku dyrektor Graniczka wysłał ucznia w trakcie przerwy między lekcjami na golenie głowy, bo nie spodobała mu się jego fryzura. Nie powiadomił o tym jego rodziców, nic sobie nie robił z tego, że prawo zabrania szkole ingerować w wygląd dziecka (statut szkoły może określać jedynie ubiór, ale fryzury już nie) ani z tego, że uczniowi nie wolno opuszczać szkoły w trakcie zajęć (nauczyciele są wtedy odpowiedzialni za jego bezpieczeństwo).

W kwietniu 2025 mówił do uczniów podczas apelu: – Mamy panią minister, która odbiera nam polskość, odbiera uczenie polskiej literatury i naukę religii. Większość działań tego rządu jest niezgodna z prawem.

W 2021 roku wzywał na dywanik rodziców uczniów, którzy nie chodzą na religię i kazał im się tłumaczyć, dlaczego podjęli taką decyzję.

W 2020 roku, bez zgody rodziców, na wykład do szkoły zaprosił znanego działacza prolife Bawera Aondo-Akaa. Uczniowie usłyszeli od niego, że ciąża nigdy nie zagraża życiu matki, więc tłumaczenie aborcji taką sytuacją jest bezpodstawne. Usprawiedliwieniem do jej usunięcia nie jest też gwałt.

W 2019 roku wykluczył uczennicę innej szkoły z odbywającej się w je-

• **Mariusz Graniczka**
FOT. JAKUB PORZYCKI
/ AGENCJA WYBORCZA.PL

Po katastrofie smoleńskiej dyrektor zasłynął pomysłem organizowania nieprzerwanych wart pod Krzyżem Katyńskim. W dzień mieli dyżurować uczniowie, a w nocy rodzice

go liceum debaty oksfordzkiej, bo „niewłaściwie siedziała na ławce” przed budynkiem. Postawił portiera w drzwiach i poinstruował: „Ta dziewczyna wstępu do liceum nie ma”. „Pana zachowanie jest wyrazem buty, pychy i braku elementarnego wychowania” – napisali do niego wtedy rodzice dziewczyny.

Po katastrofie smoleńskiej zasłynął pomysłem organizowania nieprzerwanych wart pod Krzyżem Katyńskim przy kościele św. Idziego w Krakowie. W dzień mieli dyżurować uczniowie, a w nocy rodzice. W szkole powstał grafik dyżurów, a rodzice, którzy w końcu się zbuntowali, opowiadali nam, jak na-

stawiają budziki na 2 w nocy, by iść na wartę.

Warto to wszystko pamiętać w kontekście dalszej historii. Jeszcze przed wysłaniem ucznia na golenie głowy Graniczka wystąpił do Kuratorium Oświaty w Krakowie o ocenę pracy (składa się na nią również ocena samorządu). Kończyła mu się kadencja a żeby móc wystartować w konkursie na dyrektora, musi dostać ocenę co najmniej bardzo dobrą (jest też ocena wyróżniająca). Dostał dobrą, co i tak zaskakuje, biorąc pod uwagę wszystkie jego wyczyny. Nie wystarczy ona jednak, by ponownie objął stanowisko. Dlatego dyrektor odwołał się od tej oceny. Co dalej?

W świetle prawa musi się teraz zebrać komisja, która rozpatrzy to odwołanie. W jej skład wchodzi: przedstawiciel kuratorium i samorządu, przedstawiciel rady pedagogicznej szkoły (ta w większości jest przychylna Graniczce), przedstawiciel rady rodziców (jeszcze bardziej mu przychylny), przedstawiciel wskazanego przez dyrektora nauczycielskiego związku zawodowego (raczej nie będzie to ZNP, który nie ma struktur w kierowa-

nej przez niego szkole, lecz Solidarność, która pisała listy obronne w sprawie dyrektora), konsultant z Małopolskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli (placówki podległej marszałkowi, mającej opinię mocno prawicowej).

– Przy takim składzie wiemy, że przeegramy – słyszę w kuratorium.

Wobec Graniczki toczy się postępowanie wyjaśniające. Ma zdecydować czy dyrektor stanie przed Komisją Dyscyplinarną dla Nauczycieli. Jeśli zapadnie taka decyzja, nie będzie mógł startować w konkursie. Czy zapadnie? Nie wiadomo. Niedawno Komisja Dyscyplinarna dla Nauczycieli (powołał ją podległy małopolskiej kuratorce oświaty szef komisji dyscyplinarnych, pracownik kuratorium) orzekła, że miasto, działając na wniosek kurator oświaty, niesłusznie zawiesiło Graniczkę.

Według członków tej komisji (to nauczyciele) wysłanie ucznia na ogolenie głowy, nie było czynem naruszającym prawa i dobro dziecka. Tymczasem trudno o bardziej dobitny przykład naruszania czyjegoś dobra i praw niż nakazanie mu, by zgolił się na лыso.

I niech dyrektor nie opowiada, że uczeń sam chciał – bo tak próbuje się bronić. Czy gdyby do jego gabinetu wpadła uczennica i powiedziała, że zrywa się ze szkoły, żeby zrobić paznokcie, powiedziałby jej: „Idź, dziecko”, a wcześniej zadzwonił umówić ją w gabinecie kosmetycznym?

Miasto odwołało się już od decyzji komisji do MEN-u. Konkursy na dyrektorów krakowskich liceów planowane są w kwietniu. – Trwa wyścig z czasem – mówi mi pracownik kuratorium. Jeśli prowadzący postępowanie wyjaśniające rzecznik dyscyplinarny dla nauczycieli nie pośpieszy się z decyzją w sprawie dyrektora Graniczki, ten – być może nawet z oceną wyróżniającą – będzie mógł wystartować na dyrektora LO. ●

Olga Szpunar

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraków/34417633

OGŁOSZENIE PŁATNE

34411649

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

OGŁOSZENIE z dnia 30 stycznia 2026 r.

w sprawie uchwalonych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w II połowie 2025 roku.

Na podstawie art. 43 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1112, 1881, 1940, z 2025 r. poz. 1535),

z a w i a d a m i a m

o przyjęciu w II połowie 2025 roku przez Radę Miasta Krakowa wymienionych poniżej uchwał w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego:

Lp.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego (m.p.z.p.):	Dziennik Urzędowy Województwa Małopolskiego
1.	m.p.z.p. obszaru „Barycz II” – uchwała Nr XXXV/700/25 z dnia 27 sierpnia 2025 r.	Dz. Urz. Woj. Mał. z dnia 8 września 2025 r. poz. 5143
2.	m.p.z.p. obszaru „Olsza – Osiedle Oficerskie” – uchwała Nr XXV/705/25 z dnia 27 sierpnia 2025 r.	Dz. Urz. Woj. Mał. z dnia 8 września 2025 r., poz. 5144

Ustalenia wyżej przywołanych uchwał wraz z podsumowaniem zostały opublikowane na stronach Biuletynu Informacji Publicznej Miasta Krakowa pod adresem: <https://www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne>.

CMENTARZ KOMUNALNY I KREMATORIUM

INFOLINIA: 12 352 44 44
CMENTARZ: +48 502 930 185
KREMATORIUM: +48 502 930 170

Nowy zielony cmentarz

Kolumbaria na urny

Pierwsza kwatery ekologiczna

Kamieniarstwo i opieka nad grobami

www.cmentarzkrakow.pl | Kraków, ul. Wielogórska 16

Ferie w Zakopanem

Gdzie się podziali turyści?

Miało być niemal pełne obłożenie, jest niepełna 40 procent. Pierwszy tydzień ferii nie przyniósł Zakopanemu spodziewanego ruchu.

Piotr Starmach

Mija pierwszy tydzień ferii zimowych, w którym wypoczywają m.in. turyści z Warszawy – grupa uznawana za jedną z najważniejszych dla branży turystycznej na Podhalu. Jeszcze tuż przed rozpoczęciem ferii hotelarze mówili o blisko 90 procentach zajętych miejsc noclegowych. Prognozy były optymistyczne, kalendarze wyglądały solidnie, a pierwszy weekend tylko ten nastrój wzmocnił. W sobotę i niedzielę obłożenie w Zakopanem sięgało miejscami 80 procent i wszystko wskazywało na to, że to dopiero początek.

TYLE ŻE PO WEEKENDZIE NADESZŁY PUSTKI.

Początek tygodnia był dla górali jak zimny prysznic. Średnie obłożenie pod Tatrami spadło do zaledwie 40 procent. – Na początku wszystko wskazywało na to, że te ferie będą naprawdę tłoczne i że przez cały miesiąc będzie sporo pracy wokół turystów. A potem z dnia na dzień wszystko siadło. U mnie zajęta jest może jedna trzecia pokoi i szczerze mówiąc, nie pomyślałbym, że tak to się potoczy – mówi nam pan Władysław z ulicy Strążyskiej w Zakopanem.

Co wpłynęło na tak wyraźne wyhamowanie ruchu turystycznego? Zakopiańscy hotelarze wskazują przede wszystkim na zmiany w kalendarzu ferii zimowych. Rozłożenie terminów pomiędzy województwa sprawiło, że w tym samym czasie nie wypoczywają już wyłącznie uczniowie z Mazowsza, ale mniejsze grupy z różnych regionów kraju. W praktyce oznacza to, że z ferii „warszawskich” ubyło kilkadziesiąt tysięcy dzieci, a razem z nimi setki tysięcy potencjalnych podróźników – rodziców i rodzeństwa. Z punktu widzenia systemu to rozwiązanie racjonalne, jednak dla Zakopanego oznacza ono brak jednorazowego, masowego napływu turystów.

To jednak niejeden czynnik. Paradoksalnie Zakopanemu zaszkodziła... bardzo dobra pogoda. Śnieg pojawił się nie tylko pod Tatrami jak w poprzednim sezonie, ale w większości regionów kraju. W efekcie Podhale przestało być jedynym pewnym kierunkiem na ferie zimowe. Ruch turystyczny rozłożył się na inne pasma górskie i ośrodki narciarskie, zamiast – jak wcześniej – koncentrować się w Zakopanem.

TURYŚCI NIE DOPISALI

A to doprowadziło do trudnej sytuacji wśród podhalańskich hotelarzy, mimo że ceny noclegów w Zakopanem w tym sezonie są wyraźnie niższe niż w poprzednich latach.

– Mam sąsiada w Kościelisku, który w tym tygodniu w ogóle się nie otworzył. Jest załamany – relacjonuje nam Karol Wagner z Tatrzańskiej Izby Gospodarczej.

I dodaje: – Z około dwudziestu pokoi udało mu się wynająć zaledwie dwa, więc zdecydował się je przekazać sąsiadowi. Uznał, że nie ma sensu ogrzewać trzech pięter dla pojedynczych rezerwacji. To obiekt o raczej przeciętnym standardzie i takich przypadków jest więcej. Z drugiej strony znam też miejsca, gdzie trzydziści pokoi jest w całości zajętych, a rezerwacje były już miesiąc temu. Duże obiekty hotelowe, także te najbardziej rozpoznawalne, utrzymują dobre ceny i wysokie obłożenie, dlatego mogą być zadowolone z tego sezonu.

Pod Tatrami rynek noclegowy nie wybacza stagnacji. Obiekty, które nie inwestują w modernizację i podnoszenie standardu, szybko tracą konkurencyjność. To właśnie dlatego oferta turystyczna w Zakopanem jest dziś tak wymagająca. Zainteresowanie gości koncentruje się wokół miejsc zapewniających wysoki standard pobytu oraz dodatkowe usługi – od stref spa i zabiegów regeneracyjnych, przez kuligi i oprawę regionalną, po animacje dla dzieci.

Duże znaczenie ma także lokalizacja obiektu. Im łatwiejszy dojazd do stoków i atrakcji zimowych, tym większe zainteresowanie ze strony turystów.

W wyścigu o narciarzy Zakopane coraz mocniej podgryzają inne miejscowości: Białka Tatrzańska, Krynica-Zdrój czy Szczyrk.

– Ferie zimowe przestały być najważniejszym sezonem dla Zakopanego jeszcze przed pandemią. Wraz ze wzrostem liczby mieszkań i miejsc noclegowych ich znaczenie systematycznie maleje. Jednocześnie Polacy się bogacą, a narciarzy coraz częściej wybierają wyjazdy zagraniczne, mimo że są one droższe od pobytu w Zakopanem, co potwierdzają najnowsze analizy niezależnych firm. Decydują się na nie nie dlatego, że są tańsze, ale dlatego, że mogą sobie na to pozwolić – ocenia Karol Wagner.

Co ciekawe, dla górali z Zakopanego majówka ma dziś większe znaczenie niż ferie zimowe. Długi weekend na przełomie kwietnia i maja z roku na rok przyciąga do miasta tłumy

turystów. To wtedy tysiące osób wybierają Tatry na rozpoczęcie sezonu wiosennego.

Skala zainteresowania jest na tyle duża, że korki i kolejki pojawiają się nie tylko w centrum Zakopanego, ale także na popularnych szlakach. Tłumy widać m.in. na podejściach w rejonie Giewontu, Rysów czy Orlej Perci.

– Część turystów wybiera w ferie też ciepłe kierunki, zwłaszcza w okresach silnych mrozów. W efekcie ferie, mimo górskiego charakteru regionu, już od dawna nie są kluczowe. Dodatkowo zimy takie jak w ubiegłym sezonie zniechęcają część narciarzy do planowania ferii w Polsce – dodaje Wagner.

POLACY WYBIERAJĄ ZAGRANICĘ

Ile w tym roku kosztują ferie w Zakopanem? Jak podaje Rankomat.pl, zimowy wypoczynek w polskich górach wciąż jest tańszy niż w popularnych kurortach zagranicznych, a Zakopane – mimo opinii o wysokich cenach – plasuje się w środku krajowej stawki. Z analizy kosztów tygodniowego pobytu dla rodziny 2 plus 1 w hotelu trzygwiazdkowym ze śniadaniem wynika, że stolica Tatr jest wyraźnie tańsza od Szczyrku czy Białki Tatrzańskiej, a cenowo zbliżona do niektórych ośrodków po czeskiej stronie granicy.

Tygodniowy pobyt w Zakopanem szacuje się na nieco ponad 3,1 tys. zł, co stawia miasto wyraźnie poniżej Szczyrku, gdzie analogiczna oferta startuje od około 5 tys. zł. Drożej jest także w Białce Tatrzańskiej, która w ostatnich latach podniosła ceny noclegów. Najtańszym z analizowanych polskich kurortów pozostaje Karpacz, jednak różnice między nim a Zakopanem nie są już tak znaczące, jak mogłoby się wydawać.

Na tle zagranicy Zakopane wypada jeszcze korzystniej. Porównywalne stawki oferuje czeski Szpindlerów Młyn, natomiast alpejskie kurorty są zdecydowanie droższe. W Austrii koszt pobytu w Kitzbühel jest niemal trzykrotnie wyższy niż w Zakopanem, a choć we francuskim Val Thorens czy szwajcarskim Zermatt można znaleźć tańsze oferty niż w Austrii, to i tak przewyższają one ceny pod Tatrami. Do tego dochodzą koszty dojazdu.

Znaczącym kosztem są również skipassy. W Zakopanem cena pięciodniowego karnetu dla osoby dorosłej wzrosła do około 800 zł. Ceny skipassów w zagranicznych ośrodkach pozostają zdecydowanie wyższe – szczególnie w Alpach, gdzie koszt karnetu potrafi przekroczyć równowartość 2 tys. zł. ●

W wyścigu o narciarzy Zakopane coraz mocniej podgryzają inne miejscowości: Białka Tatrzańska, Krynica-Zdrój czy Szczyrk

REKLAMA

Kraj/34412087

INWESTYCJA UL. SMĘTNA

**SZEROKA
PERSPEKTYWA
MIESZKAŃ**

WWW.DOM-BUD.PL

wyborcza.pl

**ZAPISZ SIĘ
NA NEWSLETTER**

• [Wyborcza.pl/newslettery](https://wyborcza.pl/newslettery)

Smog

W Krakowie gorzej niż w Ind

Mimo restrykcyjnych przepisów Kraków oddycha tej zimy gorszym powietrzem niż miasta w Indiach.

Piotr Starmach

Początek tygodnia. Na korytarzu jednego z podhalańskich urzędów spotykam inspektorkę ochrony środowiska. Biegnie, co tchu, ale gdy mnie zauważy, zatrzymuje się na krótką rozmowę. W rękach trzyma dokumenty i zestaw do poboru próbek popiołu paleniskowego. Jak się okazuje, chwilę wcześniej odebrała anonimowe zgłoszenie z prośbą o pilną interwencję. Mieszkańcy zgłosili, że z dachu jednego z budynków w Nowym Targu wydobywa się ciemny, gęsty dym.

I wszystko wskazuje na to, że pochodzi ze spalanych odpadów.

Następnego dnia otrzymuję alert z Rządowego Centrum Bezpieczeństwa. „Uwaga! Dziś prognozowana jest zła jakość powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM10 (smog). Unikaj aktywności na zewnątrz”. Podobne ostrzeżenia w kolejnych dniach docierają do mieszkańców Podhala oraz całej Małopolski. Wracam myślami do interwencji w Nowym Targu i dzwonię do urzędniczki, by zapytać, jak zakończyła się tamta sprawa.

– Na razie czekamy na wyniki badań. Próbkę trafiły już do laboratorium – słyszę. – Kobieta, którą zastaliśmy na miejscu, tłumaczyła, że sprzątała mieszkanie. Na szuflkę zebrała papierki i zamiast wyrzucić je do kosza, wrzuciła je do pieca.

NIE POMÓGŁ ZAKAZ PALENIA WĘGLEM

To nie pierwsza taka interwencja w tym roku. Od początku stycznia urzędnicy w rejonie Nowego Targu przeprowadzili już kilkanaście kontroli palenisk. W większości przypadków zgłoszenia nie potwierdziły się, a w pozostałych chodziło o osoby starsze, często żyjące na granicy ubóstwa.

Nowy Targ od lat ma opinię jednego z najbardziej zanieczyszczonych miast w Polsce. Podhale nie kojarzy się zimą bez dy-

mu – w regionie wciąż stoi wiele starych domów, nadal działają pozaklasowe piece, a wraz z nadejściem mrozów problem jakości powietrza staje się szczególnie dotkliwy. 20 stycznia około godziny jedenastej, stacja pomiarowa Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Nowym Targu odnotowała stężenie pyłu zawieszonego PM10 na poziomie 192,5 mikrograma na metr sześcienny. Oznacza to, że w środku dnia mieszkańcy historycznej stolicy Podhala oddychali powietrzem, w którym normy zostały przekroczone ponad czterokrotnie.

A mimo to tamtejsze powietrze okazało się wyraźnie lepsze niż w Krakowie.

O tej samej porze stacja pomiarowa WIOŚ przy Alei Krasińskiego w Krakowie zanotowała stężenie pyłu zawieszonego PM10 na poziomie 272,8 mikrograma na metr sześcienny. W mieście, podobnie jak w powiecie nowotarskim, wprowadzono trzeci stopień zagrożenia smogowego. Chwilę później zaczęły pojawiać się uderzające dane: w jednym z międzynarodowych rankingów jakości powietrza Kraków znalazł się na pierwszym miejscu wśród dużych miast z najgorszym powietrzem na świecie.

• **Smog nad Krakowem** FOT. JAKUB WŁODEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Stolica Małopolski wyprzedziła w nim m.in. Kalkutę w Indiach, Lahaur w Pakistanie czy Dhakę w Bangladeszu.

Uderza to, że na terenie Krakowa obowiązuje całkowity zakaz spalania paliw stałych oraz Strefa Czystego Transportu.

– To jakiś paradoks. Tyle zakazów, przepisów ekologicznych i wciąż ten sam efekt – mówi mi Artur, właściciel firmy remontowej z rejonu osiedla Złocień w Krakowie. – I jeszcze słyszymy, że to wszystko jest dla naszego dobra, a przecież za te rozwiązania płacimy my, podatnicy, z własnej kieszeni. Daleki jestem od teorii spiskowych, ale dziś trudno mi dyskutować z ludźmi, którzy od początku twierdzili, że Zielony Ład to fikcja.

Patrząc na liczbę komentarzy w mediach społecznościowych, wątpliwości w tej sprawie ma nie tylko on. Co na to organizacje zajmujące się ochroną powietrza? Przedstawiciele Polskiego Alarmu Smogowego podkreślają, że sytuacja nie jest tak zero-jedynkowa, jak mogłoby się wydawać. Za obecny epizod smogowy w stolicy Małopolski odpowiada kilka czynników. Jednym z kluczowych jest tzw. krakowski obwarunek – w gminach otaczających miasto wciąż działa około 11 tysięcy pozaklasowych kotłów. To więcej niż w Zakopanem, Nowym Targu, Rabce-Zdroju i Czarnym Dunajcu razem wziętych. Do tego doszły niekorzystne warunki meteorologiczne, przede wszystkim brak wiatru, który mógłby rozprzyszczyć zalegające nad miastem zanieczyszczenia.

– Bardzo istotna jest prędkość wiatru w tym rejonie – przekonuje Piotr Siergiej z PAS. – W Krakowie dymiących kominów już praktycznie nie ma. Natomiast jest on powierzchniowo niedużym miastem, położonym w kotlinie i otoczonym dwunastoma

gminami, w których wciąż pali się w kopcuchach. Właśnie to, wraz z brakiem wiatru, tłumaczy, skąd to zanieczyszczenie powietrza.

ZASKAKUJĄCY POWÓD POWSTAWANIA SMOGU

Co ciekawe, to nie jedyny powód smogu. Zdaniem ekologów, obrazu katastrofy dopełniają samochody poruszające się po drogach Krakowa, a także... sól drogowa.

– Ulice są suche. Pył wzbijany przez przejeżdżające samochody, czy to właśnie jest sól, kurz czy brud zimowy, wpływa na stężenie pyłów zawieszonych na stacjach pomiarowych położonych przy samej ulicy. Ten gruby pył przy ulicy, który widzimy w danych dotyczących stężenia pyłu PM10, najczęściej nie pochodzi z kominów – przekonuje Siergiej.

I dodaje: – Mamy do czynienia z tzw. unossem wtórnym. Chodzi o zanieczyszczenia zalegające na jezdni, które są następnie wzbijane w powietrze przez przejeżdżające samochody – zarówno zimą, kiedy opony rozdrabniają sól drogową, jak i latem, kiedy unoszony jest pył. To również jest zanieczyszczenie powietrza, które ma wpływ na zdrowie. Długość się ono do rakotwórczych spalin z silników Diesla oraz do pyłów emitowanych z kominów. Dlatego latem często mówi się o potrzebie regularnego mycia ulic. Chodzi o usuwanie pyłu. To m.in. drobiny pochodzące ze ścierania opon i klocków hamulcowych.

Nie bez znaczenia pozostaje także rola korytarzy powietrznych. Te niestety w ostatnich kilku dekadach zostały intensywnie zabudowane. Tam, gdzie naturalnie dochodziło do przewietrzania miast, dziś stoją wysokie budynki mieszkalne. Dotyczy to nie tylko Krakowa, ale także innych dużych miast w Polsce. Wysokie stężenia pyłów zawieszonych odnotowano w: Katowicach, Warszawie, Gdańsku (uchodzącym dotychczas za miasto czyste).

Kraków/34417832

INFORMACJA DLA UŻYTKOWNIKÓW PŁATNEGO ODCINKA AUTOSTRADY A4 KATOWICE – KRAKÓW

W związku z budową Miejsc Obsługi Podróżnych oraz przebudową odwodnienia na koncesyjnym odcinku autostrady A4, w lutym 2026 r. na odcinku pomiędzy Węzłem Rudno a PPO Balice na obu jezdniach, to jest w kierunku Krakowa oraz Katowic, na długości 1 km obowiązywać będzie zmieniona organizacja ruchu. Ruch odbywać się będzie dwoma zawężonymi pasami ruchu i przy ograniczeniu prędkości.

Ponadto, pomiędzy Węzłami Jeleń i Chrzanów na długości 2 km zawężona będzie jezdnia obu kierunkach – ruch odbywać się będzie dwoma pasami ruchu, przy ograniczeniu prędkości, a na Węźle Chrzanów – zawężone są łącznice relacji Trzebinia-Katowice oraz Chrzanów-Kraków.

Szczegółowe informacje są na bieżąco publikowane na stronach internetowych: www.a4info.pl, www.ia4.pl, na platformie X: [www.twitter.com/A4KatKra](https://twitter.com/A4KatKra) oraz w Punktach Informacji Drogowej.

Przepraszamy za utrudnienia i prosimy o ostrożną jazdę.

Eurovia Polska S.A. – Wykonawca robót

iach

Specjaliści podkreślają, że sytuacja związana z jakością powietrza byłaby znacznie lepsza, gdyby obowiązujące przepisy były skuteczniej egzekwowane. Nie chodzi tu tylko o sam Kraków, ile o miejscowości z nim sąsiadujące. Przepisy są tam mniej restrykcyjne niż w stolicy Małopolski, ale to nie tłumaczy faktu, że w tzw. krakowskim obwarzanku wciąż w użyciu pozostają tysiące bezklasowych kotłów i pieców. Tym bardziej że urzędnicy dysponują narzędziami z Małopolskiej Uchwały Antysmogowej.

TERMIN WYMIANY KOPCIUCHÓW MINĄŁ PONAD TRZY LATA TEMU

Wspomniana uchwała została przyjęta przez sejmik województwa w 2017 roku i zakładała stopniową likwidację kopciuchów oraz urządzeń niespełniających norm emisyjnych, dając mieszkańcom czas na dostosowanie się do nowych wymogów. W przypadku najstarszych pieców termin ich użytkowania upłynął już z końcem 2022 roku, a kolejne ograniczenia objęły kotły klasy trzeciej i czwartej, które również muszą być wycofane.

Dokument precyzyjnie określa, jakimi paliwami można palić w domowych instalacjach – dopuszczając m.in. certyfikowany węgiel, pellet czy sezonowane drewno – oraz wprost zakazywał spalania odpadów, mułów, flotokoncentratów czy wilgotnego drewna. Co istotne, uchwała nie była jedynie zbiorem zaleceń, lecz aktem prawa miejscowego, który dał gminom narzędzie do działania: możliwość przeprowadzania kontroli palenisk, sprawdzania rodzaju kotłów i paliwa, pobierania próbek popiołu, a w razie stwierdzenia naruszeń – nakładania kar.

Za użytkowanie nielegalnego pieca lub spalanie niedozwolonych materiałów mieszkańcom grozi mandat karny, który

może sięgać 500 zł, a w przypadku skierowania sprawy do sądu – grzywna nawet do 5 tysięcy złotych.

Sęk w tym, że nie każda gmina sumiennie realizuje założenia Małopolskiej Uchwały Antysmogowej. Uchwała miała więc w założeniu doprowadzić do poprawy jakości powietrza w całym regionie, nie tylko w Krakowie, ale także w gminach otaczających miasto, gdzie – mimo obowiązywania tych samych przepisów – tempo wymiany pieców i liczba kontroli wciąż pozostają niewystarczające.

– Uchwały antysmogowe są skuteczne, ale nie tak, jakbyśmy chcieli. To wynika z tego, że są zbyt słabo egzekwowane. Ostatnio widzimy wręcz spadek liczby kontroli palenisk i osłabienie działań gmin – przyznaje Miłosz Jakubowski z Fundacji Frank Bold. – Główną barierą jest niechęć wielu jednostek samorządu terytorialnego, w dużej mierze gmin, do realizowania skutecznych działań antysmogowych. Jest to połączone z brakiem wystarczająco efektywnego nadzoru nad samorządami. W teorii sprawuje go WIOŚ, ale w praktyce w wielu województwach mało się w tej sprawie dzieje, w Małopolsce jest trochę lepiej, ale nadal wiele jest do poprawy.

MAŁOPOLSKĘ WCIAŻ TRUJE PONAD STO TYSIĘCY KOPCIUCHÓW

Według informacji podawanych przez Polski Alarm Smogowy w Małopolsce nadal działa ok. 140 tys. kotłów i pieców pozaklasowych, których w ogóle nie powinno już być. O ile część samorządów wzorowo wywiązuje się ze swojego zadania, jak np. gmina Wieliczka, która w 2024 roku zlikwidowała ponad 450 starych pieców, o tyle są też gminy, które w opinii ekspertów nie tylko nie garną się do wymiany sta-

rych palenisk, ale dodatkowo „przeszkadzają innym”.

– Gminy mają swoje obowiązki w zakresie egzekwowania przestrzegania uchwał antysmogowych i niestety często ich nie realizują lub realizują je w sposób niewłaściwy, pozorny. W takiej sytuacji powinny one zostać ukarane przez WIOŚ. A niestety w wielu przypadkach tak się nie dzieje. Włodarze gmin mają niestety poczucie bezkarności. W Małopolsce i tak sporo się w tej sprawie dzieje, ale są województwa, gdzie nadzoru nad gminami w ogóle nie ma. Zwróciła na to uwagę niedawno NIK w wynikach kontroli – mówi Jakubowski.

Wtórują mu aktywiści z Polskiego Alarmu Smogowego: – Opublikowaliśmy raport

Specjaliści podkreślają, że sytuacja związana z jakością powietrza byłaby znacznie lepsza, gdyby obowiązujące przepisy były skuteczniej gzekwowane

„Dusząca bezkarność”, w którym zapytaliśmy małopolskie gminy, jak w praktyce wygląda kontrola przestrzegania uchwał antysmogowych. Sprawdzaliśmy, czy gminy w ogóle weryfikują, czy mieszkańcy nadal używają nielegalnych kotłów oraz czy egzekwują obowiązujące przepisy. Wyniki są bardzo niepokojące: w wielu przypadkach brakuje realnej woli, by prowadzić kontrole i sprawdzać, czy pozaklasowe źródła ciepła zostały wymienione – twierdzi Siergiej.

Eksperci zaznaczają jednak, że ostatnie dni były wyjątkiem. Kraków rzadko wypada gorzej niż Nowy Targ czy Sucha Beskidzka – miejscowości od lat uznawane za smogowych rekordzistów w zestawieniach Polskiego Alarmu Smogowego. W danych

rocznych stolica Małopolski wygląda znacznie lepiej. W 2025 roku w Nowym Targu odnotowano 58 dni z przekroczeniem dobowej normy PM10, w Zakopanem 22 dni, a w Krakowie – na stacjach przy ul. Złoty Róg i na osiedlu Piastów – 21 dni.

NIE CHCĄ POZBYĆ SIĘ KOPCIUCHA

Dane nie potwierdzają tezy, że wprowadzone zakazy są nieskuteczne. Problem leży gdzie indziej – w słabym egzekwowaniu przepisów. To właśnie nieskuteczność części samorządów w realizacji zapisów uchwał antysmogowych pozostaje jednym z głównych czynników utrzymującego się smogu.

– Na pewno są środowiska, w tym partie polityczne, które próbują zepchnąć działania prośrodowiskowe i prozdrowotne na boczny tor. Mamy teraz modę na postawy antyekologiczne i kwestionowanie wszystkiego, co zielone. Na pewno wpłynęła na to również sama poprawa jakości powietrza. Skoro ten charakterystyczny smród dymu był w ostatnich latach mniej wyczuwalny, przynajmniej w dużych miastach, to łatwiej było zapomnieć o problemie zanieczyszczenia i jego wpływie na zdrowie. Niestety ten problem nadal istnieje i jest bardzo poważny, a liczbę przedwczesnych zgonów wywołanych każdego roku zbyt wysokim zanieczyszczeniem nadal liczymy w tysiącach – przekonuje Jakubowski.

Dlatego członkowie Polskiego Alarmu Smogowego, jak i Fundacji Frank Bold apelują nie tylko o zaostrzenie, ale również ujednolicenie programów ochrony powietrza. Wśród postulatów zmian legislacyjnych pojawia się także wzmocnienie nadzoru nad gminami, a jednocześnie zwiększenia ich kompetencji w zakresie prowadzenia kontroli pieców i kotłów. ●

OGŁOSZENIE PŁATNE

34411770

PUK KRAKÓW
KOMPLEKSOWE USŁUGI POGRZEBOWE

TELEFONY CAŁODOBOWE:
12 411 45 02 | +48 509 246 176

Zadzwoń i dowiedz się, jak zorganizować pogrzeb bez wychodzenia z domu.

www.puk.krakow.pl | Kraków, ul. Rakowicka 35A

Eugenia Olesińska

30 stycznia 2013 r.

Jesteś w naszych myślach,
Jesteś w naszych sercach,
Dzieli Nas tylko czas.

Marek i Wiesiek

www.nekrologi.wyborcza.pl/34417958

NEWSLETTERY WYBORCZEJ

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny
Nasi najlepsi redaktorzy.

Możesz wybrać z bogatej oferty
ponad **40** różnych newsletterów.

Zapisz się na: wyborcza.pl/newslettery

wyborcza.pl

ODESZLI.pl

Stwórz Miejsce Pamięci

Wejdź
na serwis
odeszli.pl

Dziel się
wspomnieniami
o bliskich,
których
już z nami
nie ma

pomoc@odeszli.pl,
tel. 22 55 55 383
22 55 55 399
22 55 55 555

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

OGŁOSZENIE z dnia 30 stycznia 2026 r.

o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Na Leszczu”

Na podstawie art. 17 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.) oraz art. 39 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 46 pkt 1 i art. 54 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.)

zawiadamiam

o podjęciu przez Radę Miasta Krakowa uchwały nr XLV/915/26 z dnia 21 stycznia 2026 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „**Na Leszczu**” oraz o możliwości składania wniosków do tego planu miejscowego.

Granice obszaru objętego planem szczegółowo określa załącznik graficzny.

Zgodnie z art. 17 pkt 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz art. 54 ust. 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, każdy ma prawo złożenia wniosku do projektu planu miejscowego.

Wnioski należy składać wyłącznie na **FORMULARZU** w nieprzekraczalnym terminie **do dnia 6 marca 2026 r.**

FORMULARZ składa się w formie papierowej lub elektronicznej. Wzór **Formularza** jest zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej: www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne (w zakładce **WZORY**) oraz udostępniony w Wydziale Planowania Przestrzennego Urzędu Miasta Krakowa na dzienniku podawczym (adres: ul. Mogilska 41). Można go przestać poprzez e-doręczenia. Formularz dostępny jest również w formie elektronicznej – można go przestać online. LINK: [Formularz pismo dotyczące aktu planowania przestrzennego – Krakowski Portal Usług Miejskich](#)

W przypadku poczty elektronicznej – maile z formularzem należy kierować na adres: wnioski-bp@um.krakow.pl

Forma papierowa obejmuje:

- złożenie formularza na dziennikach podawczych zlokalizowanych w budynkach Urzędu Miasta Krakowa,
- wystanie formularza drogą pocztową na adres: Urząd Miasta Krakowa, Wydział Planowania Przestrzennego, ul. Mogilska 41, 31-545 Kraków.

Szczegółowych informacji oraz pomocy w wypełnieniu formularza udziela projektant w godzinach pracy Urzędu Miasta Krakowa – Wydział Planowania Przestrzennego oraz w ramach dodatkowego dyżuru, w godz. 16:00-17:00 w dniu 16 lutego 2026 r. w siedzibie Rady i Zarządu Dzielnicy VIII Dębni, przy ul. Jana Kantego Przyby 10A w Krakowie.

UWAGA: Liczy się data wpływu do tut. urzędu, a pisma niespełniające powyżej wskazanych warunków pozostawi się bez rozpoznania.

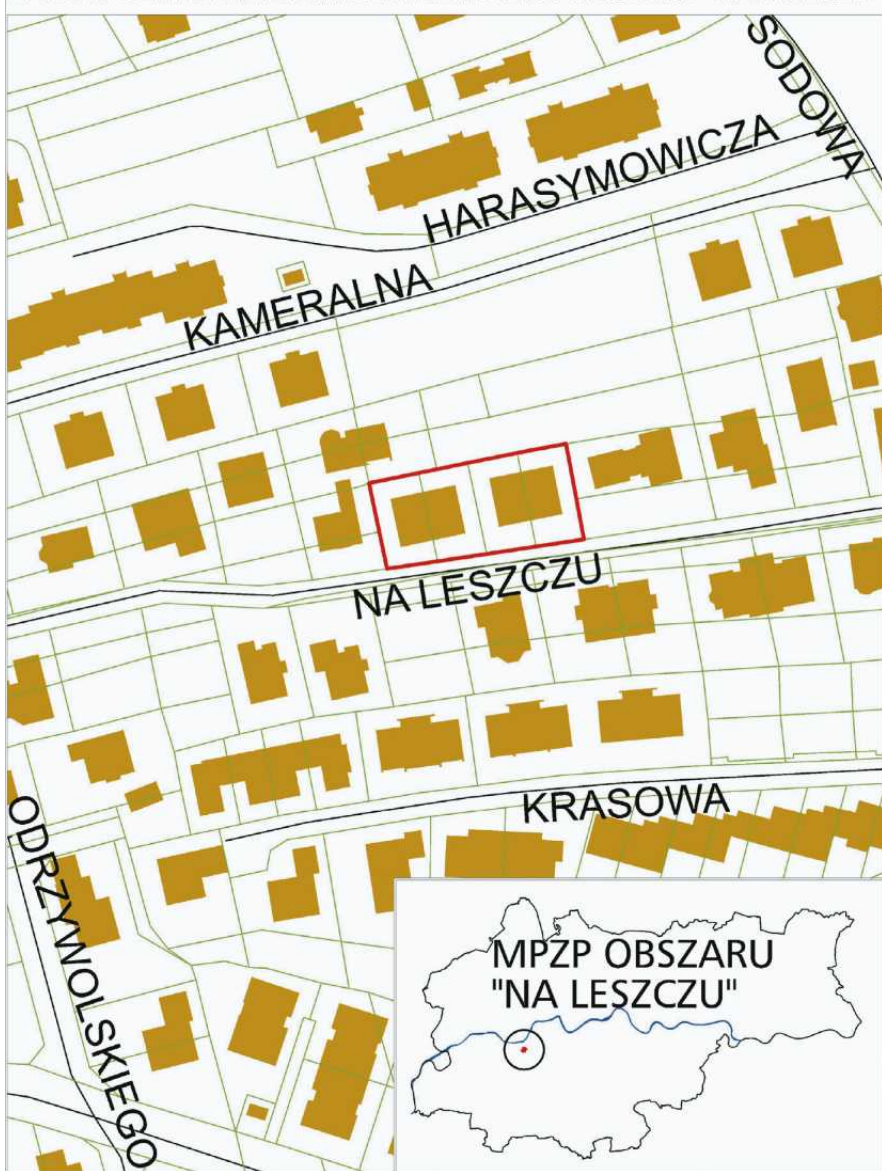
W przypadku składania wniosku za pomocą poczty elektronicznej, e-doręczeń konieczne jest podpisanie wypełnionego FORMULARZA jako załącznik stanowiący wniosek do projektu planu.

Informuję, że:

1. Złożenie formularza stanowić będzie odpowiedź na niniejsze Ogłoszenie.
2. Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 unijnego ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (tzw. RODO) administratorem danych osobowych jest Prezydent Miasta Krakowa z siedzibą Pl. Wszystkich Świętych 3-4, 31-004 Kraków. Z administratorem możesz się skontaktować listownie (adres jw.) lub drogą elektroniczną – adres e-mail: bp.umk@um.krakow.pl.
3. Składający formularz ma prawo do żądania od administratora dostępu do podanych danych osobowych, ich sprostowania, ograniczenia przetwarzania.
4. Podane dane osobowe będą przetwarzane do czasu załatwienia sprawy, dla potrzeb której zostały zebrane, a następnie będą przechowywane przez 25 lat, po czym zostaną przekazane do Archiwum Narodowego w Krakowie.
5. Składający formularz ma prawo do wniesienia skargi do organu nadzorczego, którym jest Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych.
6. Podanie danych osobowych jest wymogiem ustawowym i ma charakter obowiązkowy. Konsekwencją niepodania danych osobowych jest pozostawienie formularza bez rozpoznania.
7. Podstawę prawną przetwarzania danych osobowych stanowią przepisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
8. Dane kontaktowe inspektora ochrony danych – adres pocztowy – jw., e-mail: iod@um.krakow.pl

Wykaz wniosków wraz z propozycją ich rozpatrzenia i uzasadnieniem zostanie sporządzony przed rozpoczęciem konsultacji społecznych.

GRANICE SPORZĄDZANEGO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO OBSZARU "NA LESZCZU"

Kraków/34417780

OGŁOSZENIE WÓJTA GMINY GRYBÓW

w sprawie wykazu nieruchomości stanowiących zasób komunalny Gminy Grybów przeznaczonych do użyczenia

Działając na podstawie art. 35 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami /t.j. Dz.U z dnia 2024 poz. 1145 z późn. zm./

Wójt Gminy Grybów

informuje, że wykaz nieruchomości stanowiących zasób komunalny Gminy Grybów położonych w miejscowości Siołkowa oraz Grybowie przeznaczonych do oddania w użyczenie jest wywieszony na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Grybów oraz zamieszczony na stronie internetowej Gminy Grybów w zakładce Komunikaty i ogłoszenia oraz BIP Gminy Grybów w okresie od 28 stycznia 2026 roku do 18 lutego 2026 roku.

Kraków/34418151

Nasz Znak: WBG.6722.1.4.2026

OGŁOSZENIE WÓJTA GMINY CHELMIEC

o przystąpieniu do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Chelmeć

Na podstawie art. 17 pkt 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1130) oraz na podstawie przepisów rozdziału 1 w dziale III oraz art. 39, 40, 41, 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z dnia 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.) ochronie,

zawiadamiam o:

- I Podjęciu przez Radę Gminy Chelmeć uchwał w sprawie przystąpienia do zmiany planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Chelmeć:
- Nr XXIV/1199/2025 z dnia 18.12.2025 r., obręb Januszowa,
 - Nr XIV/680/2025 z dnia 27.03.2025 r., Nr XIV/681/2025 z dnia 27.03.2025 r., obręb Niskowa,
 - Nr XII/253/2025 z dnia 20.02.2025 r., obręb Trzetrzewina,
 - Nr XXIV/1211/2025 z dnia 18.12.2025 r., obręb Wielopole,
- II Przystąpieniu do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projek-

tów zmiany w/w miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i opracowania prognozy oddziaływania na środowisko.

Zainteresowani mogą składać wnioski do wyżej wymienionej zmiany planu i do prognozy oddziaływania na środowisko w nieprzekraczalnym terminie do 03.03.2026 r.

Wnioski należy składać w godzinach pracy Urzędu Gminy Chelmeć (pon. – śr.: 07.30 do 15.30, czw.: 07.30 do 17.30, pt.: 07.30 do 13.30) z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej, adresu i oznaczenia nieruchomości, której dotyczy. Pisma należy kierować na adres Urzędu Gminy Chelmeć (ul. Papieska 2, 33-395 Chelmeć) lub w postaci elektronicznej na adres email: gmina@chelmec.pl, bądź też opatrzonych podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP (/11931bkbhg/SkrytkaESP), e-doręczeniami (AE:PL-14167-85033-GHCH-32) oraz za pomocą elektronicznej skrzynki podawczej. Osoby posiadające e-dowód, które złożą wnioski/ uwagi za pośrednictwem np. poczty elektronicznej nie muszą być opatrzone podpisem elektronicznym, profilem zaufanym lub podpisem osobistym.

Organem właściwym do rozpatrzenia ww. wniosków jest **Wójt Gminy Chelmeć**.

Kraków/34418111

Całodobowe wsparcie i doradztwo

Dbamy o godne pożegnanie w każdej cenie

Kompleksowe usługi pogrzebowe

Rozliczenia bezgotówkowe

Transport krajowy i międzynarodowy

Własne krematorium

Organizacja styp i pożegnań

Punkty Obsługi Klienta 10 lokalizacji w Krakowie

- ul. Rakowicka 26A 12 222 00 30
- ul. Sieroszewskiego 5B 12 686 61 45
- ul. Bieżanowska 24 12 656 21 11
- ul. Reduta 3B 12 222 50 49
- ul. Rakowicka 33A 12 421 89 83
- ul. Dolnych Młynów 3 12 632 11 22
- ul. Wrocławska 8 12 631 77 95
- ul. Ćwiklińskiej 10 606 793 279
- Cm. Batowice 12 413 63 46
- Cm. Grębałów 12 645 14 35
- Krakowskie Krematorium
- ul. Wielogórska 12 413 33 33

KRAKOWSKIE KREMATORIUM
tel. 12 413-33-33
biuro@kremacja-krakow.pl

30-398 Kraków, ul. Wielogórska 20

Gwarantujemy:

- bezpieczeństwo i profesjonalizm
- duży wybór urn
- możliwość przechowania po kremacji

Zapraszamy do współpracy
firmy pogrzebowe

Kraków/34412045

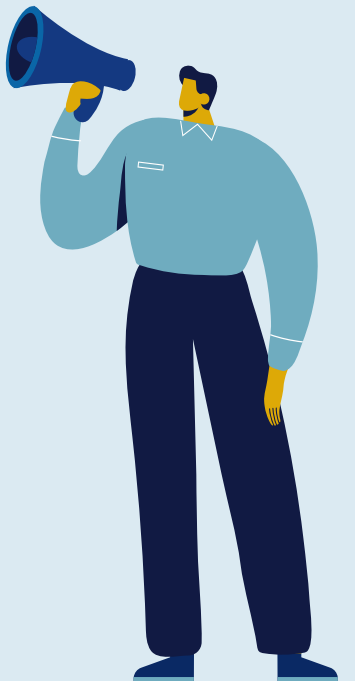
NEWSLETTER

Komunikaty.pl

Nowości w przepisach,
zamówienia publiczne,
porady ekspertów,
raporty, ogłoszenia.

Dla przedsiębiorców,
urzędników,
zainteresowanych
gospodarką.

ZAPISZ SIĘ

Wejdź na stronę **komunikaty.pl**
lub użyj kodu QR

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

OGŁOSZENIE z dnia 30 stycznia 2026 r.

o konsultacjach społecznych do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Na Kozłówce” wraz z niezbędną dokumentacją

Na podstawie art. 8h ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130, 1907, 1940, z 2025 r. poz. 527, 680, 1668, 1847 oraz z 2026 r. poz. 24) i art. 54 ust. 2 w zw. z art. 39 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, z 2025 r. poz. 1940, 1881, 1535), a także w związku z uchwałą nr CXVIII/3346/23 Rady Miasta Krakowa z dnia 22 listopada 2023 r.

zawiadamiam

o konsultacjach społecznych do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru „Na Kozłówce” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko oraz niezbędną dokumentacją.

Granice obszaru objętego planem szczegółowo określa załącznik graficzny.

Konsultacje społeczne do projektu planu wraz z niezbędną dokumentacją zostaną przeprowadzone w dniach **od 30 stycznia do 26 lutego 2026 r.** poprzez:

- bezpośredni kontakt i obsługę obywateli w Wydziale Planowania Przestrzennego Urzędu Miasta Krakowa, ul. Mogińska 41, w godzinach:

– **poniedziałki, wtorki, czwartki i piątki 8.00-15.00,**

– **w środy 10.00-18.00;**

wizytę można również umówić na konkretną godzinę – mailowo pod adresem: bp.umk@um.krakow.pl lub telefonicznie pod numerami: 12 616-8526, – 8542;

- składanie uwag;

- zamieszczenie projektu planu „Na Kozłówce” na stronie internetowej: www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne (w zakładce **PLANY SPORZĄDZANE**).

Spotkanie otwarte (dyskusja publiczna) dotyczące rozwiązań przyjętych w projekcie planu miejscowego obszaru „Na Kozłówce”, zostanie przeprowadzone w dniu **10 lutego 2026 r.**, w Urzędzie Miasta Krakowa, pl. Wszystkich Świętych 3-4, **sala Obrad**, początek o **godz. 15:30**.

W spotkaniu otwartym (dyskusji publicznej) można również uczestniczyć **online**, tj. za pomocą środków porozumiewania na odległość. Link do połączenia z platformą został umieszczony na stronie planu. Szczegółowe informacje są publikowane w zakładce **ZAPROSZENIA** pod adresem: www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne

Każdy ma prawo zgłoszenia uwag do projektu planu miejscowego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Uwagi należy składać w nieprzekraczalnym terminie **do dnia 26 lutego 2026 r.** – wyłącznie na formularzu urzędowym – z podaniem oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, a także imienia i nazwiska albo nazwy oraz adresu zamieszkania albo siedziby.

Wzór formularza został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej: www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne (w zakładce **WZORY**). Można go przesłać poprzez e – doręczenia. Formularz dostępny jest również w formie elektronicznej – można go przesłać online. LINK: [Formularz pismo dotyczące aktu planowania przestrzennego – Krakowski Portal Usług Miejskich](#)

W przypadku poczty elektronicznej – maile z formularzem należy kierować na adres: uwagi-bp@um.krakow.pl

Forma papierowa obejmuje:

- złożenie formularza na dziennikach podawczych zlokalizowanych w budynkach Urzędu Miasta Krakowa,
- wysłanie formularza drogą pocztową na adres: Urząd Miasta Krakowa, Wydział Planowania Przestrzennego, ul. Mogińska 41, 31-545 Kraków,
- przekazanie wypełnionego formularza w czasie prowadzonego spotkania otwartego (dyskusji publicznej).

UWAGA: Liczy się data wpływu do tut. urzędu, a pisma niespełniające powyżej wskazanych warunków pozostawi się bez rozpoznania.

Informuję, że:

- Zgłoszenie uwagi stanowić będzie odpowiedź na niniejsze Ogłoszenie.
- Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 unijnego ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (tzw. RODO) administratorem danych osobowych jest Prezydent Miasta Krakowa z siedzibą Pl. Wszystkich Świętych 3-4, 31-004 Kraków. Z administratorem możesz się skontaktować listownie (adres jw.) lub drogą elektroniczną – adres e-mail: bp.umk@um.krakow.pl.
- Składający uwagę ma prawo do zgłoszenia od administratora dostępu do podanych danych osobowych, ich sprostowania, ograniczenia przetwarzania.
- Podane dane osobowe będą przetwarzane do czasu załatwienia sprawy, dla potrzeb której zostały zebrane, a następnie będą przechowywane przez 25 lat, po czym zostaną przekazane do Archiwum Narodowego w Krakowie.
- Składający uwagę ma prawo do wniesienia skargi do organu nadzorczego, którym jest Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych.
- Podanie danych osobowych jest wymogiem ustawowym i ma charakter obowiązkowy. Konsekwencją niepodania danych osobowych jest pozostawienie uwagi bez rozpoznania.
- Podstawę prawną przetwarzania danych stanowią przepisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
- Dane kontaktowe inspektora ochrony danych – adres pocztowy – jw., e-mail: iod@um.krakow.pl.

Uwagi są rozpatrywane przez Prezydenta Miasta Krakowa. Wykaz oraz propozycja rozpatrzenia zgłoszonych uwag następuje w formie Zarządzenia Prezydenta Miasta Krakowa publikowanego w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Krakowa na stronie internetowej www.bip.krakow.pl/planowanieprzestrzenne

GRANICE SPORZĄDZANEGO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO OBSZARU „NA KOZŁÓWCE”

Kraków/34417818

Galeria Bunkier Sztuki solidarna z artystami

Praca artystyczna to praca

Jakie iluzje tworzy człowiek, by ośwoić sobie świat? Dlaczego praca artystyczna wciąż nie jest traktowana poważnie? Galeria Bunkier Sztuki zaczyna 2026 rok od dwóch nowych wystaw. Na oglądanie zaprasza od 28 stycznia.

Marta Gruszecka

Po intensywnym 2025 roku, w którym Galeria Bunkier Sztuki świętowała 60-lecie otwarcia Galerii – wówczas funkcjonującej jako Miejski Pawilon Wystawowy – oraz 30-lecie nadania instytucji nazwy „Bunkier Sztuki”, instytucja nie zwalnia tempa. Od 28 stycznia zaprasza na dwie nowe wystawy.

OPOWIEŚĆ O ILUZJACH

„Falszywe widoki” to monograficzna wystawa obrazów Łukasza Stokłosa. Jak sam o sobie mówi, uprawia malarstwo przedstawiające i figuratywne, a inspiracje najczęściej czerpie z kultury masowej, filmów i seriali. Dobrze czuje się w estetyce campu.

Twórczość artysty przybliży publiczności Galeria Bunkier Sztuki. Co szczególnie ujęło kuratorkę wystawy, Katarzynę Wąs, w pracach Łukasza Stokłosa? – Wielość kontekstów, w jakich można je osadzić. Poza ich bezsprzecznym pięknem, odnoszą się do każdego w sposób indywidualny. Konfrontują nas z pytaniem, kim jesteśmy. W zależności od naszego stanu emocjonalnego, doświadczeń, ale także wiedzy, rezonują na różnych poziomach – komentuje kuratorka.

Dodaje, że „Falszywe widoki” to opowieść o iluzjach, które człowiek tworzy, by ośwoić sobie świat. –Wystawa zaprasza nas do zanurzenia się w rzeczywistości, w której granice się rozmywają, a to, co znane, zaczyna budzić niepewność. To wystawa o patrzeniu – i o tym, jak często to, co widzimy, mówi więcej o nas samych niż o świecie, który próbujemy opisać.

CO JEST PRAWDZIWE, A CO SZTUCZNE?

Ekspozycja obejmuje krajobrazy, portrety i martwe natury. – Zaprezentowane obrazy ukazują przenikanie się tego, co naturalne i wykreowane, prawdziwe i sztuczne. Stokłosa podważa wyraźne podziały, pokazując, że dawno straciły one aktualność – o ile kiedykolwiek miały realne zastosowanie. Zastępuje je płynna, hybrydyczna rzeczywistość współistnienia, w której granice ulegają rozmyciu, a to, co widzialne, staje się projekcją i konstruktem – tłumaczy Katarzyna Wąs.

Autorem aranżacji wystawy jest Łukasz Stokłosa, jej koordynatorką Joanna Sewielska, projekt wizualizacji przygotował Michał Sroka, a identyfikację wizualną Renata Motyka.

• **Monika Drożyńska, Praca artystyczna to praca, 2025, haft ręczny (tkanina bawełniana)** FOT. MONIKA DROŻYŃSKA

**Obie wystawy
uzupełniają katalogi
– bogato ilustrowane, polsko-
angielskie publikacje**

Wystawa „Falszywe widoki” Łukasza Stokłosa będzie czynna od 28 stycznia do 5 kwietnia 2026 roku.

GŁOS W OBRONIE PRACY

„Praca artystyczna jest pracą” – podkreślała na ubiegłorocznej gali Paszportów Polityki Monika Drożyńska, laureatka nagrody w kategorii „Sztuki wizualne”. Tym samym artystka zwróciła uwagę publiczności na problem braku regulacji, dotyczących wynagrodzeń artystów. Jej przemówienie odbiło się w mediach szerokim echem.

– Zamiast kategorii takich jak godność, prestiż czy kapitał symboliczny, osoby artystyczne walczą o realne zmiany w polu sztuki. Choć dla osób ze środowiska twórczego trudy zawodu są dobrze znane, w opinii publicznej często pojawiają się opinie, które mocno odbiegają od realiów. Praca artystyczna bywa romantyzowana bądź bagatelizowana – zauważa Zofia Małysa-Janczy, kuratorka wystawy „Thank you for my work” w Galerii Bunkier Sztuki, która nawiązuje do regulacji pracy artystycznej.

Wypowiedź Moniki Drożyńskiej była impulsem do zmian. – Dzięki staraniom Obywatelskie-

go Forum Sztuki Współczesnej w 2025 roku wypracowane zostały standardy wynagrodzeń dla osób artystycznych w Polsce – to pierwsza systemowa próba wprowadzenia regulacji, które docelowo obowiązywać mają we wszystkich instytucjach kultury, galeriach i muzeach w kraju – mówi kuratorka.

W POSZUKIWANIU BALANSU

O procesie dążenia do ustanowienia regulacji opowiada druga nowa ekspozycja Galerii Bunkier Sztuki. Wystawa „Thank you for my work” zaprezentuje dzieła kilkunastu artystek i artystów w różnym wieku. W tym m.in. słynny haft Moniki Drożyńskiej „Praca artystyczna to praca”.

– Tematy poruszane na wystawie obejmują zarówno problemy związane z warunkami pracy artystycznej w kontekście społecznym, jak również kwestie społeczne postrzegania artystek i artystów. Punkt wyjścia stanowią dzieła wpisujące się w nurt krytyki instytucjonalnej (autorstwa Andrei Fraser, Huberta Czerepoka i Laury Paweli), za sprawą którego kondycja osób artystycznych stała się istotnym tematem w dyskursie sztuki ostatnich dekad XX wieku. Przyglądając się wątkom związanym z pracą artystyczną w twórczości młodszych pokoleń artystek i artystów (m.in. Ala Savashevich, Katarzyna Wójcicka, Iza Tarasewicz, Tomek Kręcicki), wystawę odczytywać można jako obszary namysłu nad kwestiami takimi jak nieregulowany czas pracy, kompulsywne myślenie o pracy, przepracowanie, próba pogodzenia pracy zarobkowej z pracą artystyczną czy poszukiwanie balansu między życiem zawo-

dowym a życiem prywatnym – tłumaczy Zofia Małysa-Janczy.

Wśród pokazywanych prac zobaczymy dzieła artystów, takich jak: Olaf Brzeski, Hubert Czerepok, Kinga Dobosz, Monika Drożyńska, Andree Fraser, Anna Ihle, Kornel Janczy, Martyna Kieleska, Wiktoria Kienikman, Tomasz Kręcicki, Florian Meisenberg, Justyna Mędrala, Laura Paweł, Patryk Różycki, Ala Savashevich, Iza Tarasewicz, Zbigniew Warpechowski i Katarzyna Wójcicka.

Autorem aranżacji i identyfikacji wizualnej wystawy jest Szymon Zakrzewski, a jej koordynatorką Renata Zawartka. Wystawę „Thank you for my work” będzie można oglądać od 28 stycznia do 26 kwietnia 2026 roku.

POLSKO-ANGIELSKI KATALOG DLA UZUPEŁNIENIA WIEDZY

Obie wystawy uzupełniają katalogi – bogato ilustrowane, polsko-angielskie publikacje, rozpoczynające się słowami wstępu Delfiny Jałowik, historyczki sztuki i dyrektorki Bunkra Sztuki. W publikacji do wystawy Łukasza Stokłosa „Falszywe widoki” znalazły się też teksty Katarzyny Wąs (kuratorki wystawy), Jarosława Trybunisa i Xaviera Salomona. Część ilustracyjna katalogu zawiera reprodukcje obrazów Stokłosa z różnych okresów twórczości.

Do katalogu do wystawy „Thank you for my work” teksty napisali: Zofia Małysa-Janczy (kuratorka wystawy), Antoni Burzyński i Patrycja Sikora. Publikacja została opatrzona reprodukcjami dzieł z ekspozycji.

Szczegółowe informacje na temat wystaw, biletach i godzinach otwarcia Galerii Bunkier Sztuki są dostępne na stronie bunkier.art.pl.

Ferie zimowe 2026

W królewskich komnatach, w Pałacu Krzysztofory

Malowanie królewskich arrasów na torbie, zwiedzanie zakamarków Teatru Groteska, magiczne warsztaty w MuFo. Podpowiadamy, gdzie i jak spędzić ferie.

Marta Gruszecka

Tegoroczne ferie zimowe są podzielone na trzy tury. Jako pierwsi (19 stycznia – 1 lutego) rozpoczęli je uczniowie z województwa mazowieckiego, pomorskiego, podlaskiego, świętokrzyskiego i warmińsko-mazurskiego. Druga tura, między 2 a 15 lutego, obejmie Małopolskę, Dolny Śląsk,

województwo kujawsko-pomorskie, łódzkie, zachodniopomorskie i opolskie. Najdłużej, do 16 lutego, na przerwę zimową poczekają uczniowie województwa podkarpackiego, lubelskiego, wielkopolskiego, lubuskiego i śląskiego. Ferie oficjalnie zakończą się 1 marca.

Małopolskie instytucje kulturalne (i nie tylko), jak co roku, przygotowały dla uczniów wiele oryginalnych i zapadających w pamięć propozycji. W Krakowie, ale też m.in. w stolicy Tatr, Za-

kopanem, nikt nie zdąży poczuć nudy. A co najważniejsze – solidnie zregeneruje ciało i głowę oraz nabierze sił przed wiosennym semestrem. Do wspólnej nauki i zabawy zapraszają m.in. Zamek Królewski na Wawelu, Muzeum Inżynierii i Techniki, Muzeum Krakowa, Galeria Bunkier Sztuki, Muzeum Narodowe w Krakowie, MOCAK, Nowohuckie Centrum Kultury, Teatr Groteska, Kino Pod Baranami i miasto Zakopane.

KRÓLEWSKIE FERIE NA WAWELU

Jak wyglądałby dziś królewski strój i czy łatwo go zaprojektować? W jaki sposób połączyć kolory fluorescencyjne i stworzyć niepowtarzalny projekt? Zamek Królewski na Wawelu zaprasza dzieci w wieku od 7 do 12 lat

w dwóch turach: między 2 a 6 lutego oraz 9 a 13 lutego.

W programie warsztaty artystyczne i wykłady inspirowane twórczością różnych artystów. Spotkania pod hasłem „Nowy Wawel – kolaż futurystyczny” (2 i 9 lutego) skupią się wokół obrazów Marcina Maciejowskiego. Uczestnicy warsztatów będą zastanawiać się, jak wyglądałby dziś Wawel, czym jest tradycja i jak można ją zmieniać. Prace Mariana Sigmunda będą przedmiotem rozmowy uczniów biorących udział w zajęciach „Królewski stój XXI wieku” (3 i 10 lutego). Twórczość Magdaleny Miłoś zainspiruje dzieci i młodzież do współczesnych arrasów na torbie (6 i 13 lutego). – Jak przetworzyć tradycyjne wzory arrasów na nowoczesną, indywidualną kompozycję? Porozmawiamy o tym, czym są powtarzalne wzory, kolor i faktura w sztuce współczesnej. Na zakończenie cyklu dzieci przeniosą motywy arrasów na torby, łącząc druk i malarstwo na tkaninie – zapowiada Alina Pylypei, magistra sztuki i edukacji artystycznej, konserwatorka dzieł sztuki, która poprowadzi warsztaty.

Informacje o warsztatach, rezerwacji i cenie karnetu na stronie wawel.krakow.pl.

ZBUDUJ WEHIKUŁ CZASU W MUZEUM KRAKOWA

Kto nigdy nie marzył o podróży w czasie? Muzeum Krakowa zapewnia, że taka symboliczna podróż jest możliwa – wystarczy mieć odpowiednią

REKLAMA

Kraków/34416815

występują: **Iwona Bielska, Mikołaj Grabowski,**
Jan Peszek, Andrzej Seweryn,
Weronika Stawska, Agnieszka Przekupień,
Wiktoria Wojtas, Maria Wróbel

pomysł, scenariusz i reżyseria: **Bogusław Sobczuk** scenografia wg projektu: **Marek Grabowski**
kierownictwo muzyczne: **Dawid Sulej Rudnicki** realizacja światła: **Ada Bystrzycka**
dyrygent: **Rafał Jacek Delekta** producent: **Bartosz Jelonek**

NIEOBECNOŚĆ

KONCERT POŚWIĘCONY PAMIĘCI EWY DEMARCZYK

teatrwwrakowie.pl

15 lutego 2026, godz. 19.00 | Teatr im. J. Słowackiego w Krakowie | Duża Scena

PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY ZE ŚRODKÓW MIASTA KRAKOWA

maszynę. Między 1 a 14 lutego w Pałacu Krzysztofora uczniowie będą mogli cofnąć się w czasie. – Zapraszamy na kreatywne i szalone warsztaty twórcze, w czasie których przy użyciu przeróżnych materiałów zbudujemy niezwykle, unikatowy wehikuł czasu. Maszyna pozwoli nam podróżować w czasie do minionych, a nawet przyszłych momentów z dziejów Krakowa. Aby nie zagubić się w czasie, zapoznamy się uważnie z instrukcją obsługi naszej maszyny – dowiemy się, czym była prehistoria, ile trwało średniowiecze i jak je odróżnić od czasów nowożytnych – zapowiadają Małgorzata Kuciel i Anna Surma, prowadzące warsztaty. Edukatorzy dodają, że na zajęcia można przynieść materiały recyklingowe, które zostaną wykorzystane w budowie maszyny.

Informacje o warsztatach, biletach i zapisach są dostępne na stronie muzeumkrakowa.pl.

KOSMICZNE TECHNICZNE FERIE

W Muzeum Inżynierii i Techniki nigdy nie można się nudzić. Tym razem, instytucja przygotowała na ferie dwumodulowy program dla dzieci w różnym wieku: między 2 a 6 lutego MIT zaprasza uczniów klas 1-3 szkoły podstawowej, zaś między 9 a 13 lutego uczniów z klas 4-6 szkoły podstawowej. – „Kosmiczne techniczne fe-

Małopolskie instytucje kulturalne (i nie tylko), jak co roku, przygotowały dla uczniów wiele oryginalnych i zapadających w pamięć propozycji

• MUFO

FOT. JAKUB WŁÓDEK /
AGENCJA WYBORCZA.PL

rie w MIT” będą pełne dobrej zabawy, odkrywania fascynujących ciekawostek ze świata nauki i techniki oraz kreatywnego działania w inspirującym muzealnym otoczeniu – zapewnia Edyta Gajewska z MIT.

Zajęcia dla młodszych dzieci, tzw. „Moduł od podszewki”, będą odbywały się m.in. w przestrzeniach dobrze znanej w Krakowie wystawy „Miasto. Technoczułość”, ale nie tylko. W programie m.in. zwiedzanie wspomnianej ekspozycji, konstruowanie robotów i pojazdów kosmicznych w Strefie Klocków, warsztaty „Bajka nie tylko z telewizora, czyli o animacji obrazu” czy wycieczka do Hangaru Czyżyny na wystawę „Maszyny Leonarda da Vinci”. Na spotka-

nia z modułu „Zimowy Klub Odkrywców” MIT zaprasza starsze dzieci. Wśród propozycji m.in. warsztaty inspirowane geniuszem Leonarda da Vinci i wyprawa na wystawę klocków LEGO Technic do Świata Małych Techników.

nia z modułu „Zimowy Klub Odkrywców” MIT zaprasza starsze dzieci. Wśród propozycji m.in. warsztaty inspirowane geniuszem Leonarda da Vinci i wyprawa na wystawę klocków LEGO Technic do Świata Małych Techników.

REKLAMA

Kraków/34417563

SERENADA

9-14 LUTEGO

FERIE Z SPY GUY

TREFLIKOWE ŚLEDZTWO W STREFIE ROZRYWKI

Małych detektywów zapraszamy do SERENADY!

miejsce akcji: Plac Spotkań
BRZMI DOBRZE

Szczegóły na www.centrumserenada.pl

©KAZstudio SA

Zapisy na zajęcia pod adresem rezerwacja@mit.krakow.pl. Informacja telefoniczna (pon.–pt., 9:00–17:00): tel. 12 428 66 00 wew. 11. Program jest dostępny na stronie mit.krakow.pl.

KARNAWAŁOWE MASKI

W ostatnią sobotę stycznia (31 stycznia) na rodzinne warsztaty artystyczne zaprasza Galeria Bunkier Sztuki. Zajęcia towarzyszyć będą nowej wystawie „Falszywe widoki” Łukasza Stokłosy. Uczestnicy spróbują rozwiązać zagadki ukryte na tajemniczych płótnach, ale nie tylko. – Zainspirowani pracami artysty stworzymy karnawałowe maski. Będziemy przyklejać, malować, eksperymentować i bawić się formą – zaprasza Agata Kokoryn, edukatorka i historyczka prowadząca warsztaty. Szczegóły na stronie bunkier.art.pl.

POCZUĆ MAGIĘ W MUFO

O magii trójwymiaru i iluzjach optycznych opowie uczniom w Mufo historyk sztuki, edukator muzealny i antydyskryminacyjny, Marcin Krotla. – Czy możemy ufać naszym oczom? Czy one zawsze widzą wszystko? Na warsztatach w MuFo przekonacie się, czym są iluzje optyczne i jak im ulegacie. A może wcale nie dacie się oszukać? – mówi tajemniczo prowadzący. Zespół MuFo zdradza, że podczas zajęć będzie można wcielić się w iluzjo-

nistę i poczarować. Więcej ciekawostek na stronie mufo.krakow.pl.

WYCIECZKA PO ZAKAMARKACH I TEATR CIENI

Do zajrzenia w na co dzień niedostępne zakamarki i na kreatywne warsztaty zaprasza zimą Teatr Groteska. – W czasie przerwy zimowej przygotowaliśmy bogaty repertuar spektakli oraz różnorodne warsztaty teatralne i edukacyjne, które pozwolą aktywnie i twórczo spędzić czas w teatrze – zapowiada zespół Teatru Groteska.

W programie warsztatów m.in. „Kamishibai. Opowiedz swoją historię” o japońskiej sztuce opowiadania za pomocą obrazów. – „Kamishibai” to dosłownie papierowy teatr. Ilustracje, wykonane na kartonowych planszach, są wsuwane do malej, drewnianej skrzynki. Otwór znajdujący się z przodu skrzynki pełni rolę ekranu (czy też sceny). W trakcie warsztatów będziemy opowiadać własną historię w stylu kamishibai. To idealna okazja do nauki, jak konstruować narrację opowieści, a następnie w jaki sposób zaprezentować ją publiczności – zaprasza Michał Szafarski z Teatru Groteska. Mali widzowie będą mogli też stworzyć własną pacynkę i opowiedzieć jej historię, zaprojektować własną maskę teatralną, spotkać się z aktorkami i aktorami Groteski, poznać tajniki tworzenia efektów dźwiękowych w spektaklu i teatru cieni oraz zwiedzić m.in. garderoby i sale prób.

Repertuar Teatru Groteska w czasie ferii zimowych będzie obejmował pięć spektakli: „Bajkę o Szewczyku”, „Misia Tymoteusza”, „Skąpca”, „Wścibskich” i „W trawie. Laboratorium sensoryczne” dla najmłodszych.

Szczegółowe informacje o programie Teatru Groteska na ferie zimowe są dostępne na stronie groteska.pl oraz pod numerem telefonu 12 633 37 62.

PIONEK WIELKOŚCI DZIECKA

Są tu miłośnicy gier? Konkretnie uwielbianych przez dzieci „Spy Guy” i „Rodziny Treflików”. Centrum Handlowe Serenada przygotowało dla małych fanów gigantyczną planszę, dzięki której będą mogli sami stać się na moment pionkami w grze i przemieszczać. – Zadaniem graczy będzie odnalezienie konkretnych wskazówek, zanim piasek w ogromnej klepsydrze przesyple się do końca. Każde zwycięstwo zostanie nagrodzone upominkami, co gwarantuje satysfakcję z udanego śledztwa – zdradza Dagmara Starobrat, marketing i PR menadżerka Centrum Serenada.

Gra będzie dostępna w Serenadzie między 9 a 14 lutego w godz. 13-

19. Szczegółowy program zabawy na stronie centrumserenada.pl.

CO SŁYCHAĆ U KICI KOCIEJ?

Przedszkolaki, nieco starsze dzieci i młodzież zaprasza od 2 do 15 lutego Kino Pod Baranami. W tych dniach repertuar będzie wyróżniał się propozycjami dla uczniów w różnym wieku. Dorośli też mogą zajrzeć do kina, ale to specjalnie dla dzieci odbędą się pokazy z cyklu „Ferie z Barankami”.

Co dla przedszkolaków? – Pełne ciepła animacje o ulubionych bohaterkach, które wspierają w rozwijaniu samodzielności i radzeniu sobie z codziennymi wyzwaniami. Wyświetlmy zestawy animacji „Basia. Radzę sobie” oraz „Kicia Kocia” w przedszkolu. Najnowszą odsłonę przygód reżolutnej białej kotki – film „Kicia Kocia w podróży” – będzie można zobaczyć na dwóch seansach przedpremierowych – zapowiada Iza Olczyk z Kina Pod Baranami. Po seansach maluchy mogą zostać na kreatywne warsztaty w ramach cyklu „Baranki Dzieciom”. W programie warsztaty tekstylne (po pokazie „Szmakowego Królestwa” 8 lutego) oraz zajęcia teatralno-ru-

chowe po przedpremierowym pokazie filmu „Kicia Kocia w podróży” (15 lutego).

Nieco starsze dzieci będą mogły zobaczyć pełnometrażowe filmy inspirowane do odkrywania świata, podkreślające wartość przyjaźni i pomagające w budowaniu odwagi. Na ekranie m.in. „Kacper i Emma – zimowe wakacje” oraz animacje „Najlepsze urodziny Królika Karola”, „Felek i Tola ratują las” czy „Pamiętniki Tatusia Muminka”. Młodych widzów (i wszystkich miłośników kotów) zachwyci zapewne nagrodzona Oscarem lotewska animacja „Flow”.

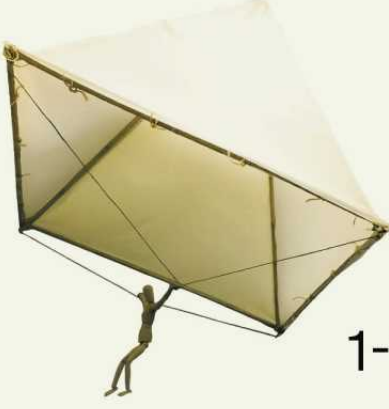
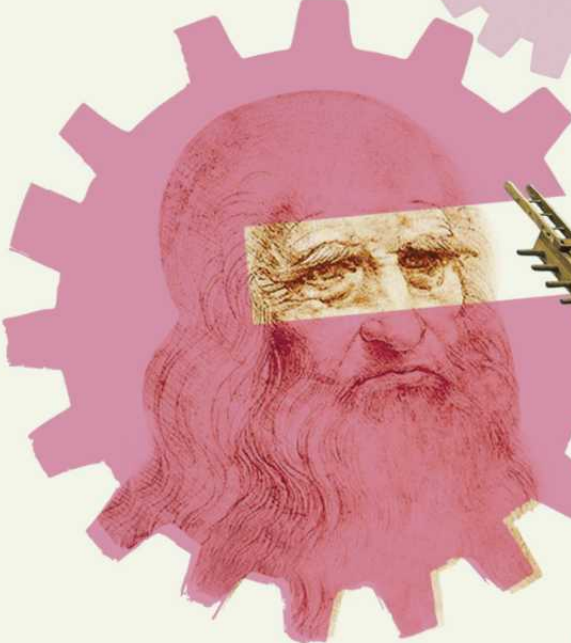
Szczegółowy program „Ferii z Barankami” jest dostępny na stronie kinopodbaranami.pl.

OLIMPIJSKIE FERIE W ZAKOPANEM

Wiele zimowych atrakcji przygotowało dla uczniów miasto Zakopane. Ferie w polskiej stolicy Tatr uczniowie spędzają już od 19 stycznia. W czasie małopolskiej przerwy zimowej dzieci i młodzież będą mogli m.in. wziąć udział w rodzinnej wycieczce przyrodniczej z przewodnikiem tatrzańskim na Przysłop Miętusi (2 lutego), warsztatach teatralnych (3 lutego) i dziennikarskich (4 lutego) w Atelier Witkacego, zajęciach edukacyjno-sportowych „Olimpijskie ferie – pierwszy krok do podium” (5 lutego, Mediateka) czy spektaklu „Prawdziwa magia” w wykonaniu Pawła Kwietnia (6 lutego, Klubokawiarnia Stacja Kultura Zakopane). Szczegółowy program ferii jest dostępny na stronie zakopane.pl. ●

REKLAMA

Kraków/34417155

1-15 lutego 2026

FERIE z Leonardem da Vinci w Hangarze Czyżyny

przykładowe zajęcia edukacyjne:

- Tajemnice matematyki ukryte w naturze
- Jak to działa: Śruba powietrzna
- Światło renesansu w witrażach
- Mały Leonardo: Machiny wojenne
- Most samonośny Leonarda

szczegóły → mit.krakow.pl/hangar

Hangar Czyżyny
os. 2 Pułku Lotniczego 26a
Kraków

Muzeum Inżynierii i Techniki – Instytucja Kultury Miasta Krakowa

**Julia Kamińska, Kwiat Jabłoni i Grzegorz Turnau
zaśpiewają dla Ukrainy**

Nie możemy milczeć

Julia Kamińska, Kwiat Jabłoni, Grzegorz Turnau i inni artyści znani z polskiej sceny oraz aktorzy i aktorki krakowskich teatrów – wszyscy zaśpiewają i zagrają dla walczącej od czterech lat Ukrainy. Koncert „Solidarni z Ukrainą” i panel dyskusyjny o solidarności polsko-ukraińskiej 1 lutego w Teatrze im. Juliusza Słowackiego w Krakowie.

Marta Gruszecka

Teatr im. Juliusza Słowackiego solidaryzuje się z Ukrainą od początku wojny. Artystki i artyści pomagają tak, jak potrafią najlepiej – swoim talentem, kreatywnością i sztuką, którą wspólnie tworzą.

Zespół pod opieką Krzysztofa Głuchowskiego zaprasza publiczność na koncert „Solidarni z Ukrainą” już po raz czwarty – pierwszy odbył się kilka dni po rozpoczęciu inwazji wojsk rosyjskich na Ukrainę, kolejne dwa w rocznice ataku (24 lutego).

Kilkaset kilometrów od polskiej granicy giną ludzie

– Niestety, wojna w Ukrainie wciąż trwa, a Ukraińki i Ukraińcy wciąż oddają zdrowie i życie w walce o swój kraj. W walce o niezależną i bezpieczną Europę. Kilkaset kilometrów od nas trwa straszna wojna. Nie możemy o tym zapominać. Nie możemy przykryć tego innymi, świeższymi wydarzeniami. I nie możemy przestać być solidarni. Międzyludzko. Z Ukrainą – podkreślają organizatorzy koncertu.

Kto symbolicznie i pro bono (wszyscy artyści biorący udział w koncercie zadeklarowali, że zrobią to charytatywnie) wesprze Ukrainę? Lista jest długa: Julia Kamińska, Kwiat Jabłoni, Grzegorz Turnau, Magdalena Steczkowska, Tetiana Malkova, Jorgos Skolias, Mateusz Zubik, Korali oraz artyści teatrów krakowskich, w tym Teatru Słowackiego: m.in. Julia Kazana, Karolina Kazon, Anna Syrbu, Alina Szczegielniak, Mateusz Bieryt, Daniel Malchar, Vitalik Havryła, Rafał Szumera, Tadeusz Zięba, Dominik Stroka, Rafał Dziwisz, Sławomir Roki-

ta. Artystkom i artystom będzie towarzyszył zespół muzyczny w składzie: Jasiek Kusek (kierownictwo muzyczne, piano), Bartek Staromiejski (bębeny), Krzysztof Ropicki (bas).

**Bilety cegiełki
na koncert są
dostępne na stronie
teatrwwkrakowie.pl**

• **Julia Kamińska**
FOT. SŁAWOMIR
KAMIŃSKI /
AGENCIA WY-
BORCZA.PL

Czy można uratować przyjaźń polsko-ukraińską?

Przed koncertem (o godz. 17) we foyer Teatru Słowackiego odbędzie się panel dyskusyjny „Solidarni z Ukrainą – Razem dla przyszłości”. Co się stało z polską solidarnością sprzed czterech lat? Czy można uratować przyjaźń w obliczu rosyjskiej propagandy i antyukraińskich nastrojów? Dlaczego łatwo nam pomagać w momentach wzmożenia, a nie umiemy pomagać długofalowo? Jak wygląda, a jak powinno wyglądać wsparcie dla Ukrainy? Jak powinno wyglądać wsparcie dla uchodźczyń i uchodźców z Ukrainy? Jak dbać o nadzieję i jak walczyć z zagrożeniami? – na te i inne pytania

odpowiedzą siostra Małgorzata Chmielewska, przełożona Katolickiej Wspólnoty Chleb Życia i prezeska Fundacji Domy Wspólnoty Chleb Życia, wspierających m.in. osoby uchodźcze, Maria Andruchiw, aktywistka i działaczka kulturalna oraz Antonina Palarczyk, autorka reportażu z Ukrainy, studentka psychologii na SWPS w Katowicach. Dyskusję poprowadzi Katarzyna Kasia, filozofka, wykładowczyni akademicka, publicystka i dziennikarka radiowo-telewizyjna.

Koncert „Solidarni z Ukrainą” odbędzie się 1 lutego (niedziela) o godz. 19 na Dużej Scenie Teatru im. Juliusza Słowackiego. Bilety cegiełki są dostępne na stronie teatrwwkrakowie.pl. ●

REKLAMA

Kraków/34417668

Luty z Sinfonietą Cracovią

1 II

12:00

Muzeum Fotografii w Krakowie

8 II

18:00

Filharmonia Krakowska im. K. Szymanowskiego

19 II

10:00

Muzeum Sztuki i Techniki Japońskiej Manggha

Patron medialny Sinfonietty Cracovii: **dwójka** POLSKIE RADIO

Bilety na sinfonietta.bilety24.pl lub pod numerem +48 784 936 909

REKLAMA

Kraków/34416657

TEATR LUDOWY

NA MOTYWACH „DON KICHOTA” MIGUELA DE CERVANTESA

DON KICHOT RZEWNE PIEŚNI KOBIETY POPULARNE SERIALE I RYCERZE

REŻYSERIA: MICHAŁ SIEGOCZYŃSKI

POŻEGNANIE Z TYTUŁEM
31 STYCZNIA, 1 LUTEGO

DUŻA SCENA

TEATR LUDOWY • INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

Mecenas Teatralnego
Instytutu Młodych –
ZUE S.A.

Partner
Teatru Ludowego

Patron
medialny **pap**
POLSKA AGENCJA PRASOWA

WROCLAW TYGODNIK

Piątek, 30 stycznia 2026 | Redaktor prowadzący Leszek Frelich

wroclaw.wyborcza.pl | Kontakt z redakcją: wroclaw@wyborcza.pl

„Wyborcza” dla maturzystów

25. Polonez dla Fredry

► 8-9

FOT. KRZYSZTOF ZATYCKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Mateusz
Kokoszkiwicz

Czy Wrocławianie chcą utrzymać piłkarski Śląsk?

40 mln zł na dopłatę do piłkarskiej spółki i 39 mln zł na budżet obywatelski dla całego miasta. Te dwie liczby najlepiej pokazują, jak dziś wyglądają priorytety wrocławskiego samorządu.

Wrocławscy radni miejscy (z wyjątkiem głoszącej przeciwko piątce) wydadzą kolejne 30 mln zł z naszych wspólnych pieniędzy na piłkarski klub WKS Śląsk. W styczniu spółka dostała już z miejskiego budżetu 10 mln zł, a w listopadzie ubiegłego roku – 5 mln złotych.

Cała dziesięcioletnia „zabawa” w piłkę nożną, według kwot podawanych podczas sesji, miała kosztować podatników około 300 mln zł. Ile dokładnie – razem z ukrytymi dopłatami innych spółek miejskich oraz kosztami budowy i utrzymania stadionu – nie wiadomo.

Podczas sesji rozmawiano o stanie klubu, sponsorach, dniach meczowych i innych szczegółach piłkarskiego biznesu.

Nie padło jednak podstawowe pytanie: czy Wrocławianie w ogóle potrzebują tego wydatku? Czy mieszkańców bardziej nie interesuje stan transportu publicznego, chodników, dróg,

edukacji, parków, czy np. budowa centrum aktywności lokalnej, czego domagają się kolejne osiedla?

Czy mieszkańcy aż tak żyją piłką nożną, żeby wydać na nią kolejne 30 mln zł, gdy ciągle „brakuje” pieniędzy na inne cele, np. lokalne inwestycje? Nikt ich o to nie zapytał.

Radni „straszą”, że bez tych milionów spółka upadnie. Ale czy to aż tak duży problem? Skoro nie udało się miejska zabawa w klub piłkarski, dlaczego nie możemy przyznać się do porażki?

Jeśli mieszkańcy nie mieliby problemu z upadłością (spółki, nie klubu) czy restrukturyzacją i rozpoczęciem gry od trzeciej czy czwartej ligi – to gdzie leży problem? WKS Śląsk jako marka nie przestanie przez to istnieć. Tak stało się przecież kiedyś z łódzkim Widzewem.

Do przeżywania sportowych emocji i funkcjonowania historycznego klubu nie jest konieczna biznesowa Ekstraklasa, wymagająca dużych inwestycji, wysokich przychodów i sponsorów, których we Wrocławiu zwyczajnie brakuje. Z wyjątkiem sponsora, którym jest podatnik

Do przeżywania sportowych emocji i funkcjonowania historycznego klubu nie jest konieczna biznesowa Ekstraklasa, wymagająca dużych inwestycji, wysokich przychodów i sponsorów, których we Wrocławiu zwyczajnie brakuje. Z wyjątkiem sponsora, którym jest podatnik

Może sztafeta jest przeliczanie pieniędzy na inne cele, ale nadal warto to zrobić. Za 40 mln zł moglibyśmy mieć cztery kładki pieszo-rowerowe (takie jak nad Ślężą), 2,5 nowego przedszkola (takiego jak na al. Hallera), 13 kolejnych autobusów Mercedes Citaro w leasingu dla MPK Wrocław, czy aż 80 nowych niewielkich parków (takich jak na Klecinie).

Jeszcze lepszym punktem odniesienia jest jednak Wrocławski Budżet Obywatelski. To sztafeta program partycypacyjny, dzięki któremu powstają równe chodniki, parki, place zabaw i boiska. I to w miejscach, w których najbardziej tego chcą mieszkańcy.

Urzędnicy często odsyłają mieszkańców do tego plebiscytu: nie macie chodnika albo parku? Zgłoszcie projekt do WBO. Niedawno magistrat pochwalił się, że budżet obywatelski będzie „rekordowy”, bo ma wynieść „aż” 39 mln zł.

Dlaczego akurat 39 mln zł, skąd taka nieokrągła liczba? Otóż wynika ona bezpośrednio z ustawy, która wymaga, żeby kwota budżetu partycypacyjnego odpowiadała połowie procenta wydatków miasta za rok 2024 (które wyniosły 7,758 mld zł).

Urzędnicy nie zdecydowali się jednak zaokrąglić tej sumy w górę i pożałowali obywatelom miliona. W efekcie budżet obywatelski jest mniejszy niż dopłata do WKS-u. Na razie tylko o milion złotych. Ale kto wie, czy za parę miesięcy znów nie okaże się, że „musimy” ratować klub kolejnymi milionami. ●

Zmiany w Prokuraturze Krajowej we Wrocławiu

Szef, który uwolnił Komendę

Prokurator Dariusz Sobieski został naczelnikiem dolnośląskiego pionu Prokuratury Krajowej. Jedno z jego najgłośniejszych śledztw dotyczyło zbrodni miłoszyckiej, za którą przed laty niesłusznie skazano Tomasza Komendę.

Ewa Wilczyńska

Dariusz Sobieski we wrocławskiej prokuraturze pracuje od 2002 roku. Przeszedł wszystkie szczeble od prokuratury rejonowej, po okręgową i apelacyjną. Od 2016 roku pracuje w Dolnośląskim Wydziale Zamiejscowym Departamentu do Spraw Przemocności Zorganizowanej i Korupcji we Wrocławiu.

Teraz został jego naczelnikiem, nominację wręczył mu Prokurator Krajowy Dariusz Korneluk. Sobieski zastąpił na tym stanowisku Roberta Tomankiewicza, który będzie nadal pracował w Prokuraturze Krajowej.

Sobieski prowadził wiele postępowań m.in. dotyczące eksplozji bomby na dachu wieżowca we Wrocławiu, przemytu narkotyków i papierosów, oszustw czy rozbojów.

Największy rozgłos zapewniło mu jednak śledztwo w sprawie tzw. zbrodni miłoszyckiej, czyli brutalnego gwałtu i morderstwa 15-letniej Małgosi w Sylwestra 1996/1997 w Miłoszyczach.

której powiedział: „Oto główny bohater, który miał w sobie determinację i siłę, aby wołać o prawdę w sprawie Tomasza Komendy”. Według Ziobry, Biernat miał już w 2010 roku odkryć, że Komenda jest niewinny. Tyle że nic z tym nie zrobił. To on jednak otrzymał nagrody za tę sprawę. Ku frustracji samego Tomasza Komendy, który za wolność dziękował wrocławskiemu śledczym.

– Czekalem na was 18 lat – powiedział im.

DO KOŃCA POPROWADZI POSTĘPOWANIE

A wznowione śledztwo nie tylko doprowadziło do uniewinnienia Komendy przed Sądem Najwyższym w maju 2018 roku, ale także oskarżenia i prawomocnego skazania za tę zbrodnię Ireneusza M. oraz Norberta Basiury (zgadza się na podanie nazwi-

• **Prokurator Dariusz Sobieski**
FOT. TOMASZ PIETRZYK / AGENCJA WYBORCZA.PL

ska). Kluczowym dowodem przeciwko nim były właśnie odkryte po latach ślady DNA.

– Oni wrócili na dyskotekę, a ona umierając słyszała odgłosy świętowania Nowego Roku – mówił prokurator Dariusz Sobieski w mowie końcowej. Ostatecznie Ireneusz M. dostał wyrok 25 lat więzienia, a Norbert Basiura – 15 lat.

Śledztwo ws. zabójstwa Małgosi wciąż trwa, bo na jej ubraniach zabezpieczono jeszcze ślady biologiczne należące do jednej albo dwóch osób. Prok. Dariusz Sobieski deklaruje, że mimo przyjęcia nowej funkcji wciąż będzie prowadził to postępowanie. ●

OGŁOSZENIE PŁATNE

Wrocław/34411415

INFORMACJA O PRZEPROWADZENIU NABORU

Strzeblowskie Kopalnie Surowów Mineralnych Sp. z o.o. z siedzibą w Sobótce, wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Fabrycznej we Wrocławiu, VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS: 0000027477, NIP: 8961169508, REGON: 931896412, o kapitale zakładowym: 1 019 500,00 zł (dalej zwana także jako: „Spółka”) informuje o rozpoczęciu procesu rekrutacyjnego i naboru na stanowiska:

- **Prezes Zarządu Spółki**
- **Członek Zarządu Spółki**

Szczegółowe informacje dotyczące wymagań oraz zasad przeprowadzenia naboru dostępne na stronie internetowej Strzeblowskie Kopalnie Surowów Mineralnych Sp. z o.o.: <https://sksm.pl/aktualnosci> (zakładka „Aktualności” na stronie internetowej Spółki).

Rada Nadzorcza Spółki prowadzi postępowanie rekrutacyjne na wskazane stanowiska. Do jej zadań należy weryfikacja nadesłanych aplikacji oraz wyłonienie kandydatów rekomendowanych do dalszego etapu.

Ostatecznego wyboru spośród kandydatów przedstawionych przez Radę Nadzorczą dokonają Wspólnicy Spółki podczas Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników, które odbędzie się w maju 2026 r.

Zachęcamy do zapoznania się z treścią ogłoszenia o naborze oraz do przesyłania swoich zgłoszeń!

Gizela Jagielska ma nową pracę

Pod szpitalem „różaniec”

Anna Płotnicka-Mieloch była dyrektorką szpitala w Legnicy, gdzie na OIOM-ie leżał ponad dwa lata mąż Elżbiety Witek. Odwołała ją PO, zarzucając związki z PiS. Teraz będzie nową szefową Gizeli Jagielskiej.

Hubert Gluch

Srodowiska antyaborcyjne, inspirowane przez Kaję Godek, w sobotę skrzyknęły się pod szpitalem w dolnośląskim Lubaniu. Przed budynek przybyło około 50 osób, większość spoza Lubania. Wspólnie odmawiali „publiczny różaniec o zatrzymanie aborcji”. To placówka, którą przeciwnicy Gizeli Jagielskiej wytypowali jako miejsce, gdzie znana lekarka mogłaby znaleźć pracę. – Dziwne to jest, trochę niepokojące. Czuję się, jakby ktoś mnie śledził – mówi Gizela Jagielska w rozmowie z „Wyborczą”.

To nie pierwsze miejsce, w które zjeżdżali antyaborcyjniści. Wcześniej w sile około stu osób manifestowali w Opolu. Krzyczeli przez megafon: „Nie pozwolimy na to, by Jagielska kontynuowała odrażającą działalność, którą prowadziła w Oleśnicy”.

Tyle że Gizela Jagielska wcale nie zamierzała zatrudnić się w tamtejszym szpitalu. Inaczej było w przypadku placówki w Ostrzeszowie. Do tej Jagielska pojechała obejrzeć szpital, porozmawiać z dyrektorką. Zanim podpisała umowę, antyaborcyjniści zorganizowali manifestację, a prezeska wycofała propozycję zatrudnienia.

Jagielska mówi, że pikiety przed potencjalnymi miejscami jej pracy to tylko jeden aspekt nękania, którego doświadcza. Nie ustaly hejterskie wiadomości, które wysyłają jej przeciwnicy aborcji.

Sprawą nękania zajmują się już prawnicy lekarki. Podobnie jak filmem o Gizeli Jagielskiej i aborcjach w Oleśnicy, który według niej opowiada o sytuacjach, które nie miały miejsca.

GIZELA JAGIELSKA ZNALAZŁA PRACĘ

Wróćmy jednak do szpitala w Lubaniu i publicznego różańca. Tym razem

środowiska antyaborcyjne uzyskały prawidłowe informacje. To placówka, w której Jagielska będzie pracowała.

Według jej relacji to prezeska Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Łużyckie Centrum Medyczne w Lubaniu zainicjowała rozmowę o zatrudnieniu. Lekarka rozmawiała też z dyrektorem medycznym. Oboje zdają sobie sprawę, że przed szpitalem będzie więcej pikiet. – Oni się tego nie boją. Dyrektorka jest super, to kobieta „z jajami” – mówi Gizela Jagielska. – A najśmieszniejsze, że miała przypiętą latkę, że jest z PiS-u.

Prezeską zarządu szpitala w Lubaniu jest Anna Płotnicka-Mieloch. Od 2019 roku zarządzała szpitalem w Legnicy. Władzę na Dolnym Śląsku sprawował wtedy PiS z Bezparytyjnymi Samorządowcami, a awans Płotnickiej-Mieloch uznano za polityczny. Głośno zrobiło się o niej, kiedy radio ZET podało, że na OIOM-ie przez ponad dwa lata leżał mąż Elżbiety Witek, a kobieta czekająca na miejsce na tym oddziale zmarła.

Po tym, jak Koalicja 15 października przejęła władzę, KO ogłosiło, że bierze się za porządki w służbie zdrowia i na celownik wzięło m.in. Płotnicką-Mieloch. Próbowali bronić politycy PiS i Bezparytyjnych Samorządowców, ale ostatecznie odwołano ją w sierpniu 2024 roku. Formalnie za doprowadzenie do złej sytuacji finansowej i zadłużenia placówki. Nie wszyscy zgadzali się z takim obrazem sytuacji. – Była taka władza w urzędzie marszałkowskim, jaka była – mówi o objęciu stanowiska w Legnicy Anna Płotnicka-Mieloch. Opowiada też swoją perspektywę historii z mężem Elżbietą Witek: – Pacjent przyjechał do nas z Jawora, nieważne jak się nazywał, tylko my mogliśmy mu pomóc. Myślę, że każdy dyrektor na moim miejscu podjąłby taką samą decyzję.

Dyrektorka tłumaczy, że lekarze kilkakrotnie mieli próbować przenieść

• **Dr Gizela Jagielska** FOT. TOMASZ PIETRZYK / AGENCJA WYBORCZA.PL

mężczyznę na inne oddziały, a wtedy jego stan znów się pogarszał, więc pozostawał na OIOM-ie. Próbowano też przekazać męża Elżbiety Witek do innych szpitali: w Bydgoszczy, Olsztynie, Krakowie czy Warszawie, ale te placówki się nie zgodziły go przyjąć.

Przyznaje, że odwołanie z legnickiego szpitala ją zabolalo. Czula, że to decyzja polityczna. Ostatecznie jednak cieszy się, że trafiła do Lubania. – Warto, bo tu są fantastyczni ludzie. Właśnie w takich miejscach tworzymy rodzinę. I nie zmieniałbym teraz pracy. Bardzo się cieszę, że uda mi się wypełnić tu tę przestrzeń położniczo-ginekologiczną – dodaje prezeska.

Mowa o zatrudnieniu Gizeli Jagielskiej. Pierwszy raz Płotnicka-Mieloch chciała ją zwerbować trzy lata temu, jeszcze do Legnicy. Lekarka wtedy odmówiła, nie chciała zostawiać szpitala w Oleśnicy. Ale sytuacja się zmieniła. Po tym, jak oleśnicki szpital nie przedłużył jej kontraktu, dyrektorka placówki w Lubaniu wysłała kolejną wiadomość. Jagielska przyjęła ofertę pracy. – To wysokiej klasy specjalistka, która przede wszystkim widzi przed sobą kobietę, a nie procedurę medyczną. Dostała pracę nie dlatego, że nazywa się Gizela Jagielska, tylko że jest dobrym położnikiem, a nam takich potrzeba – wyjaśnia Płotnicka-Mieloch. Ginekologa poszukiwano tam od roku.

Jagielska ma przeprowadzać zabiegi ginekologiczne i zajmować się porodami. Wciąż trwają rozmowy, ale prezeska ma nadzieję namówić lekarkę na objęcie nadzoru nad częścią porodową.

A czy będzie przeprowadzała też aborcje? – Jeżeli jest możliwość uratowania życia i matki i dziecka, to je ratujemy. Ale jeżeli życie matki jest zagrożone, to każdy lekarz musi pomóc. To są normalne procedury medyczne – kwituje Płotnicka-Mieloch.

HEJT NA DYREKTORKE SZPITALA

Gizela Jagielska ma zacząć pracę w Lubaniu od lutego. Według prezeski szpitala do Jagielskiej już zgłaszają się kobiety, które chcą, żeby zaopiekowała się ich ciążami.

Do samej Anny Płotnickiej-Mieloch też docierają wiadomości. W większości pozytywne. Ale nie tylko.

– Kiedy pojawiły się pierwsze informacje o zatrudnieniu Gizeli Jagielskiej, dostałam kilka maili. Że powinienam zmienić nazwę szpitala na „Auschwitz”, bo jestem jak komendant obozu koncentracyjnego – opowiada dyrektorka. – Takie słowa to dla mnie upadek wszelkich zasad. Bo nie miesci mi się w głowie to porównanie.

– Ja staram się traktować szpital jako miejsce apolityczne – powiedziała członkom ruchów antyaborcyjnych, którzy odmawiali różaniec przed szpitalem w sobotę. Powiedziała też o tym, że otworzyła Centrum Narodzin. Nie chcieli słuchać. Ani jej, ani starosty lubańskiego – Zbigniewa Zjawina.

Zbigniew Zjawin, starosta lubański i członek Koalicji Obywatelskiej, przyjechał pod szpital już o 10 w sobotę (odmawianie różańca miało rozpocząć się o 12). Zauważa, że manifestacja była inspirowana i zorganizowa-

na przez osoby z zewnątrz. – Te osoby w znakomitej większości przyjechały spoza Lubania – mówi Zjawin.

Dodaje, że organizatorzy byli bardzo dobrze przygotowani. Rozstawili transparenty i namiot w kilka minut, mieli ze sobą nawet urządzenie rejestrujące poziom hałasu, żeby zbliżyć się do granicy, ale jej nie przekroczyć. – Poinformowałem organizatorów, że szpital jest miejscem, w którym przebywają osoby chore i potrzebujące pomocy, a takie zgromadzenie naraża ich na dyskomfort. Miejscem, które służy do modlenia, jest kościół albo kaplica – opowiada starosta.

Zbigniew Zjawin ma nadzieję, że więcej takich zgromadzeń nie będzie się w Lubaniu odbywać. Jego zdaniem nie chcą tego mieszkańcy miasta. Wnosił tak nie tylko z frekwencji pikiet, ale również z komentarzy, które pojawiają się na Facebooku i pod artykułami na lokalnych portalach.

Ci, którzy są przeciwnikami zatrudnienia Jagielskiej, również komentują. – Tak wielu wulgarnych komentarzy jeszcze nie widziałem. Ci ludzie mają Boga na ustach, ale niestety nie mają tego Boga w sercu – uważa starosta.

STAROSTA: KOBIETY POWINNY CZUĆ SIĘ BEZPIECZNIE

– Też uważam się za obrońcę życia. Niemniej jednak kobietom z terenu powiatu lubańskiego należy się bardzo dobra opieka medyczna. Kobiety powinny czuć się bezpiecznie i powinny być jak najlepiej zaopiekowane w tym pięknym okresie życia, którym jest ciąża i macierzyństwo – mówi Zjawin.

Zgoda na zatrudnienie Gizeli Jagielskiej nie była dla niego łatwą decyzją. – Sam jestem katolikiem i przeciwnikiem aborcji. Ale nie jest przeciwnikiem ratowania kobiet. Dlatego po konsultacjach z różnymi środowiskami, przede wszystkim kobiecymi, dałem zielone światło do zatrudnienia lekarki – przyznaje.

Teraz zapewnia, że będzie bronił decyzji, choć miał już z tego powodu kilka nieprzyjemności, w tym trudnych rozmów z tutejszymi księżmi. – Wiem, że wiedza dr Jagielskiej, jej doświadczenie i umiejętności na pewno wpłyną z korzyścią na to, co dzieje się w lubańskim szpitalu – mówi starosta. ●

OGŁOSZENIE PŁATNE

Wrocław/34418160

OGŁOSZENIE

Burmistrz Miasta Piechowice

działając na podstawie art. 30 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 08.03.1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465) oraz art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21.08.1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1145), informuje, że na stronach internetowych Urzędu Miasta w Piechowicach zostały zamieszczone

wykazy nieruchomości przeznaczonych do najmu i dzierżawy oraz zbycia pod numerami: SOA.0050.2.3.2026, SOA.0050.2.4.2026.

OGŁOSZENIE PŁATNE

Wrocław/34417853

INFORMACJA O WYWIESZENIU WYKAZU NIERUCHOMOŚCI SKARBU PAŃSTWA**Starosta Polkowicki,**

działając na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1145 ze zm.)

informuje,

że w dniach **30.01.2026 r. – 20.02.2026 r.** na tablicy ogłoszeń Starostwa Powiatowego w Polkowicach – ul. św. Sebastiana 1, na stronie internetowej Powiatu Polkowickiego pod adresem www.powiatpolkowicki.pl, w Biuletynie Informacji Publicznej Powiatu Polkowickiego pod adresem www.bip.powiatpolkowicki.pl, na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Gaworzyce oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu dostępny jest wykaz nieruchomości dot. sprzedaży nieruchomości w granicy działki ewidencyjnej nr 265 o pow. 0,04 ha, położonej w obrębie Gaworzyce, gm. Gaworzyce, przy ul. Główniej 16a – szczegóły w kodzie QR

OGŁOSZENIE PŁATNE

Wrocław/34416497

Zakład Opiekuńczo-Leczniczy dla Dzieci**im. Jana Pawła II** prowadzony przez Zgromadzenie

Sióstr Maryi Niepokalanej

tel./fax +48 71 390 68 83**www.zol-jaskotle.pl**

Organizacja pożytku publicznego

KRS: 0000242402

Sfinansowano z 1,5%

Konto dla darczyńców:
44 1240 1994 1111 0010 0866 7031**Niepełnosprawne dzieci czekają na 1,5% 1% i darowizny, za co już pięknie dziękują!**

Rozstrzygają się losy terenów przy Grabiszyńskiej we Wrocławiu

Legendarne fabryki miałyby z

Deweloper planował budowę wielkiego osiedla na terenie FAT-u.

Budynki miałyby być ustawione tak gęsto, że duszno robi się od samego patrzenia. No i gigantyczne korki na Grabiszyńskiej i Klecińskiej byłyby z góry zagwarantowane.

Beata Maciejewska

Nic dziwnego, że rady sąsiednich osiedli zaprotestowały. W koncepcji firmy Robyg na teren o powierzchni ośmiu hektarów wciśnięto by ponad 1500 mieszkań. Budynki – głównie siedmiopiętrowe (ale zaplanowano także dominanty o wysokości II kondygnacji) – ustawiono tak gęsto, że duszno robi się od samego patrzenia, a wyobraźnia tworzy wizję gigantycznych korków na Grabiszyńskiej i Klecińskiej.

Na negatywną opinię wydała także Miejska Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna oraz Zespół Architekta Miasta, którego członkiem jest dr Michał Duda, dyrektor Muzeum Architektury.

– Wniosek z naszej dyskusji był jasny; nie możemy wydzierać kawałków z dawnego klastra przemysłowego Wrocławia, który się ciągnie od wiaduktu przez dawny Hutmen po FAT i potem podejmować decyzję, w jaki sposób dany fragment ma być zagospodarowany. Zabijemy potencjał tego miejsca. Trzeba stworzyć kolejny masterplan, zbadać wartość poszczególnych obiektów, zastanowić się i przedyskutować, co chcemy zostawić, a co jesteśmy gotowi wyburzyć, żeby zrobić miejsce dla nowej zabudowy. Zrobimy uczciwą waloryzację, a dopiero potem oceniemy projekty inwestycyjne dla poszczególnych kawałków – mówi Michał Duda.

Podkreśla, że koncepcja dewelopera to działania punktowe. – Wchodzimy w głąb FAT-u, wyburzamy wszystko, co można wyburzyć i wprowadzamy bardzo gęstą zabudowę mieszkaniową. Nie mogliśmy się na to zgodzić, bo dawny Hutmen i FAT zachowały wyjątkowo wartościowe przykłady architektury przemysłowej powojennego Wrocławia. I one wciąż nie są bezpieczne. Jak działa rynek, wszyscy wiemy: wyburzyć, wysprzątać, postawić nowe budynki – komentuje dr Duda.

ARCHITEKTURA ŹŁE URODZONA

Nie da się ukryć, że we Wrocławiu architektura przemysłowa znika szybciej niż śnieg w maju.

Wyburzono cukrownię na Klecinie, choć to na Dolnym Śląsku wyproduk-

• **Urząd Miejski Wrocławia odrzucił wniosek dewelopera o budowę dużego osiedla na terenie FAT, ale inwestor może jeszcze odwołać się od decyzji Rady Miejskiej**

FOT. KRZYSZTOF
ZATYCKI / AGENCJA
WYBORCZA.PL

wano pierwszy na świecie cukier z buraka cukrowego i cukrownictwo było tu potęgą.

Zniszczono rzeźnię miejską przy Legnickiej, choć projektowali ją tak znani niemieccy architekci, jak Georg Osthoff, Friedrich Rimpler, Karl Klimm, a została wybudowana według najnowszych technologii, z najlepszych materiałów.

Znikły hale ZNTK przy Rychtałskiej, choć ówczesny właściciel obiecywał ich rewitalizację.

– Zabytków architektury przemysłowej jest we Wrocławiu jak na lekarstwo, ale ta powojenna znikła błyskawicznie – mówi dr Michał Duda.

Prof. Piotr Gerber, prezes Fundacji Ochrony Dziedzictwa Przemysłowego Śląska, wielokrotnie alarmował, że jest ona niszczone w pierwszej kolejności: – Gdy pod koniec lat 90. zaczęły bankrutować zakłady przemysłowe i zaczęło się wielkie wyburzanie, opinia publiczna przyjmowała usuwanie budynków z lat 60. czy 70. jako coś naturalnego. Nie uważano ich za wartościowe.

A są. To cenne dziedzictwo Wrocławia. Przedwojenny przemysł, zrujnowany w czasie oblężenia Festung Breslau, mógł się odbudowywać do lat 50. W czasach PRL-u Wrocław uchodził za jeden z najważniejszych ośrodków przemysłowych w kraju, o czym już zdążyliśmy zapomnieć. Miasto było jedynym producentem elektronicznych maszyn cyfrowych, generatorów wielkiej mocy oraz elektrycznego taboru kolejowego. Dostarczało też krajowi lodówki, kucharki gazowe i węglowe.

Przemysł zatrudniał prawie 37 proc. z 282 tys. pracujących we Wrocławiu, a o Elwro, Fadromie, Pafawagu, Polarze, Inco, Wrozamencie czy Pollenie słyszała cała Polska.

Jeśli więc mówimy: „Grabiszyńska”, myślimy najpierw „Hutmen i FAT”. Ponad sześć tysięcy osób tu pracowało, to sław-

■

Nie możemy wydzierać kawałków z dawnego klastra przemysłowego Wrocławia, który się ciągnie od wiaduktu przez dawny Hutmen po FAT i potem podejmować decyzję, w jaki sposób dany fragment ma być zagospodarowany. Zabijemy potencjał tego miejsca

DR MICHAŁ DUDA
dyrektor Muzeum Architektury

ne zakłady przemysłowe Wrocławia. Życie z nich już wyciekło, ale materialne dziedzictwo jest imponujące. Przez ponad sto lat obrosły halami, biurami, budowlami inżynierskimi. I legendami.

Nie wiadomo, które ciekawsze: te breslauerkie czy z czasów PRL. Bo taki Hutmen urodził się wprawdzie w 1918 roku przy Gräbschener Strasse jako zakład odlewniczo-hutniczy „Schaefer & Schael”, ale sowieckie bomby zrzucone na Festung Breslau zniszczyły większość zabudowy i trzeba było urządzić się od fundamentów.

SOJUSZ KULTURY I PRZEMYSŁU

I urządzano się (początkowo pod szyldem Prasowni Metali i Rafinerii „Wrocław”), wznosząc w latach 60. i 70. ha-

le tłoczni i ciągarni, odlewania ciągłego i narzędziownię.

Najbardziej w krajobrazie Grabiszyńskiej wyróżnia się hala tłoczni i ciągarni z 1970 r. Zaprojektował ją inżynier Jerzy Surma. Elewacja przypomina upadające kostki domina, a dach wygląda, jak zęby pily.

To kolos – ponad 325 m długości, ponad 20 tys. m kw. powierzchni – więc nie mógł się skutecznie ukryć w zieleni, co przekuto w atut: hala stała się wizytówką przemysłowego Wrocławia. Ze stali, betonu i szkła powstał obiekt, który z jednej strony spełnił wszystkie wymogi hali produkcyjnej, a z drugiej stał się ciekawym przykładem brutalistycznej architektury.

W sąsiedztwie stoi charakterystyczny betonowy „grzybek”, wybudowany z dwunastu kręgów żelbetowych. To wieża ciśnieniowa zaprojektowana przez inż. Leopolda Doniewicza z Wrocławskiego Biura Projektów Budownictwa Przemysłowego. Miała zapewnić wodę potrzebną w procesie produkcji. Był to prawdopodobnie ostatni zbiornik wieżowy zbudowany we Wrocławiu, eksploatowano go jeszcze w latach 90.

– Specyficzne miejsce, dlatego 29 stycznia otwieramy w Muzeum Architektury kameralną wystawę poświęconą Hutmenowi. W okresie transformacji wylaliśmy dziecko z kąpielą, potępiając w czambuł wszystko, co działo się w PRL. Ale Hutmen był dowodem, że można było myśleć o zakładzie pracy nie jako o miejscu eksploatacji ludzi, ale jako o miejscu, które służy edukacji i rozwojowi społecznemu. Zaskakujący eksperyment – Hutmen był poligonem doświadczalnym humanizacji przez sztukę i kontakt z naturą. To zasługa dyrektora Aleksandra Sałagi – zaznacza dr Duda.

W halach stały akwaria z egzotycznymi rybkami, po wewnętrznych alejkach przechadzały się lamy i kucyki, w sali konferencyjnej pokazywano przedstawienia

ostać zrównane z ziemią

teatralne, a w pasie zieleni stanęły rzeźby plenerowe.

W złotej epoce Gierka Hutmen regularnie współpracował z Biurem Wystaw Artystycznych, wernisaże odbywały się w poniedziałki, po zakończeniu pierwszej zmiany, a pracownicy mogli kupować dzieła sztuki. Zakład dawał im na to nieoprocentowane pożyczki. To mogły być najlepsze inwestycje w życiu, bo w Hutmenie wystawiali tak uznani artyści, jak Eugeniusz Geppert.

JAGUSIA Z OKRĄGLYMI BIODRAMI I KAŚĄ

Najsłynniejszą z hutmenowskich rzeźb jest fontanna „Jagusia”, rzeźba mobilna z brązu, dzieło Tadeusza Tellera, odsłonięta w 1974 r. Każda z jej trzech części obracała się niezależnie, polewana strugami wody. Plotkowano, że dostała imię po sekretarce dyrektora, choć krążyła również wersja, że to na cześć sympatycznej pani o rozłożystych biodrach, wypłacającej pracownikom pieniądze.

W kronice filmowej z 4 czerwca 1975 roku pochwalom Hutmenu nie było końca, bo uznano, że skoro człowiek spędza w pracy trzecią część życia, warto mu poprawić samopoczucie. Zachwyt budziły nie tylko akwaria, ale i 3 krany, z których płynęła woda, kawa i woda z miętą. Niby nic, ale w innych zakładach piętrzyły się skrzynki z butelkami mineralnej, a w Hutmenie było jak w „Akademii pana Kleksa”.

– Przedwojenne hale są objęte ochroną konserwatorską, ale zachowanie tej zabudowy bez tych wszystkich powojennych naleciałości to swego rodzaju zakłamanie krajobrazu kulturowego. Nie można ich wypreparować. Zachowanie dziedzictwa przemysłowego to zachowanie logiki produkcyjnej zakładu. Nie można zostawić samej wieży ciśnień i powiedzieć z dumą: tu była fabryka – zaznacza Michał Duda.

KRÓL METALOPLASTYKI BYŁ Z BRESLAU

Sąsiedni FAT czyli Fabryka Automatów Tokarskich też ma starą metrykę. Kryje w sobie relikty dwóch firm, które swoją renomę zbudowały w XIX-wiecznym Breslau: fabryki Friedricha Heckmanna, produkującej urządzenia dla gorzelni i przemysłu cukrowniczego oraz zakładów Gustava Trelenberga, produkujących konstrukcje stalowe, wagony kolejowe, tramwajowe, elektryczne lokomotywy przemysłowe i metaloplastykę.

Jeśli zagłądacie do starych kamienic lub pałaców czynszowych, chodzicie po mostach Tumskich i Olawskim, jeździcie zabytkowymi tramwajami to macie szansę ocenić jakość produkcji zakładów Trelenberga. Od 1869 r. kraty, bramy, okucia schodów, świetliki i ozdobne latarnie od Trelenberga nie miały sobie równych. Spotkanie je też w Gdańsku i Berlinie.

Moją ulubioną pamiątką po założycielu firmy jest też ceglany mostek w Parku Południowym, bo w belle epoque Wrocławia biznes nie tylko wyduszał z miasta pieniądze, ale również demonstrował hojność filantropa i mecenas.

Tereny FAT i Hutmenu są wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków, kilka obiektów mamy w rejestrze, ale o opinię konserwatorską nikt jeszcze nie występował. Widziałem kilka wizualizacji, które świadczą o bardzo swobodnym podejściu projektantów do zastanych obiektów. Zredukowanie zabytku przemysłowego do wyczyszczonej wydumuszki mnie nie satysfakcjonuje

DANIEL GIBSKI

wojewódzki konserwator zabytków

Zakłady Trelenberga i Heckmanna wyszły z Festung Breslau pokiereszowane, ale już w 1946 r. w części budynków uruchomiono Państwową Fabrykę Obrabiarerek. Szyld „Fabryka Automatów Tokarskich” zyskała w połowie lat 70., gdy uruchomiono produkcję automatycznych tokarek na licencjach zagranicznych. Większość wysyłano na eksport, nic dziwnego, że władza ludowa lubiła się pokazywać na takim tle.

HEROICZNA LEGENDA FAT

W latach 80. jej entuzjazm do FAT-u opadł, bo załoga była zrewoltowana, w pierwszych dniach stanu wojennego walczyła na pierwszej linii frontu, ogłaszając już 14 grudnia strajk okupacyjny w obronie internownego przewodniczącego Komisji Zakła-

dowej. Władysław Frasyniuk, lider dolnośląskiej „S” chwalił ich umiejętność organizacji: tokarska precyzja. Sprawdził to na własnej skórze, bo przetrwał tam – razem z Piotrem Bednarzem i Józefem Piniorem – kilka pacyfikacji.

Pracownicy byli nie do ruszenia. Nad zakładem krążył helikopter i rzucał ulotki, pułkownik opanował radiowęzeł i nadał, zomowcy biegali po halach, a oni ukryli przywódców RKS Dolny Śląsk w olbrzymich bębnach wentylatorów, które zaraz potem uruchomili. Tak się zawzięli że władze zrobiły lokaut i zaczęły przyjmować pracowników od nowa. Aż 40 osób pojechało do ośrodków internowania.

To są opowieści, które budują tożsamość miasta. O odwadze cywilnej (protest przeciwko aresztowaniu Władysława Frasyniuka, Adama Michnika i Bogdana Lisa podpisało wiosną 1985 r. 725 pracowników), o molojeckiej brawurze (kryjówka w bębnach porusza wyobraźnię), o solidarności i obronie godności.

Ale legendy PRL nie wytrzymały starcia z brutalnym kapitalizmem okresu transformacji. Hutmen i FAT gasły i traciły pracowników. FAT wykupiła w 1998 r. belgijska grupa HACO, Hutmen pięć lat temu wygasił produkcję. I zaczęły się dyskusje, co dalej z tymi terenami, bo właścicielami stali się deweloperzy.

Robyg kupił 8 ha z kompleksu FAT i był zainteresowany Hutmenem, a w mediach pojawiły się wieści o zaskakujących koncepcjach na zagospodarowanie pofabrycznych terenów przy Grabiszyńskiej. Kolejne wizualizacje wyglądały jak filmy SF i gdyby nie były podpisane, nikt by się nie domyślił, gdzie akcja się dzieje.

Jedno jest pewne; targi o tereny pofabryczne i podchody deweloperów trwają już kilka lat, więc to ostatni dzwonek, żeby je zabezpieczyć.

SPRAWA WSZYSTKICH WROCŁAWIAN

– Zdajemy sobie sprawę, że teren FAT i Hutmen jest trudny do zaadaptowania dla mieszkaniówki, między innymi dlatego, że z dwóch stron ograniczony jest terenami kolejowymi, co znacząco utrudnia zapewnienie odpowiedniej dostępności komunikacyjnej i jakości zamieszkiwania. W pierwszym kwartale tego roku [prawdopodobnie na przełomie lutego i marca – red.] odbędą się konsultacje społeczne Planu Ogólnego i będziemy mogli odpowiedzieć na pytanie, czy w tym miejscu

w ogóle mieszkaniówka powinna być. Projekt planu w obecnej wersji widzi na FAT i Hutmenie strefę gospodarczą, a nie mieszkania – mówi Michał Guz z Urzędu Miejskiego Wrocławia.

– Miasto mieszkań nie wyklucza, to wciąż otwarta kwestia. Nie ma jednak wątpliwości, że mówimy o terenach cennych historycznie, nie możemy sobie pozwolić na zniszczenie tego dziedzictwa – dodaje.

Dr Duda z Zespołu Architekta Miasta deklaruje, że generalnie jest przeciwny wyburzeniom, które traktuje jako zubożenie naszego krajobrazu kulturowego.

– Burzyć tylko po to, żeby wybudować coś nowego? To arogancja wobec świata. Przyjmuję na przykład argumenty, że biurowiec FAT, który jest u dewelopera na liście do usunięcia, nie spełnia już obowiązujących norm. Ma niskie kondygnacje, elewacja aluminiowa (wówczas bardzo nowoczesna) nie należy do energooszczędnych. Ale jestem przekonany, że mądra adaptacja budynku mogłaby wszystkich zaskoczyć, bo to bardzo ładnie zaprojektowany biurowiec. Wciąż wygląda nowocześnie – mówi Michał Duda.

Wojewódzki konserwator zabytków jest za stworzeniem masterplanu. – Tereny FAT i Hutmenu są wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków, kilka obiektów mamy w rejestrze, ale o opinię konserwatorską nikt jeszcze nie występował. Widziałem kilka wizualizacji, które świadczą o bardzo swobodnym podejściu projektantów do zastanych obiektów. Zredukowanie zabytku przemysłowego do wyczyszczonej wydumuszki mnie nie satysfakcjonuje – mówi konserwator Daniel Gibski.

I dodaje: – Nie wykluczam oczywiście mieszkaniówki i trochę wyższej zabudowy niż obiekty istniejące. Ale projekt musi być dobrze wkomponowany w historyczną strukturę, a ja dostawałem koncepcje komunikacyjne przewidujące przeprowadzenie drogi pod estakadę do nowego ronda przez zabytkową halę! Nie możemy podejmować takich decyzji. Komunikacja to wprawdzie siła wyższa, ale nie możemy poświęcać dziedzictwa kulturowego.

Gibski mówi, że trzeba mieć dobre rozpoznanie, co można zachować i w jaki sposób przeprowadzić adaptację. Dr Duda ostrzega: – Własność tych terenów jest rozdrobniona, brak jednego operatora. Trzeba powiedzieć jasno, że my jako zbiorowość musimy wziąć na siebie odpowiedzialność. To nasze miasto, nasze dziedzictwo i my poniesiemy konsekwencje złych decyzji. ●

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

34418371

NEWSLETTERY WYBORCZEJ

wyborcza.pl

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny
Nasi najlepsi redaktorzy.

Możesz wybrać z bogatej oferty
ponad **40** różnych newsletterów.

Zapisz się na:
wyborcza.pl/newslettery

Bareizm na osiedlowym parkingu we Wrocławiu

Pan Paweł wygrał ze spółdzielnią

Przepis, który wrocławska spółdzielnia mieszkaniowa wprowadziła do regulaminu osiedlowego, wykluczył część mieszkańców z możliwości wynajęcia miejsca parkingowego. – To po prostu przepisowy absurd – uważa Paweł Szubart, który poszedł z tym do sądu.

Karolina Kijek

Paweł Szubart mieszka na wrocławskim Nowym Dworze, na osiedlu zarządzanym przez Spółdzielnię Mieszkaniową „Nowy Dwór”. Jako że ma samochód, postanowił wynająć miejsce na

osiedlowym parkingu przy ul. Budziszynskiej. Spełnił dwa warunki, które były konieczne do ubiegania się o nie – był członkiem spółdzielni i nie zalegał z żadnymi opłatami. Podpisał bezterminową umowę.

– Nagle po roku została mi wypowiedziana – opowiada.

REKLAMA

Wrocław/34417679

KA
F KRUPA ART
FOUNDATION

30.01—03.05.2026

Rynek 27/28 Wrocław

Otwarcie sezonu w KAF!
Abakanowicz, Imhof, Kruger i inni
na jednej wystawie w samym
centrum Wrocławia.

@KRUPA_ART_FOUNDATION
KRUPAARTFOUNDATION.PL

Partnerzy wystawy

Patronat medialny

kuratorki

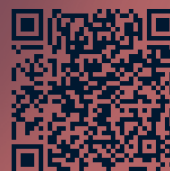
Natalia Barczyńska
Sylvia Krupa
Monika Łusznak-Skiba

na kolekcję

KUP BILET

online lub
stacjonarnie

• **Paweł Szubart, mieszkaniec Wrocławia, po wieloletniej batalii sądowej o przepis w regulaminie parkingu, wygrał ze spółdzielnią Nowy Dwór** FOT. KRZYSZTOF ZATYCKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Wszystko dlatego, że w regulaminie parkingu spółdzielnia umieściła nowy przepis. Zgodnie z nim umowę najmu mieszkaniec może zawrzeć „po okazaniu dowodu rejestracyjnego samochodu stanowiącego (jego – red.) własność”. Tymczasem pan Paweł miał auto w leasingu konsumenckim (czyli takim dla osoby prywatnej). Nowy wymóg spółdzielni pozbawił też prawa do miejsca parkingowego przykładowo tych, którzy mieli samochody zarejestrowane na firmę. Pan Paweł najpierw próbował interweniować w spółdzielni, ale bezskutecznie. – Zostałem potraktowany z niesamowitą arogancją – mówi krótko. Pozostało mu więc krążenie po okolicy w poszukiwaniu wolnego miejsca, co wieczorami, gdy wracał z pracy, zajmowało dużo czasu. Zdarzało się też, że zastał pojazd porysowany.

OSIEDŁOWY PARKING NIE DLA WSZYSTKICH

Dużo działa społecznie. Jest wolontariuszem m.in. w domu pomocy społecznej i Towarzystwie Brata Alberta. Prowadzi dwie organizacje. Od lat w swoim klubie sportowym – jest m.in. medalistą Mistrzostw Polski w brazylijskim jiu-jitsu – organizuje zajęcia dla dzieci i młodzieży, także dla tych, które mają w życiu pod górkę. Postanowił, że sprawy nie zostawi. Tym bardziej że nie tylko on miał z powodu przepisu kłopoty. – Zgłosiło się do mnie sporo innych mieszkańców, którzy przez ten przepis utracili swoje miejsca parkingowe i doświadczyli urzędniczej buty – mówi. – Zawsze walczyłem do końca w słusznych sprawach. Gdybym w tej historii odpuścił,

zawiódłbym samego siebie. Wystąpił więc przeciwko spółdzielni do sądu i wniósł o uchylenie uchwały, która wprowadzała wspomniany przepis.

SĄD UNIEWAŻNIA PRZEPIS

Sądowa batalia trwała w sumie cztery lata. W grudniu 2023 roku Paweł Szubart nieprawomocnie wygrał przed Sądem Okręgowym we Wrocławiu, ale spółdzielnia odwołała się od wyroku. 15 stycznia Sąd Apelacyjny we Wrocławiu podtrzymał pierwotne orzeczenie. Uchylił sporny przepis regulaminu i nakazał spółdzielni zwrot kosztów procesowych. – To był po prostu bareizm w czystej postaci, przepisowy absurd – komentuje Paweł Szubart. – Idąc tym tropem, spółdzielnia mogłaby przecież ustanowić przepis, wedle którego parkować mogą tylko właściciele czerwonych czy zielonych samochodów. Nie mówiąc już o tym, że nie ma prawa nakazywać okazywania dowodów rejestracyjnych. Sąd w pisemnym uzasadnieniu wyroku wyjaśnił, że wprowadzone kryterium „skutkuje niczym nieuzasadnioną dyskryminacją członków spółdzielni”. Nie ma bowiem obowiązku posiadania auta na własność. Według sądu to naruszenie konstytucyjnego zakazu dyskryminacji w życiu społecznym i gospodarczym. „W ocenie sądu zaskarżona uchwała, poprzez narzucenie wymogu legitymowania się statutem własności pojazdu przez członków spółdzielni (...) powoduje ograniczenie prawa współwłasności członków spółdzielni do korzystania z części wspólnych oraz znacznie utrudnia funkcjonowanie mieszkańców osiedla Nowy Dwór” – uznał sąd. „Wyborcza” wysłała w ubiegłą środę do spółdzielni prośbę o komentarz i zapytała, co w praktyce będzie oznaczać dla mieszkańców wyrok. „Spółdzielnia Mieszkaniowa »Nowy Dwór« we Wrocławiu informuje, że w związku z prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego, który uchy-

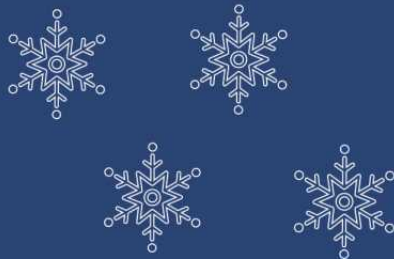
lił zapis § 1 ust. 9 regulaminu parkingu, członkowie spółdzielni będą mogli parkować samochody osobowe bez konieczności okazywania dowodu rejestracyjnego. Opłaty na parkingach pozostają na dotychczasowym poziomie, co nie wyklucza ich zmiany w przyszłości po uzyskaniu aktualnionej opinii organu podatkowego” – odpisał nam we wtorek, 27 stycznia, zarząd spółdzielni.

SPÓŁDZIELNI CHODZIŁO O PODATKI

Wcześniej spółdzielnia wyjaśniała, że przepis wprowadzono ze względu na jej interpretację podatkową – parkowanie aut leasingowanych powoduje zmianę statusu działki na związaną z prowadzeniem działalności gospodarczej, a wtedy koszty są wyższe. – To by się wiązało ze znaczną podwyżką opłat parkingowych dla wszystkich najemców, a tego nie chcemy robić – tłumaczyła portalowi Wrocław.pl Lucyna Siwek, prezes zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej „Nowy Dwór”. Zapewne nie bez związku z całą historią była stosunkowo mała liczba miejsc parkingowych na osiedlu. Gdy parę lat temu wprowadzono opłaty za ich wynajem i postawiono tam szlabany, pod siedzibą spółdzielni ustawiała się długa kolejka chętnych. Niektórzy odeszli z kwitkiem. W regulaminie pojawił się więc także zapis, że każdy mieszkaniec może wynająć maksymalnie jedno miejsce parkingowe. Wraz z prawomocnym wyrokiem sporny przepis regulaminu jest nieważny. Paweł Szubart skierował do spółdzielni pismo, w którym wniósł o zwrócenie mu miejsca parkingowego. Czy tak się stanie, także zapytaliśmy spółdzielnię. „Odnosząc się do kwestii możliwości korzystania z miejsca parkingowego przez członka który skierował sprawę na drogę sądową informujemy, że zostanie udostępnione mu nowe miejsce na tym samym parkingu” – zapewnia zarząd spółdzielni. ●

REKLAMA

Wrocław/34417714

WROCŁAWSKI TEATR PANTOMIMY IM. HENRYKA TOMASZEWSKIEGO

PORUSZYMY CIĘ W LUTYM

LUTY

04 GODZ. 19:00
05 CENTRUM SZTUK
PERFORMATYWNYCH
INSTYTUTU GROTEWSKIEGO
| PIEKARNIA
UL. KSIĘCIA WITOLDA 62

NOWY WSPANIAŁY ŚWIAT
PRZEDSTAWIENIE INSPIROWANE POWIEŚCIĄ ALDOUSA HUXLEYA
REŻ. ANNA OBSZAŃSKA

07 GODZ. 19:00
CENTRUM SZTUK
PERFORMATYWNYCH
INSTYTUTU GROTEWSKIEGO
| PIEKARNIA
UL. KSIĘCIA WITOLDA 62

MOBY DICK
NA MOTYWACH POWIEŚCI HERMANA MELVILLE'A
WYDANEJ PRZEZ PAŃSTWOWY INSTYTUT WYDAWNICZY
W TŁUMACZENIU BRONISŁAWA ZIELIŃSKIEGO
REŻ. JAKUB ZAŁASA

08 GODZ. 17:00
20 GODZ. 18:00
21 PODWÓRKO – SCENA
22 ZIMOWA WTP
AL. DĘBOWA 16

KRÓLOWA. BAŚŃ PODWÓRKO
Z INSPIRACJI KRÓLOWĄ ŚNIEGU H. CH. ANDERSENA
REŻ. ARTUR BORKOWSKI

BILETY: WWW.PANTOMIMA.PL

TEATR PANTOMIMY

DOLNY
ŚLĄSK

INSTYTUT SZTUK
PERFORMATYWNYCH
INSTYTUT GROTEWSKIEGO

ITV3
WROCŁAW

TEATR DLA WSZYSTKICH

RAIN

RADIO
WROCŁAW

RADIO
WROCŁAW
KULTURA

dla studenta.pl

DTV 24

Polonez dla Fredry 2026

Maturzyści tańczą z „Wyborc

Po raz 25. wrocławscy maturzyści wyszli w środę, 28 stycznia 2026 r. na Rynek, by wspólnie zatańczyć Poloneza dla Fredry. Jubileuszowy korowód wyruszył o godzinie 12.

Jessica Krysiak
Zdjęcia: **Krzysztof Zatycki**

Przyjęło się mówić, że kto zatańczy poloneza w Rynku, może liczyć na szczęście na maturze. Wczoraj w południe na wrocławskim Rynku maturzyści zebrałi się, by wziąć udział w jubileuszowym, 25. Polonezie dla Fredry. Taniec rozpoczął się pod pomnika komediopisarza, potem tanecznym krokiem uczestnicy okrążyli ratusz.

W wydarzeniu wzięli udział także przedstawiciele urzędu marszałkowskiego oraz miejskiego. Poloneza prowadził dziennikarz radiowy, Paweł Gołębski. Korowód poprowadził Reprezentacyjny Dolnośląski Zespół Pieśni i Tańca „Wrocław”.

Organizowana przez „Wyborczą” impreza cieszy się ogromną popularnością. Początki tego wydarzenia były kameralne, ale wspólny taniec szybko zaczął przyciągać coraz większą liczbę wrocławskich maturzystów. W 2025 r. padł rekord frekwencji. We wspólnym tańcu wzięło udział ponad 2 tysiące maturzystów.

▲ Polonez dla Fredry stał się jednym z najbardziej rozpoznawalnych rytuałów wrocławskich maturzystów

FOT. KRZYSZTOF ZATYCKI / AGENCJA WYBORCZA.PL (6)

► Dla rekordu i dobrze zdanej matury trzeba się poświęcić – mówił nam jeden z uczniów II LO

za” na wrocławskim Rynku

- Lubię tą tradycję. Polonez dla Fredry jest bardzo fajną inicjatywą, można się zintegrować z innymi szkołami – mówił Maciej, uczestnik poprzedniej edycji.

Dla wielu taniec na Rynku jest pierwszym polonezem w życiu. – Do tej pory tańczyliśmy tylko na próbach. Taniec trochę powtarzalny i nudny, ale przynajmniej trudno się pomylić – żartował inny maturzysta, Michał.

W tym roku ustanowiony został nowy rekord długości tańca – uczniowie wykonywali układ przez około 40 minut.

Choć temperatura nie zeszła poniżej zera, uczestnicy zgodnie podkreślali, że chłód był jednym z głównych wyzwań tegorocznej edycji.

UCZNIOWIE: „SPODZIEWALIŚMY SIĘ POBICIA REKORDU”

Karolina z I LO mówi, że taniec nie sprawił jej trudności. – Nie zmęczyłam się, było dobrze. Nasz rocznik jest podwójny, więc czułam, że pobijemy ten rekord. Tak się właśnie na 40 minut chodzenia nastawiłam, więc dla mnie nie było to duże wyzwanie, na luzie – podkreśla.

Uczniowie z Liceum ROE również mówią o dobrych wrażeniach. – Tańczyło mi się bardzo fajnie, super jest ta tradycja, więc się cieszę, że mogłam w niej wziąć udział. Nawet się nie zmęczyłam, a okazało się, że pobiliśmy rekord. To dodatkowo cieszy – mówi Zuzanna.

Jej kolega, Filip, ocenia wydarzenie podobnie. – Też fajnie mi się tańczyło. Oby teraz matura bez problemu. Rekord pobity, ale szczerze czułem, że tak właśnie będzie i damy radę – mówi.

Odczuwalność chłodu podkreślali maturzystki z VIII LO. – Nie zmęczyłam się, ale szczerze, to zimno było. Ręce prawie mi odpadły a kiedy tańczysz to nie ma, gdzie ich schować – relacjonuje Olga. Dodaje, że dla „podwójnego szczęścia” po polonezie

• **W tym roku ustanowiony został nowy rekord długości tańca – uczniowie wykonywali układ przez około 40 minut**

planują jeszcze dotknąć języka niedźwiadka, czy fontanny w kształcie niedźwiedzia znajdującej się przy południowej ścianie Starego Ratusza – Żeby jeszcze bardziej wspomóc swoje szczęście i zdolności na maturze – mówi.

Jej koleżanka z klasy, Hania również liczy, że wysiłek się opłaci. – Liczymy na szczęście na maturze. Te 40 minut musi nam coś dać – dodaje z uśmiechem.

ODTAŃCZYLI POLONEZA. „WARTO SIĘ POŚWIĘCIĆ”

O wysiłku mówią też uczniowie XI LO. Mateusz ocenia, że udział w wydarzeniu ma dla niego wymiar symboliczny. – To jest historyczny moment. Kulturowa polskiej tradycji i to jeszcze w taki sposób. Fajny event, dobrze się tańczyło, myślę, że dobrze nam poszło – zaznacza. Zapytany o maturę odpowiada, że nie ma wątpliwości co do wyniku. – Nie ma innej opcji, będzie oczywiście zdana.

Wiktor, też uczęszczający do XI LO zwraca uwagę na warunki. – Dla mnie było mega super, tradycja zachowana, więc teraz matury będę na 100 procent zdane – mówi. Przyznaje, że taniec wymagał wysiłku. – Trochę się zmęczyłem, 40 minut na mrozie, trochę łapki bołą z zimna, ale jest git, kroki na dziś zrobione – relacjonuje.

Głos zabierają także uczniowie z II LO. – No trochę długo nam zeszło – przyznają. – Takiego zmęczenia nie ma, bo wiadomo, momentami bardziej szliśmy niż tańczyliśmy, oszczędzaliśmy siły. Ale dla rekordu i dobrze zdanej matury trzeba się poświęcić – kwituje Jakub.

Organizatorzy podkreślają, że Polonez dla Fredry od lat łączy wrocławskie szkoły i stał się jednym z najbardziej rozpoznawalnych rytuałów maturzystów. Tegoroczna edycja, dzięki rekordowej długości tańca i mimo chłodu, zapisała się jako jedna z najbardziej wymagających. •

• **Polonez maturzystów w Legnicy**
Relacja w poniedziałkowej „Gazecie Wyborczej”

• **Korowód poprowadził Reprezentacyjny Dolnośląski Zespół Pieśni i Tańca „Wrocław”**

• **Dla wielu maturzystów taniec na Rynku był pierwszym polonezem w życiu**

• **Uczestnicy zgodnie podkreślali, że chłód był jednym z głównych wyzwań tegorocznej edycji**

Recenzja „Lubiewa” we Wrocławskim Teatrze Współczesnym

Tragikomiczny gejowski PRL

Mikołajewska

Ciotowskie uniwersum, które stworzył w powieści „Lubiewo” Michał Witkowski po ponad 20 latach doczekało się teatralnego hołdu we Wrocławiu. Jędrzej Piaskowski i Hubert Sulima, twórcy spektaklu we Wrocławskim Teatrze Współczesnym wskrzesili na scenie postaci gejowskiego podziemia czasów PRL-u.

Pod wymyślnymi pseudonimami, błyskotkami, makijażami i fikuśnymi kreacjami kryją się samotni, starzy mężczyźni, żyjący wspomnieniami i tym, co do wspomnień pozwala dopisać ich bujną wyobraźnię. Określają siebie mianem ciot, co pozwala odróżniać ich od innych osób homoseksualnych i podkreśla, jak wiele, również na poziomie języka, zmieniło się od czasu, gdy żądza pchała nocą Dżesikę (Anna Kieca) czy Radwanicką (Rafał Cieluch) do miejskich parków, szaletów i innych (nie)oficjalnych miejsc schadzek.

By płynnie wejść w realia świata przedstawianego na scenie warto znać książkę Witkowskiego. Mam również przeczucie, że po obejrzeniu spektaklu większość widzów, którzy dotychczas nie znali powieści, poczuje się co najmniej zaintrygowana i sięgnie po literacki pierwowzór. Choćby po to, by zwerfikować, czy Piaskowski i Sulima nie dowymyślali zbyt wiele – tak jak dowymyślać, dokłamać i doprzęgać muszą do swoich historii bohaterki „Lubiewa”.

Zdecydowanie nie jest to kolejny głos w sprawie osób LGBT+, w którym główne dylematy dotyczą coming-outu czy równości praw. Bohaterki „Lubiewa” są zupełnie z innego świata. Są dinozaurami homoseksualizmu w Polsce, wykopaliskiem i reliktem przeszłości, który na dobre utknął w PRL-u i wcale nie chce się stamtąd ruszyć.

Ich historie stanowią bezcenne źródło wiedzy o społeczeństwie tamtych czasów i to nie tylko o jego mało podświadomym, mniejszościowej części. Postaci przywoływane przez Witkowskiego w powieści nie funkcjonują wyłącznie w ramach zamkniętej społeczności gejów, lecz opowiadają o swych relacjach z innymi ludźmi – innymi ciotami, cinkciarzami, żołnierzami czy wreszcie z lujami, czyli heteroseksualnymi, prostymi mężczyznami, stanowiącymi ich główny obiekt westchnień.

RÓŻNE ODCIENIE TĘCZY

W spektaklu Piaskowskiego i Sulimy (Jędrzej Piaskowski reżyseruje, Hubert Sulima odpowiada za adaptację i dramaturgię, a obaj są autorami koncepcji przedstawienia) brutalna, wulgarna, ale też bezkompromisowa i mocno zdeteminowana, by podążać za swoimi potrzebami społeczność wrocławskich ciot w kilku momentach spotyka się z dzisiejszą poprawną politycznie, pytającą o zgodę na seks i dbającą o bezpieczeństwo grupą LGBT+.

Główne narratorki „Lubiewa” czyli dwóch podstarzałych gejów – Patrycję (Krzysztof Boczkowski) i Lukrecję (Tadeusz Ratuszniak) – odwiedzają osoby aktywistyczne: Osoba Antek (Anna Kieca), Osoba Maciek (Magdalena Taranta), Osoba Janek (Jolanta Solarz-Szwed) i Osoba Dominik (Dominika Probach-

• „Lubiewo” we Wrocławskim Teatrze Współczesnym FOT. FILIP WIERZBICKI

Piaskowski i Sulima konsekwentnie zonglują farsą i tragedią. Tak jak Witkowski w swojej powieści, tworzą pozory komedii, żartowania z nieporadnych, „przejętych” i żyjących się emocjami, a przede wszystkim przeżywanymi przez innych dramata ciot

ta). Komiczna konfrontacja tych dwóch światów prowadzi do wymiany ciętych uwag, a wzajemne niezrozumienie pozwala stwierdzić, że tęcza może mieć bardzo różne odcienie i z pewnością ta PRL-owska nie była równie barwna jak dzisiejsza.

Patrycja i Lukrecja określają nowoczesnych gejów mianem tęczowej naraż i ideologii, korzystając z cytatów dostępnych w dzisiejszym słowniczku homofoba.

To spektakl o samotności i o tym, co odbiera nam upływający czas, a bohaterki przedstawienia z wielu powodów nie chcą pogodzić się z tym, że pewne elementy ich życia pozostaną już tylko wspomnieniem.

Zamiast naginać swe przyzwyczajenia i poglądy do aktualnych realiów czy przywyknąć do panującej wolności, wrocławskie cioty z „Lubiewa” wolą na przykład oglądać swoje trofea – elementy garderoby żołnierzy radzieckich zachowane z czasów dawnych podbojów pod koszarami. Wolą odprawiać

gejowskie dziady, przywołując ducha Hrabiny (Jolanta Solarz-Szwed), która całkiem sensownie przemawia tekstem mickiewiczowskiej Zosi marząc o igraniu z młodzieńcami. I wolą snuć opowieści o tym, jakie przygody przeżywały w zapomnianych, nieistniejących lub zupełnie zmienionych dziś miejscach: Orbisówce, spalonej pikiecie czy Miejskich Zakładach Kąpielowych.

FARSA I TRAGEDIA

Nie tylko miejsca stanowią świetny pretekst do snucia zanurzonych we wrocławskiej historii narracji. Tym, co czyni je interesującymi jest przede wszystkim korowod tragicomicznych postaci.

O ile na scenie bardzo sprawnie i kompleksowo przedstawiono wszystkie wybrane do zaprezentowania wątki fabularne, o tyle rys ówczesnego Wrocławia jest o wiele uboższy w teatralnej wersji niż w książce i pozostawia mały niedosyt. Nie zamieniłabym jednak możliwości oglądania w spektaklu tak genialnie skonstruowanych postaci, z całą paletą emocji, słabości i naiwnej wiary w spełnianie marzeń na rozbudowanie topograficznych wycieczek po stolicy Dolnego Śląska z okresu PRL-u.

Dość wymienić występującą w wyimaginowanych koncertach Annę Jantar (Krzysztof Zych), stawiającą pierwsze kroki w gejowskim świecie Michaśkę (Mariusz Bąkowski) czy trzymającą pieczę nad kawiarnią Orbisówką, bezkompromisową Matkę Joannę od Pedalów (Ewelina Paszke-Lowitzsch).

Obok tych na wskroś groteskowych postaci podziwiać możemy także role bezsprzecznie tragiczne, które już nawet nie usiłują sprawić wrażenia komediowych: zapraszająca do swojego mieszkania dwóch lujów Łucja Kąpielowa (Miłosz Pietruski) nie ma w sobie nic z przejętej, trącej słabym kabaretem bohaterki. Podobnie umierająca samotnie na AIDS Dżesika (Anna Kieca), do której lekarka uparcie zwraca się oficjalnym imieniem – Zdzisław.

Z kolei w przerwie spektaklu musiałam sprawdzić, kto zagrał Astrofizyka i choć zdawało mi się, że doskonale znam cały zespół WTW, Magdalena Taranta przeszła zdumiewającą przemianę i to nie tylko za sprawą dopracowanej charakterystyki. Nie sposób wymienić wszystkich aktorów i wszystkie role, w które się wcielają, natomiast każdy jest w tym spektaklu wybitny.

Piaskowski i Sulima konsekwentnie zonglują farsą i tragedią. Tak jak Witkowski w swojej powieści, tworzą pozory komedii, żartowania z nieporadnych, „przejętych” i żyjących się emocjami, a przede wszystkim przeżywanymi przez innych dramata ciot. Ich wzajemne docinki, wyzwiska, ale także autoironiczne opowiadanie mini-autobiografii sprawiają, że smutna i brutalna prawda staje się drugim dnem, ukrytym za krzykliwą, błyszczącą i kolorową zasłoną dymną. Nie jest jednak trudno za tę zasłonę zajrzeć, dlatego „Lubiewo” to przedstawienie bardzo mocne i mimo użycia przez twórców kampowej estetyki czy czarnego humoru widzowie oglądają także solidną dawkę okrucieństwa. ●

Katarzyna Mikołajewska

Po tekstach „Wyborczej”

Były żołnierz oskarżony o molestowanie pracownic

Zatrudniony w szpitalu w Trzebnicy był wojskowy jedną z pracownic miał „doprowadzić do poddania się innej czynności seksualnej” i naruszać nietykalność innych kobiet.

Marcin Rybak
Daniel Długosz

„NOWA GAZETA TRZEBNICKA”

Sprawę opisały w czerwcu 2025 „Wyborcza” i „Nowa Gazeta Trzebnicka”. Dotarły do nas skargi od pracownic i byłych pracownic lokalnego szpitala na emerytowanego zawodowego wojskowego, przyjętego do pracy w grudniu 2023. A także na brak reakcji ze strony przełożonych na zgłaszane przez kobiety przykłady niewłaściwego zachowania pracownika.

Nękanie i molestowanie pracownic szpitala w Trzebnicy. „Wzbudził poczucie poniżenia i udręczenia”

Sledztwo prowadziła najpierw Prokuratura Rejonowa w Trzebnicy. Potem postępowanie przeniesiono do Prokuratury Rejonowej Wrocław-Śródmieście. W jego efekcie emerytowanemu majorowi Sebastiano wi D. ogłoszono zarzuty popełnienia pięciu przestępstw, do sądu wpłynął właśnie akt oskarżenia.

Major Sebastian D. pełnił służbę we wrocławskiej Akademii Wojsk Lądowych. Po odejściu na emeryturę odnowił uprawnienia do wykonywania zawodu rehabilitanta i został zatrudniony w szpitalu w Trzebnicy. Na początku 2024 roku do jego przełożonych zaczęły docierać pierwsze skargi, dotyczące jego zachowania wobec koleżanek ze szpitalnego oddziału rehabilitacji.

Dziś prokuratura uważa, że te zachowania to stalking i naruszanie nietykalności. „Zachodzenie od tyłu, przytrzymywanie, dotykanie swoim ciałem ciał pokrzywdzonych, łapanie za ramiona” – czytamy w komunikacie rzeczniczki Prokuratury Okręgowej we Wrocławiu: „Te zachowania wzbudziły u pokrzywdzonych poczucie zagrożenia, poniżenia i udręczenia oraz naruszyły ich prywatność”. Jedną z kobiet była złapana od tyłu za szyję, „zmuszona do pochylenia się w kierunku ziemi do wysokości pasa” co było dla niej bardzo bolesne. Inną „przycisnął do ściany, wił się po niej i szeptał coś do ucha”.

Najpoważniejsze zarzucone mu przestępstwo popełnił w stosunku do pielęgniarki szpitala w sierpniu

2024 roku. Wiele miesięcy po pierwszych skargach na niego. Pielęgniarka zgłosiła się do rehabilitantów z prośbą, by poradzili coś na ból karku i kręgosłupa w odcinku piersiowym. Major D. miał jej zrobić masaż kręgosłupa.

W pewnym momencie kazał jej się położyć na plecy, ściągnął bieliznę i zaczął dotykać blizny po cesarskim cięciu. Potem dał jej swój numer telefonu i zaprosił do prywatnego gabinetu, mówiąc, że tą blizną trzeba się zająć. Później dostała od niego SMS-a z pytaniem „jak ciało?” i zaproszenie do znajomych na Facebooku.

MAJOR NIE PRYZNAJE SIĘ I ATAKUJE „

Sebastian D. do zarzutów nie przyznał się i w prokuraturze złożył obszernie wyjaśnienia. Teraz całą sprawę oceni sąd. W rozmowie z „Wyborczą” w czerwcu 2025 r. przekonywał, że to on był ofiarą seksualnego molestowania, a nie pracownice. A skargi fizjoterapeutek i szpitalnej pielęgniarki to „perfidia kobiet”.

– Wiem, że trzy fizjoterapeutki chodzą po mieście i opowiadają różne rzeczy, że ja ponoć robiłem im krzywdę. Łatwo jest kogoś szykanować, kiedy jest inna płeć niż damska w damskim towarzystwie. To perfidia kobiet. Zawsze wiedziałem, że kobiety są perfidne – mówił nam major D.

– Nie wypieram się tego, że którąś mogłem złapać za szyję. Ale one się do mnie przytulały, jedna na mnie wskoczyła. One prosiły mnie o demonstrację technik samoobrony. Zda-

Jesteśmy u kresu wytrzymałości. Jedna z fizjoterapeutek, na skutek nękania leży właśnie na SOR z ogromnym nadciśnieniem. To, co się tu dzieje, nie jest normalne

PRACOWNICE SZPITALA
W TRZEBNICY

• Szpital im. św. Jadwigi Śląskiej w Trzebnicy, oddział rehabilitacji FOT. KRZYSZTOF ZATYCKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

rzało się ze dwa, trzy razy, że na sali demonstrowałem, jak założyć dźwignię – dodawał.

Dyrekcja szpitala nie zrobiła wiele, żeby sprawę rzetelnie zbadać. Co prawda nie przedłużono rocznej umowy o pracę z Sebastianem D., ale to pokrzywdzone kobiety czuły się traktowane przez przełożonych, jakby to one zrobiły coś złego. Skarżyły się na szykany, jakie spotykają je za składanie skarg na zachowania emerytowanego oficera.

– Jesteśmy u kresu wytrzymałości. Jedna z fizjoterapeutek, na skutek nękania leży właśnie na SOR z ogromnym nadciśnieniem. To, co się tu dzieje, nie jest normalne – alarmowały nas pracownice szpitala w 2025 roku.

DYREKTOR SZPITALA: Z JEDNYM FACETEM NIE UMIECIE SOBIE PORADZIĆ

Dyrektor szpitala Jarosław Maroszek nie zgadza się z krytyczną oceną swojego postępowania. W rozmowie z dziennikarzami „Wyborczej” i „Nowej Gazety Trzebnickiej” – podobnie jak Sebastian D. – winę zrzucał na kobiety.

– Jak major przyszedł tu do pracy, to wzbudził dziwny entuzjazm części załogi kobiecej w stosunku do

Wiem, że trzy fizjoterapeutki chodzą po mieście i opowiadają różne rzeczy, że ja ponoć robiłem im krzywdę. Łatwo jest kogoś szykanować, kiedy jest inna płeć niż damska w damskim towarzystwie. To perfidia kobiet. Zawsze wiedziałem, że kobiety są perfidne

MAJOR SEBASTIAN D.
oskarżony o stalking i naruszanie nietykalności pracownic szpitala

siebie. Umawiali się z nim na motor, na strzelnicę. Nikt nie zgłaszał żadnych problemów. I nagle sytuacja się zmieniła o 180 stopni – mówił nam Jarosław Maroszek. Skargi na majora – zdaniem dyrektora – miały być ogólne, „że się krzywo patrzy”, że za rękę złapał, albo za szyję. Dopiero po jakiś czasie wprost pojawiło się pismo z poważniejszymi zarzutami.

W szpitalu zorganizowano w tej sprawie dwa zebrania. Rehabilitantki od dyrektora szpitala miały usłyszeć „tyle kobiet, a z jednym facetem sobie

nie umiecie poradzić”. Dyrektor Maroszek zaprzeczał, by tak powiedział.

Na zebraniu całego oddziału z lekarzami, pielęgniarkami oraz majorem rozpatrywano skargi wobec emerytowanego wojskowego. – Można było odnieść wrażenie, że celem zebrania było ośmieszenie pokrzywdzonych kobiet – mówiły nam kobiety. – Niektórzy przyszli, żeby się pobawić.

W jaki sposób dykcja wyjaśniała zarzut seksualnego molestowania pielęgniarki? To tłumaczył nam Jarosław Maroszek. Mówił, że zapytał na oddziale rehabilitacji, czy blizna po cesarskim cięciu może powodować bóle kręgosłupa. Odpowiedziano mu, że tak, a on uznał, że to wystarczy za wyjaśnienie sprawy.

Teraz poprosiliśmy dyrektora Jarosława Maroszkę o komentarz do aktu oskarżenia. Spytaliśmy, czy pokrzywdzone kobiety zostały przeproszone przez dykcję. Nie odpowiedział.

– Nic nie wiem o tym, żeby pokrzywdzone panie zostały przeproszone – mówi pełnomocnik czterech z pięciu ofiar, mecenas Karol Idzik.

Co więcej. Trzy z pięciu pokrzywdzonych cały czas pracują w szpitalu. Docierają do nas nieoficjalne informacje, że przynajmniej dwie z nich cały czas czują się szykanowane.

Sebastianowi D. – jeśli sąd zgodzi się z zarzutami oskarżenia – grozi nawet osiem lat. ●

OZE fundamentem Dolnego Śląska

Wiatraki zamiast węgla. Energia dla klimatu i bezpieczeństwa

Energetyka odnawialna to dziś nie tylko kwestia ochrony klimatu, ale także bezpieczeństwa energetycznego i stabilnych cen. Europa coraz szybciej odchodzi od paliw kopalnych, a ten trend widoczny jest również na Dolnym Śląsku.

Mateusz Kokoszkiewicz

Z pewnością nie byłoby tak mocnego nacisku na odnawialne źródła energii, gdyby nie potrzeba transformacji klimatycznej. – Klimat się zmienia, ociepla się. Widzimy, że zimy są coraz krótsze, jest coraz mniej opadów śniegu i mrozów. To są już w zasadzie pojedyncze dni, które odnotowujemy, a nie standardowa, powtarzalna co roku sytuacja – podkreśla Paweł Pomian z wrocławskiej Eko-Unii.

OZE DLA KLIMATU I BEZPIECZEŃSTWA

Klimat to jednak niejeden powód, dla którego trzeba rozwijać źródła odnawialne. Od czasu rosyjskiej agresji na Ukrainę OZE (odnawialne źródła energii) – są podstawą odchodzenia całej Europy od importu paliw kopalnych.

Zauważono to także na Dolnym Śląsku. Jak wskazuje Strategia Energetycznej Województwa Dolnośląskiego, „sytuacja wynikająca z trwającej wojny w Ukrainie i ograniczenie dostępności paliw kopalnych generują poważny wzrost cen energii oraz są zagrożeniem dla stabilności ekonomicznej społeczeństwa”.

– Poza aspektami przyrodniczymi mamy również kwestie bezpieczeństwa. Trwa wojna i musimy drastycznie odciąć się od rosyjskich surowców, ale też od surowców pochodzących z innych niedemokratycznych krajów, żeby zapewnić sobie bezpieczeństwo energetyczne – podkreśla Pomian.

Ważnym czynnikiem skłaniającym do inwestycji w czyste źródła są także ceny. OZE są znacznie tańsze i są szansą na stabilizację cen energii.

Pomian: – Poza tym każdy z nas chce mieć jak najniższe ceny energii i ogrzewania. To bardzo ważne, żeby w tej dyskusji o tym nie zapominać. Transformacja w kierunku odnawialnych źródeł ener-

gii ma przede wszystkim zapewnić nam bezpieczną przyszłość i stabilizację ekonomiczną na rynku cen energii.

CAŁA EUROPA STAWIA NA ODNAWIALNE

Mocny zwrot ku energetyce odnawialnej widać w całej Europie. Unia Europejska zamierza zwiększyć wykorzystanie odnawialnych źródeł energii do co najmniej 42,5 proc. w 2030 r. Wspólnota ma się postarać, żeby wartość ta wyniosła 45 proc.

Jesteśmy na dobrej drodze, żeby te ambitne cele wypełnić.

– Po raz pierwszy w 2025 roku energia wiatrowa i słoneczna wytworzyły w UE więcej energii elektrycznej niż paliwa kopalne, zapewniając prawie jedną trzecią energii. Kolejnym wyzwaniem będzie poważne ograniczenie uzależnienia UE od drogiego, importowanego gazu. Inwestując w cały system energetyczny w celu wykorzystania potencjału baterii, sieci i technologii zelektryfikowanych, UE może wykorzystać lokalną energię odnawialną do

stabilizacji cen i zabezpieczenia się przed szantażem energetycznym – mówi dr Beatrice Petrovich, analityczka energetyczna z instytutu Ember.

OZE udało się przeskoczyć paliwa kopalne w 14 krajach unijnych. W Polsce jesteśmy na razie daleko od tego, ale i tak w ubiegłym roku udział węgla spadł do rekordowo niskiego: 51 proc.

Na koniec sierpnia 2025 roku moc zainstalowana odnawialnych źródeł energii w Polsce wyniosła niemal 36,5 gigawatów, co oznacza wzrost o 14,5 proc. w porównaniu z sierpniem 2024 roku. Największy udział w produkcji energii elektrycznej z OZE ma obecnie energia słoneczna, a na drugim miejscu znajduje się energetyka wiatrowa.

W polskim systemie OZE dominuje obecnie fotowoltaika. W sierpniu 2025 roku jej moc zainstalowana przekroczyła 23,6 gigawatów, co stanowi około 65 proc. łącznej mocy OZE.

Drugim najważniejszym źródłem jest energetyka wiatrowa, której moc zainstalowana wyniosła 10,4 gigawatów, czyli około 28,5 proc. mocy odnawialnych źródeł energii.

Problemem energetyki wiatrowej jest jednak ograniczenie administracyjne dla jej rozwoju, przez co tylko jeden procent kraju jest dostępny dla inwestycji w farmy wiatrowe.

– Polska może rozwijać energetykę wiatrową dynamicznie, mamy inwestorów, technologie i zasoby. Brakuje jedynie sprawnych i przewidywalnych procedur. A łądowa energetyka wiatrowa to nie tylko megawaty i procenty w miksie energetycznym, lecz realna podstawa bezpieczeństwa energetycznego, niższe koszty energii dla przemysłu, większa odporność gospodarki oraz tysiące miejsc pracy. To decyzja między skokiem cywilizacyjnym a hamulcem ręcznym zaciągniętym na przyszłości kraju – podkreśla Janusz Gajowiecki, prezes Polskiego Stowarzyszenia Energetyki Wiatrowej.

DOLNY ŚLĄSK DLA ZIELONEJ ENERGII

Trend jest zauważalny również w regionie Dolnego Śląska. W ubiegłym roku powstała Dolnośląska Rada Energii i Klimatu, a według przyjętej dwa lata temu strategii energetycznej Dolny Śląsk do roku 2050 ma stać się regionem neutralnym klimatycznie.

– Zagadnienie budowy i rozwoju odnawialnych źródeł energii jest ważne dla przyszłości naszej regionalnej gospodarki – podkreśla marszałek Paweł Gancarz.

Przykładem niedawnej inwestycji w OZE jest park hybrydowy w Brzezince pod Wrocławiem z instalacją fotowoltaiczną o planowanej mocy szczytowej 303 megawatów, z systemem magazynowania energii. Największy taki park ma być uruchomiony do 2027 roku.

– Projekt Brzezinka doskonale wpisuje się w założenia Strategii Energetycznej Województwa Dolnośląskiego, która zakłada rozwój nowoczesnych, niskoemisyjnych źródeł energii oraz wzmacnianie bezpieczeństwa energetycznego regionu. Ta inwestycja pokazuje, jak wiele można osiągnąć dzięki współpracy samorządu województwa, partnerów lokalnych, biznesu i inwestorów międzynarodowych. Dzięki niej stworzymy nowe miejsca pracy, wspieramy lokalny rozwój gospodarczy i jednocześnie inwestujemy w przyszłość opartą na zrównoważonej energii – mówi Łukasz Kasprzak z urzędu marszałkowskiego.

• W polskim systemie OZE dominuje obecnie fotowoltaika. W sierpniu 2025 roku jej moc zainstalowana przekroczyła 23,6 gigawatów, co stanowi około 65 proc. łącznej mocy OZE

FOT. WŁADYSŁAW CZULAK / AGENCJA WYBORCZA.PL

• Unia Europejska chce zwiększyć wykorzystanie odnawialnych źródeł energii do 42,5 proc. w 2030 roku

FOT. TOMASZ PIETRZYK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Ważnym czynnikiem skłaniającym do inwestycji w czyste źródła są ceny. OZE są znacznie tańsze. Musimy też odciąć się od surowców rosyjskich i pochodzących z innych niedemokratycznych krajów, żeby zapewnić sobie bezpieczeństwo energetyczne

Oprócz wielkich inwestycji, coraz częściej mówi się o potrzebie wsparcia rozwoju energetyki obywatelskiej, opartej na współpracy lokalnych społeczności.

– Podejmowanie działań na rzecz sprawiedliwej i uczciwej społecznie transformacji w kierunku neutralności klimatycznej prowadzone winno być przy zaangażowaniu i współpracy wszystkich grup społecznych. Działalność energetyki obywatelskiej pozytywnie wpływa na wzrost wykorzystania energii OZE, daje możliwość współdziałania w zakresie wytwarzania energii, aktywizacji społeczeństwa oraz obniżenia kosztów energii, a także poprawia jakość środowiska i stan klimatu – czytamy w wojewódzkiej strategii.

Obywatele sami inwestują w OZE. Według raportu Urzędu Regulacji Energetyki z początku 2025 r. liczba zarejestrowanych w całym kraju mikroinstalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii przekroczyła 1,5 mln. Najmniejsze OZE mają już łączną moc przekraczającą 12,7 gigawatów. ●

Energetyka obywatelska zamiast Turowa

Ekspert: Transformacja jest konieczna

Transformacja energetyczna często przedstawiana jest jako ogromny koszt. – Dziś więcej dopłacamy do węgla niż do odnawialnych źródeł energii, a prywatny biznes już udowodnił, że OZE się opłacają. Teraz pora na energetykę obywatelską – podkreśla Paweł Pomian.

ROZMOWA Z
PAWŁEM POMIANEM
wiceprezesem Stowarzyszenia
Ekologicznego Eko-Unia

MATEUSZ KOKOSZKIEWICZ: Jako Eko-Unia mówicie o tym, że transformacja ma sprawić, że energia będzie tańsza. Tymczasem bardzo często słyszymy narrację, że transformacja energetyczna to ogromny koszt, który ponoszą ludzie. Jak to wygląda w rzeczywistości?
PAWEŁ POMIAN: Oczywiście transformacja kosztuje, bo jest związana z ogromną rewolucją technologiczną. Ale trzeba pamiętać, że w znacznej mierze jest ona finansowana ze środków prywatnych, głównie przez biznes.

To właśnie prywatny biznes w największym stopniu uczestniczy dziś w transformacji energetycznej w Polsce. I widać, że to się opłaca. Biznes nie inwestowałby ogromnych pieniędzy w farmy fotowoltaiczne, elektrownie wiatrowe czy magazyny energii, gdyby było to nieopłacalne i nieefektywne.

Tymczasem coraz więcej dopłacamy do konwencjonalnych źródeł energii, czyli do spalania węgla. Na to idą olbrzymie środki, bez tych dopłat biznes węglowy po prostu by się nie opłacał. Gdyby te pieniądze stopniowo przeznaczać na bardziej zielone inwestycje, transformacja przebiegałaby znacznie sprawniej.

Oczywiście energia nie będzie za darmo. Idziemy w kierunku odnawialnych źródeł energii, które oferują znacznie lepsze ceny, ale wciąż jesteśmy w fazie rewolucji technologicznej. Koszty związane z rozbudową sieci elektroenergetycznych i całej infrastruktury w jakiejś części będą musiały być pokrywane z budżetu państwa, bo firmy prywatne nie zrobią wszystkiego.

Są też inwestycje oddolne, na przykład panele fotowoltaiczne na dachach kamienic czy bloków. To są projekty, które muszą wychodzić od samych mieszkańców. Na początku inwestujemy większy kapitał, czasem to jest spora kwota, ale w perspektywie pięciu, a czasem dziesięciu lat, te pieniądze się zwracają i zaczynają realnie oszczędzać.

Coraz więcej spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych, zarówno we Wrocławiu, jak i na Dolnym Śląsku, zaczyna to dostrzegać i inwestuje środki publiczne.

Jaka jest specyfika Dolnego Śląska, jeśli chodzi o transformację energetyczną?

• Paweł Pomian FOT. MATERIAŁY PRASOWE

– Mamy poważny zastój w transformacji energetycznej, głównie ze względu na kompleks w Turowie. Narracja publiczna taka, że to kluczowe, strategiczne źródło zaopatrzenia nie tylko dla Dolnego Śląska, ale dla całej Polski. W naszej ocenie nie jest to do końca prawda. Owszem, Turow ma swój udział, ale już dziś można by go z dnia na dzień wyłączyć i nie spowodowałoby to zagrożenia dla systemu elektroenergetycznego.

Sytuacja Turowa różni się od jeszcze większego kompleksu energetycznego, jakim jest Bełchatów.

– Bełchatów, który jest dużo większą i dużo ważniejszą elektrownią, również opartą na węglu brunatnym, już jest realnie transformowany, wiadomo kiedy Bełchatów zostanie wygaszony. W Turowie wciąż nie mamy takiego harmonogramu. Nadal podawany jest rok 2044 jako ten graniczny moment wydobywania, ale w to już nikt nie wierzy. Nie wierzą w to nawet mieszkańcy, a także coraz częściej przedstawiciele związków zawodowych.

W takim razie na jakie źródła powinniśmy stawiać w ramach transformacji energetycznej na Dolnym Śląsku?

– Przede wszystkim powinniśmy stawiać na źródła jak najbardziej niskoemisyjne i w całości odnawialne. Powinniśmy unikać takich fałszywych rozwiązań jak elektrownie gazowe.

Gaz, mimo że nie powoduje lokalnie takich zanieczyszczeń pyłowych, w ostatecznym rozrachunku jest paliwem bardzo emisyjnym. Jego wydobywanie wiąże się z olbrzymimi emisjami, między innymi metanu. Oczywiście przy spalaniu emituje się mniej dwutlenku węgla niż w przypadku węgla, dlatego gaz bywa postrzegany jako tańszy w kontekście systemu ETS, ale to nie znaczy, że emisji nie ma wcale.

Na pewno jakaś rola gazu w transformacji będzie, bo ma on swoje zalety: elektrownie gazowe można bardzo szybko włączyć i wyłączać. Mogą więc pełnić rolę rezerwy na wypadek słońca, w których nie wieje wiatr i nie świeci słońce, a takie dni w ciągu roku się zdarzają. Gaz powinien jednak

być raczej uzupełnieniem systemu, a nie jego podstawą.

Jeżeli elektrownia gazowa będzie uruchamiana na przykład 30 dni w roku, to emisje będą skrajnie mniejsze w porównaniu z tym, co mamy dziś przy utrzymywaniu elektrowni węglowych. Te działają tylko po to, by podtrzymywać swoją rezerwę techniczną, podczas gdy i tak korzystamy z tańszego wiatru i słońca.

Jest też oczywiście kwestia innego źródła gazu, czyli biogazu.

– Biogaz jest bardzo przyszłościowym paliwem, szczególnie dla Polski, która ma bardzo rozwinięte rolnictwo i mogłaby dostarczać surowiec do biogazowni. To świetny stabilizator systemu energetycznego. Samorządy powinny dużo bardziej zainteresować się biogazowniami, bo mogą one stabilizować pracę elektrowni wiatrowych i farm fotowoltaicznych.

Mówicie, że energetyka ma być obywatelska. Na czym to właściwie polega? Bo energetyka kojarzy się raczej z ogromnymi przedsięwzięciami, takimi jak Turow, a energetyka obywatelska brzmi zupełnie inaczej.

– Tak, energetyka obywatelska to coś zupełnie innego i co ważne, ona już się dzieje. W Polsce mamy bardzo silny ruch elektroprosumentów, czyli obywateli, którzy sami produkują własną energię.

Zamieszanie na rynku energii i podwyżki cen zmotywowały ludzi do wzięcia spraw w swoje ręce. Zaczęli masowo montować panele fotowoltaiczne na swoich domach. Jak na razie są to głównie domy jednorodzinne, bo przepisy dawały im bardzo korzystne warunki.

W Polsce mamy obecnie ogromny boom, są to niemal dwa miliony instalacji. Jeżeli weźmiemy pod uwagę, że w każdym gospodarstwie domowym mieszka kilka osób, to mówimy o kilku milionach obywateli, którzy produkują własną energię.

Jednym z naszych celów jest to, żeby powstał silny ruch elektroprosumentów i elektroprosumentek, którzy będą wspólnie występować wobec rządu, na przykład w sprawie zmian taryfowych.

Nadal opłaca się inwestować w OZE?

– Obecnie panele fotowoltaiczne są mniej opłacalne niż wcześniej, a mimo to ludzie nadal chętnie je montują. To pokazuje, że nawet gdy opłacalność ekonomiczna spadła i nie ma już tak preferencyjnych warunków dla nowych instalacji, zainteresowanie wciąż jest bardzo duże.

Do tego dochodzi elektromobilność, ładowanie samochodów elektrycznych, które stają się coraz bardziej powszechne na ulicach. To już nie jest tak, że raz na jakiś czas przejedzie jedna Tesla. Wystarczy spojrzeć na zielone tablice rejestracyjne. ●

Rozmawiał Mateusz Kokosziewicz

PUBLIKACJA DOFINANSOWANA ZE ŚRODKÓW
WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI
WODNEJ WE WROCŁAWIU.

Poglądy autorów i treści zawarte w materiale nie zawsze odzwierciedlają
stanowisko WFOŚiGW we Wrocławiu

Luty z kulturą

Wystawy, muzyka i tatuaże

W lutym czekają nas nowe wystawy, ciekawe spektakle, koncerty, ale też pokazy tatuażu i zlot aut „z duszą”.

Rafał Zieliński

Prezentacje sztuki współczesnej, spektakle Teatru Pantomimy, koncerty, festiwal tatuażu - to tylko niektóre ciekawe propozycje na luty. Będzie też coś dla miłośników amerykańskich aut i starych motocykli oraz dla fanów klasycznego polskiego hip hopu.

WYSTAWY W KRUPA ART FOUNDATION

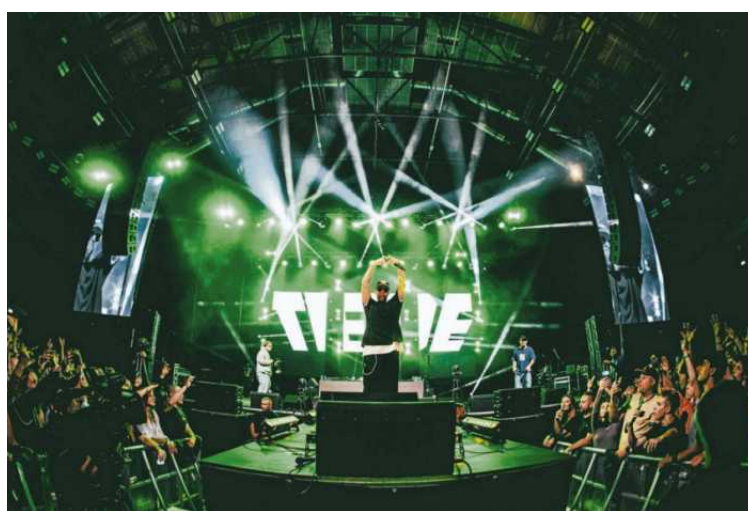
„Focus” to wystawa poświęcona najnowszym nabytkom kolekcji Sylwii i Piotra Krupów, właścicieli Krupa Art Foundation. To dzieła powstałe w ostatnich latach, silnie zakorzenione w aktualnych realiach społecznych, politycznych i kulturowych, których autorami są m.in. Magdalena Abakanowicz, Barbara Kruger czy Anne Imhof. „Ekspozycja podejmuje refleksję nad kondycją współczesności, wielością perspektyw i napięciem pomiędzy tym, co intymne, a tym, co wspólne. Jednocześnie otwiera się ona dialog z klasykami drugiej połowy XX wieku, ukazując ciągłość idei i gestów artystycznych” – piszą organizatorzy wystawy. Na dwóch piętrach galerii na rynku zobaczymy prace niemal 60. artystów zestawione w pięciu kadrach tematycznych.

Równolegle prezentowana jest wystawa „Choreografie okrucieństwa”. Projekt zestawia prace artystek młodego pokolenia, czyli Chloé Arrouy oraz duetu Kobiety Anteny, który tworzą Agata Konarska i Agata Lankamer z historycznymi obiektami Tadeusza Kantora. Ekspozycja podejmuje temat ciała jako przestrzeni przemocy, pamięci i performansu, odsłaniając mechanizmy kontroli, opresji i uprzedmiotowienia obecne zarówno w sferze materialnej, jak i cyfrowej.

Obie wystawy będą dostępne od początku lutego do początku maja. Więcej na www.krupaartfoundation.pl.

DZIEJE SIĘ STREFIE KULTURY

Strefa Kultury tradycyjnie zaprasza na koncerty. Już 6 lutego w Imparcie usłyszymy album „ojDADAna” Grzegorza Ciechowskiego w zupełnie nowej odsłonie. Koncert „Tu był Grzegorz z Ciechowa” przygotowany z okazji 30-lecia wydania płyty to nowe aranżacje utworów z tamtej płyty, połączenie smyczków z elektroniką i obecność Miuosha. Połowa miesiąca to trzydniowy maraton walentynkowy. 13 lutego w Firleju Małgorzata Kozłowska wystąpi w koncercie „Miłość w Portofino”, dzień później w Impart Centrum z koncertem „O miłości i nie tylko” pojawi się Janusz Radek. Cykl zakończy jazzowy koncert „Tribute to Chick Corea” w wykonaniu Krystyny Stańko i jej zespołu. Strefa Kultury proponuje też pełne eksperymentów i improwizacji. 21 lutego mieszankę folku i metalu zagra Łysa Góra, a 27 lutego pełne ironii i humoru utwory z nurtu piosenki aktorskiej zaprezentuje Artur Gotz.

• **Tede na 120 Rap Fest**
FOT. MATERIAŁY PRASOWE

• **Kustomhead w Hali Stulecia**
FOT. KRZYSZTOF CÍWIK / AGENCJA WYBORCZA.PL

• **Praca Anne Imhof**
FOT. REPRODUKACJA CÍWIK / ZIEHE/PHOTOGRAPHIE

Będzie też coś dla dzieci. W Firleju zobaczymy dwa skierowane do nich spektakle. 1 lutego będą to „Szalaputki”, teatralną opowieść o strachu, „Siekawości i zaufaniu”, a 22 lutego „Przygody psotnego szewczyka”, czyli klasyczną historię autorstwa Kornela Makuszyńskiego podaną w lekkiej, dynamicznej formie. www.strefakultury.pl.

TEATR PANTOMIMY ZAPRASZA

Luty w Teatrze Pantomimy otworzą pokazy dwóch spektakli. 3 i 4 lutego zobaczymy przedstawienie „Autentik” z opolskiego Teatru im. Jana Kochanowskiego, które wyreżyserował Norbert Rakowski. Z kolei 4 i 5 lutego zobaczymy sztukę „Nowy wspaniały świat” w reżyserii Anny Obszańskiej inspirowaną powieścią Aldousa Huxleya. 7 i 8 lutego teatr zaprasza na spektakl „Moby Dick”. Jego reżyserem jest Jakub Zalasa,

a bazą słynna powieść Hermana Melville'a o obsesji ponurego kapitana statku wielorybniczego na punkcie legendarnego białego kaszalota.

Historia o przyjaźni pokazująca motyw podróży jest pretekstem do ukazania ciepłego i walecznego serca głównej bohaterki, czyli Gerdy podążającej za porwanym przez Królową Śniegu Kajem – oto opis sztuki „Królowa. Baśń podwórkowa”. Ten rodzinny spektakl wyreżyserował Artur Borkowski. Przedstawienie zobaczymy 20, 21 i 22 lutego. www.pantomima.wroc.pl.

ŚPIEW HISTORYCZNY

Działające od 2014 roku Jerycho to zespół wokalny posługujący się tradycyjnym idiomem śpiewu sakralnego. Grupa wykonuje historyczne śpiewy polskie i łacińskie, stosując improwizowaną polifonię zaadaptowaną przez Bartosza Izbickiego, muzykologa i organistę, który od po-

nad 25 lat zajmuje się polską tradycją chorału, monodii liturgicznej i sakralnego śpiewu ludowego. Jerycho ma na koncie m.in. wspólne koncerty i nagrania z Marcelem Pérèsem, światowej miary autorytetem w zakresie teoretycznych podstaw i wykonawstwa chorału gregoriańskiego oraz osiem płyt i ponad 180 występów w kraju i za granicą.

6 lutego o godz. 18 Jerycho wystąpi w Oratorium Marianum. W programie koncertu znajdą się m.in. dzieła renesansowego kompozytora Cypriana Bazylika z Sieradza. Wstęp wolny, obowiązują zapisy mailowe: fundacja@forumartis.pl. Pl. Uniwersytecki 1.

KONCERTY W STARYM KLASZTORZE

Na muzyczne wydarzenia w różnych klimatach zaprasza oczywiście Stary Klasztor, jedno z koncertowych centrów Wrocławia. Już 5 lutego w tamtejszej Sali Witrażowej wystąpi z materiałem „In the name of the Father, the Imam & John Lennon” palestyński raper Tamer Nafar. Trzy dni potem usłyszymy ikonę polskiej muzyki folkowej, czyli Kapelę Ze Wsi Warszawa, która wystąpi z formacją Bassałyki. 12 lutego to spotkanie z tangiem argentyńskim i formacją Ariel Ramirez Tango Quintet, a 15 lutego w Sali Gotyckiej wystąpi zespół Pablopavo i Ludziki. Kolejni muzycy goście w Starym Klasztorze to zespół Dezerter (20.02), skład Fisz Emade Tworzywo (21.02) oraz formacja jazzowego gitarzysty Frank Gambale 'All-Star' Group (25.02).

W lutym zaplanowano też karnawałowy wieczór The Kings Of Disco i AntyWalentynki – „Agnieszka już tutaj nie mieszka” (13 lutego) oraz walentynkowe Miłosne Przeboje Wszech Czasów i Back To Maanam (14 lutego). Purkyniego 1.

KUSTOMHEAD I WROCŁAW TATTOO SHOW W HALI STULECIA

Kustomhead to impreza dla fanów klasycznych, zabytkowych amerykańskich samochodów, motocykli i rowerów customowych. Będą jedno i dwusłady, a także prace artystów związanych z tą subkulturą, warsztaty i pokazy. W programie są też giełda płyt winylowych, pokazy mody vintage i PinUp girls, a także sobotnie koncerty rockowe.

Imprezą współtwarzającą Kustomhead będzie VI edycja Wrocław Tattoo Show, czyli dolnośląskie targi tatuażu i piercingu. Pojawi się na nich 200 artystów, będą konkursy na najlepsze tatuaże rozgrywane w kilku kategoriach, koncerty oraz stoiska m.in. z biżuterią i kosmetykami do pielęgnacji tatuaży. 21-22 lutego, www.kustomhead.pl. Wystawowa 1.

120 RAP FEST WROCŁAW W HALI STULECIA

„Ten wieczór będzie jak powrót na osiedlową ławkę, gdzie słowo miało wagę, a bit potrafił odmienić dzień. (...) Rap to nie moda, to pamięć, pokolenia i fundament kultury, którą nosimy w sobie od lat” – tak o tej imprezie piszą jej organizatorzy. Na scenie królować będzie klasika polskiego hip hopu. Usłyszymy ją w wydaniu Fokusa, Rahima, Pezeta, Eldo, Tedego i Molesty. Wystąpi też O.S.T.R. 120 Rap Fest Wrocław odbędzie się 26 lutego o godz. 20. Bilety od 214 zł. ● Wystawowa 1.

Wroclawskie Mieszkania Sp. z o.o.
z siedzibą we Wrocławiu

informuje, że od dnia **03-02-2026 r.** do dnia **23-02-2026 r.** na tablicach ogłoszeń w siedzibie Spółki, w Centrum Obsługi Mieszkańca filia Gazowa oraz Urzędu Miejskiego Wrocławia zostanie wywieszony wykaz nr **1/W/1/2026/NU/WM** nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem w trybie bezprzetargowym.

Wykaz jest dostępny również na stronie internetowej www.wm.wroc.pl

Szczegółowych informacji udziela spółka Wrocławskie Mieszkania Sp. z o. o., ul. Namysłowska 8 we Wrocławiu, Zespół Lokali Użytkowych tel. 71/ 321 16 58 i 71/ 322 09 77.

Wrocław/34418366

Wroclawskie Mieszkania Sp. z o.o.
z siedzibą we Wrocławiu

informuje, że od dnia **30.01.2026 r.** do dnia **02.03.2026 r.** na tablicach ogłoszeń w siedzibie Spółki, w Centrum Obsługi Mieszkańca filia Gazowa oraz Urzędu Miejskiego Wrocławia zostanie wywieszony ogłoszenie o przetargu nr **3/P/01/2026/NU/WM** nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem w trybie przetargowym.

Ogłoszenie jest dostępne również na stronie internetowej www.wm.wroc.pl. Szczegółowych informacji udziela spółka Wrocławskie Mieszkania Sp. z o. o., ul. Namysłowska 8 we Wrocławiu, Zespół Lokali Użytkowych tel. 71 322 09 77; 71 321 16 58.

Wrocław/34418366

„Spółdzielnia Mieszkaniowa „Wojewodzianka”
Wrocław, ul. Drukarska 34

OGŁASZA

PRZETARGI OFERTOWE NIEOGRANICZONE

na realizację następujących zadań:

Zadanie 1.
Remont 6 balkonów (od strony wejść) w budynku mieszkalnym przy ul. Powstańców Śląskich 183-183a we Wrocławiu.

Zadanie 2.
Docieplenie ścian nadbudówki w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Kamiennej 31-33 we Wrocławiu

Zadanie 3.
Wymiana stolarki drzwiowej do piwnic z poziomu terenu w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych przy ul. Kamiennej 11-13, ul. Kamiennej 15-17, ul. Kamiennej 19-21, ul. Kamiennej 23-25, ul. Kamiennej 27-29, ul. Kamiennej 31-33,

Zadanie 4.
Wymiana WLZ w budynku mieszkalnym przy ul. Drukarskiej 41we Wrocławiu.

Zadanie 5.
Docieplenie ścian i wymiana stolarki okiennej nadbudówek w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Drukarskiej 26-30 we Wrocławiu.

Zadanie 6.
Wymiana pionów wodno-kanalizacyjnych w budynkach mieszkalnych przy ul. Sokolej 59-63 oraz ul. Sokolej 65-69 we Wrocławiu.

Zadanie 7.
Wymiana pionów wodno-kanalizacyjnych w budynku mieszkalnym przy ul. Wolbromskiej 21-25 we Wrocławiu.

Zadanie 8.
Wymiana pionów wodnych w budynku mieszkalnym przy ul. Powiewnej 1,3,5, ul. Skarbowców 43 we Wrocławiu

Zadanie 9.
Wykonanie pełnej dokumentacji projektowej remontu płyt galerii wraz z betonowymi balustradami w budynku mieszkalno-usługowym przy ul. Powstańców Śląskich 112-122 we Wrocławiu.

Szczegółowe warunki przetargu dostępne są na stronie www.wojewodzianka.pl; można je również odebrać w budynku Zarządu Spółdzielni przy ul. Drukarskiej 34, pok. nr 8, tel. 71 757 69 48.

Wadium: (zad. 1) 2 000,00 zł (zad. 2) 3 800,00 zł (zad. 3) 4 400,00 zł (zad. 4) 17 700,00 zł (zad.5) 4 500,00 zł, (zad.6) 8 600, 00 zł, (zasd.7) 4 300,00 zł, (zad.8) 3 400,00 zł, (zad.9) 5 400,00 zł płatne na konto Spółdzielni w PKO BP III Oddział Centrum we Wrocławiu nr 03 1020 5242 0000 2302 0018 0489.

Ofertę w zamkniętej kopercie, oznaczoną hasłem: „Remont 6 balkonów ...zad. 1”; „Docieplenie ścian nadbudówki ...zad.2”; „Wymiana stolarki drzwiowej do piwnic ...zad. 3”; „Wymiana WLZ ...zad.4”; „Docieplenie ścian i wymiana stolarki okiennej nadbudówek ...zad.5”; „Wymiana pionów wodno-kanalizacyjnych ul. Sokola ... zad.6”, „Wymiana pionów wodno-kanalizacyjnych ul. Wolbromska ...zad.7”, „Wymiana pionów wodnych zad.8”, „Wykonanie pełnej dokumentacji projektowej... zad. 9” należy złożyć **do 09.02.2025 r.** w Biurze Obsługi Klienta Spółdzielni **do godz. 09:30**. Koperta powinna być opatrzona pieczęcią firmy. Części jawne przetargów odbędą się **09.02.2025 r.** w siedzibie Spółdzielni, w pokoju nr 2, od godz. 10:00.

Zastrzegamy sobie prawo do swobodnego wyboru oferenta, negocjacji uzupełniających, jak również unieważnienia przetargu bez podania przyczyny.

Wrocław/34417216

Prezydent Miasta Jeleniej Góry
informuje

o podaniu Obwieszczeniem Nr 281.2026.IX z dnia 26 stycznia 2026 r. do publicznej wiadomości wykazu części nieruchomości gruntowej niezabudowanej, stanowiącej własność Skarbu Państwa oraz nieruchomości gruntowej niezabudowanej, stanowiącej własność Gminy Jelenia Góra, położonych przy ul. Adama Thebesiusa w Jeleniej Górze, przeznaczonych do oddania w dzierżawę, na okres do trzech lat, w drodze ustnego przetargu ograniczonego.

Obwieszczenie podlega umieszczeniu na okres 21 dni na tablicy ogłoszeń w Wydziale Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miasta Jelenia Góra ul. Ptasia 2-3, na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Jelenia Góra oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu.

Urząd Miasta Jelenia Góra

www.jeleniagora.pl

Wrocław/34418100

Prezydent Miasta Jeleniej Góry
informuje

o podaniu Obwieszczeniem Nr 280.2026.IX z dnia 26 stycznia 2026 r. do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości lokalowej przeznaczonej do sprzedaży w trybie przetargu ustnego nieograniczonego, stanowiącej własność Skarbu Państwa, położonej przy ul. Przechodniej w Jeleniej Górze.

Obwieszczenie podlega umieszczeniu na okres 21 dni na tablicy ogłoszeń w Wydziale Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miasta Jelenia Góra ul. Ptasia 2-3, na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Jelenia Góra oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu.

Urząd Miasta Jelenia Góra

www.jeleniagora.pl

Wrocław/34418107

Wyciąg z ogłoszenia nr 15/2026
Prezydenta Miasta Jeleniej Góry
o przetargach ustnych nieograniczonych
na sprzedaż nieruchomości niezabudowanych
stanowiących własność Miasta Jelenia Góra.

1.	Oznaczenie nieruchomości.	1. Działka numer 47 o powierzchni 0,2398 ha, obręb 0034, 34, AM 2, KW nr JG1J/00072281/6, położona przy ul. Berlińskiej. 2. Działka gruntu numer 243 o powierzchni 0,2819 ha, obręb 0063, Maciejowa III, AM 18, KW nr JG1J/00099360/9, położona przy ul. Trzcńskiej.
2.	Ceny wywoławcze netto	Ad 1. 342.000,00 zł Ad 2. 332.000,00 zł <i>do cen ustalonych w przetargach doliczony zostanie 23% podatek</i>
3.	Przeznaczenie w planie miejscowym	Ad 1. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami. Ad 2. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.
4.	Termin i miejsce przetargów	19 marca 2026 roku o godz. 10⁰⁰ Urząd Miasta Jelenia Góra, ul. Sudecka nr 29, I piętro, sala nr 13
5.	Wysokość wadium	Ad 1. 34.200,00 zł Ad 2. 33.200,00 zł należy wnieść na konto Miasto Jelenia Góra – Bank MILLENNIUM S.A. nr: 97 1160 2202 0000 0000 6011 5681 najpóźniej do dnia 13 marca 2026 r. Datą dokonania wpłaty jest data uznania rachunku bankowego Miasta.
6.	Miejsce wywieszenia i publikacji ogłoszenia	tablica ogłoszeń Urzędu Miasta Jelenia Góra ul. Ptasia nr 2-3, I piętro, strona internetowa bip.jeleniagora.pl – oferty nieruchomości

Szczegółowe informacje dotyczące przetargu można uzyskać w Wydziale Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami Urzędu Miasta Jelenia Góra ul. Ptasia nr 2-3, I piętro, pokój nr 111; tel.: 75/75-46-304, 75/75-46-277 oraz na stronie internetowej www.nieruchomosci.jeleniagora.pl.

Urząd Miasta Jelenia Góra

www.jeleniagora.pl

Wrocław/34418109

Prezydent Wrocławia
informuje,

że w dniu 27.01.2026 r. wywieszony został wykaz wolnego lokalu mieszkalnego nr 1-2 położonego w budynku przy ul. Henryka Pobożnego 22 przeznaczonego do sprzedaży w trybie przetargowym

Osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1145 z późn. zm.), mogą składać wnioski o jej nabycie w terminie 6 tygodni od dnia wywieszenia wykazu.

Pełną informację dotyczącą lokalu zawiera wykaz wywieszony na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego Wrocławia przy ul. G. Zapolskiej 4, na I piętrze w Wydziale Sprzedaży Lokali. Wykaz dostępny jest również na stronie internetowej pod adresem www.bip.um.wroc.pl.

Dodatkowe informacje można uzyskać w pokoju 143 Urzędu Miejskiego Wrocławia – ul. G. Zapolskiej 4, tel. 71 777 91 16.

Wrocław/34418014

PREZYDENT WROCŁAWIA
informuje,

że w dniu 27.01.2026 r. wywieszony został wykaz wolnego lokalu mieszkalnego nr 29 położonego w budynku przy ul. Powstańców Śląskich nr 135, 137a, ul. Wandy nr 1 (lokal w budynku przy ul. Powstańców Śląskich nr 135) przeznaczonego do sprzedaży w trybie przetargowym

Osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1145 z późn. zm.), mogą składać wnioski o jej nabycie w terminie 6 tygodni od dnia wywieszenia wykazu.

Pełną informację dotyczącą lokalu zawiera wykaz wywieszony na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego Wrocławia przy ul. G. Zapolskiej 4, na I piętrze w Wydziale Sprzedaży Lokali.

Wykaz dostępny jest również na stronie internetowej pod adresem www.bip.um.wroc.pl.

Dodatkowe informacje można uzyskać w pokoju 143 Urzędu Miejskiego Wrocławia – ul. G. Zapolskiej 4, tel. 71 777 91 16.

Wrocław/34418020

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 23 stycznia 2026 roku, po długiej i ciężkiej chorobie, w wieku 92 lat zmarła, urodzona we Lwowie

Barbara Dyrda-Biatek

nauczycielka

wieloletni pracownik Szkoły Podstawowej nr 3 (obecnie 315) w Świdnicy, członek Z.Z. Solidarność Pracowników Oświaty, wieloletni członek Związku Sybiraków.

Msza żałobna oraz pogrzeb odbędą się w sobotę 31 stycznia 2026 roku o godz. 11.00 na Cmentarzu Komunalnym przy ul. Brzozowej w Świdnicy.

O czym zawiadamiają pogrążeni w smutku

Córka z Mężem i Synem oraz Rodzeństwo

www.nekrologi.wyborcza.pl/34417969

Dziel się wspomnieniami o bliskich

Żyją, póki pamiętamy

Wejdź na serwis odeszli.pl
pomoc@odeszli.pl
tel. 22 55 55 383, 22 55 55 399, 22 55 55 555

Wrocław/34418100

OBWIESZCZENIE
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu
z dnia 27 stycznia 2026 r., znak: WOOS.420.66.2023.CC.66

Na podstawie art. 85 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 ze zm.),

podaję do publicznej wiadomości, co następuje:

- Postanowieniem z dnia 27 stycznia 2026 r., znak: WOOS.420.66.2023.CC.64 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu z urzędu sprostował omyłki w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach z dnia 13 stycznia 2026 r., znak: WOOS.420.66.2023.CC.60 wydanej dla przedsięwzięcia pn.: „**Rozbudowa autostrady A4 Krzyżowa (bez węzła) – Legnica Południe (bez węzła) odcinek realizacyjny 1 od km 50+710 do km 64+666**”.
- Treść ww. postanowienia o sprostowaniu omyłek w decyzji zostanie udostępniona w dniu 28 stycznia 2026 r. na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu (<https://www.gov.pl/web/rdos-wroclaw/obwieszczenia-i-zawiadomienia>) na okres 14 dni.

Wrocław/34418198

PREZYDENT WROCŁAWIA
ogłasza

przetarg ustny nieograniczony
na sprzedaż wolnego lokalu użytkowego:

pl. św. Macieja 21 lokal U15

Powierzchnia lokalu	-	47,00 m²
Cena wywoławcza w zł	-	345 000,00 zł
Wadium	-	34 500,00 zł
Minimalna wysokość postąpienia	-	3 450,00 zł

Lokal użytkowy oglądać można w dniach 9.03.2026 r. w godz. 9⁰⁰– 11⁰⁰, 10.03.2026 r. w godz. 11⁰⁰– 13⁰⁰ oraz 11.03.2026 r. w godz. 12⁰⁰– 14⁰⁰, po uprzednim ustaleniu terminu z Biurem Obsługi Mieszkańca nr 2, ul. Otwarta 3-5, 50-212 Wrocław, tel. 71 798-69-72.

UWAGI:

1. **Przetarg** odbędzie się w siedzibie Urzędu Miejskiego Wrocławia, pl. Nowy Targ 1-8, w sali nr 215, o godz. 10:00, dnia **25 marca 2026 r.**
2. Wadium na w/w lokal uczestnik przetargu winien wpłacić **najpóźniej do dnia 18 marca 2026 r.** na konto Gminy Wrocław – **Bank PKO BP S.A. nr 36 1020 5226 0000 6302 0417 7655**. Datą dokonania wpłaty wadium jest data uznania rachunku bankowego Gminy.
3. Dowodem wniesienia wadium jest potwierdzenie z banku.
4. Pełną informację dotyczącą przetargu zawiera ogłoszenie wywieszone na tablicy w siedzibie Urzędu Miejskiego Wrocławia, ul. G. Zapolskiej 4. Ogłoszenia o przetargach dostępne są również w internecie pod adresem: **<http://bip.um.wroc.pl>**
5. Prezydent Wrocławia może odwołać przetarg z ważnych powodów.

Szczegółowe informacje uzyskać można w Wydziale Sprzedaży Lokali Urzędu Miejskiego Wrocławia przy ul. G. Zapolskiej 4, pok. 143 tel. 71 777 77 66.

Wrocław/34418010

STREFA KULTURY
ul. Ruska 46a

IMPART CENTRUM
ul. Piłsudskiego 19

FIRLEJ
ul. Grabiszyńska 56

PRZESTRZEŃ TRZECIEGO WIEKU
ul. plac Solidarności 1/3-5

PLAC PRZED IMPARTEM
ul. Mazowiecka 17

Uwaga!
Znajdujesz się
w Strefie
Kultury!

Obszar wysokiego
oddziaływania

strefakultury.pl

Wrocław miasto spotkań

luty	6.02	„Tu był Grzegorz z Ciechowa” 30 lat od wydania albumu „ojDADAna”
	13.02	Małgorzata Kozłowska „Miłość w Portofino”
	14.02	Janusz Radek „O miłości i nie tylko”
	15.02	Krystyna Stańko Sextet „Tribute to Chick Corea”
	21.02	Łysa Góra „Krzyczę 2026”
	27.02	Męska strona piosenki: Artur Gotz „Mężczyzna prawie idealny”

marzec	6.03	let's end it Marcin Januszkiewicz & Marta Zalewska
	7.03	EHO
	7.03	Katarzyna Żak „Bo jeśli miłość ma kres”
	8.03	Ewa Bem & Andrzej Jagodziński Band „Moje piosenki”
	13-14.03	V Festiwal im. Romana Kołakowskiego
	14.03	Cheap Tobacco „Wschody i zachody”
	19.03	Przed premierą: Anna Krok i Gabriel Kotliński
	21.03	Przebiśnięgi „Letnie myśli”
	22.03	Mikromusic „Nie umiem tańczyć tour - odsłona druga”
	27.03	RZWD

BIZNES LUBELSKI

SPONSOR WYDANIA

34417704

aliplast
aluminium systems

Piątek, 30 stycznia 2026 | Redaktor prowadzący Jacek Brzuszkiewicz

wyborcza.pl

FOT. PATRYK OGORZALEK / AGENCIA WYBORCZA.PL

Piotr Rzetelski

Boom na narty

► 4-5

Port Lotniczy Lublin

Plan? Kolejny rekord

2025 rok był rekordowy dla Portu Lotniczego Lublin – lotnisko obsłużyło najwięcej pasażerów w swojej 13-letniej historii. Pobicie kolejnego rekordu będzie już jednak zadaniem nowego prezesa lotniska, Dariusza Krzowskiego.

Jacek Brzuszkiewicz

Tego spodziewało się niewielu. Krzysztof Matuszczyk zrezygnował z posady prezesa Portu Lotniczego Lublin. Tymczasem spółka gminy Lublin (prezydent Krzysztof Żuk z KO) i samorządu województwa lubelskiego (marszałek Jarosław Stawiarski z PiS) ma za sobą wyjątkowo udany rok.

W jego trakcie odnotowała 11-procentowy wzrost liczby pasażerów – obsłużono dokładnie 471 101 osób. Więcej odnotowano też operacji lotniczych – 5 064. To najwyższe wyniki w historii lubelskiego lotniska.

W 2025 roku w PLL zrealizowano również 272 operacje z ładunkami cargo, obejmujące łącznie 7 304 tony. To także efekt pomocy humanitarnej i dostaw sprzętu wojskowego dla Ukrainy – lubelskie lotnisko pod tym względem jest najważniejsze obok rzęsowskiej Jasionki.

„Czynnik rozwoju gospodarczego Lubelszczyzny”

– Rozwijamy się, rok po roku. To efekt konsekwentnie budowanej siatki połączeń, w tym także w okresie wakacyjnym. Z kolei współpraca z Ministerstwem Obrony Narodowej i zaangażowanie w pomoc Ukrainie pokazała naszą sprawność i możliwości logistyczne – mówił jeszcze niedawno prezes PLL Krzysztof Matuszczyk.

„Osiągnięte wyniki umacniają pozycję lotniska jako jednego z najważniejszych czynników rozwoju gospodarczego Lubelszczyzny” – czytamy w komunikacie portu. W ubiegłym roku lotnisko rozszerzyło ofertę połączeń regularnych o loty do Rzymu oraz Barcelony. Rok 2025 przyniósł również rekordowy wzrost liczby lotów czarterowych. Kolejnym ważnym wydarzeniem było odprawienie czteromilionowego pasażera.

Prezes Matuszczyk podsumowywał: – To symboliczny moment. Osiągnięliśmy stały rozwój i rosnącą popularność lotniska wśród mieszkańców regionu oraz turystów krajowych i zagranicznych.

Dziesiąte polskie lotnisko

W 2025 roku PLL odprawił nieco ponad 470 tys. podróży, ale jeszcze w jego połowie planował obsłużyć nawet pół miliona pasażerów.

Plan spalił na panewce, bo jesienią całoroczne połączenie do Rzymu (lotnisko Fiumicino) zawiesiła włoska linia komercyjna Aeroitalia. Zdaniem przewoźników powodem miała być nienajlepsza frekwencja. W rzeczywistości poszło jednak o ceny bile-

tów, średnio o jedną trzecią droższe od połączeń do Rzymu z Okęcia czy Modlina (WizzAir i Ryanair).

Pod względem frekwencji, Lublin plasuje się na 9-11 miejscu spośród 15 portów lotniczych w kraju, razem z łódzkim Lublinkiem i szczecińskim Goleniowem (konkurencja nie podała jeszcze oficjalnych statystyk za 2025 r.).

Nowy rok, nowy rekord?

Perspektywy Portu Lotniczego Lublin wyglądają dość optymistycznie. W ostatnim kwartale zeszłego roku dwaj najwięksi przewoźnicy nisko-budżetowi, czyli Ryanair i WizzAir, ogłosili otwarcie trzech nowych tras.

WizzAir od końca marca będzie latał z Lublina dwa razy w tygodniu do Maastricht w Holandii. To drugie podejście do kierunku o nazwie Beneluks po zawieszeniu w 2019 roku lotów kolejno do Eindhoven i Antwerpii. Do ofensywy przystąpił także irlandzki Ryanair, informując o nowych połączeniach dwa razy w tygodniu do Trapani na Sycylii i Rijeki w Chorwacji. Obydwie trasy także wystartują wiosną.

Jeśli dodamy do tego połączenia już istniejące (Londyn-Luton, Mediolan-Bergamo, Warszawa-Okęcie, Gdańsk, Barcelona-Girona, Split, Burgas), a przede wszystkim letnie czartery do Grecji, Tunezji, Turcji i Egiptu, już dziś można zakładać, że w 2026 r. w PLL padnie kolejny rekord.

W 2025 roku Port Lotniczy Lublin odprawił ponad 470 tys. podróży. To rekord

• **Port Lotniczy Lublin otwarto w grudniu 2012 r.** FOT. JAKUB ORZECHOWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

• **Ustępujący prezes PLL Krzysztof Matuszczyk (z lewej) i jego następca Dariusz Krzowski** FOT. PLL

Prawdopodobnie lubelskie lotnisko w tym roku w końcu obsłuży co najmniej pół miliona pasażerów.

Prezes Matuszczyk: Nic sensacyjnego

To już jednak wyzwanie nowego prezesa Portu Lotniczego Lublin. A to dlatego, że 15 stycznia Krzysztof Matuszczyk zapowiedział ustąpienie z fotela i przejście z końcem miesiąca na emeryturę.

– Jeszcze jesienią poinformowałem o swojej decyzji, by właściciele spółki mieli czas na znalezienie mojego następcy. W moim odejściu nie ma nic sensacyjnego. Uznałem, że moja wieloletnia misja w Porcie Lotniczym Lublin, a pracuję w spółce od 2012 roku, dobiegła końca. Czas na zasłużony odpoczynek – oświadczył w połowie stycznia prezes Matuszczyk, który to stanowisko objął we wrześniu 2024 r.

Port Lotniczy Lublin. Frekwencja rok do roku

- 2012 r. – 5702*
- 2013 r. – 189 762
- 2014 r. – 187 595
- 2015 r. – 265 111
- 2016 r. – 377 606
- 2017 r. – 430 346
- 2018 r. – 455 188
- 2019 r. – 357 366
- 2020 r. – 124 199
- 2021 r. – 108 117
- 2022 r. – 330 064
- 2023 r. – 398 785
- 2024 r. – 425 811
- 2025 r. – 471 101

*Port Lotniczy Lublin działa od 17 grudnia 2012 r.

Rada nadzorcza lotniczej spółki na jego następcę wybrała Dariusza Krzowskiego, który już był wiceprezesem PLL w latach 2005-2014. To okres prac planistycznych na lotnisku, jego budowy, potem odbiorów technicznych i pierwszych kilkunastu miesięcy funkcjonowania.

Co ciekawe, Matuszczyk został zatrudniony w PLL jako dyrektor pionu operacyjno-technicznego przez zarząd, w którym Krzowski był wiceprezesem. ●

Kim jest Dariusz Krzowski?

• Nowy prezes jest od lat związany z branżą lotniczą. Pracował w Głównym Inspektoracie Lotnictwa Cywilnego, był też członkiem Okręgowej Komisji Badania Wypadków Lotniczych.

Po odejściu w 2014 r. z Portu Lotniczego Lublin pracował m.in. w Polskiej Agencji Żegluga Powietrznej na stanowisku dyrektora Biura Służb Technicznych i kierownika Działu Operacji Lotniczych.

– Choć zawodowo nie byłem związany ze spółką po-

• **Dariusz Krzowski, nowy prezes Portu Lotniczego Lublin** FOT. MATERIAŁY PRASOWE

nad 10 lat, to cały czas miałem kontakt z portem, obserwując jego rozwój. Bo miniona dekada była okresem dynamicznych przemian w branży lotniczej, zarówno w skali globalnej, jak i lokalnej. W tym czasie Port Lotniczy Lublin przeszedł znaczący rozwój, stając się ważnym punktem na mapie komunikacyjnej – podkreśla Dariusz Krzowski.

Nowy prezes lubelskiego lotniska współpracował w przeszłości z firmami lotniczymi Exin i White Eagle

Aviation. Podobnie jak ustępujący Krzysztof Matuszczyk, jest zawodowym pilotem.

Krzowski posiada złotą odznakę szybowcową z dyamentem. Nadal zasiada za sterami samolotów jako kapitan, ostatnio współpracując ze spółką SprintAir, świadczącą usługi transportowe na rynku lotniczym.

Pochodzi z Lubelszczyzny. W Świdniku ukończył szkołę średnią i jest absolwentem Politechniki Lubelskiej, specjalność: budowa śmigłowców.

Prezes Krzowski: – Rynek lotniczy, szczególnie w Polsce i Europie Środkowo-Wschodniej, jest niezwykle konkurencyjny. Każde lotnisko, niezależnie od wielkości i historii, rywalizuje o przewoźników, pasażerów oraz inwestycje. Naszym głównym zadaniem jest nie tylko utrzymanie dotychczasowych połączeń, ale także aktywne poszukiwanie nowych partnerów. Wymaga to elastyczności, otwartości na innowacje, także stałego podnoszenia jakości obsługi. ●

intrograf
www.intrograf.com.pl

Wiodący producent opakowań kartonowych i ulotek
dla branży farmaceutycznej i kosmetycznej

SKALA DZIAŁANIA

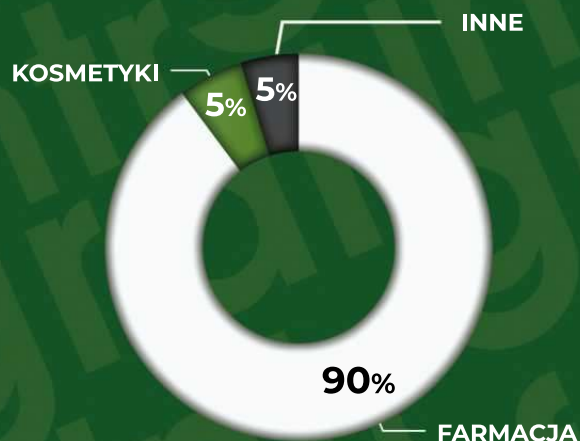
2 MILIARDY/rok
kartoników

2 MILIARDY/rok
ulotek

Dedykowana
hała do produkcji
ulotek

+75
Lat
doświadczenia

+550
Pracowników

+135
Klientów

3
Hale
produkcyjne

GLOBALNY ZASIĘG

Intrograf współpracuje z firmami
z całej Europy, wspierając europejski
łańcuch dostaw farmaceutycznych
doskonałą obsługą i jakością.

Ferie

Boom na narty

Pełne stoki narciarskie na Lubelszczyźnie to nie tylko efekt śnieżnej i mroźnej zimy. – Również coraz zamożniejszego klienta, także z biednej południowo-wschodniej Polsce – podkreślają właściciele stacji narciarskich.

Jacek Brzuszkiewicz

Przedsiębiorcy od nart zacierają ręce i liczą zyski z najlepszej zimy od dwóch dekad. Ale już po chwili zaczynają opowiadać o inwestycjach, na które przeznaczą tegoroczną górkę.

– Bo ten, kto w naszej branży nie inwestuje, cofa się i wkrótce zacznie przegrywać z konkurencją – zauważa Piotr Rzetelski ze stacji narciarskiej w Chrzanowie k. Janowa Lubelskiego, ok. 70 km na południe od Lublina.

Jedna pizza i cztery talerze

Typowy obraz z restauracji przy stoku nie daleko Kazimierza Dolnego sprzed pięciu, sześciu lat. Czteroosobowa rodzina z Lublina, która wybrała się na narty zamawiała najtańszą margheritę w rozmiarze XXL. Na czterech talerzach lądowały wąskie kawałki pizzy i po kilku chwilach było po zabawie. Nikt nie myślał o kupnie herbaty, czy kawy tylko wyjmował z plecaka termosy. Bo tak przecież było taniej. Lokal przy stoku generalnie świecił pustkami.

Ostatnia niedziela stycznia, wymarzone warunki narciarskie. Pięć stopni mrozu, na stoku metr śniegu i kolejka do każdego wyciągu. Tak jak do restauracji między parkingiem zapchanym autami, a wyciągami. W środku lokalu gwar, a kelnerki ledwo nadążają z przyjmowaniem zamówień. Już nikt nie kupuje pizzy na kawałki. Jeśli zamówienie składa czteroosobowa rodzina, muszą być cztery duże pizze, które nie mieszczą się na talerzach. Dodatki? Według gustu, bo cena się nie liczy. Nikt tak jak kiedyś nie śledzi nerwowo promocji w menu, żeby tylko było taniej. Do pizzy obowiązkowy mu być grzaniec dla mamy, americana dla taty (kierowca) i po dużym soku dla dzieci.

– W drugiej połowie lutego startują lubelskie ferie zimowe. I po raz pierwszy wybieramy się w prawdziwe góry. Wybór padł na Krynicę Zdrój, gdzie w okolicy jest kilka stacji narciarskich. Przyjechaliśmy na kolejne przetarcie formy – opowiada Sebastian, ojciec dwóch nastolatków. Sebastian pracuje w Azotach puławskich, żona jest nauczycielką. Na nartach jeżdżą od zeszłego sezonu. Złapali bakcylię i w końcu ich na to stać.

Narty, rozrywka dla mas

Choć w województwie lubelskim najwyższe wzniesienie ma jedynie 388 metrów

► Stacja narciarska Chrzanów

FOT. JAKUB ORZECHOWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

▼ Marcin Świdorski, współwłaściciel stacji narciarskiej Kazimierz Dolny

FOT. JACEK BRZUSZKIEWICZ / WYBORCZA.PL WYBORCZA

n.p.m. i nie ma nic wspólnego z narciarstwem (to porośnięty drzewami Krągły Góraj na Roztoczu Wschodnim niedaleko granicy z Ukrainą), tej zimy w regionie hulają pełną parą wszystkie najważniejsze stacje. Korzystają z trzaskającego mrozu trzymającego od ponad miesiąca i śniegu, który na Lubelszczyźnie spadł na początku świąt Bożego Narodzenia.

– Narciarstwo z roku na rok staje się sportem coraz mniej elitarnym, dla wybranych. Jest już rozrywką dla każdego. Jeszcze kilka lat temu, przed stacją narciarską parkowały wypasione auta z Lublina, czy Zamościa. Dziś na nartach jeżdża chyba wszyscy – opowiada Rzetelski, przedsiębiorca, ale także znany samorządowiec.

Przez dwie kadencje był radnym wojewódzkim PSL, dziś jest wicestarostą puławskim, bo tam ludowcy po ostatnich wyborach odbili władzę z rąk PiS.

Piotr Rzetelski: – Kiedyś sprzęt narciarski kojarzył się z konkretnym wydatkiem. Narty, kask, ubrania to był już duży budżet rzędu kilku tysięcy. Dziś w outletach, w internecie z rynku wtórnego można kupić wszystko w niezłym stanie za 800-900 zł, bo danym model, narty, kolor, czy krój kurtki wyszedł z mody. Do tego narty stały się modne. Jeden nauczył się jeździć, wziął na stok znajomych, kuzyna, ci puścili dalej i tak się zaczęło. Zamiast spę-

dzać weekendy przed telewizorem ludzie się pakują i ruszają na stok.

Tak jak w ostatnią niedzielę stycznia, gdzie w Chrzanowie padł chyba rekord frekwencji w blisko 20-letniej historii stacji narciarskiej. Setki narciarzy, a na dole przy wyciągach kibice: rodzice, dziadkowie, wujkowie.

Ceny, praktycznie takie same jak przed rokiem. Dwugodzinny karnet – 90 zł, wypożyczenie nart i butów na cały dzień – 60 zł. Biorąc pod uwagę kilkuprocentową inflację wszystko w Chrzanowie generalnie potaniało.

– W ciągu ostatniego miesiąca miałem ruch na poziomie 80 proc. maksymalnego obłożenia. Każdy z weekendów był bardzo dobry, a dni w środku tygodnia zadawałają – podsumowuje pierwszy miesiąc sezonu Piotr Rzetelski.

Podniósł górę o 12 metrów

Skąd się wziął biznes narciarski 300 km od gór?

Rzetelski pochodzi z Baranowa w powiecie puławskim, to gmina po drugiej stronie Lublina, patrząc od strony Chrzanowa. Pierwsze poważne pieniądze zarobił jeszcze w latach 90. w Australii, pracując jako pomocnik u dekarzy kryjących dachy willi i rezydencji. Po powrocie do Polski prowadził dyskotekę i restaurację. To właśnie do niego należał słynny zajazd

Belweder nad Wieprzem w miejscowości Skrudki na trasie Lublin–Warszawa, jedna z najpopularniejszych przydrożnych knajp przy „siedemnastce” (przed dziewięcioma laty została rozebrana przy okazji budowy ekspresówki).

W 2003 r. Rzetelski podjął strategiczną decyzję o wybudowaniu na Lubelszczyźnie stacji narciarskiej.

– Takiej z prawdziwego zdarzenia, jak w górach. Z wyciągami, trasami zjazdowymi o zróżnicowanym poziomie trudności, osłą łączką, wypożyczalnią sprzętu narciarskiego i góralską karczmą. Zdecydowanie na uboczu, daleko od zgiełku i hałasu. Dlaczego? Polska wchodziła do Unii Europejskiej, będziemy coraz bogatsi, wiedziałem, że narty mają potencjał – tłumaczy Rzetelski.

Odpowiedniego miejsca szukał prawie pół roku. Stok musiał mieć dostosowane nachylenie, powinien się znajdować po północnej stronie góry, aby śnieg nie topniał zbyt szybko. Ważny był także prawidłowy mikroklimat, jak w stacjach narciarskich Beskidów czy Tatr. Na koniec – wzniesienie musiało być na sprzedaż.

Stacja narciarska Chrzanów działa od stycznia 2007 roku. Przed dziewięciu laty Rzetelski uruchomił w Chrzanowie kolej kanapową. Wcześniej musiał podnieść wzniesienie, na którym znajduje się wyciąg o 12 metrów, także

▲ **Stacja narciarska w Jacni na Roztoczu**
FOT. STACJA NARCIARSKA JACNIA

dlatego, by jego szczytową część osłonić od wiatru.

Lekcje wuefu na stoku

Rzetelski dzięki inwestycjom w infrastrukturę (armatki śnieżne, ratraki) w dużej mierze stał się niezależny od warunków atmosferycznych. Tak samo musiał zrobić każdy właściciel stacji narciarskich na Lubelszczyźnie.

Marcin Świdorski pochodzi z Kazimierza Dolnego. Skończył studia ekonomiczne. W latach 90. prowadził w miasteczku pub, potem wypożyczalnię rowerów i sklep z jednośladami. Ale wciąż szukał nowych wyzwań.

Jeszcze w latach 90. kupił ze wspólnikiem parcelę – w sumie ponad sześć hektarów – na malowniczym wzniesieniu przy drodze z kazimierskiego rynku w stronę Bochońnicy. To były zupełnie inne czasy i inne ceny gruntów, bo dziś na taką inwestycję nie byłoby go stać.

Marcin Świdorski: – Zaczynaliśmy w sezonie 2009/2010 od jednego wyciągu orczykowego. Uruchomiliśmy także tzw. wyrwaczkę, wyciąg przenośny, starszego typu. Mieliliśmy szczęście, bo zima w tamtym sezonie była mroźna i długa. W kolejnych latach spółka Świdorskiego dokupiła na wzgórzu jeszcze dwa kolejne hektary. Przedsiębiorcy zainwestowali w dwa nowe wyciągi orczykowe i wytyczyli dwie nowe trasy. Na miejscu jest także wyciąg – taśma dla najmłodszych, uczących się jazdy na nartach.

Spółka Świdorskiego zaczynała biznes od kilku armatek śnieżnych. Dziś ma ich w sumie 35. Sprzęt kupiła po okazjonalnej cenie od jednej z austriackich stacji narciarskich, która go wymieniała.

– Staliśmy się niezależni od warunków atmosferycznych. Jednak, przygotowanie stoku podczas ciepłych zim generowało olbrzymie koszty. Nie to, co w sezonie obecnym, zdecydowanie najlepszym w historii – uśmiecha się Świdorski.

Zanim w połowie stycznia rozpoczęły się ferie, stok w Kazimierzu tętnił życiem.

Dzięki szkołom, które organizują tam zajęcia. Dwa, trzy, cztery autobusy to dziś norma, tak jak w przypadku Chrzanowa. Rejestrację z powiatu puławskiego, opolskiego, lubelskiego, ale także z Kozienic, Garwolina, Radomia i Siedlec. To już województwo mazowieckie.

– Szkoła funduje autokar, rodzice płacą za karnety narciarskie. W przeszłości, gdybym zaproponował rodzicom, że taki wyjazd kosztuje 150 zł za dzień, potraktowałiby to jako fanaberię. Dziś jest zupełnie inaczej – tłumaczy nauczyciel wychowania fizycznego z Puław.

Austriacy na Roztocze

O najlepszym sezonie w historii mówią nie tylko Piotr Rzetelski z Marcinem Świdorskim. Także Dariusz Bojar, ekonomista z Zamościa, który stację narciarską w Jacni koło Krasnobrodu na Roztoczu otworzył razem ze współnikami pod koniec 2005 r.

– W Austrii z powodu braku śniegu zamknięte są ośrodki narciarskie. To ja zapraszam tych biznesmenów na Roztocze, gdzie z tym problemem mierzymy się od lat. I dajemy radę – podkreśla Bojar, który kreśli kolejne inwestycje na stoku. W system naśnieżania, ratraki. Inwestycje, które z zewnątrz nie są widoczne.

Tak jak Rzetelski, który już ma plan powiększenia swojego ośrodka narciarskiego i kolejny wyciąg kanapowy z najdłuższą trasą na Lubelszczyźnie, by podczas sezonu przed wyciągami nie ustawiały się kolejki. Inwestujemy w Chrzanowie także w park zimowy dla dzieci.

– Biznes narciarski będzie w Polsce systematycznie rósł. Jednak, by uniezależnić się od pogodowych wachnięć, razem z rodziną stawiamy także na branżę horeca (hotele, restauracje, catering – red.). Wkrótce niedaleko ekspresówki Lublin–Warszawa otworzymy duży zajazd.

Restaurację z hotelem dla 50 osób na samym stoku narciarskim ma też Dariusz Bojar. Do restauracji można tam zjechać wprost na nartach, jak w Alpach. W sumie biznes razem ze szkołą narciarską zatrudnia 50 osób. A to oznacza, że jeśli sezon narciarski jest kiepski, dziurę finansową zasypują zyski z hotelu. I na odwrót. Tak jak w przypadku interesu Piotra Rzetelskiego.

Z kolei Marcin Świdorski przedstawia plan przeniesienia jednego z wyciągów orczykowych i jego wydłużenia. Dzięki temu trasa narciarska będzie o ponad sto metrów dłuższa.

– Bo konkurencja nie śpi – zaznacza. ●

Największe, działające stoki narciarskie Lubelszczyzny

- Rąbłów k. Wąwolnicy,
- Parchatka k. Kazimierza Dolnego,
- Kazimierz Dolny,
- Chrzanów k. Janowa Lubelskiego,
- Jacnia k. Krasnobrodu na Roztoczu,
- Justynówka k. Tomaszowa Lubelskiego,
- Szopowe k. Józefowa Roztoczańskiego.

Rynek pracy

Jak Intrograf szukał fachowców

Wyzwania przed jakimi stanął działu HR Intrografu skończyły się, kiedy firma poligraficzna pojawiła się ze swoim logo na meczach siatkarskiej PlusLigi.

Jacek Brzuszkiewicz

Intrograf działa w wąskiej branży. Firma z Lublina specjalizuje się w produkcji kartoników i ulotek dla branży farmaceutycznej i kosmetycznej. Intrograf to jedna z największych firm w tej branży nie tylko w Polsce, także w Unii Europejskiej.

Dwa miliardy opakowań

Intrograf powstał w Lublinie w 1997 r. Na początku był lokalną firmą poligraficzną świadcząca usługi praktycznie dla całego rynku.

Przed dwunastu laty Intrograf przeprowadził się do nowoczesnej siedziby w strefie ekonomicznej na Felinie, na obrzeżach miasta. Od tego czasu firma systematycznie rośnie. Do tego stopnia, że przed czterema laty zapadła tam kolejna strategiczna decyzja o rozbudowie.

I tak, firma rozrosła się o dziesiątki tysięcy metrów kwadratowych powierzchni produkcyjnych i magazynowych w kierunku granicy miasta i obwodnicy Lublina.

By oddać skalę ostatniej inwestycji wystarczy powiedzieć, że budowa firmy przed dwunastu laty pochłonęła 80 mln zł, a jej rozbudowa, która dobiegła końca w drugiej połowie 2024 r. – 120 mln zł.

Zwiększyły się też moce produkcyjne. Przed rozbudową firma produkowała w ciągu roku 500 mln kartoników (opakowania na leki) i 500 mln ulotek (znajdujemy je w opakowaniach na farmaceutyki). Tymczasem dziś możliwości zwiększyły się czterokrotnie – do dwóch mld opakowań i dwóch mld ulotek.

Przebiecie bańki

Na początku zeszłego roku w firmie pracowało ponad 550 specjalistów. Po rozbudowie i zakończeniu odbiorów technicznych Intrograf ogłosił, że w ciągu kilkunastu miesięcy zamierza przyjąć do pracy 300 dodatkowych osób. Taką skalą wzrostu zatrudnienia nie mogła pochwalić się żadna inna firma nie tylko z Lublina, także z regionu.

Oferta rekrutacyjna Intrografu skierowana była zarówno do osób z doświadczeniem, jak i tych, które chcą rozpocząć swoją pracę, karierę w firmie z nowoczesnym, innowacyjnym parkiem maszyn. Jednak znalezienie nowych pracowników wcale nie było takie proste.

Przed wszystkim dlatego, że w Lublinie, w całym kraju, nie ma dziś szkół kształcących specjalistów w dziedzinie drukarstwa. Także dlatego, że system szkolenia mógłby nie nadążać za rewolucją technologiczną, która

przeszła w ostatnich latach branża poligraficzna.

– Szukając pracowników, zwróciliśmy uwagę także na inny aspekt. Nasz biznes, czyli produkcja kartoników i ulotek dla firm farmaceutycznych to mimo wszystko bardzo

hermetyczna, zamknięta branża. W Europie, w Polsce wiedzą o nas prezesi firm farmaceutycznych, dystrybutorzy i handlowcy. Jednak o firmie Intrograf, oprócz naszych pracowników, ich rodzin słyszało w Lublinie, województwie, całym regionie naprawdę niewielu. Potwierdziły to przeprowadzane na nasze zlecenie badania. A wszystko dlatego, że nie produkujemy artykułów spożywczych, czy kosmetyków. W poszukiwaniu pracowników, fachowców potrzebne było wyjście z zamkniętej bańki – podkreśla prezes Intrografu Piotr Taracha.

Kultura, Teatr Stary i zieleń

Firma od lat wspiera kulturę i lokalne inicjatywy. Od ponad dwudziestu lat promuje Lubelszczyznę poprzez wydawanie kultowego kalendarza Bene Meritus Terrae Lublinensi. Sponsoringuje organizacje promujące lokalne dziedzictwo.

Od czasów pandemii wspiera i współpracuje z Teatrem Starym w Lublinie, który powstał jeszcze w 1822 r. I mało kto wie, że po Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie jest najstarszym zachowanym teatrem w Polsce.

Intrograf jest też rozpoznawalny na Felinie, w dzielnicy Lublina, gdzie powstała strefa ekonomiczna. Bo właśnie spółka poligraficzna razem z innymi firmami z Felina była jednym z głównych architektów wielkiego projektu zazielenienia strefy ekonomicznej.

Prezes Taracha: – Miasto wybudowało na Felinie ulice, firmy – swoje fabryki. Jednak wszyscy pominęliśmy kwestię terenów zielonych. Strefa ekonomiczna obserwowana z drona wyglądała jak pustynia. Na co zaczęli zwracać uwagę choćby odwiedzający Intrograf klienci zagraniczni.

W ten sposób jeszcze latem 2024 r. zielonej rewitalizacji poddano tam ponad 17 hektarów powierzchni. Wzdłuż chodników i ulic posadzono drzewa i krzewy, a w projekt zaangażowały się trzy lubelskie uczelnie wyższe – Uniwersytet Przyrodniczy, UMCS i KUL. Bo naukowcy dokonali analizy gruntów, co pomogło w doborze odpowiednich nasadzeń.

Dzięki temu teren strefy ekonomicznej sukcesywnie zazielenia się i tworzy miejsce, gdzie mieszkańcy

• Hala produkcyjna Intrografu na lubelskim Felinie FOT. KRZYSZTOF MAZUR / AGENCJA WYBORCZA.PL

• Prezes Intrografu Piotr Taracha FOT. KRZYSZTOF MAZUR / AGENCJA WYBORCZA.PL

Felina przychodzą na spacer, pobiegać, czy odpocząć.

Stadiony i hale pełne kibiców

Intrograf postawił także na sport, by zdobyć rozpoznawalność i dotrzeć do jeszcze szerszej grupy odbiorców – zwraca uwagę prezes Taracha.

Firma poligraficzna zaczęła wspierać żużlowców Motoru Lublin (nazwa marketingowa klubu – Orlen Oil Motor Lublin), którzy w ostatnich latach trzykrotnie z rzędu wywalczyli złote medale Ekstraligi, a w ostatnim sezonie – medal srebrny.

Trzeba dodać, że na mecze żużlowców na stadionie przy Z5 (to od adresu Al. Zygmunta 5) regularnie przychodzi po blisko 10 tys. widzów. Jednak sportowym oczkiem w głowie Intrografu, a także prezesa Piotra Tarachy jest siatkówka i zespół Bogdanki LUK Lublin. To aktualny mistrz Polski, zdobywca Pucharu Polski i uczestnik prestiżowej Ligi Mistrzów.

– Siatkówka to moja pasja. Tym sportem interesuję się od dziecka. Zresztą w siatkówkę gram do dziś, oczywiście na poziomie amatorskim, z przyjaciółmi – opowiada Piotr Taracha.

I dalej: – Jestem także kibicem. Na mecze siatkówki chodziłem, kiedy drużyna z Lublina grała w amatorskiej, drugiej lidze, w ciasnej salce Cukrowni Lublin przy ul. Krochmalnej (firma już nie istnieje, a w miejscu placu buraczanego wzniesiono piłkarką Areną Lublin – red.). Pamiętam, że chcąc obejrzeć mecz czasami trzeba było przynieść ze sobą krzeselko.

Dziś siatkówka lubelska błyszczy w hali Globus na LSM-ie, gdzie jej mecze ogląda regularnie ponad czterotysięczna widownia. I milionowa w telewizji i internecie.

Prezes Taracha: – Ale siatkówka w wykonaniu drużyny Bogdanki LUK Lublin to także element biznesu, bo na mecze regularnie zapraszamy naszych partnerów biznesowych. Zresztą

postąpić inaczej za bardzo nie wypada, bo nasi partnerzy sami nam o tym regularnie przypominają (śmiech).

Pełne ręce roboty w dziale HR

I najważniejsze. Od czasu, kiedy Intrograf zdołał przebić się ze swojej poligraficznej bańki i zaczęto o nim mówić nie tylko w strefie ekonomicznej, praktycznie z miejsca coraz większy ruch zaobserwowano w firmowym dziale HR.

– Okazało się, że ogłoszenia o pracy w portalu branżowym to nie to samo, co powszechna rozpoznawalność firmy, którą od kilku miesięcy systematycznie zaczęliśmy zdobywać. Dzięki temu dość szybko, w drugiej połowie 2025 r. zaczęliśmy zatrudniać nowych pracowników. O ile wcześniej, w ciągu miesiąca podań o pracę mogliśmy się doliczyć na palcach jednej ręki, dziś mamy ich kilkadziesiąt – porównuje prezes Taracha.

I dalej: – Bo jesteśmy atrakcyjnym pracodawcą z najnowocześniejszym parkiem maszyn w branży, co zapewnia komfort i bezpieczeństwo pracy. Intrograf to także kompleksowe szkolenia, co pozwala zdobywać nowe umiejętności i rozwijać się zawodowo. Bo trzeba wiedzieć, że wyszkolenie fachowca w naszej branży to długie miesiące praktyki.

Prezes Intrografu podkreśla, że każdy nowy pracownik otrzymuje pomoc i wsparcie osobistego opiekuna, który na każdym etapie pomaga wdrożyć się w firmę od A do Z.

– Oferujemy stabilne i atrakcyjne warunki zatrudnienia, umowę o pracę, system premiowy, możliwość awansu zawodowego. Także równoważny system pracy, dzięki któremu nasi pracownicy mają więcej dni wolnych w miesiącu – kończy Piotr Taracha. ●

Po godzinach

Taniej niż we Władystawowie

Rajskie plaże i turkusowe morze w środku zimy. Wcale nie chodzi o Wyspy Kanaryjskie, Egipt czy Dubaj, ale o prawdziwy raj na ziemi w strefie zwrotnikowej, gdzie dotrzemy po 12-godzinnej podróży.

Jacek Brzuszkiewicz

Poleciałem do Tajlandii na tydzień, zapłaciłem mniej niż nad polskim morzem.

Był koniec grudnia. Z Warszawy wylecieliśmy w południe przy siąpiącym deszczu ze śniegiem, przenikliwym wietrze i jednym stopniu poniżej zera. Krabi przywitało nas bezchmurnym niebem i temperaturą plus 32 stopnie.

Prowincja Krabi to największa po wyspie Phuket atrakcja turystyczna południowej części Tajlandii, ale zdecydowanie bardziej spokojna. Krabi, położona prawie 700-kilometrów na południe od stolicy kraju Bangkoku, urzeka rajskimi, szerokimi plażami nad turkusowym Morzem Andamańskim, wyrastającymi z wody pionowymi wyspami i wszechobecną, soczystą zielenią. A ceny są średnio o połowę niższe od tych z letniego, zwykle deszczowego i chłodnego Władysławowa nad Bałtykiem.

Międzyładowanie w Szardży
Niespełna 70-milionowa Tajlandia, rozciągnięta na ponad tysiąc kilometrów między Mjanmą (dawna Birma) i Laosiem na północy a Malezją na południu, to jedno bogatszych państw południowo-wschodniej części Azji, jednak z PKB o połowę mniejszym od Polski. Z racji położenia w strefie zwrotnikowej Tajlandia to przede wszystkim przemysł turystyczny, z którym statystycznie związany jest co drugi Taj.

Z powodu odległości, której pokonanie zajmuje kilkanaście godzin lotu, Tajlandia jawiła się jako kraj niedostępny, na krańcu świata. Za bilet w klasie ekonomicznej rejsowym szerokokadłubowym Dreamlinerem LOT-u z Okęcia do Bangkoku trzeba zapłacić minimum 3,5 tys. zł. W efekcie cena tygodniowej eskapady to kwota 8,5-9 tys. zł (oczywiście za osobę).

Jednak w ostatnich miesiącach ceny wyraźnie spadły. Ich zjazd rozpoczął się we wrześniu 2025 r., kiedy połączenia z Warszawy do Abu Dabi w Zjednoczonych Emiratach Arabskich (ZEA) zawiesił niskokosztowy WizzAir. Węgrzy tłumaczyli tę decyzję niestabilną sytuacją w tej części Azji i – jak czytamy w komunikacie – kłopotami technicznymi samolotów. Tę sytuację, praktycznie z dnia na dzień, wykorzystał inny tani przewoźnik, co ciekawe latający tymi samymi maszynami, co WizzAir – wąskokadłubowymi Airbusami A320.

Chodzi o Air Arabia ze Zjednoczonych Emiratów Arabskich, linię kapitałowo powiązaną z lotniczym gigantem – Etihad Airways. Air Arabia ma siedzibę w dwumilionowej Szardży. To trzecie co do wielkości miasto w ZEA – po Dubaju i Abu Dabi. Oddalone jest od centrum Dubaju zaledwie o 27 km

• **Plaża w Krabi** FOT. SHUTTERSTOCK

i jest przede wszystkim sypialnią dla najważniejszej metropolii ZEA.

Air Arabia zaczęła latać z Polski do Szardży jeszcze w 2024 r., ale ekspansję na naszym rynku rozpoczęła w roku 2025. Od jesieni do ZEA można polecieć z Okęcia i Krakowa, a od 20 grudnia, także z Modlina.

Szardża to niezbyt atrakcyjne miasto, więc raczej nie może być celem turystycznej podróży. Lotnisko to wielki hub przesiadkowy na kolejny lot Air Arabią, praktycznie do całej południowo-wschodniej Azji. Nie tylko do Bangkoku, Phuket i Krabi w Tajlandii. Także do Chin, Wietnamu, Laosu, Kambodży, Indonezji, Filipin, Malezji, Katmandu w Nepalu, Colombo na Sri Lance i kilkunastu miast Indii. Ponadto do Kazachstanu, Uzbekistanu, Afganistanu, Jekaterynburga, czy Ufy w Rosji.

Ceny biletów sprawiają, że w samolotach Air Arabii trudno znaleźć wolne miejsca. Bilet z Warszawy do Bangkoku, Phuket, czy Krabi (przez Szardżę) kupiony z odpowiednim wyprzedzeniem kosztuje mniej niż 1,3 tys. zł. Mimo przesiadki nie przejmujemy się bagażem rejestrowym, bo ten leci przez cały czas z nami.

Lunch za 25 zł

Air Arabia oferuje znacznie tańsze bilety niż LOT, ale coś za coś. Lotnisko w Szardży jest brudne, ciasne i przepełnione. Lepiej coś zjeść na pokładzie samolotu (ryż z kurczakiem – 25 zł, kawa – 7 zł, mineralna – 3 zł).

Komfortu podróżyowania samolotami Air Arabia nie można porównać do wygodnego, wręcz komfortowego Dreamlinera LOT-u, co w przypadku kilkunastogodzinnej podróży ma fundamentalne znaczenie. W Airbusie A320 czekają na nas twarde siedzenia i niemilosiernie mało miejsca na nogi (jak w Ryanairze).

Udręki podróży wynagrodzi nam to, co zobaczymy już podczas podejścia do lądowania w tajlandzkim

Krabi. Zamiast bezkresnej pustyni charakterystycznej dla Marsa Alam w Egipcie czy skał wulkanicznych na hiszpańskiej Fuerteventurze, w Tajlandii zobaczymy bezkresną, soczystą zieleni z uprawami bananowców czy palm kokosowych.

Przybывая do Tajlandii, trzeba wyregulować wskazówki zegara, bo różnica czasu wynosi sześć godzin. Gdy w Krabi jest godz. 8 rano, w Warszawie mamy drugą w nocy.

W Tajlandii okres deszczów monsunowych dobiega końca na początku listopada, a więc grudzień, styczeń i luty to najlepszy czas na podróż. Temperatura w ciągu dnia z reguły nie przekracza wtedy 32 stopni, a w nocy nie spada poniżej 23 stopni.

Pad thai, czy zupa yom yum?

Liczące 33-tysięcy miasto Krabi to stolica prowincji o tej samej nazwie. Za cel podróży wybraliśmy 14-tysięczne miasteczko turystyczne o nazwie Ao Nang, oddalone od lotniska o około 30 kilometrów.

Nie warto brać taksówki od tzw. naganiaczy licznie obecnych w hali przylotów, bo za kurs żądają 500 batów (około 55 zł). Lepiej zamówić przejazd w sieci Uber (internet warto kupić jeszcze w Polsce, aplikacja Saily), wtedy za podróż do Ao Nang zapłacimy około 35 zł, a o dokładnej cenie dowiemy się tuż po złożeniu zamówienia.

Skoro jesteśmy przy pieniądzach, to kilka praktycznych rad:

- do Tajlandii najlepiej przyjechać z gotówką w rękę (euro, bądź dolary) i wymienić ją na tajlandzkie baty. Kantory znajdują się praktycznie na każdym rogu ulicy.
- Lepiej wymieniać banknoty o większych nominałach (50,100 euro), bo wtedy w kantorze otrzymamy lepszą cenę.
- Przy wypłacie gotówki z bankomatu, lepiej pobrać większą sumę, bo każda

Tygodniowy pobyt w Tajlandii

- Bilety: Warszawa-Krabi-Warszawa – 2 598 zł
- Noclegi: 7-dni w trzygwiazdkowym hotelu – 529 zł
- Wyżywienie: – 210 zł
- Podróże na miejscu: 160 zł

RAZEM: 3 497 zł.

W Tajlandii okres deszczów monsunowych dobiega końca na początku listopada, a więc luty to dobry czas na podróż

transakcja obłożona jest państwowym podatkiem w wysokości 200-250 batów (22-27 zł).

Ao Nang wciśnięte między dwa pasma górskie przyciąga turystów z całego świata szeroką i długą na ponad dwa kilometry piaszczystą plażą, łagodnie schodzącą do turkusowego Morza Andamańskiego. Temperatura wody w grudniu i styczniu nie spada poniżej 29 stopni. Widok uatrakcyjniają wyrastające z wody pionowe skały, porośnięte bujną roślinnością i gondole przewoźników, niestety jazgot ich silników zakłóca błogą ciszę.

Za tydzień w czystym, dwugwiazdkowym hoteliku z łazienką w Ao Nang zapłacimy mniej niż 600 zł. Praktycznie wszystkie hostele, hotele nie bez przyczyny oferują jedynie śniadania, bo w Tajlandii bez problemu,

smacznie i tanio, zjemy „na ulicy” w knajpkach, pubach, tawernach czy restauracjach.

Kuchnia tajska jest lekka, przyciąga pikantnymi i wyrazistymi przyprawami przełamanymi słodkimi nutami.

Za talerz słynnego pad thaia z kurczakiem, dużą porcję ostro-kwaśnej zupy yom yum, zestaw sześciu chrupiących pierożków z warzywami gyroza czy przygotowanego na bazie mleka kokosowego warzywno-mięsnego green curry nie zapłacimy więcej niż 7 zł. Koniecznie trzeba też spróbować porcji lodów kokosowych przygotowywanych na miejscu, bezpośrednio na schłodzonym pulpicie (duża porcja za 6 zł).

W Krabi koniecznie trzeba też wpaść do nocnego marketu. To otwierane po godz. 17 targowisko z wielką liczbą straganów, gdzie można poprobować praktycznie wszystkiego, także na słodko.

Wyspa Jamesa Bonda

Planując pobyt tygodniowy na południu Tajlandii, od razu należy założyć, że nie zobaczymy tam wszystkiego. Lepiej skoncentrować się na kilku najatrakcyjniejszych miejscach.

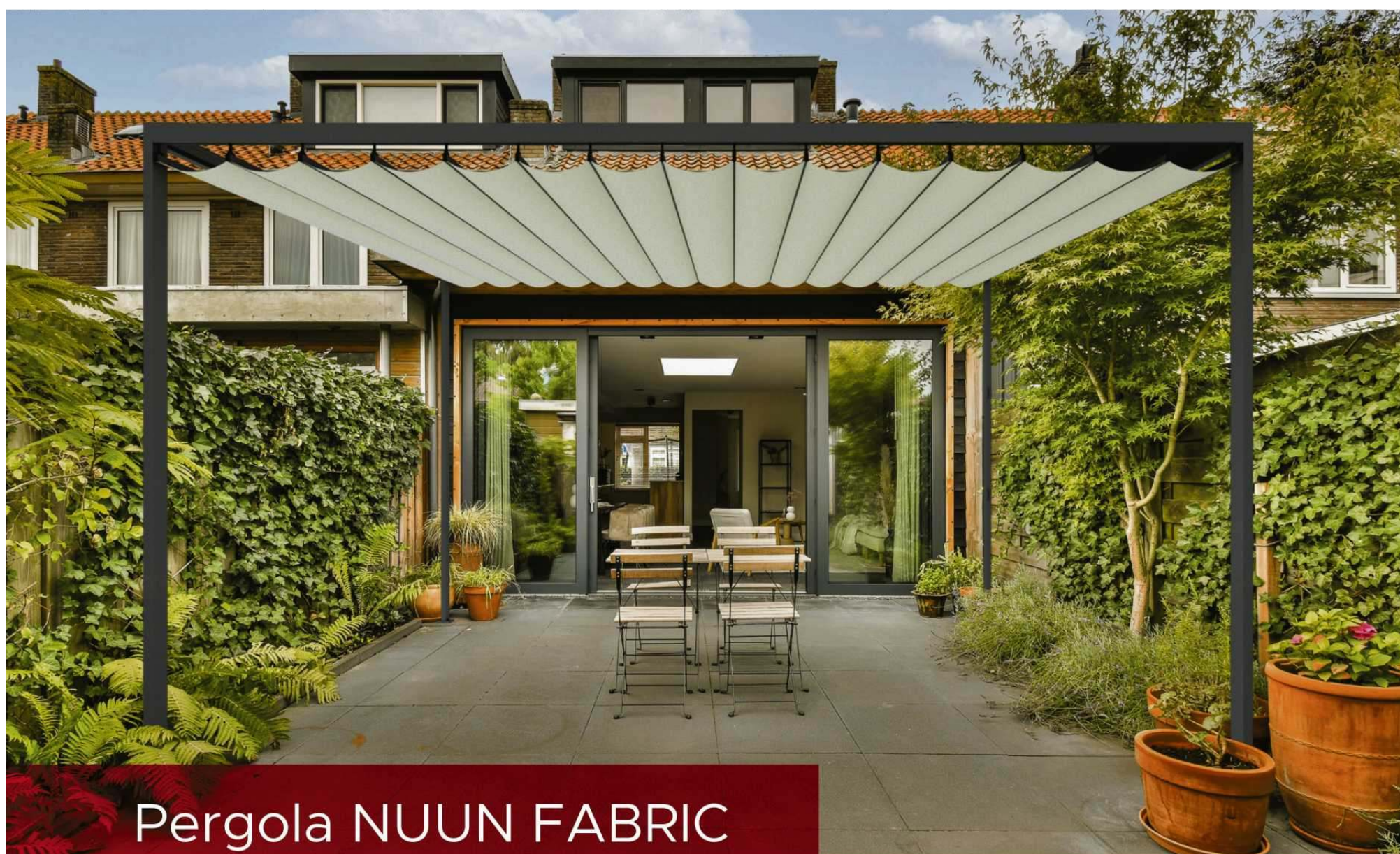
Smaku dzikiej przyrody doświadczymy już na wschodniej części plaży w Ao Nang, przy porośniętym wzgórzu, gdzie zobaczymy stado kilkudziesięciu żyjących dziko małych małp makaków, które już zdążyły zaakceptować obcych. Potrafią zniecałkować turyście na plecy, rozpiąć plecak i wyjąć ze środka banana, mango czy przekąskę (karmienie małp jest w Tajlandii surowo wzbronione).

Prawdziwej egzotyki doświadczymy na Railay Beach. To dziewicza plaża, na którą można się dostać tylko od strony morza. Oddalona jest od Ao Nang o kwadrans drogi motorową gondolą (bilet w obie strony kosztuje 23 zł). Zobaczymy tam też różnokolorowe papugi i dzikie, zwinnie wieiórki trójbabarwne, które występują tylko w tej części Azji.

Kolejnym obowiązkowym punktem podróży jest wyspa Phi Phi położona w połowie drogi między Ao Nang a Phuket. Można się tam dostać na kilka sposobów. Najpopularniejszy jest publiczny prom, który płynie około 2 godz. i 15 min (bilet w jedną stronę – 55 zł). Szybciej dostaniemy się tam podskakującą po wierzchołkach fal łodzią-ślizgaczem (120 zł).

Na wyspie koniecznie trzeba się wspinać na jeden z trzech punktów widokowych, z których dwa ostatnie są położone powyżej 60 metrów ponad poziomem morza. Wysokość niezbyt imponująca, ale podczas 32-stopniowego upału połączonego z niemal 90-procentową wilgotnością powietrza wspinaczka to dość duże wyzwanie. Warto!

I jeszcze jeden żelazny punkt programu, czyli bajeczna Know-Ping-Khan, potocznie zwana wyspą Jamesa Bonda. W 1974 r. kręcono tam większość scen do filmu „Człowiek ze złotym pistoletem” z agentem 007, w którego wcielił się Roger Moore. Tajscy przewodnicy są zdania, że właśnie po tym filmie rozpoczęła się światowa moda na Tajlandię. ●

aliplast
aluminium systems

Pergola NUUN FABRIC

najlepszy sposób zadaszenia tarasu

- opcja zadaszenia tarasu z dachem wykonanym z wysokoodpornej tkaniny zaciemniającej
- doskonała ochrona przed słońcem i deszczem
- lekka i trwała konstrukcja
- innowacyjne rozwiązania i najwyższej jakości komponenty
- szeroka gama kolorystyczna
- możliwość rozbudowy systemu o osłony przeciwsłoneczne typu zip screen

aliplast
aluminium systems

Aliplast Sp. z o.o.
ul. Wacława Moritza 3
20-276 Lublin

www.aliplast.pl

T: +48 81 745 50 30
F: +48 81 745 50 31
E: biuro@aliplast.pl

ŁÓDZKIE ZAPRASZA

Piątek, 30 stycznia 2026 | Redaktor prowadzący Bartłomiej Derdzikowski

Wyborcza.pl

Ferie w województwie łódzkim

Atrakcji nie zabraknie dla nikogo

FOT. PGE GIEK S.A.

Dzieje się w Łodzi

Balet, moda i teatry

Łódzkie Spotkania Baletowe, wspaniałą „Internat” Serhija Żadana w Teatrze Jaracza, „Termopile polskie” Jana Klaty na Festiwalu Sztuk Przyjemnych i Nieprzyjemnych, wielka przekrojowa wystawa o polskiej modzie w Centralnym Muzeum Włókiennictwa i Festiwal Łódź Wielu Kultur o kulturze Głuchych. Będzie się działo w Łódzkiem w kulturze!

Izabella Adamczewska

11 kwietnia rozpoczynają się Łódzkie Spotkania Baletowe. Kuratorem jest Jacek Przybyłowicz. Tancerze Teatru Wielkiego w Łodzi otworzą choreograficzne biennale dyptykiem „Supernova”. Zaprezentują się zespoły English National Ballet („Masters in Motion” Crystal Pite i Williama Forsythe’a), Gauthier Dance ze Stuttgartu („Turning of Bones” z choreografią Akrama Khana oraz „Elements”) i Companhia Nacional de Bailado z Lizbony („Os Maias”, czyli taneczna adaptacja „Rodu Maia”, powieści Josego Marii Eça de Queiroza).

Łódzkie festiwale

Festiwal Łódź Wielu Kultur konsekwentnie promuje wielokulturowe dziedzictwo miasta, ale w zmienionej formule. – Nasze myślenie o kulturze wykracza poza ramy kategorii etnicznych czy narodowych. Dziś nie mówimy tylko o narodach czy religiach, ale także o tożsamościach społecznych i kulturowych, które współistnieją w mieście. Jedną z nich stanowi kultura osób z niepełnosprawnościami – mówi Kamila Majchrzycka-Szymańska, p.o. dyrektora Centrum Dialogu (instytucji organizującej festiwal). – W tym roku szczególne miejsce oddajemy kulturze Głuchych, tworzonej przez społeczność, której język, ciało i tożsamość stają się nośnikami emancypacji.

To świetna informacja dla wszystkich, którzy czytali wybitną książkę reporterską Anny Goc „Głusza”.

Weekend główny to 17-20 września, ale organizatorzy zdecydowali się na formułę „festiwalu kroczonego” – pierwsze wydarzenia zaplanowano już na kwiecień, a ostatnie odbędzie się w listopadzie. W tym roku kuratorzy zastanowią się też nad aktualnością ideowego dziedzictwa Marka Edelmana i Aliny Margolis-Edelman, patronów Centrum Dialogu (instytucji organizującej festiwal). Ważnym wątkiem będą herstorie, a dzieci zaprosi Mały Festiwal Łódź Wielu Kultur.

Na przełomie marca i kwietnia rozpocznie się Festiwal Sztuk Przyjemnych i Nieprzyjemnych – w tym roku w hali EXPO, bo budynek Teatru Powszechnego jest w remoncie. Ewa Pilawska, dyrektorka artystyczna, nie chce jeszcze zdradzać programu, bo teatr czeka na ogłoszenie wyników

programu MKiDN, od którego zależy finansowanie. Wiemy, że na pewno w Łodzi pokazane będą głosne „Termopile polskie”. Sięgając po dramat Tadeusza Micińskiego, Jan Kłata postanowił przedstawić „fantasmagorię o przeklętym losie naszej części Europy”. To spektakl „o Polsce, Rosji, Ukrainie, o cieniu, który Fatum rzuca na kolejne pokolenia armatniego mięsa Historii”. Pośrednio występuje w nim Putin – wchodząc do teatru, widz wyciera buty w wycieraczki z jego podobizną. – Włodzimierz Włodzimierzowicz ciężko na to zapracował. Ale zaniepokoiła mnie krótka rozmowa przed jednym ze spektakli. Podszedł do mnie mężczyzna, widz, nadzwyczaj wzburzony. I cisnął mi w twarz: „Bardzo głupi pomysły z Putinem, bardzo głupi”. Chciałem zapytać, dlaczego wycieraczka z podobizną ludobójcy jest głupim pomysłem, ale widz poszedł dalej ze swoim oburzeniem. Zdążyłem tylko przeprosić jego plecy za urażenie uczuć religijnych – opowiadał Kłata Michałowi Olszewskiemu.

W Monopolis 20 marca rozpocznie się czwarta edycja Festiwalu Sztuki Aktorskiej TEATROPOLIS. Kuratorem jest Andrzej Seweryn. 11 kwietnia na otwarcie jubileuszowej edycji OFF-Północna zaprasza łódzki Teatr Muzyczny. Wystąpi Ramin Karimloo, legenda West Endu i Broadwayu. Natomiast na finał 26 kwietnia Teatr Nowy Proxima pokaże reinterpretację dramatu Petera Shaffera „Amadeusz”. Program ogłoszony zostanie w ostatnim tygodniu lutego.

W październiku Teatr Pinokio organizuje kolejną edycję Międzynarodowego Festiwalu Sztuk Performatywnych dla Dzieci i Młodzieży S PLOT. Zaproszone zostały zespoły z Belgii, Francji, Niemiec, Wielkiej Brytanii, Hiszpanii i Turcji.

Żadan i ruskie trole

Teatr Jaracza wraca do gry. Dyrektorem został Paweł Łysak i rozpoczął bardzo ciekawy sezon spięty zapożyczonym od Tomasza Stawiszyńskiego tytułem „Opowieści na czas chaosu”. Warto zobaczyć pierwszą w Polsce sceniczną adaptację powieści Olgi Tokarczuk „Prowadź swój pług przez kości umarłych”, z genialną rolą Mileny Lisieckiej jako Duszejko.

Na 21 lutego zaplanowano wycieczkową premierę „Internatu” Serhi-

• Próba prasowa przed spektaklem na podstawie powieści Olgi Tokarczuk „Prowadź swój pług przez kości umarłych” w Teatrze Jaracza w Łodzi FOT. MARCIN STĘPIEŃ / AGENCJA WYBORCZA.PL

ja Żadana – powieści drogi, która nie bez powodu wielu osobom kojarzy się z postapokaliptyczną opowieścią McCarthy’ego. Pasza, nauczyciel języka, wyrusza po zamkniętego w internacie siostrzeńca. Mija barykady, spalone czołgi, psie truchła, domy bez okien. W podróży przez zdruzgotany kraj towarzyszą mu uciekinierzy, taksówkarz iguana, baba ze złotym zębem pod językiem, dziennikarz. Jak skończy się misja ratunkowa Paszy? Żadan przyjedzie na premierę. Paweł Sztarbowski, kierownik literacki Jaracza, zamierza zapytać go m.in. o literaturę jako formę oporu. A Paweł Łysak, reżyser spektaklu, podkreśla, że to nie będzie spektakl o wojnie. – Chciałbym, aby z tego spektaklu wynikało przesłanie, że chroni się nie tego, kogo się lubi, a tego, kto potrzebuje ochrony, nawet jeśli nie dostaje się nic w zamian – wyjaśnia. – No i nagle robi się to bardzo polityczne, bo żyjemy w czasie, w którym wszyscy mówią o empatii, ale głównie wobec tych, którzy są do nas podobni. A prawdziwa odpowiedzialność zaczyna się tam, gdzie kończy się sympatia.

gra, i przestać nią być, inaczej emocje zostałyby z nią na długo. Mam wrażenie, że obecnie teatr przegrał konfrontację z rzeczywistością. Jest rozrywką na spokojniejsze czasy – mówiła Arkadiuszowi Gruszczyńskiemu w rozmowie dla „Wysokich Obcasów”.

Na maj zaplanowano też spektakl o Arkadiuszu Weremczuku. „Arkadius is dead” reżyseruje Marcin Liber. – Historia Arkadiusza jest też opowieścią o kapitalizmie, o kosztach pracy, przemijających karierach, wypaleniu zawodowym i o porażce. Historia bardzo aktualna i podejmująca temat zdrowia psychicznego i samopoczucia, co moim zdaniem jest dzisiaj kluczowe, zwłaszcza dla młodego pokolenia – zapowiadał Łysak w wywiadzie dla „Wyborczej”.

Nowa moda polska

Centralne Muzeum Włókiennictwa otworzy 13 czerwca pierwszą w historii przekrojową wystawę polskiej mody XXI wieku. Kuratorem „Nowej mody polskiej. Kroniki głębokich uczuć” jest Marcin Różyc. Zobaczymy kolekcje Arkadiusza, Gosi

Wśród wiodących tematów znalazły się postpłciowość i ekologia. Pokazane będą np. akcesoria białoruskiej uchodźczyny Tashy Katsuby oraz fotografie przedstawiające Neo Mosę – transpłciową, czarną modelkę urodzoną w RPA.

We wrześniu CMWŁ otworzy wystawę, na której pochwali się bogatymi zbiorami tkaniny artystycznej. Kuratorka Marta Kowalewska zamierza opowiedzieć o przemianach medium. A w październiku – „Zapomniane łódzkie historie bawełny, kolonializmu i niewolnictwa” (kuratorzy: Dorota Jagoda Michalska i Łukasz Mojsak). Wystawa ma pokazać historię łódzkiego przemysłu włókienniczego od nieco innej strony, pokazując związki miasta z globalną siecią handlu bawełną. Pokazane zostaną prace współczesnych artystów, nie tylko z Polski, ale też np. z Uzbekistanu i Kazachstanu.

Literatura

Uniwersytet Łódzki zaprasza na Łódzkie wykłady z poetyki. O warsztacie opowiadali już m.in. Olga Tokarczuk, Wiesław Myśliwski, Dorota Masłowska i Mariusz Szczygieł. W tym roku wykładowcą będzie Michał Witkowski. Autor kultowego „Lubiewa” pojawi się na Wydziale Filologicznym UŁ 18 marca, 15 kwietnia i 13 maja.

W Centrum Komiksu i Narracji Interaktywnej ECI można oglądać wystawę „TRUST the process”. 8 lutego będzie po niej oprowadzał Przemysław Truściński – grafik, ilustrator, jeden z najbardziej rozpoznawalnych polskich komiksarzy. Truściński opowie o komiksach z lat 90., pracach związane z „Wiedźminem” czy projektach użytkowych.

20-22 listopada na dworcu Łódź Fabryczna odbędą się Łódzkie Targi Książki i Sztuki, a w grudniu na festiwal Puls Literatury zaprosi Dom Literatury. Przyznane zostaną nagrody im. Juliana i Ireny Tuwimów. ●

W Monopolis 20 marca rozpocznie się czwarta edycja Festiwalu Sztuki Aktorskiej TEATROPOLIS.

Kuratorem jest Andrzej Seweryn

W roli Paszy zobaczymy Sambora Czarnotę, Malego zagra gościnnie Kacper Męcka.

W maju na deskach Jaracza pojawi się projekt Magdy Szpecht o cyberaktywizmie. Po wybuchu pełnoskalowej wojny w Ukrainie reżyserka została Cyber Elfem i zaczęła walczyć z fake newsami i rosyjskimi trollami. – Elfka to moja alternatywna osobowość, co pozwala mi zdystansować się wobec brutalnych treści, które oglądam. To narzędzie znane z teatru: aktorka powinna umieć być postacią, którą

Baczyńskiej, Ani Kuczyńskiej, Rafała Świądra, Jacka Gleby, Krysvinczi, Zofii Chylak, Paprockiego i Brzozowskiego czy Kasi Kucharskiej. To ma być wielowątkowa opowieść o związkach mody ze sztuką, kulturą i przemianami społecznymi. „Sarmatyzm, wyobrażenia o mitologii słowiańskiej, kultura wiejska, przesiedlania po konferencji jałtańskiej, prześladowania polityczne, czy wątki maryjne skonfrontowane zostaną m.in. z queerem, sztuką dragu, muzyką techno i najnowszymi technologiami” – zapowiada CMWŁ.

Łódzkie zaprasza na zimę

Zima w województwie łódzkim ma swój własny rytm. Skrzypi pod butami narciarzy na Górze Kamieńsk, pachnie kakao po piruetach na lodowisku w Tomaszowie Mazowieckim i brzmi śmiechem dzieci, które w lutym rozpoczną ferie i na pewno nie będą się nudzić. Łódzkie zimą ma naprawdę wiele do zaoferowania.

Zimowa przygoda

Nie trzeba wyjeżdżać daleko, by przeżyć wyjątkową przygodę. Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego zaprosił dzieci ze szkół podstawowych na bezpłatne półkolonie, które zamieniają zimowe dni w niezapomniane historie. W programie są wycieczki, kino, warsztaty i zajęcia ruchowe – wszystko pod okiem doświadczonych opiekunów.

Dzieci wybiorą się między innymi do EC1 i Orientarium w Łodzi, odwiedzą Zamek Królewski w Łęczycy oraz kolegiatę w Tumie. Poeksperymentują w Strefie Odkrywania, Wyobraźni i Aktywności SOWA w Sieradzu, zajrzą do Mediateki w Piotrkowie Trybunalskim, a także odkryją muzea, taniec, sport, kodowanie i świat zawodów. To ferie, które na długo zostaną w pamięci, nawet kiedy śnieg już stopnieje.

Białe szaleństwo w centrum Polski

Narciarskim sercem województwa łódzkiego jest Góra Kamieńsk koło Bełchatowa. Najwyższe wzniesienie w centralnej Polsce czeka na narciarzy i snowboardzistów spragnionych zimowych emocji. Intensywne naśnieżanie, oświetlone trasy, wypożyczalnie sprzętu i szkółki narciarskie sprawiają, że to miejsce idealne zarówno na pierwsze zjazdy, jak i na doskonalenie formy.

Główna trasa Góry Kamieńsk liczy 760 metrów długości, a jej szerokość waha się od 30 do 150 metrów. Różnica wzniesień wynosi 123 metry – a wszystko to zaledwie kilkadziesiąt minut drogi od Łodzi.

Na sanki również nie brakuje fantastycznych miejsc w Łódzkiem: Górka Widzewska w Łodzi, Lewityn w Pabianicach, czy wzniesienie na osiedlu 650-lecia w Zgierzu to zimowe klasyki, które co roku przyciągają całe rodziny.

Dla tych, którzy wolą łyżwy, region oferuje lodowiska pod chmurką i pod dachem – od Łodzi, przez Tomaszów Mazowiecki, Sieradz i Zgierz, aż po Bełchatów i Łowicz.

Ciepło w środku zimy

Łódzkie nie ma dostępu do morza, ale zimą wcale nie musimy za nim tęsknić. Gdy na zewnątrz mróz maluje wzory na szybach, w Uniejowie i Poddębicach czekają baseny termalne, w których można się wygrzać, zrelaksować i na chwilę zapomnieć o zimowej aurze. Uzupełnieniem są nowoczesne aquaparki: łódzka Fala, pełna zjeżdżałni i wodnych atrakcji, Aquapark w Kutnie oraz Solpark w Kleszczowie. W Łódzkiem zima wcale nie musi być zimna.

Kultura na ferie? Oczywiście

Zima i ferie w województwie łódzkim to także czas spotkań z kulturą. Muzea i biblioteki zamieniają się w przestrzeń pełną opowieści, eksperymentów i twórczej zabawy. W Muzeum Archeologicznym i Etnograficznym dzieci mogą zostać małymi archeologami, dotknąć epoki

Łódzkie zimą zachwyca: blisko, różnorodnie i z pomysłem.

Zima w Łódzkiem to czas aktywnego wypoczynku i rodzinnych przygód.

lodowcowej, spotkać mamuty i zanurzyć się w zimowych baśniach północy. Muzeum Pałacu Herbsta zaprasza do świata dawnych wynalazków i zabaw sprzed stu lat, a Wojewódzka Biblioteka Publiczna przygotowała program łączący książki z wyobraźnią.

To ferie, podczas których historia i sztuka przestają być szkolnym obowiązkiem, a stają się prawdziwą przygodą.

Odkrywaj Łódzkie

Zimą w Łódzkiem warto postawić na aktywność na świeżym powietrzu nawet wtedy, gdy pogoda bywa kapryśna. Bolimowski Park Krajobrazowy, Las Wiańczyński czy tereny wokół Zalewu w Sulejowie zachęcają do rodzinnych spacerów, nordic walkingu i zimowych wędrówek. To doskonały sposób, by odpocząć.

Zima to także świetny czas na odkrywanie miast i miasteczek województwa łódzkiego. Ulice Łodzi, Piotrkowa Trybunalskiego, Łowicza czy Sieradza zimą nabierają wyjątkowego klimatu, a kawiarnie, galerie i lokalne instytucje kultury zapraszają do środka. Można połączyć spacer z wizytą w muzeum, seans w kinie z gorącą herbatą albo warsztaty dla dzieci z rodzinnym obiadem. W Łódzkiem nawet chłodne dni potrafią być pełne ciepłych doświadczeń.

Zima, która łączy

Zima w Łódzkiem to różnorodność – od sportu po kulturę, od zabawy po naukę, od górki saneczkowej po muzealne sale. To region, który potrafi zadbać o najmłodszych i najstarszych, zapraszając całe rodziny do wspólnego spędzania czasu. Zima to idealny moment, by odkryć Łódzkie na nowo. Blisko, różnorodnie i z pomysłem. Bo najlepsze ferie wcale nie muszą być daleko.

Ferie w Łódzkiem

Mnóstwo atrakcji w Łodzi i województwie

2 lutego zaczynają się ferie w województwie łódzkim. Co robić, jeśli zostajemy na miejscu?

Sławomir Szymański

Zacznijmy od białego szaleństwa, bo zima w tym roku dopisuje, co na pewno cieszy fanów narciarstwa. W regionie łódzkim wysokich gór co prawda nie ma, ale to wcale nie znaczy, że nie ma gdzie poszusować. Najwyższym wzniesieniem w środkowej Polsce – to nic, że sztucznym – jest Góra Kamieński niedaleko Bełchatowa. Sięga 385 m n.p.m. Nie bardzo wysoko, ale dla narciarzy ważniejsza jest jednak długość trasy – w tym ośrodku ta główna mierzy 700 metrów. Dłuższą w centrum kraju nie ma. A różnica poziomów to 123 metry.

To ośrodek narciarski z prawdziwego zdarzenia. Mają tam czteroosobową kolejkę linową, wyciąg tarczowy i taśmę, stok jest sztucznie naśnieżany i oświetlony, działa szkoła narciarska. W województwie łódzkim to obiekt unikatowy. Wszystko to raptem 70 km od Łodzi.

Można się poślizgać

Natomiast na łyżwach można pojeździć w wielu miejscach w regionie.

Lodowiska – niektóre pod dachem, inne pod chmurką – działają w Łodzi, Sieradzu, Zgierzu, Bełchatowie czy Łowiczu, jak również oczywiście w Tomaszowie Mazowieckim, który ze swoją Areną Lodową, pierwszym takim obiektem w kraju, gra w innej lidze. Można tam liczyć na ogólnodostępne „ślizgawki” na prawdziwym torze, trzeba tylko sprawdzić, czy akurat nie odbywają się tam zawody sportowe. Wizyta na takiej imprezie w roli kibica to zresztą też ciekawy pomysł na spędzenie czasu.

Gdzie do wody?

Kto lubi spędzać czas w wodzie, w województwie łódzkim zimą bez trudu znajdzie coś dla siebie. Do wyboru jest kilka ciekawych obiektów. Baseny termalne znajdują się w Uniejowie i Poddębicach. Można się też wybrać do Fali w Łodzi, Aquaparku w Kutnie czy Solparku w Kleszczowie.

Na przykład w Centrum Wodolecznictwa i Rekreacji w Poddębicach znajduje się siedem basenów zewnętrznych i wewnętrznych, z naturalnymi wodami geotermalnymi, które mają 27 tys. lat, a wydobywane są

z głębokości ponad 2 km. Do tego sauny i spa.

W Aquaparku Fala do 1 lutego bilety rodzinne na basen można kupić o połowę taniej. Bilet dla dwóch osób dorosłych i dwojga dzieci na jedną godzinę na basenie kosztuje 62 zł. Można tam też zapisać dziecko na zajęcia zorganizowane specjalnie na ferie, nawet na pojedyncze dni.

W Uniejowie moc atrakcji

Atrakcją numer jeden są tu na pewno baseny wypełnione naturalną wodą termalną. Można z nich korzystać zarówno wewnątrz obiektu, jak i na świeżym powietrzu.

Do dyspozycji są m.in. podgrzewane baseny solankowe, baseny rekreacyjne z hydromasażami i pirackim statkiem, wyspa z jacuzzi czy „rwąca rzeka”. Tutaj też solanka jest wydobywana z głębokości ponad 2 kilometrów. Kąpiel w takiej wodzie relaksuje, a poza tym rozgrzewa i nawilża skórę. Stres znika.

Termy Uniejów mają też ciekawe położenie. Z basenów rozciąga się piękny widok na rzekę Wartę i nadrzeczne bulwary.

Do dyspozycji gości jest tu również strefa saun oraz wellness i spa. W tej części obiektu znajduje się też komora śnieżna z temperaturami od -5 do -13 st. C. Warto wybrać się na

• Termy Uniejów – tutaj na pewno nikt nie będzie się nudził FOT. MARCIN STĘPIEN / AGENCJA WYB

Termy Uniejów mają ciekawe położenie. Z basenów rozciąga się piękny widok na rzekę Wartę i nadrzeczne bulwary

taki mroźny seans? Tak efekty opisują Termy: „Taki szok temperatury stymuluje organizm do wielu korzystnych reakcji – poprawia krążenie, zmniejsza napięcie mięśni, wzmacnia odporność oraz przyspiesza metabolizm”.

Przy kompleksie termalno-basenowym znajduje się też lodowisko. Jest otwarte przez siedem dni w tygodniu. Tuż obok kompleksu zlokalizowana jest także kręgielnia, wyposażona

w cztery 25-metrowe tory z systemami multimedialnymi.

Atrakcją innego rodzaju, choć niekoniecznie w oczach dzieci, jest uniejowska pijalnia wód leczniczych.

A może SOWA

W Uniejowie znajdziecie również Strefę Odkrywania Wyobraźni i Aktywności SOWA. mieści się w tym samym budynku co Punkt Turystyki Geotermalnej. Tego rodzaju obiekty to wspólna inicjatywa Ministerstwa Edukacji i Nauki oraz Centrum Nauki Kopernik. Zostały pomyślane tak, by zarówno dzieci, jak i dorośli mogli samodzielnie eksperymentować, poznawać zjawiska rządzące światem i rozwiązywać zadania logiczne czy konstruktorskie.

SOWA posiada 18 naukowych eksponatów oraz strefę swobodnego eksperymentowania, czyli majsternię. Można tam stworzyć własny film

REKLAMA

34417573

Mieszkania
od 28 do 110 m²

NOW

Serce Łodzi, Twój NOWy Dom

JEDYNA TAKA OFERTA NA RYNKU

HARMONOGRAM DOPASOWANY DO TWOICH POTRZEB

a nawet **0/100**

Nowe mieszkania w Centrum Łodzi

Siłownia • Taras na dachu • Smart Home

782 705 705

www.now-lodz.pl

OKAM
Make living better

BORCZA.PL

animowany, posłuchać muzyki lokciem albo zbudować most, wieżę czy obiekt latający.

Strefa Odkrywania Wyobraźni i Aktywności SOWA działa też m.in. w Sieradzu. W ferie zaprasza na bezpłatne wizyty w terminach: 4, 5, 9, 10, 11, 12 i 13 lutego (w godz. 9-15).

Ciekawe pomysły na spędzenie czasu podczas ferii znajdziecie też w muzeach i instytucjach kultury

Bałaganu się nie boją

Ciekawe pomysły na spędzenie czasu podczas ferii znajdziecie też w muzeach i instytucjach kultury. Warto poświęcić trochę czasu na poszukiwania na ich stronach internetowych. Oferta jest rozbudowana i adresowana nie tylko do grup zorganizowanych. Przy czym na zajęcia dla uczestników indywidualnych zwykle obowiązują zapisy, a opiekunowie biorą udział w zajęciach razem z dziećmi.

A co jest do wyboru? Poniżej kilka przykładów. Na pewno można liczyć na przygody. Np. w Muzeum Archeologicznym i Etnograficznym najmłodsi wcieli się w rolę archeologów.

Centralne Muzeum Włókiennictwa w Łodzi proponuje warsztaty dla dzieci w różnym wieku. – Łączą zwiedzanie, zabawę, ruch i sztukę z praktycznym działaniem oraz wspólnym spędzaniem czasu. Zapraszamy do muzeum na ferie pełne wyobraźni, eksperymentów i radości z tworzenia – zachęca Sylwia Meyer-Olejarczyk z CMW.

Dla dzieci w wieku 3-5 lat pomysł jest taki: najpierw zwiedzanie muzeum, ale bardzo na luzie, „na miarę dziecięcej ciekawości i wyobraź-

ni”, a później wspólna zabawa w sali warsztatowej, czyli działania sensoryczne, ruchowe i plastyczne, dostosowane do tematu zajęć.

– Tu można dotykać, eksperymentować, tworzyć i... trochę się pobrudzić – bo w muzeum absolutnie nie boimy się bałaganu! – dodaje Sylwia Meyer-Olejarczyk.

Np. 1 i 12 lutego tematem zajęć są sporty zimowe, a 15 lutego litery i znaki.

Sporo warsztatów jest adresowanych dla dzieci w wieku 5-10 lat. Można uszyć sobie miękki breloczek, poznać ciekawostki związane ze sportami zimowymi (dawniej i dziś) albo stworzyć własną, ozdobną i kolorową pelerynę inspirowaną sztuką tkania i wzornictwem z innych kontynentów.

Starsi, w wieku 7-16 lat mogą się nauczyć, jak tkąć na małej ramce, a młodzież w wieku 10-16 lat ma szansę, by poznać tajniki szycia na maszynie.

Zorganizowali nawet leniuchowanie

Muzeum Sztuki w Łodzi przygotowało na ferie ofertę m.in. dla uczestników indywidualnych, czyli dzieci spędzających ferie w mieście. Zajęcia odbędą się w obiekcie ms2, przy ul. Ogrodowej 19.

Np. 7 lutego będzie okazja, by wcielić się w rolę konserwatorów sztuki i spróbować swoich sił w „odnawianiu” uszkodzonych prac. Zapowiada się dobra zabawa, bo muzeum deklaruje: „To nie warsztat, to nie zadanie. To przestrzeń odpuszczania i zorganizowanego leniuchowania”.

11 lutego coś dla osób z zacięciem detektywistycznym. Zadanie będzie polegało na tym, by w muzeum znaleźć obrazy przedstawiające rośliny, co niekoniecznie będzie łatwe i oczywiste. W końcu to muzeum przede wszystkim ze sztuką współczesną. Żadne inne w Polsce nie ma tak bogatych zbiorów światowej sztuki XX i XXI wieku. Zajęcia zakończy próba stworzenia obrazu, przy czym zarówno tworzywem, jak i tematem będą rośliny. A na 14 lutego zaplanowano warsztat z tworzenia maskotek.

Coś na ferie przygotowało również Muzeum Pałac Herbsta (ul. Przędzalniana 72), które jest częścią Muzeum Sztuki. Tu tylko dwie propozycje dla dzieci w wieku 7-13 lat. Np. 4 lutego można wziąć udział w warsztacie „Pomysłowe stulecie”. Będzie okazja, by poznać wynalazki z XIX wieku. Organizatorzy zapowiadają też, że uczestnicy opatentują swoje pomysły.

Natomiast 11 lutego dzieci Matyldy i Edwarda Herbstów opowiedzą, jak wyglądały dziecięce zabawy w czasach bez tabletów i smartfonów, a nawet bez telewizorów. Uczestnicy tego warsztatu stworzą własne gry planszowe.

Jak można spędzić czas w EC1

Działające tam Narodowe Centrum Kultury Filmowej proponuje zwiedzanie dwóch wystaw: Kino Polonia oraz Materia Kina.

Pierwsza z nich to największa wystawa o polskim kinie. Wbrew

temu, co twierdził klasyk, w polskim filmie nie jest nudno i coś się jednak dzieje. Natomiast zwiedzając Materię Kina można się wcielić w rolę producenta, lub reżysera filmu i stworzyć swój własny film – od preprodukcji, przez wszystkie etapy produkcji, po promocję. Dla młodzieży może to być ciekawe.

Starsi i młodsi zaglądają do Centrum Komiksu i Narracji Interaktywnej. Tam przewodnikami po stałej ekspozycji są Tytus, Thorgal, Kajko i Kokosz. Można tam również pograć w strefie VR – ale trzeba mieć ukończone 13 lat. A na 8 lutego zaplanowano oprowadzanie autorskie po wystawie „TRUST the process”. To będzie wyjątkowa okazja, by osobiście spotkać Przemysława Truścińskiego, ilustratora i grafika, bez którego trudno wyobrazić sobie współczesny polski komiks.

A w Walentynki, czyli praktycznie na koniec „łódzkich” ferii, EC1 Łódź organizuje m.in. Ulicę Żywiołów, z dużą liczbą działań kreatywnych i edukacyjnych dla dzieci i całych rodzin.

A może do zoo?

To jedna z największych atrakcji Łodzi, może nawet najbardziej znana. W Orientarium do 1 marca obowiązuje promocja 2+2 bilety gratis. Poza tym, w czasie całych ferii zoo organizuje dodatkowe karmienia pokazowe koendu i tamanduy, a także zwierząt w Wiwarium, gdzie codzienne karmione będzie inne stworzenie, m.in. kajman, pyton czy agama. Będzie się działo. ●

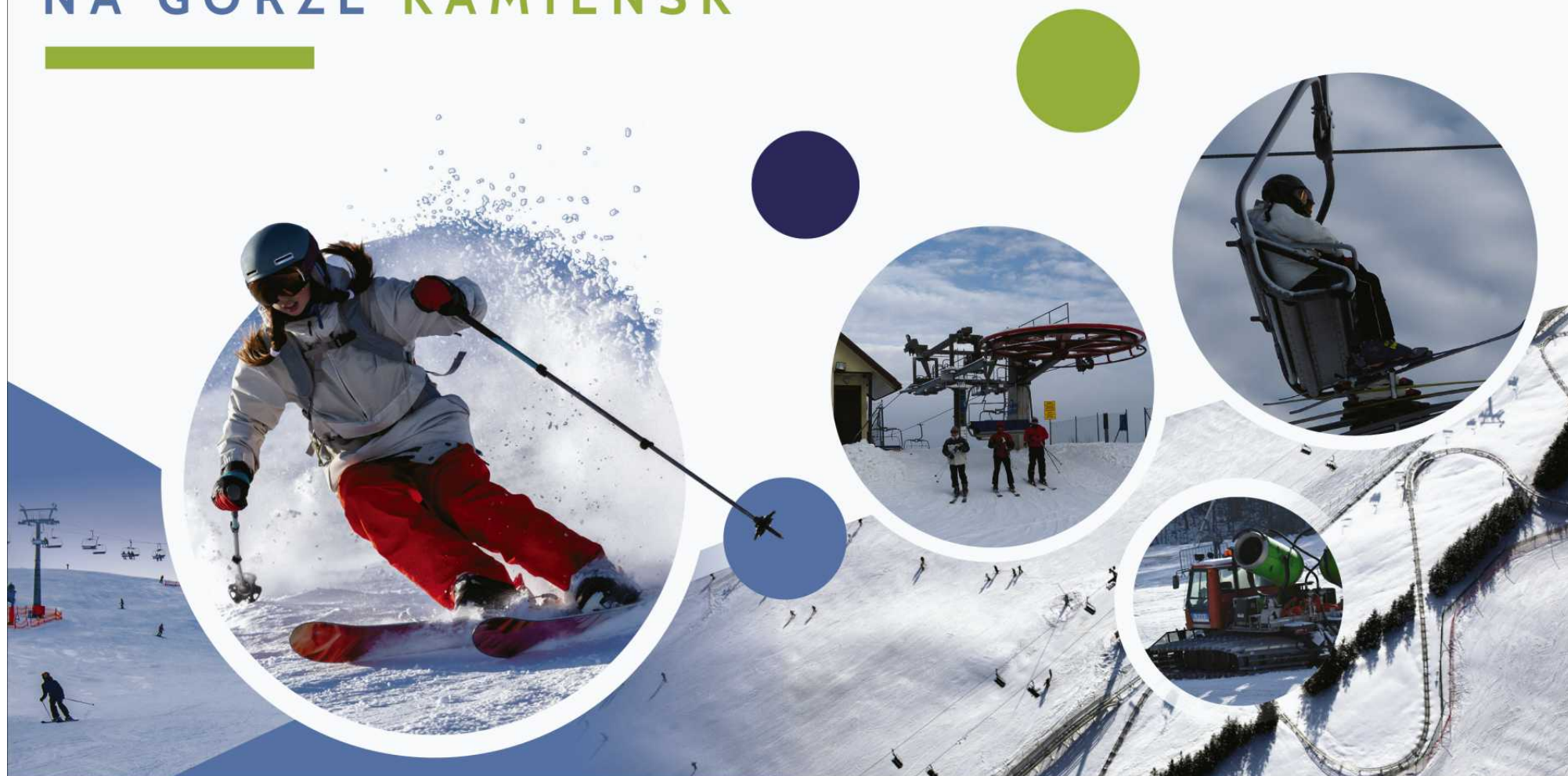
REKLAMA

34417525

MAŁA GÓRA, WIELKA FRAJDA. AKTYWNA ZIMA NA GÓRZE KAMIEŃSK

GIEK S.A.
Oddział Kopalnia Węgla Brunatnego
Bełchatów

1 RP

Z Warszawy do Łodzi

Szybciej przebudują autostradę A2

Miały być dwa lata korków, ale GDDKiA ma dobre wiadomości dla kierowców. Największa drogowa inwestycja w Łódzkiem może się zamknąć w kilkunastu miesiącach.

Piotr Brzózka

Poszerzenie autostrady A2 na odcinku Łódź-Warszawa coraz bliżej. Przygotowania do modernizacji oddanej zaledwie 13 lat temu autostrady wkraczają w decydującą fazę. W grudniu GDDKiA otworzyła koperty w przetargach na realizację czterech odcinków o łącznej długości 89 kilometrów. O kontrakty walczą cztery konsorcja i cztery firmy, które złożyły 18 ofert. Umowy z wybranymi wykonawcami mają zostać podpisane w połowie 2026 roku. Chwilę potem nastąpi start inwestycji, która przez kilkanaście miesięcy będzie utrudniać życie dziesiątkom tysięcy kierowców.

Poszerzenie autostrady A2 szybciej niż planowano

Plan gry zakłada dobudowanie trzeciego pasa w obu kierunkach między węzłem Łódź-Północ i Pruszkowem oraz czwartego w okolicach Warszawy (do węzła Konotopa), gdzie natężenie ruchu jest największe (blisko

• Autostrada A2 na odcinku Warszawa – Łódź

FOT. DARIUSZ BOROWICZ / AGENCJA WYBORCZA.PL

100 tysięcy aut na dobę). Na ten cel GDDKiA chce wydać około 1,8 miliarda złotych. Co istotne, 17 z 18 złożonych ofert mieści się w założonym kosztorysie. Obecnie trwa ich analiza.

– Zakładamy, że umowy z wykonawcami podpiszemy w pierwszej połowie 2026 roku roku – mówi Maciej Zalewski, rzecznik łódzkiego oddziału GDDKiA.

Rok 2026 przyniesie też ważne rozstrzygnięcia dotyczące dwóch tras ekspresowych oznaczonych symbolem S12

Jeżeli tak się stanie, prace budowlane wystartują w III kwartale. Roboty będą się odbywać „pod ruchem”. GDDKiA zapowiada utrzymanie dwóch pasów w każdym kierunku, ale będą one znacznie węższe. To wiąże się z wprowadzeniem ograniczeń prędkości i zmniejszeniem przepustowości drogi.

Jak długo potrwać utrudnienia? Początkowo podawano, że inwestycja będzie realizowana ponad dwa lata. Czas ten jednak ma się skrócić do około półtora roku. W związku z tym, w pozytywnym scenariuszu finał prac spodziewany jest już w drugiej połowie roku 2027.

S12 z Łodzi do Tomaszowa

Rok 2026 przyniesie też ważne rozstrzygnięcia dotyczące dwóch tras ekspresowych oznaczonych symbolem S12. Pierwsza z nich, to inwestycja zupełnie nowa, rysowana w dziewiczym terenie. W przyszłości połączy węzły Łódź Południe (skrzyżowanie A1 i S8 w okolicach Rzgowa), Studzianki (skrzyżowanie z S8 w okolicach Tomaszowa Mazowieckiego) i Kozenin (skrzyżowanie z drugą trasą S12 oraz S74 pomiędzy Sulejowem i Opoczmem).

Droga ma uzupełnić lukę w przebiegu trasy S8 z Wrocławia do Warszawy, a także przyspieszyć dojazd

z Łodzi do Radomia i Kielc. GDDKiA podkreśla jej znaczenie dla układu komunikacyjnego w centrum Polski. Początek budowy zapowiedziano na 2031 rok, a finał prac – rok 2034.

GDDKiA przygotowuje się też do budowy S12 na odcinku od Piotrkowa Trybunalskiego, przez Sulejów, Opoczno, Kozenin, do granicy województwa mazowieckiego, a następnie w kierunku Radomia. Choć nazwa jest identyczna, chodzi o zupełnie inną trasę – w dużej mierze równoległą do wyżej opisanej, przebiegającą w śladzie dzisiejszej drogi krajowej 12/74.

Plany na najbliższe miesiące? Obecnie trwa badanie dokumentacji złożonej do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska. GDDKiA przewiduje, że ostateczna decyzja środowiskowa zostanie wydana jesienią 2026 roku.

Bardziej zaawansowane są przygotowania do budowy dwóch kolejnych odcinków S12, znajdujących się już w województwie mazowieckim (do Przysuchy i Wieniawy), o łącznej długości około 30 kilometrów. Te inwestycje będzie „gościnnie” prowadzić łódzki oddział GDDKiA. W obu przypadkach zostały już złożone do wojewody wnioski o wydanie zezwolenia na realizację inwestycji drogowej (ZRID) – spodziewany termin pozyskania decyzji: luty-kwiecień 2026 roku. ●

REKLAMA

34416136

termy uniejow.pl

Gorące Ferie w Termach Uniejów

- gorące baseny
- baza noclegowa z salami zabaw
- restauracje
- lodowisko
- liczne atrakcje wokół Term

Wyjątkowa lokalizacja w ścisłym centrum Polski nad brzegiem rzeki Warty zapewnia dogodny dojazd m.in. z Łodzi, Warszawy, Poznania, Katowic i Wrocławia.

Rynek nieruchomości się zmienia

Stabilne ceny mieszkań w Łodzi

– Rok 2025 przyniósł kilka zaskoczeń. Tempo obniżek było szybsze, niż przewidywano – mówi Marek Wielgo, ekspert portalu RynekPierwotny.pl.

Alicja Zboińska

Dodaje, że drugim zaskoczeniem była słabsza reakcja kupujących. Tłumaczy, że dla deweloperów był to zimny prysznic, gdyż liczyli na gwałtowny wzrost popytu.

Jego zdaniem ma to związek z tym, że większość kupujących wybiera kredyty o przejściowo stałej stopie, a te taniały powoli, m.in. ze względu na powiązanie oprocentowania z obligacjami, a nie WIBOR-em. Do tego doszła trudniejsza sytuacja na rynku pracy: wolniejszy wzrost płac, rosnące bezrobocie i obawy o stabilność zatrudnienia. Wiele potencjalnych nabywców wstrzymywało się z decyzją. Dostępność kredytów jednak stopniowo rosła, zainteresowanie zakupem mieszkań też się zwiększało.

W Łodzi sprzedaż mieszkań spadła

Z danych portalu wynika, że w Warszawie, Krakowie, Wrocławiu, Trójmieście, Łodzi, Poznaniu i w miastach Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii deweloperzy znaleźli w 2025 roku chętnych na ok. 49,5 tys. mieszkań, czyli o 8 proc. więcej niż rok wcześniej. To jednak o jedną piątą mniej niż w 2023 roku, gdy działał program „Bezpieczny Kredyt 2 proc.”.

Dwucyfrowy wzrost sprzedaży odnotowali w ubiegłym roku deweloperzy we Wrocławiu (o 22 proc.), Trójmieście (o 18 proc.) i Krakowie (o 16 proc.). W Warszawie zawarto o 6 proc. więcej umów niż w 2024 r., w Poznaniu o 1 proc.. W Łodzi sprzedaż spadła o 4 proc., a w Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii o 2 proc..

• Średnia cena metra kwadratowego w grudniu w Łodzi wyniosła 11 496 zł

FOT. TOMASZ STAŃCZAK / AGENCJA WYBORCZA.PL

W czwartym kwartale ożywienie popytu było symboliczne – zaledwie 1 proc.. Na plus wyróżniły się Poznań (wzrost o 32 proc.), Kraków (o 7 proc.), Warszawa (o 5 proc.) i Łódź (o 4 proc.). W Trójmieście natomiast sprzedaż spadła o 15 proc., a we Wrocławiu o 13 proc.

Pod koniec grudnia w Warszawie w ofercie było ok. 17,5 tys. lokali, czyli o 11 proc. więcej niż rok wcześniej. W Łodzi oferta wzrosła o 26 proc. (11,9 tys.), co dało jej pozycję wicelidera pod względem wielkości rynku. Kraków zanotował wzrost o 21 proc. (11,5 tys.), podobnie Trójmiasto (8,7 tys.). W Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii oferta wzrosła o 18 proc. (11,2 tys.), we Wrocławiu o 13 proc. (10,2 tys.), a w Poznaniu o 6 proc. (8,2 tys.).

Tyle za metr kwadratowy mieszkania w Łodzi

Z danych portalu wynika, że najbardziej stabilną cenowo metropolią w 2025 roku była Łódź. Średnia cena metra kwadratowego w grudniu była

Najwięcej zyskają kupujący gotówkowi i świadomi inwestorzy, a także duzi, dobrze skapitalizowani deweloperzy

MAREK WIELGO

ekspert portalu RynekPierwotny.pl

tam niemal taka sama jak rok wcześniej i wyniosła 11 496 zł za m kw. Najdroższe mieszkania są w Śródmieściu i kosztują 12 955 zł za m kw., a najtańsze na Górnej z ceną 10 640 zł za m kw. Na Bałutach cena za metr kwadratowy nowego lokum to 10 846 zł, a na Pole-siu 11 079 zł. Metr kwadratowy mieszkania na Widzewie kosztuje 11 783 zł.

Kilka projektów mieszkaniowych, w tym w ramach rewitalizacji, prowadzi firma OKAM, która zrealizowała m.in. inwestycję Strefa Progress pomię-

dzy ul. Piotrkowską 217 i al. Kościuszki 130 w Łodzi. Przy ul. Dowborczyków 18 powstaje NOW, a na Księżym Młynie w budynku dawnej przędzalni Karola Scheiblera powstaną apartamenty serwisowane dla seniorów w ramach projektu Prestia. – Będzie to wielopokoleniowa przestrzeń z apartamentami premium dla seniorów i integrująca różne grupy wiekowe – mówi Anna Watkowska wiceprezes ds. Rozwoju z firmy OKAM. – Inwestycje te są częścią większych planów rewitalizacyjnych w Łodzi i nie tylko, skupiających się na adaptacji terenów poprzemysłowych i tworzeniu nowoczesnych przestrzeni nie tylko do mieszkania ale do życia w historycznych dzielnicach.

Tymczasem w Uniejowie firma King Cross Management Sp. z o.o. z Warszawy zakończyła III etap budowy bloków osiedla termalnego przy ulicy Długiej. Klucze do nowych mieszkań zostały już przekazane właścicielom, dostępnych jest jeszcze 30 lokali. W każdym mieszkaniu jest kurek z wodą termalną, na osiedlu są ładowarki do samochodów elektrycznych

Zdaniem Tomasza Bleszyńskiego, doradcy rynku nieruchomości z Łodzi, polski rynek nieruchomości wchodzi w 2026 rok w zupełnie inaczej niż w latach 2020 – 2023.

– Po okresie dynamicznych wzrostów cen, inflacji oraz decyzji zakupowych podejmowanych pod wpływem emocji obserwujemy wyraźne przejście w etap dojrzałości – podkreśla Bleszyński. – Nie mamy do czynienia z kryzysem ani załamaniem rynku, lecz z procesem porządkowania – korektą oczekiwań, modeli biznesowych i strategii inwestycyjnych.

Jego zdaniem rok 2026 zapowiada się jako czas selekcji, racjonalizacji oraz stopniowego przesuwania przewagi negocjacyjnej w stronę kupują-

cych i najemców. To moment, w którym rynek zaczyna nagradzać jakość, kapitał i kompetencje, a nie tempo i spekulację.

Ekspert: 2026 rokiem strategicznych decyzji na rynku mieszkań

Tomasz Bleszyński dodaje, że na rynku pierwotnym przestaje być skuteczny model oparty wyłącznie na wzroście cen i presji popytowej. Obniżki dotyczą głównie mieszkań poza centrami miast oraz tych, które są na rynku od dłuższego czasu. Dobrze zlokalizowane inwestycje premium, energooszczędne i funkcjonalne, pozostają relatywnie odporne cenowo. Sprzedaż mieszkań coraz częściej przypomina proces doradcy, a nie masową dystrybucję.

Na rynku wtórnym natomiast flipperzy, działający w warunkach niższej płynności, zwiększają podaż mieszkań, uwalniając lokale szybciej niż zakładano. Kupujący przykładają większą wagę do kosztów eksploatacji, stanu prawnego, jakości budynku i otoczenia.

Tomasz Bleszyński ocenia, że w 2026 roku nie będzie spektakularnych wzrostów ani gwałtownych spadków cen mieszkań. Będzie to rok strategicznych decyzji, które zadecydują o wynikach na kolejne lata.

– Rynek nieruchomości staje się bardziej wymagający, ale jednocześnie bardziej przewidywalny – zaznacza ekspert. – Najwięcej zyskają kupujący gotówkowi i świadomi inwestorzy, a także duzi, dobrze skapitalizowani deweloperzy. Dotyczy to też tych, którzy potrafiały analizować dane, a nie podążają za narracją.

Dodaje, że stabilizacja rynku mieszkaniowego sprzyja racjonalnym decyzjom. Kupujący i inwestorzy zyskują czas na analizę ofert, porównywanie lokalizacji oraz negocjowanie warunków, zamiast reagować na krótkoterminowe wahania cen. ●

REKLAMA

34417359

powiat łowicki

Muzeum w Łowiczu

III TRIENNALE
WYCINANKI LUDOWEJ
WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

2025

Muzeum w Łowiczu zaprasza na
podsumowanie konkursu i wystawę pokonkursową

III Triennale
wycinanki ludowej województwa łódzkiego

8 lutego 2026, godz. 13:00
Stary Rynek 5/7, Łowicz

KRAJOWY
PLAN
ODBUDOWY

Rzeczpospolita
Polska

Sfinansowane przez
Unię Europejską
NextGenerationEU

Denis Johnson
- supermoc Ameryki

Cherezińska
o królu wyklętym

DWUMIESIĘCZNIK
GRUDZIEŃ 2025

wyborcza

KSIĄŻKI

MAGAZYN DO CZYTANIA

**Ursula K.
Le Guin**
SŁOWA DAJĄ
WŁADZĘ
NAD ŚWIATEM

10 KSIĄŻEK
ROKU 2025

W SPRZEDAŻY,
RÓWNIEŻ Z DOSTAWĄ
DO PACZKOMATU

Andrzej Dragan o AI:
jak zmieni się wszystko

Sponsorka
numeru:

**Hildegarda
z Bingen**

+

**MNÓSTWO
POMYSŁÓW
NA DOBRY PREZENT**

- ❄️ Podróż do legendarnej pisarki Ursuli Le Guin
- ❄️ Dlaczego troje najlepiej sprzedających się na świecie polskich pisarzy to fantaści?
- ❄️ Czego się można dowiedzieć, oglądając graficzną oprawę nowych książek
- ❄️ 10 książek roku 2025 oraz Superdycha 2025, czyli najlepsze książki roku dla dzieci i nastolatków
- ❄️ Pomysły na książkowe prezenty

Zamów magazyn z darmową dostawą na: **Prenumerata24.pl**

Więcej na: **Wyborcza.pl/ksiazki**

DZIELNICE, KTÓRE ZMIENIAJĄ MIASTO

Piątek, 30 stycznia 2026 | Redaktorka prowadząca Małgorzata Skowrońska

wyborcza.pl

FOT. JAKUB WŁODEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

OGŁOSZENIE

34417583

KRAKÓW z perspektywy dzielnic

Podgórze - Podgórze Duchackie - Bieżanów - Prokocim

REKLAMA
SPONSOR:

Małgorzata
Skowrońska

Miasto po drugiej stronie rzeki

Podgórze, Prokocim, Bieżanów, Wola Duchacka – jeszcze niedawno „obrzeża”, dziś miejsca, w których Kraków opowiada o sobie najciekawszą historię. O przemianach, ambicjach, lękach i o tym, czy miasto potrafi uczyć się na własnych błędach.

Miasto najczytelniej pokazuje swoje ambicje nie w centrum, lecz na dawnych peryferiach. Spacerując po Podgórzu, trudno uciec od myśli, że Kraków najlepiej widać tam, gdzie czegoś już nie ma. Nie ma fabryki Vistuli – monumentalnego i robotniczego znaku tej dzielnicy. W jej miejscu są apartamenty, biura, piekarnia, lodziarnia, serwis iPhone’ów. Jest wygodniej, czyszej i... drożej. Jedno pytanie wraca jak echo: co razem z budynkami zburzyliśmy, a czego jeszcze nie zdążyliśmy zbudować?

Ten dodatek jest właśnie o takich miejscach. O dzielnicach Krakowa, które długo były „po drugiej stronie”: Wisły, obwodnicy, mentalnej mapy miasta. Dziś to one stają się laboratoriami miejskiej przyszłości. Z wszystkimi jej sprzecznościami.

Podgórze zna słowo „gentryfikacja” aż za dobrze. Pamięta, że zanim pojawiły się modne kawiarnie, była cisza, taniość i artyści w poprzemysłowych halach. Pamięta też, że rewitalizacja potrafi być ratunkiem – dla kamienic, placów, pamięci – ale bywa też wyrokiem dla tych, których nie stać na nową wersję własnej dzielnicy. Podgórze broni się jeszcze lokalnością, tradycją, poczuciem „my stąd jesteśmy”. Cricoteka świeci dziś z drugiego brzegu Wisły jak kiedyś neon Vistuli. Tylko sens tego światła jest inny.

Kilka kilometrów dalej **Prokocim** rośnie nie w górę, ale w głąb – wiedzy, medycyny, infrastruktury. Kampus medyczny, szpitale, laboratoria, tysiące pracowników i studentów zmieniają codzienność tej części miasta szybciej, niż zdążymy to nazwać. To już nie peryferie, to miasteczko w mieście: pracy, nauki, leczenia, a coraz częściej także kultury. Prokocim pokazuje, że rozwój nie zawsze musi zaczynać się od kawiarni z modnym szyldem. Czasem zaczyna się od łóżek szpitalnych i sal symulacyjnych.

Bieżanów to z kolei inna opowieść: o zieleni, parkach, kolei, która potrafi być najszybszą linią do centrum, i o codziennych problemach, które nie znikają wraz z nowymi inwestycjami. O zapachu, który potrafi zdominować rozmowę o jakości życia. O parkingach, szkołach, halach sportowych – czyli o tym, co rzadko trafia na pocztówki, a decyduje o tym, czy dzielnica jest do mieszkania, czy tylko do spania.

Wola Duchacka przypomina, że mieszkańcy muszą mierzyć się z konsekwencjami boomu budowlanego. Wysokie bloki wyrastają szybciej niż boiska, parkingi i przedszkola. Centrum handlowe zastępuje rynek, a szybki tramwaj – rozmowę o tym, czym właściwie ma być wspólna przestrzeń.

A na wschodzie czekają **Rybitwy i Płaszów** – tereny, na które miasto patrzy dziś z wielkimi planami i jeszcze większą niepewnością. Masterplan obiecuje „miasto piętnastominutowe”, zieleń, transport, usługi. Mieszkańcy mówią jasno: nie chcemy drugiego Manhattanu. Chcemy dzielnicy, która nie będzie kolejnym eksperymentem przeprowadzonym na żywym organizmie.

Ten dodatek nie jest folderem reklamowym ani raportem z placu budowy. To zaproszenie do rozmowy o Krakowie, który przesuwając swój środek ciężkości. O mieście, które uczy się żyć bez fabryk, ale wciąż szuka równowagi między rozwojem a wspólnotą. Bo być może najważniejsze pytanie nie brzmi dziś: jak szybko te dzielnice się zmieniają, ale czy Kraków potrafi zmieniać się razem z nimi – a nie ich kosztem. ●

Jak zmieniało się krakowskie Podgórze

Dzielnica o wielu

Dwadzieścia lat temu uciekaliśmy z centrum na Kazimierz. Teraz, kiedy Kazimierz jest tak oblegany, energia mieszkańców przesunęła się na Podgórze. Kto wie, co będzie dalej? – zastanawia się Natalia Zarzecka, dyrektorka słynnej Cricoteki.

Milena Kuchnia

Stoję na ul. Nadwiślańskiej – w miejscu, gdzie jeszcze osiemnaście lat temu stała monumentalna fabryka Vistuli. Była znakiem rozpoznawczym Podgórza. Wielką nazwę marki można było przeczytać nawet z drugiego brzegu Wisły.

– Kiedy byłem mała, fabryka była dla mnie granicą, do której mogę się poruszać. Dalej nie wolno mi było się zapuszczać, dalej było „miasto”. Fabryka była na stałe wpisana w pejzaż Podgórza. Moment, kiedy zniknęła, był przełomowy. Jej zamknięcie było dla tej dzielnicy symbolicznym, nowym rozdziałem – opowiada Natalia Zarzecka, która na Podgórzu mieszka od dzieciństwa.

Dziś w tym miejscu stoją nowoczesne apartamenty i biura. Życie toczy się szybciej, a zamiast maszyn do szycia są laptopy i korporacje. Na dole piekarnia, lodziarnia, serwis sieciówki i serwis naprawy iPhone’ów. Jest też klimatyczny sklepik ze sztuką lokalnych artystów, którzy przypominają, gdzie jesteśmy – na Podgórzu, niegdyś dzielnicy pełnej artystycznych pracowni.

Układ społeczny

Gentryfikacja – to słowo, które przewija się najczęściej w wypowiedziach moich rozmówczyń, gdy dyskutujemy o Podgórzu. To proces, w którym zaniedbana, najczęściej stara dzielnica ulega rewitalizacji i zupełnie zmienia swój charakter. Inwestorzy kupują niszczone budynki, a deweloperzy mnożą plany na ich wykorzystanie. Pojawiają się szkoły, instytucje publiczne, gastronomia. Poprawia to infrastrukturę w dzielnicy, ale wywołuje negatywne konsekwencje społeczne. Ubożsi mieszkańcy są wypierani przez nowych, zamożniejszych. Tak, jak stało się to chociażby po sąsiedztwie na Kazimierzu.

Na początku lat dwudziestych taki potencjał rozwoju widziano w Podgórzu. Dawne krakowskie getto żydowskie i jego okolice pozostawały dzielnicą nienaruszoną przez nowoczesność. Działały tam różne fabryki, a w tych, które zamknięto, mieli swoje pracownie lokalni artyści. Było tanio. Atrakcyjna lokalizacja kusila jednak tych, którzy w Podgórzu widzieli coś więcej i czuli, że to miejsce nie jest wykorzystane. Zaczęło się wyburzanie budynków.

– Pierwszą instytucją kultury, która przeniosła się tu „z miasta”, była Galeria Starmach. Wyremontowali całą bożnicę. To był sygnał, że tereny po getcie można przetransformować z poszanowaniem do histo-

rii. Pokazuje to też np. Plac Bohaterów Getta – mówi Natalia Zarzecka, dyrektorka Cricoteki.

Ona również widziała w Podgórzu potencjał kulturalny. Starala się wtedy o pozwolenie na budowę nowej siedziby Cricoteki właśnie tutaj, tuż obok terenów po Vistuli.

– Kiedy rozstrzygaliśmy konkurs na budynek Cricoteki, na Podgórzu była jedna restauracja – Ogniem i Mieczem na Placu Serkowskiego. Poszliśmy tam na obiad z członkami obrad – opowiada.

Niedługo później takich lokali była już cała lista. Przełomem było wybudowanie Kładki Bernatka, która połączyła Podgórze z obleganym już Kazimierzem. Przeniosła się tu wtedy m.in. kawiarnia Drukarnia, a barki zaczęły cumować po drugiej stronie Wisły. Każdy lokal przyciągał za sobą następny.

Zarzecka opowiada o Podgórzu jak o osobnym miasteczku. Tu jesteśmy my. Tam, za rzeką, jest już „miasto”. – Świadomość odrębności Podgórza i poczucie własnej tożsamości były tutaj zawsze silnie zakorzenione. Bardzo mocno pielęgnuje się tu tradycję – mówi.

Surowe Zabłocie

Ale Podgórze to także Zabłocie. Kontrastuje z ceglanym, uroczym Starym Podgórzem swoją surowością i industrialnym stylem. Bo choć wielkiego przemysłu tu już nie ma, rozkład budynków i ich architektura co rusz o nich przypominają.

– Pracuję w MOCAK-u od samego początku i pamiętam, jak teren muzeum był jeszcze placem budowy. I to jak ten plac budowy się zmienił i rósł, jest dla mnie idealną metaforą Zabłocia. Z otoczenia pełnego warsztatów przemysłowych do dzielnicy mieszkalnej w dwadzieścia lat.

Jeszcze kilkanaście lat temu swoje pracownie mieli tu liczni artyści. Zabłocie to dziś wszystkie współczesne procesy urbanistyczne w pigułce – mówi Magdalena Mazik, Kie-

Dziś Podgórze to jedna z najbardziej pożądanych dzielnic przez mieszkańców Krakowa. Ci, którzy są zmęczeni turystyką wokół Rynku Głównego i na Kazimierzu, właśnie tutaj szukają wytchnienia

● **To nie Rynek ani Kazimierz opowiadają dz**
FOT. JAKUB WŁÓDEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

rowniczka Działu Wiedzy o Sztuce w krakowskim MOCAK-u.

Kiedy na Zabłociu wyburzono fabryki, zmieniła się społeczność. Pojawili się stali mieszkańcy, rodziny z dziećmi, otwierały się nowe miejsca.

W jednym z ogłoszeń nieruchomościowych w nowym apartamentowcu kuszone potencjalnych kupców „widokiem na MOCAK”. To do dziś anegdota wśród pracowników muzeum.

– Zamyśl miasta był taki, że powstanie tu elegancka dzielnica rezydencjonalna i alternatywne centrum kulturalne Krakowa – tłumaczy dr Katarzyna Jagodzińska z MOCAK-u. – Ceny poszły w górę i nastąpiła klasyczna gentryfikacja. Jedną inwestycją, dawny Telpod zamieniony w akademik, nagle sprawiła, że mieszka tu kilkaset osób więcej. W nowych apartamentowcach mieszkają raczej młodszy. W dawnej części, w kamienicach, mieszka starsze pokolenie. Mamy coraz więcej gastronomii, kawiarni, barów. To ma też wady. Stara społeczność Podgórza, która jest stąd cały czas wypierana, nie jest w stanie sobie pozwolić na stolarowanie się w tych miejscach.

Kolor, tradycja i sztuka

Dziś Podgórze to jedna z najbardziej pożądanych dzielnic przez mieszkańców Krakowa. Ci, którzy są zmęczeni turystyką wokół Rynku Głównego i na Kazimierzu, właśnie tutaj szukają wytchnienia.

Bo Podgórze, mimo że coraz popularniejsze, wciąż zachowuje swoją lokalność i artystyczną tożsamość. Pełne jest klimatycznych kawiarni, zakątków, a także zieleni i terenów spacerowych.

– Podgórze ma swoją społeczność. Wciąż działa tu wielu artystów, różne grupy mają tu swoje siedziby, mamy Teatr KTO, Żywą Pracownię. Widać

twarzach

is najwięcej o ambicjach Krakowa, ale dzielnice długo uznawane za drugorzędne

to też po tym, jakiego rodzaju sklepy otwierają się na Podgórzu. Rzeczy same czy Papierniczeni to nie sieciówki, a autorskie punkty z lokalną sztuką. Również nowsze miejsca – Massolit czy Targowa – wpisały się w tkankę miejską dzielnicy. To wszystko ma swój charakter – mówi Natalia Zarzecka.

Dziś to Cricoteka – budynek, którym zarządza, rzuca się w oczy z drugiego brzegu Wisły, niczym kiedyś fabryka Vistuli. Okrzyknięto go „awan-gardową perelką Krakowa”.

– Czujemy, że Cricoteka też była częścią tej zmiany i staramy się do niej zapraszać naszych sąsiadów. Latem organizujemy pikniki na placu pod budynkiem. Kiedyś podczas koncertu jeden z mieszkańców wyszedł na balkon z saksofonem i się podłączył. To był wspaniały widok – opowiada.

Cricoteka to tylko jedno z wielu muzeów, które funkcjonują na Podgórzu. Wymienić należy tu przede wszystkim Muzeum Podgórze, wspomniany już MOCAK, Aptekę pod Orłem czy Fabrykę Schindlera – obowiązkowy punkt na liście wielu przyjezdnych.

– Każde z muzeów ma swoją funkcję, uzupełniamy się. Umieszczenie ich po drugiej stronie Wisły miało też przenieść tu część ruchu turystyczne-

go ze Starego Miasta i odciążyć centrum. To niesamowite, że film „Lista Schindlera” z 1993 r. cały czas wzbudza tak ogromne emocje i jest magnesem, który sprawia, że ludzie tu przyjeżdżają – mówi dr Jagodzińska.

Rynek Podgórski, z pięknym zabytkowym kościołem św. Józefa, stał się alternatywnym Rynkiem Głównym dla lokalnej społeczności. Latem odbywa się tu Festiwal Teatrów Ulicznych Teatru KTO, zimą – klimatyczny jarmark bożonarodzeniowy i wspólne, tradycyjne Podgórskie Kołędowanie. Z kolei Korona przyciąga sportowców małych i dużych. To sprawi, że dzielnica tętni życiem.

„Rozumiem obawy mieszkańców”

Zmiany oczywiście nie podobają się wszystkim. Wyburzono fabryki, w których siedziby miało wielu artystów, ceny poszły w górę, a na Podgórzu pojawia się coraz więcej szklanych, nowoczesnych apartamentowców i biurowców.

– Rozumiem obawy niektórych mieszkańców. Z jednej strony mamy świetne realizacje architektoniczne: nowa siedziba KTO, MOCAK, renowacja Składu Solnego, Plac Bohaterów Getta, z drugiej nowoczesne apartamentowce i deweloperzy, którzy za-

burzają ten ład. Chaos architektoniczny to generalna bolączka Krakowa. Ale ona wymaga większej polityki – mówi Natalia Zarzecka.

Zarówno ona, jak i przedstawicielki MOCAK-u, podkreślają jednak, że Podgórze, ze swoją lokalnością, artystycznym i otwartością, wciąż broni się przed chłodem inwestycji rodem z Manhattanu.

– Czujemy odpowiedzialność za ten skrawek przestrzeni. Jesteśmy częścią zmiany, która się odbyła, więc powinniśmy przekuć ją w coś dobrego. Bardzo chcemy brać udział w dialogu o przestrzeni miejskiej – mówi Magdalena Mazik z MOCAK-u.

Jak podkreśla, rolę muzeum jest też to, by myśleć o kształcie przestrzeni, która je otacza. A potencjał ma do tego zarówno zewnętrzny plac Cricoteki, jak i podcienia MOCAK-u, gdzie latem organizowane jest np. kino letnie, które przyciąga sąsiadów.

– Dwadzieścia lat temu uciekaliśmy ze Starego Miasta na Kazimierz. Teraz kiedy Kazimierz jest tak oblegany, energia mieszkańców przesunęła się na Podgórze. Kto wie, co będzie dalej? Mam nadzieję, że rozwój dzielnicy nie odbije się na mieszkańcach Podgórza tak, jak na mieszkańcach Starego Miasta – podsumowuje Natalia Zarzecka. ●

REKLAMA

34416796

Podgórze – dzielnica, która emanuje spokojną siłą

Jest autentyczne. Pełne historii i twórczego potencjału. Zielone i wielobarwne. Łączy sąsiedzką z inteligencką duszą miasta.

W Podgórzu FRACTION – już nagrodzony *European Property Awards*, w którego jury zasiada m.in. brytyjska Izba Lordów – realizuje 2 projekty. Różne, ale o wspólnym mianowniku. To architektura powstająca jak kiedyś – z myślą wielopokoleniową.

Stare Podgórze – nowy rozdział miejskiego piękna

Zlokalizowane przy pl. Serkowskiego, celebrytuje architektoniczne dziedzictwo dzielnicy. To, objęta ochroną konserwatorską, kamienica, która emanuje autentycznym wdziękiem i jednocześnie rozkwita ponadczasową elegancją.

W ofercie znajdują się apartamenty od 34 do 149 m². Wszystkie tworzone są z myślą o tych, którzy cenią mistrzowską formę architektoniczną dostosowaną do rytmu codzienności. Reprezentacyjne *lobby* z recepcją i usługą *concierge* wita elegancją, która wyznacza ton dalszym doświadczeniom. Strefa *fitness* staje się przestrzenią równowagi, a sala kinowa – miejscem selektywnych przyjemności. Dla tych, którzy poszukują koncentracji, zaprojektowano strefę *coworkingową*. A poczucie uporządkowanego komfortu dopełniają komórki lokatorskie, podziemny garaż oraz rowerownia ze stacją serwisową.

Tu ciepło rozchodzi się miękko dzięki podłogowemu ogrzewaniu, wysokiej klasy stolarka – zaprasza światło i powietrze. Klimatyzacja działa w tle, a system *Smart*

Stare Podgórze

Ready dyskretnie wspiera codzienny komfort. Tu piękno staje się funkcją.

JA\NAS – współczesna krakowska kamienica

Kilka ulic dalej powstaje JA\NAS. Projekt, z domu Fraction, który wnosi na krakowski rynek nową jakość. Możliwość współtworzenia tożsamości miejsca. Kamienica zlokalizowana jest w sercu Janaski. *Insider-skiej* okolicy czerpiącej z autentyczności Podgórza i progresywności Zabłocia.

To propozycja dla osób, które świadomie wybierają relację z miastem, z Podgórzem i z jego mieszkańcami. Przestrzeń autorska i jednocześnie gotowa, by stać się współczesnym dziedzictwem. Adres dla tych, którzy rozpoznają wartość, zanim stanie się głośna.

JA\NAS

Zaledwie 36 apartamentów o starannie wyważonych proporcjach, tarasy na dachu z widokiem na historyczną okolicę, 4 lokale usługowe oraz 37 miejsc postojowych w podziemnej przestrzeni garażowej. A w sąsiedztwie? Miejsca o wyraźnej tożsamości. Kawiarnie z charakterem i kuchnie świata. Autorskie galerie i MOCAK. Targ warzywny i butiki z europejskim *designem*.

Tu autentyczność jest obowiązkowa, kompromisy niemożliwe, a sąsiedztwo... podgórsko naturalne.

Grzegorz Nurek

W starym Podgórzu deweloperzy rewitalizują kamienice. Zabłocie to kulturalne centrum, Bieżanów-Prokocim stawia na zieleni, a rejon Płaszowa i Rybitw czeka w najbliższych latach spektakularna metamorfoza.

– Zabłocie przeszło w ostatnich latach znaczną metamorfozę. Z zaplecza przemysłowego Krakowa stało się synonimem nowoczesnego stylu życia, z mocnym akcentem kulturalnym. Nie bez przyczyny brytyjski portal Time Out wyróżnił tę część miasta w rankingu „The world’s coolest neighbourhoods in 2024”, nazywając ją dobrze skomponowanym koktajlem kultury, historii, gastronomii i lokalnego życia.

Bliskość instytucji takich jak MOCAK, Fabryka Emalia Oskara Schindlera, Centrum Sztuki Współczesnej Wiewiórka czy Ośrodka Dokumentacji Sztuki Tadeusza Kantora Critoteca sprawiła, że dzielnica zyskała prestiż i unikalny, artystyczny klimat. To miejsce, gdzie stare hale fabryczne harmonijnie współistnieją z nowoczesną architekturą. Jednocześnie warto wskazać na zagęszczenie modnych restauracji, kawiarni i conceptów kulinarnych na Zabłociu, które przyciągają osoby ceniące aktywne życie miejskie.

Z pewnością ważne znaczenie miała przebudowa i modernizacja przystanku kolejowego Kraków Zabłocie. Łatwe połączenie z Dworcem Głównym jest plusem dla mieszkańców, jak i turystów odwiedzających lokalne atrakcje – mówi Paweł Muchowicz, dyrektor ds. sprzedaży, marketingu i customer care YIT w Polsce.

YIT ukończył właśnie w okolicy inwestycję Portowa Zabłocie. Jak tłumaczy deweloper, ma to być dialog między fińskim minimalizmem (czyli prostotą i funkcjonalnością) a historią Podgórza. Wyróżniającym się elementem budynku przy ulicy Portowej jest elewacja, która nawiązuje do sąsiadującego historycznego budynku dawnej chłodni. Dzięki temu Portowa naturalnie wpisuje się w industrialny krajobraz dzielnicy, wprowadzając jednocześnie współczesny element. Ceny mieszkań zależą tu od metrażu i kondygnacji (z najwyższych pięter rozpościera się widok na Wisłę oraz stare miasto) i zaczynają się od ok. 17 500 zł za metr kw.

Rewitalizacje kamienic

Fracthon realizuje dwie inwestycje w okolicy; JA\NAS (ul. Kąk 9) i Stare Podgórze (Kalwaryjska 24). W pierwszej powstanie 36 luksusowych apartamentów. W drugiej (to wyremontowana stara kamienica) prócz 77 lokali mieszkalnych będzie też siłownia i sala kinowa dla mieszkańców. Co było najtrudniejsze w rewitalizacji starej i dość zniszczonej kamienicy?

– Najtrudniejszym etapem rewitalizacji było zabezpieczenie i zachowanie zewnętrznych ścian kamienicy, które uratowaliśmy w całości. To rozwiązanie było wymagające technicznie i kosztowne, ale kluczowe z punktu widzenia jakości inwestycji oraz komfortu i bezpieczeństwa sąsiadów. Równie istotnym wyzwaniem było odpowiednie zabezpieczenie kamienic sąsiadujących z inwestycją na czas prac budowlanych, a także realizacja garażu podziemnego, która wymagała pre-

• Modelowa rewitalizacja kamienicy na Podgórzu w wykonaniu Fracthonu. Powstanie tu 77 lokali mieszkalnych, będzie też siłownia i sala kinowa dla mieszkańców FOT. MATERIAŁY PRASOWE

Południowy wschód Krakowa

Dzielnice o ogromnym potencjale

Podgórze Duchackie, Podgórze i Bieżanów-Prokocim – trzy dzielnice, które w ostatnich latach, głównie za sprawą inwestycji w infrastrukturę kolejową i komunikację miejską, dynamicznie się zmieniają.

czyjnej koordynacji i najwyższych standardów wykonania. Dziś jednak widać, że ten wysiłek miał ogromny sens; kamienica odzyskała swój dawny blask i stała się ozdobą okolicy. Dzięki takim inwestycjom Podgórze nie tylko pięknieje, ale też zyskuje na wartości i na nowo pokazuje swój wyjątkowy charakter – mówi Agnieszka Widlak-Lindsay, prezes Fracthonu.

Prezesa na pytanie, dlaczego warto wybrać Podgórze, odpowiada: – Dzielnica ma wyrazisty charakter, świetny klimat i od lat rosnącą atrakcyjność, co przekłada się na komfort życia. Podgórze łączy historię z nową energią – coraz bardziej pożądaną przez świadomych mieszkańców. Jest tu dużo zieleni, terenów do rekreacji i prawdziwa społeczność, co

• Bagry ze swoimi plażami to dziś jeden z najbardziej ulubionych terenów rekreacyjnych Krakowian FOT. JAKUB WŁÓDEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

buduje jakość codzienności. Do tego dochodzi świetna komunikacja, zarówno miejska, jak i samochodowa. A jeśli myślimy o życiu rodzinnym, to duży plus stanowi dostęp do szkół i przedszkoli, sklepów i restauracji w okolicy. To miejsce, które nie jest przypadkowym wyborem, to decyzja strategiczna.

Hotele, szkoły i nowe bloki

Przy ulicy Klimeckiego Chemobudowa buduje osiedle Nowe Zabłocie. Przez dziesięć najbliższych lat powstanie tu dwadzieścia pięć budynków mieszkalnych, biurowiec i dwa hotele. Inwestor chce, aby w jednej z poprzemysłowych hal zagościły sklepy i restauracje.

Zabłocie i szerzej całe Podgórze od dekady szybko się rozwija. Powstały akademiki, ścieżki rowerowe, liczne muzea, kluby, restauracje, niemal kultowym miejscem łączącym dzielnice Krakowa stała się kładka Bernatka.

Szymon Toboła, przewodniczący rady dzielnicy Podgórze: – Dzielnica Podgórze to trzy rejony: stare Podgórze, dynamicznie rozwijający się Płaszów oraz Przewóz i Rybitw. Każdy z tych terenów jest na innym etapie rozwoju. Stare Podgórze przeżywa swoje odrodzenie; stało się modnym miejscem do zamieszkania, kamienice są odnawiane, coraz więcej młodych ludzi w nich mieszka. Całe Wzgórze Lasoty zapewniła potrzebną infrastrukturę: basen, szkoły, przedszkola. Można powiedzieć, że w starym Podgórzu idea „miasta 15-minutowego” się materializuje.

Jak twierdzi przewodniczący, Płaszów to z kolei miejsce licznych inwestycji budowlanych. – Staramy się doganiać potrzeby mieszkańców. We wrześniu oddamy do użytku szkołę podstawową przy ulicy Grochowej, będzie też wkrótce rozstrzygnię-

ty przetarg na budowę szkoły przy ulicy Dekerta. Tę szkołę planujemy otworzyć w 2029 roku. Inwestujemy w istniejące placówki oświatowe w Płaszowie.

W okolicach Płaszowa mieszka ponad dwadzieścia tysięcy osób. – W tym wiele rodzin wielodzietnych. Od mieszkańców słyszę, że to dobre miejsce do życia, ponieważ są tu w pobliżu dwa duże parki: Bagry Wielkie i Park Ogród Płaszów. Dwa lata temu przy Parku Płaszów otworzyliśmy dom kultury. Przełomowym momentem dla dzielnicy było uruchomienie linii tramwajowej wzdłuż ulic Kuklińskiego i Lipskiej, a potem budowa kładki nad torami – mówi.

Z kolei Zabłocie, mimo szybkiego rozwoju, wciąż mierzy się z wyzwaniami typowymi dla dzielnic przechodzących transformację. – Z naszej perspektywy w dzielnicy jest stosunkowo niewiele terenów zielonych. Obecnie do dyspozycji mieszkańców są przede wszystkim Park Stacja Wisła i Bulwary Wiślane, niemniej jednak zgłaszane od lat projekty do Budżetu Obywatelskiego wskazują na społeczną potrzebę parków kieszonkowych, zadrzewień przestrzeni – dodaje Paweł Muchowicz z YIT.

W najbliższej dekadzie na 34 ha terenów należących do Telefoniki przy ul. Wielickiej nastąpią zmiany: powstanie tam kilka osiedli, w których zamieszkać może nawet 20 tys. mieszkańców.

– Trzeci obszar dzielnicy Podgórze to Rybitwy i Przewóz (aż po granice miasta). To tereny objęte Masterplanem. Konsultacje społeczne odbywały

• **Podgórze dba o klimat artystycznej dzielnicy**

FOT. KONRAD KOZŁOWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

się, ale one dotyczyły poprzedniej wizji i propozycji władz (tzw. koncepcji Nowego Miasta). Idea drugiego „Manhattanu” z wysoką zabudową, wieżowcami nie znalazła poklasku. Władze miasta deklarują konsultacje społeczne nad obecnym Masterplanem. Na terenie nowej dzielnicy mogłoby zamieszkać nawet 50-60 tys. nowych mieszkańców.

Inne potrzeby dzielnicy? – Płaszów od lat zabiega o basen. Bez basenu Korony, który ma być wyremontowany, de facto jesteśmy dzielnicą pozbawioną basenu sportowego. Dobrze, aby powstała linia tramwajowa w kierunku Rybitw i Przewozu oraz najważniejsze, czyli budowa szkoły w rejonie ulicy Strażackiej – tłumaczy radny Szymon Toboła.

Podgórze ma wyrazisty charakter, świetny klimat i od lat rosnącą atrakcyjność, co przekłada się na komfort życia. Dzielnica łączy historię z nową energią, coraz bardziej pożądaną przez świadomych mieszkańców

AGNIESZKA WIDŁAK-LINDSAY
prezes zarządów Fracthon i PZFD Kraków

Potrzeba więcej boisk

Potrzebę nowych inwestycji widzi też Kazimierz Bożek, przewodniczący Rady i Zarządu Dzielnicy XI Podgórze Duchackie: – Na terenie dzielnicy znajdują się dwa parki: Park Duchacki i Park Kurdwanów. Aby dokończyć rewitalizację tego drugiego potrzeba sześciu milionów złotych. W Dzielnicy XI Podgórze Duchackie brakuje mniejszych boisk pomocniczych. Młodzi wynajmują boiska sportowe w szkołach, a to wszystko jest kosztowne. W Parku Kurdwanów przydałyby się ścieżki rowerowe. Brakuje parkingów. Szczególnie ciężka sytuacja panuje w okolicy ulicy Bochenka. Powstały dziesięciopiętrowe bloki, wiele mieszkań pobudowano, a w pobliżu brak wystarczającej liczby miejsc postojowych, przedszkola czy szkoły.

Na terenie dzielnicy XI centrum życia miejskiego skupiło się wokół wybudowanej w 2009 roku Bonarki City Center. Centrum handlowe wzniesiono na terenie dawnych zakładów chemicznych Bonarka. Powstało kino, 270 sklepów, restauracje.

Osiedla Kurdwanów Nowy czy Piaski Nowe połączył z centrum miasta Krakowski Szybki Tramwaj. Dwa lata temu zmodernizowano boiska do gry w piłkę i smoczy skwer w Parku Kurdwanów.

Bardziej na wschód miasta (z licznymi osiedlami i wysokimi blokami, Parkiem Aleksandry i Parkiem Jerzmanowskich, Uniwersyteckim Szpitalem Dziecięcym w Krakowie oraz powstającym Kampusem medycznym) usytuowana jest dzielnica Bieżanów Prokocim.

O aktualną sytuację w tej części Krakowa, największe problemy czy postulaty mieszkańców, pytam przewodniczącego zarządu dzielnicy, Zbigniewa Kozucha. – Dzielnica Bieżanów-Prokocim w ostatnich latach zmieniła się na plus. Prawie 100 procent budynków w dzielnicy jest skanalizowanych. Komunikacja jest naprawdę dobra. Uruchomiono połączenia kolejowe np. dla mieszkańców Złocień. Pociąg z Wieliczki i pociąg na trasie z Krakowa do Tarnowa to bardzo wygodne opcje transportu. Dzięki kolei z Bieżanowa do Dworca Głównego można dotrzeć w 15 minut. Nie ma szybszego transportu. Przyzwyczajeni są do komunikacji miejskiej (autobusy, tramwaje). Wybudowano szkołę na Złocieniu. Znacznie poprawiła się infrastruktura sportowa w dzielnicy. Mamy dwa baseny, Każda szkoła ma wielofunkcyjne boisko, w klubach sportowych są boiska ze sztuczną nawierzchnią – mówi radny.

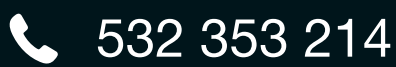
– Kilka lat temu zrewitalizowano Park Jerzmanowskich w Prokocimiu, otwarto Park Aleksandry, Park Doliny Kurczaba, a w tym roku powinna rozpocząć się rewitalizacja Parku przy Dworze Czeczów. Największym problemem, na który skarżą się mieszkańcy, jest odór. Brakuje też miejsc parkingowych na osiedlach, zwłaszcza na Kozłowie, Prokocimiu i Nowym Bieżanowie. Posiadamy w dzielnicy jedną niewielką halę sportową, brakuje większej wielofunkcyjnej hali. W najbliższych latach chcielibyśmy też zmodernizować obiekty sportowe Klubu Sportowego Baszta – mówi przewodniczący Kozuch. ●

REKLAMA

34416045

YIT | **PORTOWA**
ZABŁOCIE

Wyjątkowe
mieszkania.
Odbierz klucze
już dziś!

Tak zmienia się Prokocim

Od jednego szpitala do miasteczka medycznego

Nowy Szpital Uniwersytecki, laboratoria za dziesiątki milionów złotych, imponujące miejsca dydaktyczne dla studentów, akademiki. Dzięki inwestycjom Collegium Medicum UJ zmienił się nie tylko system ochrony zdrowia w Krakowie, ale też charakter Prokocimia jako dzielnicy.

ROZMOWA Z
PROF. MACIEJEM MAŁECKIM
prorektorem ds. Collegium
Medicum UJ

IWONA HAJNOSZ: Spotykamy się ponad sześć lat po otwarciu Szpitala Uniwersyteckiego w Prokocimiu. Jakie zmiany najbardziej uderzyły pana w tej części miasta przez te lata?

PROF. MACIEJ MAŁECKI: Coraz wyraźniej dostrzegam, że w Prokocimiu mamy do czynienia z czymś więcej niż tylko z pojedynczymi gmachami i instytucjami akademickimi, ale że powstało tam prawdziwe, spore wielkości miasteczko medyczne, które coraz silniej wpływa na całą tamtą część Krakowa. To z roku na rok rozrastający się kompleks budynków, będących siedzibą instytucji, o zróżnicowanych funkcjach – naukowych, dydaktycznych i klinicznych. Jeżeli spojrzymy na to z bardziej odległej perspektywy czasowej, to Kampus Medyczny w Prokocimiu ma długą, kilkudziesięcioletnią historię, a przenosiny Szpitala Uniwersyteckiego z kwartału przy ul. Kopernika są jednym z nowszych epizodów.

Gdzie jest początek tych zmian i tej historii?

– Początki sięgają lat sześćdziesiątych XX wieku, kiedy powstał Uniwersytecki Szpital Dziecięcy wraz z Instytutem Pediatrii. Potem, w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych powstały budynki Wydziału Farmaceutycznego, akademiki ówczesnej Akademii Medycznej oraz Biblioteka Medyczna. Dla mojego pokolenia, studentów zaczynających naukę w latach osiemdziesiątych, było to z jednej strony miejsce, do którego przyjeżdżaliśmy na zajęcia z pediatrii, do biblioteki czy też do akademików, ale jednocześnie nieco peryferyjne w stosunku do centrum miasta, gdzie miała miejsce większość naszej aktywności. W ostatnich latach Biblioteka Medyczna została gruntownie odnowiona ze środków europejskich, a jej budynek podzielony funkcjonalnie na część biblioteczną oraz Centrum Innowacyjnej Edukacji Medycznej – nowo-

czesną przestrzeń dydaktyczną do nauczania symulacyjnego, w której studenci uczą się praktycznych umiejętności na fantomach i w warunkach naśladowujących rzeczywistą pracę kliniczną.

Dziś nowy szpital to prawie 900 łóżek dla pacjentów. Czy wszystkie oddziały zostały już przeniesione z centrum Krakowa?

– Nie, nie wszystkie. W centrum miasta nadal są między innymi psychiatria, onkologia, chirurgia endokrynologiczna, alergologia, chirurgia piersi, okulistyka oraz niektóre oddziały ginekologii. Szpital Uniwersytecki otrzymał jednak środki publiczne na budowę nowoczesnych obiektów onkologii i psychiatrii w Prokocimiu. To inwestycje rzędu kilkuset milionów złotych. Można mieć nadzieję, że wkrótce zaczniemy się ponownie rozbudowywać.

Trwa też budowa nowych parkingów w Prokocimiu.

– Tak, to może wydawać się przyziemne, ale niezwykle istotne. Powstanie wielopoziomowy parking dla pacjentów i pracowników SU, rozstrzygnięto już przetarg. Co więcej, Uniwersytecki Szpital Dziecięcy także realizuje własną inwestycję parkingową. Brak miejsc postojowych jest jednym z największych problemów tej okolicy.

*Uczelnia i jej szpitale
to dziś największy
pracodawca
w tej części miasta*

PROF. MACIEJ MAŁECKI
Prorektor ds. Collegium Medicum UJ

Ostatnio uczelnia informowała, że zakończyła się budowa kolejnego obiektu, nowych laboratoriów uniwersyteckich. Co ich powstanie zmieni w pracy naukowców?

– Zmieni bardzo wiele. Dzięki środkom z Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój uczelnia pozyskała ponad siedemdziesiąt milionów złotych na aparaturę badawczą. To umożliwia prowadzenie badań nad składem i funkcją białek, lipidów, genetyką, działaniem leków; badań często prowadzonych we współpracy z klinicystami. Nowa infrastruktura pozwala nam wyprowadzić się z budynków w centrum miasta, pochodzących nawet z początku XIX wieku, które nie spełniają już współczesnych standardów prowadzenia dydaktyki i badań naukowych. Nowy budynek badawczy przy ulicy Medycznej to przestrzeń wysoce specjalistyczna, z rygorystycznymi wymaganiami dotyczącymi temperatury, ciśnienia, drgań i bezpieczeństwa biologicznego.

• Szpital Uniwersytecki w Prokocimiu FOT.MA

Czy i jak te nakłady finansowe przełożą się na leczenie pacjentów?

– Jest takie powiedzenie, że w badaniach medycznych idziemy od stołu laboratoryjnego do łóżka pacjenta. To długotrwały proces, ale jego celem jest opracowanie nowych terapii, lepsze zrozumienie chorób cywilizacyjnych, w tym powstawania nowotworów, nadciśnienia tętniczego czy chorób związanych z wiekiem. W laboratoriach prowadzone będą także badania na modelach zwierzęcych, przy zachowaniu najwyższych standardów etycznych i technicznych.

A ten drugi budynek, którego budowa też już ruszyła?

– Drugi obiekt, którego zakończenie planujemy w roku bieżącym, będzie przede wszystkim dydaktyczny, z aulą wykładową, salami seminaryjnymi i laboratoriami studenckimi, pokojami symulacyjnymi i nowoczesnymi przestrzeniami do nauczania praktycznego. Chcemy, aby studenci medycyny, pielęgniarstwa i ratownictwa medycznego uczyli się wspólnie, w zespołach, tak jak później będą pracować przy pacjencie.

Czy nowa infrastruktura, miliony zainwestowanych pieniędzy oznaczają, że uczelnia zwiększy liczbę przyjmowanych studentów?

– Tak, ale to będzie niewielki wzrost, rzędu dziesięciu do piętnastu procent. Dziś przyjmujemy około 260 studentów kierunku lekarskiego na studia stacjonarne, bo naszym priorytetem jest jakość kształcenia. Nowa infrastruktura przede wszystkim pozwala w ogóle utrzymać ciągłość dydaktyki i podnieść jej jakość, bo stare budynki w centrum miasta, często z początku dziewiętnastego wieku, nie spełniają już współczesnych standardów.

• Szpital w Prokocimiu to nowoczesnie wyposażone kliniki FOT. JAKUB PORZYCKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

TERIAŁY PRASOWE

Szpitalne liczby

- **Budynek A:** to 6 kondygnacji nadziemnych i 2 podziemne o łącznej powierzchni około 11 tys. m kw., w której znajdują się m.in. nowoczesne laboratoria z biobankiem, moduły badawcze oraz siedziba Centrum Rozwoju Terapii Chorób Cywilizacyjnych i Związanych z Wiekiem.
- **Budunek B:** czyli nowy obiekt dydaktyczny będzie miejscem pracy i nauki dla ok. trzech tysięcy osób, w tym ok. 300 nauczycieli akademickich i pracowników administracyjnych oraz ok. 2,5 tysiąca studentów.

A czy te nakłady przełożą się choćby na większe umiędzynarodowienie CMUJ? Co jest o tyle istotne, że przekłada się to na miejsca w światowych rankingach wyższych uczelni.

– Mamy taką nadzieję. Nowoczesna baza badawcza może przyciągnąć naukowców z zagranicy, zwłaszcza tych o polskich korzeniach, którzy chcieliby wrócić do kraju. Ułatwi też udział w międzynarodowych konsorcjach badawczych oraz przyciąganie doktorantów.

Jak na te inwestycje reagują władze miasta i regionu?

– Odczuwamy dużą życzliwość ze strony władz Krakowa i województwa małopolskiego, w szczególności jego marszałka. Miasto i samorząd woje-

wództwa wspierają nas w granicach swoich kompetencji. Pomocą o kardynalnym znaczeniu byłby zakup przez którąś z lokalnych instytucji samorządowych, miasto lub województwo, budynków w centrum miasta, które usiłujemy sprzedać. Liczymy jednak przede wszystkim na jeszcze większe wsparcie finansowe ze strony administracji centralnej, w szczególności Ministerstwa Zdrowia oraz Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Życzliwość lokalnych władz nie dziwi, bo przecież te inwestycje uczelni przekładają się na rozwój Prokocimia jako dzielnicy.

– Uczelnia i jej szpital to dziś największy pracodawca w tej części miasta. Zmieniamy tamtejszy rynek pracy, rynek mieszkaniowy, pojawiają się hotele, usługi, gastronomia. Szpitale i cały kampus zaczynają pełnić także funkcje kulturalne, np. odbywają się koncerty, wydarzenia otwarte dla mieszkańców. Między nowymi budynkami laboratoriów i klinik ma powstać ogród roślin leczniczych – przestrzeń, która połączy akademicką tradycję z potrzebami mieszkańców. Prokocim, przez dekady kojarzony był głównie ze Szpitalem Dziecięcym, teraz to się zmienia.

Państwa obecność daje tej dzielnicy nową tożsamość?

– Zdecydowanie tak. To już nie pojedynczy szpital, ale nowoczesny, żywy, stale rosnący fragment miasta: miejsce pracy, nauki, leczenia i coraz częściej także spotkań i kultury.

● **Rozmawiała Iwona Hajnosz**

REKLAMA

34416775

TWORZONE Z MYŚLĄ O WIELOPOKOLENIOWYM PIĘKNIE

Dwa adresy. Jedna opowieść. O trwałości stylu i znaczeniu miejsca.

BIURO SPRZEDAŻY:

ul. Mogilska 43, 31-545 Kraków | tel: +48 510 160 003 | sprzedaz@fracchon.com

FRACCHON
DEVELOPMENT

Płaszów i Rybitwy

Co zawiera Masterplan?

„Nowoczesna zielona dzielnica. Płaszów Rybitwy 2050” – tak nazywa się opublikowany przez władze miasta dokument zawierający wizję rozwoju terenów przemysłowych i organizacji nowej dzielnicy Krakowa.

Grzegorz Nurek

– Masterplan dla Rybitw i Płaszowa nie osiągnął jeszcze ostatecznego kształtu; jest punktem wyjścia do dyskusji o przyszłym zagospodarowaniu tej części miasta – informuje Małgorzata Tabaszewska z Biura Prasowego Urzędu Miasta Krakowa. Co znajdziemy w pierwszej edycji Masterplanu? Według autorów planu teren o zdecydowanej dziś funkcji produkcyjnej, twórczej i magazynowej, a także przestrzeń pokolejowa, mogłaby ewoluować w kierunku tzw. „miasta piętnastominutowego” z włączeniem funkcji biurowych i komercyjnych, atrakcyjnych terenów zielonych i rekreacyjnych, zabudową mieszkaniową. Nowa dzielnica objęłaby ok. 1050 ha, mogłoby tu zamieszkać 60 tys. mieszkańców.

Nowe drogi

Realizacja trasy S7 oraz rozbudowa układu komunikacyjnego, tj. klasy ulic Kuklińskiego, Lipskiej, Surzyc-

kiego, Botewa i Śliwiaka, a także budowa linii tramwajowej do Płaszowa oraz modernizacja kolei i budowa przystanków kolejowych w istotny sposób poprawiły dostępność komunikacyjną tego obszaru i rozpoczęły naturalny proces jego przekształceń.

Niegdyś „obrzeża miasta” zyskały obecnie na znaczeniu i stają się atrakcyjną przestrzenią. Dlatego też w ostat-

• **Z Masterplanu dla Rybitw wynika, że placu targowego nie należy zamykać ani przenosić. Powinien za to być poddany modernizacji, trzeba też usprawnić organizację ruchu wokół niego**

FOT. JAKUB WŁODEK / AGENCJA WYBORCZA.PL

nich latach coraz wyraźniej zaobserwować można proces wkraczania na obszar Płaszowa zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, co w zderzeniu z dotychczasowymi funkcjami prowadzi do konfliktów funkcjonalno-przestrzennych.

Zarząd Transportu Publicznego przypomina, że należy zachować tereny pod budowę Trasy Nowobagrowej z uwzględnieniem w szczególności linii tramwajowej, przystanków i należy zaplanować budowę tras rowerowych w całej nowopowstającej dzielnicy.

Rada i Zarząd dzielnicy XIII Podgórze postuluje z kolei zapewnienie naturalnej bariery ochronnej wokół oczyszczalni ścieków Płaszów w formie terenów zielonych.

Wydział kultury UMK wskazuje, że na tym obszarze brak jest w tej chwili miejskich instytucji kultury. W perspektywie planów budowy osiedli mieszkaniowych należy wybudować bibliotekę i dom kultury. Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia UMK informuje, że nie ma tu żłobków oraz ani jednej placówki podstawowej opieki zdrowotnej. Należy je wybudować. Na tym terenie brakuje też liceum ogólnokształcącego – dopowiadają mieszkańcy.

Bez wieżowców

Pierwsze konsultacje społeczne dotyczące Masterplanu wskazują, że dal-

szy rozwój funkcji mieszkaniowych powinien koncentrować się na okolicach osiedla Złocień, ulic Mierzeja Wiślańska i Biskupińskiej. Potencjał do zabudowy mieszkaniowej widoczny jest od ulicy Półlanki w stronę S7. Postuluje się utworzenie siatki dróg (zielonych alei) i powiązań komunikacyjnych, potem dopiero udzielanie pozwoleń na budowę nowych osiedli. Niezbędne będą takie inwestycje jak: rozbudowa ulicy Domagały, połączenie z ulicą Tadeusza Śliwiaka, rozbudowa ulicy Półlanki, budowa linii tramwajowej Bieżanów – os. Złocień i przedłużenie linii tramwajowej z osiedla Złocień do Kokotowa.

Mieszkańcy są negatywnie nastawieni do pomysłu wysokiej zabudowy. Odrzucenie wizji drugiego „Manhattanu” powinno się wiązać z rezygnacją z budowy wysokościowców na terenie nowej dzielnicy. Zabudowa powinna sięgać max. 7-8 piętra. Twórcy Masterplanu dopuszczają jednak miejscowo zabudowę wysoką, np. w rejonie ulicy Domagały budynki do 15 kondygnacji.

Placu targowego Rybitwy nie należy zamykać ani przenosić. Należy go poddać modernizacji i usprawnić organizację ruchu wokół niego.

Wskazano również potrzebę hermetyzacji oczyszczalni ścieków i zastąpienia dzikich wysypisk śmieci terenami zielonymi. ●

REKLAMA

34417859

MIESZKANIA NA FINISZU

TOP-owa lokalizacja tuż obok Bonarki

Inwestycja **Bona** od **EKOPARK** to propozycja, która łączy funkcjonalne mieszkania z doskonałą lokalizacją w sąsiedztwie Galerii Bonarka. To miejsce, które docenią zarówno osoby szukające pierwszego mieszkania, jak i te planujące większą przestrzeń dla całej rodziny.

TOP-owa lokalizacja na Podgórzu Duchackim

Inwestycja Bona znajduje się w jednej z dynamicznie rozwijających się części miasta, gdzie infrastruktura miejska łączy wygodę życia z dostępem do usług, sklepów i terenów zielonych. To lokalizacja, która daje stały kontakt z rytmem Krakowa.

Świetna komunikacja – obok głównych arterii miasta

Bona leży przy ważnych ciągach komunikacyjnych południa Krakowa. W sąsiedztwie znajduje się aż **9 przystanków komunikacji miejskiej**, a dojazd np. do **Ronda Matecznego** można pokonać w kilka minut, także rowerem lub autobusem. Dobry dostęp do głównych tras, takich jak ulica Kamieńskiego, sprawia, że codzienne podróże są szybkie i wygodne.

Wizualizacja inwestycji Bona | materiały EKOPARK.PL

Tuż obok Galerii Bonarka – największej galerii w Krakowie

Jednym z kluczowych atutów tej lokalizacji jest **bliskość Bonarki** – największego centrum handlowego w mieście. Dojazd samochodem zajmuje kilka minut, a spacer to zaledwie około 15 minut. Dzięki temu mieszkańcy mają błyskawiczny dostęp do sklepów, restauracji, usług i rozrywki w jednym miejscu.

Mieszkania dopasowane do Twoich potrzeb

W ofercie dostępne są jeszcze **mieszkania 2-, 3- i 4-pokojowe** o przemyślanych układach i funkcjonalnych metrażach, które już wkrótce będą gotowe do odbioru.

To propozycja przede wszystkim dla osób kupujących mieszkanie na własne potrzeby ceniących lokalizację, funkcjonalność i wygodę życia. Każde mieszkanie ma **balkon, loggię lub własny ogródek**, co zwiększa komfort codziennego życia w mieście.

Ta różnorodność oferty sprawia, że Bona to idealne miejsce dla tych, którzy **planują swoje pierwsze mieszkanie**, ale także dla tych, którzy poszukują większej przestrzeni – bez kompromisów.

Zielone patio i plac zabaw – przestrzeń do życia i integracji

W sercu inwestycji zaplanowano **zielone patio**, które stanie się naturalnym miejscem odpoczynku i spotkań sąsiedzkich. Dla najmłodszych mieszkańców przewidziano **bezpieczny plac zabaw**, a przestrzenie wspólne sprzyjają budowaniu relacji i aktywności na zewnątrz.

Promocja – mieszkania już od 13 900 zł/m²

To wyjątkowa okazja, by zamieszkać w nowoczesnym, dobrze skomunikowanym miejscu w sercu południa Krakowa. W inwestycji Bona ceny zaczynają się już od **13 900 zł/m²**, co w połączeniu z atrakcyjną lokalizacją i bogatą infrastrukturą czyni tę ofertę jeszcze bardziej konkurencyjną na lokalnym rynku nieruchomości.

ekopark.pl/bona

EKOPARK

ZDROWIE
WĄTROBA

Piątek, 30 stycznia 2026 | Redaktorka prowadząca Joanna Bujakiewicz

Wyborcza.pl

Bez alkoholu

Co się zmienia,
gdy rzucasz picie

Miesięczna przerwa od drinków poprawia sen, nastrój, ułatwia utratę masy ciała, dodaje energii, obniża ciśnienie tętnicze i usprawnia pracę wątroby.

Katarzyna Staszak

Grudzień wypełniały nam spotkania i imprezy, które sprzyjały sięganiu po alkohol. Ich kulminacją był Sylwester, często kończący się noworocznym kacem. W takich okolicznościach łatwiej namówić ludzi do czasowej abstynencji – uważają autorzy kampanii „Dry January”, czyli „suchy styczeń”.

Od 2013 r. zachęcają do odstawienia napojów z procentami na miesiąc.

Kampania zaczęła się w Wielkiej Brytanii, dziś styczniowa przerwa od picia popularna jest w wielu krajach.

Czy miesiąc bez alkoholu ma sens, przynosi jakieś korzyści dla zdrowia? Odpowiedź na to pytanie daje nowe badanie opublikowane w czasopiśmie „Alcohol and Alcoholism”.

FOT. SHUTTERSTOCK

Miesiąc bez alkoholu

Autorzy metaanalizy zebrali dane z 16 różnych badań z udziałem 150 tys. osób. Naukowcy ustalili, że już miesięczna przerwa od drinków poprawia sen, nastrój, ułatwia utratę masy ciała, dodaje energii, obniża ciśnienie tętnicze i usprawnia pracę wątroby.

Miesiąc bez alkoholu ma też długofalowe konsekwencje. – Pozwala ludziom zatrzymać się, zastanowić i przemyśleć swój stosunek do alkoholu, w tym jego wpływ na życie towarzyskie, zdrowie psychiczne i fizyczne – komentuje dr Megan Strowger, która kierowała metanalizą.

Z metaanalizy wynika, że nawet ci uczestnicy akcji, którzy nie powstrzymywali się całkowicie od picia przez cały styczeń, też mieli lepszy nastrój.

Jednak niewielka liczba osób, które nie wytrzymały bez alkoholu przez miesiąc, przyznała, że po nieudanej przerwie piła jeszcze więcej w ramach tzw. efektu odbicia.

Abstynencja dobra na sen

Jednym z powodów, dla których uczestnikom łatwiej wytrwać w abstynencji, są szybko odczuwalne korzyści – między innymi poprawa snu. Dlaczego osoby, które zrezygnowały z alkoholu, śpią lepiej?

Zdarza się, że po alkoholu szybciej zasypiamy, nie oznacza to jednak, że sen jest dobrej jakości. Alkohol zakłóca naturalny cykl snu i pogarsza jego jakość.

Długotrwałe spożywanie alkoholu może prowadzić do bezsenności oraz innych przewlekłych problemów ze snem. Alkohol „dzieli sen na krótkie odcinki, wielokrot-

nie wybudzając człowieka w ciągu nocy” – pisze badacz snu dr Matthew Walker w książce „Dlaczego śpimy”. Choć tych przebudzeń nie pamiętamy, ich skutkiem jest zmęczenie następnego dnia.

Dodatkowo substancje, które organizm produkuje, by rozłożyć alkohol, ograniczają zdolność mózgu do wytwarzania snu REM – fazy, w której pojawiają się marzenia sennie. Badacze wiążą ją ze zdrowiem psychicznym oraz zdolnościami uczenia się.

Chronicznie zmęczeni

Po drinkach z procentami rozluźniają się mięśnie gardła i zwężają drogi oddechowe, co sprawia, że chrapać mogą nawet osoby, które normalnie nie chrapia. Kto cierpi na bezdech senny, czyli chrapanie przerywane epizodami braku oddechu i łapczym lapaniem powietrza, po alkoholu może mieć jeszcze cięższą noc niż zazwyczaj. Bezdech senny jest dla organizmu jak powtarzające

się chwile walki o życie. To ogromny stres połączony z krótkotrwałym wybudzeniem.

Osoby cierpiące na bezdech senny nie pamiętają tych epizodów. Są jednak chronicznie zmęczone, łatwo

zasypiają w fotelu czy na kanapie przed telewizorem. Mają problemy z koncentracją, gorszy refleks, mogą zasnąć za kierownicą.

Czy wieczorny drink jest wart tych wszystkich problemów? ●

Czy Polacy mają alkoholowe supergeny?

• Mit o „mocnej głowie” Polaków i wyjątkowej odporności na alkohol nie ma potwierdzenia w badaniach. Polacy nie posiadają alkoholowych supergenów i nie mogą wypić więcej niż inne europejskie nacje.

Choć często uważa się, że Polacy mają wyższy poziom dehydrogenazy alkoholowej – kluczowego enzymu metabolizującego alko-

hol – badania pokazują, że jest to cecha indywidualna, a nie populacyjna. Potwierdził to projekt „Nasze Genomy” (1000 Polskich Genomów).

Szybszy metabolizm alkoholu nie oznacza mniejszej szkodliwości. W jego trakcie powstaje toksyczny aldehyd octowy, odpowiedzialny m.in. za objawy kaca oraz zwiększone ryzy-

ko chorób wątroby i uzależnienia.

Analizy wykazały, że Polacy nie różnią się genetycznie od innych Europejczyków pod względem metabolizmu alkoholu, choć radzą sobie z nim lepiej niż populacje azjatyckie, u których częściej występuje wariant genetyczny obniżający skuteczność rozkładu aldehydu octowego. ●

Miesięczna przerwa
od drinków poprawia sen,
nastrój i usprawnia
pracę wątroby

Różne drogi do choroby

Jak alkohol niszczy wątrobę

Leczenia potrzebują wielbiciele drogich alkoholi, osoby, które piły „tylko” piwo, a nawet takie, które upiły się pierwszy raz w życiu.

Katarzyna Staszak

Każda ilość alkoholu jest toksyczna – ostrzegają hepatolodzy, czyli specjaliści od wątroby. W swojej codziennej praktyce obserwują różne skutki picia alkoholu, od łagodnych po poważne. Oto kilka faktów, które mogą sprawić, że spojrzysz na alkohol inaczej.

Wątroba potrzebuje przerwy od alkoholu

– Wątroba ma ogromne zdolności regeneracyjne, ale żeby mogła z nich skorzystać, potrzebuje okresu abstynencji – tłumaczy dr n. med. Jan Gietka, hepatolog i ordynator I Oddziału w Wojewódzkim Szpitalu Zakaźnym w Warszawie.

Zaznacza, że jednorazowe epizody picia – dwa kieliszki wina czy drink na wakacjach – nie pozostawią trwałego śladu w wątrobie, jeśli zostanie czas na regenerację.

Mało, ale często też szkodzi

Jeśli ktoś regularnie sięga po alkohol i spożywa go codziennie, nawet w niewielkich ilościach, oznacza to poważne obciążenie dla wątroby. Skutki picia kumulują się w czasie. Dotyczy to także piwa, które

wiele osób traktuje jak „niewinny napój”, a nie jak alkohol.

Lekarze opowiadają, że gdy pytają pacjentów o spożycie alkoholu, często słyszą: „Nie piję”. Jednak gdy dodadzą pytanie o piwo, odpowiedź brzmi: „A piwo? To tak, piję”.

– Każdy rodzaj alkoholu przeliczamy na czysty etanol – tłumaczy dr n. med. Jan Gietka. – To składnik wszystkich napojów alkoholowych. Dla wątroby nie ma znaczenia, czy zalewamy ją drogą whisky, tanim winem czy piwem. Codzienne picie piwa działa dokładnie tak samo, jak codzienne picie wina czy wódki. Po prostu z piwem dostarczamy alkohol w mniejszym stężeniu. Zazwyczaj jednak osoby, które nadużywają alkoholu, wypijają go w dużych ilościach. Ilość alkoholu kumuluje się i w końcu osiąga poziom porównywalny z tym, który dostarcza np. wino – dodaje dr Gietka.

Nawet jedno upicie może być śmiertelne

– Są sytuacje, w których ktoś miał zdrową wątrobę, ale przyjął w krótkim czasie takie dawki alkoholu, które przekraczają zdolności regeneracyjne jego wątroby. Dochodzi do alkoholowego zapalenia wątroby. Śmier-

Dla wątroby nie ma znaczenia, czy zalewamy ją drogą whisky, tanim winem czy piwem

telność w ostrym, ciężkim, alkoholowym zapaleniu wątroby sięga prawie 50 proc. – opowiada dr Gietka.

Objawy alkoholowego zatrucia przypominają te, które mają osoby z marskością wątroby. Do stanu zagrożenia życia doszło jednak w tym przypadku szybko, a nie przez lata picia.

Dużo w szybkim tempie. Rachunek wystawią też jelita

Cztery drinki w przypadku kobiet i pięć drinków w przypadku mężczyzn – taka ilość wypita w dwie godziny może mieć długotrwałe konsekwencje zdrowotne. Może osłabić wyściółkę jelit, która zapobiega przedostawaniu się bakterii i toksyn do krwiobiegu. Stan ten nazywa się zespołem nieszczelnego jelita.

Nawet pojedynczy epizod intensywnego picia może zakończyć się takimi problemami – ustalili niedawno badacze z Uniwersytetu Harvarda.

Uszkodzenia jelit narażają wątrobę na działanie szkodliwych produktów bakteryjnych. – Nasze badanie pokazuje, że nawet krótkie epizody upijania się mogą wywołać stan zapalny i osłabić barierę jelitową,

co wskazuje na potencjalny wczesny etap uszkodzenia jelit i wątroby związany z alkoholem – tłumaczą naukowcy.

Z wiekiem gorzej tolerujemy alkohol

Kłopoty ze snem, kac, ból głowy – takie skutki wypicia alkoholu mogą pojawić się po czterdziestce u osób, które wcześniej dobrze tolerowały niewielkie ilości etanolu.

Przyczyną tej zmiany w metabolizowaniu alkoholu może być słabsza produkcja enzymów wątrobowych. Alkohol jest dla organizmu toksyną, którą wątroba stara się usuwać. Słabsza detoksykacja sprawia, że alkohol dłużej oddziałuje na organizm. Jeśli dodatkowo mamy stłuszczoną wątrobę, narząd działa jeszcze mniej efektywnie.

Gorszy metabolizm alkoholu może mieć też związek ze zmianami w składzie ciała. Z wiekiem, jeśli nie ćwiczymy regularnie, tracimy masę mięśniową, a przybywa tkanki tłuszczowej. Mięśnie zawierają więcej wody, więc mniej mięśni oznacza mniejszą ilość wody w organizmie, co prowadzi do wyższej koncentracji alkoholu we krwi. W efekcie odczuwalne skutki picia są silniejsze.

Dietetyczne nie znaczy zdrowe

Bezalkoholowe napoje też mogą szkodzić wątrobie

W badaniu obserwacyjnym obejmującym prawie 100 tys. kobiet przez 20 lat, naukowcy z Uniwersytetu Harvarda odkryli, że codzienne picie słodzonych napojów zwiększa ryzyko chorób wątroby. Kobiety, które spożywały co najmniej jeden słodzony napój dziennie, miały o 85 proc. wyższe ryzyko raka wątroby i o 68 proc. wyższe ryzyko zgonu z powodu przewlekłej choroby wątroby w porównaniu z tymi, które piły mniej niż trzy napoje miesięcznie.

Badanie zaprezentowane podczas europejskiego kongresu gastroenterologicznego, wykazało, że spożywanie napojów „dietetycznych”, czyli ze słodzikami, może mieć równie duży wpływ na zdrowie, jak napoje z cukrem.

Naukowcy ustalili, że oba rodzaje napojów mogą znacznie zwiększać ryzyko rozwoju stłuszczeniowej choroby wątroby. Schorzenie to może prowadzić do marskości wątroby i raka.

Wypijanie jednej puszki dziennie napoju ze słodzikiem, może zwiększyć

ryzyko problemów z wątrobą nawet o 60 proc.

Uszkodzenia wątroby wynikają m.in. ze skoków poziomu cukru, które sprzyjają gromadzeniu tłuszczu w wątrobie. Sztuczne słodziki mogą także zaburzać mikrobiom jelitowy, zwiększać insulinoporność i apetyt na słodkie, co dodatkowo obciąża wątrobę – tłumaczy naukowcy.

Najprostszym sposobem na obniżenie ryzyka jest zamiana napojów słodzonych lub dietetycznych na wodę lub niesłodzoną herbatę. ●

Rak na alkoholu

Etykiety z ostrzeżeniem na butelkach

Etykiety na butelkach z alkoholem powinny informować, że picie powoduje raka. Wprowadzenia oznaczeń chce Światowa Organizacja Zdrowia (WHO).

Oznaczenia mają przypominać te, które są już na paczkach papierosów. – Oznaczenia zapewnią dostęp do istotnych informacji, co umożliwia podejmowanie świadomych wyborów dotyczących szkód, jakie mogą powodować produkty alkoholowe. Dostarcza-

nie tych informacji niczego konsumentom nie odbiera, wręcz przeciwnie, uzbraja ich w wiedzę, a wiedza to potęga – tłumaczy dr Hans Henri P. Kluge, dyrektor regionalny WHO na Europę.

Irlandia wprowadziła już prawo, zgodnie z którym od maja tego roku etykiety alkoholi muszą ostrzegać przed rakiem. Gdy Irlandia pracowała nad tymi regulacjami i lobbowała w Unii Europejskiej, by ostrzeżenia były wymagane

we wszystkich krajach członkowskich, oburzyli się Włosi. Ich kraj eksportuje najwięcej wina. Ówczesny włoski wiceminister spraw zagranicznych Antonio Tajani uznał etykiety za „atak na dietę śródziemnomorską”. A włoski związek rolników i producentów żywności Coldiretti stwierdził, że etykiety są „terrorystyczne”.

Etykiety z ostrzeżeniem o związku alkoholu z rakiem obowiązują już w Korei Południowej. ●

Alkohol szkodzi podwójnie

Rak wątroby często wiąże się z piciem alkoholu. Jako czynnik ryzyka działa podwójnie – tłumaczą eksperci z Krajowego Rejestru Nowotworów.

Po pierwsze, alkohol jest substancją bezpośrednio inicjującą powstawanie nowotworów. Metabolizowany do aldehydu octowego, uszkadza materiał genetyczny komórek i zakłóca procesy jego naprawy.

Drugi mechanizm wiąże się z marskością wątroby. Regularne picie alkoholu uszkadza komórki wątroby i prowadzi do rozwoju marskości. A marskość, niezależnie od przyczyny, jest najsilniejszym czynnikiem ryzyka raka wątroby. ●

FOT. SHUTTERSTOCK

Objawy uszkodzenia wątroby

Można długo nie zauważyć, że wątroba choruje. Wraz z narastającym uszkodzeniem wątroby, objawów przybywa. Najczęstsze objawy chorób wątroby to:

- zmęczenie
- brak apetytu
- utrata masy ciała
- dyskomfort w prawej górnej części brzucha
- nudności i wymioty
- rumień dłoniowy
- świąd skóry
- „pajączki”, czyli widoczne naczynia na klatce piersiowej, szyi, twarzy lub ramionach
- wodobrzusze
- żółtaczka, czyli zażółcenie skóry i oczu. ●

Próba wątrobowa

- Stan wątroby ocenia się w badaniach krwi zwanych „próbami wątrobowymi”. Na pobranie krwi należy przyjść na czczo.

Badanie ocenia kilka parametrów:

- **albumina** – białko produkowane w wątrobie; jej obniżony poziom może oznaczać zaburzenia w pracy wątroby;
- **ALT, czyli aminotransferaza alaninowa** – enzym wątrobowy; gdy jego stężenie rośnie można podejrzewać uszkodzenie komórek wątroby;
- **AST, czyli aminotransferaza asparaginianowa** – enzym, który występuje w wątrobie i kilku innych narządach; gdy jego poziom rośnie można podejrzewać uszkodzenie wątroby;
- **ALP, czyli fosfataza alkaliczna lub zasadowa** – enzym obecny w drogach żółciowych i innych miejscach organizmu; jeśli jego stężenie jest podwyższone można podejrzewać problemy z przepływem żółci i schorzenia dróg żółciowych;
- **GGTP / GGT, czyli gamma-glutamylotranspeptydaza** – enzym z wątroby i dróg żółciowych; jego wzrost sugeruje uszkodzenie wątroby. ●

Trzy decyzje, które warto podjąć od razu

Stłuszczenie wątroby można cofnąć

Co czwarty Polak ma stłuszczone wątroby, co może prowadzić do marskości. Na szczęście komórki wątroby potrafią się regenerować. Trzeba im tylko na to pozwolić.

Katarzyna Staszak

Wątroba ma w naszym organizmie ponad 500 zadań. Produkuje niezbędne białka, przekształca paliwo dostarczane z jedzeniem w zapasy energii. Reguluje poziom tłuszczów we krwi, jest też naszą oczyszczalnią. To dzięki niej możemy rozłożyć alkohol, leki i usunąć potencjalnie szkodliwe produkty przemiany materii.

– Uszkodzona wątroba może dawać bardzo niespecyficzne objawy, takie jak zmęczenie czy ogólne osłabienie. Pacjenci rzadko łączą te dolegliwości z chorobą wątroby, dlatego często trafiają do mnie dopiero wtedy, gdy narząd jest już poważnie zniszczony – mówi dr n. med. Jan Gietka, hepatolog, ordynator I Oddziału Wewnętrznej Szpitala Zakaźnego w Warszawie.

Co możemy zrobić, żeby poprawić stan swojej wątroby? Jest kilka sposobów.

Pij kawę

Większość z nas sięga po kawę codziennie i to z przyjemnością. – Badania naukowe pokazują, że regularne picie kawy ma pozytywny wpływ na wątrobę. Może nawet cofać włóknienie wątroby, które jest skutkiem przewlekłego uszkodzenia tego narządu – mówi dr Gietka.

Z analiz naukowców wynika, że osoby, które piją od dwóch do czterech filiżanek kawy dziennie rzadziej chorują na marskość wątroby i raka wątroby. Naukowcy zaznaczają, że picie większych ilości kawy nie wzmacnia ochronnego efektu i nie jest zalecane.

Na czym dokładnie polega to ochronne działanie kawy? Kawa jest bogata w polifenole i inne substancje bioaktywne, które mogą zmniejszać stan zapalny. A właśnie przewlekłe zapalenie w wątrobie sprawia, że jej komórki zaczynają produkować nadmiar kolagenu i dochodzi do włóknienia tkanek.

– Skrajną postacią włóknienia jest marskość, a w takim stanie znacząco rośnie ryzyko rozwoju raka wątroby – tłumaczy dr Gietka.

FOT. SHUTTERSTOCK

W kawie znajdują się też związki, które zwiększają wrażliwość na insulinę, co pomaga zmniejszać ilość odkładanego tłuszczu w komórkach wątroby.

Rzuć alkohol

Kto regularnie pije alkohol, zmusza swoją wątrobę do cięższej pracy. Co więc się dzieje, gdy taka osoba z alkoholu zrezygnuje? Alkohol jako toksyna przestaje wywierać wpływ na wątrobę i poziom enzymów wątrobowych spada. To sygnał, że stan wątroby się poprawia. Podwyższoną aktywność tych enzymów widać w analizie krwi, gdy wątroba choruje. Badania pokazały, że u osób, które przestały pić alkohol już po siedmiu dniach poziom enzymu ALT spadł średnio o 15–20 proc.

Proces „uzdrowienia” wątroby zależy od ilości i częstotliwości wypijanego alkoholu, wieku, masy ciała i ewentualnych chorób. Przegląd badań dotyczących wpływu abstynencji, pokazał, że stan zapalny w wątrobie zmniejsza się w ciągu od dwóch do czterech tygodni bez picia.

Już po miesiącu bez alkoholu komórki wątroby – hepatocyty – mogą się regenerować. Osoby, które przez zaburzenia pracy wątroby miały żółtą skórę i oczy, po odstawieniu alkoholu odzyskują naturalny kolor cery.

„Tak jak złamana kość czy infekcja wymagają czasu na leczenie, tak samo potrzebuje go przeciążona wątroba” – w taki sposób lekarze ze słynnej amerykańskiej Cleveland Clinic namawiają do przerwy od alkoholu.

*Skrajną postacią
włóknienia wątroby
jest marskość. Wtedy
znacząco rośnie ryzyko
rozwoju raka*

Zrzuć nadwagę

Jeśli zjadamy za dużo, rozrasta się nie tylko tkanka tłuszczowa pod skórą, ale także komórki wątroby gromadzą tłuszcz. A stłuszczone wątroby gorzej działają.

Jeśli jednak ktoś zaczyna tracić nadmiarową masę ciała, uruchamia mechanizmy naprawcze. Badania pokazały, że już pięcioprocentowa utrata masy ciała działa regenerująco na wątrobę. Wątroba potrafi wykorzystywać zgromadzone tłuszcze jako paliwo.

Gdy otłuszczenie wątroby znika, poprawiają się badania krwi, które

są markerami zdrowia tego narządu. Do normy mogą wrócić wyniki badań wątrobowych: ALT, AST i GGT.

Sprawniej funkcjonująca wątroba oznacza lepszą gospodarkę glukozy i lipidową całego organizmu.

Zmiana sposobu odżywiania i ruchu, mogą nawet cofnąć oznaki włóknienia wątroby. Badanie pokazało, że pacjenci, którzy zrzucili co najmniej 10 proc. masy ciała, mieli 90 proc. szans na cofnięcie stłuszczenia oraz 45 proc. szans na całkowitą regresję zapalenia i włóknienia. ●

Niebezpieczne związki

Co łączy stłuszczone wątroby ze złym snem?

Naukowcy ze Szwajcarii wykazali, że osoby ze stłuszczeniową chorobą wątroby częściej niż osoby zdrowe cierpią na zaburzenia snu wynikające z jego fragmentacji. Inaczej mówiąc, częściej budzą się w nocy.

Uczestnicy badania nosili aktygrafy, które monitorują ruch i są często wykorzystywane w badaniach snu. Dzięki tym urządzeniom naukowcy ustalili, że osoby ze stłuszczeniową chorobą wątroby budziły się o 55 proc. czę-

ściej, a w łóżku spędzały o 113 proc. więcej czasu w stanie czuwania niż osoby zdrowe.

Pacjenci z chorobą wątroby spali również częściej i dłużej w ciągu dnia. Znaczenie może mieć fakt, że osoby z tą chorobą były zazwyczaj otyłe, a otyłość często współwystępuje z bezdechem sennym. Ten z kolei powoduje wielokrotne, krótkie wybudzenia w nocy. To sytuacja, gdy śpiąca osoba przestaje chrapać i na moment przestaje oddychać, po czym gwałtownie

nie łapie powietrze i się wybudza. Takich epizodów zwykle później nie pamięta, ale każdy z nich jest dla organizmu formą stresu.

Gdy uczestnicy badania sami mieli ocenić jakość swojego snu, okazało się, że osoby ze stłuszczeniową chorobą wątroby, częściej zgłaszały sen zakłócony, problemy z zasypianiem oraz wysoki poziom stresu odbijający się na śnie.

Naukowcy podkreśliли jednak, że nie wiadomo, co jest przyczyną, a co

skutkiem: czy to choroba wątroby prowadzi do gorszego snu, czy raczej zaburzony sen sprzyja pogarszaniu się stanu narządu. Jak niedobór snu mógłby wpływać na wątrobę?

Wątroba pracuje zgodnie z rytmem dobowym. Przy niedoborze snu rośnie poziom kortyzolu, co sprawia, że narząd uwalnia więcej glukozy do krwi. Niedosypianie zwiększa też ryzyko insulinooporności, a ta sprzyja odkładaniu się tłuszczu w wątrobie. ●

**„NOCNY RECEPCJONISTA”.
TOM HIDDLESTON
JAK LEPSZY JAMES BOND
S. 4-5**

**EUROWIZJA 2026.
ZNAMY FINALISTÓW
POLSKICH KWALIFIKACJI
S. 5**

**„O KROK ZA DALEKO”.
EFEKT COBENA
WCIAŻ DZIAŁA
S. 6**

wyborcza.pl

wyborcza

TV

30
STYCZNIA
5
LUTEGO
2026

VOD: Netflix | Disney+ | Prime Video
CANAL+ | SkyShowtime | Apple TV+

RYCERZ SIEDMIU KRÓLESTW

Kiedy Duncan poznał Jajo s. 2-3

Kiedy Duncan poznał

JAJO

„Rycerz Siedmiu Królestw” przypomniał mi, za co pokochałem „Grę o tron”. I wcale nie chodzi o smoki.

Najbardziej zagorzali fani prozy George’a R. R. Martina twierdzą, że serialowa „Gra o tron” naprawdę dobra była tylko w trzech pierwszych sezonach. Potem, z serii na serię, coraz bardziej się staczała, aż ku fatalnemu zakończeniu w sezonie ósmym.

Ja jestem bardziej wyrozumiały.DOBRY był też sezon 4., bo dał nam postać Oberyna Martella, a więc i Pedro Pascala, który w pragnącego zemsty Dornijczyka się wcielił. Kto oglądał, ten wie, jak ta historia się skończyła. Była to jedna z „tych scen” w „Grze o tron” – taka, jak śmierć Neda Starka, Krwawe Gody, Purpurowe Wesele itd.

Martin jest w ich pisaniu mistrzem. Kto wie, czy to właśnie nie zdolność do zaska-

kującego uśmiercania ukochanych bohaterów nie wywindowała „Pieśni lodu i ognia” do rangi jednej z trzech najpopularniejszych serii fantasy w historii.

Koniec problemów Martina?

W serialu, przynajmniej przez pierwsze sezony, udawało się te budzące emocje chwile doskonale przekładać na język telewizji. Nawet gdy ktoś znalazł zakończenie danych scen, oglądał je z wypiekami, jakby licząc, że da się zaskoczyć drugi raz.

Gdy Martin odszedł z zespołu kreatywnego i zostawił serial w rękach Davida Benioffa i D.B. Weissa, wszystko staczało się coraz szybciej w stronę bezdennej przepaści kiepskiej telewizji. Podobnie, niestety,

było w przypadku „Rodu Smoka”, prequelu „Gry o tron”, który zaczął się świetnie, ale już w drugiej serii z emocjonującego dramatu przerodził się w festiwal kosztownej nudy.

Jego scenarzysta, Ryan Condal, początkowo bardzo ściśle współpracował z Martinem, ale podczas prac nad drugim sezonem całkowicie ignorował rady i prośby pisarza. Martin żalił się na ten temat w niedawnej sylwetce dla magazynu „The Hollywood Reporter”, opisując ich obecne relacje jako „beznadziejne”.

„Hollywood Reporter” jednak nie bez powodu pochylił się nad Martinem, jego twórczością i jej adaptacjami akurat teraz. Do HBO Max zawitała właśnie kolejna pro-

dukcja – na pierwszy rzut oka nieistotna, stworzona mimochodem obok większych, bardziej spektakularnych produkcji.

Świat tak fikcyjny, że niemal prawdziwy

Nic bardziej mylnego. To właśnie „Rycerz Siedmiu Królestw” przypomniał mi, za co pokochałem „Grę o tron”. Nie za polityczne intrygi, nie za smoki, wojny i magicznych najeźdźców zza Muru.

Od pierwszej serii w tamtym serialu przepadłem przez wrażenie obcowania ze światem rzeczywistym. Fantastycznym, pełnym legend, rycerzy, magii tkanej gdzieś wśród cieni, a jednak prawdziwym. Takim, w który możemy uwierzyć, nie podważać jego praw i zasad, niemal go dotknąć, gdyby tylko dało się wsunąć dłoń w ekran telewizora.

„Rycerz Siedmiu Królestw” jest właśnie taki. Kameralny, prosty, ale żywy i rzeczywisty. Już oglądając pierwszy odcinek, nie myślałem: „ale Peter Claffey pasuje do tej roli”, tylko: „no i co ten biedny rycerz teraz zrobi?”. Dawno podczas oglądania serialu fantasy nie doświadczyłem takiej immersji ze światem przedstawionym. A że Westeros na ekranie odwiedzamy już po raz trzeci, to i światem dobrze znanym i rozumianym.

Fabula jest niemal doskonałą i bardzo wierną adaptacją pierwszego z serii opowiadań o ser Duncanie Wysokim i jego młodym giermku zwanym Jajem. Dlaczego go tak nazywają? To się wyjaśni, choć po angielsku ma więcej sensu.

Duncan poznajemy, gdy żegna Arlana z Pennytree – błędnego rycerza, któremu giermkował przez niemal całe życie. Nie wiedząc, co ze sobą począć, stwierdza, że najlepszym wyjściem będzie udanie się na turniej rycerski w pobliskim Ashford. Cóż, inteligencja nigdy nie była szczególną cnotą Dunka, nic dziwnego więc, że młody rycerz postanawia postawić wszystko na jedną kartę i ów turniej wygrać.

Pech, że organizatorzy nie chcą go nań w ogóle przyjąć. Owszem – siły ma za dwóch, a zgodnie z mianem wysoki jest jak młody dąb, ale ubrany w obszarpane lachy i z mieczem przepasanym na sznurku na rycerza, nawet błędnego, nie wygląda.

Po drodze spotyka małego, bo około 10-letniego, lysego chłopca, którego z początku nieopatrznie bierze za stajennego w przydrożnej karczmie. Młodziak szybko okazuje się wielkim miłośnikiem rycerstwa, a że w przeciwieństwie do Dunka leć ma nie od parady, postanawia wielkoludowi pomóc. Szybko też Duncan zgadza się, by chłopiec zwany Jajem został jego giermkim. Niebawem okaże się, że to najlepsza decyzja, jaką wysoki rycerz w życiu podjął.

FOT. HBO MAX (4)

RYCERZ SIEDMIU KRÓLESTW

serial fantasy, USA 2026, tw. George R.R. Martin, Ira Parker, wyk. Peter Claffey, Dexter Sol Ansell, Finn Bennett, Bertie Carvel, Tanzyn Crawford, Daniel Ings

2/6 odc., HBO Max

Kolejne odcinki co poniedziałek

ZOBACZ TAKŻE:

GRA O TRON

serial fantasy, USA, Wielka Brytania 2011–19, tw. David Benioff, D.B. Weiss, wyk. Emilia Clarke, Kit Harington, Peter Dinklage, Lena Headey, Nikolaj Coster-Waldau, Sophie Turner, Maisie Williams

8 sezonów, HBO Max

RÓD SMOKA

serial fantasy, USA, Wielka Brytania 2022-, tw. Ryan J. Condal, Miguel Sapochnik, wyk. Olivia Cooke, Emma D'Arcy, Matt Smith, Patrick Sass

2 sezony, HBO Max

W końcu dobry scenarzysta?

Cała historia składa się na sześć półgodzinnich odcinków. Niby niewiele, ale wystarczająco, by tę skromną historię opowiedzieć najlepiej, jak się da. „Rycerz Siedmiu Królestw” to naprawdę świetnie napisany serial. Jego twórca, Ira Parker, jest nie tylko fanem prozy Martina, z którym ściśle współpracował, ale i uznanym scenarzystą.

Na koncie, poza jednym z lepszych odcinków „Rodu Smoka”, ma m.in. 3 sezony świetnej komedii obyczajowej „Lepsze życie” z Pamelą Adlon i Mikey Madison w rolach głównych. Był też producentem konsultującym przy „Sympatyku” Park Chan-wooka – bardzo udanej adaptacji powieści Viet Thanh Nguyena.

Parker zna się na swojej robocie i to wiadać. Każdy odcinek sprawnie pracuje na kolejny, dialogi są gęste i bardzo zabawne, a wymyślona przez Martina historia zmieniła tylko w małym stopniu i to zawsze na korzyść. Fani właśnie na taką adaptację czekali.

Sercem serialu jest jednak para głównych bohaterów. Zarówno Irlandczyk Peter Claffey jako ser Duncan, jak i młodziutki Anglik Dexter Sol Ansell w roli Jaja są tu naprawdę kapitalni. Claffey nie tylko odpowiednio wygląda, ale i gra. Jego Duncan jest prostolinijny, dobronaszny, poczciwy i głupawy, ale zawsze rycerski i dzielny wtedy, kiedy trzeba. Ansell z kolei to prawdziwy żywioł w ciele 11-latk: raz stateczny i zamyślony, raz ekspresywny i pełen wigoru.

Aktorzy mają ze sobą wyjątkową chemię i cicho liczę, że na potrzeby serialu Martin wymyśli jeszcze kilka fabuł, które mogłyby posłużyć za bazę kolejnych sezonów. Po zobaczeniu pierwszego jestem pewien, że dwa kolejne opowiadania o Dunku i Jaju też zostaną zekranizowane, a widzom wciąż będzie mało patrzenia na ten doskonały duet.

RADOSŁAW CZYŻ

Tom Hiddleston (z lewej)
w pierwszym sezonie był
jak Bond, ale prawdziwszy.
No i z większą klasą
i urokiem

FOT. AMAZON PRIME

Dekadę temu miniserial „Nocny recepcjonista” na podstawie książki Johna Le Carrégo, mistrza opowieści szpiegowskich i byłego szpiega, podbił moje serce.

Tom Hiddleston wcielił się w nim w Jonathana Pine’a, byłego angielskiego żołnierza sił specjalnych, który szuka spokoju jako tytułowy nocny recepcjonista w luksusowym hotelu w Kairze. Tam poznaje piękną kobietę, która wciąga go w sam środek afery związanej z bezwzględny handlarzem bronią, również Anglikiem, Richardem „Dickiem” Roperem.

Gdy kobieta ginie, targany wyrzutami sumienia Pine dołącza do agentki brytyjskich służb specjalnych Angeli Burr, która od lat próbuje schwycić Ropera. Dostaje się do jego najbliższego kręgu, zdobywa zaufanie i w końcu doprowadza do upadku, po drodze uwodząc jego partnerkę.

Tom Hiddleston jak lepszy Bond

Hiddleston był stworzony do tej roli. Patrząc, z jaką łatwo-

Wydział nocnych sów

***Czekałam na powrót „Nocnego recepcjonisty”,
choć nie powinnam. A teraz, oglądając go,
zgrzytam zębami.***

ścią przechodzi od uprzedzającego uprzejmego hotelarza do bezwzględnego żołnierza, i od człowieka o żelaznych nerwach do zakochanego szubaka, trudno było się nie zachwycić. Był jak Bond, ale prawdziwszy. No i z większą klasą i urokiem.

Bondowski był zresztą cały serial, w którym nie brakowało pięknych widoków, od Egiptu przez Szwajcarię po Hiszpanię, i kontrastującego z nimi zimnego Londynu. Nie brakowało pięknych kobiet, z których pierwsza, zgodnie z zasadą z fil-

mów o 007, zginęła, ani demonicznego, ale momentami całkiem czarującego przeciwnika. Wreszcie kogoś w rodzaju M: inteligentnej, zdecydowanej szefowej chroniącej swojego agenta.

W roli Ropera błyszczał Hugh Laurie, jako Angela Burr doskonała była Olivia Colman. Co ciekawe, późniejsza zdobywczyni Oscara grała postać, która w książce była mężczyzną, na dodatek robiła to w coraz bardziej zaawansowanej ciąży. Dowiedziała się o niej już po tym, jak wygrała casting, a reżyser-

ka serialu Susanne Bier uznała, że po prostu wpiszą ciążę do scenariusza.

Serial wraca mimo braku Le Carrégo

Oglądałam serial z prawdziwą przyjemnością, miałam wrażenie, że nie tylko dostaję rozrywkę na najwyższym poziomie, ale też jestem przez twórców traktowana poważnie. Nie było w nim żadnego „zabili go i uciekli”, co zdarza się Bondom, motywacje bohaterów były spójne, ich umiejętności praw-

dopodobne. A urok Hiddlestona niezaprzeczalny.

Ten kolega księcia Williama z Eton i absolwent Cambridge, lubiący w wolnych chwilach poczytać starożytnych pisarzy w oryginale, jest wcieleniem angielskiego dżentelmena, a do tego piekielnie utalentowanym aktorem. Szerokiej publiczności znany był wtedy głównie jako Loki, nordycki bóg oszustwa i psot z filmów Marvela, w „Nocnym recepcjonście” mógł pokazać cały wachlarz swoich możliwości, nie tylko przebiegły uśmieszek.

Le Carré napisał tylko jedną książkę o Pinie (tych o George'u Smiley'u było dziewięć). Przed zdjęciami powiedział Hiddlestonowi: „zapewne już zgadłeś, że Jonathan Pine to ja, a teraz to musisz być ty”. Gdy zmarł w 2020 roku, wydawało się, że historia żołnierza/hotelarza/agenta jest zamknięta. Ale synowie pisarza postanowili ją kontynuować. W 2024 roku ogłoszono, że „Nocny recepcjonista” wróci i to nie z jednym, a od razu z dwoma sezonami.

Najpierw się ucieszyłam, potem jednak zmartwiłam. Po pierwsze, nie znoszę takich powrotów po latach, udane są wyjątkiem od reguły. Po drugie, brak literackiego pierwowzoru skojarzył mi się z ostatnimi sezonami „Gry o tron”, których jakość poleciała na łeb na szyję, gdy zabrakło kolejnego tomu powieści George'a R. R. Martina. Po trzecie, za kamerą zabraknąć miało Susanne Bier. Nie wątpiłam jedynie w Hiddlestona jako Pine'a.

Handel bronią kwitnie, tym razem w Kolumbii

Tyle że w drugim sezonie, „Nocnego recepcjonisty”, który zaczyna się dziesięć lat po wydarzeniach pierwszego, Pine'a nie ma. Został wymazany z wszelkich rejestrów. Za swój wkład w usunięcie bezwzględniego Ropera bohater Hiddlestona dostał nowe nazwisko – Alex Goodwin – i pracę w MI6. Sześciu małej jednostce nazwanej „wydziałem nocnych sów”, która przygląda się na bieżąco go-

ściom londyńskich hoteli, szukając przestępców, terrorystów czy podejrzaną działalność.

Sześć lat wcześniej razem z Angelą Burr (powracającą Colman) pojechał do Syrii, gdzie pokazano im ciało zabitego Ropera. Teraz Goodwin w dzień śpi, nocą pracuje. I od czasu do czasu przechodzi ewaluację psychologiczną, na której zaniepokojona psycholożka mówi, że tacy małomówni, pochłonięci pracą agencji, jak on, mają skłonności do wybuchania. On ją zapewnia, że jest człowiekiem, który nie wybuchnie. Ale mówiąc to, wbija sobie paznokcie w dłoni.

Żadne pytania nie padają, więc Goodwin może pracować dalej. Traf chce, że podczas obserwacji jednego szemranego typa w eleganckim hotelu zauważa innego, najemnika pracującego dla Ropera. Choć nie ma do tego uprawnień, angażuje swój zespół w śledzenie go. Odkrywają powiązania najemnika z pewnym znanym „załatwiaczem” i... nową szefową MI6.

Trop prowadzi Goodwina do Kolumbii i tamtejszego handlarza bronią uważającego się za spadkobiercę Ropera Teddy'ego Dos Santosa (Diego Calva). Ale zanim tam dotrze, wydarzą się rzeczy, które nigdy wydarzyć się nie powinny.

Twórcy zapomnieli, kim jest bohater

Nie tylko dlatego, że „wydział nocnych sów” nie składa się z agentów działających w terenie i nie ma na takie działania pozwolenia. Ale przede wszystkim dlatego, że odważny, mający silne poczucie obowiązku i imperatyw do chronienia niewinnych Jonathan Pine, nigdy tak lekkomyślnie nie naraziłby swoich ludzi na niebezpieczeń-

stwo. To, że teraz nosi inne nazwisko, tego nie zmienia.

Dalej jest już tylko gorzej. Twórcy serialu, scenarzysta David Farr i reżyserka Georgi Banks-Davies, podkreślił tempo w stosunku do pierwszego sezonu, co byłoby nawet zrozumiałe – dziś inaczej się robi seriale niż 10 lat temu. Niestety podkreślił je tak, że stracili nawet pozory prawdopodobieństwa. To, co było wielką zaletą „Nocnego recepcjonisty” – pokazanie kulisów pracy tajnych agentów, ich przygotowań, sieci wsparcia i kontaktów, jakiej potrzebują – tutaj wyparowuje.

Goodwin/Pine działa „sobie tylko znanym sposobem”, niczym Sherlock Holmes wydostający się z kipieli wodospadu Reichenbach. Tak zdobywa niechętną współpracę Bolaños, ratuje się z różnych opresji, wkrada w łaski Dos Santosa.

To, co w pierwszym sezonie wymagało akceptacji szefostwa, dużych pieniędzy i grupy zaufanych profesjonalistów w odwodzie, tutaj opiera się na dwóch osobach.

Do tego oba zwroty akcji zaserwowane w trzech pierwszych odcinkach są całkowicie do przewidzenia, przy tym ten drugi nie tylko doprowadził mnie do szewskiej pasji, ale ma duże szanse zniszczyć cały serial.

I nawet najbardziej spektakularne stylizacje Hiddlestona, który przebiera się częściej niż Taylor Swift na koncercie z trasy „Eras Tour” ani oszalałymi widokami Kolumbii, która ostatnio za sprawą prezydenta Donalda Trumpa znalazła się znów w centrum zainteresowania, nie są w stanie odwrócić od tego mojej uwagi.

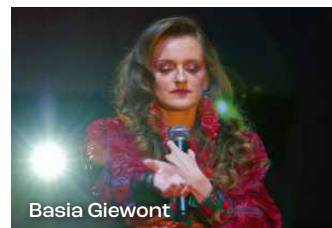
MAJA STANISZEWSKA

NOCNY RECEPCJONISTA

serial kryminalny, Wielka Brytania 2016-, tw. Susanne Bier, David Farr, Georgi Banks-Davies, wyk. Tom Hiddleston, Hugh Laurie, Olivia Colman, Tom Hollander, Elizabeth Debicki, Douglas Hodge, Antonio de la Torre

1 sezon i 5/6 odc. 2. sezonu, Prime Video

Ostatni odcinek w niedzielę

Oni powalczą o Eurowizję

Pozналиśmy nazwiska artystów i artystek, którzy mają szansę reprezentować Polskę na tegorocznej Eurowizji w maju w Wiedniu.

Do finału awansowali:

- Ola Antoniak – „Don't You Try”
- Basia Giewont – „Zimna woda”
- Stasiek Kukulski – „This Too Shall Pass”
- Anastazja Maciąg – „Wild Child”
- Piotr Pęgowski – „Parawany tango”
- Jeremi Sikorski – „Cienie przeszłości”
- Karolina Szczurowska – „Nie bój się”
- Alicja Szemplińska – „Pray”

Jedną z najpoważniejszych kandydatek jest Alicja Szemplińska, która miała reprezentować Polskę już w 2020 r., lecz wówczas konkurs odwołano z powodu pandemii. Będzie ona ponownie rywalizować z Basią Giewont. Ona również w 2020 r. znalazła się w preselekcjach.

W finałowej ósemce są także osoby, które rywalizowały w preselekcjach do Eurowizji Junior – Ola Antoniak i Stasiek Kukulski. Z emitowanych w TVP pod szyldem „The Voice” programów znane są Anastazja Maciąg i Karolina Szczurowska.

Z kolei Jeremi Sikorski, niedawno występujący w programie „Twoja twarz brzmi znajomo”, w zeszłym roku współtworzył piosenkę, z którą startował do Eurowizji Teo Tomczuk.

Największym zaskoczeniem jest z pewnością dołączenie do czołówki znanego z serialu „Ranczo” Piotra Pęgowskiego. Kto wie, może to on będzie czarnym koniem tej rywalizacji?

KRZYSZTOF NOWAK

Efekt Cobena

„O krok za daleko” to nowa ekranizacja Harlana Cobena. Tylko co z tego, skoro to kolejne oglądadło?

Kogo i czego tu nie ma? Na pierwszym planie m.in. ojciec-desperat z krótkim lontem gniewu i misją odnalezienia zaginionej córki-narkomanki, niedawno owdowiała prywatna detektyw, której specką od technologii jest była teściowa, pozornie niedobrana para gliniarzy, morderstwo pewnego drobnego dilerka oraz przypadkowa strzelanina, w której ranna zostaje żona ojca-desperata.

Co na drugim? No, też całkiem sporo: para młodocianych zabójców na zlecenie, jakaś dziwna sekta, ponury student ze zmasakrowaną twarzą, profesor, który musiał uciekać z uniwersytetu. A wyliczam tylko najważniejsze wątki.

Jak to u Harlana

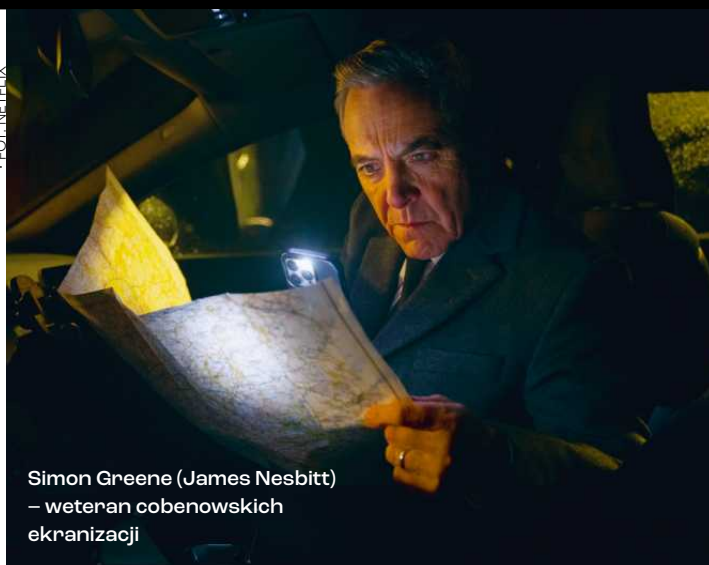
Wszystkie one, jak to u Harlana Cobena, jakoś wiążą się w spójną całość, choć czasami trzymają się tylko na fabularną i nieco już tracącą smak gumę do żucia.

„O krok za daleko”, netfliksowa ekranizacja prozy jednego z najlepiej sprzedających się pisarzy na świecie, ogląda się doskonale, choć ogłupia. Przez liczbę wątków, prze-

wrotek narracyjnych, zwrotów akcji i bohaterów można poczuć się nieco szkolanym. Cóż jednak z tego, skoro fabuła skonstruowana jest po cobenowsku. A więc trudno się od niej oderwać, choć jeszcze trudniej w nią uwierzyć.

Głównym bohaterem „O krok za daleko” jest Simon Greene, czyli weteran cobenowskich ekranizacji w osobie Jamesa Nesbitta. To dumny przedstawiciel brytyjskiej wyższej klasy średniej, choć nie wiadomo do końca, czym się zajmuje. Jasne jest jednak, że doskonale zarabia. Jego żona, lekarka Ingrid (niewykorzystana tu, nominowana do Oscara Minnie Driver), również.

Stać ich na duży dom na przedmieściach, posłanie dzieciaków na dobre uniwersytety i wydawanie leką ręką tysięcy funtów (akcję powieści Cobena przeniesiono z Nowego Jorku do Anglii). Czegoś Greene jednak kuścić nie może: zdrowia i szczęścia swojej córki, Paige (Ellie de Lange), artystycznej duszy, która wpadła w szpony nalogu. Paige uciekła z domu i dla kolejnej działości zrobi wszystkim – poza porzuconym swojego chłopaka, Aarona (Thomas Flynn).

Simon Greene (James Nesbitt)
– weteran cobenowskich ekranizacji

„O krok za daleko” to (bardzo) konwencjonalny dreszczowiec w stylu Cobena. Ekranizacje twórczości Amerykanina, szczególnie te realizowane przez Netfliksa, to oglądadła, które mają widza wciągnąć i przekonać, że warto dociągnąć do końca. A potem zapomnieć. To thriller z elementami kryminału, rodzinnej dramy (a nawet kilku), romansu i komedii, ma zaspokoić potrzeby różnych grup widzów. I to się raczej udało.

O krok dalej w rankingu Netfliksa

Od premiery 1 stycznia produkcja pobiła wyczekiwany finał „Stranger Things” w zestawieniu najpopularniejszych seriali platformy. To globalny numer jeden, również w Polsce. Efekt Cobena? Jak najbardziej.

Harlan Coben to jeden z najpopularniejszych autorów na świecie, a jego powieści ekranizowane były już ponad 20 razy. Tylko w ostatnich latach widzowie mogli obejrzeć m.in. „Lazarusa”, „Na gorącym uczynku”, polskie „Tylko jedno spojrzenie”, „Tęsknię za tobą” i „Zostań przy mnie”.

W realizacji są teraz kolejne cztery ekranizacje. Bez

oglądania przewiduję, że i one będą hitami. Jest coś w tej prozie, co nie pozwala się od niej oderwać: trochę sprytu w konstruowaniu fabuły, sporo wodzenia za nos. Coben przypomina ulicznego kuglarza, każącego zauroczonym przechodniom wskazać kubek, pod którym znajduje się fant. I zwykle ogrywa łatowiernych.

Jest w tym coś czarującego i irytującego jednocześnie. Ale nawet tanie sztuczki, jeśli na chwilę pozwalają uwierzyć w magię, zapomnieć o rzeczywistości, nabierają poloru. Podobnie jest z „O krok za daleko”, serialem gwarantującym eskapizm w najczystszej postaci. A że wciąż pozostajemy w kliszach i schematach? Czasami to w nich można poczuć się najbezpieczniej.

MARTA GÓRNA

O KROK ZA DALEKO

serial dramatyczny, Wielka Brytania 2026, tw. Nimer Rashed, Isher Sahota, wyk. Minnie Driver, Ruth Jones, James Nesbitt, Alfred Enoch, Ellie de Lange

8 odc., Netflix

„WYBORCZA TV” redaguje zespół działu Kultura; Projekt makiety „Wyborczej TV”: Dorota Jezierska i Tomasz Lebioda; Grafiki: Magdalena Binska; Wydawca: Wyborcza Sp. z o.o., ul. Czerna 8/10, 00-732 Warszawa, tel. 22 555 66 00, e-mail: kultura@wyborcza.pl, Licencje na treści: licencje@wyborcza.pl; Naświetlanie i druk: Quad/Graphics Europe Sp. z o.o.; Okładka: HBO Max; Serwis telewizyjny przygotowuje media-press.tv. Za zmiany w programie wprowadzone przez stacje po wysłaniu numeru gazety do drukarni redakcja nie odpowiada.

PIĄTEK 30.01

KOSZYKÓWKA

• **ORLEN BASKET LIGA**
MKS Dąbrowa Górnicza
– Tasomix Rosiek Stal Ostrów
Wielkopolski
20:10 | POLSAT SPORT 2

NARCIARSTWO ALP.

• **PUCHAR ŚWIATA KOBIET
W CRANS-MONTANIE**
Zjazd
09:45 | EUROSPORT 2

PIŁKA NOŻNA

• **BUNDESLIGA**
1. FC Köln – VfL Wolfsburg
20:20 | ELEVEN SPORTS 1

• **LALIGA EA SPORTS**
RCD Espanyol
– Deportivo Alavés
20:55 | ELEVEN SPORTS 3

• **PKO BP EKSTRAKLASA**
KGHM Żagłębie Lubin
– GKS Katowice
17:55 | CANAL+ SPORT 3 HD
Radomiak Radom – Arka
Gdynia
20:25 | CANAL+ SPORT 3 HD

• **SERIE A ENILIVE**
SS Lazio – Genoa CFC
20:40 | ELEVEN SPORTS 2

PIŁKA RĘCZNA

• **MISTRZOSTWA EUROPY
MĘŻCZYZN W DANII, NORWEGII
I SZWECJI**
Półfinały w Herningu
17:35 | **20:20** | TVP SPORT

SIATKÓWKA

• **PLUSLIGA**
PGE GiEK Skra Belchatów
– InPost ChKS Chełm
17:30 | POLSAT SPORT 1
Barkom Każany Lwów
– ZAKSA Kędzierzyn-Koźle
20:00 | POLSAT SPORT 1

SKOKI NARCIARSKIE

• **PUCHAR ŚWIATA MĘŻCZYZN
W WILLINGEN**
Konkurs drużyn mieszanych
na skoczni HS 147
16:10 | **20:00** | EUROSPORT 1

TENIS

• **AUSTRALIAN OPEN
W MELBOURNE**
Półfinały gry pojedynczej
mężczyzn
09:00 | EUROSPORT 1
Finały gry podwójnej kobiet
02:00 | EUROSPORT 1
Finały gry podwójnej
mężczyzn
04:30 | EUROSPORT 1

SOBOTA 31.01

HOKEJ NA LODZIE

• **NHL**
Washington Capitals
– Carolina Hurricanes
23:05 | **00:05** | **00:55** | TVP SPORT

KOSZYKÓWKA

• **ORLEN BASKET LIGA**
AMW Arka Gdynia – Anwil
Włocławek
17:30 | POLSAT SPORT 2

NARCIARSTWO ALP.

• **PUCHAR ŚWIATA KOBIET
W CRANS-MONTANIE**
Supergigant
10:45 | EUROSPORT 2

PIŁKA NOŻNA

• **BUNDESLIGA**
Eintracht Frankfurt
– Bayer 04 Leverkusen
15:20 | ELEVEN SPORTS 1
RB Lipsk – 1. FSV Mainz 05
15:20 | ELEVEN SPORTS 2
Hamburger SV – Bayern
Monachium
18:20 | ELEVEN SPORTS

• **LALIGA EA SPORTS**
CA Osasuna – Villarreal CF
16:10 | ELEVEN SPORTS 4

• **PKO BP EKSTRAKLASA**
Górnik Zabrze – Piast Gliwice
14:40 | CANAL+ SPORT 3 HD
Widzew Łódź – Jagiellonia
Białystok
17:25 | TVP SPORT
17:25 | CANAL+ SPORT 3 HD
Lech Poznań – Lechia Gdańsk
20:10 | CANAL+ SPORT 3 HD

• **PREMIER LEAGUE**
Brighton & Hove Albion
– Everton FC
15:55 | CANAL+ EXTRA 3
Leeds United – Arsenal FC
15:55 | CANAL+ EXTRA 1
Chelsea FC – West Ham
United
18:25 | CANAL+ EXTRA 1
Liverpool FC – Newcastle
United
20:55 | CANAL+ EXTRA 1

• **SERIE A ENILIVE**
SSC Napoli – ACF Fiorentina
17:55 | ELEVEN SPORTS 2
Cagliari Calcio – Hellas
Werona
20:40 | ELEVEN SPORTS 1

SIATKÓWKA

• **PLUSLIGA**
JSW Jastrzębski Węgiel
– Aluron CMC Warta
Zawiercie
14:45 | POLSAT SPORT 1

SKOKI NARCIARSKIE. W ten weekend skoczkowie będą rywalizować w Willingen. To ostatni sprawdzian przed Zimowymi Igrzyskami Olimpijskimi. Transmisje w Eurosport 1. Na zdjęciu: Kacper Tomasiak

• FOT. MAREK PODMOKLY / AGENCJA WYBORCZA.PL

SKOKI NARCIARSKIE

• **PUCHAR ŚWIATA MĘŻCZYZN
W WILLINGEN**
1. konkurs indywidualny
na skoczni HS 147
16:30 | EUROSPORT 1

TENIS

• **AUSTRALIAN OPEN
W MELBOURNE**
Finały gry pojedynczej kobiet
09:00 | EUROSPORT 1

NIEDZIELA 1.02

KOSZYKÓWKA

• **NBA**
Boston Celtics
– Milwaukee Bucks
21:35 | **22:55** | TVP SPORT

• **ORLEN BASKET LIGA**
PGE Start Lublin
– Miasto Szkła Krosno
17:30 | POLSAT SPORT 2

NARCIARSTWO ALP.

• **PUCHAR ŚWIATA MĘŻCZYZN
W CRANS-MONTANIE**
Zjazd
10:45 | EUROSPORT 2

PIŁKA NOŻNA

• **BUNDESLIGA**
VfB Stuttgart – SC Freiburg
15:20 | ELEVEN SPORTS 3
Borussia Dortmund
– 1. FC Heidenheim 1846
17:20 | ELEVEN SPORTS 2

• **LALIGA EA SPORTS**
Real Madryt – Rayo Vallecano
13:55 | ELEVEN SPORTS 1
Athletic Club – Real Sociedad
20:55 | ELEVEN SPORTS 2

• **PKO BP EKSTRAKLASA**
Motor Lublin – Pogoń Szczecin
12:10 | CANAL+ SPORT 3 HD
Wisła Płock – Raków
Częstochowa
14:40 | CANAL+ SPORT 3 HD

Legia Warszawa – Korona Kielce
17:25 | CANAL+ PREMIUM,
CANAL+ SPORT 3 HD

• **PREMIER LEAGUE**
Aston Villa – Brentford FC
14:55 | CANAL+ EXTRA 3
Manchester United – Fulham FC
14:55 | CANAL+ EXTRA 1
Tottenham Hotspur
– Manchester City
17:25 | CANAL+ EXTRA 1

• **SERIE A ENILIVE**
Torino FC – US Lecce
12:25 | ELEVEN SPORTS 2
Como 1907 – Atalanta BC
14:55 | ELEVEN SPORTS 2
US Cremonese – Inter Mediolan
17:55 | ELEVEN SPORTS 1
Parma Calcio 1913 – Juventus FC
20:40 | ELEVEN SPORTS 1

PIŁKA RĘCZNA

• **MISTRZOSTWA EUROPY MĘŻCZYZN
W DANII, NORWEGII I SZWECJI**
Mecz o 3. miejsce w Herningu
15:05 | TVP SPORT
Finały w Herningu
17:50 | TVP SPORT
18:00 | EUROSPORT 1

SIATKÓWKA

• **PLUSLIGA**
Asseco Resovia Rzeszów
– BOGDANKA LUK Lublin
14:45 | POLSAT SPORT 1
Energa Trefl Gdańsk
– PGE Projekt Warszawa
17:30 | POLSAT SPORT 1
Indykpol AZS Olsztyn
– Steam Hemarpol
Politechnika Częstochowa
20:00 | POLSAT SPORT 1

SKOKI NARCIARSKIE

• **PUCHAR ŚWIATA MĘŻCZYZN
W WILLINGEN**
2. konkurs indywidualny
na skoczni HS 147
16:00 | EUROSPORT 1

TENIS

• **AUSTRALIAN OPEN W MELBOURNE**
Finały gry pojedynczej mężczyzn
09:00 | EUROSPORT 1

PONIEDZIAŁEK 2.02

PIŁKA NOŻNA

• **LALIGA EA SPORTS**
RCD Mallorca – Sevilla FC
20:55 | ELEVEN SPORTS 2

• **PKO BP EKSTRAKLASA**
Bruk-Bet Termalica
Nieciecza – Cracovia
18:55 | CANAL+ SPORT 3 HD

• **PREMIER LEAGUE**
Sunderland AFC – Burnley FC
20:55 | CANAL+ EXTRA 1

• **SERIE A ENILIVE**
Udinese Calcio – AS Roma
20:40 | ELEVEN SPORTS 1

SIATKÓWKA

• **PLUSLIGA**
Ślepsk Malow Suwałki
– Cuprum Stilon Gorzów
20:00 | POLSAT SPORT 1

WTOREK 3.02

HOKEJ NA LODZIE

• **NHL**
Philadelphia Flyers
– Washington Capitals
01:05 | TVP SPORT

PIŁKA NOŻNA

• **PKO BP EKSTRAKLASA**
Piast Gliwice – Lech Poznań
20:25 | CANAL+ SPORT 3 HD

• **SERIE A ENILIVE**
Bologna FC 1909 – AC Milan
20:40 | ELEVEN SPORTS 1

ŚRODA 4.02

PIŁKA NOŻNA

• **PKO BP EKSTRAKLASA**
Jagiellonia Białystok
– GKS Katowice
20:25 | CANAL+ SPORT 3 HD

SIATKÓWKA

• **PLUSLIGA**
Steam Hemarpol Norwid
Częstochowa – Aluron
CMC Warta Zawiercie
20:00 | POLSAT SPORT 1

CZWARTEK 5.02

KOSZYKÓWKA

• **ORLEN BASKET LIGA**
AMW Arka Gdynia
– Zastal Zielona Góra
20:10 | POLSAT SPORT 1

SIATKÓWKA

• **PLUSLIGA**
InPost ChKS Chełm
– JSW Jastrzębski Węgiel
17:30 | POLSAT SPORT 1

Od A do Z

ANNA I WILKI ★★★

dramat psychologiczny, Hiszpania 1973, reż. Carlos Saura, wyk. Geraldine Chaplin, Fernando Fernán Gómez, José María Prada

23:15 | **tvp kultura**

Carlos Saura metaforycznie o skutkach wojny domowej: angielska guwernantka (Geraldine Chaplin – oklaski) w domu na odludziu zamieszkałym przez grono dziwaków. Niepokojące.

BĘKARTY WOJNY ★★★★★

film wojenny, USA/Niemcy 2009, reż. Quentin Tarantino, wyk. Brad Pitt, Mélanie Laurent, Christoph Waltz

21:55 | **canal+ premium**

Opowiadając o amerykańskich komandosach operujących na hitlerowskich tyłach z zamiarem zorganizowania zamachu na Hitlera, Quentin Tarantino odnosi kolejny sukces, stawiając na pastis kina wojennego.

BOŻE CIAŁO ★★★★★

dramat obyczaj., Polska/Francja 2019, reż. Jan Komasa, wyk. Bartosz Bielenia, Aleksandra Konieczna, Eliza Rycembel

22:25 | **kino polska**

Jedenaście polskich Orlów i nominacja do Oscara dla wziętej z życia historii uciekiniera z poprawczaka (Bartosz Bielenia!), który udając księdza, skraca drogę pewnej społeczności do Boga.

HARRY POTTER

I WIĘZIEN AZKABANU ★★★

film przyg., Wlk. Brytania/USA 2004, reż. Alfonso Cuarón, wyk. Daniel Radcliffe, Rupert Grint, Emma Watson

20:00 | **tvn**

Trzecia część opowieści o młodym czarodzieju z Hogwarts: konfrontacja z siłami zła jest coraz trudniejsza i wymaga osiągnięcia wyższego stopnia wtajemniczenia. Plus jeszcze mroczniejsza tonacja.

KOLORY MIŁOŚCI ★★★

dramat miłosny, Kanada 2021, reż. Bradley Walsh, wyk. Jessica Lowndes, Chad Michael Murray, Dennis Andres

20:00 | **tvn 7**

Dziewczyna traci pracę w wielkim mieście i wraca w rodzinne strony. Po drodze spotyka milionera, który chce kupić należący do jej rodziny zabytkowy pensjonat i przerobić go na nowoczesny hotel.

Ziemia obiecana

FOT. MAT. PRAS.

DRAMAT OBYCZ.

POLSKA 1975, REŻ. ANDRZEJ WAJDA, WYK. DANIEL OLBRYCHSKI, WOJCIECH PSZONIAK, ANDRZEJ SEWERYN

LIST W BUTELCE ★★

melodramat, USA 1999, reż. Luis Mandoki, wyk. Kevin Costner, Robin Wright, Paul Newman

21:55 | **tvn 7**

Test na charyzmę Kevina Costnera jako samotnika z przeszłością, tęskniącego za szczerym uczuciem: zaliczony. Plus Robin Wright jako samotna matka znajdująca nowe uczucie.

OBECNOŚĆ IV:

OSTATNIE

NAMASZCZENIE ★★★

horror, USA/Wlk. Brytania/Kanada 2025, reż. Michael Chaves, wyk. Patrick Wilson, Vera Farmiga, Mia Tomlinson

23:30 | **hbo**

Po raz ostatni(?): para badaczy zjawisk paranormalnych spieszy z pomocą nowym lokatorom domostwa, które okazuje się niezamkniętym w wyniku przerwania tajemniczego rytuału portalem złych mocy.

POLOWANIE ★★★

thriller, Polska 2023, reż. Paweł Chmielewski, wyk. Michał Czernecki, Magdalena Walach, Artur Barciś

23:15 | **tvp 1**

Scenarzyści „Układu zamkniętego” proponują kolejną opowieść o nadużyciu władzy: szary obywatel, znudzony nieudolnością władz, ubiega się o urząd burmistrza, co budzi popłoch miejscowych kliki. Na faktach.

SAGA »ZMIERZCH«:

PRZED ŚWITEM, CZ. 2 ★★

film fantasy, USA 2011, reż. Bill Condon, wyk. Kristen Stewart, Robert Pattinson, Taylor Lautner

20:00 | **hbo**

Koniec – nareszcie! – sagi Stephanie Meyers: po narodzinach dziecka Belli i Edwarda klan wampirów jednoczy się, by bronić potomka przed skutkami lęku przed zagładą wampirzej nacji.

SANCTUARY ★★★

thriller, USA/Francja/Rosja 2023, reż. Zachary Wigon, wyk. Christopher Abbott, Margaret Qualley, Francisco Castaneda

21:55 | **hbo**

Uzależniony od sadomasochistycznego związku mężczyzna, po odziedziczeniu rodzinnej sieci hoteli, postanawia zerwać relację. Ale jego domina ma inne plany i wciąga swego klienta do niebezpiecznej gry.

UCIECZKA

Z PRETORII ★★★

thriller, Australia/RPA/Wlk. Brytania/USA/Niemcy 2020, reż. Francis Annan, wyk. Daniel Radcliffe, Daniel Webber, Ian Hart

20:10 | **ale kino+ hd**

Na faktach: w 1978 roku dwaj biali aktywiści z RPA, przeciwnicy apartheidu, trafiają do więzienia o zaostrzonym rygorze. Dobrze zorganizowana ucieczka będzie świadectwem ich niezłomności.

21:15 | **tvp historia**

★★★★★

Jeden z najwybitniejszych filmów polskich: Andrzej Wajda wg Reymonta o pełnej kontrastów Łodzi przełomu XIX i XX w. na przykładzie Polaka, Niemca i Żyda, spośród których każdy marzy o fortunie. Koniecznie!

MYZ

UCIEKAJĄCE KURCZAKI ★★

film anim., USA/Francja/Wlk. Brytania/Irlandia 2000, reż. Peter Lord, Nick Park,

20:00 | **cinemax**

Nick Park próbuje pastiszu kina wojennego: dzielne kury organizują ucieczkę z fermy zamienionej na wytwórnię pasztetów. Raczej nie dla dzieci: niby zabawne, ale łatwo o skojarzenia wywołujące niesmak.

WIĘZIEN LABIRYNTU:

LEK NA ŚMIERĆ ★★

thriller, USA 2018, reż. Wes Ball, wyk. Dylan O'Brien, Kaya Scodelario, Ki Hong Lee

21:45 | **polsat**

Efektowne zamknięcie trylogii: grupa nastolatków, zamknięta w labiryncie, dociera do mitycznego Ostatniego Miasta, stając przed szansą poznania odpowiedzi na nurtujące ją pytania. Jednak rozczarowanie.

WSZYSTKIE PIENIĄDZE

ŚWIATA ★★★

dramat krym., USA/Wlk. Brytania/Włochy/Chiny 2017, reż. Ridley Scott, wyk. Michelle Williams, Christopher Plummer, Mark Wahlberg

22:20 | **ale kino+ hd**

Na faktach: Jean Paul Getty, jeden z najbogatszych ludzi świata, zwleka z zaplaceniem okupu za jednego ze swoich wnuków. Plus Christopher Plummer jako Getty i Michelle Williams jako matka porwanego.

KONRAD J. ZARĘBSKI

TVPI **D3**

07:00 Msza święta
07:30 Agape blisko Ciebie
08:00 Serwis Info
08:20 Okrasa łamie przepisy
09:00 Ranczo VI (7/13)
10:00 Komisarz Alex VII (7)
11:00 Ojciec Mateusz V (4/13)
12:00 Serwis Info
12:10 Agrobiznes
12:40 Magazyn rolniczy (722)
12:55 Nieposkromione
Wielkie Jeziora (3/3)
14:00 Wichrowe wzgórze
15:00 Serwis Info
15:15 Reportery (453)
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:30 Jaka to melodia? (5822)
18:10 Klan – telenowela
18:45 Akacjowa 38
19:30 19.30 – wiadomości
19:55 Pytanie dnia

20:30 Zaraz wracam II (31)
– serial obycz. Polska
2026, wyk. Mariusz
Kiljan, Marcin Kwaśny
21:10 Komisarz Alex XXII
22:10 Sekielski wieczorową
porą (25) – magazyn
23:15 Polowanie – thriller PL

2023, reż. Paweł Chmielewski, wyk. Michał
Czernecki, Magdalena
Walach (125 min)
01:20 Jesień w Nowym Jorku

(Autumn in the City)
– komedia romant. USA/
Kan. 2022 (95 min)

MEZZO

11:20 Hélène Grimaud
i Camerata Salzburg: Mozart,
Schumann – muzyka klas.
13:05 Intermezzo
13:30 Nicola Antonio
Porpora: Ifigenia w Aulidzie
– opera Niemcy 2024
16:10 Wielcy muzycy rywale:
Callas vs Tebaldi – muzyka klas.
16:55 Intermezzo
17:40 Mahavishnu Orchestra
18:25 Estival Jazz Lugano:
Milt Jackson, Ray Brown Quartet
19:10 Lionel Hampton All Star
Big Band – Berliner Jazztage
20:30 Young Euro Classic 2025
Yerevan Youth Symphony
Orchestra – muzyka klasyczna
22:00 Riccardo Chailly,
Filarmonica della Scala:
Prokofiew, Czajkowski
23:20 Giuseppe Verdi: Bal
maskowy – opera Hiszp. 2024

TVP2 **D3**

05:25 M jak miłość
06:15 Anna Dymna –
spotkajmy się (428) – dyskusja
06:50 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie
– pobudka (7450) – mag.
07:55 Pytanie na śniadanie
(7450) – mag. Polska 2026
11:50 Operacja zdrowie (61)
12:30 Koło fortuny (2063)
13:15 Panna młoda
14:05 Va banque (927)
14:35 Na sygnale – serial
obyczajowy Polska 2025
15:05 La Promesa – pafac
tajemnic – telenowela
16:00 Koło fortuny (2064)
16:35 Familiada (2839)
17:20 Panna młoda – serial
obycz. Turcja 2024
18:15 Va banque (928)
18:50 Jeden z dziesięciu (18)
19:25 Barwy szczęścia

20:05 Barwy szczęścia
– serial obycz., wyk.
Marcel Opaliński,
Elżbieta Jarosik
20:45 Postaw na milion
(363) – teleturniej
21:45 To jest grane (80)
– program muzyczny
22:20 Słowa od serca (6)
22:25 Legalna blondynka

(Legally Blonde) – kom.
USA 2001, reż. Robert
Luketic (110 min)
00:15 Szefer roku (El buen
patrón) – komedia
Hiszpania 2021

PULS 2

10:30 Blaze i megamaszyny V
10:55 Supertings (2,3,4/26)
11:25 Baranek Shaun IV
11:40 Były sobie rzeczy
12:00 Smerfy (12/36)
13:00 Kacze opowieści
14:00 Fineasz i Ferb (3/26)
14:35 Marta mówi! II
15:00 Miraculous V
16:00 My Little Pony II
17:00 Fineasz i Ferb (4/26)
17:35 Blue II (21,22,23/52)
18:00 Świnka Peppa
18:10 Bing IV (17,18/27)
18:35 Masza i niedźwiedź II
19:00 Psi patrol V (22/26)
19:35 Pingwiny z Madagaskaru
20:00 Lombard. Życie pod
zastaw XVII (27) – serial obycz.
21:00 Dzielnica strachu IX
23:00 Straszny film III
– komedia USA/Kanada 2003

POLSAT **D3**

05:25 Telezakupy TV Okazje
05:55 Nowy dzień – mag.
08:00 Halo tu Polsat (2549)
11:30 Gliniarze XIX (31,32,33)
– serial fabularno-dok. Polska
2025, wyk. Arkadiusz Krygier
14:40 Dlaczego ja? 31 (38)
– serial fabularno-dok.
15:50 Wydarzenia
16:20 Interwencja (5826)
– mag. reporterów
16:30 Na ratunek 112 XIV
(42/60) – serial fabularno-dok.
17:00 Gliniarze XVIII (52)
– serial fabularno-dok.
18:00 Pierwsza miłość 49
(194) – serial obycz. Polska
2025, wyk. Aneta Zając,
Aleksandra Zienkiewicz
18:50 Wydarzenia, sport,
pogoda – wiadomości
19:15 Gość „Wydarzeń” (130)
19:30 Sport – Polska 2026

19:55 Disco Star (13) – pro-
gram rozrywkowy
21:45 Więzień labiryntu:

Lek na śmierć (The
Maze Runner: The
Death Cure) – thriller
USA 2018, reż. Wes
Ball, wyk. Dylan O'Brien,
Kaya Scodelario, Ki
Hong Lee (190 min)
00:55 Drapacz chmur

(Skyscraper) – thriller
USA 2018, reż. Rawson
Marshall Thurber, wyk.
Dwayne Johnson, Neve
Campbell (135 min)

TV4

07:55 Bogaty dom – biedny
dom II (3) – serial dok.
08:55 Policjantki i policjan-
ci VI (52,53/65) – serial obycz.
10:55 Na ratunek 112 XVII
(47,32) – serial fabularno-dok.
11:55 Trudne sprawy XXI
(45,46) – serial fabularno-dok.
14:55 Ktoś tu kłamie? (46/60)
– serial fab.-dok. Polska 2024
15:55 Łowcy skarbów.
Kto da więcej (369, 370)
18:00 Policjantki i policjan-
ci XXIII (44,45) – serial obycz.
20:00 Gwiazdy kabaretu
(166, 167) – kabaret i satyra
22:05 Kariera Nikosia Dyzmy
– komedia Polska 2002
00:20 STOP Drogowka (357)
01:25 Love Island. Wyspa
miłości II (14) – serial dok.
02:25 Hardcorowy Lombard
(90) – real tv USA 2013

TVN **D3**

05:40 Uwaga! (7915) – mag.
reporterów Polska 2026
05:55 Ukryta prawda (16/60)
wyk. Agnieszka Czeakańska
06:50 Kuchenne rewolucje:
Grodzisk Mazowiecki – Orient
X-press/Pelen Rondel XXIII
(11) – reality show
07:45 Dzień Dobry TVN (5611)
11:25 Kuchenne rewolucje:
Restauracja „Lawendowy
dom”, Czeladź XV (1) – reality
show Polska 2017
12:30 Kuchenne rewolucje:
Nowy Targ – „Na winklu” 28 (4)
13:35 Kartoteka XI
14:40 Ukryta prawda
16:50 Detektywi V (18,19)
– serial fab.-dok. Polska 2025
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:35 Kroniki Pucharu Świata
w skokach narciarskich
19:50 Uwaga! (7916) – mag.

20:00 Harry Potter i więzień

Azkabanu (Harry Pot-
ter and the Prisoner
of Azkaban) – film
przyg. Wlk. Brytania/
USA 2004, reż. Alfonso
Cuarón (190 min)
23:10 Szogun – serial histo-
ryczny USA/Japonia
1980, wyk. Richard
Chamberlain, Toshirō
Mifune, Yoko Shimada
00:55 Kuba Wojewódzki (5)
– talk-show
02:10 Nieobecnii II (7/10)
– serial krym.

METRO **D3**

07:00 Zapisane w gwiazdach
08:00 SOS. Ekipy w akcji
09:00 J.A.G. VI (12/24)
10:00 Celnicy na straży
Europy VII (15/20) – serial dok.
10:30 Lotnisko II (3/8)
11:30 Farma Clarksona II
12:30 Przepis na życie IV
13:30 Zapukaj do moich drzwi
14:30 Zapisane w gwiazdach
15:30 Słoneczny patrol II
(10/22) – serial przyg.
16:25 J.A.G. VI (1/24)
17:25 Milioneryz (580)
18:00 Przystanek Bieszczady
19:00 Fani czterech kółek XV
(12/27) – serial dok.
20:01 Morderstwo w Białym
Domu – film sens. USA 1997
22:15 Zabójcza broń II – film
sensacyjny USA 1989
00:35 Nieszywność! VI
(3/20) – serial dokumentalny

TV PULS **D3**

06:00 Nash Bridges IV (8,9/24)
– serial sens. USA 1998, wyk.
Don Johnson, Cheech Marin
08:00 Kobra – oddział
specjalny XXVI (8,9/14) – serial
sens. Niemcy 2021
10:00 Nie igraj z aniołem
– telenowela Meksyk 2008
11:55 Wspaniałe stulecie II
(26) – serial obycz. Turcja
2012, wyk. Halit Ergenç
13:50 Lombard. Życie pod
zastaw IX – serial obycz.
15:50 Ranczo VI (7,8/13)
– serial komediowy Polska
2012, wyk. Ilona Ostrowska
18:00 Lombard. Życie pod
zastaw XVII (36,38) – serial
obyczajowy Polska 2025

20:00 Plan lekcji – dramat

kryminalny Polska
2022, reż. Daniel
Markowicz (120 min)
22:00 Operacja: Soulcat-

cher – film sens. Pol-
ska 2023, reż. Daniel
Markowicz, wyk. Piotr
Witkowski, Jacek Ko-
man (120 min)
00:00 Operacja: Zemsta

(I Am Vengeance: Re-
taliation) – film akcji
Wlk. Bryt. 2019, reż.
Ross Boyack (90 min)
01:30 Lombard XVII (32)

TVN7 **D3**

05:10 Ten moment
05:45 Szkoła (24,22,23/72)
– serial fab.-dok. Polska 2018
08:40 Ukryta prawda
(14,8,9/73) – serial fab.-dok.
11:45 W-11 Wydział Śledczy
– serial fabularno-dok.
13:55 Detektywi (8/56)
– serial fab.-dok. Polska 2023
14:55 Sędzia Anna Maria
Wesołowska VI (8)
16:00 Sąd rodzinny (127)
17:00 Tajemnice miłości (39)
– serial fabularno-dok.
18:00 Zagadki losu III (15)
– serial fab.-dok. Polska 2023
19:00 Ukryta prawda (13/48)
– serial fab.-dok. Polska 2024,
wyk. Agnieszka Czeakańska

20:00 Kolory miłości (Co-

lors of Love) – dramat
miłosny Kan. 2021, reż.
Bradley Walsh (115 min)
21:55 List w butelce

(Message in a Bottle)
– melodramat USA
1999, reż. Luis Mando-
ki, wyk. Kevin Costner,
Robin Wright (165 min)
00:40 Śmiertelna głębia

(Dark Tide) – thriller
USA/Wlk. Brytania/
RPA/Niemcy/Francja
2012, reż. John Sto-
ckwell (145 min)

STOPKLATKA

08:30 Wojciech Cejrowski – boso przez świat (35)
08:55 Jakubiak rozgryza Tajlandię i Kambodżę (4, 5) – mag. kulinarny
10:00 Robert Makłowicz (144) – mag. kulinarny
10:50 Zajazd. Będzie się działo (29,30)
13:00 Katastrofy w przestworzach XXV (3,4/10)
15:00 MacGyver V (15,16/21) – serial sensacyjny
17:00 Zajazd. Będzie się działo (1,2,3)
20:00 Smoking (The Tuxedo) – komedia sensacyjna USA 2002, reż. Kevin Donovan, wyk. Jackie Chan, Jennifer Love Hewitt, Jason Isaacs, Debi Mazar (125 min)
22:05 Opętanie (Stir of Echoes) – thriller USA 1999, reż. David Koepf, wyk. Kevin Bacon, Kathryn Erbe, Illeana Douglas (135 min)
00:20 Sex iPistols (Bandidas) – western Francja/Meksyk/USA 2006, reż. Joachim Rønning, Espen Sandberg, wyk. Penélope Cruz, Salma Hayek, Steve Zahn (105 min)

KINO POLSKA

08:05 Miś Kudłatek (3,4)
08:25 Reksio II – serial anim.
09:00 Polska z góry. Zamki, dworki, pałace III (8/8)
09:35 Rachunek szczęścia
11:05 Podróż Pana Kleksa: Wystannicy Bajdocji (1) – film dla dzieci ZSRP/Polska 1985
13:00 Podróż Pana Kleksa: Wyspa Wynalazców (2) – film dla dzieci ZSRP/Polska 1985
14:50 Syn szczęścia – film krótkom. Polska 2024
15:25 Motylem jestem, czyli romans czterdziestolatka – komedia Polska 1976
17:10 Polska Kronika Filmowa 17A/63: Spotkanie z Aktywem
17:20 Pogranicze w ogniu (8)
20:00 Ziarno prawdy – thriller Polska 2015, reż. Borys Lankosz, wyk. Robert Więckiewicz, Jerzy Trela, Magdalena Walach
22:25 Boże Ciało – dramat obycz. Polska/Francja 2019, reż. Jan Komasa, wyk. Bartosz Bielenia, Aleksandra Konieczna
00:45 PitBull – film sens. Polska 2005, reż. Patryk Vega, wyk. Marcin Dorociński, Janusz Gajos, Andrzej Grabowski
02:55 Ostatnia wieczerza – horror Polska 2022, reż. Bartosz M. Kowalski, wyk. Piotr Żurawski, Olaf Lubaszenko

ALE KINO+

09:45 Problem – film krótkom. Polska 2020 (30 min)
10:15 Zbrodnie na wybrzeżu, cz. II (1/2) – serial krym. Niemcy 2023
12:05 Vera VI (1/4)
13:55 Minari – dramat obycz. czajowy USA 2020, reż. Lee Isaac Chung, wyk. Steven Yeun, Ye-ri Han, Alan S. Kim (140 min)
16:15 Stan wyjątkowy – komedia Czechy 2024, reż. Jan Hřebejk, wyk. Jaroslav Plesl (125 min)
18:20 Vera VI (2/4) – serial krym. Wlk. Brytania 2016
20:10 Ucieczka z Pretorii (Escape From Pretoria) – thriller Australia/RPA/Wlk. Brytania/USA/Niemcy 2020 (130 min)
22:20 Wszystkie pieniądze świata (All the Money in the World) – dramat kryminalny USA/Wlk. Brytania/Włochy/Chiny 2017, reż. Ridley Scott (155 min)
00:55 Niewierny (Infidel) – thriller USA 2019, reż. Cyrus Nowrasteh, wyk. Jim Caviezel, Claudia Karvan (120 min)

POLSAT FILM

07:30 Doktor Martin (4/6)
08:30 Przyjaciółki XXI (5,6/12)
10:25 Świat według Kiepskich
14:00 Obdarowani – dramat obycz. USA 2017, reż. Marc Webb, wyk. Chris Evans
16:05 Piąta fala – film s.f. USA/Wlk. Brytania 2016
18:30 Śmierć na Nilu – film krym. USA 2022, reż. Kenneth Branagh, wyk. Gal Gadot
21:00 Bullet Train – film sens. USA/Japonia 2022, reż. David Leitch, wyk. Brad Pitt
23:40 Dziedzictwo Bourne'a – film sens. USA/Japonia 2012

KINO TV

07:30 Kojak IV (7/25)
08:35 Zagadki kryminalne panny Fisher III (1,2/8)
11:00 Poirot: Kartę na stół X: Po pogrzebie (3) – film krym. Wlk. Brytania 2005
13:05 Panna Marple III (1/4)
15:15 Zagadki kryminalne panny Fisher III (3,4/8)
17:50 Poirot V (3,4/8)
20:00 Zdrajca – film sens. USA 2008, reż. Jeffrey Nachmanoff, wyk. Don Cheadle
22:35 48 godzin – komedia sensacyjna USA 1982
00:35 Podły, okrutny, zły – film biograficzny USA 2019

TVP KULTURA

09:00 Pan wzywał, Milordzie? II (6/7)
10:05 Jak to się mówi, czyli Kasia u Balczyka
10:45 Wolfgang Amadeusz Mozart – Symfonia C – dur „Linzka” KV 425 – muzyka klasyczna
11:15 Gala jubileuszowa 200-lecia. Teatr Wielki – Opera Narodowa – relacja
12:25 Mów mi Kate – film dok.
14:05 Kulturalni (2) – mag.
14:55 Dobre strony (11)
15:15 Złote Koło – film krym. Polska 1971 (110 min)
17:05 Czesław Niemen
18:10 Muzyka małego ekranu (45) – program muz.
18:50 Karnawały – serial dok.
20:00 Samuraj (Le samuraj) – dramat krym. Francja/Włochy 1967, reż. Jean-Pierre Melville (115 min)
21:55 Tygodnik kulturalny
22:50 Scena alternatywna x 100 – Koncert jubileuszowy – Mazolewski/Porter (106)
23:15 Anna i wilki – dramat psychologiczny Hiszpania 1973 (115 min)
01:10 Funeralia – film krótkom. Polska 22 (15 min)

WARNER TV

07:35 Cudotwórcy (1,2/7)
08:30 Bajer z Bel-Air II (8,9/24)
09:30 Teraz albo nigdy!
11:30 Cudotwórcy (1,2,3,4/7)
13:20 Bajer z Bel-Air II
15:20 Teraz albo nigdy! (9,10,11/13) – serial obycz.
18:15 Na stokko – komedia romantyczna USA 2023, reż. Marla Sokoloff
20:00 Miłość jak narkotyki – komedia romantyczna USA 1997, reż. Griffin Dunne
22:00 Szogun – serial hist.
01:50 Oszukać przeznaczenie II – horror USA/Kanada 2003

PARAMOUNT

07:30 Elementary II (7,8/24)
09:20 Pingwiny z Madagaskaru II (32/39)
09:50 Star Trek: W nieznanie – film s.f. USA/Chiny/Emiraty Arabskie/Kanada 2016
12:25 Top Gun – film sens. USA 1986, reż. Tony Scott
14:45 W ciemność. Star Trek – film s.f. USA 2013
17:30 Indiana Jones i Królestwo Kryształowej Czaszki – film przyg. USA 2008
20:00 Czterej bracia – film sensacyjny USA 2005
22:25 John Rambo – film sens. Niemcy/USA/Tajlandia 2008

HBO

08:10 Król Karol III – film biograficzny Wlk. Brytania 2017 (90 min)
09:40 Duża ryba – film przyg. USA 2003, reż. Tim Burton (120 min)
11:40 Na planie (5) – mag.
12:10 Hobbit: Pustkowia – film przygodowy USA/Nowa Zelandia 2013 (155 min)
14:45 Trolle 2 – film animowany USA/Japonia 2020 (90 min)
16:15 A potem się zobaczy – komedia Włochy 2025 (95 min)
17:50 Challengers – komedia USA 2024, reż. Luca Guadagnino (130 min)
20:00 Saga »Zmierzchu«
Przed świtem, cz. 2 – film fantasy USA 2011, reż. Bill Condon (115 min)
21:55 Sanctuary – thriller USA/Francja/Rosja 2023, reż. Zachary Wigon, wyk. Margaret Qualley (95 min)
23:30 Obecność IV: Ostatnie namaszczenie – horror USA/Wlk. Brytania/Kanada 2025 (135 min)
01:45 Until Dawn – horror USA/Węgry 25, reż. David F. Sandberg (105 min)

CINEMAX

12:05 Uniesienie – dramat obyczajowy Francja 2023
13:45 Wszystko wyjaśnione – dramat obyczajowy Węgry/Słowacja 2023
16:15 Zabijanie krabów – dramat obycz. Hiszpania 2023
18:00 Stażyści – komedia USA 2013, reż. Shawn Levy
20:00 Uciekające kurczaki – film anim. USA/Francja/Wlk. Brytania/Irlandia 2000
21:25 Przetrzymać tę miłość – thriller Wlk. Brytania 2004
23:05 Halloween – horror USA 2007, wyk. Malcolm McDowell

ROMANCE TV

08:40 Górscy ratownicy
09:40 Górski lekarz (13/13)
10:30 Rejs ku szczęściu
12:25 Dwie kobiety na wszelkie bóle (2) – serial obycz.
14:20 Inga Lindström: Róże na piasku – melodramat Niemcy/Szwecja 2021
16:05 Statek marzeń
18:05 Górscy ratownicy (2/6)
19:00 Górski lekarz (1/18)
20:00 Statek marzeń
21:55 Ucieczka przez Piekiełną Dolinę – dramat kryminalny Austria/Niemcy 2019
23:50 Górski lekarz (1/18)
00:50 Statek marzeń

CANAL+ PREMIUM

08:00 Joseph i jego dzieci
08:55 Pan Tadeusz – film obyczajowy Polska/Francja 1999 (150 min)
11:25 Elfy rozrabiają – film animowany Niemcy 24 (75 min)
12:40 Łapu-Capu
12:45 Ida – dramat obycz. Polska/Dania/Francja/Wlk. Bryt. 2013 (80 min)
14:05 The Office PL III (5,6/12) – serial kom.
15:00 Oppenheimer. Historia prawdziwa
16:40 Premierowa jazda
16:55 Łapu-Capu
17:00 Oppenheimer – film biograficzny USA 2024, reż. Sean McNamara, wyk. Dennis Quaid (140 min)
19:20 Młody Werter – komedia Kanada 2025, reż. José Lourenço (100 min)
21:00 Kłangor II (5/8) – serial krym. Polska 2025
21:55 Bękart wojny – film wojenny USA/Niemcy 2009, reż. Quentin Tarantino (150 min)
00:25 Strefa – film s.f. USA 2024 (90 min)
01:55 Pornograf – dramat obyczajowy Francja/Polska 2003 (115 min)

TVN FABUŁA

09:30 Na noże (4/13)
10:30 19+ – serial fab. – dok.
11:00 Diagnosta IV (10,11)
12:55 Prawo Agaty
14:55 39 i pół III (2)
15:56 19+ – serial fab. – dok.
16:30 Papierzy na szczęście
17:35 Green Lantern – film s.f. USA 11, reż. Martin Campbell
20:00 Dwa tygodnie na miłość – komedia romantyczna USA/Australia 2002
22:10 Kac Vegas w Bangkoku – komedia USA 2011
00:20 W sieci kłamstw – film sens. USA/Wlk. Brytania 2008

AMC

09:45 Mój przyjaciel Ben II – czarne złoto – film przyg. USA 2003, reż. David S. Cass Sr.
11:40 Nie moje życie – thriller Kanada/USA 2006
13:30 K-19 – film sens. Wlk. Brytania/Niemcy/Kanada/USA 2002, reż. Kathryn Bigelow
16:15 W 80 dni dookoła świata
18:00 Zrehab – dramat obycz. USA 2005, reż. Y. Lanskaya
20:00 Strzelec – thriller USA 2007, reż. Antoine Fuqua
22:20 Nożownik – thriller USA 2003, reż. William Friedkin
00:15 Peacemaker – film sens. USA 1997, reż. Mimi Leder

AXN

08:35 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas III (6/23)
09:35 Castle VIII (4,5/22)
11:35 Unforgettable: Zapisane w pamięci (11,12/22)
13:25 Rekrut II (17,18/20)
15:20 FBI V (14,15/23)
17:10 Castle VIII (6,7/22)
19:05 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XII (18,19/22)
21:05 Świat w ogniu - thriller USA/Wlk. Brytania/Portugalia/Kanada/Bulgaria 2019
23:25 John Rambo - film sens. Niemcy/USA/Tajlandia 2008

EPIC DRAMA

08:15 Detektyw Murdoch XVI
09:15 Poirot VII (2/2)
11:20 Morderstwo w małym mieście II (9) - serial krym.
12:20 Agenci NCIS XV
14:00 Panna Scarlet i komisarz III (6/6) - serial krym.
15:10 Wszystkie stworzenia duże i małe IV (6/6)
16:10 Poirot: Zło czai się pod słońcem VIII (1) - serial krym.
18:20 Morderstwo w małym mieście II (10) - serial krym.
19:15 Agenci NCIS XV (5,6/24)
21:00 Marlow: klub zbrodni II
22:00 Sisi IV (4/6)
23:10 Agenci NCIS XV (7,8/24)

TVN STYLE

08:25 Damy i wieśniaczki. Ukraina (16) - reality show
09:30 Życie na kredycie (5, 6)
10:35 Ugotowani (8, 9)
12:35 Kuchenne rewolucje
14:40 Magda gotuje Internet (1) - talk-show Polska 2026
15:15 Życie na kredycie (11)
15:50 Będzie pięknie (4/8)
16:50 Jestem z Polski VI (4,2)
18:50 Detektywi II (18/40)
19:50 Kuchenne rewolucje
20:50 Rajską posiadłość Pameli Anderson (2) - real tv
21:50 Jestem z Polski XVI (17)
23:45 Do zobaczenia (3, 4/10)

TVN TURBO

08:00 Uwaga! Pirat (2) - mag.
08:45 Wszystko co naj... (6)
09:15 Pomoc drogowa 24h (4)
10:00 Złomowisko PL VIII (14)
11:00 Nauka jazdy (14, 15)
12:00 Zawodowi handlarze (5)
12:45 Samochód marzeń: Kup i zrób (7) - magazyn
13:45 Wojny samochodowe
15:45 Naprawy nie do naprawy
16:30 Mobilni mechanicy
18:00 Raport Turbo (4908)
18:15 Jeździć, obserwować VI
19:00 Nic do zgłoszenia VI
20:00 Wojny samochodowe
22:00 Raport Turbo (4908)
22:20 Mobilni mechanicy

BBC FIRST

08:50 Lewis VII (5/6)
09:45 Ojciec Brown III (10/15)
10:45 Śmierć pod palmami X
11:55 Z pamiętnika położnej
12:55 Tajemnice Brokenwood
14:50 Ojciec Brown IX (4/10)
15:50 Lewis VII (5/6)
16:50 Zagadki doktora Blake'a
18:00 Morderstwa w Midsomer
19:55 Śmierć pod palmami X
21:00 Morderstwa w Midsomer
22:55 Tajemnice Brokenwood (4/4) - serial kryminalny
00:55 Śmierć pod palmami X (5/8) - serial kryminalny

FX

08:15 Dr House VI (3/22)
09:10 Alert: Wydział Osób Zaginionych III (8/10)
10:05 Kości X (12,13/22)
11:55 FBI (13,14/22)
13:45 Castle III (9,10/24)
15:35 Agenci NCIS: Początki
17:25 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XVI
18:20 CSI: Kryminalne zagadki Miami VI (10,11/21)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (12,13/22)
22:00 Agenci NCIS: Początki (17/18) - serial krym. USA 2024
22:55 The Hunting Party
23:50 Zabójcze umysły XI

HGTV

08:15 Kupujemy dom na plaży
09:10 Remontujemy dom na plaży II - serial dok.
10:10 Podzieleni projektami
11:05 Zarobić na remoncie VIII
12:05 Na ratunek Las Vegas
13:05 Nieoczywiste miejsca III
14:10 Dorota inspiruje (2)
15:05 Mieszkanie na miarę II
17:05 Polowanie na ogród II
18:15 Weekendowa metamorfoza (7, 8) - reality show
20:10 Zgłoś remont (8)
21:05 Dorota wasz urządził III (13,1/13) - serial dok. Polska 15
22:30 House Hunters (2-5)

BBC LIFESTYLE

12:20 Na bogato: sekrety pierwszej klasy (1/4)
13:20 Wielkie brytyjskie wypieki (9) - program rozrywk.
14:25 Bezsenność: australijska rewolucja Michaela Mosleya - serial dok.
15:40 Wielkie kanadyjskie wypieki (5) - real tv
16:40 Zapraszam do stołu
18:50 Mistrzowie ceramiki (3)
19:50 Wielkie brytyjskie wypieki (10) - program rozrywk.
21:00 Na bogato: sekrety pierwszej klasy (2) - serial dok.
22:00 Domy gwiazd z Abbey Clancy (5) - reality show

COMEDY CENTRAL

08:25 Przyjaciele VII (15-21/24) - serial kom.
11:55 Teoria wielkiego podrywu (14-17,1,2/17)
14:35 Młody Sheldon III (20,21,1/21) - serial kom.
16:00 Przyjaciele VII (22-24, 1-4/24) - serial komediowy
19:30 Teoria wielkiego podrywu II (3-8/23) - serial kom. USA 2008, wyf. Johnny Galecki
22:00 The Office PL (7,8/12)
23:00 Comedy Club (14, 15)
00:00 Miasteczko South Park
01:00 Pracoholicy V (10/13)

TVP SERIALE

08:40 Komisarz Alex IV (8/13)
09:30 Zaraz wracam II
10:05 Klan - telenowela
10:40 Ranczo X (2)
11:30 Ojciec Mateusz 33 (10)
12:30 Rodzinka.pl XII
13:45 Ojciec Mateusz XXI (7,8)
15:40 Komisarz Alex IV
16:25 Na sygnale (53)
17:35 Ranczo X (4)
19:30 Ojciec Mateusz XXI (13)
21:25 Ranczo X
22:15 Słowa od serca (6)
22:20 Ranczo X
23:20 Ojciec Mateusz XXI
00:15 Dzień świra - komedio-dramat Polska 2002

CANAL+ KUCHNIA

14:25 Kulinarne szlaki: Południowa Afryka (6)
14:50 Jakubiak rozgryza Włochy (4, 5) - mag. kulinarne
15:50 Świat szefów kuchni II
16:55 Włoska kuchnia Gino: dla rodziny (6,7) - serial dok.
17:50 Stanley Tucci. W poszukiwaniu włoskich smaków
18:45 m jak mięso (8)
19:10 Jakubiak rozgryza... (20)
19:25 m jak mięso (1, 2)
20:15 Kolacja z Gwinem Rossdale'em (5)
21:15 Anthony Bourdain X
00:45 David w Europie (5)

CANAL+ DOMO

08:00 Daleko od miasta XV (5)
09:00 Ucieczka na wieś XXIII
10:50 Wielkie projekty XX (11)
12:50 Wielkie amerykańskie rancza (7) - serial dok.
13:25 Cudotwórcy VI
14:20 Pokochaj lub sprzedaj - Wielka Brytania (3)
15:15 Wielkie projekty XX (7/7)
16:15 Mate-wielkie zmiany
17:15 Ucieczka na wieś XXIII
19:10 Wielkie projekty XXII (1)
20:10 Daleko od miasta XII (6)
21:00 Cudotwórcy VI
22:00 Kuchnia i łazienka dwóch marzeń III (1,1) - serial dok.
23:45 Brudne domy (12)

PLANETE+

12:35 360° - świat bez granic
13:45 Ten inny Bond
15:20 Polska z góry. Naj... w Polsce II (1) - serial dok.
15:50 Niezwykłe podróże koleją V (2/5) - serial dok.
16:55 Krajobrazy świata (5/12)
18:00 Świat z góry IX (2/14)
18:40 Jak oligarchowie korumpują Zachód - serial dok.
19:45 Berlusconi - serial dok.
20:50 Niezwykłe podróże koleją (4/5) - serial dok.
22:00 Obrzezanie - film dok.
23:10 Sentinelczycy

DISCOVERY CHANNEL

10:00 Grenlandia - wyspa skarbów III (4/13) - serial dok.
11:00 10 dni, by przeżyć (1/6)
12:00 Fani czterech kótek: w trasie II (5) - serial dok.
13:00 Nagi instynkt przetrwania II (6,5/32) - serial dok.
15:00 Złomowisko PL V
16:00 Fani czterech kótek: w trasie (8) - serial dok.
17:00 Celnicy kontra przemytnicy (16,17/20) - serial dok.
18:00 Specjaliści
19:00 Złomowisko PL V
21:00 Truckerki II
22:00 Hazardziści II (1/8)
23:00 Łowcy duchów - real tv

TVP HISTORIA

10:35 Z matką w sercu
11:40 Fake czy historia?
12:25 Noce i dnie
13:30 Podziemne Włochy (4/8)
14:30 Starożytne mocarstwa
15:35 Królowie
16:10 Sensacje XX wieku (35)
17:00 Dziewczyna smok
17:50 Wojownicy czasu
18:30 Ci cholerni Polacy (11)
19:05 Marszałek Piłsudski (2)
20:05 Dotknięcie anioła
21:15 Ziemia obiecana - dramat obyczajowy Polska 1975
00:10 Mecz w piekle - dramat historyczny Węgry 1963

HISTORY

14:00 Jak to wyjaśnić (2/10)
14:30 UFO: szlakiem bliskich spotkań (2/9) - serial dok.
15:20 Niewyjaśnione tajemnice świata III (5/22)
16:15 Jak to wyjaśnić V (6/18)
17:10 II wojna światowa w kolorze: najważniejsze bitwy
18:10 Straż graniczna: USA III
19:05 Starożytni kosmici XVI (5,6/20) - serial dok. USA 2024
21:00 Jak to wyjaśnić: tajemnice armii (1,2) - serial dok.
23:00 UFO: szlakiem bliskich spotkań (5/9) - serial dok.
00:50 Wyjaśnić niewyjaśnione (3/10) - serial dokumentalny

NATIONAL GEOGRAPHIC

12:00 Wojenna szkoła przetrwania (3, 2) - film dok.
14:00 Złapać przemytnika V
15:00 Strażnicy z Karaibów II
16:00 Egipt: miejsce pełne tajemnic VI (2,4/8) - serial dok.
18:00 Gufag - system śmierci
19:00 Katastrofa w przestworzach: raport specjalny IV
20:00 Katastrofa w przestworzach XIII (1/11) - serial dok.
21:00 Premiera: Lądowanie w Normandii: port w Arromanches - film dok.
22:00 Normandia '44: inwazja

FOCUS TV

08:00 48 h. Zaginięni (24)
08:50 Wehikuł czasu
09:00 Galileo - pr. popularn.
10:00 Gwiazdy lombardu VII
12:00 Okręty wojenne III (3/8)
13:00 Poszukiwacze historii
14:00 Fabryki wojny (1,2/8)
16:00 Kryptonim szef XI
18:00 Rolnicy. Podlasie V (42,43/53) - serial dok.
20:00 Galileo - program popularyzacyjny Polska 2023
21:00 Historia czolgów
22:00 Fabryki wojny (3,4/8)
00:00 Twoja twarz należy do nas - film dok. Francja 2023
01:00 Rolnicy. Podlasie II

BBC EARTH

10:10 Życie na pustkowiu II
11:10 Pociągami przez Nową Zelandię (1/2) - film dok.
12:10 Planeta Ziemia III III (7/8)
13:20 Brutalna planeta
14:35 W okowach mrozu VIII
15:30 Życie na pustkowiu II
16:30 Zielona planeta (2/5)
17:35 Pociągami przez Nową Zelandię (1/2) - film dok.
18:40 Azja (3/7) - serial dok.
19:45 Gordon Buchanan: przez Gobi na wielbłądzie
20:55 Życie na pustkowiu II
21:55 W okowach mrozu VIII
22:55 Brutalna planeta

POLSAT VIASAT HISTORY

13:00 II wojna światowa: cena imperium (7/13) - serial dok.
14:10 Dyktatorzy: droga do władzy (5/6) - serial dok.
15:15 Ciemna strona starożytnej Grecji (4) - serial dok.
16:30 Odnaleziona: tajemnica szamanki - film dok. Niemcy 25
17:35 II wojna światowa - wielkie bitwy w Europie (4/8)
18:50 1945: dni, które zmieniły świat (2) - serial dok.
19:50 II wojna światowa: cena imperium (7/13) - serial dok.
21:00 Wiołenczelistka z Auschwitz - film dok.
22:55 Tatażysta z Auschwitz

Od A do Z

**3000 METRÓW
NAD ZIEMIĄ ★★★**

film sens., USA 2025,
reż. Mel Gibson, wyk. Mark
Wahlberg, Michelle Dockery,
Topher Grace

21:00 | **canal+ premium**

Pani szeryf arestuje księgowego mafii, by odwieźć go do Nowego Jorku na proces. Pierwszym etapem podróży jest lot awionetką nad Alaską, w trakcie którego okazuje się, że pilot jest gangsterem.

**BRUNET WIECZOROWĄ
PORĄ ★★★**

komedial, Polska 1976,
reż. Stanisław Bareja,
wyk. Krzysztof Kowalewski,
Bożena Dykiel, Mirosława
Krajewska

20:00 | **kino polska**

Sensacyjna intryga pióra Stanisława Barei i ukrytego pod pseudonimem Stanisława Tyma obnaża paradoksy polskiej rzeczywistości dekady sukcesu. Ciągle śmieszcy.

COCO CHANEL ★★★

film biograficzny, Francja/Belgia 2009, reż. Anne Fontaine,
wyk. Audrey Tautou, Benoît Poelvoorde, Alessandro Nivola

23:05 | **tvp 2**

Brawurowa Audrey Tautou w roli Gabrielle „Coco” Chanel, wychowanki sierocińca, która od 1915 roku aż do śmierci (1971) była wyrocznią we francuskiej modzie: opowieść o początkach jej kariery.

DZIEWIĄTE WROTA ★★★★★

thriller, Francja/Hiszpania/USA 1999, reż. Roman Polański,
wyk. Johnny Depp, Frank Langella, Lena Olin

23:55 | **kino polska**

Roman Polański czyta „Klub Dumas” Péreza-Reverte’a: bibliofil-detektyw na tropie zagadek książki-klucza do spotkania z diablem. Plus Johnny Depp i diaboliczna Emmanuelle Seigner.

EL DORADO ★★★★★

western, USA 1967, reż. Howard Hawks, wyk. John Wayne, Robert Mitchum, James Caan

21:25 | **tvp historia**

Powtórka z „Rio Bravo”: John Wayne jako stary wyga i James Caan jako żółtodziób pomagają szeryfowi Robertowi Mitchumowi pokonać alkoholizm oraz bandę terroryzującą miasteczko. Zawsze się dobrze ogląda.

Star Trek

FOT. MAT. PRAS.

FILM S.F.

USA/NIEMCY 2009, REŻ. J.J. ABRAMS, WYK. CHRIS PINE, ZACHARY QUINTO, LEONARD NIMOY

**HARRY POTTER
I CZARA OGNIĄ ★★★**

film przyg., USA/Wlk. Brytania 2005, reż. Mike Newell,
wyk. Daniel Radcliffe, Rupert
Grint, Emma Watson

20:00 | **tvn**

Ciąg dalszy cyklu według powieści J.K. Rowling. Hogwart przystępuje do turnieju szkół magii, którego Harry jest faworytem – o ile potrafi wygrać z tajnym uczestnikiem turnieju, Lordem Voldemortem.

I.S.S. ★★

film s.f., USA 2023, reż. Gabriela Cowperthwaite, wyk. Ariana DeBose, Chris Messina, John Gallagher Jr.

22:30 | **canal+ premium**

Kiedy na Ziemi wybucha zbrojny konflikt, przebywający na Międzynarodowej Stacji Kosmicznej astronauta – Amerykanin – Rosjanin – otrzymują z Ziemi polecenie przejścia kontroli nad stacją za wszelką cenę.

ŁĘK ★★★

dramat obycz., Polska/Niemcy/Szwajcaria 2023, reż. Sławomir Fabicki, wyk. Magdalena Cielecka, Marta Nieradkiewicz, Sabine Timoteo

21:25 | **tvp 1**

Dwie siostry, grane przez Magdalenę Cielecką i Martę Nieradkiewicz, w podróży do szwajcarskiej kliniki. Dla jednej to podróż ostatnia – po eutanazję, dla drugiej – podróż po nadzieję na ozdrowienie.

**MORDERSTWO
W AMBASADZIE ★★**

film sens., Wlk. Brytania 2025, reż. Stephen Shimek,
wyk. Mischa Barton, Richard Dillane, Mido Hamada

19:30 | **canal+ premium**

Z tęsknoty za Agathą Christie, kontynuacja filmu „Zaproszenie do morderstwa”: przebywająca w Kairze w 1934 roku pani detektyw wyjaśnia zagadkę morderstwa na przyjęciu w brytyjskiej ambasadzie.

PRZYMIERZE ★★★★★

film sens., USA/Wlk. Brytania/Hiszpania 2023, reż. Guy Ritchie, wyk. Jake Gyllenhaal, Dan Salim, Sean Sagar

23:15 | **hbo**

Po wyjściu Amerykanów z Afganistanu niedawny weteran wraca tam, by odnaleźć porzuconego na pastwę talibów miejscowego tłumacza, który uratował mu życie w trakcie niebezpiecznej misji.

TEŚCIOWIE 3 ★★★★★

komedial, Polska 2025, reż. Jakub Michalczyk, wyk. Maja Ostaszewska, Izabela Kuna, Marcin Dorociński

21:40 | **hbo**

Trzecia odsłona cyklu o międzykulturowym konflikcie: niedoszli teściowie młodej pary spotykają się ponownie – tym razem z okazji chrztu niemowlęcia, które urodziło się ze związku ich dzieci.

THE KILLER'S GAME ★★

komedial sensacyjna, USA/Wlk. Brytania/Węgry 2024, reż. J.J. Perry, wyk. Dave Bautista, Dmitrij Kalacsov, Mia Rouba M.Kiss

20:00 | **hbo**

Płatny zabójca dowiaduje się o swojej śmiertelnej chorobie i aby uniknąć cierpienia wykupuje kontrakt na samego siebie. Tymczasem diagnoza okazuje się błędna, a na odwołanie kontraktu jest za późno.

WŁAMYWACZ ★★

film sens., USA 2023, reż. Nicolas Harvard, wyk. Ryan Phillippe, Kate Bosworth, Ving Rhames

20:10 | **ale kino+ hd**

Po wyroku za włamanie osadzony chce wrócić do żony i dziecka, ale jedynie, co potrafi robić to kolejne włamania. Powrót do rodziny wydaje się bez szans, gdy nagle żona znika w dziwnych okolicznościach.

ZŁOTO PUSTYNI ★★★★★

dramat wojenny, USA/Australia 1999, reż. David O. Russell, wyk. George Clooney, Mark Wahlberg, Ice Cube

23:50 | **warner tv**

Między „Złotem dla zuchwałych” i „Paragrafem 22”: awanturnicza wyprawa po irackie złoto w ramach operacji „Pustynna burza” nabiera nieoczekiwane innego sensu – podobnie jak sama wojna dla widzów.

KONRAD J. ZARĘBSKI

20:00 | **tvn 7**

TVPI **D3 II**

07:00 Msza święta
07:40 Rok w ogrodzie (1150)
08:05 Rok w ogrodzie extra (423) – mag. poradnikowy
08:20 Pełnosprawni
08:55 Ranczo VI (8)
09:55 Komisarz Alex VII (8)
10:55 Ojciec Mateusz V (5/13)
11:55 Prawdziwe męstwo – western USA 1969
14:10 Nie bądź ślepy na ślepowrona – reportaż
15:05 Tajemnice kulturowych seriali (5) – mag. filmowy
16:05 Dziedzictwo – serial obyczajowy Turcja 2020
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:35 Żona dla Polaka (4) – reality show Polska 2025
18:40 Jaka to melodia? (5823)
19:30 19.30 – wiadomości
19:55 Pytanie dnia

20:25 Krew z krwi III (4) – serial sens. Polska 2024, wyk. Bartłomiej Topa
21:25 Lęk – dramat obycz. ******* Polska/Niemcy/Szwajc. 2023, reż. Sławomir Fabicki, wyk. Magdaleną Cielecką (110 min)
23:15 Kaznodzieja z kabinem (Machine Gun Preacher) – film biograficzny USA 2011, reż. Marc Forster, wyk. Gerard Butler (135 min)
01:30 Polowanie – thriller ******* Polska 2023 (130 min)

MEZSO

10:00 Vincenzo Bellini: Capuleti i Montecchi – opera Belgia 2024, reż. Stéphane Verité
12:20 Dawid Ojstrach, artysta z ludu? – portret muzyka
13:45 Joey Alexander Trio w Fondation Louis Vuitton
15:25 So What?! – Friedrich Gulda – film dok. Niemcy 2002
16:25 Jack DeJohnette na Lugano Jazz Estival – koncert
17:35 L'Ensemble Intercontemporain gra utwory Roberta Negro – muzyka klasyczna
18:35 Andris Nelsons i Filharmonicy Berlińscy w Waldbühne: Weber, Wagner, Strauss
20:30 Georg Friedrich Händel: Juliusz Cezar – opera Francja 2022, reż. Yann Proefrock
00:00 Orkiestra Gewandhaus, Bostońska Orkiestra Symfoniczna, Andris Nelsons

TVP2 **D3 II**

05:10 Barwy szczęścia
06:25 M jak miłość
07:30 Pytanie na śniadanie (7451, 7451) – mag. PL 2026
11:30 Górna półka smaku (8)
12:05 Postaw na milion (363)
13:05 Panna młoda – serial obyczajowy Turcja 2024
14:00 Familiada (3099)
14:35 Koło fortuny (2065)
15:15 Szansa na sukces. Opole 2025 (6) – show
16:20 Na dobre i na złe
17:20 Panna młoda – serial obycz. Turcja 2024
18:15 Va banque (929) – teleturniej Polska 2025
18:50 Słowo na niedzielę (1148) – program religijny
19:00 Informacje kulturalne (4150) – mag. kulturalny
19:25 Rodzinka.pl XVII (10) – serial komediowy

20:00 The Voice Senior (9, 9) – program rozrywkowy
22:55 Słowa od serca (6)
23:05 Coco Chanel (Coco avant Chanel) – film biograficzny Francja/Belgia 2009, reż. Anne Fontaine, wyk. Audrey Tautou (120 min)
01:05 Morderstwa w Montauban (Meurtres a Montauban) – film krym. Francja 2024, reż. Muriel Aubin, wyk. Hubert Delattre, Deborah Krey (105 min)

PULS 2

08:00 Kacze opowieści (18/65) – serial anim.
08:35 Dogtania. Psi muszkieterier – film anim. Hiszp./Senegal/Meksyk 2021
10:25 Ekipa z dżungli. Misja ratunkowa – film anim.
12:10 Wojciech Cejrowski. Boso – Karaiby (2, 3)
13:40 Gwiazdy Mazurskiej Nocy Kabaretowej (14, 8)
15:45 Złodziej nad złodziejami – film dla dzieci Niemcy 2010, reż. Christian Theede
17:15 Piękna i Bestia – film fantasy Niemcy/Austria 2012
19:00 Snoopy i Charlie Brown – film anim. USA 2015
20:55 Porady na zdrady 2 – komedia Polska 2023, reż. Sara Bustamante-Drozdek
22:55 Underworld: Ewolucja – film sens. USA/Kanada 2006

POLSAT **D3 II**

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień – magazyn
08:00 Halo tu Polsat (2556)
11:00 Darek Stolarz – remont w 3 dni (5) – pr. rozrywkowy
12:05 Piotruś Królik (Peter Rabbit) – film przyg. USA/Australia/Wlk. Brytania 2018, reż. Will Gluck, wyk. James Corden, Fayssal Bazzi (130 min)
14:15 Wspólna chata (Parental Guidance) – komedia USA 2012, reż. Andy Fickman, wyk. Billy Crystal (145 min)
16:40 Duże dzieci (Grown Ups) – komedia USA 2010, reż. Dennis Dugan, wyk. Adam Sandler (130 min)
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda – wiadomości
19:15 Prezydenci i premierzy (436) – program publicyst.
19:40 Pogoda – Polska 2026

19:55 Neo-nówka. Żywy Marian – kabaret i satyra Polska 2022
23:00 21 Jump Street ******* – komedia sensacyjna USA 2012, reż. Phil Lord, Christopher Miller, wyk. Jonah Hill, Channing Tatum, Brie Larson (135 min)
01:15 Inferno – thriller USA ******* Węgry 2016, reż. Ron Howard, wyk. Tom Hanks, Felicity Jones, Irrfan Khan, Omar Sy, Ben Foster (165 min)

TV4

07:00 Galileo
09:05 #JesteśmyDlaDzieci (315) – mag. Polska 2026
09:30 Gwiazdy kabaretu (3) – kabaret i satyra Polska 2018
09:50 Galileo – program popularnonaukowy Polska 24
12:50 Gruby i chudzy II: Rodzina Klumpów – komedia USA 2000, reż. Peter Segal, wyk. Eddie Murphy
15:00 Policjanci i policjanci XXIII (36,37,38,39,40) – serial obycz. Polska 2025, wyk. Mariusz Węglowski, Przemysław Puchała
20:00 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XIX (33,34,35,36) – serial krym. PL 2025, wyk. Marek Włodarczyk, Michał Mrozek, Paweł Izdebski
00:00 Gwiazdy kabaretu (166, 167) – kabaret i satyra

TVN **D3 II**

07:10 Magda gotuje Internet (4) – talk-show Polska 2026
07:45 Dzień Dobry TVN (5612)
11:30 Na Wspólnej – serial obyczajowy Polska 2026
13:25 Anatomia piękna II (7) – serial dok. Polska 2025
14:30 Kuchenne rewolucje: Turek – Piwnica Smaku 30 (7)
15:40 Studio Pucharu Świata
16:00 Skoki narciarskie: Puchar Świata mężczyzn w Willingen (na żywo)
17:00 Studio Pucharu Świata
17:10 Skoki narciarskie: Puchar Świata mężczyzn w Willingen (na żywo)
18:00 Studio Pucharu Świata
18:25 Kobieta na krańcu świata: Japonia – tajemnica długowieczności XVI (7/8)
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:45 Uwaga! (7917)

20:00 Harry Potter i Czarna Ognia (Harry Potter and the Goblet of Fire) – film przyg. USA/Wlk. Brytania 2005, reż. Mike Newell, wyk. Daniel Radcliffe, Rupert Grint (205 min)
23:25 Szogun – serial hist. USA/Japonia 1980
01:15 Refugium (The Refuge) ****** – horror Bułgaria/USA 2023, reż. Renny Harlin, wyk. Sophie Simnett, Aston McAuley, Howard Dell (105 min)

METRO **D3 II**

07:05 Domy na plażach świata (13,14,1,2/14) – serial dok.
09:05 Dorota was urządzi V (5/12) – serial dok. Polska 2016
09:50 Zapukaj do moich drzwi
12:50 Winnie Jones na wsi (4/6) – serial dokumentalny
13:50 Lotnisko II (3/8)
14:50 Jack Frost – komedia USA 1998, reż. Troy Miller
17:00 Milionerzy (576, 577)
18:10 Brudna robota IX (3/8)
19:10 Fani czterech kółek XV (12/27) – serial dokumentalny
20:10 Farma Clarksona II (6/8) – cykl reportaży
21:05 Morderczynie (5/6)
22:00 Nie martw się, kochanie – thriller USA 2022
00:25 Śmierć Diany: dwa śledztwa (1/4) – serial dok.
01:25 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XI (14/22)

TV PULS **D3 II**

06:00 Kobra – oddział specjalny XXV (5,6,7/14) – serial sens. Niemcy 2020, wyk. Erdoğan Atalay, Patrick Kalupa, Christopher Patten, Gizem Emre, Pia Stutzenstein,
09:00 Taki jest świat (5) – mag. informacyjny Polska 2026
09:35 Wojciech Cejrowski. Boso – Karaiby: Odcinek specjalny: Od bramy do bramy (7) – cykl reportaży Polska 2013
10:00 Lombard. Życie pod zastaw IX (12,33,34,35,36,38) – serial obycz. Polska 2017, wyk. Zbigniew Buczkowski, Henryk Gołębiewski, Michał Chorośiński, Agata Szafrńska, Magdalena Walińska

20:00 Transporter III ******* (Transporter 3) – film sens. Francja/USA/Ukraina/Wlk. Brytania 2008, reż. Olivier Megaton, wyk. Jason Statham, Robert Knepper, François Berléand (125 min)
22:05 Ostatni ślad (Last Seen Alive) – thriller USA 2022, reż. Brian Goodman (120 min)
00:05 Bartkowiak – film ******* sens. PL 2021, reż. Daniel Markowicz (120 min)

TVN7 **D3 II**

05:50 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie VI – serial dok.
06:50 Batwheels – serial animowany USA 2022
07:05 Mikotaj i spółka – komedia Francja/Belgia 2017, reż. Alain Chabat, wyk. Alain Chabat, Audrey Tautou
09:10 Ukryta prawda (60,1,2,3/60) – serial fab.-dok.
13:10 Detektywi (4/56) – serial fabularno-dok.
14:05 Pogromcy chaosu (4)
15:10 Elf – komedia USA 2003
17:10 Player One (Ready Player One) – film s.f. USA/Indie 2018, reż. Steven Spielberg, wyk. Tye Sheridan, Olivia Cooke (170 min)

20:00 Star Trek – film s.f. ******* USA/Niemcy 2009, reż. J.J. Abrams, wyk. Chris Pine, Zachary Quinto, Leonard Nimoy, Karl Urban, Simon Pegg (165 min)
22:45 Nice Guys. Równi goście (The Nice Guys) ******** – komedia sensacyjna USA 2016, reż. Shane Black, wyk. Russell Crowe, Margaret Qualley (150 min)
01:15 Odnajdę cię – film krym. ******* Polska 2018 (105 min)

STOPKLATKA

- 08:00 Komisarz Rex VI (1)**
- serial sensacyjny
- 10:00 Hudson i Rex II**
(9.11/19) - serial krym.
- 12:00 Silverado** - western
*** USA 1985, reż. Lawrence Kasdan, wyk. Kevin Kline, Scott Glenn, Kevin Costner (180 min)
- 15:00 Lot Feniksa (Flight of the Phoenix)** - film sensacyjny USA 2004, reż. John Moore, wyk. Dennis Quaid, Tyrese Gibson (140 min)
- 17:20 Czteř pancerni i pies**
(5,6/8) - serial wojenny
- 20:00 Turbulencja**
* (Turbulence) - film sens. USA 97, reż. Robert Butler, wyk. Ray Liotta, Lauren Holly (125 min)
- 22:05 Millennium:**
*** **Mężczyźni, którzy nienawidzą kobiet** - thriller Szwecja/Dania/Niemcy/Norwegia 2009, reż. Niels Arden Oplev (200 min)
- 01:25 Wałęsa. Człowiek z nadziei** - film biograf. Polska 2013, reż. Andrzej Wajda, wyk. Robert Więckiewicz, Agnieszka Grochowska (175 min)

KINO POLSKA

- 08:40 Bolek i Lolek na wakacjach** (9/13) - serial anim.
- 08:50 Podróże kapitana Klipera** (5,6) - serial anim.
- 09:10 Polska Kronika Filmowa 48B/66** - film dok. Polska 1966
- 09:20 To nie ze mną II** (5,6)
- 11:05 Ranking Naj Polskiego Kina** - serial dok. Polska 2024
- 11:35 Pan Wołodyjowski** - film historyczny Polska/ZSRR 1968, reż. Jerzy Hoffman, wyk. Tadeusz Łomnicki
- 14:50 Janosik** - film przygodowy Polska 1974, reż. Jerzy Passendorfer
- 17:45 Kingsajz** - komedia Polska 1988, reż. Juliusz Machulski, wyk. Jacek Chmielnik, Jerzy Stuhr
- 20:00 Brunet wieczorową porą** - komedia Polska 1976, reż. Stanisław Bareja, wyk. Krzysztof Kowalewski, Bożena Dykiel, Mirosława Krajewska
- 22:00 Operacja Samum** - film sensacyjny Polska 1999, reż. Władysław Pasikowski, wyk. Marek Kondrat
- 23:55 Dziewiąte wrota** - thriller Francja/Hiszpania/USA 1999, reż. Roman Polański, wyk. Johnny Depp
- 02:50 Wykłęty** - dramat woj. Polska 2017, reż. Konrad Łęcki, wyk. Wojciech Niemczyk

ALE KINO+

- 08:05 Ida** - dramat obycz. **** Polska/Dania/Francja/Wlk. Bryt. 13, reż. Paweł Pawlikowski (105 min)
- 09:50 Tuesday Club** - komedia Szwecja 22, reż. Annika Appelin (125 min)
- 11:55 Konie Valdeza** *** - western USA/Włochy/Hiszpania/Francja 1973 (120 min)
- 13:55 Szare śniegi Syberii** *** (Ashes in the Snow) - dramat hist. USA/Litwa 2018 (125 min)
- 16:00 Jak zostać belfrem** *** (Un métier sérieux) - komediodramat Francja 2023 (130 min)
- 18:10 Arktyka (Arctic)** - film przyg. Islandia/USA 18, reż. Joe Penna (120 min)
- 20:10 Wiamywacz (The Locksmith)** - film sens. USA 2023, reż. Nicolas Harvard, wyk. Ryan Phillippe (115 min)
- 22:05 Wind River. Na prze-kleję ziemi** - film krym. USA/Wlk. Brytania/Francja 2017 (125 min)
- 00:10 Superposition** - thriller Dania 2023, reż. Karoline Lyngbye, wyk. Marie Bach Hansen (115 min)

POLSAT FILM

- 09:55 Skubani** - film anim. USA 2013, reż. Jimmy Hayward
- 11:50 Ewolucja** - komedia USA 2001, reż. Ivan Reitman
- 13:55 Wielki zielony krokodyl domowy** - film anim. USA/Wlk. Brytania/Włochy 2022
- 16:05 Madagaskar II** - film animowany USA 2008
- 18:00 Piraci z Karaibów: Kłątwa Czarnej Perły** - film przygodowy USA 2003
- 21:00 Z czerwona jaskółka** - film sens. USA/Węgry 2018
- 23:50 Łzy słońca** - film akcji USA 2003, reż. Antoine Fuqua

KINO TV

- 08:30 Stawka większa niż życie** - serial wojenny
- 10:20 Partner** - komedia USA 1996, reż. Donald Petrie
- 12:40 Wojownicze Żółwie Ninja: Zmutowany chaos** - film anim. USA/Japonia/Kanada 23
- 15:30 Następny (Next)** - film sensacyjny USA 2007
- 17:30 Znachor** - melodramat Polska 1981, reż. J. Hoffman
- 20:00 Z archiwum X** - thriller USA 1998, reż. Rob Bowman
- 22:40 Następne 48 godzin** - komedia sens. USA 1990
- 00:45 K-Pax** - film s.f. USA/Niemcy 2001, reż. Iain Softley

TVP KULTURA

- 09:05 Gala jubileuszowa 200-lecia. Teatr Wielki – Opera Narodowa** - relacja
- 10:10 Informacje kulturalne**
- 10:40 Grufolak** - film anim. Wlk. Brytania/Niemcy 2009 (45 min)
- 11:25 Van Gogh. Prawdziwa historia** (2) - serial dok.
- 13:15 Miś** - komedia Polska 1981, reż. Stanisław Bareja (125 min)
- 15:20 Pawilon Tańca w Warszawie**
- 15:55 Sophia Loren. Portret gwiazdy** - film dok.
- 17:00 Tamte lata, tamte dni**
- 17:40 Wspomnienia z Francji** *** - dramat Francja 75, reż. André Téchiné (105 min)
- 19:25 20 x 20 Lat TVP Kultura** (5) - rozmowa
- 20:00 Ella i John (The Leisure Seeker)** - film przyg. Włochy/Francja 2017, reż. Paolo Virzi, wyk. Helen Mirren (120 min)
- 22:00 Sting: Live At the Olympia Paris**
- 00:00 Samuraj (Le samourai)** **** - dramat krym. Francja/Włochy 1967, reż. Jean-Pierre Melville (115 min)
- 01:55 Tamte lata, tamte dni**

WARNER TV

- 10:55 Spokojnie, to tylko awaria!** - komedia USA 1982
- 12:35 Nad życie** - film obycz. Polska 2012, reż. Olga Boładž
- 14:25 Bokser** - film obyczajowy Polska/USA 2011
- 16:25 Godziny szczytu** - film sensacyjny USA 1998
- 18:10 Dzień ojca** - komedia romantyczna USA 1997
- 20:10 Akademia Policjina V** - Misja w Miami Beach - komedia USA 88, reż. Alan Myerson
- 22:00 Wrogie niebo** (4,5/10)
- 23:50 Złoto pustyni** - dramat wojenny USA/Australia 1999

PARAMOUNT

- 10:00 Baranek Shaun** - film anim. Wlk. Bryt./Francja 2015
- 11:50 Trzyście dni** - dramat historyczny USA 2000
- 15:00 Star Trek: W nieznane** - film s.f. USA/Chiny/Emiraty Arabskie/Kanada 2016
- 17:45 Włoska robota** - film sens. USA/Francja/Włochy/Wlk. Brytania/Niemcy 2003
- 20:00 Non-stop** - film sensacyjny Wlk. Brytania/Francja/USA/Kanada 2014
- 22:10 Róża** - dramat historyczny Polska 2011
- 00:05 Bang** - film sens. Tajlandia 2025, wyk. Jack Kesy

HBO

- 08:45 Jane Austen zrujnowała mi życie** - komediodramat F 24 (95 min)
- 10:20 Saga »Zmierzchu«**
*** **Przed świtem, cz. 2** - film fantasy USA 2011, reż. Bill Condon (115 min)
- 12:15 Hobbit: Bitwa Pięciu Armii** - film przyg. USA/Nowa Zelandia 2014, reż. Peter Jackson (140 min)
- 14:35 Minecraft: Film** - film przygodowy USA/Nowa Zelandia 2025 (100 min)
- 16:15 Superman** - film s.f. *** USA/Kanada/Australia/Nowa Zelandia 2025, reż. James Gunn (130 min)
- 18:25 Angry Birds 2: Film** *** - film anim. USA/Finl./Wlk. Brytania/Kanada/Australia 2019 (95 min)
- 20:00 The Killer's Game** *** - komedia sensacyjna USA/Wlk. Brytania/Węgry 2024 (100 min)
- 21:40 Teściowie 3** - komedia *** Polska 2025, reż. Jakub Michalczyk (95 min)
- 23:15 Przysięga** - film sens. *** USA/Wlk. Brytania/Hiszpania 2023 (125 min)
- 01:20 Ostatni pojedynek** *** - thriller USA/Wlk. Brytania 2021 (150 min)

CINEMAX

- 11:40 Uciekające kurczaki** - film anim. USA/Francja/Wlk. Brytania/Irlandia 2000
- 13:10 Między nami bliźniętami** - komediodramat USA 2014
- 14:45 Lepiej później niż wcale** - komediodramat USA 2023
- 16:20 50 pierwszych randek** - komedia romant. USA 2004
- 18:00 Pan i pani Smith** - komedia sens. USA 2005
- 20:00 Transformery: Ostatni Rycerz** - film s.f. USA/Chiny/Kanada 2017, reż. Michael Bay
- 22:30 Samarytanin** - film s.f. USA 2022, reż. Julius Avery

ROMANCE TV

- 13:20 Lato w Tyrolu Południowym** - dramat obycz. Niemcy 21
- 15:15 Statek marzeń**
- 17:05 Rosamunde Pilcher: Miłość na horyzoncie!** - film obyczajowy Niemcy 2010
- 19:00 Zwierzynek doktor Mertens** (9/13) - serial obycz.
- 20:00 Wydział zabójstw Stambut: Cena życia** - film kryminalny Niemcy 2011
- 21:55 Joachim Vernau: Najwyższa instancja** - dramat kryminalny Niemcy 2013
- 23:50 Bach** - cud Bożego Narodzenia - dramat obyczajowy Niemcy/Austria 2024

CANAL+ PREMIUM

- 09:10 Łąpu-Capu**
- 09:25 Heidi ratuje rysia** - film anim. Niemcy/Hiszp./Belgia 2025 (80 min)
- 10:45 W stronę słońca**
- 12:20 Zła nie ma** - dramat obyczajowy Japonia 2023 (105 min)
- 14:05 W pokoju obok** - dramat obycz. Hiszpania/USA/Francja 24 (105 min)
- 15:50 Łowcy skarbów** *** - komedia Francja/Belgia 2024 (95 min)
- 17:25 Mamma Mia!** - komedia muz. USA/Wlk. Brytania/Niemcy 2008 (110 min)
- 19:15 Premierowa jazda**
- 19:30 Morderstwo w ambasadzie** - film sens. Wlk. Brytania 2025 (90 min)
- 21:00 3000 metrów nad ziemią** - film sens. USA 2025, reż. Mel Gibson (90 min)
- 22:30 I.S.S.** - film s.f. USA 2023, reż. Gabriela Cowperthwaite (95 min)
- 00:05 Bitwa o Atlantyk** *** - film sens. Norwegia 2023, reż. Henrik Martin Dahlsbakken (105 min)
- 01:50 Imago** - dramat obycz. Polska/Holandia/Czechy 2023 (110 min)

TVN FABUŁA

- 08:05 Singielka** - telenowela
- 09:50 Brzydula** - serial obycz.
- 11:35 Pimi z Krainy Tygrysów** - film przyg.
- 13:25 Za duży na bajki II** - film przygodowy Polska 2024
- 15:25 Stowarzyszenie wędrujących dzinsów II** - komedia USA 2008, reż. Sanaa Hamri
- 17:50 Dwa tygodnie na miłość** - komedia romantyczna USA/Australia 2002
- 20:00 Kler** - dramat obyczajowy Polska 2018
- 22:45 Kac Vegas III** - komedia USA 2013, reż. Todd Phillips

AMC

- 09:50 Apokalipsa w LA** - film s.f. USA 2014
- 11:25 Suma wszystkich strachów** - film sens. USA/Niemcy/Kanada 2002
- 13:50 Bez przedawnienia** - thriller USA 2002
- 16:10 W 80 dni dookoła świata**
- 18:00 Uciekająca panna młoda** - komedia USA 1999
- 20:25 Red Eye** - thriller USA 2005, reż. Wes Craven
- 22:00 Komodo vs. kobra: starcie potworów** - horror USA 2005, reż. Jim Wynorski
- 23:50 Widmo** - horror USA 2019, reż. Waymon Boone

AXN

08:30 FBI VI (2/13)
09:30 FBI: Most Wanted III (14/22) - serial krym.
10:30 FBI V (6,7,8,9,10/23)
15:10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas III (7,8,9,10,11/23)
20:00 John Wick 4 - film sens. USA/Niemcy 2023, reż. Chad Stahelski, wyk. Keanu Reeves
23:30 Urowadzona - thriller Francja/USA/Wlk. Brytania 2008, reż. Pierre Morel
01:20 Resident Evil: Ostatni rozdział - horror Niemcy/Kanada 2016, wyk. Iain Glen

EPIC DRAMA

09:00 Poirot VI (3,4/4) - serial krym. Wlk. Brytania 1996
13:30 Morderstwa w małym mieście II - serial krym.
16:15 Agenci NCIS XV (5,6,7,8/24) - serial krym.
19:50 Panna Austen (4/4) - serial obycz. Wlk. Brytania 2025, wyk. Keeley Hawes
21:00 Monsieur Spade (4/6) - serial krym. Francja/USA 2024, wyk. Clive Owen
22:05 Jane Eyre (4/4) - serial obycz. Wlk. Brytania/USA 2006, wyk. Ruth Wilson
23:15 Poirot VI (3,4/4) - serial krym. Wlk. Brytania 1996

TVN STYLE

08:05 Ugotowani (10)
09:05 Ugotowani w parach
10:05 Kuchenne rewolucje
12:05 Magda gotuje Internet
12:40 Jestem z Polski XVI (17,2)
15:40 Babski biznes (6/8)
16:35 Ostre cięcie (1, 2)
18:00 Bez kompleksów (8)
19:00 Kuchenne rewolucje
21:00 Dziewczyny do wzięcia (4) - program rozrywkowy
22:00 Miłość za granicą (9, 10) - real tv USA 2022
00:00 Dziewice (5)
01:00 Undressed Polska - randka w łóżku (9) - real tv

TVN TURBO

08:30 Nic do zgłoszenia VI
09:30 Naprawy nie do naprawy (4) - mag. motoryzacyjny
10:15 Moto kombat (5)
11:00 Ciężarówką przez Malezję (4) - serial dok.
12:00 Wojny samochodowe (5) - program rozrywkowy
13:00 Jeździć, obserwować V (1,2) - serial dok. Polska 2025
17:30 Wojny samochodowe
20:30 Wojny samochodowe (8, 9) - program rozrywkowy
22:30 Zawodowi handlarze
23:15 Z drugiej ręki (6)
00:00 Nic do zgłoszenia VI
00:55 Jeździć, obserwować VI

BBC FIRST

08:30 Moja rodzinka II (10,11,12/13) - serial kom.
10:30 Morderstwa w Midsomer XXI (3/4)
12:25 Ojciec Brown XII (9,1,2/10) - serial krym.
15:30 Zagadki doktora Blake'a
17:50 Powrót do raju (5,6/6)
19:55 Śmierć pod palmami X (6/8) - serial kryminalny
21:00 W cieniu podejrzeń (5,6/8) - serial krym. USA 2022
23:10 Morderstwa w Midsomer XXV (4/4)
00:55 Śmierć pod palmami X

FX

08:50 CSI: Kryminalne zagadki Miami VI (3,4/21) - serial krym.
10:40 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (4,5,6,7/22)
14:20 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XV (15,16/18)
16:10 Agenci NCIS: Początki
17:05 Genialna Morgan (4/13)
18:00 Faceti w czerni - komedia sensacyjna USA 1997
20:05 Anakonda - thriller USA/Brazylia/Peru 1997, reż. Luis Llosa, wyk. Jennifer Lopez
21:50 Zjawa - film przyg. USA/Tajwan/Hongkong 2015
01:00 Przekręt - komedia krym. Wlk. Brytania/USA 2000

HGTV

08:45 Najdroższe rezydencje Ameryki (2/8) - serial dok.
09:45 Podzieleni projektami (5) - serial dok. USA 2024
10:45 Poszukiwacze domów - wymarzony dom z widokiem II - serial dok. USA 2024
11:50 Odlotowy ogród (1, 2, 3)
13:35 Patent na dom (1, 2, 3)
16:35 House Hunters (4-7)
18:55 Zgłoś remont (8)
19:50 Weekendowa meta-morfoza (2, 4) - reality show
21:45 Mieszkanie na miarę II (4,1) - serial dok. Polska 2022
23:35 Podzieleni projektami

BBC LIFESTYLE

09:00 Wielkie australijskie wypieki V - serial dok.
10:10 Zapraszam do stołu
12:15 Na bogato: sekrety pierwszej klasy (2) - serial dok.
13:10 Mistrzowie zycia (7)
14:20 Billy and Dom Eat the World (3/8) - serial dok.
15:30 Mistrzowie ceramiki (2)
16:40 Zapraszam do stołu (17, 18, 19, 20) - mag. kulinarny
18:50 Wielkie australijskie wypieki V - serial dok.
21:20 Billy and Dom Eat the World (3/8) - serial dok.
22:25 Niebezpieczny seks
23:35 Wstydlive choroby II

COMEDY CENTRAL

08:05 Teoria wielkiego podrywu XII (23,24,1-8/24)
12:33 Teoria wielkiego podrywu (9,10/17)
13:30 Przyjaciele VI (19-25,1-3/25) - serial kom. USA 99, wyk. Jennifer Aniston
18:30 Przyjaciele VII (4,5,6/24)
20:00 Przyjaciele VII (7-10/24) - serial kom. USA 2000, wyk. Jennifer Aniston
22:00 The Office PL (9,10/12)
23:00 Comedy Club (1, 2)
00:00 Miasteczko South Park VII (6,7,8/15)

TVP SERIALE

08:05 Na sygnale
08:35 Słowa od serca (6)
08:45 Na sygnale
10:30 Na dobre i na złe
11:30 U Pana Boga
13:00 Na Królowym Moście (5,6/12)
13:25 Ojciec Mateusz XXI (2,3)
15:15 Komisarz Alex XXIV (7)
16:15 Ranczo IX (12,13)
18:15 Zmiennicy (9) - serial komediowy Polska 1986
19:30 Ojciec Mateusz 34 (2,4,5) - serial kryminalny
22:20 Ranczo X (1,2) - serial komediowy Polska 2016
00:10 Rodzinka.pl XVII (7,8,9) - serial kom. Polska 2025

CANAL+ KUCHNIA

14:20 Comfort Food (7,8)
15:15 Zgrillowani (2)
15:40 m jak mięso (4, 5, 6)
16:55 Jamie: dania na każdą kieszeń - serial dokumentalny
17:50 Jakubiak rozgryza Chorwację (1, 2) - magazyn
18:50 Azjatycka kuchnia Ewy Pau (5, 6) - mag. kulinarny
19:55 Smaki z rodzinnych stron (3, 4) - mag. kulinarny
20:45 Podróż przez smaki Chin
21:45 Jakubiak rozgryza... (16)
22:00 Sekrety świata przypraw
22:50 Wszystkie smaki fermentacji II (5,6) - serial dok.

CANAL+ DOMO

09:40 Daleko od miasta XV
10:45 Ucieczka na wieś XXIV
12:35 Cudotwórcy VI (9,10)
14:15 Kuchnia i łazienka dwóch marzeń III (8) - serial dok.
15:10 Colin i Justin: Remont na mrozie - serial dokumentalny
16:05 Tomasz Pagowski. Remont u ciebie (6, 7)
17:05 Kupione i co dalej? (2, 3)
18:00 Daleko od miasta XIV
19:00 Dom w miesiąc (6, 1)
20:00 Generalna odbudowa II
21:00 Wielkie Projekty: Szwecja III (5/6) - serial dok.
22:00 Kupiliśmy sobie zamek
22:55 Bitwa o wnętrze (2)

PLANETE+

13:35 Motyle. Superbohaterowie przyrody (3/3)
14:40 Mongolia. Pomiędzy niebem a ziemią - serial dok.
15:50 Świat zawarty w obrazie
17:00 Premiera: Świat w obrazie: Świat w obrazie Vermeera
18:05 Świat z góry XI (13/14)
18:40 Polska z góry II (13,1/13)
19:45 Aborygeni - pierwsi wynalazcy (4/4) - serial dok.
20:45 Kasparow. Gra o wielką stawkę - film dok. F 2023
21:50 Keanu Reeves - film dok.
22:55 Vaclav Havel - film dok.

DISCOVERY CHANNEL

09:00 Gorączka złota XVI (10)
11:00 Celnicy na straży Szwecji III (14/14) - serial dok.
12:00 Fani czterech kółek: w trasie (5) - serial dok.
13:00 Złomowisko PL X
15:00 Nic do zgłoszenia III
16:00 Celnicy na straży Szwecji III (14/14) - serial dok.
17:00 Jak oni to robią?
18:00 Truckerki II
19:00 W dżungli z Edem Staffordem (3/6) - serial dok.
20:00 Hazardziści II (1/8)
21:00 Przemysłowcy: na morzu
22:00 Zatrzymani
23:00 Morze złota XIII (3)

TVP HISTORIA

15:40 Fake czy historia?
16:20 Szrajberka z Auschwitz
17:25 Picasso w Warszawie, czyli jak się zaczęło szaleństwo socrealizmu - film dok.
18:00 Z biegiem lat, z biegiem dni - serial obycz. Polska 1980
19:05 Obłoki śmierci
20:20 II wojna światowa w kolorze: Droga do zwycięstwa (4/10) - serial dok.
21:25 El Dorado - western USA 1967, reż. Howard Hawks
23:40 Życie za życie. Maksymilian Kolbe - dramat hist. Polska/Niemcy 1990

HISTORY

11:10 Pogromca tajemnic II
12:05 Starożytni kosmici XVII
13:05 Tajemnice skryte w mroku (6) - serial dok.
14:00 Wyjaśnić niewyjaśnione
15:00 Straż graniczna: USA II
16:15 Życie po zagładzie ludzkości III (8/8) - serial dok.
17:10 Pojedynk gigantów: Coca-Cola kontra Pepsi
19:05 Starożytni kosmici XVII (7,9/20) - serial dok. USA 2024
21:00 Starożytni kosmici: geneza (2/12) - serial dok.
23:00 Niewyjaśnione tajemnice świata IV (10,11/11)
00:50 Wyjaśnić niewyjaśnione

NATIONAL GEOGRAPHIC

08:00 Katastrofy pod lupą (1,2/8) - serial dok. USA 2023
10:00 Katastrofa w przestworzach: raport specjalny VI
16:00 Premiera: Lotnisko: biuro rzeczy znalezionych
18:00 Alarm na lotnisku: Peru III - serial dok.
21:00 Nieznani zbrodniarze II Rzeszy - film dokumentalny
22:00 Igrzyska Hitlera
23:00 III Rzesza: droga do upadku V (5/6) - serial dok.
00:00 Ciemna strona świata II (7,5/10) - serial dok. USA 2023

FOCUS TV

08:00 Rolnicy. Podlasie V
09:00 Niezwykłe pociągi IV
11:00 Ekstremalne drogi do szkoły - serial dokumentalny
13:00 Rolnicy. Podlasie VI
16:00 Kryptonim szef PL (3)
17:00 Wielkie wyścigowce
18:00 Największe statki świata (2/8) - serial dokumentalny
19:00 Broń w hollywoodzkich filmach II - serial dok. USA 18
20:00 Poza kontrolą: Lot 1549 - lądowanie na rzece Hudson
21:00 Ostatni spisak Stalina
22:00 Fabryki wojny (5,6/8)
00:00 Udowodnić niewyjaśnione (2/10) - serial dok.

BBC EARTH

10:00 Zielona planeta (2/5)
11:00 Naturalnie odmienione życie - serial dokumentalny
12:05 W okowach mrozu VIII
13:10 Układ Słoneczny (4/5)
14:20 Inżynieria jutra
15:20 Wędrówki z dinozaurami
16:30 Gordon Buchanan: przez Gobi na wielbłądzie
17:40 Planeta Ziemia III: kulisy
17:55 W okowach mrozu VIII
19:00 Życie na pustkowiu II
20:00 Tajlandia z Sue Perkins
21:00 Układ Słoneczny (4/5)
22:05 W okowach mrozu VIII
23:05 Zielona planeta (2/5)

POLSAT VIASAT HISTORY

08:00 Tajne bronie II wojny światowej (3,4/6) - serial dok.
10:15 Wiolencielistka z Auschwitz - film dok.
12:10 Największe postaci zimnej wojny II (4) - serial dok.
16:35 Historia Troi - serial dok.
18:55 1945: dni, które zmieniły świat (1,2) - serial dok.
21:00 Naziści: kosmiczny wysięg - film dokumentalny
22:05 Ruch oporu: Żydzi przeciwko nazistom - film dok.
00:10 Wszystko, co zobaczyli - film dok. Wlk. Brytania 2025
01:05 Informator z Oświęcimia - film dokumentalny

Od A do Z

IO ★★★

film przyg., Polska/Włochy 2022, reż. Jerzy Skolimowski, wyk. Sandra Drzymalska, Tomasz Organek, Mateusz Kościukiewicz

23:05 | kino polska

Nagrodzona w Cannes i nominowana do Oscara metaforyczna przypowieść Jerzego Skolimowskiego o żywocie osiołka przemierzającego świat współczesny. Wieloznaczne, jakkolwiek nie do końca satysfakcjonujące.

LĘK PIERWOTNY ★★★

thriller, USA 1996, reż. Gregory Hoblit, wyk. Richard Gere, Laura Linney, Edward Norton

20:00 | stopklatka

Cyniczny prawnik podejmuje się obrony ministranta, oskarżonego o zamordowanie biskupa, by w trakcie procesu odkryć, z jak odrażającym osobnikiem ma do czynienia. Koncert gry Edwarda Nortona i Richarda Gere.

NA PODSLUCHU ★★

film sens., USA 2022, reż. Matt Eskandari, wyk. Kevin Dillon, Bruce Willis, Oliver Trevena

20:00 | tv puls

Prowadzący nasłuch śledzonego obiektu agent federalny staje się mimowolnym świadkiem napaści na podsłuchiwanego. Jak przyjąć mu z pomocą, skoro agent i podsłuchiwanego dzieli 50 mil? Rutyna.

PIANISTA ★★★★★

dramat wojenny, Francja/Niemcy/Polska/Wlk. Brytania/USA 2001, reż. Roman Polański, wyk. Adrien Brody, Thomas Kretschmann, Frank Finlay

20:00 | kino polska

Złota Palma dla Romana Polańskiego i wiele nagród za ekranizację okupacyjnych wspomnień Władysława Szpilmana. Muzyka, który przeżył zagładę getta, przetrwał powstanie i wegetował w ruinach opustoszałej Warszawy.

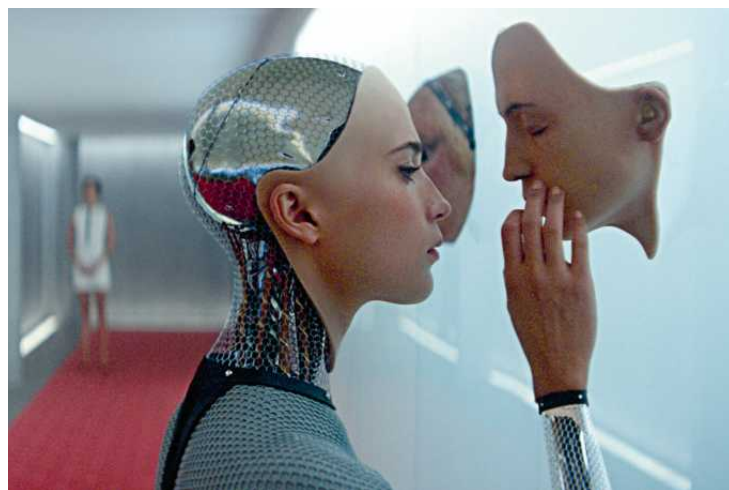
PODEJRZANI ★★★★★

thriller, USA/Niemcy 1995, reż. Bryan Singer, wyk. Gabriel Byrne, Kevin Spacey, Stephen Baldwin

20:40 | tvp 2

Powód do dumy dla Hitchcocka: studium suspense dokonane na wzór i podobieństwo jego kina. Plus oscarowy Kevin Spacey jako wielki gracz przyciskany do muru przez dociekliwego policjanta.

Ex Machina

• FOT. MAT. PRAS.

FILM S.F.

WLK. BRYTANIA/USA 2015, REŻ. ALEX GARLAND, WYK. ALICIA VIKANDER, DOMHNALL GLEESON, OSCAR ISAAC

PUKAJĄC DO DRZWI ★★★

horror, USA/Japonia/Chiny 2023, reż. M. Night Shyamalan, wyk. Dave Bautista, Jonathan Groff, Ben Aldridge

22:50 | polsat

Kino grozy według M. Nighta Shyamalana: grupa terrorystów więzi mieszkańców domu na aodludziu i stawia ich przed wyborem: albo zginie jedno z nich, albo ludzkość czeka zagłada. Dla koneserów.

SPOSÓB NA ŚWIĘTEGO ★★

komedia sensacyjna, USA/Kanada/Wlk. Brytania 2020, reż. Eshom Nelms, Ian Nelms, wyk. Mel Gibson, Marianne Jean-Baptiste, Chance Hurstfield

23:55 | tv puls

O gwiazdkowym świętym nie dla dzieci: rozczarowany prezentem zepsuty i bogaty dwunastolatek wynajmuje płatnego mordercę, by zabił Mikołaja, który – czego nie podejrzewa – jest nieśmiertelny.

ŚMIERTELNA WYLICZANKA ★★★

thriller, USA 2002, reż. Barbet Schroeder, wyk. Sandra Bullock, Ben Chaplin, Ryan Gosling

23:35 | tvn

Mroczne kino Barbeta Schroedera: Sandra Bullock jako pani detektyw na tropie dwóch młodych geniuszy zbrodni rzucających ponure wyzwanie całemu światu. Solidna robota.

TARZAN: LEGENDA ★★★

film przyg., USA/Austria/Kanada/Wlk. Brytania/Australia 2016, reż. David Yates, wyk. Alexander Skarsgård, Margot Robbie, Christoph Waltz

20:00 | tvn 7

Po latach spędzonych w Anglii ucywilizowany Tarzan powraca wraz z żoną do Afryki, by niemal natychmiast odkryć spisek białych eksploratorów o niewyobrażalnych konsekwencjach. Z rozmachem, ale bez charyzmy.

THE OUTRUN ★★★

dramat obycz., Wlk. Brytania/Niemcy 2024, reż. Nora Fingscheidt, wyk. Saoirse Ronan, Paapa Essiedu, Stephen Dillane

21:50 | hbo

Soarse Ronan jako 30-letnia alkoholiczka, która po okresie szaleństw w Londynie, wraca na rodzinne szkockie wyspy Orkady, by szukać tam drogi trudnego powrotu do trzeźwości i emocjonalnej równowagi.

UKRYTY MOTYW ★★★

thriller, Dania/Szwecja/Francja 2025, reż. Gustav Möller, wyk. Sidse Babett Knudsen, Sebastian Bull Sarning

22:30 | canal+ premium

Strażniczka więzienna rozpoznaje w nowoprzybyłym skazańcu mordercę swego syna. Przenosi się na oddział o zaostrocznym rygorze, gdzie przebywa więzień, by szukać zemsty. Plus Sidse Babett Knudsen.

20:00 | cinemax
★★★★★

Oscar za efekty i nominacja za scenariusz dla opowieści o informatyku, któremu przychodzi sprawdzić doskonałość sztucznej inteligencji zainstalowanej w androidzie o wyglądzie atrakcyjnej kobiety.

MYZ

WŁADCA PIERŚCIENI: DRUŻYNA PIERŚCIENIA ★★★★★

film fantasy, USA/Nowa Zelandia 2001, reż. Peter Jackson, wyk. Elijah Wood, Ian McKellen, Liv Tyler

19:50 | tvn

Peter Jackson wskrzesza świat J.R.R. Tolkiena z dzielnym Hobbitem, który ma powstrzymać wyniszczającą walkę o władzę. Cztery Oscary na początek jednej z najbardziej wyjątkowych produkcji w dziejach.

WROTA EUROPY ★★

dramat wojenny, Polska 1999, reż. Jerzy Wójcik, wyk. Alicja Bachleda-Curuś, Kinga Preis, Agnieszka Sitek

22:05 | tvp historia

Ekranizacja opowiadania Melchiora Wańkowicza z czasów schyłku I wojny światowej: trzy młodziutki pielęgniarki opiekują się rannymi w szpitalu polowym na linii frontu. Nagrody za zdjęcia i kostiumy w Gdyni.

ZŁODZIEJ TOŻSAMOŚCI. HISTORIA PRAWDZIWA ★★★★★

thriller, USA 2015, reż. Rupert Goold, wyk. Jonah Hill, James Franco, Felicity Jones

23:45 | hbo

Reporter, zwolniony za kłamstwo ze znanej redakcji, dowiadyuje się, że pewien morderca używa jego nazwiska. Aby ratować swoje dobre imię, próbuje wyjaśnić sprawę, wciągając się w niebezpieczną intrygę.

KONRAD J. ZARĘBSKI

TVPI **D3**

06:20 Słownik polsko@polski
06:55 Słowo na niedzielę
07:00 Msza święta
08:00 Tydzień (1066)
08:45 Zmienności (7)
09:55 Ojciec Mateusz 34 (2)
10:55 Komisarz Alex XXII
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Anioł Pański
12:15 Między ziemią a niebem
12:45 Pielgrzymi Nadziei (35)
13:05 Serengeti III (3/6)
14:10 Dom – serial obycz.
Polska 1980, wyk. Tomasz
Borkowy, Wacław Kowalski
16:05 Dziedzictwo
17:00 Telexpress
17:20 Pogoda
17:35 U Pana Boga
w Królowym Moście (7/12)
18:40 Jaka to melodia? (5824)
19:30 19.30 – wiadomości
19:55 Pytanie dnia, pogoda

20:25 U Pana Boga
w Królowym Moście
(8/12) – serial kom.
21:25 Żona dla Polaka (5)
22:25 Romans na godzinę
*** (5 to 7) – komedia
romant. USA 2014, reż.
Victor Levin (105 min)
00:10 Lęk – dramat obycz.
*** Polska/Niemcy/Szwajc.
2023, reż. Sławomir
Fabicki (105 min)
01:55 Prawdziwe męstwo
*** (True Grit) – western
USA 1969, reż. Henry
Hathaway (135 min)

MEZZO

10:15 Shalin Novrasli w Fon-
dation Louis Vuitton, Paryż
12:00 Estival Jazz Lugano: Jon
Hendricks and Co – koncert
12:45 Intermezzo
13:30 Yoav Levanon, David
Fray, Elisabeth Leonskaja,
Luzerner Sinfonieorchester :
Liszt, Schumann, Schubert
15:30 INSO-Lviv Orchestra,
Dalia Stasevska, Joshua Bell:
Bacewicz, de Hartmann,
Skoryk, Stankowicz, Chopin
16:55 Intermezzo
17:45 Gaetano Donizetti:
Maria Stuarda – opera A 2025
20:30 Saehyun Kim : Fauré,
Ravel, Chopin – Fondation
Louis Vuitton, Paryż
22:00 Pene Pati w praskim
Rudolfinu – muzyka klas.
23:25 Enrico Caruso: wieczny
głos – film dok. Niemcy 2021

TVP2 **D3**

06:25 M jak miłość
07:30 Pytanie na śniadanie
07:55 Pytanie na śniadanie
10:40 Jak to się mówi,
czyli Kasia u Bralczyka
11:10 The Voice Senior (9, 9)
– program rozrywkowy
14:00 Familiada (3100)
14:35 Koło fortuny (2066)
15:10 Szansa na sukces.
Opole 2025 (7) – show
16:15 Pamiętam Ciebie
z tamtych lat – Wojciech
Trzciński – koncert PL 2025
17:15 Hrabia Monte Christo
(5/8) – serial kostiumowy
Włochy/Francja 2024
18:15 Pan Mama – serial kom.
18:55 Legalna blondynka
(Legally Blonde) – komedia
USA 2001, reż. Robert Luketic,
wyk. Reese Witherspoon,
Luke Wilson (105 min)

20:40 Podejrzeni (The Usual
**** Suspects) – thriller
USA/Niemcy 1995,
reż. Bryan Singer, wyk.
Gabriel Byrne, Kevin
Spacey, Stephen
Baldwin (110 min)
22:30 Słowa od serca (6)
22:40 Muzyka na dobry
wieczór (22)
23:45 Krucjata. Prawo serii
(8/13) – serial krym.
00:50 Coco Chanel (Coco
**** avant Chanel)
– film biograficzny
Francja/Belgia 2009

PULS 2

08:25 Wojciech Cejrowski.
Boso – Karaiby (4, 5, 6)
10:30 Panowie, dbajcie
o żony – komedia Francja 1978
12:30 Fantomas – komedia
kryminalna Francja/Włochy
1964, reż. André Hunebelle
14:40 The White Snake – film
obycz. Niemcy/Austria 2015
16:45 Magiczny kamień – film
fantasy Słowacja/Czechy 2019
18:40 Kalosze szczęścia
– film fantasy Niemcy 2018,
reż. Friederike Jehn, wyk. Jonas
Lauenstein, Luise von Finckh
20:00 Hansan: Narodziny
smoka – dramat historyczny
Korea Południowa 2022, reż.
Kim Han-min, wyk. Hae-il
Park, Yo-han Byeon, Sung-kee
Ahn, Hyeon-ju Son
22:35 Naziści na prochach
(33,6,7,8) – serial krym.

POLSAT **D3**

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień – mag.
08:00 Halo tu Polsat (5626)
10:50 Jak ukraść Księżyc
– film anim. USA/F 2010, reż.
Pierre Coffin, Chris Renaud
12:55 Zaginiony świat:
Jurassic Park (The Lost World:
Jurassic Park) – film sens. USA
1997, reż. Steven Spielberg,
wyk. Jeff Goldblum, Julianne
Moore, Pete Postlethwaite,
Richard Attenborough (170 min)
15:45 Wieżien labiryntu: Lek
na śmierć (The Maze Runner:
The Death Cure) – thriller USA
2018, reż. Wes Ball, wyk. Dylan
O'Brien, Kaya Scodelario, Ki
Hong Lee (185 min)
18:50 Wydarzenia, sport,
pogoda – wiadomości
19:35 Państwo w państwie
(598) – pr. publicyst.

19:55 Czarna Wdowa (Black
*** Widow) – film s.f.
USA 2021, reż. Cate
Shortland, wyk. Scar-
lett Johansson, Floren-
ce Pugh (175 min)
22:50 Pukając do drzwi
*** (Knock at the Cabin)
– horror USA/Japonia/
Chiny 2023 (130 min)
01:00 Przyjaciele z kasą
*** (Friends with Money)
– komedia USA 2006,
reż. Nicole Holofcener,
wyk. Jennifer Aniston,
Joan Cusack (115 min)

TV4

07:00 Wielkie tajemnice
historii IV (6,3/25)
08:50 Ewa gotuje (465)
09:20 Galileo
11:30 I kto to mówi!
– komedia USA 1989
13:30 Miłość do kwadratu
– komedia Polska 2021
15:40 Jak poślubić milionera?
– komedia romant. PL 2019,
reż. Filip Zylber, wyk. Małgo-
rzata Socha, Michał Mali-
nowski, Małgorzata Foremniak
17:50 Uroczysko IV (49,50,
51,52/52) – serial krym. Polska
2025, wyk. Antoni Królikowski
20:00 Sprawiedliwi. Trój-
miasto II (33,34,35,36/52)
– serial krym. PL 2025, wyk.
Jerzy Żelnik, Artur Dziurman
00:05 STOP Drogową (371)
01:05 Naziści na prochach.
Hitler i blitzkrieg – film dok.

TVN **D3**

05:50 Ukryta prawda (17/60)
06:45 Kuchenne rewolucje
07:45 Dzień Dobry TVN (5613)
11:25 Magda gotuje Internet
(5) – talk-show Polska 2026
12:00 Co za tydzień (1229)
– mag. Polska 2026
12:40 Będzie pięknie (6/8)
13:50 Akademia Policyjna IV –
Patrol obywatelski (Police
Academy 4: Citizens on Patrol)
15:40 Studio Pucharu Świata
16:00 Skoki narciarskie:
Puchar Świata mężczyzn
w Willingen (na żywo)
17:05 Studio Pucharu Świata
17:15 Skoki narciarskie:
Puchar Świata mężczyzn
w Willingen (na żywo)
18:00 Studio Pucharu Świata
18:25 Niezwykłe Stany
Prokopa IV (4/11) – serial dok.
19:00 Fakty, sport, pogoda

19:50 Władca Pierścieni:
Drużyna Pierścienia
(The Lord of the
Rings: The Fellowship
of the Ring) – film
fantasy USA/Nowa Ze-
landia 2001 (225 min)
23:35 Śmiertelna wyli-
czanka (Murder by
*** Numbers) – thriller
USA 2002, reż. Barbet
Schroeder, wyk. San-
dra Bullock (150 min)
02:05 Szpital św. Anny
(20/26) – serial oby-
czajowy Polska 2025

METRO **D3**

07:40 Dorota was urządzi V
(8/12) – serial dok. Polska 2016
08:25 Zapukaj do moich drzwi
(64,65/143) – telenowela
10:20 Tropicielki rodzinnych
historii – serial dok.
11:20 Przystanek Bieszczady
(4,5) – serial dok. Polska 2016
13:15 Złomowisko PL VI
15:15 Milionerzy (578, 579,
580) – teleturniej
17:00 Duma: Podróż do domu
19:10 Magda gotuje Internet
(1) – talk-show Polska 2025
19:40 Estonia – katastrofa
na morzu (5/5) – serial dok.
21:00 Śmierć Diany: dwa
śledztwa (1/4) – serial dok.
22:00 Listy do M. V – komedia
romantyczna Polska 2022
00:20 Sekrety życia (37/40)
– serial fabularno-dok.
01:20 Wyburzacz II

TV PULS **D3**

06:00 Taki jest świat (5)
06:40 Kobra – oddział
specjalny XXVI (8,9/14)
08:40 Ranczo VI (8,9,10,11,12)
– serial kom. Polska 2012
13:50 Przypadkowy mąż (The
Accidental Husband) – kome-
dia USA/Irlandia 2008, reż.
Griffin Dunne, wyk. Uma
Thurman (110 min)
15:40 Na pewno, być może
(Definitely, Maybe) – komedia
romantyczna F/Niemcy/Wlk.
Brytania/USA 2008 (140 min)
18:00 Moje wielkie greckie
wesela (My Big Fat Greek
Wedding) – komedia roman-
tyczna USA/Kanada 2002,
reż. Joel Zwick (120 min)

20:00 Na podsłuchu (Wire
*** Room) – film sens. USA
2022, reż. Matt Eskan-
dari, wyk. Kevin Dillon,
Bruce Willis, Oliver
Trevino (125 min)
22:05 Cobra – film sensa-
cyjny USA/Izrael 1986,
reż. George P. Cosma-
tos, wyk. Sylvester
Stallone (110 min)
23:55 Sposób na świętego
*** (Fatman) – komedia
sens. USA/Kan./Wlk.
Bryt. 2020 (125 min)
02:00 Dyżur II (24)

TVN7 **D3**

05:10 Szkota (26/72) – serial
fabularno-dok. Polska 2018
06:05 Wiza na miłość:
pierwsze spotkanie VI
07:00 Batwheels (2,3,4/38)
07:45 Anatomia piękna II (7)
08:50 Legendy sowiego króle-
stwa: Strażnicy Ga'Hoole
10:50 Ukryta prawda
(4,5,6/60) – serial fabularno-
dokumentalny Polska 2023
13:50 Detektywy II (5,6/56)
15:50 Ekspres polarny (The
Polar Express) – film anim.
USA/Australia 2004 (125 min)
17:55 Pajęczyna Charlotty
(Charlotte's Web) – film fanta-
sy USA/Niemcy/Aus. 2006,
reż. Gary Winick (125 min)

20:00 Tarzan: Legenda (The
*** Legend of Tarzan)
– film przyg. USA/
Austria/Kanada/Wlk.
Brytania/Australia
2016 (145 min)
22:25 Szukając sprawied-
*** liwości (Out For Ju-
stice) – film sens. USA
1991 (115 min)
00:20 W starym, dobrym
*** stylu (Going in Style)
– komedia krymi-
nalna USA 2017, reż.
Zach Braff (125 min)
02:25 Żyjąc z potworem IV

STOPKLATKA

- 08:00 Komisarz Rex VII** (3,4/13) – serial sens.
- 10:00 Hudson i Rex II** (14,13,15/19) – serial krym.
- 13:00 Smoking (The Tuxedo)** *** – komedia sensacyjna USA 2002, reż. Kevin Donovan, wyk. Jackie Chan (125 min)
- 15:05 Bitwa o Anglię (Battle of Britain)** *** – film woj. Wlk. Bryt./USA/Francja/Hiszpania 1969, reż. Guy Hamilton, wyk. Laurence Olivier (175 min)
- 18:00 Cztery pancerni i pies** (7,8) – serial wojenny
- 20:00 Lęk pierwotny (Primal Fear)** *** – thriller USA 1996, reż. Gregory Hoblit, wyk. Richard Gere, Laura Linney, Edward Norton (165 min)
- 22:45 Najlepsi z najlepszych IV: Bez ostrzeżenia (Best of the Best 4: Without Warning)** * – thriller USA 1998, reż. Phillip Rhee (115 min)
- 00:40 Zanim zasnę (Before I Go to Sleep)** *** – thriller Wlk. Brytania/Francja/Szwecja/USA 2014, reż. Rowan Joffe, wyk. Nicole Kidman (120 min)

KINO POLSKA

- 07:50 Bolek i Lolek na wakacjach** (10/13) – serial anim.
- 08:00 Podróż kapitana Klipera** – serial anim.
- 08:30 Polska Kronika Filmowa 02A/68** – film dok. Polska 1968
- 08:45 To nie ze mną II** (7,8)
- 09:55 W pustyni i w puszczy** – film przyg. Polska 2001, reż. Gavin Hood, wyk. Adam Fidusiewicz, Karolina Sawka
- 12:35 Powstanie warszawskie**
- 14:30 Złoty pociąg, cz. 1** – film sens. Polska/Rumunia 1986, reż. Bohdan Poręba
- 16:10 Złoty pociąg, cz. 2** – film sens. Polska/Rumunia 1986, reż. Bohdan Poręba
- 17:50 Konsul** – komedia sensacyjna Polska 1989, reż. Mirosław Bork, wyk. Piotr Fronczewski, Maria Pakulnis
- 20:00 Pianista** – dramat wojenny Francja/Niemcy/Polska/Wlk. Brytania/USA 2001, reż. Roman Polański, wyk. Adrien Brody, Thomas Kretschmann, Frank Finlay
- 23:05 IO** – film przyg. Polska/Włochy 2022, reż. Jerzy Skolimowski, wyk. Sandra Drzymalska, Tomasz Organek
- 00:55 W imię...** – thriller Polska 2013, reż. Małgorzata Szumowska, wyk. Andrzej Chyra, Mateusz Kościukiewicz

ALE KINO+

- 08:05 Daleko od okna** – dramat Polska 2000, reż. Jan Jakub Kolski (140 min)
- 10:25 Elizabeth Taylor. Zbuntowana supergwiazda** – serial dok.
- 11:30 Tatami** – film sens. Gruzja/USA/Wlk. Brytania/Izrael 2023, reż. Zar Amir Ebrahimi, Guy Nattiv (125 min)
- 13:35 Siła przetrwania (Miracle on the Mountain)** *** – film przyg. USA 2017, reż. Scott Waugh, wyk. Josh Hartnett (120 min)
- 15:35 Winnetou: Skarb w Srebrnym Jeziorze** *** – film przygodowy Niemcy/Francja/Jugosławia 62 (130 min)
- 17:45 Włamanie na śniadanie (Bandits)** *** – komedia kryminalna USA 2001, reż. Barry Levinson, wyk. Bruce Willis (145 min)
- 20:10 Reykjavik 112** (1–6/6) – serial kryminalny Islandia 2025, wyk. Kolbeinn Arnbjörnsson, Þorsteinn Bachmann
- 02:05 Król** (1/8) – serial kryminalny Polska 2020, wyk. Michał Żurawski

POLSAT FILM

- 08:05 Byli sobie odkrywcy**
- 09:15 Madagaskar II** – film animowany USA 2008
- 10:55 Lilo i Stich II: mały feler**
- 12:45 Obłądny rycerz** – film przygodowy USA 2001
- 15:30 Śmierć na Nilu** – film kryminalny USA 2022
- 18:00 Pan i władca: Na krańcu świata** – film przyg. USA 2003
- 21:00 Dziedzictwo Bourne'a** – film sensacyjny USA/Japonia 2012, reż. Tony Gilroy
- 23:45 22 Jump Street** – komedia sensacyjna USA 2014

KINO TV

- 07:45 Stawka większa niż życie** (5/18) – serial wojenny
- 10:25 Quigley na antypodach** – western USA/Australia 1990
- 12:50 Znachor** – melodramat Polska 1981, reż. J. Hoffman
- 15:35 Kacper** – film fantasy USA 1995, reż. Brad Silberling
- 17:30 Komandosi z Navarony** – film wojenny Wlk. Brytania/USA 1978, reż. Guy Hamilton
- 20:00 Kod Merkury** – film sensacyjny USA 1998
- 22:30 Wojna państwa Rose** – komedia USA 1989
- 00:55 Antidotum** – film akcji USA/Arabia 2004

TVP KULTURA

- 08:00 Nabożeństwo lute-rańskie w Mikołajkach**
- 09:00 Niepojęte** (18)
- 09:20 Misja: gościnność**
- 10:00 Sophia Loren. Portret gwiazdy** – film dok.
- 11:00 Pan wzywał, Milordzie? II** (6/7)
- 12:05 Dobre strony** (12)
- 12:30 Wspomnienia z Francji** *** – dramat Francja 75, reż. André Téchiné (105 min)
- 14:10 Kolekcja** (3) – mag.
- 14:55 Dyktator** ***** (The Great Dictator) – komediodramat USA 1940 (140 min)
- 17:15 Studio Kultura** (687)
- 18:05 Złota Płyta dla Mieczysława Foggia**
- 18:40 Jest Warszawa**
- 20:00 Cały ten zgiełk** ***** (All That Jazz) – musical USA 1979, reż. Bob Fosse (135 min)
- 22:15 Kulturalni** (3) – mag.
- 23:05 Teatroteka** – spektakl teatralny Polska 2016
- 00:10 Tata i butelki** – film anim. F 2023 (10 min)
- 00:20 Gruboskórca** – film anim. F 2022 (25 min)
- 00:45 Ella i John (The Leisure Seeker)** *** – film przyg. Włochy/F 2017 (125 min)

WARNER TV

- 11:40 Akademia Policyjna V** – Misja w Miami Beach – komedia USA 1988
- 13:25 Akademia policyjna VI: Operacja Chaos** – komedia USA 1989, reż. Peter Bonerz
- 15:00 Dorwać smarta** – komedia USA 2008, reż. Peter Segal
- 17:10 Skazani na Shawshank** – dramat psychol. USA 1994
- 20:00 Krytyczna terapia** – film sensacyjny Kanada/USA 1996
- 22:20 Reich** – film sens. Polska 2001, reż. W. Pasikowski
- 00:15 Odwet** – film sens. USA/Niemcy 2003, reż. F. Gary Gray

PARAMOUNT

- 10:00 Truman Show** – komediodramat USA 1998
- 12:20 Poszukiwacze zaginionej arkii** – film przyg. USA 1981
- 14:50 Indiana Jones i Świątynia Zagłady** – film przygodowy USA 1984
- 17:20 Indiana Jones i ostatnia krucjata** – film przyg. USA/Włochy/Hiszpania/Wlk. Brytania/Jordania 1989
- 20:00 Indiana Jones i Królestwo Kryształowej Czaszki** – film przyg. USA 2008, reż. Steven Spielberg
- 22:30 Ciche miejsce** – horror USA 2018, reż. John Krasinski

HBO

- 08:35 Wonka** – komedia *** USA/Wlk. Brytania/Kanada 2023 (115 min)
- 10:30 Kosmiczny Jet: Obóz** *** Kosmiczny – film anim. USA 2023 (85 min)
- 11:55 Green Book** – film biograficzny USA/Chiny 2018 (130 min)
- 14:05 Karate Kid** – film familijny USA 1984, reż. John G. Avildsen (125 min)
- 16:10 Karate Kid** – film przyg. *** USA/Chiny 2010, reż. Harald Zwart (135 min)
- 18:25 Karate Kid: Legendy** *** – komedia USA/Kanada 2025, reż. Jonathan Entwistle (95 min)
- 20:00 Koszmar minionej nocy** * lata – horror USA/Australia/Kanada 2025 (110 min)
- 21:50 The Outrun** – dramat *** obycz. Wlk. Brytania/Niemcy 2024 (115 min)
- 23:45 Złodziej tożsamości.** *** Historia prawdziwa – thriller USA 2015, reż. Rupert Goold (100 min)
- 01:25 Dzień Bastylii** – film sens. USA/Francja/Wlk. Brytania/Luksemburg/Niemcy/Belgia/Chiny 2016 (95 min)

CINEMAX

- 10:25 Planeta Janet** – dramat obycz. USA/Wlk. Brytania 23
- 12:20 Mikado** – komediodramat Francja 2024
- 13:55 Kuchenna rewolucja** – komedia USA 2023
- 15:30 Dzień Świątaka** – komedia USA 1993, reż. H. Ramis
- 17:15 Aviator** – film biograficzny USA/Niemcy 2004
- 20:00 Ex Machina** – film s.f. Wlk. Brytania/USA 2015, reż. Alex Garland
- 21:45 Wojna o jutro** – film s.f. USA 2021, reż. Chris McKay
- 00:00 Kontra** (3,4/10)

ROMANCE TV

- 13:20 Szalony dzień** – komedia Niemcy 2022
- 15:15 Wydział zabójstw** Sztambu (4/21) – serial krym.
- 17:05 Katie Fforde: Dłaczego powiedziałam „tak”?** – film obyczajowy Niemcy 2016
- 19:00 Zwierzyńiec doktor Mertens** (10/13) – serial obycz.
- 20:00 Szkoła nad morzem: Świeża krew** – dramat obycz. Niemcy 2022, reż. W. Eißler
- 21:55 Lilly Schönauer: Dobrze zaplanowana miłość** – dramat obycz. Niemcy/Austria 2007
- 23:50 Toni** – akuszer: Klasa dla siebie – komedia Niemcy 23

CANAL+ PREMIUM

- 08:10 Ostatni bój. Legenda 300 Spartan** – film dok.
- 09:05 Robin i obrońcy królestwa** *** – film przyg. Wlk. Brytania/Irlandia 2025 (100 min)
- 10:45 Przesilenie zimowe** ***** – komediodramat USA 2023, reż. Alexander Payne (130 min)
- 12:55 47 roninów** – film fan-tasy USA/Wlk. Brytania/Japonia/Węgry 2013, reż. Carl Rinsch (115 min)
- 14:50 Kaskader** – film sens. *** USA/Kanada/Australia 2024 (125 min)
- 16:55 Wstęp do meczu**
- 17:25 Piłka nożna: PKO BP Ekstraklasa: Legia Warszawa** – Korona Kielce [na żywo]
- 19:35 Liga+ Extra** [na żywo]
- 21:30 David Bowie: ostatni akt** – film dok.
- 22:30 Ukryty motyw** *** – thriller Dania/Szwecja/Francja 2025, reż. Gustav Möller (95 min)
- 00:05 Namierzony** – film sens. *** Włochy/USA 25, reż. Johnny Martin (105 min)
- 01:50 Uwikłanie** – film krym. *** Polska 2011, reż. Jacek Bromski (125 min)

TVN FABUŁA

- 08:10 Singielka** – telenowela
- 09:50 Brzydula** – serial obycz.
- 11:00 Mikołaj i spółka** – komedia Francja/Belgia 2017
- 13:20 Grunt to rodzinka** – komedia Francja 2004
- 15:10 Kroniki Spiderwick** – film przyg. USA 2008
- 17:20 Green Book** – film biograficzny USA/Chiny 2018
- 20:00 Mission: Impossible** – film sensacyjny USA 1996
- 22:15 Zabójcza broń** – komedia sensacyjna USA 1987
- 00:45 Nie martw się, kochanie** – thriller USA 2022

AMC

- 09:00 Zadanie do wykonania** – dramat wojenny USA 2023
- 11:00 Aleksander** – dramat historyczny USA/Wlk. Brytania/Niemcy/Holandia/Francja/Włochy 2004
- 14:25 Płonąca pułapka** – dramat obyczajowy USA 2004
- 16:40 K-19** – film sens. Wlk. Brytania/Niemcy/Kanada/USA 2002, reż. Kathryn Bigelow
- 19:15 Transformers** – film s.f. USA 2007, reż. Michael Bay
- 22:00 W odwiecie za śmierć** – thriller USA 2010
- 23:50 Zakładnik** – film sens. USA 2004, reż. Michael Mann

AXN

08:50 Zabójcza broń II (1/22)
09:50 Detektyw Monk
 (1,2,3,4,5/13) – serial krym.
14:45 CSI: Kryminalne zagadki
 Las Vegas III (12–16/23)
20:00 Pan i pani Smith
 – komedia sensacyjna USA
 2005, reż. Doug Liman, wyk.
 Brad Pitt, Angelina Jolie
22:30 John Rambo – film
 sens. Niemcy/USA/Tajlandia
 2008, reż. Sylvester Stallone
00:10 John Wick 4 – film sens.
 USA/Niemcy 2023, reż. Chad
 Stahelski, wyk. Keanu Reeves

EPIC DRAMA

09:45 Poirot VII (2/2) – serial
 krym. Wlk. Brytania 2000
11:55 Morderstwo w małym
 mieście II (9,10) – serial krym.
15:35 Poirot: Zło czai się pod
 słońcem VIII (1/2) – serial krym.
17:45 Marlow: Klub zbrodni II
 (4/6) – serial krym.
18:45 Panna Scarlet V (1,2/6)
 – serial krym. Wlk. Brytania
 2025, wyk. Kate Phillips
21:00 Komisarz Maigret:
 Maigret w kabarecie II (2/2)
 – serial krym. Wlk. Brytania
 2017, wyk. Rowan Atkinson
23:00 Poirot VII (1,2/2) – serial
 krym. Wlk. Brytania 2000

TVN STYLE

11:30 Kuchenne rewolucje (12)
12:31 Bitwa o gości (4)
13:30 Jestem z Polski XVI
16:30 Kobieta na krańcu
 świata XVI: Grenlandia – nie
 jesteśmy na sprzedaż (4/8)
17:10 Rajską posiadłość
 Pameli Anderson (3)
18:10 Magda gotuje Internet
18:45 Kuchenne rewolucje
20:45 Niezwykłe Stany
 Prokopa V (2/8) – serial dok.
21:45 Skok na Luwr: jak
 skradziono klejnoty za 102
 miliony dolarów – film dok.
22:45 Kup pan zamek

TVN TURBO

08:00 Nauka jazdy (10,11)
09:00 Raport końcowy (803)
09:30 Moto kombat (6) – mag.
10:15 Wojny samochodowe
12:15 Z drugiej ręki (7)
13:00 Zawodowi handlarze
14:30 Naprawy nie do napra-
 wy (5) – mag. motoryzacyjny
15:15 Jeździć, obserwować VI
16:00 Mobilni mechanicy
17:30 Nic do zgłoszenia VI
18:30 Raport końcowy (803)
19:00 Ciężarówką przez
 Malezję (5/8) – serial dok.
20:00 Wojny samochodowe
22:00 Z drugiej ręki (7)
22:50 Moto kombat (6)

BBC FIRST

08:50 Powrót do raju (6/6)
09:55 Lewis III (5,6/8)
12:00 Duchy IV (6,7/6)
13:20 Co ludzie powiedzą?
14:00 Morderstwa
 w Midsomer XXV (4/4)
15:50 Tajemnice
 Brokenwood VIII (4/6)
17:50 Sanditon II (1,2/6)
19:55 Śmierć pod palmami X
 (7/8) – serial kryminalny
21:00 Tajemnice
 Brokenwood VIII (5/6)
22:55 W cieniu podejrzeń
01:05 Śmierć pod palmami X

FX

08:15 CSI: Kryminalne
 zagadki Miami VI (6,7,8,8/21)
11:55 CSI: Kryminalne zagadki
 Nowego Jorku VII (8,9,10/22)
14:40 CSI: Kryminalne zagadki
 Las Vegas XV (17,18/18)
17:25 Elsbeth II (11/20)
18:20 Spider-Man: Daleko
 od domu – film sens. USA/
 Czechy/Australia/Kanada/
 Włochy 2019, reż. Jon Watts
20:55 Anakondy: Polowanie
 na Krwawą Orchideę – horror
 USA/Australia 2004
22:55 Czas zabijania
 – dramat obyczajowy USA
 1996, reż. Joel Schumacher

HGV

08:55 Nowa Maja w ogrodzie
 (3,4) – mag. poradnikowy
10:00 Polowanie na ogród II
 – serial dok. Polska 2019
11:40 Zamieszkać w zabytko-
 wym domu II – serial dok.
13:35 Zgłoś remont (8)
14:35 Weekendowa metamor-
 foza (6,6) – reality show
16:30 Akcja aranzacja (4)
17:00 House Hunters
19:05 Dorota inspiruje (2,1)
20:55 Patent na dom (2,1,2)
 – mag. poradnikowy Polska 21
23:45 Najdroższe rezydencje
 Ameryki (1,2/8) – serial dok.

BBC LIFESTYLE

08:00 Wielkie australijskie
 wypieki V (6/10) – serial dok.
10:20 Zapraszam do stołu (6)
12:15 Tajemnice królewskich
 ogrodów (1/4) – serial dok.
13:20 Mistrzowie szycia (6)
14:30 Na bogato: sekrety
 pierwszej klasy (1/4)
15:30 Mistrzowie ceramiki (2)
16:40 Wielkie Taneczne show
20:30 Mistrzowie ceramiki (2)
21:40 Na bogato: sekrety
 pierwszej klasy (1/4)
22:40 Christiane Amanpour:
 Seks i miłość w różnych kra-
 jach świata – serial dok.
23:35 Wstydlive choroby VIII

COMEDY CENTRAL

08:05 Teoria wielkiego
 podrywu (14–17,1–6/17)
12:40 Teoria wielkiego
 podrywu II (7,8/23)
13:30 Przyjaciele VII
 (12–21/24) – serial kom.
18:30 Przyjaciele VII
 (22–24/24) – serial kom.
20:00 Czarna Żmija IV (1,2,3/6)
 – serial kom. Wlk. Brytania
 1989, wyk. Rowan Atkinson
22:00 The Office PL (11,12/12)
 – serial kom. Polska 2021
23:00 Comedy Club (3,4)
00:00 Miasteczko South Park

TVP SERIALE

08:55 Alternatywy 4 (6,7/9)
11:15 Ranczo X (2)
12:15 Słodkie oczy – kome-
 dia Polska 1979, reż. Juliusz
 Janicki, wyk. Witold Pyrkosz
13:30 Ojciec Mateusz XXI (4,5)
15:25 U Pana Boga
 w Królowym Moście (6/12)
16:25 Ranczo X
17:25 Alternatywy 4 (8/9)
18:25 Na sygnale
20:55 Ojciec Mateusz XXI (7)
 – serial krym. Polska 2018
22:50 Ranczo X (4/13)
23:45 Rodzinka.pl XVII (9)
00:25 Drelich – serial krym.
01:25 Korona królów

CANAL+ KUCHNIA

13:45 Sekrety świata
 przypraw II (2) – serial dok.
14:45 Azjatycka kuchnia Ewy
 Pau (5,6) – mag. kulinarny
15:40 Jedz, podróżuj, smakuj
16:40 Stanley Tucci (1/6)
17:30 U sąsiadów w kuchni XII
18:35 David w Europie (5)
19:05 Jakubiak rozgryza
 Tajlandię i Kambodżę (1,2)
19:55 m jak mięso (7,8)
20:45 Kuchenny recykling (6)
21:45 Michel Roux – sielskie
 smaki francuskiej kuchni III
22:40 James Martin:
 hiszpańska przygoda (5/20)

CANAL+ DOMO

09:40 Daleko od miasta XIV
10:35 Pokochaj swój ogród (2)
11:35 Generalna odbudowa II
12:30 Ucieczka na wieś XXIII
14:20 Wielkie Projekty:
 Szwecja III (5/6) – serial dok.
15:15 Kupiliśmy sobie zamek
16:10 W mieście czy na wsi
17:00 Bitwa o wnętrze (2)
18:00 Daleko od miasta XIV
18:25 Tomasz Pągowski (7)
19:00 Ucieczka na wieś XXIV
21:00 Colin i Justin: Remont
 na mrozie – serial dok.
21:55 Wielkie projekty:
 Australia XI – serial dok.
23:00 Cudotwórcy VI (9,10)

PLANETE+

13:35 Ważki – owady ekstre-
 malne – film dokumentalny
14:40 Udar. Powstrzymać
 skutki – film dokumentalny
15:50 Tajemnice Picassa
17:00 Premiera:
 Średniowieczne serc Czech
 i Moraw (1,2) – serial dok.
18:00 Świat z góry XI (14/14)
18:40 Polska z góry III (2,3/13)
19:45 Céline Dion. Tak rodzi
 się gwiazda – film dok.
20:50 Alfred Hitchcock
 – mistrz suspensu
22:30 Superheroes – film dok.

DISCOVERY CHANNEL

08:00 Jak oni to robią?
09:00 Złomowisko PL X
11:00 Brudna robota – czysty
 zysk III – serial dok. Polska 20
12:00 Porty – serial dok.
13:00 Jak oni to robią?
14:00 Gorączka złota XVI (10)
15:00 Morze złota XIII (3)
16:00 Truckerki II
17:00 Nic do zgłoszenia III
18:00 Celnicy na straży
 Szwecji III (14/14) – serial dok.
19:00 Psy policyjne (4/10)
20:00 Gorączka złota XVI (10)
22:00 Włoska kontrola celna
23:00 Celnicy na straży
 Szwecji III (14/14) – serial dok.

TVP HISTORIA

13:55 El Dorado – western USA
 1967, reż. Howard Hawks
16:10 Historia w ożywionych
 obrazach (15) – cykl reportaży
16:30 Dotknięcie anioła
17:40 Flesz historii (746)
18:10 Z biegiem lat,
 z biegiem dni – serial obycz.
20:00 Starożytny Egipt –
 kroniki imperium (1/8)
21:05 Nieznana wojna na
 Północy (4/6) – serial dok.
22:05 Wrota Europy – dramat
 wojenny Polska 1999
23:35 Ziemia obiecana – dra-
 mat obycz. Polska 1975

HISTORY

14:50 Tajemnice ziem odzy-
 skanych IV (5) – serial dok.
15:20 II wojna światowa: pla-
 neta w ogniu (1,2) – serial dok.
17:10 David Duchovny:
 archiwum tajemnic (5/10)
18:10 Życie po zagładzie ludz-
 kości III (1/8) – serial dok.
19:05 Wyjaśnić niewyjaśnione
20:00 Komandosi kontra
 naziści (4) – serial dok.
21:00 Kevin Costner: jak zdo-
 bywano Dzikie Zachód (4/8)
22:00 Największe tajemnice
 świata V (8/15) – serial dok.
23:00 Starożytni kosmici XVII
 (9,10) – serial dok. USA 2025

NATIONAL GEOGRAPHIC

13:30 Na granicy wytrzymało-
 ści (3/10) – serial dok.
14:00 Katastrofy pod lupą
15:00 Premiera: Gladiatory:
 starożytni wojownicy (4)
16:00 Imperium Mongołów:
 historia Czyngis-chana (5/6)
17:00 Zakazana historia IV
19:00 II wojna światowa: ukry-
 ta prawda (6/6) – serial dok.
20:00 Odkryć świat (2/6)
21:00 Premiera: Will Smith:
 wielka wyprawa (5,6)
23:00 Śladami tajemnic:
 Ziemia Święta – film dok.

FOCUS TV

08:00 Rolnicy. Podlasie V
09:00 Niezwykłe pociągi III
 (3,4/6) – serial dok. Kanada 19
11:00 Z klimatem i z pasją (9)
11:30 Wojny magazynowe
14:00 Galileo
16:00 Kryptonim szef X (7/9)
17:00 Rolnicy. Podlasie VIII
 (2,3,4,5) – serial dok.
21:00 Wioski wiosieczki
21:30 Górale V – serial dok.
22:00 Miłość i seks w krajach
 Maghrebu – film dok. F 2020
23:00 Pogromcy mafii (1)
00:00 Największe śledztwa
 CBSP – serial dok. Polska 2024
01:00 Rolnicy. Podlasie II (22)

BBC EARTH

12:05 W okowach mrozu VIII
13:05 Gordon Buchanan:
 przez Gobi na wielbłądzie
14:15 Sekrety długowieczno-
 ści (2/6) – serial dok.
15:20 Fenomeny współczes-
 nego życia (2/6) – serial dok.
16:25 Układ Słoneczny (4/5)
17:30 Planeta Ziemia III: kulisy
17:45 W okowach mrozu VIII
18:50 Naturalnie odmienione
 życie – serial dokumentalny
19:55 Inżynieria jutra
21:00 Zielona planeta (3/5)
22:05 W okowach mrozu VIII
23:05 Morze Śródziemne

POLSAT VIASAT HISTORY

08:10 Wiolonczelista
 z Auschwitz – film dok.
10:10 Auschwitz: zapomniana
 muzyka – film dokumentalny
12:05 Wojny faraonów (1)
13:20 DNA Hitlera: geny
 dyktatora (1,2) – serial dok.
15:30 Królowie na wojnie
17:50 Jeden dzień
 w Auschwitz – film dok.
19:00 Wiolonczelista
 z Auschwitz – film dok.
21:00 Auschwitz: zapomniana
 muzyka – film dokumentalny
22:55 Wszystko, co zobaczyli
23:55 II wojna światowa
 – wielkie bitwy w Europie

Od A do Z

GODZINY SZCZYTU ★★

film sens., USA 1998, reż. Brett Ratner, wyk. Jackie Chan, Chris Tucker, Tom Wilkinson

23:55 | **warner tv**

Jackie Chan i złotousty Chris Tucker na jednym wózku – jako policjant z Hongkongu i agent FBI na tropie porwanej córki dyplomaty. Wielbiciele obu panów docenią.

JURASSIC WORLD: UPADŁE KRÓLESTWO ★★

film przyg., USA/Chiny 2018, reż. J.A. Bayona, wyk. Chris Pratt, Bryce Dallas Howard, Rafe Spall

19:55 | **polsat**

Ciągle to samo. Zbliżający się wybuch wulkanu na wyspie, zamienionej na ponownie zamknięty park rozrywki ze składowanymi dinozaurami, skłania dawnych opiekunów zwierząt do podjęcia akcji ewakuacyjnej.

JUTRO NIE UMIERA NIGDY ★★★

film sens., Wlk. Brytania/USA/Hiszpania 1997, reż. Roger Spottiswoode, wyk. Pierce Brosnan, Jonathan Pryce

20:00 | **tvp kultura**

"Bond" po raz 18.: superagent walczy z magnatem mediów, któremu zamarzyło się panowanie nad światem. Poziom gadżetów w normie, efektów również, podobnie dziewczyny, a i Pierce Brosnan trzyma fason.

KONIEC ROMANSU ★★★

melodramat, Wlk. Brytania/USA 1999, reż. Neil Jordan, wyk. Ralph Fiennes, Julianne Moore, Stephen Rea

21:50 | **cinemax**

Neil Jordan czyta Grahama Greena. Londyn, II wojna światowa. Maurice ma romans z żoną przyjaciela. Pewnego dnia na dom, w którym przebywają kochankowie, spada bomba. Subtelne i refleksyjne.

KRET ★★★★★

thriller, Polska/Francja 2010, reż. Rafał Lewandowski, wyk. Borys Szyc, Marian Dziędziel

20:00 | **kino polska**

Pytanie o stosunek Polaków do stanu wojennego: syn bohatera „Solidarności” wobec sytuacji, kiedy tylko od byłego tajniaka zależy, czy postawione ojcu zarzuty współpracy z bezpieką się potwierdzą.

Skok stulecia

FOT. MAT. PRAS.

FILM SENS.

USA 2018, reż. Christian Gudegast, wyk. Gerard Butler, Pablo Schreiber, O'Shea Jackson Jr.

MARZYCIEL ★★★

dramat obycz., Francja/Belgia 2023, reż. Anaïs Tellenne, wyk. Emmanuelle Devos, Raphaël Thiéry, Mireille Pitot

23:30 | **cinemax**

Zwalisty, jednooki podstarzały dozorca pilnuje opuszczonej rezydencji. Zjawia się właścicielka posiadłości, wzięta artystka, i proponuje dozorcę pozowanie do rzeźby, co pobudza wyobraźnię mężczyzny.

MAURETAŃCZYK ★★★★★

thriller, Wlk. Brytania/USA 2021, reż. Kevin Macdonald, wyk. Tahirah Rahim, Jodie Foster, Shailene Woodley

22:20 | **ale kino+ hd**

Ekranizacja „Dziennika z Guantanamo” Mohamedou Ould Slahiego: historia człowieka, który kilkanaście lat walczył o oczyszczenie z fałszywych zarzutów i zwolnienie z niesławnego więzienia dla terrorystów.

PACHNIDŁO:

HISTORIA MORDERCY ★★★★★

thriller, Niemcy/Francja/Hiszpania/USA/Belgia 2006, reż. Tom Tykwer, wyk. Ben Whishaw, Dustin Hoffman, Alan Rickman

22:00 | **stopklatka**

Wysmakowana superprodukcja europejska: wysnuta z powieści Patricka Süskinda opowieść o poszukiwaniu ideału przez człowieka obdarzonego nadwrażliwością węchu w osiemnastowiecznym Paryżu.

PIŁA X ★★★

horror, USA/Kanada/Meksyk 2023, reż. Kevin Greutert, wyk. Tobin Bell, Shawnee Smith, Synnøve Macody Lund

23:55 | **canal+ premium**

Wyciskając do ostatniej kropli najbardziej krwawą serię minionych 20 lat: cierpiący na raka Jigsaw poddaje się eksperymentalnej kuracji w Meksyku i odkrywa, że trafił w ręce hochsztaplerów.

PIRANIE ★★★

film krym., Włochy 2019, reż. Claudio Giovannesi, wyk. Francesco Di Napoli, Viviana Aprea, Mattia Piano Del Balzo

23:45 | **tvp 2**

Narodziny nowej mafii: piętnastoletni neapolitańczyk organizuje wokół siebie rówieśniczą grupę przestępczą, by podjąć rywalizację z miejscową mafią o wpływy w mieście. Robi wrażenie: ku przestrodze.

RAZ, DWA, TRZY...

WCHODZISZ DO GRY! ★★

horror, USA/Wlk. Brytania/Kanada 2023, reż. Eren Celeboglul, Ani Costa, wyk. Asa Butterfield, Natalia Dyer, Benjamin Evan Ainsworth

21:25 | **hbo**

Każdy, kto odczyta inskrypcję, wyrzytą na starym nożu podrzuconym przez demona, staje się uczestnikiem ponurej gry w zabijanie, opartej na dziecięcych wyliczankach. Jak zatrzymać tę krwawą karuzelę?

20:55 | **tvn**

★★★★★

Pojedynek na szczycie: zdesperowana ekipa planująca rabunek Banku Rezerwy Federalnych kontra wyspecjalizowana, nieprzebiegająca w środkach i nieznaną trudnych wyzwań grupa agentów anty-włamaniowych.

MYZ

SNAJPER: JEDNOSTKA SPECJALNA G.R.I.T. ★★

film sens., USA 2023, reż. Oliver Thompson, wyk. Chad Michael Collins, Ryan Robbins, Luna Fujimoto

22:45 | **polsat**

Doświadczony strzelec wyborowy dołącza do wyspecjalizowanej jednostki antyterrorystycznej i jedzie na Maltę, gdzie terroryści przetrzymują uprowadzoną agentkę specjalną. Rutyna pod każdym względem.

W STARYM, DOBRYM STYLU ★★★

komedia kryminalna, USA 2017, reż. Zach Braff, wyk. Morgan Freeman, Michael Caine, Alan Arkin

21:50 | **tvn 7**

Remake komedii sprzed 40 lat. Michael Caine, Alan Arkin i Morgan Freeman zamiast George'a Burnsa, Arta Carneya i Lee Strasberga – trzech skromnych emerytów, którzy postanawiają dokonać napadu na bank.

W UKRYCIU ★★★

dramat obycz., Polska 2013, reż. Jan Kidawa-Błoński, wyk. Magdalena Boczańska, Julia Pogrzebińska, Tomasz Kot

22:10 | **kino polska**

Pod okupacją dziewczyna dowiaduje się, że jej aresztowany ojciec ukrywa Żydówkę. Lęk i samotność zbliżają kobiety tak bardzo, że bohaterka zatai koniec wojny, by zatrzymać najbliższą sobie osobę.

KONRAD J. ZARĘBSKI

TVPI D3 II

07:00 Msza święta
07:30 Studio Raban (417)
08:00 Serwis Info
08:10 Pogoda
08:25 Zaraz wracam II (30)
09:05 Ranczo VI (9/13)
10:05 Komisarz Alex VII (9)
11:00 Ojciec Mateusz V (6/13)
12:00 Serwis Info
12:10 Agrobiznes – magazyn
12:40 Rok w ogrodzie extra
12:50 Serengeti III (3/6)
14:00 Wichrowe wzgórza
15:00 Serwis Info – mag.
15:15 Reportery (454)
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo
17:00 Telexpress
17:30 Jaka to melodia? (5825)
18:10 Klan – telenowela
18:45 Akacja 38
19:30 19.30 – wiadomości
19:55 Pytanie dnia

20:30 Kruk z Tower – spektakl teatr. Polska 2026, reż. Aldona Figura, wyk. Katarzyna Herman, Konrad Szymański
21:50 Postscriptum (42)
22:25 Co się kryje pod katedrą Notre-Dame? – film dok. F 2024
23:30 Balans bieli (122) – mag. Polska 2025
00:15 Prymas. Trzy lata z tysiąca – dramat społeczny Polska 2000, reż. Teresa Kotlarczyk (110 min)

MEZEO

12:00 INSO-Lviv Orchestra, Dalia Stasevska, Joshua Bell: Bacewicz, de Hartmann, Skoryk, Stankowycz, Chopin
13:30 Giacomo Puccini: Tosca – opera Włochy 2023
15:40 Intermezzo
16:45 Elina Garanca, Orkiestra Festiwalu w Lucernie, Riccardo Chailly: Boulez, Mahler
18:40 Filharmonicy Berliński, François-Xavier Roth: Strawiński, Bach – muzyka klasyczna Niemcy 2022
20:30 Tisseurs de sons: Ludovico Einaudi, Hauschka, Joep Beving, Hania Rani
21:20 „Pasja Adama” – spektakl – program artystyczny
22:55 Pyotr Ilyich Tchaikovsky: Balet Lipski – Piotr I.
00:15 Brahms: Niemiecki requiem – muzyka klasyczna

TVP2 D3 II

06:50 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7453) – mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7453) – mag. Polska 2026
11:35 Słowa od serca (7)
11:45 Okrasa famie przepisy (385) – mag. kulinarny
12:15 Nabożeństwo Kościoła ewangelicko-reformowanego w Warszawie – reportaż
13:15 Panna młoda
14:05 Va banque (929)
14:35 Na sygnale
15:05 La Promesa – pałac tajemnic – telenowela
16:00 Koło fortuny (2067)
16:35 Familiada (2840)
17:20 Panna młoda – serial obyczajowy Turcja 2024
18:15 Va banque (930)
19:30 Jeden z dziesięciu (19)
19:25 Barwy szczęścia

20:05 Barwy szczęścia – serial obycz. Polska 2026
20:40 Kulisy serialu „M jak miłość” (1639) – felieton Polska 2026
20:55 M jak miłość – serial obycz. Polska 2026
21:55 Na sygnale – serial obycz. Polska 2026
22:55 Davos. Wojna szpiegów (3/6) – serial krym.
23:45 Piranie (La paranza dei bambini) – film krym. Wł. 2019 (125 min)
01:50 Instyngt (5) – serial krym. Polska 2011

PULS 2

10:55 Superthings: Kazoom Power (5,6,7/26) – serial anim.
11:25 Baranek Shaun IV
11:40 Były sobie rzeczy (26,27/78) – serial anim.
12:00 Smerfy (12/37)
13:00 Kacze opowieści
14:00 Fineasz i Ferb (4/26)
14:35 Marta mówi! II
15:00 Miraculous III (3,4/26)
16:00 My Little Pony II
17:00 Fineasz i Ferb (5/26)
17:35 Blue II (24,25,26/52)
18:00 Świnka Peppa
18:10 Bing IV (19,20/26)
18:35 Masza i niedźwiedź II
19:00 Psi patrol V (23/26)
19:35 Pingwiny z Madagaskaru II (24/39) – serial anim.
20:00 Lombard. Życie pod zastaw XVII (28)
21:00 Dzielnica strachu IX
23:00 Wstydlive choroby V

POLSAT D3 II

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień – mag.
08:30 Malanowski i Partnerzy IV (4,5/65) – serial fab.-dok.
09:30 Trudne sprawy XXII (1,2) – serial fabularno-dok.
11:35 Gliniarze XIX (34,35,36) – serial fabularno-dok.
14:40 Dlaczego ja? 31 (39)
15:50 Wydarzenia
16:20 Interwencja (5827)
16:30 Na ratunek 112 XIV (43/60) – serial fabularno-dok.
17:00 Gliniarze XVIII (53) – serial fab.-dok. Polska 2024
18:00 Pierwsza miłość 49 (195) – serial obycz. Polska 2025, wyk. Aneta Potaczek
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda – wiadomości
19:15 Gość „Wydarzeń” (202) – program publicystyczny
19:30 Sport – Polska 2026

19:55 Jurassic World: Upadłe królestwo (Jurassic World: Fallen Kingdom) – film przyg. USA/Chiny 2018, reż. J.A. Bayona (170 min)
22:45 Snajper: Jednostka specjalna G.R.I.T. (Sniper: G.R.I.T. – Global Response & Intelligence Team) – film sensacyjny USA 2023 (115 min)
00:40 Czarna Wdowa (Black Widow) – film s.f. USA 2021 (170 min)

TV4

07:55 Bogaty dom – biedny dom II (4) – serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci VI (54,55/65) – serial obycz.
10:55 Na ratunek 112 XVII (48,33) – serial fabularno-dok.
11:55 Trudne sprawy XXI (47,48,49) – serial fab.-dok.
14:55 Ktoś tu kłamie? (47) – serial fabularno-dok.
15:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej (371, 372)
18:00 Policjantki i policjanci XXIII (45,46) – serial obycz.
20:00 Uroczysko IV (21,22/52) – serial krym. Polska 2025, wyk. Antoni Królikowski
21:00 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XIX (37)
22:00 Sprawiedliwi. Trójięmiasto II (37/52) – serial krym.
23:05 Samolot z forsą – film sensacyjny USA 2020

TVN D3 II

05:35 Uwaga! (7687)
05:50 Ukryta prawda (18/60) wyk. Agnieszka Czeakańska
06:45 Kuchenne rewolucje: „Okraglak”, Sosnowiec XXIII (14) – reality show
07:45 Dzień Dobry TVN (5614) – magazyn Polska 2026
11:25 Kuchenne rewolucje: Turek – Piwnica Smaku 30 (7)
12:30 Kuchenne rewolucje: Poznań – „Pomylone Gary” 28 (5) – reality show Polska 2024
13:35 Ukryta prawda (30,31,32/40) – serial fab.-dok.
16:50 Detektywi V (11,12) – serial fabularno-dok. Polska 2025, wyk. Anna Potaczek
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:40 Kroniki Pucharu Świata w skokach narciarskich
19:55 Uwaga! (7918) – mag.
20:10 Doradca smaku (3)

20:15 Na Wspólnej – serial obycz. Polska 2026
20:55 Skok stulecia (Den of Thieves) – film sens. USA 2018, reż. Christian Gudegast, wyk. Gerard Butler, Pablo Schreiber, O'Shea Jackson Jr. (165 min)
23:40 Dziewczyna w czerwonej pelerynie (Red Riding Hood) – horror USA/Kan. 2011 (120 min)
01:40 Co za tydzień (1229)
02:20 Szpital św. Anny (21/26) – serial obycz.

METRO D3 II

08:55 J.A.G. VI (1/24)
09:55 Celnicy na straży Europy VII (16/20) – serial dok.
10:25 Niezapomniane lata 90. – serial dok. Polska 2016
11:25 Alarmowy 091 – policjanci z Hiszpanii (7) – real tv
12:25 Przepis na życie IV
13:25 Zapukaj do moich drzwi
14:25 Zapisane w gwiazdach
15:25 Słoneczny patrol II
16:25 J.A.G. VI (2/24)
17:25 Milionerzy (581)
18:00 Przystanek Bieszczady
19:00 Fani czterech kółek XVII (1/20) – serial dok.
20:00 Kryminalni VI – serial krym. Polska 2007
21:05 Farma Clarksona II
22:00 Nagi instyngt przetrwania: Elita VII (3/10)
00:00 Śmierć Diany: dwa śledztwa (1/4) – serial dok.

TV PULS D3 II

06:00 Nash Bridges IV (9,10/24) – serial sens. USA 1998, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XXVI (9,10/14) – serial sens. Niemcy 2020, wyk. Erdoğan Atalay, Gizem Emre
10:00 Nie igraj z aniołem – telenowela Meksyk 2008
11:55 Wspaniałe stulecie II (28) – serial obycz. Turcja 2012
13:50 Lombard. Życie pod zastaw IX – serial obycz.
15:50 Ranczo VI (8,9) – serial kom. Polska 2012, wyk. Ilona Ostrowska, Cezary Żak
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVII (38,39) – serial obyczajowy Polska 2025

20:00 Człowiek w mroku (Darkness of Man) – film sens. USA 2024, reż. James Cullen Bressack, wyk. Jean-Claude Van Damme, Emerson Min (130 min)
22:10 Plan lekcji – dramat kryminalny Polska 2022, reż. Daniel Markowicz (115 min)
00:05 Klub śmierci (House of the Rising Sun) – film akcji USA 2011, reż. Brian A. Miller, wyk. Dave Bautista (115 min)

TVN7 D3 II

05:20 Ten moment
05:55 Szkoła (27,25,27/72) – serial fab.-dok. Polska 2018
08:45 Ukryta prawda (15,10,11/73) – serial fab.-dok.
11:55 W-11 Wydział Śledczy – serial fab.-dok. Polska 2011
14:00 Detektywi (9/56) – serial fab.-dok. Polska 2023
15:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska VI (9)
16:00 Sąd rodzinny (128)
17:00 Tajemnice miłości (40) – serial fabularno-dok.
18:00 Zagadki losu III (16) – serial fab.-dok. Polska 2023
19:00 Ukryta prawda (14/48) – serial fab.-dok. Polska 2024, wyk. Agnieszka Czeakańska

20:00 Torque. Jazda na krawędzi (Torque) – film sens. USA 2004, reż. Joseph Kahn, wyk. Monet Mazur, Jay Hernandez (110 min)
21:50 W starym, dobrym stylu (Going in Style) – komedia kryminalna USA 2017 (120 min)
23:50 W nowym zwierciadle: Wakacje (Vacation) – komedia USA 2015 (130 min)
02:00 Żyjąc z potworem IV – serial dokumentalny

STOPKLATKA

08:30 Wojciech Cejrowski – boso przez świat (36)
08:55 Jakubiak rozgryza Tajlandię i Kambodżę (5, 6) – mag. kulinarny
10:00 Robert Makłowicz (146) – mag. kulinarny
10:55 Zajazd. Będzie się działo (30, 1)
13:00 Katastrofy w przestworzach XIX (7, 9/10)
15:00 MacGyver V (16, 17/21) – serial sensacyjny
17:00 Zajazd. Będzie się działo (2, 3, 4)
20:00 Sędzia Dredd (Judge Dredd) – film s.f. USA/Holandia/Wlk. Brytania 1995, reż. Danny Cannon, wyk. Sylvester Stallone (120 min)
22:00 Pachnidło: Historia mordercy (Perfume: The Story of a Murderer) – thriller Niemcy/Francja/Hiszpania/USA/Belgia 2006, reż. Tom Tykwer (180 min)
01:00 Antidotum (Unstoppable) – film akcji USA/Aruba 2004, reż. David Carson, wyk. Wesley Snipes, Mark Sheppard (145 min)

KINO POLSKA

08:15 Miś Kudłatek (5, 6, 7)
08:45 Polska Kronika Filmowa 25/50 – reportaż Polska 1950
08:55 Zakazane piosenki – dramat wojenny Polska 1947
11:05 1920. Bitwa Warszawska – dramat historyczny Polska 2011, reż. Jerzy Hoffman
13:40 Pieczone gołąbki – komedia Polska 1966, reż. Tadeusz Chmielewski, wyk. Krzysztof Litwin
15:40 Komedia małżeńska – komedia Polska 1993, reż. Roman Załuski, wyk. Ewa Kasprzyk, Jan Englert
17:45 Pogranicze w ogniu (10)
20:00 Kret – thriller Polska/Francja 2010, reż. Rafael Lewandowski, wyk. Borys Szyc, Marian Dziędziel, Magdalena Czerwińska
22:10 W ukryciu – dramat obycz. Polska 2013, reż. Jan Kidawa-Błoński, wyk. Magdalena Boczarowska, Julia Pogrzebińska, Tomasz Kot
00:35 Róża – dramat historyczny Polska 2011, reż. Wojciech Smarzowski, wyk. Marcin Dorociński, Agata Kulesza, Kinga Preis
02:40 Joanna – dramat wojenny Polska 2010, reż. Feliks Falk, wyk. Urszula Grabowska, Sara Knothe, Stanisława Celińska

ALE KINO+

09:35 The Hero – film krótkom. PL 2021 (40 min)
10:15 Zbrodnie na wybrzeżu, cz. II (2/2) – serial krym. Niemcy 2023
12:05 Vera VI (2/4)
13:55 Włamanie na śniadanie (Bandits) – komedia kryminalna USA 2001, reż. Barry Levinson, wyk. Bruce Willis (145 min)
16:20 Siła przetrwania (Miracle on the Mountain) – film przyg. USA 2017, reż. Scott Waugh, wyk. Josh Hartnett (120 min)
18:20 Vera VI (3/4) – serial krym. Wlk. Brytania 2016
20:10 Sztuka zbrodni (The Postcard Killings) – film krym. USA/Wlk. Brytania/Niemcy 2020, reż. Danis Tanović, wyk. Famke Janssen (130 min)
22:20 Mauretańczyk (The Mauritanian) – thriller Wlk. Brytania/USA 2021, reż. Kevin Macdonald (150 min)
00:50 Raport z Auschwitz (The Auschwitz Report) – dramat woj. Słowacja/Czechy/Polska/Niemcy 2021 (105 min)

POLSAT FILM

08:30 Przyjaciółki XXI (7, 8/12)
10:25 Świat według Kiepskich
13:50 Lilo i Stich II: mały feler Stitcha – komedia USA 2005
15:25 Piraci z Karaibów: Kłątwa Czarnej Perły – film przygodowy USA 2003
18:35 Wstrząs – dramat obycz. Wlk. Bryt./Australia/USA 2015, reż. P. Landesman
21:00 Łzy słońca – film akcji USA 2003, reż. Antoine Fuqua, wyk. Bruce Willis
23:20 Baby driver – film krym. USA/Wlk. Brytania 2017
01:50 Gliniarze VI (14)

KINO TV

07:30 Kojak IV (8/25)
08:35 Zagadki kryminalne panny Fisher III (3, 4/8)
11:00 Poirot X (4/4)
13:05 Panna Marple III (2/4)
15:15 Zagadki kryminalne panny Fisher III (5, 6/8)
17:55 Poirot V (5, 6/8) – serial krym. Wlk. Brytania 1993
20:00 Ucieczka gangstera – film sens. USA/Japonia 1994, reż. Roger Donaldson
22:35 Zdrajca – film sens. USA 2008, reż. Jeffrey Nachmanoff, wyk. Don Cheadle, Guy Pearce
00:50 Policja – film krym. Wlk. Brytania/Niemcy/USA 2002

TVP KULTURA

09:00 Przygody psa Cywila
09:35 Pograbek – dramat obycz. Polska 1992, reż. Jan Jakub Kolski (90 min)
11:05 Mistrz tańca – film krótkom. PL 69 (45 min)
11:50 Van Gogh. Prawdziwa historia (2) – serial dok.
12:45 Niczego się nie boję – film anim. Niemcy/Norwegia 2022 (5 min)
12:50 Luce i skała – film anim. Belgia/Francja 22 (20 min)
13:10 Tamte lata, tamte dni
13:50 Krótki dzień pracy – dramat obyczajowy Polska 1981 (85 min)
15:15 Miś – komedia Polska 1981, reż. Stanisław Bareja (125 min)
17:20 Przygody psa Cywila
18:00 Tygodnik kulturalny
18:55 Liam Gallagher – 48 godzin w Rockfield
20:00 Jutro nie umiera nigdy (Tomorrow Never Dies) – film sens. Wlk. Brytania/USA/Hiszpania 1997 (130 min)
22:10 Cały ten zgiełk (All That Jazz) – musical USA 1979, reż. Bob Fosse (130 min)
00:20 Jacques Audiard, wielce skromny bohater

WARNER TV

07:35 Poniedziałki na chirurgii
08:30 Bajer z Bel-Air II
09:30 Teraz albo nigdy!
11:30 Poniedziałki na chirurgii
12:25 J.A.G. V (1/25)
13:20 Bajer z Bel-Air II
15:20 Teraz albo nigdy!
18:20 Po zachodzie słońca – komedia Kryn. USA 2004
20:15 Naga broń – komedia USA 1988, reż. David Zucker, wyk. Leslie Nielsen
22:00 Mad Max – film sens. Australia 1979, reż. G. Miller
23:55 Godziny szczytu – film sensacyjny USA 1998

PARAMOUNT

07:30 Elementary II
10:20 Starsza pani musi zniknąć – komedia USA/Niemcy 2003, reż. Danny DeVito
12:20 Piękny umysł – dramat obyczajowy USA 2001
15:15 Plan B – komedia romantyczna USA 2010
17:25 Zmierzch – film fantasy USA/Wlk. Brytania 2008
20:00 Gliniarz z Beverly Hills – komedia sens. USA 1984
22:20 Non-stop – film sensacyjny Wlk. Brytania/Francja/USA/Kanada 2014
00:20 Wyobraź sobie – komediodramat USA/Niemcy 2009

HBO

09:40 Spider-Man – film s.f. *** USA 2002 (120 min)
11:40 Eddie zwany Orłem *** – film biograficzny Wlk. Brytania/Niemcy/USA 2016 (105 min)
13:25 Bird – dramat obycz. **** Wlk. Bryt./USA/Francja/Niemcy 2024 (115 min)
15:20 A potem się zobaczy *** – komedia Włochy 2025 (95 min)
16:55 Tripped Up – komedia ** USA 2023, reż. Shruti Ganguly (95 min)
18:30 Teściowie 3 – komedia *** Polska 2025, reż. Jakub Michalczuk (90 min)
20:00 Branza IV (4/8) – serial obycz. Wlk. Bryt./USA 25
20:50 Rycerz Siedmiu Królestw (3) – serial przyg.
21:25 Raz, dwa, trzy... wchodzisz do gry! – horror USA/Wlk. Brytania/Kanada 2023 (80 min)
22:45 Kraven Łowca – film s.f. USA/Wlk. Bryt./Isl./Kan. 2024 (125 min)
00:50 Na rauszu – komedio-dramat Dania/Holandia/Szwecja 2020, reż. Thomas Vinterberg, wyk. Mads Mikkelsen (115 min)

CINEMAX

13:00 Biegnąc po piasku – komedia Izrael 2023
14:45 Czas mroku – dramat hist. USA/Wlk. Brytania 2017
16:50 Zimowe przejście – thriller Francja 2023
18:25 Matka, kanapa – komedia USA 2023, reż. N. Larsson
20:00 Splota – thriller Hiszpania 2025, reż. Daniel Guzmán, wyk. Itziar Ituño
21:50 Koniec romansu – melodramat Wlk. Brytania/USA 1999, reż. Neil Jordan
23:30 Marzyciel – dramat obycz. Francja/Belgia 2023

ROMANCE TV

09:25 Górski lekarz (1/18)
10:25 Omamamia – komedia Niemcy 2012, reż. T. Wigand
12:30 Miłość na St. Lucia – komedia romantyczna Brytyjskie Wsyp. Dziewicze/USA 2023, wyk. Brooke Burfitt
14:20 Najlepsze na koniec – komedia Niemcy 2024
16:15 Kwiaty tęsknoty – dramat obycz. Niemcy 2007
18:05 Górscy ratownicy (3/6)
19:00 Górski lekarz (2/18)
20:00 Oniemiała w Irlandii – komedia Niemcy 2021
21:55 Stadnina w Piber (1/13)
22:55 Falk (1/6) – serial obycz.

CANAL+ PREMIUM

08:00 Każda mała rzecz
09:35 Moje pieczone kurczaki – film obycz. Polska 2002 (65 min)
10:40 Megamocny kontra Syndykat Zagłady – film anim. USA/Kan./Indie 2024 (85 min)
12:05 Wróbel – dramat obycz. *** Polska 2024, reż. Tomasz Gąssowski (105 min)
13:50 The Office PL III (7, 8/12) – serial kom.
14:45 Bałtyk – film dok.
15:55 Król kręgli – komedia ** USA 2024, wyk. D'Arcy Carden (90 min)
17:25 Inwazja – film dok.
18:55 Łapu-Capu
19:00 Notting Hill – komedia romantyczna Wlk. Brytania/USA 1999, reż. Roger Michell (120 min)
21:00 Spartakus: Dom Aszura (8/10) – miniserial USA 2025
22:00 Tożsamość Bourne'a *** – thriller USA/Niemcy/Czechy 2002 (115 min)
23:55 Piła X – horror *** USA/Kanada/Meksyk 2023 (115 min)
01:50 Kobieta Z... – dramat obyczajowy Polska/Szwecja 2023 (125 min)

TVN FABUŁA

08:05 Kino w drodze (1)
08:35 Papiery na szczęście
09:40 Na noże (5/13)
10:40 Diagnosta IV (11, 12)
12:40 Prawo Agaty II
14:40 Magia kina (7)
15:00 Brzydula – serial obycz.
17:55 OSS 117: Kair, gniazdo szpiegów – komedia sensacyjna Francja 2006
20:00 Krytyczna decyzja – film sens. USA 1995
22:50 Zabójcza broń II – film sensacyjny USA 1989
01:05 Green Book – film biograficzny USA/Chiny 2018

AMC

14:35 10,5 w skali Richtera (2) – film katastroficzny USA 2004
16:10 Zagadki Sfinksa – film s.f. Wlk. Brytania/Kanada 2008
18:05 Raj odnaleziony – film biograficzny Wlk. Brytania/Francja/Niemcy/Australia/USA 2003, reż. Mario Andreacchio
20:00 Nieśmiertelny IV: Ostatnia rozgrywka – film fantasy USA/Wlk. Brytania/Luksemburg 2000
21:55 Szalony samuraj Musashi – film przyg. Japonia 2020, reż. Yūji Shimomura
23:45 Podwodna bestia – film s.f. USA 2011, reż. Fred Olen Ray

AXN

08:40 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas III (8/23)
09:35 Castle VIII (6,7/22)
11:35 Unforgettable (13,14/22)
13:25 Rekrut II (19,20/20)
15:20 FBI V (16,17/23)
17:15 Castle VIII (8,9/22)
19:05 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XII (20,21/22)
21:05 FBI VI (3/13)
22:00 FBI: Most Wanted III (15/22) - serial krym. USA 2022
23:00 Castle VIII (8,9/22)
00:35 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XII (20/22)

EPIC DRAMA

08:20 Agenci NCIS XVII
10:05 Wszystkie stworzenia duże i małe IV - serial obycz.
11:15 Poirot: Zło czai się pod słońcem VIII (1/2) - serial krym.
13:25 Agenci NCIS XVII
15:10 Grantchester IV (1/6)
16:10 Marlow: klub zbrodni (1/4) - serial kryminalny
17:10 Poirot VIII (2/2)
19:20 Lekarze na start
20:05 Agenci NCIS XVIII (1/16)
21:00 Marlow: klub zbrodni II (5/6) - serial kryminalny
22:00 Monsieur Spade (5/6)
23:10 Agenci NCIS XVIII (1/16)
00:05 Lekarze na start

TVN STYLE

08:25 Damy i wieśniaczki. Ukraina (18) - reality show
09:25 Życie na kredyt (6, 7)
10:35 Ugotowani (11, 12)
12:35 Kuchenne rewolucje
14:40 Życie na kredyt
15:50 Zgłoś remont (2)
16:50 Jestem z Polski (1)
18:51 Detektywi II (19/40)
19:50 Kuchenne rewolucje (1)
20:50 Bitwa o gości (4) - reality show Polska 2023
21:50 Jestem z Polski XV (14,1)
23:50 EuroPOLKI studentki (5)
00:50 Nagi instynkt przetrwania: Elita - serial dok.

TVN TURBO

10:00 Złomowisko PL VIII (15)
11:00 Nauka jazdy (16, 17)
12:00 Zawodowi handlarze (6)
12:45 Samochód marzeń: Kup i zrób (8) - magazyn
13:45 Wojny samochodowe
15:45 Naprawy nie do naprawy
16:30 Mobilni mechanicy (1, 2)
18:00 Raport Turbo (4909)
18:15 Zawodowi handlarze (6)
19:00 Duda kontra Szafranski IX - serial dok.
20:30 Najlepsze premiery motoryzacyjne (7) - mag.
21:00 Wojny samochodowe
22:00 Raport Turbo (4909)
22:20 Wojny samochodowe (1)

BBC FIRST

08:20 Lewis VII (6/6)
09:25 Ojciec Brown III (11/15)
10:25 Śmierć pod palmami X
11:45 Z pamiętnika położnej
12:55 Tajemnice Brokenwood
14:40 Ojciec Brown IX (5/10)
15:45 Lewis VII (6/6)
16:45 Zagadki doktora Blake'a
18:00 Morderstwa w Midsomer
19:50 Śmierć pod palmami X (8/8) - serial kryminalny
21:00 Powrót do rajów I (1/6)
22:05 Śmierć pod palmami VI (7/8) - serial kryminalny
23:15 Tajemnice Brokenwood

FX

08:15 Dr House VI (5/22)
09:10 Alert: Wydział Osób Zaginionych III (9/10)
10:05 Kości X (14,15/22)
11:55 FBI (15,16/22)
13:45 Castle III (11,12/24)
15:35 Agenci NCIS: Początki
17:25 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XVI
18:20 CSI: Kryminalne zagadki Miami VI (12,13/21)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (14,15/22)
22:00 Oskarżenia II (8/8)
22:55 Agenci NCIS: Początki
00:45 CSI: Kryminalne zagadki Miami VI (12/21) - serial krym.

HGTV

09:05 Remontujemy dom na plaży II - serial dok.
10:00 Podzieleni projektami
11:00 Zarobik na remoncie VIII
11:30 Tu jest pięknie VI
13:05 Nieoczywiste miejsca III
14:10 Dorota inspiruje (2)
15:05 Mieszkanie na miarę III
17:00 Polowanie na ogród II
18:10 Weekendowa metamorfoza (1, 2) - reality show
20:05 Dorota inspiruje (4)
21:00 Dorota w urzędzie
21:35 Zgłoś remont (9)
22:30 House Hunters
00:35 Kupujemy dom na plaży

BBC LIFESTYLE

10:20 Zapraszam do stołu (7)
12:20 Domy gwiazd z Abbey Clancy (4) - reality show
13:25 Wielkie brytyjskie wypieki (5) - program rozrywk.
14:35 Jak mądrze schudnąć? III - serial dok.
15:40 Wielkie kanadyjskie wypieki (1) - real tv Kanada 17
16:40 Zapraszam do stołu: wielka porcja (8) - reality show
18:50 Mistrzowie ceramiki (9)
19:50 Wielkie brytyjskie wypieki (6) - program rozrywk.
21:00 Domy gwiazd z Abbey Clancy (5) - reality show
22:00 Niebezpieczny seks

COMEDY CENTRAL

08:25 Przyjaciele VII (22,23,24,1-4/24)
11:55 Teoria wielkiego podrywu II (3-8/23) - serial kom.
14:35 Młody Sheldon IV (2,3,4/18) - serial kom.
16:00 Przyjaciele VIII (5-11/24) - serial kom. USA 01
19:30 Teoria wielkiego podrywu II (9-14/23) - serial kom.
22:00 The Office PL II (1,2)
23:00 Comedy Club (5, 6)
00:00 Miasteczko South Park VIII (1,2/14)
01:00 Pracoholicy V (12/13)

TVP SERIALE

08:40 Komisarz Alex IV
09:30 Rodzinka.pl XVII (10)
10:00 Klan - telowela
10:35 Ranczo X
11:25 M jak miłość
12:25 Rodzinka.pl XII
13:40 Ojciec Mateusz XXI (8)
15:35 Komisarz Alex IV (10/13)
16:25 Na sygnale (55)
17:35 Ranczo X (4/13)
19:30 Ojciec Mateusz XXI - serial krym. Polska 2019, wyk. Artur Żmijewski
21:30 Ranczo X - serial komediowy Polska 2016
23:25 Ojciec Mateusz XXI
00:20 Na sygnale

CANAL+ KUCHNIA

14:55 Jakubiak rozgryza Włochy (5, 6) - mag. kulinarny
15:50 Świat szefów kuchni II
16:55 Włoska kuchnia Gino: dla rodziny (7) - serial dok.
17:20 Włoska kuchnia Gino: sekrety południa (1/7)
17:50 Stanley Tucci II (1/8)
18:45 m jak mięso (1)
19:10 Jakubiak rozgryza... (21)
19:25 m jak mięso (2, 3)
20:15 Wszystkie smaki fermentacji II (5,6) - serial dok.
21:20 Anthony Bourdain X (7,8,1,2/8) - serial dok.
00:45 David w Europie (6)

CANAL+ DOMO

11:50 Wiejskie domy do liftingu (1) - reality show
12:50 Wielkie amerykańskie rancza (8) - serial dok.
13:25 Cudotwórcy VI
14:20 Pokochaj lub sprzedaj - Wielka Brytania (4)
15:15 Wielkie projekty XXII (1)
16:15 Meblokreacje (1, 2)
17:15 Ucieczka na wieś XXIII
19:10 Wielkie projekty XXII
20:10 Daleko od miasta XII
21:00 Cudotwórcy VI (10/13)
22:00 Wielkie Projekty: Szwecja III (5/6) - serial dok.
22:55 Colin i Justin: Remont na mrozie - serial dok. Kanada 25

PLANETE+

12:35 360° - świat bez granic
13:50 Gdyby na Ziemi nie było ładów - serial dok. Polska 2023
15:50 Niezwykłe podróże kolejną V (3/5) - serial dok.
16:55 Krajobrazy świata (6/12)
18:00 Świat z góry IX (3/14)
18:40 Ludwik XIV, król tajnych agentów - serial dok.
19:45 1942. Długi rok przełomu (5/6) - serial dok. F 2022
20:50 Niezwykłe podróże kolejną (5/5) - serial dok.
22:00 Dawno temu w Europie
23:15 Legendarne bitwy (1/4)

DISCOVERY CHANNEL

11:00 10 dni, by przeżyć (2/6)
12:00 Fani czterech kólek: w trasie II (6) - serial dok.
13:00 Nagi instynkt przetrwania II (7,8/32) - serial dok.
15:00 Złomowisko PL V
16:00 Fani czterech kólek: w trasie (9/10) - serial dok.
17:00 Celnicy kontra przemytnicy (18,19/20)
18:00 Specjaliści
19:00 Złomowisko PL V
21:00 Nic do zgłoszenia III
22:00 Mike Brewer: przerebić i sprzedać (1) - serial dok.
23:00 Gorączka złota XVI (10)
00:00 Fani czterech kólek XVII

TVP HISTORIA

14:30 Góry Europy
15:30 Królowie
16:00 Sensacje XX wieku =
17:00 Zamach na Kutscherę
17:25 Pan major „Łupaszka”
18:00 Ex libris - mag.
18:25 Flesz historii (746)
19:05 Marszałek Piłsudski (3)
20:10 Juliusz Cezar: narodziny dyktatora (1/3) - serial dok.
21:10 II wojna światowa w kolorze: Droga do zwycięstwa (4/10) - serial dok.
22:05 Nieznana wojna na Północy (4/6) - serial dok.
23:15 Sensacje XX wieku (4)

HISTORY

13:05 Starożytni kosmici XIII
14:00 Gwiazdy lombardu XII
14:30 UFO na antypodach
15:20 Niewyjaśnione tajemnice świata III (6/22)
16:15 Gwiazdy lombardu XXV
17:10 Komandosi kontra naziści (1) - serial dok.
18:10 Tajemnice starożytności: śmierć (2/6)
19:05 Wyjaśnić niewyjaśnione
20:50 Jak Hitler przegrał wojnę (1/6) - serial dok. Australia 20
21:00 Starożytni kosmici XVII
22:00 Niewyjaśnione tajemnice świata VII (8/18)
23:00 Straż graniczna: USA III

NATIONAL GEOGRAPHIC

14:00 Złapać przemytnika V
15:00 Alarm na lotnisku: Peru III - serial dok.
16:00 Egipt: miejsce pełne tajemnic VI (9,5) - serial dok.
18:00 Gulag - system śmierci
19:00 Katastrofa w przestworzach: raport specjalny IV
20:00 Katastrofa w przestworzach XIII (2/11) - serial dok.
21:00 Katastrofa w przestworzach: raport specjalny III (3/10) - serial dok. Kanada 20
22:00 Katastrofa w przestworzach XI (13,7/13) - serial dok.

FOCUS TV

08:00 48 h. Zaginieni (25)
08:50 Wehikuł czasu
09:00 Galileo
10:00 Gwiazdy lombardu VIII
12:00 Okręty wojenne III (4/8)
13:00 Poszukiwacze historii
14:00 Starożytni kosmici XIII (11/13) - serial dok. USA 2021
01:00 Rolnicy. Podlasie II

BBC EARTH

11:15 Pociągami przez Nową Zelandię (2/2) - film dok.
12:15 Planeta Ziemia III III
13:25 Na krawędzi katastrofy
14:25 W okowach mrozu VIII
15:25 Życie na pustkowiu II
16:25 Gordon Buchanan: przez Gobi na wielbłądzie
17:35 Pociągami przez Nową Zelandię (2/2) - film dok.
18:40 Azja (4/7) - serial dok.
19:45 Układ Słoneczny (5/5)
20:55 Życie na pustkowiu (1)
21:55 W okowach mrozu VIII
22:55 Ameryka Południowa z Nickiem Knowlesem

POLSAT VIASAT HISTORY

12:10 Linie frontu - serial dok.
13:20 II wojna światowa: cena imperium (8/13) - serial dok.
14:30 Dyktatorzy: droga do władzy (6/6) - serial dok.
15:30 Ładowanie w Normandii: historia żołnierza (1,2/2)
17:35 II wojna światowa - wielkie bitwy w Europie (5/8)
18:40 Linie frontu - serial dok.
19:50 II wojna światowa: cena imperium (8/13) - serial dok.
21:00 Nazistowskie pola śmierci - film dok.
22:10 Świta Hitlera (1/6)
23:20 Przywódcy III Rzeszy (1/4) - serial dok. Francja 2021

Od A do Z

AMERYKAŃSKI NINJA ★★

film sens., USA/Filipiny 1986,
reż. Sam Firstenberg,
wyk. Michael Dudikoff, Steve
James, Judie Aronson

20:00 | stopklatka

Kultowy klasyk kina walki: Michael Dudikoff jako wychowanek japońskiego mistrza, który własnoręcznie i własnonożnie rozbija gang handlarzy broni penetrujący amerykańską bazę wojskową na Filipinach.

AŻ DO PIEKŁA ★★★

film sens., USA 2016, reż. David Mackenzie, wyk. Jeff Bridges, Chris Pine, Ben Foster

22:20 | ale kino+ hd

Jakby western: dwaj bracia dokonują napadu na lokalny bank w Teksasie, by zdobyć pieniądze na wykupienie zadłużonego rancza. Tropem rabusiów rusza doświadczony strażnik Teksasu i jego indiański partner.

BURSA ★★★

dramat obycz., Turcja/Niemcy/Francja 2023, reż. Nehir Tuna, wyk. Doga Karakas, Can Bartu Aslan, Ozan Çelik

23:35 | cinemax

Wrażliwy dwunastolatek zostaje oddany przez ojca, neofitę, do muzułmańskiej szkoły z internatem, co burzy dotychczasowy świat chłopca i zmusza do niechcianego przystosowania się do kodeksu szkoły.

CZAROWNICE**Z EASTWICK ★★★★★**

komedial, USA 1987, reż. George Miller, wyk. Jack Nicholson, Cher, Susan Sarandon

22:55 | warner tv

Czytając Johna Updike'a: Jack Nicholson jako szatan, który próbuje stawić czoła trzem uroczym wiedźmom, Michelle Pfeiffer, Cher i Susan Sarandon – gosposi domowym z Nowej Anglii. Smakowite!

CZAS PATRIOTÓW ★★★

film sens., USA 1992, reż. Phillip Noyce, wyk. Harrison Ford, Anne Archer, Patrick Bergin

23:20 | tvp 1

Harrison Ford zastępuje Aleca Baldwina w roli analityka CIA Jacka Ryana z powieściowego cyklu Toma Clancy'ego: tym razem w starciu z terrorystami IRA dążącymi do wyrównania osobistych porachunków.

Sicario

FOT. MAT. PRAS.

FILM SENS.

USA/MEKSYK/HONGKONG 2015, REŻ. DENIS VILLENEUVE, WYK. EMILY BLUNT, BENICIO DEL TORO, JOSH BROLIN

DRUHY NA MEDAL ★★

komedial, USA 2024,
reż. Jocelyn Moorhouse,
wyk. Susan Sarandon, Sissy
Spacek, Bette Midler

21:15 | canal+ premium

Dwie starsze panie dostają zaproszenie na ślub dawnej przyjaciółki. Podekscytowane perspektywą spotkania podstępem zwabiają na ślub jeszcze jedną koleżankę, od lat śmiertelnie skłóconą z panną młodą.

MAD MAX:**NA DRODZE GNIEWU ★★★★★**

film s.f., Australia/USA 2015,
reż. George Miller, wyk. Tom
Hardy, Charlize Theron,
Nicholas Hoult

20:55 | tvn

Po 30 latach George Miller powraca do swego bohatera – bez Mela Gibsona, ale z tą samą energią: Mad Max miesza szyki postapokaliptycznemu satrapie. Kino dynamiczne w stanie czytym.

NIE MÓW**DO MNIE MAMO ★★★**

dramat obycz., Norwegia 2025,
reż. Nina Knag, wyk. Pia
Tjelta, Kristoffer Joner, Tarek
Zayat

21:50 | cinemax

Norweska odpowiedź na głośne „Babygirl”: pani w średnim wieku, nauczycielka i żona burmistrza, który otworzył w miasteczku ośrodek dla uchodźców, nawiązuje płomienny romans z nastoletnim Syryjczykiem.

ODWAŻNA ★★★

dramat krym., USA/Australia
2007, reż. Neil Jordan,
wyk. Jodie Foster,
Terrence Howard, Mary
Steenburgen

20:00 | tvn 7

Młoda kobieta – ofiara chuligańskiej napaści, w wyniku której zamordowano jej partnera – po powrocie do zdrowia wyrusza na ulice Nowego Jorku z zamiarem ukrócenia powszechnej przemocy.

QUEER ★★★

dramat obycz., Włochy/USA
2024, reż. Luca Guadagnino,
wyk. Daniel Craig, Drew
Starkey, Jason Schwartzman

20:45 | hbo

Czytając prozę Williama S. Burroughsa: Daniel Craig jako Amerykanin w mieście Meksyk lat 50. XX wieku, który ulega silnej fascynacji młodszym mężczyzną i zaprasza go w podróż w głąb Ameryki Łacińskiej.

SANCTUARY ★★★

thriller, USA/Francja/Rosja
2023, reż. Zachary Wigon,
wyk. Christopher Abbott,
Margaret Qualley, Francisco
Castaneda

23:00 | hbo

Uzależniony od sadomasochistycznego związku mężczyzna, po odziedziczeniu rodzinnej sieci hoteli, postanawia zerwać relację. Ale jego domina ma inne plany i wciąga swego klienta do niebezpiecznej gry.

21:10 | tvp 1

★★★★★

Idealistyczna agentka FBI (Emily Blunt – oklaski!) dołącza do antynarkotykowej ekipy operującej po meksykańskiej stronie granicy: czy po tym doświadczeniu nadal będzie bronić swoich ideałów?

MYZ

SEKRET**MADELEINE COLLINS ★★★★★**

thriller, Francja/Belgia/Szwajcaria 2021, reż. Antoine Barraud, wyk. Virginie Efira, Bruno Salomone, Quim Gutiérrez

20:10 | ale kino+ hd

Pani krąży między Szwajcarią i Francją, a także między dwoma rodzinami – mężem i dorastającymi synami oraz partnerem i małą córeczką. P pewnego dnia precyzyjny „rozkład jazdy” zaczyna się sypać.

ULTIMATUM**BOURNE'A ★★★★★**

film sens., USA/Niemcy/Francja/Hiszpania 2007, reż. Paul Greengrass, wyk. Matt Damon, Julia Stiles, David Strathairn

22:20 | polsat

Matt Damon jako Jason Bourne powraca do gry, by zniszczyć ośrodek decyzyjny odpowiedzialny za przygotowywanie podobnych mu agentów i przeprowadzanie operacji z ich udziałem. Brawurowe kino akcji!

**W DESZCZOWY DZIEŃ
W NOWYM JORKU ★★★**

komedial romantyczna, USA
2019, reż. Woody Allen, wyk. Timothée Chalamet, Elle Fanning, Selena Gomez

21:40 | tvp kultura

Woody Allen powraca do Nowego Jorku, by opowiedzieć o dwójce młodych, mających spędzić tam romantyczny weekend, ale deszczowa pogoda i mnóstwo innych okoliczności dają im cenną życiową lekcję.

KONRAD J. ZARĘBSKI

TVPI **D3 I**

06:10 Akacja 38
07:00 Msza święta
07:30 Kościół z bliska (702)
08:00 Serwis Info, pogoda
08:20 Zaraz wracam II (31)
09:00 Ranczo VI (10/13)
10:00 Komisarz Alex VII (10)
11:00 Ojciec Mateusz V (7/13)
12:00 Serwis Info
12:10 Agrobiznes – magazyn
12:40 Rok w ogrodzie extra
12:55 Świat świstaka
14:00 Wichrowe wzgórze
15:00 Serwis Info
15:15 Reporterzy (455)
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo
17:00 Telexpress
17:30 Jaka to melodia? (5826)
18:10 Klan – telenowela
18:45 Akacja 38
19:30 19.30 – wiadomości
19:55 Pytanie dnia

20:30 Zaraz wracam II (32) – serial obyczajowy
21:10 Sicario – film sens. ******** USA/Meksyk/Hongkong 2015 (130 min)
23:20 Czas patriotów ******* (Patriot Games) – film sens. USA 1992, reż. Phillip Noyce (120 min)
01:20 Wykrywacz kłamstw (109) – magazyn
01:45 Romans na godzinę ******* (5 to 7) – komedia romantyczna USA 2014, reż. Victor Levin, wyk. Anton Yelchin (105 min)

MEZZO

09:45 Gaetano Donizetti: Maria Stuarda – opera
12:15 György Ligeti: Koncert fortepianowy – muzyka klas.
13:30 Orkiestra Gewandhaus, Bostońska Orkiestra Symfoniczna, Andris Nelsons: Szostakowicz, VII Symfonia
14:55 Filharmonicy Wiedeńscy, Andris Nelsons: Berg, Mahler – muzyka klas.
16:45 Intermezzo
17:30 Paco de Lucía: Światło i cień – portret muzyka
18:25 Filharmonicy Berlińscy, Riccardo Chailly: Szostakowicz, Rota, Respighi
20:30 Sigur Rós: The Feeling of Going – balet Szwecja 2018
21:45 Gala Plácido Domingo
23:10 Nicola Antonio Porpora: Ifigenia w Aulidzie – opera Niemcy 2024

TVP2 **D3 I**

05:30 M jak miłość
06:20 Mam dobry los
06:50 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7454) – mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7454) – mag. Polska 2026
11:40 Słowa od serca (7)
11:55 Rosół polski (21)
12:30 Koło fortuny (2067)
13:15 Panna młoda
14:05 Va banque (930)
14:35 Na sygnale – serial obyczajowy Polska 2026
15:05 La Promesa – patac tajemnic – telenowela
16:00 Koło fortuny (2068)
16:35 Familiada (2841)
17:20 Panna młoda
18:15 Va banque (931)
18:50 Jeden z dziesięciu (20) – teleturniej Polska 2025
19:25 Barwy szczęścia

20:05 Barwy szczęścia – serial obycz. Polska 2026
20:40 Kulisy serialu „M jak miłość” (1640)
20:55 M jak miłość
21:55 Na sygnale
22:25 Magazyn Ekspresu Reporterów
23:25 Młotek – dramat obyczajowy Polska 2022, reż. Grzegorz Mofda (100 min)
01:05 Podejrzani (The Usual Suspects) – thriller USA/Niemcy 1995, reż. Bryan Singer (115 min)

PULS 2

10:55 Superthings: Kazoom Power (8,9,10/26)
11:25 Baranek Shaun V
11:40 Były sobie rzeczy
12:00 Smerfy
13:00 Kacze opowieści
14:00 Fineasz i Ferb (5/26)
14:35 Marta mówi! II
15:00 Miraculous II (5,1/26)
16:00 My Little Pony II
17:00 Fineasz i Ferb (6/26)
17:35 Blue II (28,29,30/52)
18:00 Świnka Peppa
18:10 Bing IV (21,22/26)
18:35 Masza i niedźwiedź II
19:00 Psi patrol V (24/26)
19:35 Pingwiny z Madagaskaru II (25/39) – serial anim.
20:00 Lombard. Życie pod zastaw XVII (29) – serial obycz.
21:00 Dzielnica strachu IX
23:00 Czy jest tu lekarz? – komedia Francja 2019

POLSAT **D3 I**

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień – mag.
08:30 Malanowski i Partnerzy IV (6,7/65) – serial fab.-dok.
09:30 Trudne sprawy XXII (3,4) – serial fab.-dok.
11:35 Gliniarze XIX (37,38,39) – serial fab.-dok. Polska 2025
14:40 Dlaczego ja? 31 (40) – serial fab.-dok. Polska 2025
15:50 Wydarzenia
16:20 Interwencja (5828) – magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112 XIV (44/60) – serial fab.-dok.
17:00 Gliniarze XVIII (54) – serial fab.-dok. Polska 2024
18:00 Pierwsza miłość 49 (196) – serial obycz. Polska 2025, wyk. Aneta Zając
18:50 Wydarzenia, sport
19:15 Gość „Wydarzeń” (203) – program publicystyczny

19:55 47 roninów (47 Ronin) ******** – film fantasy USA/Wlk. Brytania/Japonia/Węgry 2013, reż. Carl Rinsch, wyk. Keanu Reeves (145 min)
22:20 Ultimatum Bourne’a ******** (The Bourne Ultimatum) – film sensacyjny USA/Niemcy/Francja/Hiszp. 2007, reż. Paul Greengrass (160 min)
01:00 Człowiek widmo (Hollow Man) – thriller USA/Niemcy 2000, reż. Paul Verhoeven (145 min)

TV4

07:55 Bogaty dom – biedny dom II (5) – serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci VI (56,57/65) – serial obycz.
10:55 Na ratunek 112 XVII (49,34) – serial fabularno-dok.
11:55 Trudne sprawy XXI (50,51,52) – serial fab.-dok.
14:55 Ktoś tu kłamie? (48)
15:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej (373, 374)
18:00 Policjantki i policjanci XXIII (46,47) – serial obycz.
20:00 Uroczysko IV (23,24/52) – serial krym. Polska 2025
21:00 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XIX (38)
22:00 Sprawiedliwi. Trójmieście II (38/52) – serial krym.
23:00 Killerman – film sens. USA 2019, reż. Malik Bader, wyk. Liam Hemsworth
01:25 Love Island II (16)

TVN **D3 I**

05:35 Uwaga! (7918)
05:50 Ukryta prawda (19/60) wyk. Agnieszka Czeakańska
06:45 Kuchenne rewolucje: „Restauracja w Borach”, Złno XXIII (15) – reality show
07:45 Dzień Dobry TVN (5615)
11:25 Kuchenne rewolucje: Pizzeria „Solare”, Biała Podlaska XV (2) – reality show
12:30 Kuchenne rewolucje: Nowy Tomyśl – Oaza Smaku 28 (6) – reality show
13:35 Ukryta prawda (33,34,35) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2024
16:50 Detektywi V (13,14) – serial fabularno-dok. Polska 2025, wyk. Anna Potaczek
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:55 Uwaga! (7919) – mag.
20:10 Doradca smaku (4) – magazyn Polska 2025

20:15 Na Wspólnej – serial obycz. Polska 2026
20:55 Mad Max: Na drodze gniewu (Mad Max: Fury Road) – film s.f. Australia/USA 2015, reż. George Miller, wyk. Tom Hardy, Charlize Theron (150 min)
23:25 Batman i Robin (Batman & Robin) – film fantasy USA/Wlk. Bryt. 1997, reż. Joel Schumacher, wyk. George Clooney (155 min)
02:00 Kuba Wojewódzki

METRO **D3 I**

07:00 Zapisane w gwiazdach
07:55 SOS. Ekipy w akcji
08:55 J.A.G. VI (2/24)
09:55 Celnicy na straży Europy VII (17/20) – serial dok.
10:25 Tropicielki rodzinnych historii – serial dok. Polska 18
11:25 Kup pan zamek
12:25 Przepis na życie IV
13:25 Zapukaj do moich drzwi
14:25 Zapisane w gwiazdach
15:25 Słoneczny patrol II
16:25 J.A.G. VI (3/24)
17:25 Milionerzy (582)
18:00 Przystanek Bieszczady
19:00 Fani czterech kółek
20:00 Kryminalni VII (1/13) – serial krym. Polska 2007
21:05 Estonia – katastrofa na morzu (5/5) – serial dok.
22:25 Śmierć Diany: dwa śledztwa (2/4) – serial dok.
23:25 Nie do uwierzenia! VI

TV PULS **D3 I**

06:00 Nash Bridges IV (10,11/24) – serial sens. USA 1998, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XXVI (10,11/14) – serial sensacyjny Niemcy 2021
10:00 Nie igraj z aniołem – telenowela Meksyk 2008
11:55 Wspaniałe stulecie II (28) – serial obycz. Turcja 2012, wyk. Halit Ergenç
13:50 Lombard. Życie pod zastaw IX – serial obycz.
15:50 Ranczo VI (9,10/13) – serial komediowy Polska 2012, wyk. Ilona Ostrowska
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVII (39,40) – serial obyczajowy Polska 2025

20:00 Śmiertelna eskorta ******** (Wanted Man Marcado Para Morrer) – film sens. USA 2024, reż. Dolph Lundgren, wyk. Dolph Lundgren, Christina Villa (115 min)

21:55 Za ciosem (Knock Off) – film akcji USA/Hongkong/Aruba 1998 (95 min)

23:30 Vice: Korporacja zbrodni (Vice) – film sens. USA 2015, reż. Brian A. Miller (120 min)

01:30 Dzielnica strachu IX

TVN7 **D3 I**

05:20 Ten moment
05:55 Szkoła (28,28,29/72)
08:45 Ukryta prawda (16,12,13/73) – serial fab.-dok.
11:55 W-11 Wydział Śledczy – serial fab.-dok. Polska 2011
14:00 Detektywi (10/56) – serial fab.-dok. Polska 2023
15:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska VI (10)
16:00 Sąd rodzinny (129) – real tv Polska 2010
17:00 Tajemnice miłości – serial fabularno-dok.
18:00 Zagadki losu III (17) – serial fab.-dok. Polska 2023
19:00 Ukryta prawda (15/48) – serial fab.-dok. Polska 2024, wyk. Agnieszka Czeakańska

20:00 Odważna (The Brave One) – dramat krym. USA/Australia 2007, reż. Neil Jordan, wyk. Jodie Foster (160 min)

22:40 Star Trek – film s.f. ******** USA/Niemcy 2009, reż. J.J. Abrams, wyk. Chris Pine, Zachary Quinto (155 min)

01:15 Nice Guys. Równi goście (The Nice Guys) ******** – komedia sensacyjna USA 2016, reż. Shane Black, wyk. Russell Crowe (150 min)

STOPKLATKA

08:30 Wojciech Cejrowski – boso przez świat (37)
08:55 Jakubiak rozgryza Tajlandię i Kambodżę (6, 7) – mag. kulinarny
10:00 Robert Makłowicz (154) – mag. kulinarny
10:50 Zajazd. Będzie się działo (1,2)
13:00 Katastrofy w przestworzach XIX (8,10/10) – serial dok.
15:00 MacGyver V (17,18/21) – serial sensacyjny
17:00 Zajazd. Będzie się działo (3,4,5)
20:00 Amerykański Ninja – film sens. USA/Filipiny 1986, reż. Sam Firstenberg, wyk. Michael Dudikoff, Steve James, Judie Aronson, Guich Kooch, John Fujioka (120 min)
22:00 W potrzasku (The Hunted) – film akcji USA 1995, reż. J.F. Lawton, wyk. Christopher Lambert, John Lone, Joan Chen (130 min)
00:10 Drogówka – film krym. Polska 13, reż. Wojciech Smarzowski, wyk. Bartłomiej Topa, Marian Dziędziel (160 min)

KINO POLSKA

08:10 Miś Kudłatek (8,9,10)
08:50 Polska Kronika Filmowa 25/51 – reportaż Polska 1951
09:05 Ranking Naj Polskiego Kina: Seksbomby (1) – mag.
09:45 Pokój z widokiem na morze – film psycholog. Polska 1977, reż. Janusz Zaorski
11:40 Trędowata – melodramat Polska 1976, reż. Jerzy Hoffman
13:45 Nad Niemnem, cz. 1 – film obycz. Polska 1986, reż. Zbigniew Kuźmiński
15:35 Nad Niemnem, cz. 2 – film obycz. Polska 1986, reż. Zbigniew Kuźmiński
17:25 Pogranicze w ogniu (10,11) – serial sensacyjny
20:00 Na układy nie ma rady – komedia Polska 2017, reż. Christoph Rurka, wyk. Grzegorz Małecki
21:50 Enen – thriller Polska 2009, reż. Feliks Falk, wyk. Borys Szyk, Grzegorz Wolf, Magdalena Walach
23:50 Galerianki – dramat obyczajowy Polska 2009, reż. Katarzyna Rosłaniec, wyk. Anna Karczmarczyk
01:40 Komedia małżeńska – komedia Polska 1993
03:50 Zwolnieni z życia – dramat obycz. Polska/Francja 1992, reż. Waldemar Krzystek

ALE KINO+

09:35 Wolna krowa – film krótkom. PL 23 (40 min)
10:15 Zbrodnie na wybrzeżu II, cz. 1.II (1/3) – serial krym. Niemcy 2024
12:05 Vera VI (3/4)
13:45 Mały (Baby) – film krótkom. Kolumbia/Hiszpania 2022 (25 min)
14:10 Arktyka (Arctic) – film przygodowy Islandia/USA 2018, reż. Joe Penna, wyk. Mads Mikkelsen (120 min)
16:10 Na pustyni nie ma cienia – dramat obycz. Francja/Izrael 2024, reż. Yossi Aviram (120 min)
18:20 Vera VI (4/4) – serial krym. Wlk. Brytania 2016
20:10 Sekret Madeleine Collins (Madeleine Collins) – thriller Francja/Belgia/Szwajc. 2021, reż. Antoine Barraud (130 min)
22:20 Aż do piekła (Hell or High Water) – film sens. USA 2016, reż. David Mackenzie, wyk. Jeff Bridges (125 min)
00:25 Eternal (For evigt) – film s.f. Dania/Islandia/Norwegia 2023, reż. Ulaa Salim (115 min)

POLSAT FILM

07:30 Doktor Martin (6/6)
08:30 Przyjaciółki XXI
10:25 Świat według Kiepskich
14:10 Serce nie służy – komedia romantyczna Polska 2018
16:10 Pan i władca: Na krańcu świata – film przyg. USA 2003
19:20 Zrobmy sobie wnuka – komedia Polska 2003, reż. Piotr Wereśniak
21:00 22 Jump Street – komedia sensacyjna USA 2014, reż. Christopher Miller, Phil Lord
23:25 Gdzie śpiewają raki – thriller USA 2022
01:55 Fala zbrodni VII

KINO TV

07:30 Kojak IV (9/25)
08:35 Zagadki kryminalne panny Fisher III (5,6/8)
11:00 Poirot XI (1/4)
13:05 Panna Marple III (3/4)
15:15 Zagadki kryminalne panny Fisher III (7,8/8)
17:50 Poirot V (7)
18:55 Poirot V (8/8)
20:00 Niebiańska plaża – film przyg. USA/Wlk. Brytania 2000, reż. Danny Boyle
22:40 Resident Evil: Witajcie w Raccoon City – horror USA/Kanada/Niemcy 2021
00:50 Omen – horror USA/Wlk. Brytania 1976

TVP KULTURA

08:20 Szlakiem Kolberga (49)
09:00 Przegląd psa Cywila
09:40 Krótki dzień pracy – dramat obyczajowy Polska 1981 (85 min)
11:05 Liam Gallagher – 48 godzin w Rockfield
12:10 Mody Polskie (10)
12:45 Wydarzenie aktualne
13:30 Księstwo – film biograf. Polska 2011, reż. Andrzej Barański (135 min)
15:45 Siekierozada – film psychologiczny Polska 1986 (95 min)
17:20 Ogniem i mieczem
18:20 20 x 20 Lat TVP Kultura (5) – rozmowa
18:45 Niepojęte – mag.
19:05 Pod znakiem węża – wspomnienie o teatrze Kobra – film dok.
20:00 Kobra: Alicja prowadzi śledztwo – spektakl teatralny Polska 1970
21:40 W deszczowy dzień w Nowym Jorku – komedia roman-tyczna USA 2019, reż. Woody Allen (100 min)
23:20 Tamte lata, tamte dni
00:00 Jazz.PL (5) – audycja
01:25 Anatomia zła – thriller Polska 2015, reż. Jacek Bromski (135 min)

WARNER TV

08:05 Bajer z Bel-Air II
09:05 Teraz albo nigdy!
11:05 J.A.G. V (1,2/25)
13:00 Bajer z Bel-Air II
15:00 Teraz albo nigdy! (13/13)
16:00 Tropiciiele (5/10)
16:30 Teraz albo nigdy! (1,1/13)
18:05 Nad życie – film obyczajowy Polska 2012
20:00 Seks w wielkim mieście II – komedia USA 2010, reż. Michael Patrick King
22:55 Czarownice z Eastwick – komedia USA 1987
01:20 Reich – film sens. Polska 2001, reż. W. Pasikowski

PARAMOUNT

07:30 Elementary II
10:20 Zoolander – komedia USA/Niemcy/Australia 2001
12:20 Truman Show – komediadramat USA 1998
14:45 Zmierzch – film fantasy USA/Wlk. Brytania 2008
17:20 Saga "Zmierzch" – Książyc w nowiu – melodramat USA 2009, reż. Chris Weitz
20:00 Włoska robota – film sens. USA/Francja/Włochy/Wlk. Brytania/Niemcy 2003
22:30 Ciche miejsce – horror USA 2018, reż. John Krasinski
00:15 Ciche miejsce 2 – horror USA 2020, reż. John Krasinski

HBO

09:45 Spider-Man II – film sens. USA 2004, reż. Sam Raimi, wyk. Tobey Maguire (125 min)
11:50 Mój przyjaciel szpieg – komedia sensacyjna USA 2024, reż. Peter Segal (110 min)
13:40 Le Mans '66 – film biograficzny USA 2019, reż. James Mangold, wyk. Matt Damon (150 min)
16:10 Twój potwór – komedia Wlk. Bryt./USA 2024, reż. Caroline Lindy (105 min)
17:55 Greta Gerwig: Droga do sławy – film dok.
18:50 Hacks IV (7,8/10) – serial kom. USA 2025
20:00 tak po prostu... III (5/12) – serial obycz. USA 2025, wyk. Mario Cantone, Kristin Davis
20:45 Queer – dramat obycz. Włochy/USA 2024, reż. Luca Guadagnino, wyk. Daniel Craig (135 min)
23:00 Sanctuary – thriller USA/Francja/Rosja 2023, reż. Zachary Wigton, wyk. Margaret Qualley (95 min)
00:35 Salve Maria – thriller Hiszpania 2024, reż. Mar Coll (110 min)

CINEMAX

13:20 Waleria wychodzi za mąż – dramat obyczajowy Izrael/Ukraina 2022
14:35 Krótka historia rodziny – thriller Chiny/Dania 2024
16:15 Witaj, smutku – dramat obycz. Kanada/Niemcy/Francja/Wlk. Bryt./USA 2024
18:05 Fabryka zła – dramat wojenny Niemcy 2004
20:00 Ex Machina – film s.f. Wlk. Brytania/USA 2015
21:50 Nie mów do mnie mamo – dramat obycz. Norwegia 25
23:35 Bursa – dramat obycz. Turcja/Niemcy/Francja 2023

ROMANCE TV

09:40 Górski lekarz (2/18)
10:30 Statek marzeń
14:20 Dzieci i inne place budowy – komedia Niemcy 20
16:15 Rejs ku szczęściu
18:05 Górscy ratownicy (3/6)
19:00 Górski lekarz (3/18)
20:00 Rosamunde Pilcher: Odziedziczone szczęście – film obyczajowy Niemcy 2018, reż. Stefan Bartmann
21:55 Stadnina w Piber (2/13)
22:55 Falk (2/6) – serial obycz.
23:55 Górski lekarz (3/18)
00:55 Rosamunde Pilcher: Odziedziczone szczęście – film obyczajowy Niemcy 2018

CANAL+ PREMIUM

09:10 Miss mokrego pod- koszulka – komedia Polska 2002, reż. Witold Adamek (55 min)
10:05 Bezcenny pakunek – film anim. Francja/Belgia 2024 (80 min)
11:25 Fuks – komedia sens. Polska 1999, reż. Maciej Dutkiewicz (85 min)
12:50 Łapu-Capu
12:55 The Office PL III (9,10/12) – serial kom.
13:55 Yintah – film dok.
16:05 Młody Werter – kome-dia Kanada 2025, reż. José Lourenço (100 min)
17:45 Łapu-Capu
17:50 Anna Karenina – dramat obycz. Wlk. Brytania/USA 2012, reż. Joe Wright (130 min)
20:00 Moloch – miniserial Czechy 2025, wyk. Miroslav Donutill
21:15 Druhny na medal – komedia USA 2024, reż. Jocelyn Moorhouse, wyk. Susan Sarandon (95 min)
22:50 Mroczny fajter – film sensacyjny USA 2023, reż. Graham Phillips, Parker Phillips (115 min)
00:45 Sekrety skrajnej prawicy – film dok.

TVN FABUŁA

08:35 Papiery na szczęście
09:40 Na noże (6/13)
10:40 Diagnoza IV (12,13)
12:40 Prawo Agaty III
14:40 39 i pół III (3)
15:40 19+ – serial fab. -dok.
16:10 Seriale: Rozmowy (4)
16:55 Papiery na szczęście
18:00 Kroniki Spiderwick – film przyg. USA 2008
20:00 Nocny pościg – film sensacyjny USA 2015
22:25 Zabójcza broń III – komedia sens. USA 1992
00:50 Krytyczna decyzja – film sensacyjny USA 1995

AMC

12:45 Kopalnie króla Salomona, cz. 1 – film przyg. Niemcy/USA/RPA 2004
14:35 Kopalnie króla Salomona, cz. 2 – film przyg. Niemcy/USA/RPA 2004
16:25 Aleksander – dramat historyczny USA/Wlk. Brytania/Niemcy/Holandia/Francja/Włochy 2004
19:50 Strażnik – thriller USA 2006, reż. Clark Johnson
22:00 Życie przed oczami – dramat obycz. USA 2007, reż. Vadim Perelman
23:45 Saint Maud – horror Wlk. Brytania 2019

AXN

08:30 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas III (10/23)
09:30 Castle VIII (8,9/22)
11:25 Unforgettable (15,16/22)
13:15 Rekrut III (1,2/14)
15:15 FBI V (18,19/23)
17:10 Castle VIII (10,11/22)
19:05 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XII (22,1/22)
21:05 Rekrut VII (7/18)
22:00 Walker: Strażnik Teksasu III (18/18)
22:55 Castle VIII (10,11/22)
00:40 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XII (22/22)

EPIC DRAMA

08:45 Lekarze na start
09:30 Agenci NCIS XVIII (1/16)
10:25 Wszystkie stworzenia duże i małe V (1/6)
11:25 Poirot VIII (2/2)
13:35 Lekarze na start
14:20 Agenci NCIS XVIII (1/16)
15:15 Grantchester IV (2/6)
16:15 Marlow: klub zbrodni (2/4) – serial kryminalny
17:15 Poirot IX (1/4)
19:20 Lekarze na start – serial obyczaj. Polska 2017
20:05 Agenci NCIS XVIII (2/16)
21:00 Wiedeńska krew IV (1/2)
23:00 Agenci NCIS XVIII (2/16)
23:55 Lekarze na start

TVN STYLE

08:25 Damy i wieśniaczki. Ukraina (20) – reality show
09:25 Życie na kredyt (8, 9)
10:35 Ugotowani (13, 14)
12:35 Kuchenne rewolucje
14:40 Życie na kredyt
15:50 Złoty remont (3)
16:50 Jestem z Polski (8)
18:51 Detektywi II (20/40)
19:50 Kuchenne rewolucje (3)
20:50 Ugotowani (1)
21:50 Jestem z Polski XV
22:50 Bazar Europy
23:50 EuroPOLKI studentki (6)
00:50 Nagi instynkt przetrwania: Elita II – serial dok.

TVN TURBO

10:00 Złomowisko PL VIII (16)
11:00 Nauka jazdy (18, 19)
12:00 Zawodowi handlarze (7)
12:45 Samochód marzeń: Kup i zrób (9) – magazyn
13:45 Wojny samochodowe
15:45 Naprawy nie do naprawy
16:30 Mobilni mechanicy (3, 4)
18:00 Raport Turbo (4910)
18:15 Zawodowi handlarze (7)
19:00 Jeździć, obserwować VI
19:45 Naprawy nie do naprawy (5) – mag. motoryzacyjny
20:30 Moto kombi (6) – mag.
21:15 Mobilni mechanicy (1)
22:00 Raport Turbo (4910)
22:20 Wojny samochodowe (2)

BBC FIRST

08:20 Lewis VIII (1/6)
09:25 Ojciec Brown III (12/15)
10:25 Śmierć pod palmami X
11:45 Z pamiętnika położnej
12:55 Tajemnice Brokenwood
14:50 Ojciec Brown IX (6/10)
15:50 Lewis VIII (1/6)
16:50 Zagadki doktora Blake'a
18:00 Morderstwa w Midsomer
19:55 Śmierć pod palmami XI (1/8) – serial kryminalny
21:00 Death Valley (1/6)
22:00 Shakespeare i Hathaway: prywatni detektywi V
23:00 Tajemnice Brokenwood

FX

08:15 Dr House VI (7/22)
09:10 Alert: Wydział Osób Zaginionych III (10/10)
10:05 Kości X (16,17/22)
11:55 FBI (17,18/22)
13:45 Castle III (13,14/24)
15:35 Agenci NCIS: Początki
17:25 Tropiciel (1/13)
18:20 CSI: Kryminalne zagadki Miami VI (14,15/21)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (16,17/22)
22:00 Zabójcze umysły XVIII
23:00 Elsbeth II (11/20)
23:55 Agenci NCIS: Początki
00:50 CSI: Kryminalne zagadki Miami VI (14/21) – serial krym.

HGTV

08:10 Kupujemy dom na plaży
09:05 Remontujemy dom na plaży III – serial dok.
11:00 Zarobić na remoncie VIII
11:30 Tu jest pięknie VII
13:05 Nieoczywiste miejsca III
14:10 Dorota inspiruje (4)
15:05 Mieszkanie na miarę III
17:00 Polowanie na ogród II
18:10 Weekendowa metamorfoza (3, 4) – reality show
20:05 Dorota inspiruje (5)
21:00 Dorota na urzędzie IV (2,3/12) – serial dok.
22:30 House Hunters
00:35 Kupujemy dom na plaży

BBC LIFESTYLE

10:20 Zapraszam do stołu (8)
12:20 Billy and Dom Eat the World (2/8) – serial dok.
13:30 Wielkie brytyjskie wypieki (6) – program rozrywk.
14:40 Mistrzowie ceramiki (1)
15:40 Wielkie kanadyjskie wypieki (2) – real tv Kanada 17
16:35 Zapraszam do stołu
18:50 Mistrzowie ceramiki (10)
19:50 Wielkie brytyjskie wypieki (7) – program rozrywk.
21:00 Billy and Dom Eat the World (3/8) – serial dok.
22:00 Christiane Amanpour: Seks i miłość w różnych krajach świata (3/6) – serial dok.

COMEDY CENTRAL

08:25 Przyjaciele VIII (5–11/24) – serial kom.
11:55 Teoria wielkiego podrywu II (9–14/23) – serial kom.
14:35 Młody Sheldon IV (5,6,7/18) – serial kom.
16:00 Przyjaciele VIII (12–18/24) – serial kom.
19:30 Teoria wielkiego podrywu II (15–20/23) – serial kom.
USA 2008, wyk. Johnny Galecki
22:00 The Office PL II (3,4)
23:00 Comedy Club (7, 8)
00:00 Miasteczko South Park
01:00 Pracoholicy VI (1/10)

TVP SERIALE

08:45 Komisarz Alex IV (10/13)
09:40 Zaraz wracam II (31)
10:10 Klan – telenowela
10:45 Ranczo X (4/13)
11:35 M jak miłość
12:35 Rodzinka.pl XII
13:45 Ojciec Mateusz XXI
15:45 Komisarz Alex IV (11/13)
16:30 Na sygnale (55,56)
17:40 Ranczo X
19:35 Ojciec Mateusz XXI (2) – serial krym. Polska 2019
21:30 Ranczo X – serial kom.
23:25 Ojciec Mateusz XXI (12)
00:20 Na dobre i na złe
01:25 Tajemnica twierdzy szarów – serial sens. Polska 2007

CANAL+ KUCHNIA

14:25 Kulinarne szlaki: Południowa Afryka (8)
14:55 Jakubiak rozgryza Włochy (6) – mag. kulinarny
15:25 Jakubiak rozgryza Polskę
15:50 Świat szefów kuchni II
16:55 Włoska kuchnia Gino: sekrety południa (1,2/7)
17:50 Stanley Tucci II (3/8)
18:45 m jak mięso (2)
19:10 Jakubiak rozgryza... (22)
19:25 m jak mięso (3, 4)
20:15 Sekrety świata przypraw
21:15 Anthony Bourdain XI (1,2,3,4/8) – serial dok.
00:45 David w Europie (1)

CANAL+ DOMO

10:50 Wielkie projekty XXII
11:50 Wiejskie domy do liftingu (2) – reality show
12:50 Wielkie amerykańskie rancza (9) – serial dok.
13:25 Cudotwórcy VI (10/13)
14:20 Pokochaj lub sprzedaj – Wielka Brytania (5)
15:15 Wielkie projekty XXII
16:15 Daleko od miasta XII
17:15 Ucieczka na wieś XXIV
19:10 Wielkie projekty XXII
20:10 Daleko od miasta XII (9)
21:00 Cudotwórcy VI (24)
22:00 Pogromcy bałaganu (10)
23:00 Wiejskie domy do liftingu (1) – reality show

PLANETE+

12:35 360° – świat bez granic
13:50 Gdyby na Ziemi nie było ładów – serial dok. Polska 2023
15:50 Niezwykłe podróże koleją V (4/5) – serial dok.
16:55 Krajobrazy świata (7/12)
18:00 Świat z góry IX (4/14)
18:40 Odpowiedzialny biznes. Czyli jaki? – film dok. F 2024
19:45 Co drzemie w glebie?
20:50 Niezwykłe podróże koleją II (1/6) – serial dok.
22:00 Wielbłądzie przeciwciała. Rewolucja w medycynie?
23:10 Toalety przyszłości

DISCOVERY CHANNEL

13:00 Nagi instynkt przetrwania II (4,3/32) – serial dok.
15:00 Złomowisko PL V
16:00 Fani czterech kólek: w trasie (10/10) – serial dok.
17:00 Celnicy kontra przemytnicy (20/20) – serial dok.
17:30 Celnicy na straży Europy IV (1/20) – serial dok.
18:00 Specjalistki
19:00 Złomowisko PL V
21:00 Skok na Luwr: jak skradziono klejnoty za 102 miliony dolarów – film dokumentalny
22:00 Hazardziści II (2/8)
23:00 Zatrzymani – serial dok.
00:00 Fani czterech kólek XVII

TVP HISTORIA

12:15 Noce i dnie
13:10 Starożytny Egipt – kroniki imperium (1/8)
14:10 Juliusz Cezar: narodziny dyktatora (1/3) – serial dok.
15:30 Królowie
16:05 Sensacje XX wieku
17:05 Wolna Rzeczpospolita Łupkowska – film dok.
18:15 Było, nie minęło (375)
19:00 Marszałek Piłsudski (4)
20:05 Dzień, który zmienił Azję – serial dokumentalny
21:05 Historia w postaciach zapisana – serial dok.
22:55 Szerokie tory (45)

HISTORY

12:10 Gwiazdy lombardu XXIV
13:05 Starożytni kosmici VIII
14:00 Gwiazdy lombardu XII
14:30 UFO na antypodach
15:20 Niewyjaśnione tajemnice świata III (7/22)
16:15 Gwiazdy lombardu XXV
17:10 Komandosi kontra naziści (2) – serial dok.
18:10 Ludzie gór XIV (10)
19:05 Łowcy tajemnic (1/12)
20:00 Jak Hitler przegrał wojnę
21:00 Wyjaśnić niewyjaśnione
22:00 Kłątwa Wyspy Dębów XIII (3/25) – serial dok.
23:00 Niewyjaśnione tajemnice świata (1/26)

NATIONAL GEOGRAPHIC

13:00 Wcielenia zła: Stalin
14:00 Złapać przemytnika V
15:00 Alarm na lotnisku: Peru
16:00 Tajemnice zaginionych miast (1,2/6) – serial dok.
18:00 Gulag – system śmierci
19:00 Katastrofa w przestworzach: raport specjalny IV
20:00 Katastrofa w przestworzach XIII (3/11) – serial dok.
21:00 Big data: świat pod kontrolą (6/6) – serial dok.
22:00 Zawód: dziennikarka
23:00 Najdziwniejsze przedmioty III (10/10) – serial dok.

FOCUS TV

08:00 48 h. Zaginieni (26)
08:50 Wehikuł czasu
09:00 Galileo
10:00 Gwiazdy lombardu VIII
12:00 Okręty wojenne III (5/8)
13:00 Poszukiwacze historii
14:00 Starożytni kosmici XIII (12/13) – serial dok. USA 2021
01:00 Rolnicy. Podlasie III

BBC EARTH

11:10 Kolej na podróżę z Nickiem Knowlesem II
12:10 Planeta Ziemia III: kulisy
13:15 Fatalne prognozy
14:25 W okowach mrozu VIII
15:25 Życie na pustkowiu (1)
16:30 Wędrówki z dinozaurami
17:35 Kolej na podróżę z Nickiem Knowlesem II
18:35 Azja (5/7) – serial dok.
19:45 Zielona planeta (3/5)
20:55 Życie na pustkowiu: powroty – serial dok.
21:55 W okowach mrozu VIII
22:55 Krótka kronika dłuższego życia (2/4) – serial dok.

POLSAT VIASAT HISTORY

12:00 Linie frontu – serial dok.
13:10 II wojna światowa: cena imperium (9/13) – serial dok.
14:15 Zakazana historia VII
15:15 Świta Hitlera (1/6)
16:20 Przywódcy III Rzeszy (1/4) – serial dok. Francja 2021
17:35 II wojna światowa – wielkie bitwy w Europie (6/8)
18:45 Linie frontu – serial dok.
19:50 II wojna światowa: cena imperium (9/13) – serial dok.
21:00 Człof: najważniejsza broń II wojny światowej
22:00 Tajne bazy nazistów IV
23:05 II wojna światowa: bombowce (1) – film dok.

Od A do Z

BABY DRIVER ★★★★★

film krym., USA/Wlk. Brytania 2017, reż. Edgar Wright, wyk. Ansel Elgort, Kevin Spacey, Lily James

23:15 | hbo

Niedosłyszający młody kierowca inspirujący się rytmem słuchanych piosenek jest specjalistą od ucieczek z miejsca precyzyjnie zaplanowanych napadów. Ale każde złamanie reguł może go drogo kosztować.

DEPRESJE KILERA ★★

komedialna kryminalna, Francja/Belgia 2023, reż. Cécilia Rouaud, wyk. François Damiens, William Lebghil, Laura Felpin

22:15 | ale kino+ hd

W trakcie wykonywania zlecenia zawodowy morderca traci przytomność, a gdy budzi się – ogarnia go wstręt na widok krwi. Odmawia zlecenia, co irytuje jego szefa i żonę, bo nie zarabia. Z pomocą spieszą sąsiedzi.

DIAGNOZA:

DYSYDENT ★★★★★

dramat obycz., Ukraina 2023, reż. Denis Tarasov, wyk. Kostiantyn Temlyak, Natalija Babenko, Irma Vitovskaya

22:40 | cinemax

Rozrachunek z sowiecką Ukrainą: niezależny duchem prezenter radiowy nadaje w swojej audycji zakazany utwór. Albo pójdzie do więzienia, albo trafi do zakładu psychiatrycznego na specjalną „terapię”.

FURIOZA ★★★★★

film sens., Polska 2021, reż. Cyprjan T. Oleński, wyk. Mateusz Banasiuk, Weronika Książkiewicz, Mateusz Damięcki

20:00 | tv puls

Policjantka prosi swą dawną „miłość życia” o penetrację znajomego środowiska gdańskich kiboli, powiązanego z trójmiejską mafią, któremu nadal przewodzi ich krewni i przyjaciele z młodości.

JESZCZE WIĘKSZE DZIECI ★★

komedialna, USA 2013, reż. Dennis Dugan, wyk. Adam Sandler, Chris Rock, David Spade

19:55 | polsat

Kontynuacja „Dużych dzieci” – opowieści o mężczyznach, którzy mimo upływu lat nie potrafią dorosnąć, co – jak pokazuje Adam Sandler i spółka – wcale nie musi być takie złe. Krzepiące.

Cicha noc

FOT. MAT. PRAS.

DRAMAT OBYCZ.

POLSKA 2017, REŻ. PIOTR DOMALEWSKI, WYK. DAWID OGRODNIK, TOMASZ ZIĘTEK, AGNIESZKA SUCHORA

JUTRO

NIE UMIERA NIGDY ★★★★★

film sens., Wlk. Brytania/USA/Hiszpania 1997, reż. Roger Spottiswoode, wyk. Pierce Brosnan, Jonathan Pryce, Michelle Yeoh

22:45 | tvp kultura

„Bond” po raz 18.: superagent walczy z magnatem mediów, któremu zamarzyło się panowanie nad światem. Poziom gadżetów w normie, efektów również, podobnie dziewczyny, a i Pierce Brosnan trzyma fason.

KAFARNAUM ★★★★★

dramat obycz., Liban/Francja/USA/Wlk. Brytania/Cypr/Katar 2018, reż. Nadine Labaki, wyk. Zain Al Rafea, Yordanos Shiferaw, Boluwatife Treasure Bankole

21:10 | tvp historia

Nadine Labaki o dwunastoletnim chłopcu z Bejrutu, odsiadującym wyrok za pobicie, który pozywa swoich rodziców za to, że musi żyć w libańskich slumsach. Gorzkie, ale jakże krzepiące. Plus deszcz nagród.

MARTWA

CISZA ★★★★★

film sens., Australia 1989, reż. Phillip Noyce, wyk. Nicole Kidman, Sam Neill, Billy Zane

22:00 | warner tv

Studium terroru na pełnym morzu: małżeństwo w kryzysie kontra psychopata. Przepustka do Hollywood dla Nicole Kidman i reżysera Phillipa Noyce’a.

MORZE PÓŁNOCNE

W OGNIU ★★

film sens., Norwegia 2021, reż. John Andreas Andersen, wyk. Kristine Kujath Thorp, Rolf Kristian Larsen, Anders Baasmo

22:50 | tvn 7

Kino katastroficzne po norwesku, zamknięcie trylogii zapoczątkowanej „Falą” i „The Quake. Trzęsieniem ziemi”: w wyniku katastrofy ekologicznej dochodzi do tragicznego zatopienia platformy wiertniczej.

MÓJ DŁUG ★★

dramat krym., Polska 2021, reż. Denis Deliś, Bogusław Job, wyk. Bartosz Sak, Piotr Stramowski, Olga Bołądź

23:00 | tv puls

Sławomir Sikora, bohater głośnego „Długu” Krzysztofa Krauzego – przedsiębiorca skazany na 25 lat za zamordowanie szantażysty – opowiada swoją więzienną historię. Sprawa nabrzmiała, a historia nudna.

PATRIOTA ★★★★★

dramat historyczny, USA/Niemcy 2000, reż. Roland Emmerich, wyk. Mel Gibson, Heath Ledger, Joely Richardson

20:00 | cinemax

Spokojny Amerykanin chwytą za broń: Mel Gibson dołącza do amerykańskiej rewolucji, czyli wojny George’a Washingtona z Anglią króla Jerzego III. Sporo patosu, ale bez ambicji historycznych.

20:00 | kino polska

★★★★★

Obsypyany Orlami i nagrodami festiwalu w Gdyni najlepszy polski film sezonu 2017/18. Kiedy w przeddzień świąt w domu zjawia się dawno nie widziany syn, przy wigilijnym stole nie dojdzie do pojednania.

MYZ

PIERWSZY STRZAŁ ★★

film sens., USA/Kanada/Wlk. Brytania 2017, reż. Steven C. Miller, wyk. Hayden Christensen, Bruce Willis, Megan Leonard

21:10 | tvp 1

Makler z Wall Street na wakacjach ocali życie uprowadzonego syna, jeśli odzyska łup, skradziony przez wspólnika bankowym rabusiom, albo wcześniej wystawi przestępców policji (w osobie Bruce’a Willis’a).

SONATA ★★★★★

dramat obycz., Polska 2021, reż. Bartosz Blaschke, wyk. Michał Sikorski, Małgorzata Foremniak, Łukasz Simlat

20:00 | tvp kultura

Nagroda dla Michała Sikorskiego za debiut aktorski i nagroda publiczności w Gdyni dla osnutej na faktach historii uzdolnionego pianisty, który robi karierę mimo podejrzeń o autyzm i wady słuchu.

TED II ★★★★★

komedialna, USA 2015, reż. Seth MacFarlane, wyk. Mark Wahlberg, Seth MacFarlane, Amanda Seyfried

22:05 | polsat

Pluszowy miś, który wyprowadził na ludzi co najmniej jednego człowieka, marzy o wychowywaniu zaadoptowanego ze swą partnerką dziecka, ale do tego musi udowodnić przed sądem, że jest... człowiekiem.

KONRAD J. ZARĘBSKI

TVPI **D3**

06:10 Akacjaowa 38
07:00 Msza święta
07:30 Rodzina (nie od) święta
08:00 Serwis Info
08:20 Zaraz wracam II (32)
09:00 Ranczo VI (11/13)
10:00 Komisarz Alex VII
11:00 Ojciec Mateusz V (8/13)
12:00 Serwis Info
12:10 Agrobiznes – magazyn
12:35 Rok w ogrodzie extra
12:50 Życie z diabłami
14:00 Wichrowe wzgórze
15:00 Serwis Info
15:15 Reportery (456)
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo
17:00 Telexpress
17:30 Jaka to melodia? (5827)
18:10 Klan – telenowela
18:45 Akacjaowa 38
19:30 19.30 – wiadomości
19:55 Pytanie dnia

20:30 Zaraz wracam II (33) – serial obyczajowy
21:10 Pierwszy strzał (First Kill) – film sens. USA/Kanada/Wlk. Brytania 2017, reż. Steven C. Miller, wyk. Hayden Christensen (110 min)
23:00 Złoto dezertów – komedia Polska 1998, reż. Janusz Majewski, wyk. Marek Kondrat, Bogusław Linda, Wiktor Zborowski (125 min)
01:05 Wykrywacz kłamstw (110) – magazyn

MEZZO

10:00 Elina Garanca, Orkiestra Festiwalu w Lucernie, Riccardo Chailly: Boulez, Mahler
11:55 Filharmonicy Berlińscy, François-Xavier Roth: Strawiński, Bach
13:25 Intermezzo
14:00 Claudio Abbado, Filharmonicy Berlińscy: Verdi
15:25 Claudio Abbado 10 lat później – portret muzyczny
16:15 Intermezzo
17:00 Christoph Willibald Gluck: Semiramida, Don Juan – balet Francja 2024
18:35 Joaquín Achúcarro: Chopin, Grieg, Brahms, Rachmaninow, Skriabin, Liszt – Guggenheim Bilbao
20:30 Richard Wagner: Zygrydy – opera Szwajcaria 2024
00:35 Joey Alexander Trio w Fondation Louis Vuitton

TVP2 **D3**

05:25 M jak miłość
06:20 Pozyteczni.pl (369)
06:50 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7455) – mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7455) – mag. Polska 2026
11:40 Słowa od serca (7)
11:55 Gwiazdorska kuchnia Ani (30) – mag. kulinarny
12:30 Koło fortuny (2068)
13:15 Panna młoda
14:05 Va banque (931)
14:35 Na sygnale
15:05 La Promesa – pałac tajemnic – telenowela
16:00 Koło fortuny (2069)
16:35 Familiada (2842)
17:20 Panna młoda
18:15 Va banque (932)
18:50 Jeden z dziesięciu (21)
19:25 Barwy szczęścia – serial obycz. Polska 2026

20:05 Barwy szczęścia – serial obycz. Polska 2026
20:40 Przepis dnia (22)
20:55 Na dobre i na złe
21:55 Na sygnale
22:50 Słowa od serca (7)
22:55 Peakay Blinders V (3/6) – serial gangsterski Wlk. Brytania 2019
00:00 Żona do podziału (Pension complète) – komedia Belgia/Francja 2015, reż. Florent-Emilio Siri (90 min)
01:30 Davos. Wojna śpiewów (3/6) – serial krym.

PULS 2

10:30 Blaze i megamaszyny V
10:55 Supertings (11,12,13)
11:25 Baranek Shaun V
11:40 Były sobie rzeczy
12:00 Smerfy – serial anim.
13:00 Kacze opowieści
14:00 Fineasz i Ferb (6/26)
14:35 Marta mówi! II
15:00 Miraculous III (9,2/26)
16:00 My Little Pony (1,2/26)
17:00 Fineasz i Ferb (14/26)
17:35 Blue II (31,32,33/52)
18:00 Świnka Peppa
18:10 Bing II (23,24/26)
18:35 Masza i niedźwiedź II
19:00 Psi patrol V (25/26)
19:35 Pingwiny z Madagaskaru
20:00 Lombard. Życie pod zastaw XVII (30)
21:00 Dzielnica strachu IX
23:00 Hansan: Narodziny smoka – dramat historyczny Korea Południowa 2022

POLSAT **D3**

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień – mag.
08:30 Malanowski i Partnerzy IV (8,9/65) – serial fab.-dok.
09:30 Trudne sprawy XXII (5,6) – serial fab.-dok.
11:35 Gliniarze XIX (40,41,42) – serial fabularno-dok.
14:40 Dlaczego ja? 31 (41) – serial fabularno-dok.
15:50 Wydarzenia
16:20 Interwencja (5829) – mag. reporterów
16:30 Na ratunek 112 XIV (45/60) – serial fabularno-dok.
17:00 Gliniarze XVIII (55)
18:00 Pierwsza miłość 49 (197) – serial obycz. Polska 2025, wyk. Aneta Żająć
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda – wiadomości
19:15 Gość „Wydarzeń” (204)
19:40 Pogoda – Polska 2026

19:55 Jeszcze większe dzieci (Grown Ups 2) – komedia USA 2013, reż. Dennis Dugan, wyk. Adam Sandler, David Spade (130 min)
22:05 Ted II (Ted 2) – komedia *** USA 2015, reż. Seth MacFarlane, wyk. Mark Wahlberg, Seth MacFarlane (155 min)
00:40 Kolejny film o Boracie (Borat: Subsequent Moviefilm) – komedia *** USA 2000, reż. Jason Woliner (130 min)

TV4

07:55 Bogaty dom – biedny dom II (6) – serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci VI (58,59/65) – serial obycz.
10:55 Na ratunek 112 XVII (50,35) – serial fabularno-dok.
11:55 Trudne sprawy XXI (53,54,55) – serial fab.-dok.
14:55 Ktoś tu kłamie? (49) – serial fabularno-dok.
15:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej (375, 376)
18:00 Policjantki i policjanci XXIII (47,48) – serial obycz.
20:00 Uroczysko IV (25,26/52) – serial krym. Polska 2025, wyk. Antoni Królikowski
21:00 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XIX (39)
22:05 Sprawiedliwi. Trójmiasto II (39/52) – serial krym.
23:05 Underworld: Wojny krwi – film sens. USA 2016

TVN **D3**

05:35 Uwaga! (7919)
05:50 Ukryta prawda (20/60) wyk. Agnieszka Czeakańska
06:45 Kuchenne rewolucje: Bartoszyce – Gościnnia/Piwem Podlane XXIV (1)
07:45 Dzień Dobry TVN (5616) – magazyn Polska 2026
11:25 Kuchenne rewolucje: „Zajazd w Strażnicy”, Ujsoły XV (3) – reality show
12:30 Kuchenne rewolucje: Żnin, bar „Chicken Go” 28 (7) – reality show Polska 2024
13:35 Ukryta prawda (36,37,38) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2024
16:50 Detektywi V (15,16) – serial fabularno-dok. Polska 2025, wyk. Anna Potaczek
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:55 Uwaga! (7920) – mag.
20:10 Doradca smaku (2)

20:15 Na Wspólnej – serial obycz. Polska 2026
20:55 Kobieta kot (Catwoman) – film sens. USA 2004, reż. Pitof, wyk. Halle Berry, Benjamin Bratt, Sharon Stone, Frances Conroy (135 min)
23:10 Nieobecnii II (9,10/10) – serial krym.
01:00 Kuchenne rewolucje: „Okraglak”, Sosnowiec XXIII (14)
02:00 Szpital św. Anny (23/26) – serial obycz.

METRO **D3**

08:55 J.A.G. VI (3/24)
09:55 Celnicy na straży Europy VII (18/20) – serial dok.
10:25 Domy na plażach świata (3,4,5/14) – serial dok.
11:55 Magda gotuje Internet
12:25 Przepis na życie IV
13:25 Zapukaj do moich drzwi
14:25 Zapisane w gwiazdach
15:25 Słoneczny patrol II (13/22) – serial przyg. USA 1992
16:25 J.A.G. VI (4/24)
17:25 Milionerzy (583)
18:00 Przystanek Bieszczydy
19:00 Fani czterech kółek
20:00 Kryminalni VII (2/13) – serial krym. Polska 2007
21:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XI (15/22)
22:00 Morderczynie (5/6)
22:55 Mission: Impossible – film sens. USA 1996
01:15 Wyburzacz II

TV PULS **D3**

06:00 Nash Bridges IV (11,12/24) – serial sensacyjny USA 1998, wyk. Don Johnson, Cheech Marin, James Gammon
08:00 Kobra – oddział specjalny XXVI (11,12/14) – serial sensacyjny Niemcy 2021
10:00 Nie igraj z aniołem – telenowela Meksyk 2008
11:55 Wspaniałe stulecie II (30) – serial obycz. Turcja 2011, wyk. Halit Ergenç
13:50 Lombard. Życie pod zastaw IX – serial obycz.
15:50 Ranczo VI (10,11/13) – serial kom. Polska 2012
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVII (40,41) – serial obyczajowy Polska 2025

20:00 Furioza – film sens. PL *** 2021, reż. Cyprian T. Oleński, wyk. Mateusz Banasiuk, Weronika Książkiewicz, Mateusz Damięcki (180 min)
23:00 Mój dług – dramat ** krym. Polska 2021, reż. Denis Delić, Bogusław Job, wyk. Bartosz Sak, Piotr Stramowski, Olga Boładź (120 min)
01:00 Zwierciadło (Looking Glass) – thriller USA/Kanada 2018, reż. Tim Hunter (125 min)

TVN7 **D3**

05:20 Ten moment
05:55 Szkoła (29,30,31/72) – serial fab.-dok. Polska 2018
08:45 Ukryta prawda (17,14,15/73) – serial fab.-dok.
11:55 W-11 Wydział Śledczy – serial fab.-dok. Polska 2011
14:00 Detektywi (11/56) – serial fab.-dok. Polska 2023
15:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska VI (11)
16:00 Sąd rodzinny (130)
17:00 Tajemnice miłości – serial fabularno-dok.
18:00 Zagadki losu III (18) – serial fab.-dok. Polska 2023
19:00 Ukryta prawda (16/48) – serial fab.-dok. Polska 2024, wyk. Agnieszka Czeakańska

20:00 List w butelce (Message in a Bottle) – melodramat USA 1999, reż. Luis Mando-ki, wyk. Kevin Costner, Robin Wright (170 min)
22:50 Morze Północne w ogniu (Nordsjøen) – film sens. Norwegia 2021, reż. John Andreas Andersen (130 min)
01:00 Uwolnić orkę (Free Willy) – film przygodo-USA/Francja/Meksyk 1993, reż. Simon Wincer (140 min)

STOPKLATKA

08:30 Wojciech Cejrowski – boso przez świat (38)
08:55 Jakubiak rozgryza Tajlandię i Kambodżę (7, 8) – mag. kulinarny
10:00 Robert Makłowicz (147) – mag. kulinarny
10:55 Zajazd. Będzie się działo (2,3)
13:00 Katastrofy w przestworzach XIX (9,11/10) – serial dok.
15:00 MacGyver V (18,19/21) – serial sensacyjny
17:00 Zajazd. Będzie się działo (4,5,6)
20:00 Lot Feniksa (Flight of the Phoenix) – film sensacyjny USA 2004, reż. John Moore, wyk. Dennis Quaid, Tyrese Gibson, Giovanni Ribisi, Miranda Otto (145 min)
22:25 Sędzia Dredd (Judge Dredd) – film s.f. USA/Holandia/Wlk. Brytania 1995, reż. Danny Cannon, wyk. Sylvester Stallone (105 min)
00:10 Kroll – film sens. Polska 1991, reż. Władysław Pasikowski, wyk. Olaf Lubaszenko, Bogusław Linda, Dariusz Kordek, Cezary Pazura (150 min)

KINO POLSKA

08:20 Miś Kudłatek (11,12,13)
08:50 Polska Kronika Filmowa 01/55 – reportaż Polska 1955
09:25 Basia sama w domu – komedia Polska 2021, reż. Marek Rębacz, wyk. Magdalena Zaborniak, Jakub Kucner
11:05 Pan Anatol szuka miliona – komedia Polska 1959, reż. Jan Rybkowski, wyk. Tadeusz Fijewski, Barbara Lass
12:50 Joanna – dramat wojenny Polska 2010, reż. Feliks Falk, wyk. Urszula Grabowska, Sara Knoch, Stanisława Celińska
15:10 Stara baśń. Kiedy słońce było Bogiem – film hist. Polska 2003, reż. Jerzy Hoffman, wyk. Michał Żebrowski, Marina Aleksandrova
17:20 Pogranicze w ogniu (11)
20:00 Cicha noc – dramat obycz. Polska 2017, reż. Piotr Domalewski, wyk. Dawid Ogrodnik, Tomasz Ziętek
22:05 Misja Afganistan (1,2) – serial wojenny Polska 2012
00:00 Ciało – komedia Polska 2003, reż. Andrzej Saramonowicz, Tomasz Konecki, wyk. Rafał Królikowski, Edyta Olszówka
02:10 PitBull – film sens. Polska 2005, reż. Patryk Vega, wyk. Marcin Dorociński, Janusz Gajos, Andrzej Grabowski

ALE KINO+

09:40 Wyraj – film krótkom. Polska 2020 (35 min)
10:15 Zbrodnie na wybrzeżu II, cz. 2 II (2/3) – serial krym. Niemcy 2024
12:05 Vera VI (4/4) – serial krym. Wlk. Brytania 2016
14:00 Jak zostać belfrem (Un métier sérieux) – komediodramat Francja 23, reż. Thomas Lilti, wyk. Vincent Lacoste (130 min)
16:10 Winnetou: Skarb w Srebrnym Jeziorze – film przyg. Niemcy/Francja/Jugosławia 1962, reż. Harald Reinl (130 min)
18:20 Vera VII (1/4) – serial krym. Wlk. Brytania 2017
20:10 Sortownia (1,2) – serial krym. Polska 2023, wyk. Artur Barciś, Mariusz Bonaszewski, Andrzej Chyra, Marcin Czarnik
22:15 Depresje kiler (Les complices) – komedia kryminalna Francja/Belgia 2023, reż. Cécilia Rouaud, wyk. François Damiens, William Lebghil (115 min)
00:10 Granica zbrodni III (1,2/8) – serial krym. Austria/Niemcy 2023

POLSAT FILM

07:30 Doktor Martin II (1/8)
08:30 Przyjaciółki XXI
10:25 Świat według Kiepskich
14:50 Sami swoi – komedia Polska 1967
16:35 Wstrząs – dramat obycz. Wlk. Brytania/Australia/USA 15
19:15 8 części prawdy – film krym. USA/Meksyk/Hiszpania 2008, reż. Pete Travis
21:00 Baby driver – film krym. USA/Wlk. Brytania 2017
23:25 Bez pamięci – film akcji USA 2022, reż. Martin Campbell, wyk. Liam Neeson
01:45 Fala zbrodni VII

KINO TV

07:30 Kojak IV (10/25)
08:35 Zagadki kryminalne panny Fisher III (7,8/8)
11:00 Poirrot XI (2/4)
13:05 Panna Marple III (4/4)
15:15 Zagadki kryminalne panny Fisher (1,2/13)
17:50 Poirrot VI (1/4)
20:00 Więzień Brubaker – dramat USA 1980, reż. Stuart Rosenberg, wyk. Robert Redford, Yaphet Kotto
22:45 Opór – film wojenny USA 2008, reż. Edward Zwick, wyk. Daniel Craig, Liev Schreiber
01:45 Hudson Hawk – komedia sensacyjna USA 1991

TVP KULTURA

08:15 Mody Polskie (10)
09:00 Ogniem i mieczem
10:00 Siekierozada – film psychologiczny Polska 1986 (95 min)
11:35 Fabryka czasu
12:40 Dzień czwarty – film woj. Polska 1984 (85 min)
14:05 Mysterium Tremendum
14:25 Rzecz Polska (1)
14:45 Studio Kultura – niedziela Z... (687) – mag.
15:40 ABC miłości – komedia Polska 1935 (90 min)
17:10 Ogniem i mieczem
18:10 Którędy po sztukę
18:30 Informacje kulturalne
18:55 Reżyserzy IV (4/10)
19:45 WTEM (8,7)
20:00 Sonata – dramat obycz. Polska 2021, reż. Bartosz Blaschke, wyk. Michał Sikorski (130 min)
22:10 Scena alternatywna
22:45 Jutro nie umiera nigdy (Tomorrow Never Dies) – film sens. Wlk. Brytania/USA/Hiszpania 1997 (130 min)
00:55 W deszczowy dzień w Nowym Jorku – komedia romantyczna USA 2019, reż. Woody Allen (105 min)

WARNER TV

08:05 Bajer z Bel-Air II
09:05 Z góry przepaszam
09:35 Teraz albo nigdy!
11:10 I.A.G. V (2,3/25)
13:05 Bajer z Bel-Air II
15:05 Teraz albo nigdy! II
18:10 Bokser – film obycz. Polska/USA 2011
22:00 Martwa cisza – film sens. Australia 89, reż. Phillip Noyce, wyk. Nicole Kidman
23:55 Miłość jak narkotyki – komedia romantyczna USA 1997, reż. Griffin Dunne
01:55 Łowca androidów – film sens. USA/Wlk. Brytania 1982

PARAMOUNT

07:30 Elementary II
10:20 Zoolander II – film sens. USA/Włochy 2015
12:25 Plan B – komedia romantyczna USA 2010
14:45 Saga »Zmierzc« – Księżyc w nowiu – melodramat USA 2009, reż. Chris Weitz
17:25 Saga »Zmierzc« – Zaćmienie – film fantasy USA 2010, reż. David Slade
20:00 Depresja gangstera – komedia krym. USA/Australia 1999, reż. Harold Ramis
22:10 Ocalony – dramat wojenny USA/Wlk. Brytania 2013, reż. Peter Berg

HBO

08:00 Wszystko pół na pół – komedia Niemcy 2024 (110 min)
09:50 Spider-Man III – film akcji USA 2007, reż. Sam Raimi (135 min)
12:05 Ona – melodramat USA 2013, reż. Spike Jonze (125 min)
14:10 Armand – thriller Norwegia/Holandia/Niemcy/Szwecja/Wlk. Brytania 2024 (115 min)
16:05 Green Book – film biograficzny USA/Chiny 2018 (125 min)
18:10 Dzikie kot – film biograficzny USA 2023, reż. Ethan Hawke, wyk. Maya Hawke (110 min)
20:00 Koszmar minionego lata – horror USA/Australia/Kan. 25, wyk. Madelyn Cline (110 min)
21:50 Branza IV (4/8)
22:40 Rycerz Siedmiu Królestw (3) – serial przyg.
23:15 Baby driver – film krym. USA/Wlk. Brytania 2017, reż. Edgar Wright, wyk. Ansel Elgort (110 min)
01:05 Przeznaczenie – thriller Australia/USA 2014, reż. Michael Spierig, Peter Spierig (95 min)

CINEMAX

12:50 Bez wiatru – dramat obycz. Bułgaria/Włochy 2024
14:20 15 lat – dramat obycz. Niemcy/Austria/Luksemburg 2023, reż. Chris Kraus
16:40 Czwarty pasażer – komedia Hiszpania 2022
18:20 Nowe życie – dramat obyczajowy Hiszpania 2024
20:00 Patriota – dramat historyczny USA/Niemcy 2000, reż. Roland Emmerich
22:40 Diagnosta: Dysydent – dramat obycz. Ukraina 2023
00:35 American Psycho – horror USA/Kanada 2000

ROMANCE TV

10:40 Stracona szansa – komedia romant. USA 2023
12:25 Inga Lindström: Na zawsze Sommerlund – film obyczajowy Niemcy 2014
14:20 Rosamunde Pilcher: Dopóki jesteś – romans Niemcy 2004, reż. D. Kehler
16:15 Rosamunde Pilcher: Zranione serca – film obycz. Wlk. Brytania/Niemcy 2000
18:05 Górcy ratownicy (4/6)
19:00 Górski lekarz (4/18)
20:00 Katie Fforde: Sercowa sprawa – film obycz. Niemcy 17
21:55 Stadnina w Piber (3/13)
22:55 Falk (3/6) – serial obycz.

CANAL+ PREMIUM

08:25 Księga wielkich życzeń – dramat obycz. Polska 1997 (95 min)
10:00 Paddington w Peru – film przyg. Wlk. Bryt./Francja/Japonia/USA/Kolumbia 2024 (105 min)
11:45 Ida – dramat obycz. Polska/Dania/Francja/Wlk. Bryt. 13 (80 min)
13:05 Łapu-Capu
13:10 The Office PL III (11,12)
14:10 Agent szczęścia
15:45 Święta na opak – komedia Francja 2023 (85 min)
17:10 Mamma Mia! – komedia muz. USA/Wlk. Brytania/Niemcy 2008 (110 min)
19:00 Łapu-Capu
19:05 Jutro będzie nasze – komediodramat Włochy 2023, reż. Paola Cortellesi (115 min)
21:00 Coldwater – serial krym. Wlk. Brytania 2025
21:50 Cleaner – film sens. Wlk. Bryt. 2025, reż. Martin Campbell (100 min)
23:30 Tuż po zmroku – horror Kanada/Irlandia/USA 2024 (90 min)
01:00 Trzy miłości – dramat obyczajowy Polska 2025 (100 min)

TVN FABUŁA

08:00 Kino w drodze (3)
08:30 Papiery na szczęście
09:30 Na noże (7/13)
10:30 Diagnosta IV (13)
11:35 Lekarze (1/13)
12:35 Prawo Agaty III
14:35 39 i pół III
15:35 19+ – serial fab. -dok.
16:05 Artystki (5) – talk-show
17:00 Papiery na szczęście
18:05 Grunt to rodzinka – komedia Francja 2004
20:00 Magic Mike: Ostatni taniec – komedia USA 2022
22:30 Zabójcza broń IV – komedia sens. USA 1998

AMC

09:40 10,5 w skali Richtera (1) – film katastroficzny USA 2004
11:15 10,5 w skali Richtera (2) – film katastroficzny USA 2004
12:50 Raj odnaleziony – film biograficzny Wlk. Brytania/Francja/Niemcy/Australia/USA 2003, reż. Mario Andreacchio
14:45 Transformers – film s.f. USA 2007, reż. Michael Bay
17:35 Suma wszystkich strachów – film sens. USA/Strachy/Kanada 2002
20:00 Ostatni bastion – film sens. USA 2001, reż. Rod Lurie
22:40 Tajemnica Los Angeles – dramat krym. USA 1997

AXN

08:25 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas III (12/23)
09:25 Castle VIII (10,11/22)
11:25 Unforgettable: Zapisane w pamięci (17,18/22)
13:25 Rekrut III (3,4/14)
15:20 FBI V (20,21/23)
17:20 Castle VIII (12,13/22)
19:10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XIII (2,3/22)
21:05 Doktor Larsen (1/10)
22:05 Zabójcza broń II (2/22)
23:00 Castle VIII (12,13/22)
00:45 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XIII (2/22)

EPIC DRAMA

08:00 Grantchester IV (2/6)
09:00 Lekarze na start
09:45 Agenci NCIS XVIII (2/16)
10:40 Wszystkie stworzenia duże i małe V (2/6)
11:40 Poirot IX (1/4)
13:40 Lekarze na start
14:25 Agenci NCIS XVIII (2/16)
15:20 Grantchester IV (3/6)
16:15 Marlow: klub zbrodni
17:15 Poirot IX (2/4)
19:20 Lekarze na start
20:05 Agenci NCIS XVIII (3/16)
21:00 Kochanek Lady Chatterley – dramat miłosny Wlk. Brytanii 2015
23:00 Agenci NCIS XVIII (3/16)

TVN STYLE

08:26 Damy i wieśniaczki. PL IX (9/12) – telenowela dok.
09:25 Życie na kredyt
10:35 Ugotowani (15, 1)
12:35 Kuchenne rewolucje
14:40 Życie na kredyt
15:50 Złoty remont (4)
16:50 Jestem z Polski (9)
18:51 Detektywi II (21/40)
19:50 Kuchenne rewolucje (5)
20:50 Bazy Europejskie
21:50 Jestem z Polski XIII (1,3)
23:50 EuroPOLKI studentki (7) – lifestyle Polska 2024
00:50 Nagi instynkt przetrwania: Elita II – serial dok.

TVN TURBO

10:00 Złomowisko PL IX
11:00 Nauka jazdy (20, 21)
12:00 Zawodowi handlarze (8)
12:45 Samochód marzeń: Kup i zrób (10) – magazyn
13:45 Wojny samochodowe
15:45 Naprawy nie do naprawy
16:30 Mobilni mechanicy (5, 6)
18:00 Raport Turbo (4911)
18:15 Zawodowi handlarze (8)
19:00 Wojny samochodowe
20:00 Najlepsze premiery motoryzacyjne (7) – mag.
20:30 Zawodowi handlarze (4)
21:15 Z drugiej ręki (7) – mag.
22:00 Raport Turbo (4911)
22:20 Wojny samochodowe (3)

BBC FIRST

08:50 Lewis VIII (2/6)
09:50 Ojciec Brown III (13/15)
10:45 Śmierć pod palmami XI
11:50 Z pamiętnika położnej
12:55 Tajemnice Brokenwood
14:45 Ojciec Brown IX (7/10)
15:45 Lewis VIII (2/6)
16:45 Zagadki doktora Blake'a
18:00 Morderstwa w Midsomer
19:55 Śmierć pod palmami XI (2/8) – serial kryminalny
21:00 My Life is Murder (9,10/10) – serial kryminalny
22:55 Tajemnice Brokenwood
00:45 Śmierć pod palmami XI

FX

08:15 Dr House VI (9/22)
09:10 9-1-1 VII (1/10)
10:05 Kości X (18,19/22)
11:55 FBI (19,20/22)
13:45 Castle III (15,16/24)
15:35 Agenci NCIS: Początki
17:25 Tropiciel (2/13)
18:20 CSI: Kryminalne zagadki Miami VI (16,17/21)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (18,19/22)
22:00 Elsbeth II (12/20)
22:55 Zabójcze umysły XVIII
23:55 Agenci NCIS: Początki (7/18) – serial krym.
00:50 CSI: Kryminalne zagadki Miami VI (16/21) – serial krym.

HGTV

08:20 Kupujemy dom na plaży
09:15 Remontujemy dom na plaży III – serial dok.
10:10 Podzieleni projektami
11:10 Tu jest pięknie VII
12:40 Nieoczywiste miejsca III
13:50 Dorota inspiruje (5)
14:45 Mieszkanie na miarę IV
16:45 Złoty remont (9)
17:40 Polowanie na ogród II
18:15 Weekendowa metamorfoza (5, 6) – reality show
20:05 Dorota inspiruje (6)
21:00 Dorota w urzędzie IV
22:30 House Hunters
00:35 Kupujemy dom na plaży

BBC LIFESTYLE

09:10 Mistrzowie ceramiki
10:10 Zapraszam do stołu
12:15 Kurort sławnych i bogatych (1/6) – serial dok.
13:15 Wielkie brytyjskie wypieki (7) – program rozrywk.
14:25 Mistrzowie ceramiki (2)
15:40 Wielkie kanadyjskie wypieki (3) – real tv Kanada 17
16:35 Zapraszam do stołu
18:50 Mistrzowie ceramiki (1)
19:50 Wielkie brytyjskie wypieki (8) – program rozrywk.
21:00 Mistrzowie ceramiki (3)
22:05 Krótka kronika dłuższego życia (3/4) – serial dok.
23:10 Wstydlive choroby

COMEDY CENTRAL

08:25 Przyjaciele VIII (12–18/24) – serial kom.
11:55 Teoria wielkiego podrywu II (15–20/23) – serial kom.
14:35 Młody Sheldon IV (8,9,10/18) – serial kom.
16:00 Przyjaciele VIII (19–24,1/24) – serial kom.
19:30 Teoria wielkiego podrywu II (21–23,1,2,3/23) – serial kom. USA 2008
22:00 The Office PL II (5,6)
23:00 Comedy Club (9, 10)
00:00 Miasteczko South Park
01:00 Pracoholicy VI (3/10)

TVP SERIALE

08:40 Komisarz Alex IV (11/13)
09:30 Zaraz wracam II (32)
10:00 Klan – telenowela
10:35 Ranczo X
11:25 Na dobre i na złe
12:30 Rodzinka.pl XII (1)
13:40 Ojciec Mateusz XXI
15:40 Komisarz Alex IV
16:30 Na sygnale (56)
17:35 Ranczo X
19:30 Ojciec Mateusz XXI (12,3) – serial krym. Polska 19
21:30 Ranczo X
23:25 Ojciec Mateusz XXI (7/18) – serial krym.
00:20 U Pana Boga w Królowym Moście (7/12)
01:20 Sfora (7/9) – serial krym.

CANAL+ KUCHNIA

14:25 Kulinarne szlaki: Południowa Afryka (9)
14:55 Jakubiak (1, 2)
15:55 Fabryka smaków Ainsleya (1) – mag. kulinarny
16:55 Włoska kuchnia Gino: sekrety południa (2,3/7)
17:50 Stanley Tucci. W poszukiwaniu włoskich smaków II
18:45 m jak mięso (3) – mag.
19:10 Jakubiak rozgryza... (1)
19:25 m jak mięso (4, 5)
20:15 Sekrety świata przypraw
21:15 Anthony Bourdain XI (3,4,5,6/8) – serial dok.
00:45 David w Europie (2)

CANAL+ DOMO

10:50 Wielkie projekty XXII
11:50 Wiejskie domy do liftingu (3) – reality show
12:50 Wielkie amerykańskie rancza (10) – serial dok.
13:25 Cudotwórcy VI (24)
14:15 Hebrydy: wyspiarskie metamorfozy (1,2/6)
15:15 Wielkie projekty XXII
16:15 Tomasz Pągowski (9, 1)
17:15 Ucieczka na wieś XXIV
19:10 Wielkie projekty XXII
20:10 Daleko od miasta XIII
21:00 Cudotwórcy VI
22:00 Tomasz Pągowski (9)
22:30 Daleko od miasta XV (6)
23:00 Kupione i co dalej? (3)

PLANETE+

12:35 360° – świat bez granic
13:50 Gdyby na Ziemi nie było łądów – serial dok. Polska 2023
15:50 Niezwykłe podróże kolejną V (5/5) – serial dok.
16:55 Premiera: 360° – świat bez granic XI (1) – serial dok.
18:00 Świat z góry IX (5/14)
18:40 Chiński list w butelce
19:50 Eksplozja w Lac Megantic. To nie był wypadek
20:50 Niezwykłe podróże kolejną II (2/6) – serial dok.
22:00 Premiera: Zaginiony lot MH370 (1) – serial dok. F 2024

DISCOVERY CHANNEL

10:00 Grenlandia – wyspa skarbów III (7/13) – serial dok.
11:00 10 dni, by przeżyć (4/6)
12:00 Fani czterech kółek: w trasie II (8) – serial dok.
13:00 Nagi instynkt przetrwania II (9,12/32) – serial dok.
15:00 Złomowisko PL V
16:00 Celnicy na straży Szwecji III (10/14) – serial dok.
17:00 Celnicy na straży Europy IV (2,3/20) – serial dok.
18:00 Specjaliści
19:00 Złomowisko PL X
22:00 Nagi instynkt przetrwania XI (8/12) – serial dok.
00:00 Fani czterech kółek XVII

TVP HISTORIA

13:15 Polacy: Wanda Rutkiewicz. Ślady na śniegu (5)
13:35 Przepis na sukces
14:20 Sprawy honorowe
15:25 Królowie
15:55 Sensacje XX wieku
17:00 Na paryskim bruku
18:00 Fake czy historia?
18:40 Ex libris – mag.
19:10 Marszałek Piłsudski (5)
20:10 Starożytne mocarstwa
21:10 Kafarnaum – dramat obycz. Liban/Francja/USA/Wlk. Brytanii/Cypr/Katar 2018
23:20 Klercy w komunistycznej armii – film dok. Polska 17

HISTORY

13:05 Starożytni kosmici XIII
14:00 Gwiazdy lombardu XII
14:30 UFO na antypodach
15:20 Niewyjaśnione tajemnice świata III (9/22)
16:15 Gwiazdy lombardu XXV
17:10 Komandosi kontra naziści (3) – serial dok.
18:10 Tajemnice starożytności: śmierć (3/6) – serial dok.
19:05 Niewyjaśnione tajemnice świata VII (8/18)
20:00 Starożytni kosmici: geneza II (1/12) – serial dok.
22:00 Starożytni kosmici XVII
23:00 Niewyjaśnione tajemnice świata (2/26) – serial dok.

NATIONAL GEOGRAPHIC

14:00 Złapać przemytnika V
15:00 Alarm na lotnisku III
16:00 Tajemnice zaginionych miast (3,4/6) – serial dok.
18:00 Linie frontu – serial dok.
19:00 Katastrofa w przestworzach: raport specjalny III
20:00 Katastrofa w przestworzach XIII (4/11) – serial dok.
21:00 Premiera: Miasta w liczbach (1/8) – serial dok.
22:00 Premiera: Lotnisko w Toronto (10/10) – serial dok.
23:00 Największe katastrofy budowlane II (11/12) – serial dok.

FOCUS TV

08:00 48 h. Zaginięni (27)
08:50 Wehikuł czasu
09:00 Galileo – pr. popularn.
10:00 Gwiazdy lombardu VIII (15,18,28,22/30) – serial dok.
12:00 Okręty wojenne III (6/8)
13:00 Poszukiwacze historii
14:00 Fabryki wojny II (1,2/8)
16:00 Kryptonim szef VII
18:00 Rolnicy. Podlasie V
20:00 Galileo – pr. popularn.
21:00 Spowiedź diabła – zaginione taśmy Eichmanna (3/3)
22:00 Fabryki wojny II (3,4/8)
00:00 Starożytni kosmici XIV (1/20) – serial dok. USA 2021
01:00 Rolnicy. Podlasie III

BBC EARTH

09:10 W okowach mrozu: Kanada (5,6/9) – serial dok.
11:10 Kolej na podróżę z Nickiem Knowlesem II
12:10 Azja (1/7) – serial dok.
13:20 Fatalne prognozy
14:30 W okowach mrozu VIII
15:30 Życie na pustkowiu
16:30 Inżynieria jutra
17:35 Kolej na podróżę z Nickiem Knowlesem II
18:40 Azja (6/7) – serial dok.
19:45 Wędrówki z dinozaurami
20:55 Życie na pustkowiu
21:55 W okowach mrozu VIII
22:55 Inżynieria jutra

POLSAT VIASAT HISTORY

12:05 Linie frontu – serial dok.
13:15 II wojna światowa: cena imperium (10/13) – serial dok.
14:20 Czołg: najważniejsza broń II wojny światowej
15:30 Tajne bazy nazistów IV
16:35 Zakazana historia VII
17:30 II wojna światowa – wielkie bitwy w Europie (7/8)
18:40 Linie frontu – serial dok.
19:50 II wojna światowa: cena imperium (10/13) – serial dok.
21:00 Wojny faraonów (4/4)
22:15 Dolina Królów: odnalezienie tajemniczego grobowca
23:20 Abu Simbel: świątynia nad Nilem – film dok. F 2023

Od A do Z

DROGÓWKA ★★★★★

film krym., Polska 2013,
reż. Wojciech Smarzowski,
wyk. Bartłomiej Topa, Marian
Dziędziel, Arkadiusz Jakubik
23:50 | kino polska
Gorzki obraz Polski według
Wojtki Smarzowskiego: kiedy
ostatni sprawiedliwy w skorumpo-
wanej do cna policji uderza
w korupcyjnie powiązaną mafię
polityków, sam podpisuje na sie-
bie wyrok śmierci.

ELIKSIR MŁODOŚCI ★★

komedja, Wlk. Brytania/USA
2024, reż. Stephen Cookson,
wyk. Diane Keaton, Hayley Mills,
David Harewood
21:25 | tv puls
Po śmierci męża wdowa od-
krywa ukrytą pasję zmarłego:
nielegalną produkcję alkoholu.
Jednym z trunków okazuje się
whisky, która odmładza pijące-
go. Pani wraz z przyjaciółkami
kosztuje eliksiru młodości.

INNA KOBIETA ★★

komedja romantyczna, USA
2014, reż. Nick Cassavetes,
wyk. Cameron Diaz, Nikolaj
Costen-Waldau, Leslie Mann
19:55 | polsat
Pani odkrywa, że jej partner jest
żonaty, i spotyka się ze zdrażaną
kobietą. Kiedy zaś wychodzi na
jaw, że pan oszukiwał jeszcze jedną
partnerkę, panie jednoczą się prze-
ciwko wiarołomcy. Inspirujące.

KOS ★★

film historyczny, Polska/Szwecja/Niemcy 2023, reż. Paweł
Maślona, wyk. Bartosz Bielenia,
Jacek Braciak, Jason Mitchell
21:05 | tvp historia
Wielokrotnie nagradzana opo-
wieść o Tadeuszu Kościuszcze,
który w przeddzień insurekcji
podróżuje po kraju, szukając
wsparcia politycznego i militarnego.
Okrzyknięte „kinem a la
Tarantino”. Czy słusznie?

LABIRYNT ★★★★★

thriller, USA 2013,
reż. Denis Villeneuve,
wyk. Hugh Jackman, Jake
Gyllenhaal, Viola Davis
21:45 | tvp 2
Gęste i mroczne niczym horror:
zrozpaczony ojciec porwanej
sześciolatki, zawiedziony tem-
pem policyjnego śledztwa, bie-
rze sprawy w swoje ręce i odkry-
wa ponurą tajemnicę. Czy zdąży
uratować córkę?

DJ Ahmet

FOT. CAPITAL PICTURES / ALAMY STOCK PHOTO

KOMEDIA

CZECHY/SERBIA/CHORWACJA 2025, REŻ. GEORGI M. UNKOVSKI, WYK. ARIF JAKUP, AGUSH AGUSHEV, AKSEL MEHMET

NICE GUYS.**RÓWNI GOŚCIE ★★★★★**

komedja sensacyjna,
USA 2016, reż. Shane
Black, wyk. Russell Crowe,
Ryan Gosling, Matt Bomer
22:15 | tvn 7
Na granicy pastiszu kina lat 70.,
spod ręki Shane'a Blacka, sce-
narzysty „Zabójczej broni”: nie-
dobrana para detektywów na
tropie uprowadzonej gwiazdki
porno. Na ekranie Russell Crowe
i Ryan Gosling.

NIEMOŻLIWA**DZIEWCZYNA ★★**

dramat obycz., USA 2025,
reż. Lilly Hu, wyk. Xuanyu
Chen
21:35 | cinemax
Dwie dziewczyny, mieszkające
w stolicy prowincji Hunan w
Chinach, łączy więź silniejsza
niż przyjaźń. Gdy jedna z nich
zakocha się w dilerze narkoty-
ków, druga zaryzykuje wszystko,
by ją odzyskać.

OCZY WĘŻA ★★

thriller, USA/Kanada 1998,
reż. Brian De Palma,
wyk. Nicolas Cage, Gary Sinise,
John Heard
20:00 | stopklatka
Brian De Palma próbuje kina
politycznego: skorumpowany
policjant i idealista z Pentagonu
na tropie morderców sekretarza
obrony USA. Plus Nicolas Cage i
Gary Sinise w sieci wypróbowan-
ych schematów.

SONATA ★★

dramat obycz., Polska 2021,
reż. Bartosz Blaschke,
wyk. Michał Sikorski,
Małgorzata Foremniak, Łukasz
Simlat
23:15 | tvp kultura
Nagroda dla Michała Sikorskie-
go za debiut aktorski i nagroda
publiczności w Gdyni dla osnu-
tej na faktach historii uzdolnio-
nego pianisty, który robi karierę
mimo podejrzeń o autyzm i wa-
dę słuchu.

SUPERPOSITION ★★

thriller, Dania 2023,
reż. Karoline Lyngbye,
wyk. Marie Bach Hansen,
Mikkel Boe Følsgaard, Mihlo
Olsen
22:40 | ale kino+ hd
Rodzina zamieszkuje w leśnej
głuszy, by udowodnić sobie i słu-
chaczom ich podcastów swoją
wartość. Ale nieopodal zamiesz-
kuje para o podobnych zamiar-
ach i konfrontacja wydaje się
nieuchronna.

**THE KILLER'S
GAME ★★**

komedja sensacyjna, USA/
Wlk. Brytania/Węgry 2024,
reż. J.J. Perry, wyk. Dave
Bautista, Dmitrij Kalacsov,
Mia Rouba M.Kiss
23:20 | hbo
Płatny zabójca dowiaduje się o
swojej śmiertelnej chorobie i
aby uniknąć cierpienia wyku-
puje kontrakt na samego siebie.
Tymczasem diagnoza okazuje
się błędna, a na odwołanie kon-
traktu jest za późno.

20:00 | hbo

★★★★★

„Footloose” w bał-
kańskim stylu: pięć-
nastoletni pasterz,
wychowywany przez
surowego i nadmier-
nie tradycjonalistycz-
nego ojca, ucieka w
świat muzyki techno
i stymulowanych nią
marzeń.

MYZ

W NICH**CAŁA NADZIEJA ★★**

film s.f., Polska 2023,
reż. Piotr Biedroń, wyk. Magda-
lena Wiecezorek, Jacek Beler,
22:00 | kino polska
Ciekawe (bo polskie?): po serii
wojen klimatycznych na Zie-
mi pozostaje samotna kobieta i
strzegący jej obozowiska robot.
Pewnego dnia kobieta zapomina
o sprawdzić zaktualizowane ha-
sło-przepustkę do obozu.

**W NOWYM ZWIERCIADLE:
WAKACJE ★★**

komedja, USA 2015, reż. John
Francis Daley, Jonathan Gold-
stein, wyk. Ed Helms, Christina
Applegate, Skyler Gisondo
20:00 | tvn 7
Próba odświeżenia cyklu sprzed
35 lat: chcą naprawić rodzinne
relacje ojciec i mąż zabiera ro-
dzinę na wakacyjną wycieczkę
do parku rozrywki na drugim
końcu Stanów. Jakoś nie bawi,
choć mogłoby.

**ZA RZEKĘ,
W CIĘŃ DRZEW ★★**

dramat wojenny, Wlk. Brytania
2022, reż. Paula Ortiz, wyk.
Josh Hutcherson, Liev Schre-
iber, Matilda De Angelis
20:10 | ale kino+ hd
Czytając Ernesta Hemingwaya:
amerykański oficer, weteran II
wojny, dowiaduje się o swojej
śmiertelnej chorobie. Postana-
wia po raz ostatni odwiedzić
Wenecję, gdzie spotyka włoską
arystokratkę.

KONRAD J. ZARĘBSKI

TVPI **D3**

07:00 Msza święta
07:30 Dobre historie
08:00 Serwis Info
08:20 Zaraz wracam II (33)
09:00 Ranczo VI (12/13)
10:00 Komisarz Alex VII (12)
11:00 Ojciec Mateusz V
12:00 Serwis Info
12:10 Agrobiznes – magazyn
12:40 Rok w ogrodzie extra
12:55 Lodowe królestwo panny śnieżnej – film dok.
14:00 Wichrowe wzgórza
15:00 Serwis Info
15:15 Reportery (457)
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:30 Jaka to melodia? (5828)
18:10 Klan – telenowela
18:45 Akacjaowa 38
19:30 19.30 – wiadomości
19:55 Pytanie dnia

20:30 Zaraz wracam II (34) – serial obycz.
21:10 Ojciec Mateusz 34 (3) – serial krym. Polska 2025, wyk. Bartłomiej Filiet, Beata Deskur
22:10 Sprawa dla reportera (1027) – cykl reportaży
23:10 Cena sukcesu – film dok. Polska 2026
00:15 Wykrywacz kłamstw (111) – magazyn
00:40 Sicario – film sens. ******** USA/Meksyk/Hong-kong 2015, reż. Denis Villeneuve (135 min)

MEZEO

11:25 Wasilij Petrenko, Elisabeth Leonskaja: Beethoven, Bruckner – Festiwal w Grenadzie
13:30 Prix de Lausanne 2025 – balet Szwajcaria 2025
15:05 Brahms: Sonata skrzypcowa nr 3 i Trio na skrzypce, fortepian i róg
16:00 Brahms: Kwintet smyczkowy G-dur, nr 2 op. 111 – Takács Quartet, Nabuko Imai
16:50 Georg Friedrich Händel: Juliusz Cezar – opera Francja 2022
20:30 Gregory Porter na festiwalu Jazzaldia – koncert
22:00 Franco Ambrosetti Quintet na Lugano Jazz Festival
22:50 Yoav Levanon, David Fray, Elisabeth Leonskaja, Luzerner Sinfonieorchester: Liszt, Schumann, Schubert

TVP2 **D3**

05:25 M jak miłość
06:15 Operacja zdrowie (62) – mag. medyczny Polska 2025
06:50 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7456) – mag.
07:55 Pytanie na śniadanie
11:45 Słowa od serca (7)
12:00 20 x 20 Lat TVP Kultura
12:30 Koło fortuny (2069)
13:15 Panna młoda
14:05 Va banque (932)
14:35 Na sygnale
15:05 La Promesa – pałac tajemnic – telenowela
16:00 Koło fortuny (2070)
16:35 Familiada (2843)
17:20 Panna młoda – serial obyczajowy Turcja 2024
18:15 Va banque (933)
18:50 Jeden z dziesięciu (1)
– teleturń Polska 2025
19:25 Barwy szczęścia

20:05 Barwy szczęścia – serial obycz. Polska 2026
20:45 Tak to leciało! (62)
21:45 Labirynt (Prisoners) ******** – thriller USA 2013, reż. Denis Villeneuve, wyk. Hugh Jackman, Jake Gyllenhaal (165 min)
00:30 Morderstwa w Arbois ******** (Meurtres à Arbois) – film krym. Francja 2024, reż. Laurence Katrian, wyk. Samir Bouatard, Sophie De Fürst (95 min)
02:05 Lepsza połowa II (7)

PULS 2

09:55 Język i przyjaciele
10:30 Blaze i megamaszyny
10:55 Superthings (14,15,16)
11:25 Baranek Shaun V
11:40 Były sobie rzeczy
12:00 Smerfy – serial anim.
13:00 Kacze opowieści
14:00 Fineasz i Ferb (14/26)
14:35 Marta mówi! II
15:00 Miraculous III (6,10/26)
16:00 My Little Pony (2,3/26)
17:00 Fineasz i Ferb (9/26)
17:35 Blue II (34,35,36/52)
18:00 Świnka Peppa
18:10 Bing IV (25,26/27)
18:35 Masza i niedźwiedź II
19:00 Psi patrol V (18/26)
19:35 Pingwiny z Madagaskaru
20:00 Lombard. Życie pod zastaw XVII (31)
21:00 Dzielnica strachu IX
23:00 Prawo zbrodni – film akcji USA 2011

POLSAT **D3**

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień – mag.
08:30 Malnowski i Partnerzy IV (10,11) – serial fab.-dok.
09:30 Trudne sprawy XXII (7,8) – serial fab.-dok.
11:35 Gliniarze XIX (43,44,45)
14:40 Dlaczego ja? 31 (42) – serial fabularno-dok.
15:50 Wydarzenia
16:20 Interwencja (5830) – mag. reporterów
16:30 Na ratunek 112 XIV (46/60) – serial fab.-dok.
17:00 Gliniarze XVIII (56) – serial fab.-dok. Polska 2024
18:00 Pierwsza miłość 49 (198) – serial obycz. Polska 2025, wyk. Aneta Żajac
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda – wiadomości
19:15 Gość „Wydarzeń” (205)
19:30 Sport – Polska 2026

19:55 Inna kobieta (The ******** Other Woman) – komedia romantyczna USA 2014, reż. Nick Cassavetes, wyk. Cameron Diaz (140 min)
22:15 Władcy umysłów (The ******** Adjustment Bureau) – film s.f. USA 2011, reż. George Nolfi, wyk. Matt Damon, Emily Blunt (130 min)
00:25 Zakochani – komedia romantyczna Polska 2000, reż. Piotr Węreśniak (155 min)

TV4

07:55 Bogaty dom – biedny dom II (7) – serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci VI (60,61/65) – serial obycz.
10:55 Na ratunek 112 XVII (51,36) – serial fabularno-dokumentalny Polska 2025
11:55 Trudne sprawy XXI (56,57,58) – serial fab.-dok.
14:55 Ktoś tu kłamię? (50) – serial fabularno-dok.
15:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej (377, 378)
18:00 Policjantki i policjanci XXIII (48,49) – serial obycz.
20:00 Uroczysko IV (27,28/52) – serial krym. Polska 2025
21:00 Sprawiedliwi – wydział krym. XIX (40)
22:00 Sprawiedliwi. Trójmiasto II (40/52) – serial krym.
23:05 Nieśmiertelny – film fantasy Wlk. Bryt./USA 1986

TVN **D3**

05:35 Uwaga! (7920) – mag. reporterów Polska 2026
05:50 Ukryta prawda (21/60) wyk. Agnieszka Czeakańska
06:45 Kuchenne rewolucje: Kudowa-Zdrój – Szmaragdowa/Ghvino i Śpiew XXIV (2) – reality show Polska 2022
07:45 Dzień Dobry TVN (5617) – magazyn Polska 2026
11:25 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Szafran”, Łódź XV (4) – reality show
12:30 Kuchenne rewolucje: Łódź – „Świńskie sprawki” 28 (8) – reality show Polska 2024
13:35 Ukryta prawda (39,40,1) – serial fab.-dok.
16:50 Detektywi V (17,18) – serial fab.-dok. Polska 2025
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:55 Uwaga! (7921) – mag.
20:10 Doradca smaku (8)

20:15 Na Wspólnej – serial obycz. Polska 2026
20:55 Kuchenne rewolucje: Cieszyń – Eko-Tradycja 30 (8)
22:05 Słodki listopad ******** (Sweet November) – melodramat USA 2001, reż. Pat O'Connor, wyk. Keanu Reeves (145 min)
00:30 Śmiertelna wyliczanka (Murder by Numbers) – thriller USA 2002, reż. Barbet Schroeder (155 min)

METRO **D3**

07:00 Zapisane w gwiazdach
07:55 SOS. Ekipy w akcji (28/60) – telenowela dok.
08:55 J.A.G. VI (4/24)
09:55 Celnicy na straży Europy VII (19/20) – serial dok.
10:25 Brudna robota IX
12:25 Przepis na życie IV
13:25 Zapukaj do moich drzwi
14:25 Zapisane w gwiazdach
15:25 Słoneczny patrol II (14/22) – serial przyg.
16:25 J.A.G. – Wojskowe Biuro Śledcze VI (5/24) – serial sens.
17:25 Milionerzy (584)
18:00 Przystanek Bieszczady
19:00 Fani czterech kółek
20:00 1800 gramów – komedia Polska 2019
22:10 Krytyczna decyzja – film sensacyjny USA 1995
00:50 Sekrety życia (37/40)
01:50 Seriale kultowe

TV PULS **D3**

06:00 Nash Bridges IV (12,13/24) – serial sens. USA 1999, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XXVI (12,13/14) – serial sens. Niemcy 2021
10:00 Nie igrają z aniołem – telenowela Meksyk 2008, wyk. Maite Perroni
11:55 Wspaniałe stulecie II (30,31) – serial obyczajowy
13:50 Lombard. Życie pod zastaw IX – serial obycz.
15:50 Ranczo VI (11,12/13) – serial kom. Polska 2012, wyk. Ilona Ostrowska, Cezary Żak
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVII (41,42) – serial obyczajowy Polska 2025

20:00 Straszny film IV ******** (Scary Movie 4) – komedia USA 2006, reż. David Zucker (85 min)
21:25 Elikssir młodości ******** (Arthur's Whisky) – komedia Wlk. Bryt./USA 2024, reż. Stephen Cookson, wyk. Diane Keaton (120 min)
23:25 Kamuflaż (Camouflage) ******** – film akcji USA/Kanada 2001, reż. James Keach (120 min)
01:25 Dzielnica strachu IX (34) – serial krym.

TVN7 **D3**

05:20 Ten moment – serial fabularno-dok. Polska 2016
05:55 Szkoła (30,32,33/72) – serial fab.-dok. Polska 2018
08:45 Ukryta prawda (18,16,17/73) – serial fab.-dok.
11:55 W-11 Wydział Śledczy
14:00 Detektywi (12/56) – serial fab.-dok. Polska 2023
15:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska VI (12)
16:00 Sąd rodzinny (131)
17:00 Tajemnicze miłości – serial fabularno-dok.
18:00 Zagadki losu III (19) – serial fab.-dok. Polska 2023
19:00 Ukryta prawda (17/48) – serial fab.-dok. Polska 2024, wyk. Agnieszka Czeakańska

20:00 W nowym zwiędzie ******** le: Wakacje (Vacation) – komedia USA 2015, reż. John Francis Daley, Jonathan Goldstein (135 min)
22:15 Nice Guys. Równi goście (The Nice Guys) ******** – komedia sensacyjna USA 2016 (145 min)
00:40 Tarzan: Legenda (The Legend of Tarzan) ******** – film przyg. USA/Austria/Kanada/Wlk. Brytania/Australia 2016 (140 min)

STOPKLATKA

08:30 Wojciech Cejrowski – boso przez świat (39)
08:55 Jakubiak rozgryza Tajlandię i Kambodżę (8) – mag. kulinarny
09:35 Jakubiak rozgryza Polskę (1) – mag.
10:00 Robert Makłowicz (144) – mag. kulinarny
10:55 Zajazd. Będzie się działo (3,4)
13:00 Katastrofy w przestworzach XIX (10,1/10) – serial dok.
15:00 MacGyver V (19,20/21) – serial sensacyjny
17:00 Zajazd. Będzie się działo (5,6,7)
20:00 Oczy węża (Snake Eyes) – thriller USA/Kanada 1998, reż. Brian De Palma, wyk. Nicolas Cage, Gary Sinise, Carla Gugino (125 min)
22:05 Turbulencja (Turbulence) – film sens. USA 97, reż. Robert Butler, wyk. Ray Liotta, Lauren Holly (125 min)
00:10 Opętanie (Stir of Echoes) – thriller USA 1999, reż. David Koepf, wyk. Kevin Bacon, Kathryn Erbe, Illeana Douglas (140 min)

KINO POLSKA

08:05 Reksio II – serial anim.
08:50 Polska Kronika Filmowa 18/82 – reportaż Polska 1982
09:00 Ranking Naj Polskiego Kina – serial dok. Polska 2024
09:45 Podróż Pana Kleksa: Wystannicy Bajdocji (1) – film dla dzieci ZSRR/Polska 1985
11:40 Podróż Pana Kleksa: Wyspa Wynalazców (2) – film dla dzieci ZSRR/Polska 1985
13:10 Szaletstwa panny Ewy – film dla młodzieży Polska 1984, reż. Kazimierz Tarnas
15:35 Dzieci Ireny Sendlerowej – dramat wojenny USA/Łotwa/Polska/Kanada 2009, reż. John Kent Harrison
17:25 Pogranicze w ogniu (13)
20:00 Job, czyli ostatnia szara komórka – komedia Polska 2006, reż. Konrad Niewolski, wyk. Borys Szyc, Agnieszka Włodarczyk, Anna Bojara
22:00 W nich cała nadzieja – film s.f. Polska 2023, reż. Piotr Biedroń, wyk. Magdalena Wiecezorek, Jacek Beler
23:50 Drogówka – film kryminalny Polska 2013, reż. Wojciech Smarzowski, wyk. Bartłomiej Topa, Marian Dziędziel, Arkadiusz Jakubik
02:30 Po miłość – dramat obyczajowy Polska 2021, reż. Andrzej Marikowski

ALE KINO+

09:50 Meduzy – film krótkom. Polska 2023 (25 min)
10:15 Zbrodnie na wybrzeżu II (3/3) – serial kryminalny Niemcy 2024
12:05 Vera VII (1/4)
13:50 Sekret Madeleine Collins (Madeleine Collins) – thriller Francja/Belgia/Szwajc. 2021, reż. Antoine Barraud (130 min)
16:00 Moi synowie (Jouer avec le feu) – dramat obyczajowy Francja/Belgia 2024, reż. Delphine Coulin, Muriel Coulin (140 min)
18:20 Vera VII (2/4) – serial krym. Wlk. Brytania 2017
20:10 Za rzekę, w cień drzew (Across the River and Into the Trees) – dramat wojenny Wlk. Brytania 2022, reż. Paula Ortiz (150 min)
22:40 Superposition – thriller Dania 2023, reż. Karoline Lyngbye, wyk. Marie Bach Hansen, Mikkel Boe Følsgaard (125 min)
00:45 Chłód (Kuldi) – thriller Islandia/Belgia 2023, reż. Erlingur Thoroddsen, wyk. Elin Hall (115 min)

POLSAT FILM

07:30 Doktor Martin II (2/8)
08:30 Przyjaciółki XXII (1,2/12)
10:25 Świat według Kiepskich 14:30 Obłądny rycerz – film przygodowy USA 2001
17:05 Zrobmy sobie wnuka – komedia Polska 2003
18:55 Miłość do kwadratu – komedia Polska 2021
21:00 Gdzie śpiewają raki – thriller USA 2022, reż. Olivia Newman, wyk. Daisy Edgar-Jones, Taylor John Smith
23:40 Lucy – film s.f. Francja/Niemcy/Tajwan/Kanada 2014
01:25 Ślad (30/48)

KINO TV

07:30 Kojak IV (11/25)
08:35 Zagadki kryminalne panny Fisher (1,2/13)
11:00 Poirot XI (3/4)
13:05 Panna Marple IV (1/4)
15:15 Zagadki kryminalne panny Fisher (3,4/13)
17:55 Poirot VI (2/4)
20:00 Legenda telewizji – komedia USA 2004, reż. Adam McKay, wyk. Will Ferrell, Christina Applegate
22:00 I stanie się koniec – film sens. USA 1999, reż. Peter Hyams, wyk. Gabriel Byrne
00:40 Niebiańska plaża – film przyg. USA/Wlk. Brytania 2000

TVP KULTURA

08:25 Informacje kulturalne
09:00 Ogniem i mieczem
10:00 ABC miłości – komedia Polska 1935, reż. Michał Waszyński (95 min)
11:35 Reżyserzy IV (4/10)
12:30 Dekalog: Dwa – dramat obycz. Polska/Niemcy 1990, reż. Krzysztof Kieślowski (75 min)
13:45 Rozmowy (nie)wygodne (30) – rozmowa
14:20 Informacje kulturalne
14:50 Weiser – dramat psycholog. Francja/Polska/Szwajcaria/Niemcy/Dania 2000 (110 min)
16:40 Ogniem i mieczem
17:45 Mody Polskie (11)
18:25 Niepojęte – magazyn
18:40 Rosa Bonheur, portrecistka natury
20:00 Podróż Felicji (Felicia's Journey) – dramat krym. Kanada/Wlk. Brytania 1999, reż. Atom Egoyan (125 min)
22:05 Moje życie w Rolling Stonesach (1)
23:15 Sonata – dramat obycz. Polska 2021, reż. Bartosz Blaschke, wyk. Michał Sikorski, Małgorzata Foremniak (130 min)
01:25 Informacje kulturalne

WARNER TV

08:00 Bajer z Bel-Air II
09:00 Teraz albo nigdy! II (2,3)
11:00 J.A.G. V (3,4/25)
12:55 Bajer z Bel-Air II
14:55 Teraz albo nigdy! II
17:50 Dorwać smarta – komedia USA 2008, reż. Peter Segal
20:00 Akademia policyjna – komedia USA 1984, reż. Hugh Wilson, wyk. Steve Guttenberg
22:00 Akademia policyjna II – Pierwsze zadanie – komedia USA 1985, reż. Jerry Paris
23:40 Akademia policyjna III – Ponowne szkolenie – komedia USA/Kanada 86, reż. Jerry Paris

PARAMOUNT

10:55 Truman Show – komediodramat USA 1998
13:05 Starsza pani musi zniknąć – komedia USA/Niemcy 03
15:00 Saga »Zmierzc« – Zaćmienie – film fantasy USA 2010, reż. David Slade
17:30 Saga »Zmierzc«: Przed świtem, cz. 1 – film przygodowy USA 2011, reż. Bill Condon
20:00 Pan i pani Smith – komedia sens. USA 2005
22:30 Non-stop – film sensacyjny Wlk. Brytania/Francja/USA/Kanada 2014
00:30 Czterej bracia – film sensacyjny USA 2005

HBO

09:10 A Royal Christmas
****** Holiday – komedia romant. USA 23 (90 min)
10:40 Dziki kot – film biograficzny USA 2023, reż. Ethan Hawke (105 min)
12:25 Jojo Rabbit
******** – komediodramat USA/Nowa Zelandia/Czechy 2019 (105 min)
14:10 Wdowy – thriller Wlk. Bryt./USA 18, reż. Steve McQueen (130 min)
16:20 Jeszcze piękniej
******** – komediodramat Niemcy 2025 (135 min)
18:35 Nieoczekiwane szczęście – film obycz. USA 2023, reż. Linda-Lisa Hayter, wyk. Erica Durand (85 min)
20:00 DJ Ahmet – komedia Czechy/Serbia/Chorwacja 2025, reż. Georgi M. Unkovski, wyk. Arif Jakup (95 min)
21:35 Andrea Bocelli: Because I Believe
23:20 The Killer's Game
****** – komedia sensacyjna USA/Wlk. Brytania/Węgry 2024 (100 min)
01:00 Bliżej – melodramat
******** USA/Wlk. Bryt. 2004, reż. Mike Nichols (100 min)

CINEMAX

12:55 Malpiniarna – komedia Izrael/Włochy 2023
15:00 Człowiek z Rzymu – komediodramat Holandia/Niemcy 2022
16:45 Dryft – dramat obycz. Francja/Grecja/Wlk. Brytania/USA/Chiny/Singapur 2023
18:20 Las – dramat obycz. Austria 2023, reż. E. Scharang
20:00 Kontra (5,6/10) – serial sens. Wlk. Brytania/USA 2019
21:35 Niemżliwa dziewczyna – dramat obycz. USA 2025
23:15 Rok srebrnego lisa – dramat obycz. USA 2023

ROMANCE TV

10:40 Miłość się nie przedawnia – komedia romantyczna Niemcy 2019
12:25 Emilie Richards: Raj na końcu świata – film obycz. Niemcy/Nowa Zelandia 2009
14:20 Lato we Włoszech – romans Niemcy 2024
16:15 Zakonnica i komisarz – komedia Niemcy 2006
18:05 Górscy ratownicy (4/6)
19:00 Główny lekarz (5/18)
20:00 Inga Lindström: Ukochany wróg – film obycz. Niemcy/Szwecja 2022
21:55 Stadnia w Piber (4/13)
22:55 Falk (4/6) – serial obycz.

CANAL+ PREMIUM

08:35 Rave – film dok.
09:55 Łowcy skarbów
******* – komedia Francja/Belgia 2024 (95 min)
11:30 Łapu-Capu
******* obyczajowy Niemcy/Polska 2007 (100 min)
13:15 The Office PL V (1,2/12)
14:10 Szpieg, który współczuł – film dok. USA 22
15:55 Miasto w blasku świateł
******* – komedia Wlk. Brytania 2025 (90 min)
17:25 Hollywood Buzz (36)
17:50 Łapu-Capu!
17:55 Mamma Mia! Here we go again!
******* – musical Japonia/Wlk. Brytania/USA/Chiny/Chorwacja 2018 (110 min)
19:45 Premierowa jazda
20:00 El immortal. Gangi Madrytu (6/8) – serial krym. Hiszpania 2022
20:50 Aktualności filmowe+
21:00 Classified – film sens. USA/Bulgaria 2024, reż. Roel Reiné (105 min)
22:45 Ferrari – film biograf. USA/Wlk. Bryt./Włochy/Arabia Saudyjska 2023 (130 min)
00:55 Nie chcemy innej ziemi – film dok.

TVN FABUŁA

10:40 Lekarze (1/13)
12:40 Prawo Agaty III
14:40 39 i pół III (5)
15:40 19+ – serial fab.-dok.
16:10 Superbohaterowie (4)
16:40 Serialale (1)
17:20 Papierzy na szczęście
18:20 Kompas szkieletora – film przyg. USA 2022
20:00 Święto ognia – film obyczajowy Polska 2023
22:15 Żołnierz przyszłości – film s.f. USA/Wlk. Brytania 1998, reż. Paul W.S. Anderson
00:20 Kler – dramat obyczajowy Polska 2018

AMC

09:40 Kopalnie króla Salomona, cz. 1 – film przyg. Niemcy/USA/RPA 2004
11:25 Kopalnie króla Salomona, cz. 2 – film przyg. Niemcy/USA/RPA 2004
13:15 Jakoś leci – komedia romantyczna USA 1997
15:25 Żrebak – dramat obycz. USA 05, reż. Yelena Lanskaaya
17:20 Noe: wybrany przez Boga – film przyg. USA 2014
20:05 Lara Croft: Tomb Raider – film przyg. USA/Wlk. Brytania/Japonia/Niemcy 2001
22:00 Troppo (6/8)
23:05 Strzelec – thriller USA 07

AXN

08:40 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas III (14/23)
09:40 Castle VIII (12,13/22)
11:35 Unforgettable
13:30 Rekrut III (5,6/14)
15:30 FBI V (22,23/23)
17:15 Castle VIII (14,15/22)
19:10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XIII (4,5/22)
21:05 Agenci NCIS XIX (20/21)
22:00 Agenci NCIS: Hawaje (10/22) – serial krym. USA 2021
23:00 Castle VIII (14,15/22)
00:35 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XIII (4/22)

EPIC DRAMA

08:00 Grantchester IV (3/6)
09:00 Lekarze na start
09:45 Agenci NCIS XVIII (3/16)
10:40 Wszystkie stworzenia duże i małe V (3/7)
11:40 Poirot IX (2/4)
13:40 Lekarze na start
14:25 Agenci NCIS XVIII (3/16)
15:20 Grantchester IV (4/6)
16:20 Marlow: klub zbrodni
17:15 Poirot: Śmierć na Nilu IX
19:25 Lekarze na start
20:10 Agenci NCIS XVIII (4/16)
21:00 Sisi IV (5/6)
22:10 Marlow: klub zbrodni
23:10 Lekarze na start
23:50 Agenci NCIS XVIII (4/16)

TVN STYLE

08:25 Damy i wieśniaczki. PL IX (11/12) – telenowela dok.
09:25 Życie na kredycie
10:35 Ugotowani (2, 3)
12:35 Kuchenne rewolucje
14:40 Życie na kredycie (18, 19) – reality show PL 2023
15:50 Zgłoś remont (5)
16:50 Jesteśmy z Polski VII (2)
18:51 Detektyw II (22/40)
19:50 Kuchenne rewolucje (7)
20:50 EuroPOLKI studentki (7)
21:50 Jesteśmy z Polski XIII (5,4)
23:50 EuroPOLKI studentki (8)
00:50 Nagi instynkt przetrwania: Elita II – serial dok.

TVN TURBO

08:05 Farma Clarksona (3/8)
09:15 Pomoc drogowa 24h (8)
10:00 Złomowisko PL IX
11:00 Nauka jazdy (22, 23)
12:00 Zawodowi handlarze (9)
12:45 Samochód marzeń: Kup i zrób (11) – magazyn
13:45 Wiohy samochodowe
15:45 Naprawy nie do naprawy
16:30 Mobilni mechanicy (7, 8)
18:00 Raport Turbo (4912)
18:15 Zawodowi handlarze
19:45 Moto kombat (6) – mag.
20:30 Mobilni mechanicy (1)
21:15 Jeżdżąc, obserwować VI
22:00 Raport Turbo (4912)
22:20 Wojny samochodowe (4)

BBC FIRST

08:50 Lewis VIII (3/6)
09:45 Ojciec Brown III (14/15)
10:45 Śmierć pod palmami XI
11:50 Z pamiętnika położnej
12:55 Tajemnice Brokenwood
14:45 Ojciec Brown IX (8/10)
15:45 Lewis VIII (3/6)
16:45 Zagadki doktora Blake'a
18:00 Morderstwa w Midsomer
19:55 Śmierć pod palmami XI (3/8) – serial kryminalny
21:00 Shakespeare i Hathaway: prywatni detektywi V
22:00 Ojciec Brown XII (4/10)
23:00 Tajemnice Brokenwood

FX

08:15 Dr House VI (11/22)
09:10 9-1-1 VII (2/10)
10:05 Kości X (20,21/22)
11:55 FBI (21,22/22)
13:45 Castle III (17,18/24)
15:35 Agenci NCIS: Początki
17:25 Tropiciele (3/13)
18:20 CSI: Kryminalne zagadki Miami VI (18,19/21)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki (8/18) – serial krym. USA 2024
00:45 CSI: Kryminalne zagadki Miami VI (18/21) – serial krym.

HGTV

08:20 Kupujemy dom na plaży
09:15 Remontujemy dom na plaży III (4/13) – serial dok.
10:10 Podzieleni projektami
11:10 Zarobić na remoncie VIII
11:40 Tu jest pięknie VII
13:05 Nieoczywiste miejsca III
14:10 Dorota inspiruje (6)
15:05 Mieszkanie na miarę IV
17:00 Polowanie na ogród II
18:10 Zgłoś remont (9)
19:05 Weekendowa metamorfoza (7) – reality show
20:00 Dorota inspiruje (7)
20:55 Dorota was urządzi IV
22:25 House Hunters (3–6)

BBC LIFESTYLE

09:15 Mistrzowie ceramiki (1)
10:20 Zapraszam do stołu
12:15 Najlepszy konsultant ślubny (4) – pr. rozrywkowy
13:30 Wielkie brytyjskie wypieki (8) – program rozrywk.
14:35 Krótka kronika dłuższego życia (3/4) – serial dok.
15:40 Wielkie kanadyjskie wypieki (4) – real tv Kanada 17
16:40 Zapraszam do stołu
18:40 Mistrzowie ceramiki (2)
19:50 Wielkie brytyjskie wypieki (9) – program rozrywk.
21:00 Wielkie Taneczne show
00:30 Krótka kronika dłuższego życia (3/4) – serial dok.

COMEDY CENTRAL

08:25 Przyjaciele VIII (19–24,1/24) – serial kom.
11:55 Teoria wielkiego podrywu II (21,22,23,1,2,3/23)
14:35 Młody Sheldon IV (11,12,13/18) – serial kom.
16:00 Przyjaciele IX (2–8/24) – serial kom. USA 2002
19:30 Teoria wielkiego podrywu III (4–9/23) – serial kom. USA 2009, wyk. Johnny Galecki
22:00 The Office PL II (7,8)
23:00 Comedy Club (11, 12)
00:00 Miasteczko South Park
01:00 Pracoholicy VI (5/10)

TVP SERIALE

08:40 Komisarz Alex IV
09:30 Zaraz wracam II (33)
10:05 Klan – telenowela
10:40 Ranczo X
11:30 Ojciec Mateusz 33 (11)
12:30 Rodzinka.pl XIII (1)
13:40 Ojciec Mateusz XXI
14:30 Słowa od serca (7)
14:40 Ojciec Mateusz XXI (12)
15:35 Komisarz Alex IV (13)
16:25 Na sygnale
17:35 Ranczo X
19:30 Ojciec Mateusz XXI
20:30 Komisarz Alex XXIV (9)
21:30 Ranczo X
23:25 Ojciec Mateusz XXII
00:20 Komisarz Alex XXIV (10)

CANAL+ KUCHNIA

14:55 Jakubiak rozgryza Polskę (2, 3) – mag. kulinarny
15:55 Fabryka smaków
Ainsleya (2) – mag. kulinarny
16:55 Włoska kuchnia Gino: sekrety południa (3,4/7)
17:50 Stanley Tucci. W poszukiwaniu włoskich smaków II
18:45 m jak mięso (4)
19:10 Jakubiak rozgryza... (2)
19:25 m jak mięso (5, 6)
20:15 Jamie: dania na każdą kieszeń – serial dok.
21:15 Anthony Bourdain XI (5,6,7,8/8) – serial dok.
00:45 David w Europie (3)

CANAL+ DOMO

11:50 Wiejskie domy do liftingu (4) – reality show
12:50 Wielkie amerykańskie rancza (11) – serial dok.
13:25 Cudotwórcy VI
14:15 Hebrydy: wyspiarskie metamorfozy (3,4/6)
15:15 Wielkie projekty XXII
16:15 Daleko od miasta X (4,5)
17:15 Ucieczka na wieś XXIV
19:10 Wielkie projekty XXII
20:10 Daleko od miasta XIII
21:00 Cudotwórcy VI (13/13)
22:00 Gardeners' World (9)
23:05 Pokochaj swój ogród (2)
00:00 Kuchnia i łazienka dwóch marzeń III (8) – serial dok.

PLANETE+

14:50 Papiрус Ebersa. Medyczna wiedza Egipcjan
15:50 Niezwykłe podróże koleją VI (1/5) – serial dok.
16:55 Premiera: 360° – świat bez granic XI (2) – serial dok.
18:00 Świat z góry IX (6/14)
18:40 Operacja Barbarossa. Wojna wyniszczająca (1)
19:45 Partyzant z aparatem Leica – film dok. Izrael 2022
20:50 Niezwykłe podróże koleją II (3/6) – serial dok.
22:00 Premiera: 1942. Długi rok przełomu (6/6) – serial dok.

DISCOVERY CHANNEL

10:00 Grenlandia – wyspa skarbów III (8/13) – serial dok.
11:00 Klan – przeżyć (5/6)
12:00 Fani czterech kółek: w trasie II (9) – serial dok.
13:00 Nagi instynkt przetrwania II (10,11/32) – serial dok.
15:00 Złomowisko PL V
16:00 Celnicy na straży Szwecji III (11/14) – serial dok.
17:00 Celnicy na straży Europy IV (4,5/20)
18:00 Specjalistki II
19:00 Złomowisko PL V
21:00 Gorączka złota XVI
23:00 Morze złota XIII (3)
00:00 Fani czterech kółek XVII

TVP HISTORIA

13:30 Historia polskiego sportu – serial dok. Polska 2023
14:30 Dzień, który zmienił Azję – serial dok. Wlk. Bryt. 20
15:30 Królowie
16:05 Sensacje XX wieku (1, 2)
17:05 Zablokować most
18:10 Flesz historii (747)
18:30 Szerokie tory (51)
19:00 Marszałek Piłsudski (6)
20:00 Matka wotyńskich sierot – film dok. Polska 2025
21:05 Kos – film historyczny Polska/Szwecja/Niemcy 2023
23:15 Historia w postaciach zapisana – serial dok.

HISTORY

12:10 Gwiazdy lombardu XXIV
13:05 Starożytni kosmici XIII
14:00 Gwiazdy lombardu XII
14:30 UFO na antypodach
15:20 Niewyjaśnione tajemnice świata III (8/22)
16:15 Gwiazdy lombardu XXV
17:10 Komandosi kontra naziści (4) – serial dok.
18:10 Starożytni kosmici: geneza II (1/12) – serial dok.
20:00 Jak Hitler przegrał wojnę
21:00 Złoto Hitlera (2/4)
22:00 Wykute w ogniu (19)
23:00 Wojny magazynowe XVI
23:55 Jak to wyjaśnić III
00:50 Jak Hitler przegrał wojnę

NATIONAL GEOGRAPHIC

13:00 Wcielenia zła: Mao. Przewodniczący śmierci (5/10)
14:00 Złapać przemytnika V
15:00 Alarm na lotnisku: Peru
16:00 Tajemnice zaginionych miast (5,6/6) – serial dok.
18:00 Linie frontu – serial dok.
19:00 Katastrofa w przestworzach: raport specjalny III
20:00 Katastrofa w przestworzach XIII (5/11) – serial dok.
21:00 Premiera: Największe katastrofy budowlane III (2/10)
22:00 Euroinżynieria (6/6)
23:00 Miasta w liczbach (1/8)

FOCUS TV

08:00 48 h. Zaginieni (28)
08:50 Wehikuł czasu
09:00 Galileo
10:00 Gwiazdy lombardu VIII
12:00 Okręty wojenne III (7/8)
13:00 Poszukiwacze historii
14:00 Fabryki wojny II (3,4/8)
16:00 Kryptonim szef VII
18:00 Rolnicy. Podlasie V
20:00 Galileo – program popularnonaukowy Polska 2023
21:00 Apokalipsa Hitlera – front wschodni (1/2)
22:00 Fabryki wojny II
00:00 Starożytni kosmici XIV (2/20) – serial dok. USA 2021
01:00 Rolnicy. Podlasie III

BBC EARTH

12:15 Azja (2/7) – serial dok.
13:20 Fatalne prognozy
14:30 W okowach mrozu VIII
15:30 Życie na pustkowiu
16:30 Układ Słoneczny (5/5)
17:35 Kolej na podróże z Nickiem Knowlesem II
18:35 Azja (7/7) – serial dok.
19:45 Morze Śródziemne: przyroda w potrzasku
20:55 Życie na pustkowiu: powroty – serial dok.
21:55 W okowach mrozu VIII (1) – serial dok. USA 2020
22:55 Cała prawda o fast foodach – film dok. Wlk. Bryt. 18

POLSAT VIASAT HISTORY

12:55 II wojna światowa: cena imperium (11/13) – serial dok.
14:05 Wojny faraonów (4/4)
15:20 Dolina Królów: odnalezienie tajemniczego grobowca
16:20 Abu Simbel: świątynie nad Nilem – film dok. F 2023
17:30 II wojna światowa – wielkie bitwy w Europie (8/8)
18:45 Linie frontu – serial dok.
19:50 II wojna światowa: cena imperium (11/13) – serial dok.
21:00 Wezuwiusz: Historia zaginionych zwójów – film dok.
22:15 Ciemna strona starożytnej Grecji – serial dok.
23:20 Pompeje (1/3)

szyfropanorama

dom dla studen- tów	badmin- ton	odezwa	do mar- garyny mówi na poklask	stolica Nikaragui	wokół cyto- plazmy	Indianin Dakota	wyleci wrocław, a wraca wrocław	miasto na trasie Grudziądz – Tczew	samosprawdza- jąca się ... uzdrowisko na Ri- wierze Francuskiej	świt, wczesny ranek	... Wielki król Judei						
						kończy walkę na tatami			tragiko- media Polań- skiego								
np. „Tosca”					ażurowa tkanina			element nośny ... Collins, aktorka			śpiewa „Naucz mnie”						
ostrze- żenie						ułatwia chodze- nie ma- luchowi			grecki bóg miłości								
słodką pasza									krawiecki kłין								
					sos z bazylii		5		matador								
nad parape- tem		prefero- wanie golizny	Ga dla chemika			karaluch (dawniej)					z Quito						
						placówka medyczna	3										
			forma rozliczeń			11	13	3	11	16							
jego stajnie oczyścił Herakles					5	4		9	ule z pszczołami	14							
Salma, meksy- kańska aktorka	stan w Indiach	śpiewa „Tak smakuje życie”	porusza się na łędzie i w wodzie	11	19	15	7	2	7	11	z góry z Czelabińskim	Hayworth lub Moreno	dla angiel- skiego piwowara				
			3		19	11	7	16	6		18	1	16				
porcja wódki			16	11	14	5		9	7	3	12	8	13		16		
			19	6	5		8	5	7	3	11		3	11	14	7	18
Cook lub Cameron	19	... Ronald Reuel Tolkien	10	8	17	16		14	11	5	3	11	9		11	11	13

Tu wpisz litery z pól oznaczonych cyframi

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	

Rozwiązanie krzyżówki

5	14	8	18	3	11	16	7	6
15	7	13	19	8	12	6		

sudoku

7	6					9		
9	8			7	2	4		
		4				1		5
			9		a		6	
5			7			2		
								3
		3	1				4	9
1			6		9		2	
6	2		3		8	7	5	

1	9				3			8
				8			6	
7	6		9	b				
		3			6	7		
	8	1				5	3	
6				3			2	
			1		8	3		
		6	2				9	5
2	7				9	6	8	

Jak rozwiązać szyfropanoramę?

Część „panoramyczną” należy rozwiązać jak zwykłą krzyżówkę panoramiczną. Przy okazji część liter z wpisywanych hasel wypełni niektóre pola zaznaczone kolorem, czyli te należące do szyfrokrzyżówki.

W niej każdej liczbie odpowiada inna litera. „Rozkodowane” litery można wpisywać do pustych pól pod diagramem (pola 1-19).

Aby odczytać hasło trzeba przepisać litery do odpowiednich kratek w polu „rozwiązanie krzyżówki”.

Rozwiązanie z 23 stycznia:
GWARANCJA BANKOWA

Jak rozwiązać sudoku?

W każdym rzędzie, w każdej kolumnie i w każdym małym kwadracie obwiedzionym grubą linią powinno się znaleźć dziewięć różnych cyfr od 1 do 9.

Prawidłowe cyfry z poprzedniego numeru (edycja 23 stycznia) a6; b8

Zapraszamy na podcast **Sobotni Seans**

Podcast prowadzi:
Radosław Czyż,
Andrzej Kulasek,
Maja Staniszevska

Dostępne na platformach Spotify, Apple Podcasts,
na YouTube, TokFM.pl, a także na Wyborcza.pl/Podcast
Informacje o serialowych i filmowych nowościach
w telewizji i serwisach VoD: Wyborcza.pl/kultura

PROSTO Z POLSKI
TYGODNIK

Piątek, 30 stycznia 2026 | Redaktor prowadzący Jerzy Polowniak

Wyborcza.pl

• Lodowe tsunami, czyli torosy w Mikoszewie

FOT. MICHAŁ RYNIAK /
AGENCJA WYBORCZA.PL

wyborcza.pl

• Więcej efektownych zdjęć – na trojmiasto.wyborcza.pl

Kraina lodu na pomorskiej plaży

Torosy nadbałtycką atrakcją turystyczną

Widok naturalnych lodowych rzeźb niczym z bajkowej krainy lodu przyciąga do Mikoszewa tłumy spacerujących. To niesamowite, bardzo rzadko spotykane zjawisko po prostu zachwyca.

Joanna Wiśniowska

Lodowe wały – zwane torosami albo lodowym tsunami – to zjawisko atmosferyczne na wodzie, powstałe jako nagromadzona kra lodowa, spiętrzona przez wiatr i prądy morskie. Osiągają one grubość nawet do kilkunastu metrów. Te, które od kilku dni ciągną się wzdłuż plaży w Mikoszewie na Żuławach, są kilkumetrowe.

Torosy przyciągają spacerowiczów

O podobnym zjawisku pisaliśmy przed dwoma laty, gdy brzeg Kuźnicy także zamienił się w lodową krainę.

A jak powstaje lodowe tsunami? Na instagramowym profilu Fundacji Mare, działającej na rzecz ochrony ekosystemów morskich, czytamy, że zjawisko to tworzy się w kilku etapach. Najpierw powstaje pokrywa lodowa, następnie działa na nią wiatr, prądy wodne lub pływy, a potem tafle lodu zderzają się i połamane bryły nachodzą na siebie, tworząc wały i grzbiety.

I tak powstaje widok niczym z krainy lodu, który przyciąga tłumy spacerujących do Mikoszewa, także w poniedziałkowe przedpołudnie.

Jednak nie wszyscy odwiedzający plażę w Mikoszewie ograniczają się do podziwiania tego zjawiska. W sobotę doszło tam do

wypadku z udziałem 17-latka, który wdrapał się na toros i z niego spadł. Na miejsce wezwano śmigłowiec LPR, straż pożarną oraz Morską Służbę Poszukiwania i Ratownictwa (MSPiR). Nastolatka przetransportowano do szpitala.

Zarodkowanie lodu, czyli śryż

Jak czytamy na instagramowym profilu Instytutu Oceanologii Polskiej Akademii Nauk (IO PAN), w rejonie Mikoszewa zaobserwowano niedawno również powstawanie śryżu – drobnych kryształków lodu

Lodowe wały osiagają grubość nawet do kilkunastu metrów. Te, które od kilku dni ciągną się wzdłuż plaży w Mikoszewie, są kilkumetrowe

unoszących się w wodzie, które formują się przy niskich temperaturach, silnym wietrze i falowaniu uniemożliwiającemu tworzenie się jednolitej pokrywy lodowej.

„W wyniku procesu zarodkowania lodu mikroskopijne kryształki łączą się, tworząc charakterystyczne skupiska widoczne na powierzchni wody. Zjawisko to często poprzedza rozwój bardziej zwartej pokrywy lodowej lub jej dalsze deformacje w strefie przybrzeżnej” – brzmi opis zjawiska przygotowany przez IO PAN.

I dalej: „Równocześnie w części Zatoki Gdańskiej dochodziło do zamarzania wód, co jest możliwe dzięki ograniczonemu falowaniu, stosunkowo płytkim wodom oraz osłoniętemu charakterowi akwenu. Takie epizody, choć coraz rzadsze, pozostają istotnym elementem zimowej dynamiki Bałtyku i stanowią cenny materiał obserwacyjny dla badań procesów zachodzących w strefie brzegowej”. ●

Cienie systemu kaucyjnego

Wyprowadzanie pustych butelek na spacer do Lidl

Worek z pustymi butelkami przeszkadza w zakupach. Miały być oddane, ale znów się nie udało.

Wojciech Todur

Pani Krystyna z Sosnowca skończyła w minionym roku 70 lat. Ma problemy z kręgosłupem, endoprotezę. Wychodzi z domu coraz rzadziej. Najczęściej na zakupy. Lekarz zalecił jej także, dla poprawy zdrowia, picie wysokozmineralizowanej wody.

– Córka co dwa tygodnie przywozi mi dwie zgrzewki po sześć półtoralitrowych butelek. Umówiliśmy się, że puste butelki będę oddawała już sama. Pakuję sześć do worka na śmieci i tak idę do sklepu, żeby odzyskać kaucję. Już dwa razy wróciłam z takim workiem do domu. Żartuję, że to takie wyprowadzanie butelek na spacer – opowiada nam pani Krystyna.

Tak naprawdę wcale nie jest jej jednak do śmiechu. – Worek z butelkami przeszkadza mi w zakupach. Brakuje ręki, żeby wrócić z tym, co muszę kupić. Prosiłam o pomoc panie w sklepie, ale raz usłyszałam, że awaria, a za drugim, że automat pełny – mówi.

BIEDRONKA RATUJE SIĘ KARTONAMI

System kaucyjny promuje recykling i ponowne wykorzystanie opakowań. W Polsce działa od października 2025 roku. Obecnie każdy sklep w Polsce o powierzchni powyżej 200 m kw., który prowadzi sprzedaż napojów w butelkach PET i szklanych oraz puszkach, ma obowiązek przyjmowania

tych opakowań oraz zwrotu kaucji.

Opisana na wstępie historia dotyczy sklepu sieci Lidl, ale o zawodzących butelkomatach pisali też do nas klienci Biedronki.

Lidl był pierwszą handlową siecią w Polsce, która uruchomiła we wszystkich – ponad 950 – sklepach butelkomaty. – Zrobiliśmy to, aby przetestować system zbiórki opakowań jeszcze przed oficjalnym startem systemu kaucyjnego – przekazuje nam Aleksandra Robaszkiewicz, która odpowiada w Lidlu m.in. za kontakty z mediami.

Dodaje, że każdy sklep stara się, żeby jego butelkomat był zawsze dostępny. Zaznacza, że awarie urządzeń to incydenty, a gdy pojawiają się usterki, to są „niezwłocznie usuwane przez dostawców urządzeń”.

„Biedronka” radzi sobie w inny sposób. W części sklepów pojawiły się kartonowe pudła – tzw. recykloboksy. Oddawanie pustych opakowań odbywa się przy udziale pracownika sklepu, który ocenia, czy butelka lub puszka podlegają recyklingowi. Sieć zapewnia, że to rozwiązanie tymczasowe. Jest przewidziane dla sklepów, gdzie jeszcze nie ma butelkomatów.

W KOLEJCE ZA „HURTOWNIKAMI”

Wracamy do Lidla w Sosnowcu. Przy butelkomacie poruszenie, bo urzą-

• Zwrot opakowań do butelkomatu w Lidlu nie zawsze jest możliwy

FOT. GW W SOSNOWCU

Każdy sklep w Polsce o powierzchni powyżej 200 m kw., który prowadzi sprzedaż napojów w butelkach PET i szklanych oraz puszkach, ma obowiązek przyjmowania tych opakowań oraz zwrotu kaucji

dzenie nie przyjmuje opakowań. Trzech mężczyzn przestępuje z nogi na nogę, bo przyszli do sklepu z trzema workami wypchanymi butelkami i puszkami.

– Pani spojrzy, co tam się wydarzyło. Może zapchany? – dopytuje jeden z nich pracownicy sklepu. Ta zapewnia, że „pusty” i po kilku minutach pracy przy urządzeniu, zachęca do ponownego wrzucania butelek.

Za „hurtownikami” zdążyło się już ustawić kilka osób, które czeka-

ją na swoją kolej. Nie wszystkie puszki udaje się oddać. Mężczyzna uparcie popycha oporną puszkę raz za razem. – Przecież przed chwilą taka sama przeszła – irytuje się. W końcu rezygnuje. Przy butelkomacie często pozostają butelki i puszki, których nie udało się zwrócić.

– Kiedyś zbierało się puszki, żeby oddać je do skupu złomu. Teraz lepiej opłaca się oddać w skupie. Ale nie jest łatwo, bo ludzie potrafią liczyć. Po 50 groszy wciąż schyli się wiele osób – mówi nam mężczyzna, którego pytamy o butelkowy interes.

W STREFIE KAS POMOGĄ

Aleksandra Robaszkiewicz zapewnia nas, że, w przypadku awarii butelkomatu, klienci mają możliwość oddania opakowań kaucyjnych w innym, najbliższym sklepie Lidla lub przy kasie. Pani Krystyna do najbliższego Lidla musiałaby jechać pół miasta autobusem, ale o tym, że może oddać butelki w strefie kas, nie wiedziała.

Szybko jednak spotyka ją rozczarowanie. Pracownica sklepu na sosnowieckim Sielcu rozkłada ręce i mówi, że u nich takiej możliwości na razie nie ma.

W strefie kas można natomiast odzyskać kaucję. Niezbędny jest tylko wydruk z butelkomatu. To istotne. Wiele osób irytuje, że zamiast z gotówką wychodzą ze sklepu z voucherem na kolejne zakupy.

Minus systemu kaucyjnego wciąż jest i taki, że nadal nie można zwracać butelek szklanych. – Do tej pory żaden z producentów nie wprowadził w Polsce butelki szklanej wielokrotnego użytku z logo kaucji – jeśli taka się pojawi, będzie można ją zwrócić przy kasie – zaznacza Aleksandra Robaszkiewicz.

170 MILIONÓW OPAKOWAŃ

Lidl jest dobrej myśli i wierzy, że Polacy docenią zalety systemu kaucyjnego. – Z każdym kolejnym sklepem, w którym pojawiał się recykloboks, zauważyliśmy stale rosnące zainteresowanie. Do tej pory klienci sklepów Lidl Polska oddali imponującą liczbę opakowań kaucyjnych i niekaucyjnych – ponad 170 mln plastikowych butelek oraz metalowych puszek, z czego ponad 3,5 mln to opakowania kaucyjne – mówi Aleksandra Robaszkiewicz.

– Wraz ze startem systemu kaucyjnego utrzymaliśmy promocję 10 groszy za zwrot butelek PET oraz puszek bez znaku kaucyjnego po napojach zakupionych nie tylko w naszej sieci, ale również w innych sklepach. To część naszej kampanii edukacyjnej, której celem jest zwiększanie świadomości na temat recyklingu. Zależy nam, by jak najwięcej osób dowiedziało się o zasadach zwrotu opakowań i nauczyło się korzystać z recykloboksów. Wierzymy, że edukacja i wspólne działania mają realny wpływ na ochronę środowiska – kończy Aleksandra Robaszkiewicz. ●

www.nekrologi.wyborcza.pl/34418179

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 24 stycznia 2026 roku odeszła do domu Pana

Iwona Bielas
z domu Sayrusz-Stokowska

herbu Jelita

Kochająca żona, matka, babcia i prababcia, obywatelka Sandomierza.
Była Radna Miasta Sandomierz.
Kierowała komórką koordynacyjną ds. zabezpieczania zabytków w urzędzie miejskim, oraz uczyła w Sandomierskim Technikum Budowlanym.
Była Przewodnikiem PTTK i działała w wielu grupach społecznych swojego miasta.

Msza pogrzebowa odbędzie się 3 lutego 2026 roku o godzinie 12.00 w kościele p.w. św. Józefa przy placu św. Wojciecha 1, po czym nastąpi złożenie do grobu na cmentarzu katedralnym.
Dobroć Twoja będzie żyła w naszych sercach

Rodzina i Przyjaciele

OGŁOSZENIE PŁATNE

Lublin/34417686

Prezydent Miasta Lublin
podaje do publicznej wiadomości

Na elektronicznej tablicy ogłoszeń w siedzibie Prezydenta Miasta Lublin – Ratusz, Plac Króla Władysława Łokietka 1, na tablicy ogłoszeń w Wydziale Gospodarowania Mieniem i Energią Urzędu Miasta Lublin – ul. Wieniawska 14 VII piętro oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej www.bip.lublin.eu w dniu 30 stycznia 2026 r. zostały wywieszone na okres 21 dni następujące wykazy:

- wykaz części nieruchomości stanowiącej własność Gminy Lublin położonej w Lublinie przy ul. Strumykowej 85, ul. Wądołnej 50 przeznaczonej do sprzedaży w drodze ustnego przetargu nieograniczonego,
- wykaz części nieruchomości stanowiącej własność Gminy Lublin położonej w Lublinie przy ul. Strumykowej 83, ul. Wądołnej 48 przeznaczonej do sprzedaży w drodze ustnego przetargu nieograniczonego.

Osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości w myśl art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1145 z późn. zm.) mogą składać wnioski o nabycie w terminie 6 tygodni od dnia wywieszenia wykazu.

GME-SN-I.6840.216.2025
GME-SN-I.6840.217.2025

OGŁOSZENIE PŁATNE

Bydgoszcz-Toruń/34417952

Podaje się do publicznej wiadomości, że na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Włocławek, przy Zielonym Rynku 11/13 i ul. Kościuszki 12 oraz na stronie internetowej <https://bip.um.wlocl.pl> został wywieszony na okres 21 dni

wykaz

obejmujący lokal użytkowy, stanowiący własność Gminy Miasto Włocławek, położony we Włocławku przy ul. Wojska Polskiego 16 o powierzchni użytkowej 40,98 m², przeznaczony do oddania w najem w trybie bezprzetargowym, na czas oznaczony do 3 lat, zgodnie z Zarządzeniem Prezydenta Miasta Włocławek nr 31/2026 z dnia 26 stycznia 2026 r.

Czy ktoś zapytał, czy mieszkańcy chcą dopłacać grube miliony do klubu Śląsk Wrocław?

Droga samorządowa zabawa w piłkę nożną

40 mln zł na dopłatę do piłkarskiej spółki i 39 mln zł na budżet obywatelski dla całego miasta.

Te dwie liczby najlepiej pokazują, jak dziś wyglądają priorytety wrocławskiego samorządu.

KOŁOSZKIEWICZ

Wrocławscy radni miejscy (z wyjątkiem głoszącej przeciwko piątce) wydadzą kolejne 30 mln zł z naszych wspólnych pieniędzy na piłkarski klub WKS Śląsk. W styczniu spółka dostała już z miejskiego budżetu 10 mln zł, a w listopadzie ubiegłego roku – 5 mln złotych.

Cała dziesięcioletnia „zabawa” w piłkę nożną, według kwot podawanych podczas sesji, miała kosztować podatników około 300 mln zł. Ile dokładnie – razem z ukrytymi dopłatami innych spółek miejskich oraz kosztami budowy i utrzymania stadionu – nie wiadomo.

Podczas sesji rozmawiano o stanie klubu, sponsorach, dniach meczowych i innych szczegółach piłkarskiego biznesu.

Nie padło jednak podstawowe pytanie: czy Wrocławianie w ogóle potrzebują tego wydatku? Czy mieszkańców bardziej nie interesuje stan transportu publicznego, chodników, dróg, edukacji, parków, czy np. budowa centrum aktywności lokalnej, czego domagają się kolejni osiedla?

Czy mieszkańcy aż tak żyją piłką nożną, żeby wydać na nią kolejne 30 mln zł, gdy ciągle „brakuje” pieniędzy na inne cele, np. lokalne inwestycje? Nikt ich o to nie zapytał.

Radni „straszą”, że bez tych milionów spółka upadnie. Ale czy to aż tak duży problem? Skoro nie udało się miejska zabawa w klub piłkarski, dlaczego nie możemy przyznać się do porażki?

Jeśli mieszkańcy nie mieliby problemu z upadłością (spółki, nie klubu) czy restrukturyzacją i rozpoczęciem gry od trzeciej czy czwartej ligi – to gdzie leży problem? WKS Śląsk jako marka nie przestanie przez to istnieć. Tak stało się przecież kiedyś z łódzkim Widzewem.

Do przeżywania sportowych emocji i funkcjonowania historycznego klubu nie jest konieczna biznesowa Ekstraklasa, wymagająca dużych inwestycji, wysokich

• Prywatyzacja Śląska Wrocław się nie udała. Spółka nadal jest na finansowej kropłowce miasta

FOT. KRZYSZTOF ZATYCKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

przychodów i sponsorów, których we Wrocławiu zwyczajnie brakuje. Z wyjątkiem sponsora, którym jest podatnik.

Może sztafetowe jest przełaczanie pieniędzy na inne cele, ale nadal warto to zrobić. Za 40 mln zł moglibyśmy mieć cztery kładki pieszo-rowerowe (takie jak nad Słężą), 2,5 nowego przedszkola (takiego jak na al. Hallera), 13 kolejnych autobusów Mercedes Citaro w leasingu dla MPK Wrocław, czy aż 80 nowych niewielkich parków (takich jak na Klecinie).

Jeszcze lepszym punktem odniesienia jest jednak Wrocławski Budżet Obywatelski. To sztaandardowy program partycypacyjny, dzięki któremu powstają równe chodniki, parki, place zabaw i boiska. I to w miejscach, w których najbardziej tego chcą mieszkańcy.

Urzednicy czesto odsylaja mieszkancow do tego plebiscytu: nie macie chodnika albo parku? Zgloscie projekt do WBO. Niedawno magistrat pochwalil sie, ze budzet obywatelski bedzie „rekordowy”, bo ma wyniesc „az” 39 mln zl.

Dlaczego akurat 39 mln zł, skąd taka nieokragła liczba? Otóż wynika ona bezpośrednio z ustawy, która wymaga, żeby kwota budżetu partycypacyjnego odpowiadała połowie procenta wydatków miasta za rok 2024 (które wyniosły 7,758 mld zł).

Urzednicy nie zdecydowali się jednak zaokrąglić tej sumy w górę i pożałowali obywatelom miliona. W efekcie budżet obywatelski jest mniejszy niż dopłata do WKS-u. Na razie tylko o milion złotych. Ale kto wie, czy za parę miesięcy znów nie okaże się, że „musimy” ratować klub kolejnymi milionami. ●

Mateusz Kokoszkiewicz

REKLAMA

Szczecin/34413892

EDEKA
center
Schwedt

ODER-CENTER
ZAKUPY W SCHWEDT

Sosy Knorr
różne rodzaje
1l = 3,96 €
n.c. = 1,69 €
opak. 200 ml

41% TANIEJ
SUPER CENA
0.99

Kawa Eduscho
ziarnista
różne rodzaje
n.c. = 16,99 €
opak. 1 kg

18% TANIEJ
SUPER CENA
13.99

Mars Minis
różne rodzaje
1 kg = 13,17 €
n.c. = 3,99 €
opak. 227 g

25% TANIEJ
SUPER CENA
2.99

opak. 300 g

Żelki Katjes
różne rodzaje
1 kg = 2,97 €
n.c. = 1,49 €
opak. 300 g

40% TANIEJ
SUPER CENA
0.89

Chipsy Chio Tortillas
różne rodzaje
1 kg = 10,09 €
n.c. = 1,99 €
opak. 110 g

44% TANIEJ
SUPER CENA
1.11

Persil do prania
różne rodzaje
1 pranie = 0,27/0,21/0,20 €
n.c. = 18,99 €
wydajność 60/75/80 prań

16% TANIEJ
SUPER CENA
15.99

Masło orzechowe GUT&GÜNSTIG
różne rodzaje
1 kg = 4,26 €, n.c. = 1,79 €
opak. 350 g

17% TANIEJ
SUPER CENA
1.49

EDEKA center • Landgrabenpark 1 • 16303 Schwedt/Oder • godziny otwarcia: pon. – sob. 8:00 – 20:00

Wydawca: Dritte EDEKA-Markt Minden-Hannover GmbH, Wittelsbacherallee 61, 32427 Minden

Plac Solidarności w Szczecinie

Najlepszy budynek świata będzie odbetonowany

Czy można poprawić projekt, który 10 lat temu zdobył główną nagrodę na World Architecture Festival w Berlinie? Samorząd Pomorza Zachodniego i słynny architekt Robert Konieczny uznali, że to nie tylko możliwe, ale też potrzebne.

Andrzej Kraśnicki jr

Szczegóły planu przebudowy placu Solidarności w Szczecinie przedstawione zostały w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Zachodniopomorskiego. Architekt Robert Konieczny opowiadał o przyjętych założeniach razem z marszałkiem Olgiem Geblewiczem, dyrektorką Muzeum Narodowego w Szczecinie Agnieszką Bortnowską i z Agnieszką Kuchcińską-Kurcz, która kieruje Centrum Dialogu Przelomy.

PLAC SOLIDARNOŚCI JEST DACHEM

Do modernizacji placu Solidarności w Szczecinie, który w dużej mierze jest sklepieniem Centrum Dialogu Przelomy, dojdzie dziesięć lat po otwarciu tej placówki. Budowa CDP w Szczecinie kosztowała 25 milionów złotych i w 75 procentach była sfinansowana z funduszy unijnych. Reszta pochodziła z budżetu województwa. Na placu Solidarności powstał oryginalny, częściowo zagłębiony pod ziemią pawilon muzealny, którego sklepieniem jest unoszący się z dwóch stron plac.

To projekt architekta Roberta Koniecznego z katowickiej pracowni architektonicznej KWK Promes. W 2016 roku na World Architecture Festival w Berlinie Konieczny zdobył za niego nagrodę World Building of the Year 2016. Szczecińskie Centrum Dialogu Przelomy pokonało wówczas 375 konkurentów z całego świata.

MIEJSCE DEMONSTRACJI SZCZECINIAN

Plac na stałe wpisał się na listę miejsc, w których odbywają się różnego rodzaju demonstracje organizowane w Szczecinie. – Marsz Równości, Marsz Niepodległości, Marsz Różowej Wstążki, demonstracje Komitetu Obrony Demokracji – przypominał te różnorodne wydarzenia marszałek Geblewicz. – To wielkie osiągnięcie i wartość dodana tego miejsca.

Jeszcze w czasie pandemii koronawirusa zaczęła się jednak dyskusja o modyfikacji

• **Plac Solidarności obecnie i bardziej zielona wizualizacja**

FOT. CEZARY ASZKIEWICZ / AGENCJA WYBORCZA.PL

• **Prezentacja koncepcji zagłębienia Placu Solidarności w urzędzie marszałkowskim w Szczecinie. Przy mikrofonie marszałek Olgię Geblewicz**

FOT. CEZARY ASZKIEWICZ / AGENCJA WYBORCZA.PL

Na placu Solidarności powstał oryginalny, częściowo zagłębiony pod ziemią pawilon muzealny, którego sklepieniem jest unoszący się z dwóch stron plac

tego miejsca. Chodziło przede wszystkim o wzbogacenie zieleni. Niezbędny był też remont niektórych części placu. Podczas piątkowej prezentacji Robert Konieczny, przed którym postawiono zadanie wprowadzenia poprawek na placu, mówił, że trzeba było sobie odpowiedzieć na pytanie, co by zrobiło się inaczej ponad 10 lat temu, mając obecne doświadczenia.

– Nie chcemy niszczyć walorów użytkowych placu Solidarności – zapewnił Robert Konieczny.

Jasne było jednak, że trzeba przede wszystkim wprowadzić więcej zieleni.

Na placu posadzone zostanie czternaście sztuk robinii białej, która często bywa błędnie nazywana akacją. Drzewo ma luźną, ażurową koronę. Białe kwiaty kwitną na przełomie maja i czerwca. Silnie pachną. Na placu zostaną zasadzone rośliny o wysokości 2-3 metrów tak, by nie trzeba było latami czekać na pierwsze efekty zmian.

WIĘCEJ ZIELENI

Drzewa zasadzone zostaną w zielonych kwadratach, które zastąpią żwirowe place. Wypełni je śnieguliczka chenaulta. To gęsty, niski krzew, który tworzy miękkie, zielone „poduchy”. Pod robiniami ustawionych zostanie szesnaście nowych ławek, które wkomponowane będą w betonowe odlewy, podobne do tych, jakie już są na skraju placu. Drzewa zasadzone zostaną przede wszystkim wzdłuż wschodniej części placu, czyli do strony Trasy Zamko-

wej. – Gdy ktoś będzie patrzył z tamtej perspektywy, przysłonią mu gmach filharmonii – mówił Robert Konieczny.

Jak jednak zaznaczył architekt, będzie to w okresie, gdy na placu oczekiwane będą miejsca z cieniem. Jesienią i zimą, kiedy liście opadną, widok na filharmonię zostanie odsłonięty.

Nowością będzie też zbiornik retencyjny, który zostanie wkopany pod placem od strony Bramy Królewskiej. Jego planowana pojemność to 60 metrów sześciennych. Zostanie wyposażony w pompę, by można było wykorzystywać zgromadzoną w nim wodę do podlewania roślin.

– Nie chcieliśmy tworzyć skomplikowanych systemów podlewania, które mogą ulec awarii – mówił Robert Konieczny.

W ramach inwestycji wymieniona zostanie także część płyt na placu oraz naprawione jego oświetlenie. Nowością będą też słupki blokujące samochodom wjazd na plac. Dopuszczali się tego niektórzy organizatorzy różnych wydarzeń na placu, w efekcie doszło do uszkodzenia nawierzchni.

Cześć drzew jednak zniknie. Usunięte zostaną śliwy, które rosną przy ścianie pamięci od strony Trasy Zamkowej. Sama ściana też zostanie zbudowana od nowa. Drzewa nie zostaną jednak wycięte, ale będą przesadzone w inne miejsce w Szczecinie.

PRZEMIANA PLACU JESZCZE W TYM ROKU

Prace mają zacząć się w lutym. Kosztować będą nieco ponad 2,42 miliona złotych. Zakończą się jeszcze w 2026 roku. Nie utrudnią dostępu do Centrum Dialogu Przelomy i nie będą wymagały ingerencji w obiekt od strony jego wnętrza. ●

• **Więcej czytaj na szczecin.wyborcza.pl**

1 RP

Maja Sałwacka

Dzięki informatyzacji system ochrony zdrowia buduje swój potencjał odporności na obecne i przyszłe kryzysy epidemiczne – mówi Jerzy Ostroch, prezes Wielospecjalistycznego Szpitala Wojewódzkiego w Gorzowie, który przygotowuje lecznicę na najcięższe czasy. Wkrótce wybuduje podziemny szpital połowy w schronie. Projekt, którego finansowanie szpital wywalczył w Krajowym Planie Odbudowy, sięga także po narzędzia sztucznej inteligencji. – Bo to niezbędny z punktu wsparcia procesu decyzyjnego lekarza, zarówno w kontekście diagnostyki obrazowej, jak wspomaganie analizy dużych zbiorów danych – tłumaczy. Całkowity koszt projektu wyniesie ok. 13,5 mln zł, z 11,5 mln zł to dotacja z KPO.

W szpitalu od kilku lat pracę zespołu wspomagają „elektryczne pielęgniarki”. Wyniki pomiarów pacjenta, np. temperatury, tętna, ciśnienia czy saturację, są natychmiast przypisywane do konta pacjenta. Na ich podstawie algorytm może polecić częstsze badania, a w ekstremalnej sytuacji powiadomić zespół lekarzy o konieczności szybkiej reakcji. To może uchronić przed zapaścią, a nawet śmiercią. Co ważne, wszystkie wyniki badań, pacjent może śledzić na swoim koncie pacjenta np. logując się na tablecie czy w telefonie.

ZAPISY Z PRACY BLOKU OPERACYJNEGO

Nowością w systemie będzie elektroniczna karta znieczulenia. Dokument będzie powstawał automatycznie na podstawie zapisu z urządzeń. – Przykład? Lekarz nie będzie musiał zaznaczać w karcie, jaki lek podał, bo z chwilą, kiedy wystartuje pompa, system od razu sam oznaczy lek. Zapisze godzinę jego podania, dokładną dawkę – mówi Paweł Trzciński, rzecznik Wielospecjalistycznego Szpitala Wojewódzkiego w Gorzowie. W elektronicznym dokumencie „zapiszą się” wszystkie parametry życiowe pacjenta np. tętno, saturacja czy ciśnienie krwi albo czy pacjent był wydolny oddechow.

System może być dużym ułatwieniem dla lekarzy anestezjologów i pielęgniarek anestezyjologicznych, ale może rodzić także obawy medyków – że zostanie wykorzystany przeciwko nim. Szefowie mogą rozliczać ich z drobnych błędów. – Z drugiej strony dokument może być kluczowym dowodem w prokuratorskim śledztwie, gdy podczas operacji pacjent umrze. Wtedy zapisy w karcie mogą wskazać, z dużą dokładnością, co do sekundy, że lekarze działali prawidłowo – mówi Trzciński. Dane elektronicznej karty znieczu-

• Szpital w Gorzowie
FOT. WŁADYSŁAW CZULAK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Służba zdrowia

Szpital w Gorzowie jeszcze bardziej cyfrowy

Szpital w Gorzowie jest jednym z niewielu w kraju, który stawia na pełną cyfryzację dokumentów medycznych. Wkrótce na każdej sali operacyjnej maszyny spiszą, jakie leki nam podano i jak reagowało na nasze ciało.

lenia nie pojawią się na osobistym, szpitalnym koncie pacjenta. Niewiele powiedzą pacjentowi. Nie znaczy to jednak, że chory nie będzie mógł uzyskać takich informacji. – Podobnie jak w papierowej wersji, wystarczy o to zapytać. Dane zostaną udostępnione, podpisane certyfikowanym podpisem lekarza – mówi rzecznik szpitala.

Szpital w Gorzowie jest jednym z kilku w kraju, które korzystają już z elektronicznej karty znieczuleń – na razie w ramach testów używali go kardiologi-

rudzy. – I bardzo chwalą sobie takie rozwiązanie. Anestezjolodzy przyznają, że system ułatwia pracę – przyznaje Trzciński. Po zabiegu system generuje protokół – wskazuje liczbę użytych leków, kondycję chorego w trakcie znieczulenia, wiele danych przedstawia w formie krzywych i wykresów. To może pomóc lekarzom przygotować się do kolejnej operacji pacjenta albo innych pacjentów.

Prof. Mirosław Czuczwar, anestezjolog: – Elektroniczna karta znieczu-

lenia poprawia bezpieczeństwo pacjenta i ułatwia pracę zespołowi anestezyjologicznemu. Kluczowe zalety tego rozwiązania to ciągła archiwizacja danych z urządzeń medycznych np. parametrów życiowych, integracja z systemami szpitalnymi, zgodność z wymogami prawnymi – wylicza profesor i podaje przykład. – Dane z aparatury monitorującej kardiomonitora, respiratora są automatycznie zapisywane w czasie rzeczywistym, co eliminuje błędy ręcznego wpisywania i pominięcia i umożliwia archiwizację przebiegu znieczulenia – dodaje.

NOWY SYSTEM PRZECHOWYWANIA OBRAZÓW MEDYCZNYCH

Szpital w Gorzowie za pieniądze z KPO wymieni także na nowszy system prze-

chowywania obrazów medycznych PACS. Stary ma już dziesięć lat. Jego nowa wersja ma być bardziej pojemna. – Nie był wówczas kalkulowany na gromadzenie tak dużej liczby informacji. Nowa wersja jest także bardziej odporna na cyberataki, bardzo nowoczesna pod względem technicznym – mówi Trzciński.

Zmiany w przechowywaniu zdjęć wymuszają uruchomienie nowego portalu pacjenta, bardziej nowoczesnego. Pacjenci zalogują się do niego dotychczasowym loginem i nowym hasłem, które otrzymają na przypisany do karty pacjenta numer telefonu. Co zyskają? Cyfrową jakość, która może umożliwić lepszą diagnostykę, szybko i ustalić historię choroby. – Chcielibyśmy kompletnie odejść od przekazywania zdjęć USG, RTG, w formie kliszy, czy papieru. Po kilku latach są bezwartościowe, blakną, rozmazują się. Na portalu pacjenci zachowują nie tylko opis badania, ale także obraz w wersji cyfrowej. Będą mogli pokazać go wybranemu lekarzowi, nawet na końcu Polski – tłumaczy Trzciński. I przyznaje, że szpital marzy, by inne szpitale w kraju, także przeszły na cyfrowe dokumenty pacjentów. Wtedy można byłoby wykorzystać pełną historię leczenia pacjenta.

Projekt zakłada także, że dane pacjentów będą bezpieczne w czasie wojny. – Nie tylko chodzi o cyberataki, ale także fizyczną ochronę szpitalnej infrastruktury – mówi prezes Ostroch. Szpital nie tylko zakupi nowy system PACS, w którym przechowa obrazy medyczne, ale także wymieni serwery, licencje, żeby umożliwić dostęp do dokumentacji. Kolejnym zadaniem będzie digitalizacja dokumentacji medycznej istotnej z punktu widzenia leczenia i profilaktyki.

– Zadanie będzie realizowane poprzez zakup urządzeń umożliwiających digitalizację dokumentacji papierowej – wszystkie oddziały szpitalne zostaną wyposażone w skanery sieciowe, umożliwiające digitalizację dokumentacji papierowej. Zakupiony zostanie upgrade systemu HIS – system HIS zostanie zmodyfikowany w taki sposób, aby móc przekazywać i indeksować w portalu pacjenta kartę informacyjną leczenia szpitalnego – mówi rzecznik. Szpital docelowo chce całkowicie wykluczyć dokumentację papierową na rzecz dokumentów EDM lub zdigitalizowanej dokumentacji przechowywanej w rekordzie pacjenta systemu HIS. Projekt zakłada także korzystanie ze sztucznej inteligencji. – AI wspomogę proces podejmowania decyzji diagnostycznej – leczniczych przez lekarza – tłumaczy szpital. •

• Więcej czytaj na gorzow.wyborcza.pl

OGŁOSZENIE PŁATNE

Kraj/34415988

Masz problemy w domu, pracy na uczelni?
Niepokoisz się, że ich przyczyną bądź skutkiem jest choroba lub zaburzenie psychiczne?
Zgłoś się do punktu zgłoszeniowo-koordynacyjnego.
Najpóźniej w ciągu 72 godzin znajdziesz tam profesjonalną pomoc.

Centrum Zdrowia Psychicznego w Gorzowie Wlkp.,
ul. Walczaka 42,
tel. 95 782 78 76

Wielospecjalistyczny
Szpital Wojewódzki
w Gorzowie Wlkp. Sp. z o.o.

**CENTRUM
ZDROWIA PSYCHICZNEGO**
W GORZOWIE WIELKOPOLSKIM

Narkobiznes

Prawdziwy Meksyk ujawniony koło Bydgoszczy

Ściągnął ich na wieś pod Bydgoszczą z Hiszpanii. Fernando i Horacio tylko czekali na zlecenie od narkotykowego bossa. Meksykanie doświadczenie zdobyli tam, gdzie rządzi kartel z Sinaloa.

Małgorzata Czajkowska

Najpierw był ogień. Lokalny pożar, pozornie niegroźny. Kilkadziesiąt minut pracy strażaków, jeden spalony dach, kilka linii gaśniczych. Gdyby nie zapach, który nie pasował do niczego, co można znaleźć w magazynie na skraju lasu, Maksymilianowo w gminie Osielesko pozostałoby spokojną sypialnią Bydgoszczy. Zamiast tego stało się miejscem, w którym polska prowincja połączyła się z globalnym narkobiznesem – aż po Meksyk i stan Sinaloa.

Wieś liczy około 1600 mieszkańców. Jeszcze kilkanaście lat temu była miejscem, z którego się wyjeżdżało. Dziś jest miejscem, do którego częściej się przyjeżdża. Bydgoszczanie budują tu domy. Szukają spokoju, zieleni i poczucia bezpieczeństwa poza wielkim miastem.

Rdzenni mieszkańcy stali się mniejszością, przyjezdni – większością. Las wciąż stoi, ale krajobraz społeczny zmienił się nieodwracalnie.

8 lutego 2025 roku, chwilę przed północą, doszło do scen, które zburzyły tu spokój.

Nic nie zapowiadało niezwykłych wydarzeń. Strażacy z Bydgoszczy dostali wezwanie: pożar magazynów przy ulicy Stolarskiej. Palił się dach jednego z budynków. Akcja przebiegła sprawnie. Ogień ugaszono dość szybko, bez rannych, bez ewakuacji. Z pozoru rutyna.

Dopiero potem wydarzyło się coś, co rutyną nie było. Podczas przeszukiwania obiektu strażacy trafili do jednego z pomieszczeń, gdzie zobaczyli sporo dużych pojemników. Część z nich z plastiku, część z metalu. Wszystkie wypełnione płynami. Ich zapach był ostry, duszący, chemiczny. Nie przypominał farb ani olejów. Nie pasował do żadnej legalnej działalności, którą prowadzić można na skraju lasu.

Wkrótce stało się jasne. W spokojnym Maksymilianowie znaleziono duże ilości narkotyków i środków do ich produkcji. Odkrycia dokonali strażacy przez przypadek.

MARCIN P. LECI PO MEKSYKANÓW

Prokuratura Okręgowa w Bydgoszczy właśnie zakończyła śledztwo w sprawie trzech przestępców, działającym w ramach zorganizowanej grupy przestępczej. – Ich celem była produkcja metamfetaminy na dużą skalę w Maksymilianowie.

Śledczy mówią o tej historii spokojnie, niemal technicznie. Właścicielem magazynów w Maksymilianowie był Marcin P. Z wykształcenia technik-ekonomista. – Potrafił liczyć – mówią „Wyborczej” nieoficjalnie bydgoscy kryminalni. – Oszacował sobie koszty, zyski i ryzyko. I rozkręcił biznes, który może zaprowadzić go do więzienia na wiele lat.

Marcin P. w sierpniu 2024 roku poleciał do Hiszpanii. Nie na urlop. Po ludzi. Dowiedział się, że w jednym z hiszpańskich miast na zlecenie czekają bracia z Meksyku – Fernando i Horacio V. Przyjechali do Europy „za chlebem”. Tak to określili. Chlebem były pieniądze, jakie dostawali za swoją wiedzę i doświadczenie w produkcji metamfetaminy na wielką skalę.

Rzadko wychodzili z magazynów w Maksymilianowie. Tam pracowali, tam spędzali większość czasu. Jedzenie dowoził im Marcin P. – potwierdzają funkcjonariusze. Las dawał osłonę, nowa zabudowa anonimowość. Z zewnątrz wszystko wyglądało zwyczajnie. W środku działało laboratorium.

Śledztwo wykazało, że funkcjonowało ono od sierpnia 2024 roku do lutego 2025 roku – do nocy, w której pojawił się ogień.

Postępowanie prowadziła Komenda Miejska Policji w Bydgoszczy pod nadzorem Prokuratury Okręgowej. Rzeczniczka prokuratury Agnieszka Adamska-Okońska potwierdza: – Funkcjonariusze ujawnili nielegalne laboratorium narkotykowe na początku lutego 2025 roku, kiedy to doszło do pożaru na posesji wykorzystywanej przez sprawców. Policjanci zabezpieczyli aparaturę i przedmioty wskazujące na wytwarzanie środków narkotycznych.

Ogień zniszczył część dowodów, ale nie wszystko. – Mimo działania ognia zabezpieczono pojemniki zawierające półprodukty do wytwarzania narkotyków, jak też sam produkt końcowy – metamfetaminę oraz mieszaniny metamfetaminy z BMK i mieszaniny metamfetaminy z acetonem – mówi Adamska-Okońska. – Badania laboratoryjne pozwoliły dokładnie odtworzyć proces produkcji.

Śledczy przeanalizowali monitoring, zawartość przejętych telefonów komórkowych i dane bankowe. Odtworzyli sposób funkcjonowania laboratorium miesiąc po miesiącu.

– To wszystko było profesjonalnie zorganizowane. Wysoki poziom przygotowania laboratorium oraz logistyki dostarczania półproduktów i odbierania gotowych narkotyków wskazuje na działanie w ramach zorganizowanej grupy przestępczej,

• **Policja w laboratorium narkotykowym w Maksymilianowie koło Bydgoszczy**
FOT. KWP BYDGOSZCZ

z wyraźnym podziałem ról – podkreśla prokurator Adamska-Okońska.

O tym, jak narkotyki opuszczały Maksymilianowo, prokuratura mówi krótko: – Śledztwo jest w toku. Tych informacji nie ujawniamy.

Fernando i Horacio V. początkowo nie przyznawali się do winy. Później przyznali się do produkcji narkotyków. Nie ujawnili, kto im to zlecił. Zostali aresztowani. Marcin P. objęty jest dozorem policyjnym i zakazem opuszczania kraju. Zabezpieczono jego majątek.

Meksyk jest dziś największym producentem metamfetaminy na świecie

Akt oskarżenia trafił do Sądu Okręgowego w Bydgoszczy. Oskarżonym grozi od trzech do 20 lat więzienia.

Od kryminalnych dowiadujemy się, że zatrzymana trójka to plotki. Grube ryby cieszą się jeszcze wolnością. To osoby, które zapewniały substancje chemiczne, a potem odbierały gotowy towar.

KRYMINALNI UDERZAJĄ DRUGI RAZ

Kilka tygodni po pożarze bydgoscy kryminalni uderzyli ponownie. Tym razem w Brzozie, po południowej stronie Bydgoszczy. Zlikwidowali tam dwa kolejne laboratoria narkotykowe. Do akcji wkroczyli kontrterrorysty. Jednocześnie zatrzymano hurtowników w kilku bydgoskich mieszkaniach.

Byli uzbrojeni. Mieli broń palną, maczety, palki teleskopowe i katany – ostre jak brzytwa miecze samurajskie. Nieoficjalnie wartość zabezpieczonych substancji oszacowano na ponad 12 mln zł. Zatrzymano siedem osób. Wszyscy trafili do aresztu.

– Początkowo myśleliśmy, że meksykańskie laboratorium w Maksymilianowie było częścią tej samej grupy – przyznają śledczy. – Pomyłka.

JAK DZIAŁAJĄ MEKSYKAŃSKIE KARTELE

Meksyk jest dziś największym producentem metamfetaminy na świecie. Przetłumacza w tym stan Sinaloa, gdzie produkcję i handel kontroluje kartel z Sinaloa – jedna z najpotężniejszych organizacji przestępczych globu.

W 2023 roku meksykańska armia zlikwidowała w Sinaloa gigantyczne laboratorium zdolne produkować dziennie nawet trzy tysiące ton metamfetaminy. Kartel wyspecjalizował się także w produkcji fentanylu – syntetycznego opioиду, który odpowiada za dziesiątki tysięcy zgonów rocznie w Stanach Zjednoczonych.

Model działania karteli jest prosty: eksport wiedzy i technologii. Know-how trafia tam, gdzie ryzyko jest mniejsze, a infrastruktura stabilniejsza. Europa z rozwiniętą logistyką, rynkiem zbytu i pozornym spokojem staje się idealnym miejscem.

Maksymilianowo nie było wyjątkiem. Było jednym z punkcików na globalnej mapie narkobiznesu. Tu nie było uzbrojonych patroli. Był las, nowe domy i magazyny na uboczu przy ulicy Stolarskiej. Był spokój i brak wścibskich, którzy zadają za dużo pytań. Gdyby nie pożar, laboratorium prawdopodobnie działałoby nadal. ●

Białostocki Teatr Lalek

Zagraniczne festiwale to okazja do promocji

Kolejne spektakle, będące efektem europejskiej współpracy, premiery inspirowane twórczością Stanisława Lema i klasyką Hansa Christiana Andersena, a także pikniki dla najmłodszych widzów – to tylko niektóre z wielu planów Białostockiego Teatru Lalek na 2026 rok.

ROZMOWA Z
JACKIEM MALINOWSKIM
dyrektorem BTL-u

TOMASZ KOWALEWICZ: 2026 rok zapowiada się dla BTL-u wyjątkowo intensywnie. W planach jest aż dziesięć zagranicznych wyjazdów ze spektaklem „Connecting Flights”, powstałym w ramach projektu Transport.

JACEK MALINOWSKI: – Mamy potwierdzone występy na kolejnych dziesięciu zagranicznych festiwalach, ale podejrzewam, że ta liczba wkrótce się powiększy. Na pewno wystąpimy na trzech festiwalach w Niemczech, dwóch w Portugalii i Szwajcarii, a także w Czechach i Słowenii.

Będzie kontynuacja współpracy z europejskimi teatrami?

– Wyprodukowaliśmy wspólnie z innymi europejskimi teatrami sześć spektakli w ramach projektu „Transport” i teraz prezentujemy je w poszczególnych krajach. Przypomnę, że oprócz nas w pracach uczestniczyły też teatry z Kłajpedy, Tallina, Mariboru, Lublany i Pilzna. Interesujące jest to, że na wspomnianych dziesięciu festiwalach będą pokazywane wszystkie powstałe produkcje. Ale oczywiście jest też tak, że skoro ta współpraca działa i mamy z niej mnóstwo przyjemności, to chodziliśmy do siebie na głowie kolejne pomysły. Coraz głośniejsze o nich rozmawiamy.

Przygotowujecie się do kolejnej międzynarodowej premiery, czyli spektaklu „Rzadkie gatunki”. Powstaje on we współpracy z portugalskim Teatrem De Ferro z Porto. Prace są już zaawansowane?

– Próby do „Rzadkich Gatunków” rozpoczynamy w lutym i zamierzamy sfinalizować je spektaklem pod koniec marca. W ten sposób chcielibyśmy zaakcentować przypadający na 21 marca Międzynarodowy Dzień Lalkarza i obchodzony sześć dni później Dzień Teatru. Z tym tytułem także czeka nas kilka festiwalowych wyjazdów. Na pewno w 2027 roku trzykrotnie odwiedzimy Portugalie. Ma być to

• **Jacek Malinowski**
FOT. AGNIESZKA SADOWSKA /
AGENCJA WYBORCZA.PL

SPONSOR

spektakl nawiązujący do konwencji science fiction kojarzącej się z twórczością Stanisława Lema. Centralnym punktem będzie tajemnicze laboratorium, w którym pojawią się tytułowe rzadkie gatunki. Poprzez gatunki roślin, zwierząt czy w ogóle kosmicznych obiektów, będziemy starali się wyrazić prawdę o człowieku i jego współczesnych bolączkach.

Premiera spektaklu „Słowik” planowana jest dopiero na przełomie kwietnia i maja. Co już teraz o niej wiemy?

– Ma to być współczesna adaptacja klasycznej opowieści Hansa Christiana Andersena napisana przez Roberta Jarosza, który będzie też reżyserował spektakl. Oczywiście tytułowy słowik prowokuje różne współczesne konteksty, zarówno te dotyczące szeroko rozumianej wolności, jak i naturalności i sztuczności. W grę wchodzi też kwestia mechanizacji współczesnego świata.

Bardzo ciekawie zapowiadają się też czerwcowe Pikniki Teatralne z Muzami. Tu inspiracją będzie starożytność?

– Ta koncepcja chodziła mi po głowie od dłuższego już czasu kiedy to myśla-

łem o formule spotkań z najmłodszymi. Antyk jest przecież jednym ze źródeł naszej europejskiej kultury, więc warto skorzystać z tego bogactwa skojarzeń. Weekendowe pikniki odbywałyby się w okolicach Dnia Dziecka, a także Dni Miasta. Chcielibyśmy podzielić się twórczością związaną z teatrem, muzyką, literaturą i plastyką. Zamierzamy zorganizować wszystko w teatrze, a jeśli pozwoli pogoda to także wokół niego. Nie zabraknie gości z Polski i zagranicy.

A co widzowie zobaczą w BTL-u w najbliższych tygodniach?

– Przed nami bardzo intensywny luty, wypełniony widowiskami nagradzanymi na festiwalach. W repertuarze są m.in. widowiska dla dorosłych: „Casanova”, „Hotel Ritz” i „Serial Killer Story”. Zagramy też spektakl „Amelka, Bóbr i Król na dachu” czyli baśniową opowieść przeznaczoną dla całych rodzin oraz „Ony”. Ponadto w repertuarze pojawią się „Robot i Motylek”, „Trufel”, „Misiaczek” czy lalkowy „Palko”. Muszę również wspomnieć o spektaklu, który jest w naszym repertuarze bardzo długo, czyli o „Czerwonym Kapturku”. Cały czas wracamy do niego z wielką przyjemnością. ●

REKLAMA

Białystok/34416489

BTL

białostocki teatr lalek

1	13 ⁰⁰	MISIACZEK
	14 ⁰⁰	ONY
	17 ⁰⁰	HOTEL RITZ. MUSICAL
3	9 ⁰⁰	MISIACZEK
	10 ⁰⁰	ONY
4	11 ¹⁵	ONY
5	9 ⁰⁰	AMELKA, BÓBR I KRÓL NA DACHU
	11 ¹⁵	ONY
	11 ³⁰	ROBOT I MOTYLEK
6	9 ⁰⁰	AMELKA, BÓBR I KRÓL NA DACHU
	11 ¹⁵	ONY
	11 ³⁰	ROBOT I MOTYLEK
7	13 ⁰⁰	ROBOT I MOTYLEK
	15 ⁰⁰	AMELKA, BÓBR I KRÓL NA DACHU - CHOINKA
8	12 ⁰⁰	ROBOT I MOTYLEK
	14 ⁰⁰	AMELKA, BÓBR I KRÓL NA DACHU - CHOINKA
10	9 ⁰⁰	CZERWONY KAPTUREK
	11 ¹⁵	ONY
	11 ³⁰	ROBOT I MOTYLEK

11	9 ⁰⁰ 11 ³⁰	CZERWONY KAPTUREK ROBOT I MOTYLEK
12	9 ⁰⁰	CZERWONY KAPTUREK
13	9 ⁰⁰ 19 ⁰⁰	CZERWONY KAPTUREK CASANOVA
14	15 ³⁰ 18 ⁰⁰	CZERWONY KAPTUREK CASANOVA
15	14 ³⁰ 17 ⁰⁰	CZERWONY KAPTUREK CASANOVA
17	9 ⁰⁰ 10 ⁰⁰	PALKO CZERWONY KAPTUREK
18	9 ⁰⁰ 10 ⁰⁰	PALKO CZERWONY KAPTUREK
19	9 ⁰⁰ 9 ⁰⁰	PALKO TRUFEL
20	9 ⁰⁰ 9 ⁰⁰ 19 ⁰⁰	PALKO TRUFEL HOTEL RITZ. MUSICAL
21	14 ⁰⁰ 15 ⁰⁰ 18 ⁰⁰	PALKO TRUFEL HOTEL RITZ. MUSICAL
22	14 ⁰⁰ 15 ⁰⁰ 18 ⁰⁰	PALKO TRUFEL HOTEL RITZ. MUSICAL
24	9 ⁰⁰ 9 ⁰⁰	PALKO TRUFEL
25	9 ⁰⁰ 9 ⁰⁰	LENKA TRUFEL

LUTY
2026

26	9 ⁰⁰	LENKA
	9 ⁰⁰	TRUFEL
27	9 ⁰⁰	LENKA
	10 ⁰⁰	TRUFEL
	18 ⁰⁰	SERIAL KILLER STORY
28	14 ⁰⁰	LENKA
	15 ⁰⁰	TRUFEL
	17 ⁰⁰	SERIAL KILLER STORY

BIĄŁOSTOCKI TEATR LALEK
Miejska Instytucja Kultury
ul. Kalinowskiego 1, 15-875 Białystok
www.btl.bialystok.pl

KASA BILETOWA
tel. 85 742 50 31 wew. 112, 115
tel. 85 742 50 33
organizacja@btlbialystok.pl

Wyciąg z ogłoszenia o I przetargu pisemnym nieograniczonym

Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna
Spółka Akcyjna w Katowicach
40-026 Katowice, ul. Wojewódzka 42
tel. (+48 32) 2510-736

jako zarządzający Specjalną Strefą Ekonomiczną informuje,

że na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej przy ul. Granicznej 21, w siedzibie Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej S.A. w Katowicach przy ul. Wojewódzkiej 42 oraz na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej www.dg.pl, w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej www.bip.dg.pl i na stronie internetowej Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej S.A. www.ksse.pl zostało podane do publicznej wiadomości ogłoszenie o:

I przetargu pisemnym nieograniczonym na sprzedaż prawa własności nieruchomości gruntowej stanowiącej własność Gminy Dąbrowa Górnicza

- Przedmiotem przetargu jest **prawo własności niezabudowanej nieruchomości położonej w Dąbrowie Górniczej przy ul. Innowacyjnej, objętej granicami Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej Podstrefy Sosnowiecko-Dąbrowskiej, obszar „Tucznawa”, oznaczonej numerem geodezyjnym 15/19, obręb Tucznawa, o powierzchni 3,9282 ha.**
- Według stanu na dzień ogłoszenia przetargu księga wieczysta prowadzona jest dla nieruchomości o łącznej powierzchni 80,0571 ha, działka 15/19 wpisana jest pod numerem 117 (identyfikator 246501_1.0016.15/19). Zgodnie z wpisami zawartymi w księdze wieczystej nieruchomość stanowi własność Gminy Dąbrowa Górnicza, nie jest obciążona ograniczonymi prawami rzeczowymi i nie jest przedmiotem zobowiązań. Działy I-Sp, III i IV księgi wieczystej wolne są od wpisów.
- Zgodnie z obowiązującą „Zmianą miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowy Górniczej, dla terenów położonych – obręb Tucznawa, karta mapy 1, 2, 3, 4, 5, 6” zatwierdzoną Uchwałą Nr L/887/2001 Rady Miejskiej w Dąbrowie Górniczej z dnia 19 grudnia 2001 r., opublikowaną w Dz. Urz. Woj. Śl. Nr 22 poz. 707 z dnia 8 kwietnia 2002 r., przedmiotowa nieruchomość położona jest na obszarze przemysłowo-usługowym oznaczonym symbolem **PU – tereny o przeznaczeniu podstawowym pod wielofunkcyjną strefę przemysłowo-usługową, przeznaczeniu dopuszczalnym pod składy, garaże, urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacji.**
Szczegółowe warunki zagospodarowania przedmiotowej nieruchomości (w tym nakazy i zakazy) są zamieszczone w ustaleniach ww. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, z którymi należy zapoznać się w Wydziale Urbanistyki Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej lub w siedzibie Zarządzającego.
- Cena wywoławcza nieruchomości wynosi 4.148.300,00 złotych netto** (słownie: cztery miliony sto czterdzieści osiem tysięcy trzysta złotych).
Do zaoferowanej przez oferenta ceny doliczony zostanie należny podatek VAT według stawki obowiązującej w dacie sprzedaży (aktualnie stawka ta wynosi 23 %).
- Warunkiem udziału w przetargu jest:**
 - wniesienie w pieniądzu wadium** w wysokości 20% ceny wywoławczej, tj. **829.660,00 zł** (słownie: osiemset dwadzieścia dziewięć tysięcy sześćset sześćdziesiąt złotych) **na rachunek Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej Nr 57 1560 0013 2002 3620 7000 0049 w VeloBank S.A. w terminie do dnia 25.03.2026 r.** Za datę wniesienia wadium uważa się datę wpływu środków pieniężnych na rachunek Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej.
 - złożenie pisemnej oferty sporządzonej zgodnie z wymaganiami zawartymi w „Specyfikacji istotnych warunków przetargu”, w terminie do dnia 25.03.2026 r. do godziny 16.00 (ostateczna data wpływu) w siedzibie organizatora przetargu w Katowicach przy ul. Wojewódzkiej 42.**
- Przetarg pisemny nieograniczony na sprzedaż przedmiotowej nieruchomości odbędzie się w dniu 31.03.2026 r. o godz. 10:00 w siedzibie Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej S.A. w Katowicach przy ul. Wojewódzkiej 42.**
- Szczegółowych informacji na temat warunków i przedmiotu przetargu udziela Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna S.A. w Katowicach przy ul. Wojewódzkiej 42, tel. +48 32 251 07 36.

Kraj/34417630

OGŁOSZENIE

Prezydent Miasta Częstochowy

ogłasza kolejną edycję Nagród im. Doktora Władysława Biegańskiego w dziedzinie ochrony zdrowia.

Nagrody przyznawane są za wybitną i znaczącą działalność w ochronie zdrowia i szczególny charakter pracy na rzecz pacjenta.

Wnioski kandydatów do nagrody należy składać **w nieprzekraczalnym terminie do dnia 06 lutego 2026 r.** w kancelarii Urzędu Miasta Częstochowy, ul. Śląska 11/13, 42-217 Częstochowa, **wyłącznie na formularzu**, lub przestać:

- drogą pocztową na ww. adres (o terminie wpływu nie decyduje data stempla pocztowego, lecz data wpływu wniosku do kancelarii Urzędu Miasta),
- w postaci elektronicznej z podpisem kwalifikowanym na adres info@czestochowa.um.gov.pl lub za pośrednictwem elektronicznej skrzynki podawczej ePUAP na adres skrytki Gminy Miasta Częstochowy /97j3t1ixjk/SkrytkaESP.

W przypadku organizacji pozarządowych do wniosku należy dołączyć stosowny dokument (uchwała lub upoważnienie, wyciąg z KRS-u) upoważniający do reprezentowania danego podmiotu.

Wnioski złożone po terminie nie będą rozpatrywane.

Przy wyborze kandydatów do Nagrody uwzględni się następujące kryteria:

- pozytywne relacje kandydata z pacjentami i współpracownikami,
- postępowanie zgodnie z zasadami etyki zawodowej,
- stopień zaangażowania w podejmowaniu inicjatyw własnych w działalności na rzecz służby zdrowia,
- umiejętność niesienia pomocy ludziom potrzebującym,
- profesjonalizm,
- działalność społeczna na rzecz środowiska lokalnego,
- osiągnięcia na polu naukowym.

Zgodnie z regulaminem przyznawania Nagród Prezydenta Miasta Częstochowy przy wyborze kandydatów do Nagrody uwzględni się osoby czynne zawodowo i zatrudnione w placówkach służby zdrowia na terenie miasta Częstochowy lub czynnie działające w organizacjach funkcjonujących w obszarze ochrony zdrowia, w tym wolontariusze. Osobom, które nie są czynne zawodowo, a spełniają ww. kryteria może być przyznana nagroda za całokształt działalności na rzecz służby zdrowia w postaci wyróżnienia.

Osoba nagrodzona Nagrodą Prezydenta Miasta Częstochowy w latach ubiegłych, może brać udział w kolejnej edycji nagród nie wcześniej niż po trzech latach od daty otrzymania nagrody.

Kandydatury do nagrody mogą wносить m.in. Radni Miasta Częstochowy, kierownicy placówek służby zdrowia zlokalizowanych na terenie miasta Częstochowy, pracownicy zatrudnieni w placówkach służby zdrowia w grupie, co najmniej 15 osób lub w przypadku małych placówek min. 50% załogi, stowarzyszenia, fundacje i inne organizacje działające na rzecz służby zdrowia oraz pacjenci w grupie min. 15 osób.

Częstochowa/34418012

Syndyk Masy Upadłości

ogłasza przetarg ofertowy na sprzedaż

- Prawa własności **nieruchomości gruntowej** zabudowanej, stanowiącej działkę nr **147/7** o pow. 0,1241 ha, **zabudowaną budynkiem mieszkalnym przebudowanym na pensjonat z częścią restauracyjną i mieszkalną oraz wyposażeniem**, położonej w Ługwałdzie przy ul. Kopernika 44 (obręb 0010 Ługwałd), gm. Dywnie, księga wieczysta OL10/00031554/7 za cenę nie niższą niż 1.243.001,00 zł;
- Udział ½ w prawie własności niezabudowanej nieruchomości gruntowej działka 250/7 o pow. 0,0855 ha w Spręcowie - księga wieczysta OL10/00023016/5 za cenę wywoławczą 7.000 zł.
- Prawo własności nieruchomości gruntowej działka 250/60 o pow. 2096 m2 stanowiąca drogę bez dostępu do drogi publicznej w Spręcowie - księga wieczysta OL10/00103973/6 za cenę wywoławczą 22.960 zł
- Prawo własności niezabudowanych nieruchomości gruntowych działka 159/42, 159/44, 159/45, 159/46 o łącznej pow. 0,0417 ha stanowiące **drogi dojazdowe do budynków mieszkalnych w Ługwałdzie ul. Kopernika** obciążone nieodpłatnymi służebnościami polegającymi na prawie przejścia i przejazdu do posesji wiodących - księga wieczysta OL10/00075398/5 za cenę wywoławczą 18.050 zł., ewentualnie poszczególnych działek:
 - działka nr 159/42 za cenę wywoławczą 3.590 zł
 - działka 159/44 za cenę wywoławczą 4.680 zł
 - działka 159/45 za cenę wywoławczą 5.800 zł
 - działka nr 159/46 za cenę wywoławczą 3.980 zł.

Szczegółowy opis i oszacowanie nieruchomości dostępny jest w biurze syndyka.

Składanie ofert:

Pisemne oferty należy składać w terminie do dnia 18.02.2026r. do godziny 15.00 na adres Kancelarii Notarialnej Notariusz Elżbiety Brewka i Notariusz Łukasz Brewka s.c., ul. Kopernika 1/1, 10-510 Olsztyn – w zapieczętowanych kopertach z adnotacją „Spręcowo/Ługwałd”. Notariusz sporządzi protokół wpływu ofert. Otwarcie ofert nastąpi w Kancelarii Notarialnej w dniu 19.02.2026r. o godz. 09.50.

Oferta pod rygorem odrzucenia powinna zawierać:

- Imię i nazwisko lub nazwę firmy wraz z adresem.
 - Wskazanie nieruchomości i proponowaną cenę (nie niższą niż cena wywoławcza).
 - Warunki zakupu z tym, że termin zawarcia umowy sprzedaży nie może być dłuższy niż 3 miesiące liczone od daty przyjęcia oferty.
 - Potwierdzenie wpłacenia wadium.
- Wadium w wysokości 10% ceny wywoławczej należy wpłacić przelewem na konto syndyka masy upadłości nr rachunku: 56 1090 2718 0000 0001 4858 4868.

Syndyk zastrzega prawo:

- zarządzania aukcji do wyłonienia nabywcy,
- zmiany warunków przetargu lub jego unieważnienia bez podania przyczyn

Dodatkowe informacje można uzyskać w Biurze Syndyka w Olsztynie, ul. Kopernika 12/3 tel. 89 527-07-15 i na www.syndyksolsztyn.pl.

Olsztyn/34417814

Slówko NOWOŚĆ Literówka Quizy Sudoku Krzyżówki

Szukaj

W APLIKACJ
WYBORCZEJ

Zeskanuj QR kod
i pobierz aplikację

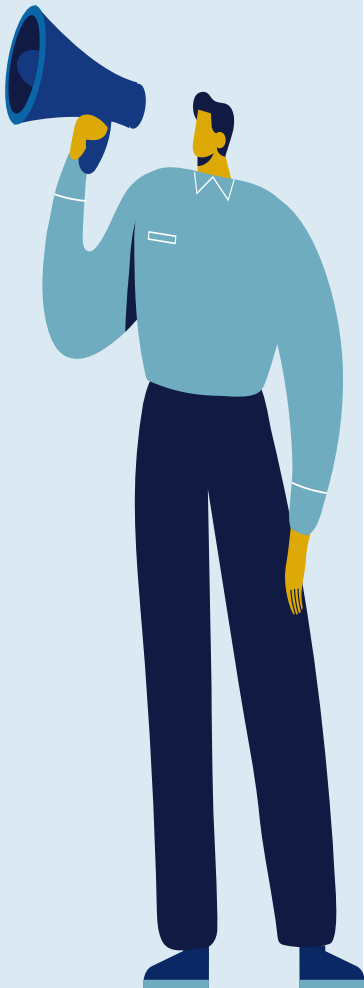

NEWSLETTER

 Komunikaty.pl

Nowości
w przepisach,
zamówienia publiczne,
porady ekspertów,
raporty,
ogłoszenia.

Dla przedsiębiorców,
urzędników,
zainteresowanych
gospodarką.

ZAPISZ SIĘ

Wejdź na stronę **komunikaty.pl**
lub użyj kodu QR

Interreg

Współfinansowany przez
UNIE EUROPEJSKĄ

Litwa – Polska

MEDYCYNĄ RATUNKOWĄ W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH

23 stycznia 2026 r. w Olicie (Litwa) odbyła się konferencja podsumowująca projekt „Medycyna ratunkowa w sytuacjach kryzysowych”, realizowany w ramach Programu Współpracy INTERREG VI-A Litwa–Polska 2021–2027 przez Szpital Wojewódzki im. dr. Ludwika Rydygiera w Suwałkach we współpracy ze Szpitalem Okręgowym w Olicie.

Konferencja stanowiła okazję do podsumowania dwuletniej współpracy partnerskiej szpitali, ukierunkowanej na wzmacnianie odporności systemu ochrony zdrowia w sytuacjach kryzysowych, a także do zaprezentowania osiągniętych rezultatów projektu. Ważnym punktem wydarzenia było wystąpienie Vaiva Jankienė z litewskiej fundacji Blue/Yellow Medical, która podzieliła się doświadczeniami związanymi z udzielaniem pomocy medycznej w Ukrainie.

Projekt znacząco wzmocnił potencjał medycyny ratunkowej w regionie przygranicznym. W jego ramach Szpital Wojewódzki w Suwałkach został wyposażony w nowoczesny sprzęt i aparaturę medyczną przeznaczoną dla Szpitalnego Oddziału Ratunkowego, Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii oraz Bloku Operacyjnego. Zakupy objęły m.in. stoły zabiegowe i operacyjne, oświetlenie zabiegowe, aparaty do znieczulania, respiratory, kardiomonitoring oraz ramię C, co bezpośrednio przekłada się na poprawę bezpieczeństwa pacjentów i jakości udzielanych świadczeń.

Istotnym elementem projektu były również wspólne szkolenia teoretyczne i praktyczne personelu medycznego szpitali w Suwałkach i Olicie. Obejmowały one m.in. zagadnienia związane z postępowaniem w stanach nagłych oraz leczeniem obrażeń powstałych w wyniku sytuacji kryzysowych, w tym działań wojennych. Efektem współpracy było także opracowanie wspólnych algorytmów reagowania szpitali na wypadek kryzysów, w tym konfliktu zbrojnego.

Projekt jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej. Jego łączna wartość wynosi 998 808,74 EUR, w tym dofinansowanie UE – 799 046,98 EUR. Budżet Szpitala Wojewódzkiego w Suwałkach wynosi 556 831,12 EUR, z czego 445 464,90 EUR stanowi dofinansowanie unijne.

Białystok/34417759

Syndyk Masy Upadłości

ogłasza przetarg ofertowy na sprzedaż

Lp.	Przedmiot Sprzedaży	Powierzchnia	Adres	Numer księgi wieczystej	Cena Wywoławcza ¼ wartości oszacowania
1.	Udział w wysokości 1/2 w prawie własności nieruchomości gruntowej, zabudowanej wolnostojącym jednorodzinnym budynkiem mieszkalnym o pow. uż. 102 m ² (+ 21,7 m ² kotłownia z wężarnią) oraz pozostałą zabudową niemieszkalną. Wraz z roszczeniem o przeniesienie drugiego udziału (1/2) w prawie własności ww. nieruchomości, wynikające z aktu notarialnego z 15.04.2022 r. (ujawnione w KW).	Działki nr: 661 i 665/1 o pow.: 0,0707 ha Pow. budynku: 102 m ² (+ 21,7 m ² kotłownia z wężarnią) oraz pozostałą zabudową niemieszkalną.	Barczewko nr 31 , gmina Barczewo, powiat olsztyński.	OLO/00056118/0	262.500 zł

Składanie ofert:

Pisemne oferty należy składać w terminie do dnia 18.02.2026r. do godziny 15.00 na adres Kancelarii Notarialnej Notariusz Elżbiety Brewka i Notariusz Łukasz Brewka s.c., ul. Kopernika 1/1, 10-510 Olsztyn – w zapieczętowanych kopertach z adnotacją „Udział w Barczewku”. Notariusz sporządzi protokół wpływu ofert. Otwarcie ofert nastąpi w Kancelarii Notarialnej Elżbiety Brewka w dniu 19.02.2026r. o godz. 09.50.

Oferta pod rygorem odrzucenia powinna zawierać:

- Imię i nazwisko lub nazwę firmy wraz z adresem.
- Proponowaną cenę (nie niższą niż cena wywoławcza).
- Warunki zakupu z tym, że termin zawarcia umowy sprzedaży nie może być dłuższy niż 3 miesiące liczone od daty przyjęcia oferty.
- Potwierdzenie wpłacenia wadium.

Wadium w wysokości 10% ceny wywoławczej należy wpłacić przelewem na konto syndyka masy upadłości nr rachunku: **56 1090 2718 0000 0001 4858 4868**.

Syndyk zastrzega prawo:

- zarządzania aukcją do wyłonienia nabywcy,
- zmiany warunków przetargu lub jego unieważnienia bez podania przyczyn

Dodatkowe informacje można uzyskać w Biurze Syndyka w Olsztynie,
ul. Kopernika 12/3 tel. 89 527-07-15
i na www.syndykolsztyn.pl.

Olsztyn/34417810

Syndyk Masy Upadłości

ogłasza przetarg ofertowy na sprzedaż

Lp.	Przedmiot Sprzedaży	Powierzchnia / Udział	Adres	Numer Księgi Wieczystej	Cena Wywoławcza
1	Udział 1/2 w prawie własności nieruchomości lokalowej – lokalu mieszkalnego	67,57 m² (lokal) 26742/1000000 (udział w nieruchomości wspólnej)	Dywity, ul. Spółdzielcza 2A/33	OL10/00143869/6 (lokal) OL10/00118729/9 (nieruchomość wspólna)	180 000,00 zł

Szczegółowy opis i oszacowanie nieruchomości dostępny jest w biurze syndyka.

Składanie ofert:

Pisemne oferty należy składać w terminie do dnia 18.02.2026r. do godziny 15.00 na adres Kancelarii Notarialnej Notariusz Elżbiety Brewka i Notariusz Łukasz Brewka s.c., ul. Kopernika 1/1, 10-510 Olsztyn – w zapieczętowanych kopertach z adnotacją „Udział Dywity”. Notariusz sporządzi protokół wpływu ofert. Otwarcie ofert nastąpi w Kancelarii Notarialnej Elżbiety Brewka w dniu 19.02.2026r. o godz. 09.50.

Oferta pod rygorem odrzucenia powinna zawierać:

- Imię i nazwisko lub nazwę firmy wraz z adresem.
- Proponowaną cenę (nie niższą niż cena wywoławcza).
- Warunki zakupu z tym, że termin zawarcia umowy sprzedaży nie może być dłuższy niż 3 miesiące liczone od daty przyjęcia oferty.
- Potwierdzenie wpłacenia wadium.

Wadium w wysokości 10% ceny wywoławczej należy wpłacić przelewem na konto syndyka masy upadłości nr rachunku: **56 1090 2718 0000 0001 4858 4868**.

Syndyk zastrzega prawo:

- zarządzania aukcją do wyłonienia nabywcy,
- zmiany warunków przetargu lub jego unieważnienia bez podania przyczyn

Dodatkowe informacje można uzyskać w Biurze Syndyka w Olsztynie,
ul. Kopernika 12/3 tel. 89 527-07-15
i na www.syndykolsztyn.pl.

Olsztyn/34417808

OBWIESZCZENIE PREZYDENTA MIASTA OPOLA

o wydaniu decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej

Na podstawie art. 11f ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz.U.2023.162 t.j. z dnia 2023.01.20) oraz art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U.2024.572)

zawiadamiam

że na wniosek Miejskiego Zarządu Dróg w Opolu została wydana decyzja nr 1/2026 z dnia 20.01.2026 r. o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej polegającej na: **rozbudowie ulicy Barona.**

Przedmiotowa inwestycja będzie realizowana na następujących nieruchomościach oznaczonych w ewidencji gruntów i budynków jako działki:

- a) Działki położone w liniach rozgraniczających pas drogowy drogi publicznej gminnej: 854, 856(856/1,856/2), 866(866/1,866/2), 867/4(867/6,867/7), 990, 998, 1016, 1031, 1037, 1042, 1046, 1050, 1051(1051/1,1051/2), 1062 – obręb Wójtowa Wieś;**
- b) Poza liniami rozgraniczającymi teren pasa drogowego, ale stanowiących teren: 855, 858, 876, 877, 1002, 1003, 1033, 1038, 1060, 1059, 879, 888, 989, 1051(1051/2), 1063, 1064, 1092, 1073 – obręb Wójtowa Wieś; 615 – obręb Szczepanowice, (oznaczenie: przed nawiasem podano nr działki ulegającej podziałowi; w nawiasie nr działek po podziale; tłustym drukiem zaznaczono działki przeznaczone pod inwestycję)**

Z treścią decyzji zainteresowane strony mogą zapoznać się w Wydziale, Architektury i Budownictwa Urzędu Miasta Opola – pl. Wolności 7/8, pok. 304.

Od przedmiotowej decyzji służy stronom odwołanie do Wojewody Opolskiego, za pośrednictwem Prezydenta Miasta Opola.

Odwołanie wnosi się w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji. Doręczenie uważa się za dokonane po upływie 14 dni od dnia publicznego jej ogłoszenia.

Opole/34418042

PREZYDENT MIASTA TORUNIA

Toruń, dnia 30 stycznia 2026 r.

OGŁOSZENIE

o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego przy ul. Myśliwskiej w Toruniu

Na podstawie art. 17 pkt 11 i art. 8h ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130, z późn. zm.) oraz uchwały Rady Miasta Torunia nr 207/25 z dnia 20 marca 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego przy ul. Myśliwskiej w Toruniu,

zawiadamiam o rozpoczęciu konsultacji społecznych prowadzonych w dniach od 30.01.2026 r. do 27.02.2026 r.

Konsultacje prowadzone są w następujących formach:

1) zbieranie uwag

Uwagi do projektu planu można składać **na formularzu** pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego zamieszczonym na stronie internetowej www.bip.mpu-torun.pl lub interaktywnej platformie voxly (www.voxly.pl/mpu-torun) albo dostępnym w siedzibie Miejskiej Pracowni Urbanistycznej w Toruniu przy ul. Grudziądzkiej 126B.

Formularz można składać w postaci:

1. papierowej na adres Miejskiej Pracowni Urbanistycznej w Toruniu: ul. Grudziądzka 126B, 87- 100 Toruń, albo
2. dokumentu elektronicznego:
 - na adres: mpu@mpu-torun.pl
 - za pomocą e-Doręczeń na adres skrzynki urzędowej Miejskiej Pracowni Urbanistycznej w Toruniu
 - poprzez interaktywną platformę voxly (www.voxly.pl/mpu-torun).

Uwagi można również składać w innej formie papierowej lub elektronicznej na wskazany powyżej adres siedziby oraz adresy doręczeń elektronicznych.

Składający uwagę podaje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości, której dotyczy uwaga oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

Uwagi można składać w terminie **od 30.01.2026 r. do 27.02.2026 r.**

- 2) **spotkanie otwarte**, które odbędzie się w dniu **12.02.2026 r. o godz. 17.00** w siedzibie Urzędu Miasta Torunia przy ul. Grudziądzkiej 126B (hol główny, parter),
- 3) **dyskusja projektanta**, które odbywać się będą **od poniedziałku do piątku w godz. 10.00-12.00** oraz **w dniu 24.02.2026 r. w godz. 16.00-18.00** w siedzibie Miejskiej Pracowni Urbanistycznej w Toruniu przy ul. Grudziądzkiej 126B w pokoju nr 317.

Projekt planu miejscowego dostępny jest w siedzibie Miejskiej Pracowni Urbanistycznej w Toruniu przy ul. Grudziądzkiej 126B oraz na stronach internetowych: www.bip.mpu-torun.pl, www.bip.torun.pl i www.voxly.pl/mpu-torun

Prezydent Miasta Torunia
Paweł Gulewski

Realizując obowiązek wynikający z art. 13 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, z późn. zm.) zawiadamiam, że:

1. pełen zakres informacji nt. przetwarzania danych osobowych znajduje się na stronie internetowej <http://bip.mpu-torun.pl/> w zakładce „Inspektor Ochrony Danych Osobowych” oraz w siedzibie Administratora - Miejskiej Pracowni Urbanistycznej w Toruniu, ul. Grudziądzka 126B, 87-100 Toruń, tel. 56 61 22 210, e-mail: mpu@mpu-torun.pl
2. zgodnie z art. 8a ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym pouczam, że w związku z przetwarzaniem przez prezydenta miasta, danych osobowych, uzyskanych w toku prowadzenia postępowania dotyczącego sporządzania aktu planowania przestrzennego, prawo, o którym mowa w art. 15 ust. 1 lit. g rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 przysługuje, jeżeli nie wpływa na ochronę praw i wolności osoby, od której dane te pozyskano.

Bydgoszcz-Toruń/34418070

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O PRZETARGU

PREZYDENT MIASTA RADOMIA

ogłasza Pierwszy przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości gruntowej niezabudowanej, stanowiącej własność Gminy Miasta Radomia

1. **Oznaczenie nieruchomości:**
 - działka oznaczona numerem: **5/21** (Obr. 0200 - Kierzków, ark. 181) o pow. 1651 m² położona w Radomiu przy **ul. Wapiennej**, uregulowana w księdze wieczystej RA1R/00107329/6.
2. **Cena wywoławcza nieruchomości wynosi: 260 000,00 zł.** (Cena nie zawiera podatku VAT, zwolnienie na podst. art. 43 ust. 1 pkt. 9 ustawy o podatku od towarów i usług z dnia 1.03.2004r.).
3. **Przetarg odbędzie się w dniu 03 marca 2026r. o godz. 10 w siedzibie Urzędu Miejskiego w Radomiu, ul. Jana Kilińskiego 30, w sali 114.**
4. **Wadium na przetarg wynosi: 26 000,00 zł.**
5. Pełna treść ogłoszenia o przetargu podana została do publicznej wiadomości poprzez:
 - wywieszenie na tablicy ogłoszeń Wydziału Obsługi Nieruchomości Publicznych – Referatu Nabywania i Zbywania Nieruchomości Urzędu Miejskiego w Radomiu przy ul. Kilińskiego 30, II piętro;
 - zamieszczenie na stronie internetowej www.radom.pl (zakładka -Inwestuj w Radomiu -Strefa Inwestora -BIP Inwestora) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej miasta Radomia www.bip.radom.pl.
6. Dodatkowych informacji o przedmiocie, regulaminie i warunkach przetargu udziela Wydział Obsługi Nieruchomości Publicznych - Referat Nabywania i Zbywania Nieruchomości Urzędu Miejskiego w Radomiu ul. Kilińskiego 30, pok. nr 207, tel. (0-48) 36 20 659, wnp@umradom.pl

Radom/34417122

SłóWko LiteróWka Quizy Sudoku KrzyżóWki

Szukaj

W APLIKACJ WYBORCZEJ

SłóWko

Zeskanuj QR kod
i pobierz aplikację

PREZYDENT MIASTA TORUNIA

Toruń, dnia 30 stycznia 2026 r.

OGŁOSZENIE

Na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 2-5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, z późn. zm.)

informuję

o możliwości zapoznania się w siedzibie Miejskiej Pracowni Urbanistycznej przy ul. Grudziądzkiej 126B w Toruniu (pok. 317) **z projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego przy ul. Myśliwskiej w Toruniu, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko** oraz wymaganymi przez przepisy załącznikami i stanowiskami innych organów.

Zainteresowani mogą składać uwagi i wnioski w terminie do dnia **27 lutego 2026 r.** w formie, o której mowa w art. 40 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w tym na piśmie na adres Miejskiej Pracowni Urbanistycznej w Toruniu: ul. Grudziądzka 126B, 87-100 Toruń lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres: mpu@mpu-torun.pl.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków jest Prezydent Miasta Torunia.

Prezydent Miasta Torunia
Paweł Gulewski

Realizując obowiązek wynikający z art. 13 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016 r., str. 1, z późn. zm.) zawiadamiam, że pełna informacja nt. przetwarzania danych osobowych znajduje się na stronie internetowej <http://bip.mpu-torun.pl/> w zakładce „Inspektor Ochrony Danych Osobowych” oraz w siedzibie Administratora - Miejskiej Pracowni Urbanistycznej w Toruniu, ul. Grudziądzka 126B, 87-100 Toruń, tel. 56 61 22 210, e-mail: mpu@mpu-torun.pl

Bydgoszcz-Toruń/34418071

Syndyk Masy Upadłości

ogłasza przetarg ofertowy na sprzedaż

udział 3/4w prawie własności nieruchomości gruntowej niezabudowanej położonej obręb 0017 Zaberbecze, gmina Leśna Podlaska, województwo lubelskie, działka nr 168/3 o pow. 0,1500 ha - KW nr LU1B/00127251/1 – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej za kwotę wywoławczą wynoszącą 1/2 wartości według oszacowania tj. za cenę 25.300 zł;

udział 3/4w prawie własności nieruchomości gruntowej niezabudowanej położonej obręb 0017 Zaberbecze, gmina Leśna Podlaska, województwo lubelskie, działka nr 168/4 o pow. 0,1500 ha - KW nr LU1B/0012729/3 – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej za kwotę wywoławczą wynoszącą 1/2 wartości według oszacowania tj. za cenę 25.300 zł.

Szczegółowy opis i oszacowanie nieruchomości dostępny jest w biurze syndyka.

Składanie ofert:

Pisemne oferty należy składać w terminie do dnia 18.02.2026r. do godziny 15.00 na adres Kancelarii Notarialnej Notariusz Elżbiety Brevka i Notariusz Łukasz Brevka s.c., ul. Kopernika 1/1, 10-510 Olsztyn – w zapieczętowanych kopertach z adnotacją „Zaberbecze”. Notariusz sporządzi protokół wptywu ofert. Otwarcie ofert nastąpi w Kancelarii Notarialnej w dniu 19.02.2026r. o godz. 09.50.

Oferta pod rygorem odrzucenia powinna zawierać:

- Imię i nazwisko lub nazwę firmy wraz z adresem.
 - Wskazanie nieruchomości i proponowaną cenę (nie niższą niż cena wywoławcza).
 - Warunki zakupu z tym, że termin zawarcia umowy sprzedaży nie może być dłuższy niż 3 miesiące liczone od daty przyjęcia oferty.
 - Potwierdzenie wpłacenia wadium.
- Wadium w wysokości 10% ceny wywoławczej należy wpłacić przelewem na konto syndyka masy upadłości nr rachunku: 56 1090 2718 0000 0001 4858 4868.

Syndyk zastrzega prawo:

- zarządzenia aukcji do wyłonienia nabywcy,
- zmiany warunków przetargu lub jego unieważnienia bez podania przyczyn

Dodatkowe informacje można uzyskać w Biurze Syndyka w Olsztynie, ul. Kopernika 12/3 tel. 89 527-07-15 i na www.syndykolstzyn.pl.

Lublin/34418073

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O PRZETARGU

Znak: PPGN.6840.54.2025

Mikołajki, 2026r.02.03

BURMISTRZ MIASTA MIKOŁAJKI INFORMUJE

o ogłoszonym pierwszym przetargu ustnym nieograniczonym na sprzedaż nieruchomości położonej w Lubiewie, obręb geod. Lubiewo oznaczonej nr geod. **94/4 o pow. 0,3472 ha**

Cena wywoławcza nieruchomości: 246.000,00 zł
Wysokość wadium: 36.000,00 zł, postąpienie nie mniej niż 2.460,00 zł

Przetarg odbędzie się w dniu **12 marca 2026r. o godz. 13.00** w sali obrad Urzędu Miasta i Gminy w Mikołajkach przy ulicy Kolejowej 7.

Dla w/w nieruchomości Sąd Rejonowy w Mrągowie – Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr OL1M/00024864/9.

Przedmiotowa nieruchomość nie jest objęta obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, wydano decyzję o warunkach zabudowy w 2010r., nie uchwalono planu ogólnego.

Pełna treść ogłoszenia z dnia 03.02.2026r. znak: PPGN.6840.54.2025 znajduje się na tablicy informacyjnej Urzędu Miasta i Gminy w Mikołajkach przy ul. Kolejowej 7 oraz na stronie internetowej www.bip.mikolajki.pl i www.mikolajki.eu.

Dodatkowe informacje można uzyskać pod numerem telefonu: 087- 4219056, drogą elektroniczną

e-mail: gospodarka.gruntami@mikolajki.pl oraz osobiście w Urzędzie Miasta i Gminy w Mikołajkach ul. Kolejowa 7, pokój nr 110 - od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 14.00.

ZASTRZEŻENIE:

Burmistrz Miasta Mikołajki zastrzega sobie możliwość odwołania przetargu z przyczyn uzasadnionych, informując o tym na piśmie poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu, w sposób zwyczajowo przyjęty oraz na stronie internetowej www.bip.mikolajki.pl i www.mikolajki.eu

Olsztyn/34417807

OGŁOSZENIE PREZYDENTA MIASTA LUBLIN

Na podstawie art. 8g ust. 1 i 2 oraz art. 8h, 8i i 8j w związku z art. 17 pkt 11 i 13 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.), art. 39 ust. 1 i art. 40 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.) oraz uchwały **Nr 1714/LVII/2024 Rady Miasta Lublin z dnia 29 lutego 2024 r.** w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin – część VI dla obszaru B – rejon ulicy Budowlanej w granicach oznaczonych na załączniku graficznym

ogłaszam o rozpoczęciu konsultacji społecznych

projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin – część VI dla obszaru B – rejon ulicy Budowlanej wraz z prognozą oddziaływania na środowisko w dniach **od 2 lutego 2026 r. do 2 marca 2026 r. w godzinach od 8:00 do 15:00.**

Z dokumentacją projektu planu można zapoznać się w siedzibie Urzędu Miasta Lublin, Wydział Planowania, ul. Wieniawska 14, XI piętro, pokój nr 1116, **jak również na stronach internetowych Biuletynu Informacji Publicznej UM Lublin w zakładce planowanie przestrzenne.**

Konsultacje społeczne będą przeprowadzone w formach:

1. zbierania **uwag** w terminie **od 2 lutego 2026 r. do 2 marca 2026 r.**
2. **spotkania otwartego** wraz z prezentacją projektu planu, które odbędzie się w **dnio 10 lutego 2026 r. o godz. 15:30** w Ratuszu, Plac Króla Władysława Łokietka 1, parter – sala nr 2. Chęć wzięcia udziału w spotkaniu otwartym proszę zgłosić telefonicznie pod nr tel. 81 466 2300 lub na adres e-mail: planowanie@lublin.eu do dnia 9 lutego 2026 r.
3. **dyżurów projektanta**, które odbędą się w **dnio 11 lutego 2026 r.** w godz. 15:30 – 16.30 oraz w **dnio 18 lutego 2026 r.** w godz. 15:30 – 16.30 w siedzibie Urzędu Miasta Lublin, Wydział Planowania, ul. Wieniawska 14, XI piętro, pokój nr 1116.

Zgodnie z art. 8i ust. 6 pkt 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz art. 39 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, każdy kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie planu miejscowego oraz w prognozie oddziaływania na środowisko może wnieść uwagi.

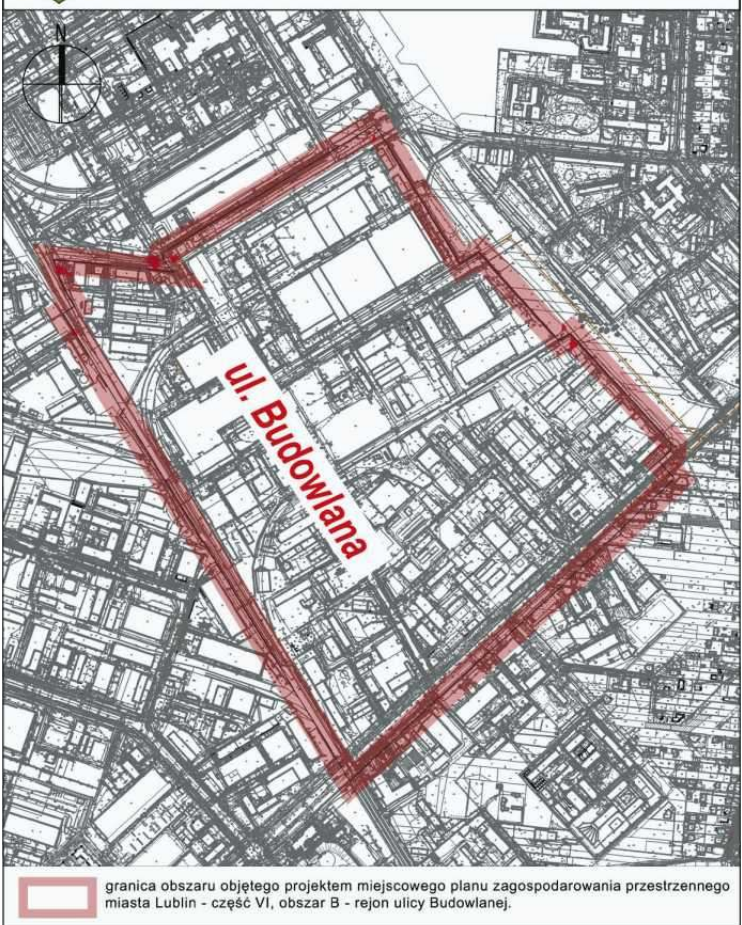
Uwagi należy składać na piśmie lub drogą elektroniczną (na formularzu) do Prezydenta Miasta Lublin, Plac Króla Władysława Łokietka 1, 20-109 Lublin, e-mail: planowanie@lublin.eu, skrzynka e-doręczeń: AE:PL-40073-96065-RTJAF-25, ePUAP: /UMLublin/SkrytkaESP lub za pośrednictwem portalu partycypacyjnego e-usług – planowanie przestrzenne: <https://decyduje.lublin.eu/pl/> **w nieprzekraczalnym terminie do dnia 2 marca 2026 r.** Składający uwagę podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu. **Formularz** dostępny jest w Biuletynie Informacji Publicznej UM Lublin w zakładce: **E-Urząd – Opisy usług – Wydział Planowania – Pismo dotyczące aktu planowania przestrzennego (wniosek/uwaga).**

Zgodnie z art. 8a ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w związku z przetwarzaniem przez Prezydenta Miasta Lublin danych osobowych, uzyskanych w toku prowadzenia postępowań dotyczących sporządzania aktów planowania przestrzennego, prawo, o którym mowa w art. 15 ust. 1 lit. g rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), przysługuje, jeżeli nie wpływa na ochronę praw i wolności osoby, od której dane te pozyskano.

Prezydent Miasta Lublin – dr Krzysztof Żuk
(dokument w postaci elektronicznej podpisany kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Obszar objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin – część VI, obszar B – rejon ulicy Budowlanej.

Lublin/34418036

OGŁOSZENIE PREZYDENTA MIASTA LUBLIN

o ponownym (III) wyłożeniu do publicznego wglądu projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin – część III dla obszaru B – rejon ulic: Północnej, Solidarności wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

Na podstawie art. 17 pkt 9, 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.) w związku z art. 67 ust. 3 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688 z późn. zm.), art. 39 ust. 1, art. 40 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 z późn. zm.) oraz uchwały **Nr 551/XVI/2020 Rady Miasta Lublin z dnia 27 lutego 2020 r.** w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Lublin – część III dla obszaru B – rejon ulic: **Północnej, Solidarności** w granicach oznaczonych na załączniku graficznym.

Projekt zmiany planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko udostępniony będzie w dniach **od 9 lutego 2026 r. do 4 marca 2026 r. w godzinach od 8.00 do 15.00** oraz dodatkowo w **dnio 2 marca 2026 r. w godzinach od 8.00 do 17.00** w siedzibie Urzędu Miasta Lublin, Wydział Planowania, ul. Wieniawska 14, XI piętro, pokój nr 1115, **jak również na stronach internetowych Biuletynu Informacji Publicznej UM Lublin w zakładce planowanie przestrzenne.**

Dyskusja publiczna nad przyjętymi w projekcie rozwiązaniami dotyczącymi zmiany planu miejscowego odbędzie się w **dnio 3 marca 2026 r. o godzinie 13.00 w Ratuszu, Plac Króla Władysława Łokietka 1, parter – sala nr 2.**

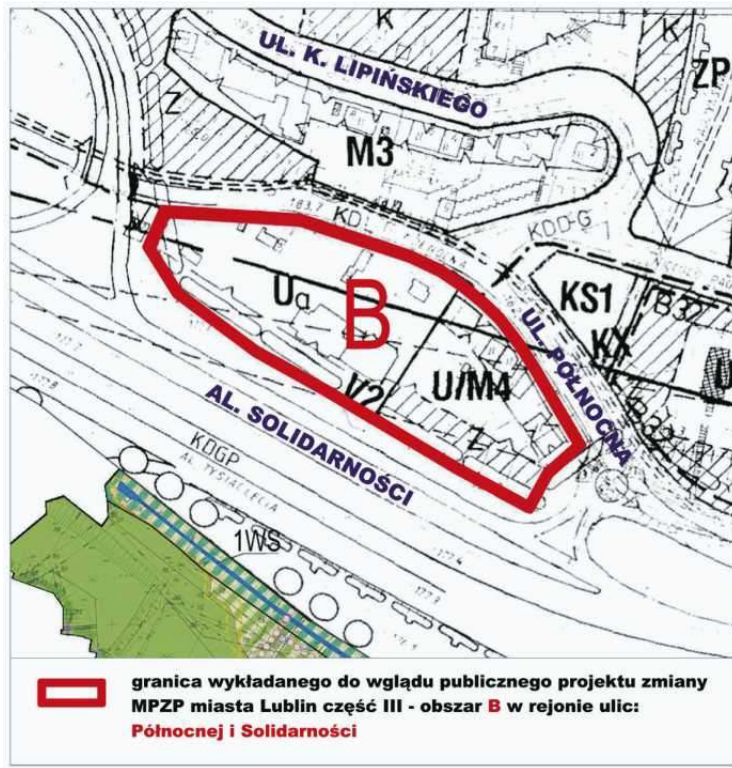
Chęć wzięcia udziału w dyskusji publicznej proszę zgłosić telefonicznie pod nr tel. 81 466 23 00 lub na adres e-mail: planowanie@lublin.eu **do dnia 2 marca 2026 r.**

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz art. 39 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, każdy kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie planu miejscowego oraz w prognozie oddziaływania na środowisko może wnieść uwagi.

Uwagi należy składać na piśmie lub drogą elektroniczną (**na formularzu**) do Prezydenta Miasta Lublin, Plac Króla Władysława Łokietka 1, 20-109 Lublin, e-mail: planowanie@lublin.eu, skrzynka e-doręczeń: AE:PL-40073-96065-RTJAF-25, ePUAP: /UMLublin/SkrytkaESP lub za pośrednictwem portalu partycypacyjnego e-usług – planowanie przestrzenne: <https://decyduje.lublin.eu/pl/> **w nieprzekraczalnym terminie do dnia 20 marca 2026 r.** Składający uwagę podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje, czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej uwagą, oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu. **Formularz** dostępny jest w Biuletynie Informacji Publicznej UM Lublin w zakładce: **E-Urząd – Opisy usług – Wydział Planowania – Pismo dotyczące aktu planowania przestrzennego (wniosek/uwaga).**

Zgodnie z art. 8a ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w związku z przetwarzaniem przez Prezydenta Miasta Lublin danych osobowych, uzyskanych w toku prowadzenia postępowań dotyczących sporządzania aktów planowania przestrzennego, prawo, o którym mowa w art. 15 ust. 1 lit. g rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), przysługuje, jeżeli nie wpływa na ochronę praw i wolności osoby, od której dane te pozyskano.

Prezydent Miasta Lublin – dr Krzysztof Żuk
(dokument w postaci elektronicznej podpisany kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Lublin/34418039

GPN.6840.1.2026

Pionki, dnia 27 stycznia 2026r.

WÓJT GMINY PIONKI

na podstawie art. 35 ust.1 ustawy o gospodarce nieruchomościami (tj.: Dz. U. z 2025 r. poz. 1077 z późn. zm.) informuję, że na stronie internetowej <https://bip.gmina-pionki.pl/>, <https://www.gmina-pionki.pl/> oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy Pionki, ul. Zwycięstwa 6A, 26-670 Pionki w dniu 30 stycznia 2026r. zostanie zamieszczony na okres 21 dni

wykaz nieruchomości stanowiącej własność Gminy Pionki, tj. udział w wysokości 1/6 w nieruchomości gruntowej zabudowanej, oznaczonej jako dz. nr 136/3 o pow. 0,1200 ha, położonej w miejscowości Działki Suskowolskie gm. Pionki (obręb Suskowola) przeznaczonego do sprzedaży w drodze bezprzetargowej.

Blisze informacje można uzyskać w Urzędzie Gminy Pionki, ul. Zwycięstwa 6A, pok. nr 21 lub pod nr tel. (48) 612 15 14.

Wójt Gminy Pionki

Radom/34418126

Stwórz Miejsce Pamięci

Wejdź
na serwis
odeszli.pl

pomoc@odeszli.pl
tel. 22 55 55 383
22 55 55 399
22 55 55 555

LUTY
2026

25-507 Kielce, ul. Sienkiewicza 32 / kasa +48 41 344 75 00 / kasa@teatrzeromskiego.pl / sekretariat@teatrzeromskiego.pl / www.teatrzeromskiego.pl

SKÓRA PO DZIADKU

tekst, adapt. i reż. Mateusz Pakuła

01 LUTEGO / ND / g. 19:00

DS

OPOWIEŚCI Z NARNII.
LEW, CZAROWNICA
I STARA SZAFKA

C. S. Lewis,
adapt. Radosław Paczocha, reż. Gabriel Gietzky

11 LUTEGO / ŚR / g. 11:00

12 LUTEGO / CZ / g. 11:00

DS

POTOK. ĆWICZENIA
ZE WSPÓLNOTY

Jolanta Janiczak, reż. Wiktor Rubin

21 LUTEGO / SB / g. 16:00

22 LUTEGO / ND / g. 16:00

ostatnia niedziela miesiąca, bilet 40 zł

DS

09 LUTEGO / PN / g. 16:00

16 LUTEGO / PN / g. 16:00

23 LUTEGO / PN / g. 16:00

ZWIEDZANIE TEATRU

wejściówka 20 zł, zapisy pod numerem tel. 41 344 75 00

DS

PREZENT
URODZINOWY

Robin Hawdon, reż. Jerzy Bończak

04 LUTEGO / ŚR / g. 19:00

05 LUTEGO / CZ / g. 19:00

DS

SZALONE NOŻYCZKI

Paul Pörtner, reż. Jerzy Bończak

13 LUTEGO / PT / g. 19:00

14 LUTEGO / SB / g. 16:00

Niania w Teatrze, opłata 20 zł, zapisy – tel. 41 344 75 00

15 LUTEGO / ND / g. 16:00

DS

ALE Z NASZYM
UMARŁYMI

na podst. powieści Jacka Dehnela
adapt. Michał Kmiecik, reż. Marcin Liber

26 LUTEGO / CZ / g. 19:00

27 LUTEGO / PT / g. 19:00

28 LUTEGO / SB / g. 19:30

ŁATWY SPOSÓB
NA RZUCENIE
PALENIA

wg książki Allena Carra
adapt. i reż. Radosław Rychcik

07 LUTEGO / SB / g. 19:00

08 LUTEGO / ND / g. 19:00

PREMIERA

14 LUTEGO / SB / g. 19:00

15 LUTEGO / ND / g. 19:00

20 LUTEGO / PT / g. 19:00

21 LUTEGO / SB / g. 19:00

22 LUTEGO / ND / g. 19:00

ostatnia niedziela miesiąca – bilet 40 zł

MITOLOGIA.
NIE CHCE MI SIĘ
NIC NIE ROBIĆ

inspirowana mitami greckimi
reż. Daria Kubisiak, Weronika Krówka

18 LUTEGO / ŚR / g. 11:00

spektakl z audiodeskrypcją

19 LUTEGO / CZ / g. 11:00

20 LUTEGO / PT / g. 11:00

DS

PROTEST KIELECKI.
DO KOGO NALEŻĄ KIELCE?

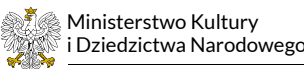
Julia Nowak i Jakub Skrzywanek,
reż. Jakub Skrzywanek

28 LUTEGO / SB / g. 16:00

NS

Teatr im. Stefana Żeromskiego w Kielcach jest jednostką organizacyjną
Samorządu Województwa Świętokrzyskiego współprowadzoną
przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

NS NOWA SCENA DS DUŻA SCENA
DZ DZIEDZINIEC MSP MAŁA SALA PRÓB
DSP DUŻA SALA PRÓB FDS FOYER DUŻEJ SCENY